

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਰਤ)
GOVERNMENT OF PUNJAB
(INDIA)

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ

STATISTICAL
ABSTRACT
OF
PUNJAB

1989

-5455
310
PUN-5

ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ECONOMIC ADVISER TO GOVERNMENT PUNJAB
CHANDIGARH

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਰਤ)
GOVERNMENT OF PUNJAB (INDIA)

ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ
ECONOMIC AND STATISTICAL ORGANISATION

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੰ: 623
PUBLICATION NO. 623

ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਪੰਜਾਬ STATISTICAL ABSTRACT

OF

PUNJAB

1989

NIEPA DC

D06011

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ :

ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

Issued by :

ECONOMIC ADVISER TO GOVERNMENT PUNJAB

Sub. Personal Systems Unit,
National Institute of Educational
Administration
The Bureau of Materials 1100-110016
Case No. D-K 6011
Date 12-4-91

ਮੁੱਖ ਬੰਧ

ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਛਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਆਰਥਿਕ ਉਨਤੀ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰਾਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਖੱਬਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ, ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਣ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ :
ਮਈ 8, 1990.

ਏ. ਐਸ. ਚੱਠਾ
ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ,
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ।

FOREWORD

Statistical Abstract of Punjab is an annual publication of the Economic & Statistical Organisation. Normally it is brought out as one of the State Budget documents and presented to the Legislative Assembly every year. However, in view of the changed political and administrative set up in the State, the usual procedure of issuing it at the time of the presentation of the State Budget could not be followed.

The information presented in the Statistical Abstract covers almost the entire gamut of socio-economic achievements made in the state by providing comparable series of statistics at one place. In addition to data on the state's economy this volume gives information about selected items relating to other states of the country. The Economic and Statistical Organisation has updated most of the tables, added some new and deleted the obsolete ones.

I compliment the Economic Adviser to Government Punjab and team of his officers who have been able to present this exhaustive and up-to-date volume of Statistical data well in time.

Chandigarh :
Dated the 8th May, 1990.

A. S. CHATHA
Financial Commissioner and
Secretary to Government
Punjab, Department of
Planning.

ਭੂਮਿਕਾ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਲ 1989 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 32ਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਛੋਟਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਮਿਤ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਵੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਿਮ ਸਾਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਬੰਧੀ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਅੰਕੜੇ ਯੋਜਨਾ-ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ, ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਭੰਡਾਰ ਹੈ।

ਸੇਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰਾਂ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸੇਂ, ਕੰਟਰੋਲਰ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਛਾਪਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੀਲਡ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਵਜੀ ਕੇ. ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਉਪ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੋਜ ਅਫਸਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਲਾਲ ਕਾਲੜਾ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕਾਲੀਆ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਉਮਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਸੁਦੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਦਿਵਿਆ ਰਤਨ ਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟਾਈਟਲ, ਚਾਰਟ, ਅਤੇ ਗਰਾਫ ਸਬੰਧੀ ਆਰਟ ਸ਼ਾਖਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੰਮ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਯੋਗ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ;
ਮਈ 2, 1990

ਜੇ. ਐਸ. ਕਪੂਰ
ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ।

PREFACE

The current issue of the *Statistical Abstract of Punjab* relates to the year 1989 and is the 32nd in the series of this publication. The data coverage is extensive and touches almost all the socio-economic aspects of the State. Efforts have been made to make it as up-to-date as possible within the limited time available for collection of the information from all parts of the State and several other sources in the country. A number of useful tables have been added to meet the requirements of the users. For the latest year not only have the information been given at the state level but information disaggregated at the district level has also been presented. The *Statistical Abstract* presents reliable and comprehensive statistics pertaining to various aspects of the economy of Punjab needed by State planners and administrators and serves as a store house of authentic, reliable and up-to-date statistics of the State.

I am grateful to the various Heads of Departments and District Statistical Offices for their valuable co-operation in the collection and supply of information.

My thanks are due to the Controller, Printing and Stationery, Chandigarh Administration and his staff who extended whole-hearted co-operation in printing such a large volume in time.

The Abstract has been prepared under the supervision and guidance of Shri Jagjit Singh, Director Field Operations, Punjab. Acknowledgement is made of the useful work done by Sarvshri K. K. Verma, Deputy Economic and Statistical Adviser, Joginder Singh, Research Officer, Rajinder Lal Kalra, Subhash Singla, Harjinder Singh, Rakesh Kumar Kalia, Dharam Singh, Om Parkash Kapoor, Sandeep Singh and Sarvsm. Joginder Kaur, Uma Kumari, Sudesh Kumari and Divya Rattan Paul in preparation of the Abstract and acknowledgement is also made of the useful work done by the Art Section for designing the title and preparing charts and graphs given in the Abstract.

Chandigarh :
May 2, 1990.

J. S. KAPOOR
Economic Adviser to Govt., Punjab.

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਿਟ

Units used in this Publication

ਲਖ Lakh	1,00,000
ਬੰਦਿ ਟਲ Quintal	100 ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kilograms
ਟਨ Ton	2,240 ਪੌਂਡ lbs. ਜਾਂ or 1.016 ਮੀਟਰਕ ਟਨ metric ton
ਮੀ: ਟਨ M. Ton	1,000 ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kilograms
ਹੰਡਰਡਵੇਟ Cwt.	112 ਪੌਂਡ lbs. ਜਾਂ or 50.8 ਕਿਲੋਗਰਾਮ kgs.
ਪੌਂਡ Lb.	0.45359 ਕਿਲੋਗਰਾਮ kg.
ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kilogram	1,000 ਗਰਾਮ grams
ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Kilometre	1,000 ਮੀਟਰ metres
ਮੀਟਰ Metre	100 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ Centimetres
ਬੱਠ (ਰੁੰ ਦੀ) Bale (of cotton)	170 ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kgs.
ਪੈਸਾ Paisa	ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੌਵਾਂ ਭਾਗ One 100th of a rupee.

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਬਰੀਵੀਏਸ਼ਨਾਂ

Abbreviations used in this Publication

.. ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ Not available

— ਨਾ ਮਾਤਰ ਜਾਂ ਨਹੀਂ Negligible or nil

ਕੇ. ਡਬਲਿਊ. ਐਚ-ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ KWH-Kilowatt hours.

Conversion Factors

ਰਕਬਾ Area

1 ਏਕੜ Acre	⇒ 0.40468 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare
1 ਵਰਗਮੀਲ Square Mile	⇒ 2.5900 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ Sq. Kilometres
1 ਵਰਗ ਮੀਲ Sq. Mile	⇒ 640 ਏਕੜ Acres = 259 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectares
1 ਵਰਗ ਗਜ਼ Square Yard	⇒ 0.84 ਵਰਗ ਮੀਟਰ Sq. Metre
1 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	⇒ 2.47109 ਏਕੜ Acres
1 ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Square Kilometre	⇒ 0.38610 ਵਰਗ ਮੀਲ Sq. Mile
1 ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Sq. Kilometre	⇒ 100 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectares
1 ਵਰਗ ਮੀਟਰ Sq. Metre	⇒ 1.20 ਵਰਗ ਗਜ਼ Sq. Yards

ਭਾਰ Weight

1 ਔਂਸ Ounce (oz)	⇒ 28.3495 ਗਰਾਮ	Grams
1 ਪੌਂਡ Pound	⇒ 0.45359 ਕਿਲੋਗਰਾਮ	Kilograms
1 ਲੌਂਗ ਟਨ Long ton	⇒ 1.01605 ਮੀ. ਟਨ	Metric tons
1 ਸ਼ੌਰਟ ਟਨ Short ton	⇒ 0.90718 ਮੀ. ਟਨ	Metric tons
1 ਲੌਂਗ ਟਨ Long ton	⇒ 2,240 ਪੌਂਡ	Pounds
1 ਸ਼ੌਰਟ ਟਨ Short ton	⇒ 2,000 ਪੌਂਡ	Pounds
1 ਮਣ Maund	⇒ 82.2857 ਪੌਂਡ	Pounds
1 ਮਣ Maund	⇒ 0.037324 ਮੀ. ਟਨ	Metric ton
1 ਮਣ Maund	⇒ 0.373 ਕੁਇੰਟਲ	Quintal
1 ਗਰਾਮ Gram	⇒ 0.0352740 ਔਂਸ Ounce ਜਾਂ 0.09 ਡੋਲਾ Tola	
1 ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kilogram	⇒ 2.20463 ਪੌਂਡ	Pounds
1 ਮੀ ਟਨ Metric ton	⇒ 0.98420 ਲੌਂਗ ਟਨ	Long ton
	⇒ 1.10231 ਸ਼ੌਰਟ ਟਨ	Short ton
1 ਮੀ ਟਨ. Metric Ton	⇒ 1,000 ਕਿਲੋਗਰਾਮ	Kilograms
1 ਮੀ ਟਨ Metric ton	⇒ 2,204.63 ਪੌਂਡ	Pounds
1 ਮੀ.ਟਨ Metric ton	⇒ 26.792 ਮਣ (ਸਟੈਂਡਰਡ)	Maunds (Standard)
1 ਹੰਡਰਡਵੇਟ Fundred Weight	⇒ 0.51 ਕੁਇੰਟਲ	Quintal
1 ਸੇਰ Seer	⇒ 0.933 ਕਿਲੋਗਰਾਮ	Kilogram

ਝਾੜ Yield

1 ਕਪਾਹ ਲਿੰਟ ਦੀ ਗੱਠ (370 ਪੌਂਡ) Bale of Cotton (370 lbs.)	⇒ 0.16784 ਮੀ. ਟਨ	Metric ton
1 ਪਕਨ ਦੀ ਗੱਠ (400 ਪੌਂਡ) Bale of Jute (400 lbs.)	⇒ 0.181436 ਮੀ. ਟਨ	Metric ton
1 ਮੀ ਟਨ Metric ton	⇒ 5.3453 ਕਪਾਹ ਲਿੰਟ ਦੀ ਗੱਠ (370 ਪੌਂਡ) Bales of Cotton Lint (370 lbs.)	
ਨ Metric ton	⇒ 5.5116 ਪਕਨ ਦੀ ਗੱਠ (400 ਪੌਂਡ) Bales of Jute (400 lbs.)	

ਗਿਣਤੀ Numbers

1 ਲੱਖ Lakh	=1,00,000 ਜਾਂ or 0.1 ਮਿਲੀਅਨ	Million
1 ਕਰੋੜ Crore	=10,00,000 ਜਾਂ or 10 ਮਿਲੀਅਨ	Million
1 ਮਿਲੀਅਨ Million	=10 ਲੱਖ Lakh	
1 ਮਿਲੀਅਨ Million	=0.1 ਕਰੋੜ Crore	

ਲੰਬਾਈ Length

1 ਇੰਚ Inch	=25.4 ਮਿਲੀ ਮੀਟਰ	Millimetres
1 ਗਜ਼ Yard	=0.9144 ਮੀਟਰ	Metre
1 ਮੀਲ Mile	=1.61 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Kilometres
1 ਮਿਲੀ ਮੀਟਰ Millimetre	=0.04 ਇੰਚ	Inch
1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ Centimetre	=0.3937 ਇੰਚ	Inch
1 ਮੀਟਰ Metre	=1.09 ਗਜ਼	Yards
1 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Kilometre	=0.62 ਮੀਲ	Mile

ਵਿਸਥਾਰ Volume

1 ਘਣ ਗਜ਼ Cubic Yard	=0.7646 ਘਣ ਮੀਟਰ	Cubic Metre
1 ਘਣ ਮੀਟਰ Cubic Metre	=1.3079 ਘਣ ਗਜ਼	Cubic Yards
	=35.3133 ਘਣ ਫੁੱਟ	Cubic feet

ਸਮਰਥਾ Capacity

1 ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ Imperial Gallon	=4.55 ਲੀਟਰ	Litres
1 ਲੀਟਰ Litre	=0.22 ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ	Imperial Gallon

ਤਾਪ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸੈਂਟੀਗਰੇਡ (ਸੀ°) ਤੋਂ ਫਾਰਨਹੀਟ (ਫ°) ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਫ° = 9/5 (ਸੀ°) + 32
 For conversion of temperature in Centigrade (C°) to Fahrenheit (F°)
 the relation is F° = 9/5 (C°) + 32.

ਸੂਚੀ
CONTENTS

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
ਭਾਗ—I		
PART—I		
1—ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ		
I—Administrative Structure		
1.1	ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ Names of Governor and Administrative Secretaries	3
1.2	ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ Names of Judges of the Punjab and Haryana High Court	10
1.3	ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, ਦੇ ਮੈਂਬਰ Members of Punjab Public Service Commission, Patiala	12
1.4	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ Universities of Punjab and their Vice-Chancellors	13
1.5	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 1985 Names of Elected Members of Vidhan Sabha in Punjab, 1985	14
1.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ Tehsils and Blocks of Punjab, Districtwise	22
2—ਸੁਢਲੇ ਅੰਕੜੇ		
II—Basic Statistics		
2.1	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੁਢਲੇ ਅੰਕੜੇ Basic Statistics relating to some Important Sectors of Punjab	29
3—ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ		
III—Area and Population		
3.1	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਿਹਾਤੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ, 1981 ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Rural, Urban and Sex-wise Population of Punjab, Tehsil-wise, 1981	3 9
3.2	1951 ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵਾਧਾ Increase in Population since 1951 by Districts	42
3.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ, 1981 Rural and Urban Population in Punjab, Districtwise, 1981	4 3
3.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ: 1971 ਅਤੇ 1981 Number of Villages and Towns in Punjab, 1971 and 1981	4 4
3.5	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ: 1981 Number of Residential Houses : 1981	45
3.6	1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ Villages classified by various Population Ranges in Punjab : 1981	46
3.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ, ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ, 1981 District-wise and Sex-wise Population, Area and Density of Population, 1981	48

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
3.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਕੋਲ ਕਾਮਿਆ ਦੀ ਵੰਡ, 1981 Age-group-wise distribution of population and workers in Punjab, 1981	49
3.9	1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ Workers and Non-Workers by District : 1981	50
3.10	1981 ਵਿੱਚ 9 ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਕਾਮਗਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ Working Population classified in nine Industrial Categories : 1981	51
3.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਿੰਗਵਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 1000 ਕਾਮਗਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, 1981 Distribution of 1000 workers in each sex and Industrial Category by broad age-group, 1981	54
3.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਿੰਗਵਾਰ, ਰਕਬੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ : 1981 Literacy in Punjab by Sex, Area and Districts : 1981	56
3.13	1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ Scheduled Castes in Punjab according to 1981 Census and their Literacy	57
3.14	ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ Trend in Population of Towns	58
3.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ, 1981 Towns classified by various Population Ranges in Punjab, 1981	65
3.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ Distribution of Population of Punjab by Religion and District	66
3.17	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਬਾਦੀ Projected Population of Punjab	70
3.18	1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਨੁਪਾਤ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਾਖਰਤਾ, ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Population Increase, Sex Ratio, Literacy Percentage, Density and percentage of Scheduled Castes in various States and Union Territories in India, 1981	72
3.19	ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ (1981) Classification of Population by Religion of different States and Union Territories (1981)	74
3.20	ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡ, 1981 Classification of Population of India by Language, 1981	76
3.21	ਰਾਜ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981 ਤੱਕ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ State-wise Population and Decennial growth in India from 1901 to 1981	78
3.22	ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ Age group-wise and sex-wise distribution of Population in India	80
3.23	ਚੋਣਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ, ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ Population, Sex Ratio, Density and Growth Rate of Selected Countries	81
4—ਰਾਜ ਆਮਦਨ		
IV—State Income		
4.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਤੀ Movement of State and Per Capita Domestic Product at Factor Cost and their indices in Punjab	85

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
4.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab—At Current Prices	86
4.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ— ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Percentage Distribution of Gross State Domestic Product at factor cost in Punjab at current Prices	88
4.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab—At Constant (1980-81) Prices	90
4.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ— ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Percentage distribution of Gross State Domestic Product at Factor cost by sectors in Punjab at constant (1980-81) Prices	92
4.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab (At Current Prices)	94
4.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Percentage distribution of Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab—at Current Prices	96
4.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—ਸਥਿਰ (1980- 81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab at Constant (1980-81) Prices	98
4.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ... Percentage distribution of Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab at Constant (1980-81) Prices	100
4.10	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਖ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Indices of Net State Domestic Product at Factor Cost by Major Sectors in Punjab	102
4.11	ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤਨ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ... Average Annual Growth Rate of State/National Income	103
4.12	ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ (ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ) ... Per Capita Income in selected States in India (At Current Prices)	104
4.13	ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ (ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ) ... Per Capita Income in selected States in India (At Constant Prices)	106
5—ਜਲਵਾਯੂ V—Climate		
5.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਮਾਸਿਕ ਔਸਤ ਵਰਖਾ -1988 ... Monthly Average Rainfall by Districts for 1988	111
5.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਮਾਸਿਕ ਵਰਖਾ, 1984-88 ਤੱਕ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ... Monthly Rainfall by District—Average for five years, 1984—88	112
5.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਵਰਖਾ ... Average Annual Rainfall by Districts	113

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਘੰਟਾ ਨੰ. Page No.
5.4	ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਵਰਖਾ, 1988 ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਨਾਰਮਲ Rainfall at Selected Stations—Actual and Normal in 1988	1114
5.5	ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ (ਸੈ°) Temperature (C) at Selected Stations during 1988	115
5.6	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪੂਰੀ ਧੁੱਪ ਦਾ ਸਮਾਂ Hours of Bright Sunshine at Amritsar	1116
5.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਹਵਾ ਦੀ ਔਸਤ ਰਫਤਾਰ Mean Wind Speed recorded at selected Stations in Punjab	1117
5.8	1988 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਔਸਤ ਸਾਪੇਖ ਸਿਲ੍ਹ Mean Relative Humidity at Selected Stations in Punjab, 1988	1118
6—ਖੇਤੀਬਾੜੀ VI—Agriculture		
6.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Classification of Area in Punjab	1124
6.2	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਰਕਬੇ ਦੀ 1985-86 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Total Area and Classification of Area in India, 1985-86	1126
6.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਉਪਜ Area and Production of Principal Crops in Punjab	1128
6.4	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Principal Crops in India by States	1130
6.5	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ Production of Principal Crops in India by States	1134
6.6	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਝਾੜ Yield of important Crops in India by States	1138
6.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ Districtwise Area, Production and Yield per hectare of important crops in Punjab	1140
6.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under High Yielding Varieties of major Crops in Punjab	1150
6.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Food and non-food Crops in Punjab	1151
6.10	ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ (ਰਾਜਵਾਰ) Per Hectare yield of High Yielding Varieties of crops by States	1152
6.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Fruits in Punjab	1153
6.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ Production of Fruits in Punjab	1154
6.13	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under vegetables in Punjab	1156
6.14	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀੜਿਆਂ ਗੰਨਾ ਅਤੇ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ Cane crushed and Sugar production in the Sugar Mills of Punjab	1157
6.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage Distribution of Principal Crops in Punjab—District-wise	1158
6.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Operational Holdings in Punjab	1160
6.17	1980-81 ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Stat-wise number of Operational Holdings in 1980-81	1162

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
6.18	1980-81 ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ State-wise Operational Holdings 1980-81—Percentages	163
6.19	1980-81 ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੋਤਿਆਂ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋਤ ਔਸਤ ਅਕਾਰ Statewise number of operational Holdings, Operated area and average size per holding of Scheduled Castes and Schedule Tribes in 1980-81.	166
6.20	ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਈਜ਼ ਗਰੁਪਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Statewise and size Groupwise number of operational Holdings of Schedule Castes and Sheduled Tribes in 1980-81	168
6.21	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index Numbers of Agricultural Production in Punjab	170
6.22	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Agricultural Index Numbers in Punjab	172
6.23	ਭਾਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Agricultural Index Numbers of Production in India	174
6.24	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਖਪਤ Consumption of Chemical Fertilizers in Punjab	177
6.25	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮੇ ਮਕ਼ਰ ਕਾਬ਼ਤਯੋਗ ਰਕਬਾ Percentage of Workers engaged in Agriculture to Total Workers and Cultivable Area per Agricultural Worker in Punjab	178
6.26	ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਔਸਤ ਝਾੜ Average yield per Hectare of Important Crops in India and other Countries	179
6.27	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ Percentage contribution of Agriculture to total State Income in Punjab	180
6.28	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Indices of Parity in Punjab	181
6.29	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ Sowing and Harvesting periods of important crops in Punjab	182
7. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ਼ VII—Marketing and Storage		
7.1	ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Principal Agricultural Markets	185
7.2	ਰੇਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ Regulated Markets and Sub-Yards	186
7.3	ਸਰਕਾਰੀ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਕਪੈਸਟੀ Capacity of State Owned Warehouses	187
7.4	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦ District-wise Market Arrivals of Important Crops	188

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
7.5	ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦ Market Arrivals of crops	189
7.6	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ Procurement of Important crops, district-wise	190
7.7	ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ Procurement of Important Crops by Agencies	192
7.8	ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ Contribution of Wheat and Rice to Central pool	194
7.9	ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਮਤਾਂ Procurement prices, crop-wise	195
8 ਸਿੰਜਾਈ VIII—Irrigation		
8.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ Net Area Irrigated in Punjab	199
8.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਬੀਜਿਆ ਅਤੇ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Gross Cropped and Irrigated Area in Punjab	200
8.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ (ਫਸਲ ਵਾਰ) Gross Area under Irrigation in Punjab (Crops-wise)	202
8.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੇਲ Tube-wells in Punjab	204
8.5	1985-86 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Net Irrigated Area in India (State-wise) during 1985-86	206
8.6	1985-86 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Gross Area Irrigated in India (State-wise) during 1985-86	208
9. ਚੜ੍ਹ IX—Floods		
9.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ Damage caused due to Floods during the Rainy Season in Punjab	213
9.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਰਕਬਾ, ਸਕਾਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ Damage caused to Area under Crops, House and Public Utilities during Rainy Season in Punjab	214

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
	10—ਬਿਜਲੀ X—Electricity	
10.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਪਲਾਂਟ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਿਤ ਬਿਜਲੀ Installed Plant Capacity and Electricity generated in Punjab	219
10.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ Consumption of Electric Power in Punjab	220
10.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਰ ਖਪਤ Consumption of Electric Power by uses in Punjab	222
10.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਖਪਤ Districtwise Consumption of Power in Punjab	224
10.5	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Districtwise number of Households using Electricity and their percentage in Punjab	225
10.6	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise number of Consumers in Punjab	226
10.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ Annual per Capita Consumption of Electricity in Punjab	228
10.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ District-wise units sold per Consumer in Punjab	229
10.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਔਸਤ ਆਮਦਨ Average Revenue per Unit sold and per consumer in Punjab	230
10.10	ਮੰਤਵਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ Pending Applications for Electric connections by uses	232
10.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Tubewells energised in Punjab	233
10.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੋਬਰ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ Installation of Gobar Gas Plants in Punjab	234
10.13	ਪੈਟਰੋਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਪਤ Consumption of Petroleum Products	235
10.14	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Progress of Rural Electrification in India by States	236
10.15	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ, ਖਪਤ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ Installed Plant Capacity, Electricity Generated, Consumed and Consumers in India (State-wise)	237
10.16	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ Annual per Capita Consumption of Electricity in India (State-wise)	238

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
11. ਵਣ XI—Forests		
11.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests in Punjab	244
11.2	ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੌਦੇ Plants planted and supplied by the Forest Department	246
11.3	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਉਪਜ Major Forest Produce in Punjab	247
11.4	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਪਜ Minor Forest Produce in Punjab	247
11.5	ਅੱਥ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਰਕਬਾ Area Protected from Fire and Cattle-Grazing	248
11.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਨਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ Plantation of Important Species in Punjab	248
11.7	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ Employment of Forestry in Punjab	249
12 ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਖਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਜ਼ XII—Livestock, Animal Husbandry and Dairying		
12.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਮੁਰਗੀ ਮੁਰਗੀਆਂ: 1977 Livestock and Poultry in Punjab: 1977	253
12.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਊਆਂ: 1977 Cattle in Punjab: 1977	254
12.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 1977 ਦੇ ਚੌਰਾਨ ਮੱਝਾਂ Buffaloes in Punjab: 1977	255
12.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਟੱਟੂ: 1977 Horses and Ponies in Punjab: 1977	256
12.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੋਤੇ ਅਤੇ ਖੱਚਰਾਂ: 1977 Donkeys and Mules in Punjab: 1977	257
12.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੇਡਾਂ: 1977 Sheep in Punjab: 1977	258
12.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਕਰੀਆਂ, ਉਠ ਅਤੇ ਸੂਰ: 1977 Goats, Camels and Pigs in Punjab: 1977	259
12.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਰਗੀਆਂ, ਬੱਤਖਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੌਲਟਰੀ: 1977 Fowls, Ducks, and Other Poultry in Punjab: 1977	260

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ. Page No.
12.9	ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਪਨ, ਕਾਮੇਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ : 1977 ... Number of Live-stock, Working Cattle and Poultry in the States of India : 1977	262
12.10	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ ... Veterinary Institutions and their Staff (District-wise) in Punjab	264
12.11	ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਵੈਟਰਨੇਰੀਅਨ ਅਧੀਨ ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਰਕਬਾ .. Average Number of Livestock Units and Area and Units served per Institution and Veterinarian	265
12.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਕੰਮ ... Work done in the Veterinary Institutions in Punjab (District-wise)	266
12.13	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਮਸ਼ਨੂਈ ਵੀਰਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਸੰਖਿਆ ... Livestock and Artificial Insemination Development Centres in Punjab (District-wise)	268
12.14	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿਕਾਸ ... Fisheries Development in Punjab	269
12.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ-ਪ੍ਰੰਗ ਫਾਰਮਾਂ/ਨਰਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੱਛੀ-ਪ੍ਰੰਗ ਉਤਪਾਦਨ ... Fish-Seed Farms/Nurseries and their production in Punjab	270
12.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਠੰਢੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੈਂਟਰ .. Milk Plants and Milk Chilling Centres in Punjab	271
12.17	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਮਿਲਦਾ ਦੁਧ ... Estimated Milk Production and per capita availability of Milk in Punjab	272
12.18	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੁਚੜ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ... Number of Recognised Slaughter Houses in Punjab	273
12.19	ਨਿਰੋਲ ਘਰੇਲੂ ਰਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ... Share of Livestock in Net State Domestic Product	274
13. ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ		
XIII—Rural Development		
13.1	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ... Government Expenditure on Rural Development Programme	278
13.2	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ... People's Contribution in the Rural Development Programme	280
13.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .. District-wise Number of Blocks	281
13.4	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (ਦਿਹਾਤੀ), 1986-87 ... Districtwise Selected Economic Indicators (Rural Area), 1986-87	282
13.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਫੋਕਲ ਏੰਟ 1986-87 ... Focal Point in Punjab by District as on 1986-87	286

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
14. ਸਹਿਕਾਰਤਾ		
XIV—Cooperation		
14.1	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of All Co-operative Societies in Punjab	299
14.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ, 1987-88 Cooperative Societies and Banks in Punjab by Districts, 1987-88	290
14.3	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Primary Agricultural Credit Societies in Punjab	291
14.4	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਗੈਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Primary Non-Agricultural Credit Societies in Punjab	292
14.5	ਰਾਜ ਦੇ ਲੈਂਡ ਮਾਰਟਗੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of State Land Development Bank	293
14.6	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਲੈਂਡ ਮਾਰਟਗੇਜ਼ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Primary Land Development Banks in Punjab	294
14.7	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Central Co-operative Banks in Punjab	295
14.8	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of State Co-operative Banks in Punjab	296
14.9	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਪੈਕਸ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Apex Marketing Federation, Punjab	297
14.10	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਕ ਵਿਕਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of District Wholesale Societies in Punjab	298
14.11	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਕਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Primary Marketing-cum-Processing Societies in Punjab	299
14.12	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਕਨਸੂਮਰ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Central Consumer Stores in Punjab	300
14.13	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Primary Stores in Punjab	301
14.14	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੁਆਇੰਟ ਕੁਲੈਕਟਿਵ ਫਾਰਮਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Joint Collective Farming Societies in Punjab	302
14.15	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਕਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Labour and Construction Societies in Punjab	303

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No
14.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Transport Co-operative Societies in Punjab	304
14.17	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ (ਹਾਊਸਿੰਗ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Housing Co-operative Societies in Punjab	305
14.18	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਿਲਕ ਸਪਲਾਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Dairy and Milk Supply Co-operative Societies in Punjab	306
14.19	ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Cooperative Sugar Mills	307
14.20	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੋਲਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Poultry Co-operative Societies in Punjab	308
14.21	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Women Co-operative Societies in Punjab	309
14.22	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ Selected Statistics of Industrial Co-operative Societies in Punjab	310
14.23	ਸਟੇਟ ਲੈਂਡ ਮਾਰਟਗੇਜ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਿਯੂਬਵੈਲ Tractors, Tubewells financed by State Land Mortgage Banks	311
14.24	ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ Central Cooperative Banks, Offices, Membership and Capital	312
14.25	ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ Central Co-operative Banks, Liabilities and Assets	314
14.26	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲ ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ Loans overdue against Agricultural Credit Societies, period-wise in Punjab	322
15—ਕੀਮਤਾਂ XV—Prices		
15.1	ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ Harvest Prices in Punjab	329
15.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੀਮਤ (ਭਾਰ) ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index Numbers (Weighted) of Harvest Prices in Punjab	330
15.3	ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ Selected Markets for Reporting Wholesale Prices	331
15.4	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ Annual Wholesale Prices in Punjab	332
15.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 50 ਵਸਤਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ) ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index Numbers of Wholesale Prices of 50 Commodities (Agriculture and Industrial) in Punjab	333

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵੇ: Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ.: Page No.
15.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 21 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ (ਭਾਰ) ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index Number of Wholesale Prices (Weighted) of 21 Agricultural Commodities grown in Punjab	3344
15.7	ਗਰੁੱਪਵਾਰ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ All India Index Numbers of Wholesale Prices by Groups	3355
15.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (ਨਵੀਂ ਲੜੀ) Consumer Price Index Numbers for the Working Class in Punjab (New Series)	3366
15.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Numbers for the Middle class in Punjab	3377
15.10	ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਪਰਚੂਨ ਭਾਅ Retail Prices of Selected Commodities	3388
15.11	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Numbers for Agricultural Labourers in Punjab	3400
15.12	ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Number for Urban non-Manual Employees	3411
15.13	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Numbers for Working Class at Amritsar	3422
15.14	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Numbers for Industrial Workers in India	3433

ਭਾਗ--II

PART—II

16--ਉਦਯੋਗ

XVI—Industries

16.1	ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ) Number of Registered Factories (District-wise)	3499
16.2	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ Size and Distribution of Registered Working Factories in Punjab	3510
16.3	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਰਕਰਾਂ ... ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਉਦਯੋਗਵਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ) Number of Registered Working Factories and Workers Employed in Punjab (Industry-wise and District-wise)	3522
16.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਮਗਰ ਕਾਮੇ Workers per Lakh of Population in Punjab	3611
16.5	ਰਜਿਸਟਰ ਵਰਕਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਦਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ। Selected items of Industrial Production relating to registered working factories in Punjab	3622

ਸਾਰਣੀ ਨੰ:	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ:
Table No.		Page No.
16.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਉਤੇ ਚੋਣਵੀ ਸੂਚਨਾ 1987-88 ... Selected Information relating to registered working factories in Punjab 1987-88	364
16.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ... Industrial information on the basis of Annual Survey of Industries in Punjab	366
16.8	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ... Industrial information on the basis of Annual survey of Industries in India (State-wise)	368
16.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰਮਾਣਤਮਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ... Production and Employment of Manufacturing Industries in Punjab	372
16.10	ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਗਰੁੱਪ ਪੱਧਰ ਤੇ ... Index of Industrial production according to industrial classification	374
16.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ... Production and employment of selected Industries in Punjab	376
16.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਮਿਲਾਂ, ਸਪਿੰਡਲਜ਼ ਤੇ ਖੱਡੀਆਂ ... Cotton Textile Mills, Spindles and Looms in Punjab	379
16.13	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਮਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਧਾਗੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਔਸਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ... Production of cotton and yarn and average daily employment in Cotton Textile Mills in Punjab	380
16.14	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ... Cotton pressed in Punjab	381
16.15	ਰਾਜ ਸਹਾਇਤਾ ਉਦਯੋਗ ਐਕਟ, 1935 ਅਧੀਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ... Financial Assistance granted to Industrial Units under the State Aid to Industries Act, 1935	382
16.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਤੀ (ਖਾਦੀ) ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ... Production and Value of Cotton (Khadi) in Punjab	383
16.17	ਖਾਦੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ... Sale of Khadi	383
16.18	ਪੰਜਾਬ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰਾਂਟ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ... Amount of Grants and Loans Disbursed to various Industries in Punjab by Khadi and Village Industries Board	384
16.19	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ ... Production, Sale and Employment in different Village Industries in Punjab	385
16.20	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟਸ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਪਲਾਟ ... Area and Plots in Focal Points of Punjab	387

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਲੰ: Page No.
17—ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ		
XVII—Labour and Employment		
17.1	ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਰੇਂਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖਿਆ Number of Government Employees according to Basic Pay Ranges	392
17.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ District-wise Punjab Government Employees	394
17.3	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ, ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੀਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਧਤਾ Representation of Scheduled Castes, Backward Classes, Ex-servicemen, wards of Freedom fighters and Handicapped in Punjab Government Service	395
17.4	ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Shops, Commercial Establishments, Hotels and Restaurants and Persons Employed therein	396
17.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਧੰਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ (31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ) Occupational Distribution of Persons on the Live Register of Employment Exchanges in Punjab (as on 31st December)	397
17.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ Registrations and Placings by Employment Exchanges in Punjab	398
17.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਾਰ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ Vocational Guidance Programme at the Employment Exchanges in Punjab	399
17.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵੰਡ Disbursement of un-employment allowance in Punjab.	400
17.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਿਨੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise number of unemployed educated and uneducated applicants in the Punjab	401
17.10	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰਹੀਨ ਬਿਨੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise number of unemployed skilled & unskilled applicant in the Punjab	402
17.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ (ਸਰਕਾਰੀ, ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ) ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ Growth of Employment in the organised Sector (Public, Quasi and private) in Punjab is given	403
17.12	ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਵਿਗਿਆਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Posts advertised and candidates recommended by the Punjab Public Service Commission	404
17.13	ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਵਾਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Applicants on the Live Register of Employment Exchanges in India (State-wise)	406
17.14	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਉਜਰਤ Wages of Workers in Punjab	408
17.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ Wages paid to Agricultural and Skilled Labourers in Punjab	410
17.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Industrial Disputes in Punjab	412

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ : Page No.
17.17	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲੇ ਬੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ Industrial Disputes resulting in Strikes and Lock-outs by different Causes in Punjab	... 413
17.18	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲੇ ਬੰਦੀਆਂ ਆਦਿ Industry-wise number of Strikes and Lockouts etc. in Punjab	... 414
17.19	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਐਕਟ, 1926 ਅਧੀਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ Trade Unions under the Trade Unions Act, 1926, in Punjab	... 415
17.20	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ Distribution of Trade Unions according to Membership size in Punjab	... 416
17.21	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ Party Affiliation of the Registered Trade Union in Punjab	... 417
17.22	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ Accidents in Factories in Punjab	... 418
17.23	ਕਾਮਗਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ Workmen's Compensation	... 419
17.24	ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਰ Industrial injuries in factories and their incidence rate	... 420
18 ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ XVIII—Joint Stock Companies		
18.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ, ਨਵੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਤੇ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Companies at work, newly registered and ceased working in Punjab	.. 4 25
18.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਨਵੀਆਂ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ, ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Distribution of New Joint Stock Companies Registered in Punjab according to Size Pattern and Industrial Classification	... 426
18.3	ਰਾਜ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ State-wise distribution of Joint Stock Companies (Govt. and Non-Govt.) Registered and their Authorised Capital	... 427
18.4	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ Number and paid-up Capital of Joint Stock Companies at work in India	... 428
19 ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XIX—Medical and Health		
19.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਦਰ, ਮੌਤ ਦਰ, ਸ਼ਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ Birth rate, Death rate and Infant Mortality rate according to area in Punjab.	... 431
19.2	ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਆਦਿ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Medical Institutions Classified by Area, Ownership, etc.	... 432
19.3	ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰੀਜ਼ Patients treated in Medical Institutions	... 434
19.4	ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ ਦਾਖਿਲ ਅਤੇ ਆਉਟਡੋਰ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਦਾਖਿਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ Broad category-wise Out-Patients, In-patients treated and number of deaths occurred amongst In-Patients	... 435

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
19.5	ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਮੋਓਥੀਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Ayurvedic, Unani and Homoeopathic Institutions	436
19.6	ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਡ Beds in Medical Institutions	437
19.7	ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ Registered Medical and Para-Medical Personnel	438
19.8	ਪ੍ਰਤਿ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿੱਛੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਆਬਾਦੀ Population served per Medical and Para-Medical Personnel	439
19.9	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਡ Population served per Institution, Bed	440
19.10	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievements of Family Welfare Programme in Punjab	441
19.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੰਤਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਯੋਗ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage of eligible couples effectively Protected under different methods of Family Planning	442
19.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਰਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਰਾਏ ਗਏ ਗਰਭਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Medical termination of Pregnancies and Number since inception in Punjab.	443
19.13	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕੇ ਗਏ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Births averted since inception in Punjab.	444
19.14	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਉਪਰੋਸ਼ਨ Sterilisation Operations in Punjab	445
19.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੀ-ਲਾਕਸ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Progress of Prophylaxis against Nutritional anaemia	446
19.16	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Progress of Immunisation Programme in Punjab	447
19.17	ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡ Villages covered under Drinking Water Supply Scheme	448
20—ਸਿੱਖਿਆ XX—Education		
20.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise Number of recognised Institutions in Punjab	452

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਖ਼ੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ : Page No.
20.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise Number of Teachers in Institutions of Punjab	456
20.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise Number of students in Institution of Punjab	462
20.4	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ District-wise Number of scheduled caste students in institution of Punjab	470
20.5	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ Districtwise Teacher-Pupil Ratio in Institutions of Punjab	478
20.6	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ (ਪ੍ਰਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Intake in Degree Courses in Engineering (by Faaulties) in Punjab	480
20.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Intake in Diploma Courses in Engineering in Punjab	481
20.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦਾਖਲਾ Number of Industrial Training Institutes and their actual Intake in Punjab by district	482
20.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਟਾਂ Number of Technical Training Institutions and seats	484
20.10	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ Districtwise Adult Education Statistics in Punjab	486
20.11	ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Recognised Educational Institutions by type in various States in India	488
20.12	ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ Number of Teachers by type of Institutions in India by States	490
20.13	ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Scholars on roll by type of Institutions in recognised Schools in India by States	492
21—ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ		
XXI—Transport and Communications		
21.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਫ਼ੁਦਾ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ Number of Motor Vehicles Registered in Punjab (District-wise)	498
21.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਤੇ ਚਾਲੂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Motor Vehicles on road in Punjab	500
21.3	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰੇਜ Daily kilometreage allotted to operators	502
21.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਕੇਰੀਏਜ ਪ੍ਰਮਾਣ/ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਤੀ Number of stage carriage permits/buses held in Punjab	503

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
21.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ Permit position by type of vehicle in Punjab	... 504
21.6	ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of accidents by type of vehicles	... 505
21.7	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ Road Accidents in Punjab	... 506
21.8	ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) Progress of Punjab Roadways (Commercial Wing)	... 508
21.9	ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ Progress of Punjab Roadways (Commercial Wing) from 1983-84 to 1988-89.	... 512
21.10	ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) Progress of Pepsu Road Transport Corporation (Commercial Wing)	... 514
21.11	ਪੈਪਸੂ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ Progress of Pepsu Road Transport Corporation (Commercial Wing) from 1983-84 to 1988-89	... 516
21.12	ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ (ਟੈਕਸ/ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਦੇ) ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ.. Motor Vehicles Registered (Taxed/Tax-free) in States and Union Territories	518
21.13	ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ Road Length maintained by P.W.D.	... 522
21.14	ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ Road length according to Area and Population	... 523
21.15	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ Road length in India (State-wise)	... 524
21.16	31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਮਾਰਗ Railways Route Length as on 31st March	... 525
21.17	ਵੱਡੀ ਲਾਈਨ ਤੇ ਲੱਦੇ ਡੱਬੇ Wagons of Goods Loaded on Broad Gauge	... 526
21.18	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡਾਕਖਾਨੇ Post Offices in Punjab	... 527
21.19	ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਉਂਦਿਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵੰਡੇ ਟੀ. ਵੀ. ਸੈਟ T. V. sets distributed under Community Viewing Scheme	... 528
22—ਵਪਾਰ XXII—Trade		
22.1	ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਨਿਰਯਾਤ Exports from Punjab	... 531
22.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ Imports into Punjab	... 535

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
22.3	ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ (ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਦਾ ਮੁੱਲ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ) Value of Export (out of India) Industrial goods from Punjab (District wise)	539
22.4	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਨਿਰਯਾਤਕ (ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਵਸਤਾਂ Principal Export (out of India) items of Punjab.	540
23—ਬੈਂਕਿੰਗ XXIII—Banking		
23.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵਿਕਾਸ Banking Development in Punjab	543
23.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Districtwise Banking Offices in Punjab	544
23.3	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫ਼ਤਰ Banking Offices classified according to Population in various places in Punjab	545
23.4	ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Scheduled Commercial Banking offices in various States per thousand square Kilometres of Area and Per Lakh of Population	546
23.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਿਸਬਤ Year-wise Deposits and Advances Ratio of Scheduled Commercial Banks in Punjab	548
23.6	ਰਾਜਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ State-wise classification of out-standing Credit of Scheduled Commercial Banks accordings to Sanction and utilisation	550
23.7	ਜੰਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਦਿਤੇ ਕਰਜ਼ੇ State-wise Distribution of Deposits and Advances of Scheduled Commercial Banks according to Population group	554
23.8	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਵਾਰ ਵੰਡ State-wise Distribution of Bank Offices in India	556
23.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਦਿਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ Scheduled Commercial Banks' advances to agriculture in Punjab	558
23.10	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿਤੇਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ District-wise and occupation-wise classification of outstanding credit of Scheduled Commercial Banks.	560

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ : Page No.
24—ਲੋਕ ਵਿੱਤ		
XXIV—Public Finance		
24.1	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ Receipts on Revenue Account	568
24.2	ਆਮਦਨ ਖਾਤੇ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਖਰਚ Expenditure met from Revenue Account	570
24.3	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ State Budget Capital Account receipts	572
24.4	ਪੰਜਾਬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੱਖਿਆ ਦਾ ਖਰਚਾ Capital Account Expenditure	573
24.5	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਚੀ ਬੱਜਟਰੀ ਹਾਲਤ Overall Budgetary Position of Punjab	574
24.6	ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁਲ ਕਰ ਆਮਦਨ (ਰਾਜਵਾਰ) Total Tax Revenue in India (State-wise)	575
24.7	ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਕਰ Per Capita Direct Taxes in India (State-wise)	576
24.8	ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਿੱਧੇ ਕਰ Per Capita Indirect Taxes in India (State-wise)	577
24.9	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲ ਕਰ ਆਮਦਨ Per Capita Total Tax Revenue in India (State-wise)	578
24.10	ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage Distribution of the State Government Expenditure as Functionally classified	579
24.11	ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage Distribution of State Govt. Expenditure as Economically classified	580
24.12	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਕਰ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ Demand and collection of Land Revenue in Punjab	582
24.13	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਂਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਰਿਟਰੰਡ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਦਿਤੇ ਕਰ—ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ 1986-87 Number of Returns, Income Returned and Tax Payable—By Status and By Returned Income Range in Punjab 1986-87	584
24.14	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਤੇ ਕੁਲ ਟੈਕਸ-ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਨੁਸਾਰ 1986-87 Number of Returns Gross Income and Gross Tax—By Source of Income in Punjab 1986-87	587
24.15	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਆਂ, ਛੁਟਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ—ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ 1986-87 Deductions, Rebates and Relief—By nature of Deduction in Punjab 1986-87	588
25—ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ		
XXV—Small Savings		
25.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਬੱਚਤ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ Small Savings Schemes in Punjab	594

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ. Page No.
25.2	ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ Percentage of Net Receipts of Small Savings in Punjab <i>Vis-a-Vis</i> India	... 596
25.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਟੀਚੇ, ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਾਧਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮਨੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ District-wise Targets, Net Investments and Award money received	... 597
25.4	ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ 1985-86 1986-87, 1987-88 ... Statewise net Small Savings Collections during years 1985-86, 1986-87, 1987-88	... 598
26—ਟੈਕਸ		
XXVI—Taxation		
26.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਗਰਾਇਆ ਕਰ Number of Registered Dealers and Tax realized in Punjab	... 601
26.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1952 ਅਧੀਨ ਉਗਰਾਇਆ ਟੈਕਸ Tax realised in Punjab under Passenger and Goods Tax Act, 1952	... 602
26.3	ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੋ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ Number of Entertainment Places and Receipts from Entertainment and Show-tax	... 603
26.4	ਰਾਜ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਕਤਰ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ Revenue collection under State Excise	... 604
26.5	ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ Revenue position at a glance	... 606
27—ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ		
XXVII Registration		
27.1	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡਸ਼ੁਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵੇਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ Number and description of Registered Documents and Value of Property transferred in Punjab	... 610
28—ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ		
XXVIII—Five Year Plans		
28.1	ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚ Outlay and Expenditure of Five Year Plans	... 616
28.2	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਤਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985—90) ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1989-90 Seventh Five-Year Plan (1985—90) and Annual Plans of Punjab 1985-86 to 1989-90	... 618

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ : Page No.
29—ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ		
XXIX—Local Bodies		
29.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਵਸੋਂ ਗਿਣਤੀ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚਾ Area, Population Number, Income and Expenditure of Zila Parishads in Punjab	62:9
29.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Income of Zila Parishads and its Percentage in Punjab	63:0
29.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Expenditure of Zila Parishads and its Percentage in Punjab	63:2
29.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਖੇਤਰ, ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਤੇ ਖਰਚ Number, Population, Area, Constitution, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab	63:4
29.5	ਨਗਰਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਆਮਦਨ Income of Municipal Committees/Corporations (District-wise)	64:0
29.6	ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਖਰਚ Expenditure of Municipal Committees/Corporations (District-wise)	64:2
29.7	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਸਟਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ Constitution, Income and Expenditure of Improvement Trusts in Punjab	64:5
29.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਸਟਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ Income of Improvement Trusts in Punjab	64:6
29.9	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਸਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚ Expenditure of Improvement Trusts in Punjab	64:8
29.10	ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ Statistics relating to Panchayats	65:1
30—ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ		
XXX—Electoral Statistics		
30.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Electors in Lok Sabha and Vidhan Sabha in Punjab	65:5
30.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀਵਾਰ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ ਸਤੰਬਰ 1985 Valid votes polled in Punjab Vidhan Sabha Elections by Parties and District—Sept., 85,	65:6

ਸਾਰਣੀ ਨੰ : Table No.	ਵਰਣਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ : Page No.
30.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨਵੰਬਰ 1989) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ... Valid votes polled and Number of voters during Lok Sabha Elections (Nov. 1989)	657
30.4	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ... Valid votes polled and number of voters in Punjab Vidhan Sabha elections (Sept., 1985).	658
30.5	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮ/ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਲਾਵਾਰ ਸੀਟਾਂ। ... Seats in Lok Sabha and Vidhan Sabha in Punjab during the General and Mid term elections.	663
30.6	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਮ/ਮੱਧ ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਰਾਜਵਾਰ ਸੀਟਾਂ ... Lok Sabha and Vidhan Sabha seats in General/Mid-term election in India by States.	664
30.7	ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨਵੰਬਰ 1989) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੋਣਕਾਰ, ਕੁਝ ਪਇਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਉੱਚਿਤ ਵੋਟਾਂ, ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਵਾਰ ਪਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਹਿਤ ... Statement showing the electorates, votes polled, rejected votes and votes polled by National Parties with percentage	666
31—ਬੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ		
XXXI—Police, Crimes and Sudharghar		
31.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ... Number of Police Stations and Police Posts in the Punjab	673
31.2	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ... Strength of Civil Police in Punjab	674
31.3	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਭਲਵਾਰ ਜੁਰਮ ... Incidence of Crimes in Punjab, (Division-wise)	676
31.4	ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਉਧਾਲਣ ਡਾਕਾ ਅਤੇ ਲੁਟਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ... Murder, Kidnapping, Abduction, Dacoity and Robbery Cases	678
31.5	ਕਤਲ ਦੇ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਉਧਾਲਣ ਡਾਕਾ ਅਤੇ ਲੁਟਮਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ... Murder, Kidnapping, Abduction, Dacoity and Robbery Cases and Persons Prosecuted	680
31.6	ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ... Places of Confinements	682
31.7	ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ) ... Number of Prisoners (Class-wise)	683
31.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸਾਖਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਧ ਕੇਸ ... Convicts by Age, Sex and Literacy in Punjab	684
31.9	ਆਈ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼/ਇਸਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਧ ਕੇਸ ... Convicts classified as Habituals admitted into Punjab Jails by Sex	685
31.10	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ... Progress of Jail Industries in Punjab	686

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
32—ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ		
XXXII—Printing Presses and Publications		
32.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ Printing Presses in Punjab	... 689
32.2	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ Books, Newspapers and Periodicals Published	... 689
32.3	ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Books Published in different Indian and other Languages	... 690
33—ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ		
XXXIII—Public Undertakings		
33.1	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Classification of Loans and Advances by Punjab Financial Corporation	... 694
33.2	ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Classification of Loans and Advances by the Financial Corporation by ranges	... 696
33.3	ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਲੈਂਡ ਡਿਵਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮੋਦਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ੇ Loans advanced by the Punjab Scheduled Castes Land Development and Financial Corporation to the Scheduled Castes in Punjab	... 697
33.4	ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੇ ਮਕਾਨ Loans received and Houses constructed by the Punjab Housing Development Board	... 698
33.5	ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟਿਊਬਵੈਲ Tubewells Installed by the Punjab State Tubewell Corporation	... 699
33.6	ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ Achievements of the Punjab Agro-Industries Corporation	... 700
33.7	ਪੰਜਾਬ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Classification of Loans advanced by Punjab Backward classes Land Development and Finance Corporation,	... 701
34—ਭੁਟਕਲ		
XXXIV—Miscellaneous		
34.1	ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕ Number of enterprises and persons usually working	... 705
34.2	ਗੈਰ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਕਿੱਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮ ਗੁਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ Number of Non-agricultural own account by major activity groups	... 706
34.3	ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ Number of enterprises and persons usually working-All-India and Punjab State	... 707
34.4	ਰਾਜਵਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ '000' ਅਬਾਦੀ ਪਿਛੇ State wise Number of enterprises and persons usually working per '000' population	... 708

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ. Page No.
34.5	ਗੈਰ ਰਾਇਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1977 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਤੇ 1980 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ Number of Non-agricultural establishments and persons usually working as in 1977 Economic Census and 1980—Economic Census.	... 709
34.6	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਬਰਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ District Red Cross Branches and their Membership	... 710
34.7	ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਅਤੇ ਆਮਦਨ Income and Expenditure of Red Cross Societies	... 712
34.8	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਕੰਮ Working of the various Housing Schemes in Punjab	... 713
34.9	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਘਰ ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ Rest-Houses and Dak Bungalows in Punjab	... 714
34.10	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੇਚੇ ਪਲਾਟ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਉਸਾਰੀ Plots sold and Construction Activities at Chandigarh	... 715
34.11	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਕਲੱਬਾਂ, ਸਿਖਲਾਈ ਦਿਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਲਾਈਸੰਸਾਂ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Flying clubs, planes and No. of Licenses issued to the trained persons in Punjab.	... 716
34.12	ਪਟਿਆਲਾ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਕੁਆਟਰਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਨਾ ਕਾਸਟ ਇੰਡੈਕਸ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। Quarterly and annual construction cost Index for Patiala Centre.	.. 717
35—ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ XXXV—All India Indicators		
35.1	ਮੁਦਰਾ ਭੰਡਾਰ ਮਾਪਕ Money Stock Measures	... 721
35.2	ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਲਵਾਰ ਬਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ India's Foreign Trade by years	... 722
35.3	ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਲਵਾਰ ਬਦੇਸ਼ ਵਟਾਂਦਰਾ ਰੀਜ਼ਰਵ India's Foreign Exchange Reserves by years	... 723
35.4	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲਵਾਰ ਕਪੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਮਿਲਣ-ਯੋਗਤਾ Per Capita Availability of Cloth in India by years	... 724
35.5	ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ, 1975, 1980 ਅਤੇ 1983 ਤੋਂ 1985 Per Capita Earnings of Employees in Manufacturing Industries by selected States from 1975, 1980 and 1983 to 1985	... 726
35.6	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਲਵਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index Numbers of Industrial Production by years in India	... 730
35.7	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਦਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ Statewise Indicators on different Aspects in India	... 732

ਸੈਕਸ਼ਨ 1

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

- ਸਾਰਣੀ 1.1 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 1.2 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 1.3 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 1.4 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 1.5 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 1.6 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਚਿੱਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

SECTION I

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

- Table 1.1 depicts information relating to Governor and Administrative Secretaries of Punjab.
- Table 1.2 shows names of Judges of Punjab and Haryana High Court.
- Table 1.3 gives list of names of Members of Punjab Public Service Commission, Patiala.
- Table 1.4. shows Universities of Punjab and names of their Vice Chancellors.
- Table 1.5 gives names of members of Punjab Vidhan Sabha.
- Table 1.6 depicts Tehsils and Blocks in Punjab, District-wise

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)

(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
0	1	2	3
	ਸ਼੍ਰੀ ਵੀਰੇਂਦਰ ਵਰਮਾ Sh. Virendra Verma	ਰਾਜਪਾਲ Governor	
1.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. S. L. Kapoor, I.A.S.	ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ Chief Secretary	(i) ਪਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ (ii) ਆਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ (iii) ਚੋਣ ਅਤੇ ਮੁਖ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ, ਪੰਜਾਬ (i) Dept. of Personnel (ii) General Administration (iii) Elections and Chief Electoral Officer Punjab
2.	ਸ਼੍ਰੀ ਸਦਾ ਨੰਦ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Sada Nand, I.A.S.	ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕਰ) ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Financial Commissioner (Taxation) and Secretary to Govt., Punjab	(i) ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ (ii) ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ (i) Excise & Taxation (ii) Vigilance Deptt.
3.	ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Amrik Singh Pooni, I.A.S.	ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Financial Commissioner (Dev.) and Secretary to Govt. Punjab	(i) ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ii) ਜੰਗਲਾਤ (i) Agriculture (ii) Forest

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਚਲਦਾ—ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 contd.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)
(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
੦	1	2	3
4.	ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Hardial Singh, I.A.S.	ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Financial Commissioner (Revenue) and Secretary to Govt. Punjab	(i) ਮਾਲ (ii) ਪੁਨਰਵਾਸ (i) Revenue (ii) Rehabilitation
5.	ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀ ਰਾਮ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Hari Ram, I.A.S.	ਪ੍ਰੇਜ਼ਿਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸੈਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਕਾਲਜ ਸਕੂਲਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਯੂਨਲ Presiding Officer Sales Tax Collage and School Tribunal Govt. Punjab	
6.	ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Ajit Singh Chatha, I.A.S.	ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Financial Commissioner and Secretary to Govt. Punjab	(i) ਯੋਜਨਾ ਵਿਭਾਗ (ii) ਯੋਜਨਾ ਦੇਖਭਾਲ (iii) ਆਰਥਿਕ ਤਾਲਮੇਲ ਤੇ 20 ਨੁਕਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਐਡਵਾਇਜਰੀ ਕੌਂਸਲ (i) Planning Department (ii) Palanning Monitoring (iii) Economic Coordination and 20 Point Programme and advisory Council
7.	ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ. ਕੇ. ਏ. ਨਿਯਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. T. K. A. Nair, I.A.S.	ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਉਦਯੋਗ) ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Financial Commis- sioner (Industry) and Secretary to Govt. Punjab	(i) ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਚ ਸੰਪਰਕ (ii) ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਇਨੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲੇ (i) Information and Public Relation (ii) National Integration Council and Emigration Affairs

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਚਲਦਾ—ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 contd.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)

(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
0	1	2	3
8.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਬੋਪਾਰਾਏ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. S.S. Boparai, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ (i) Irrigation and Power
9.	ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਐਨ. ਗੁਪਤਾ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. R. N. Gupta, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਵਿੱਤ (ii) ਮੈਂਬਰ, ਤਨਖਾਹ ਅਨੋਮਲੀ ਕਮੇਟੀ (i) Finance (ii) Member, of Pay Anomalies Committee
10.	ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Darshan Kumar, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ (ii) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਰਲੀਫ (i) Social & Women's Welfare (ii) Welfare of Scheduled Castes & Backward Classes
11.	ਆਰ. ਆਰ. ਭਰਦਵਾਜ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. R. R. Bhardwaj, I.A.S.	ਐਕਸ ਔਫੀਸੀਓ ਸਕੱਤਰ Ex Officio Secretary	(i) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਸਟੀਚੂਸ਼ਨਲ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕ (i) Director Institutional Finance and Banking Bureau of Enterprises
12.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਆਮਾ ਮਾਨ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Smt. Shyama Mann, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ (i) Food and Supplies
13.	ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Rajinder Singh, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਿੱਖਿਆ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ) (i) Education (Excluding Primary Education)

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਚਲਦਾ—ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 contd.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)

(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
0	1	2	3
14.	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਨ ਕਸ਼ਿਪ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Rajan Kashyap, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ii) ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ (iii) ਸੱਫੀ ਪਾਲਨ (i) Rural Development and Panchayats (ii) Animal Husbandry (iii) Fisheries
15.	ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਐਸ. ਜਨਜੁਆ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. K.S. Janjua, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (i) Transport
16.	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Sh. Ram Gopal, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ (ii) Printing and Stationery
17.	ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਐਸ. ਮਾਨ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. R. S. Mann, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ (ii) ਨਿਆਂ (i) Home Affairs (ii) Justice
18.	ਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. Inderjit Singh Bindra, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਰਲੀਫ ਅਤੇ ਰੀਸੈਟਲਮੈਂਟ (ii) ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (iii) ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ (i) Relief and Resettlement (ii) Science and Technology (iii) Sports Wing of Education

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਚਲਦਾ--ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 contd.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)

(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਆਹੁਦਾ	ਵਿਭਾਗ
S. No.	Name	Status	Portfolio
0	1	2	3
19.	ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਕੇ. ਕੁੰਦਰਾ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. A. K. Kundra, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਿੱਹਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰ (i) Health and Family Welfare
20.	ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਐਲ. ਬੈਂਸ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Sh. C. L. Bains, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਹਿਕਾਰਤਾ (ii) ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ (i) Cooperation (ii) Dairy Development
21.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਕੇ. ਨੈਕ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Sh. S. K. Naik, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਖਾਸ ਅਫਸਰ ਸੋਸਲ ਡਿਫੂਟੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ (i) Local Government and Housing and Urban Development and in Addition Officer on Special Duty, Urban Development Authority
22.	ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ. ਐਸ. ਰਾਤਰਾ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Sh. Y. S. Ratra, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਵਿੰਗ (i) Civil Aviation wing of Transport Department
23.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Smt. Gurbinder Chahal, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ (i) Labour and Employment

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਚਲਦਾ—ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 contd.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)
(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
੦	1	2	3
24.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲਜੀਤ ਜੈਜੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. Smt. Daljit Jaijee, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਸੈਰਸਪਾਟਾ (ii) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ (iii) ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਪੁਰਾਲੇਖ ਵਿੰਗ (iv) ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੈਰਸਪਾਟਾ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (v) ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਿਕਚਰ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਕਾਰਪੋ- ਰੇਸ਼ਨ (i) Tourism (ii) Cultural Affairs (iii) Archives Wing of the Deptt. of Education (iv) Chairman, Punjab, Tourism Development Corporation (v) Chairman Films & News Corporation.
25.	ਸ. ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. S. Narajan Singh I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਯੋਜਨਾ, ਵਿਭਾਗ (i) Department of Planning
26.	ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. S. Surjit Singh I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (i) Public Works.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਸਮਾਪਤ—ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ

Table 1.1 concld.—Governor and Administrative Secretaries

(1 ਜੁਲਾਈ, 1990)

(1st July, 1990)

ਲੜੀ ਨੰ; S. No.	ਨਾਮ Name	ਅਹੁਦਾ Status	ਵਿਭਾਗ Portfolio
0	1	2	3
27.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਅਤਰੀ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Smt. Asha Atri, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ (ii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ (i) Primary Education (ii) Director, General Education
28.	ਸ਼੍ਰੀ. ਬੀਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. S. Bīkramjit Singh, I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰ (ii) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ (iii) ਸ਼ਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ (i) Administratives Reforms (ii) Defence Services Welfare (iii) Public Grievences & Pensions
29.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰੀਸ਼ਨਾ ਭਟਨਾਗਰ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Smt. Krishna, Bhatnagar I.A.S.	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ (ii) ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ (i) Industrial Training (ii) Technical Education
30.	ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਐਸ. ਗਿੱਲ Sh. A. S. Gill,	ਸਕੱਤਰ Secretary	(i) ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ (i) Legal and Legislative Affairs

ਸਾਧਨ : ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਬਰਾਂਚ, ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਪੰਜਾਬ।

Source : I. A. S. Branch, Civil Secretariat, Punjab.

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.2 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ

Table 1.2 Judges of the Punjab and Haryana High Court (31-3-1990)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਆਹੁਦਾ
S. No.	Name	Status
0	1	2
1.	ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ Sh. J. V. Gupta	ਕੰਮਚਲਾਉ ਮੁਖ ਨਿਆਂਕਾਰ Acting Chief Justice
2.	ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ Sh. Gokal Chand Mittal	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
3.	ਸ: ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ S. Iqbal Singh Tiwana	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
4.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਸੋਢੀ Sh. S. S. Sodhi	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
5.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ Sh. M. R. Agnihotri	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
6.	ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਐਸ. ਭੱਲਾ Sh. K. S. Bhalla	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status
0	1	2
7.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਸ. ਲਿਬਰਹਾਨ Sh. M. S. Liberhan	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
8.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਸ. ਰਾਏ Sh. H. S. Rai	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
9.	ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਡੀ. ਬਜਾਜ Sh. S. D. Bajaj	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
10.	ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ Sh. Jai Singh Sekhon	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
11.	ਸ਼੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ Sh. Amrit Lal Bahri	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
12.	ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ Sh. Sharnjit Singh Grewal	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
13.	ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਧਰੀ Sh. Anand Parkash Choudhri	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
14.	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਰਾਏ ਮਾਜੀਠੀਆ Sh. Gurbax Rai Majithia	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
15.	ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੈਨ Sh. Naresh Chander Jain	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
16.	ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਚੌਧਰੀ Sh. Amarjit Chaudhary	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
17.	ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ Sh. K. P. Bhandari	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice
18.	ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਬੀ. ਗਾਰਗ Sh. J. B. Garg	ਨਿਆਂਕਾਰ Justice

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ।

Source:—Punjab and Haryana High Court.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ
ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.3—ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ
Table 1.3 Punjab Public Service Commission, Patiala

(1-1-1990)

ਲੜੀ ਨੰ: S. No.	ਨਾਮ Name	ਆਹੁਦਾ Status
0	1	2
1	ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਐਸ. ਐਸ. ਬਰਾਰ Lt. General S. S. Brar	... ਚੇਅਰਮੈਨ Chairman
2	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ Sh. Surinder Pal Singh Mann	... ਮੈਂਬਰ Member
3	ਸ਼੍ਰੀ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ Sh. Amarjit Singh	... ਮੈਂਬਰ Member
4	ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਆਰ. ਤਨਵਰ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ. Sh. B. R. Tanwar, I.A.S.	... ਮੈਂਬਰ Member

ਸਾਧਨ : ਆਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਖਾ, ਸਿਵਲ ਸਕਰਟੇਰੇਟ, ਪੰਜਾਬ।
Source : General Administration Branch, Civil Secretariat, Punjab.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.4—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ

Table 1.4 —Universities of Punjab and their Vice Chancellors

(1-1-1990)

ਕ੍ਰਮ ਅੰਕ Sr. No.	ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦਾ ਨਾਂ Name of the V.C.	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ University
0	1	2
1.	ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ. ਐਸ. ਰੰਧਾਵਾ Sh. G. S. Randhawa	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ , Guru Nanak Dev University, Amritsar
2	ਡਾ. ਐਚ. ਕੇ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ Dr. H.K. Manmohan Singh	ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ Punjabi University, Patiala
3	ਡਾ: ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ Dr. Khem Singh Gill	ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ Punjab Agricultural University, Ludhiana.
4	ਡਾ. ਆਰ. ਪੀ. ਬਾਂਬਾਹ Dr. R. P. Bambah	ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Panjab University, Chandigarh.

ਸਾਧਨ : ਆਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਖਾ
ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : General Administration
Branch, Civil Secretariat, Punjab

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5—1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5—Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ: Serial No.	ਜਿਲ੍ਹਾ District	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ Name of the Constituency	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ Name of the elected Member	ਪਾਰਟੀ ਸੰਬੰਧਕਰਣ Party Affiliation
0	1	2	3	4
ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ/ਸਰਦਾਰ/ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ Sarvshri/Sardar/Shrimati				
I ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	1	ਫਤੇਹਿ ਗੜ੍ਹ Fatehgarh	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ Nirmal Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	2	ਬਟਾਲਾ Batala	ਅਸ਼ਵਨੀ Ashwani	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	3	ਕਾਦੀਆਂ Qadian	ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ Kulwant Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	4	ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ Siri Hargobindpur	ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ Natha Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	5	ਕਾਹਨੂਵਾਨ Kahnuwan	ਜੋਹਰ ਸਿੰਘ Johar Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	6	ਧਾਰੀਵਾਲ Dhariwal	ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ Sucha Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	7	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	ਕੁਮਾਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ Kumari Susheel	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	8	ਦੀਨਾ ਨਗਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Dina Nagar (S.C.)	ਜੈ ਮੁਨੀ Jai Muni	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	9	ਨਰੋਟ ਮੈਹਰਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Narot Mehra (S.C.)	ਰਾਮ ਲਾਲ Ram Lal	ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. B. J. P.
	10	ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot	ਮੋਹਨ ਲਾਲ Mohan Lal	ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. B. J. P.
	11	ਸੁਜਾਨਪੁਰ Sujjanpur	ਰਾਘੁਨਾਥ ਸਹਾਇ Raghunath Sahai	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
II ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	1	ਬਿਆਸ Beas	ਖਾਲੀ* Vacant*	
	2	ਮਜੀਠਾ Majitha	ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ Surinder Pal Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	3	ਵੇਰਕਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Verka (S.C.)	ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ Dalbir Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	4	ਜੰਡਿਆਲਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Jandiala (S.C.)	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ Ranjit Singh	ਅਕਾਲੀ Akali

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਚਲਦਾ)—1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5. (contd.)—Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ Name of the Constituency	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ Name of the elected Member	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧਕਰਣ Party Affiliation
0	1	2	3	4
5	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਉੱਤਰੀ Amritsar North	ਬਰਿਜ ਭੂਸ਼ਨ ਮੈਹਰਾ Brij Bhushan Mehra	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
6	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਪੱਛਮੀ Amritsar West	ਸੇਵਾ ਰਾਮ Sewa Ram	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
7	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਕੇਂਦਰੀ Amritsar Central	ਦਰਬਾਰੀ ਲਾਲ Darbari Lal	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
8	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਦੱਖਣੀ Amritsar South	ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ Kirpal Singh	ਜਨਤਾ Janata
9	ਅਜਨਾਲਾ	Ajnala	ਰਤਨ ਸਿੰਘ Rattan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
10	ਰਾਜਾ ਸਾਂਸੀ	Raja Sansi	ਸ਼ਸ਼ ਪਾਲ ਸਿੰਘ Shash Pal Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
11	ਅਟਾਰੀ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	Attari (S.C.)	ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ Tara Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
12	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ Prem Singh Lalpura	ਅਕਾਲੀ Akali
13	ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	Khadoor Sahib (S.C.)	ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ Tara Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
14	ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂਆਂ	Naushehra Pannuan	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ Harbhajan Singh Sandhu	ਅਕਾਲੀ Akali
15	ਪੱਟੀ	Patti	ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ Naranjan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
16	ਵਲਟੋਹਾ	Valtoha	ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉਬੋਕੇ Major Singh Uboke	ਅਕਾਲੀ Akali
III ਜਲੰਧਰ Jalandhar	1 ਆਦਮਪੁਰ	Adampur	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ Surjit Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
	2 ਜਲੰਧਰ ਛਾਉਣੀ	Jalandhar Cantt.	ਇੰਦਰਾ Indira	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
	3 ਜਲੰਧਰ ਉੱਤਰੀ	Jalandhar North	ਵੈਦ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੱਤ Vaid Om Parkash Dutt	ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. B. J. P.
	4 ਜਲੰਧਰ ਕੇਂਦਰੀ	Jalandhar Central	ਖਾਲੀ* Vacant	

* ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਕਾਲੀਆ ਦਾ 2-6-86 ਨੂੰ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

* Sh. Manmohan Kalia expired on 2-6-86.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਚਲਦਾ)—1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5(contd.)—Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ Name of the Constituency	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ Name of the elected Member	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧਕਰਣ Party Affiliation
0	1	2	3	4
		5 ਜਲੰਧਰ ਦੱਖਣੀ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Jalandhar South (S.C.)	ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇਪੀ Mohinder Singh Kaypee	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		6 ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Kartarpur (S.C.)	ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ Jagjit Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		7 ਲੋਹੀਆਂ Lohian	ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ Balwant Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		8 ਨਕੋਦਰ Nakodar	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ Kuldip Singh Wadala	ਅਕਾਲੀ Akali
		9 ਨੂਰਮਹਿਲ Nur Mahal	ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ Surinderpal Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		10 ਬੰਗਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Banga (S.C.)	ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ Balwant Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		11 ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ Nawanshehr	ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ Dilbagh Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		12 ਫਿਲੌਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Phillaur (S.C.)	ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ Sarwan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
IV ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala		1 ਭੋਲੱਥ Bholath	ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Sukhjinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		2 ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ Kirpal Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		3 ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ Sultanpur	ਬਚਨ ਸਿੰਘ Bachan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		4 ਫਗਵਾੜਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Phagwara (S.C.)	ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Joginder Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
V ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur		1 ਬਲਾਚੌਰ Balachaur	ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ Ram Kishan	ਆਜ਼ਾਦ Independent
		2 ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ Garhshankar	ਸਰਵਣ ਰਾਮ Sarwan Ram	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		3 ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Mahilpur (S.C.)	ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ Jagdish Kaur	ਅਕਾਲੀ Akali
		4 ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	ਮੋਹਨ ਲਾਲ Mohan Lal	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਚਲਦਾ)—1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5 (contd.)—Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਿਲ੍ਹਾ	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧਕਰਣ
Serial No.	District	Name of the Constituency	Name of the elected Member	Party Affiliation
0	1	2	3	4
		5 ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Shamchaurasi (S.C.)	ਹਰੀ ਮਿਤਰ Hari Mittar	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		6 ਟਾਂਡਾ Tanda	ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ Upkar Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		7 ਗੜਦੀਵਾਲਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Garhdiwala (S.C.)	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ Prakash Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		8 ਦਸੂਆ Dasuya	ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ Ramesh Chander	ਆਜ਼ਾਦ Independent
		9 ਮੁਕੇਰੀਆਂ Mukerian	ਡਾਕਟਰ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ Dr. Kewal Krishan	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
VI	ਲੁਧਿਆਣਾ	1 ਜਗਰਾਉਂ Ludhiana Jagraon	ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ Gurdeep Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		2 ਰਾਏਕੋਟ Rai Kot	ਤਾਲਿਬ ਸਿੰਘ Talib Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		3 ਦਾਖਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Dakha (S.C.)	ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ Basant Singh Khalsa	ਅਕਾਲੀ Akali
		4 ਕਿਲਾ ਰਾਏ ਪੁਰ Qila Raipur	ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ Arjun Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		5 ਲੁਧਿਆਣਾ (ਉੱਤਰੀ) Ludhiana (North)	ਡਾਕਟਰ ਸਤਪਾਲ ਪਰਾਸ਼ਰ Dr. Sat Pal Prashar	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		6 ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੱਛਮ) Ludhiana (West)	ਹਰਨਾਮ ਦਾਸ ਜੌਹਰ Harnam Dass Johar	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		7 ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੂਰਬ) Ludhiana (East)	ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ Om Parkash Gupta	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		8 ਲੁਧਿਆਣਾ (ਦਿਹਾਤੀ) Ludhiana (Rural)	ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਾਜਪੁਰੀ Jagdev Singh Tajpuri	ਅਕਾਲੀ Akali
		9 ਪਾਇਲ Payal	ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Devinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		10 ਕੁਮਕਲਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Kumkalan (S.C.)	ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Rajinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		11 ਸਮਰਾਲਾ Samrala	ਖਾਲੀ* Vacant	

*ਸ਼. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 15-3-87 ਨੂੰ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

*S. Amarjit Singh expired on 15-3-87.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਦਲਦਾ)--1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5 (contd.)--Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜਾਈ ਨੰ: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧਕਰਣ
Serial District No.	Name of the Constituency	Name of the elected Member	Party Affiliation
0	1	2	3
	12 ਖੰਨਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
	Khanna (S.C.)	Sukhdev Singh	Akali
VII ਰੂਪਨਗਰ	1 ਨੰਗਲ	ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਲੀ	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ
Rup-	Nangal	Ram Parkash Bali	Congress-I
nagar	2 ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
	Anandpur Sahib	Tara Singh	Akali
	3 ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	ਭਾਗ ਸਿੰਘ	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ
	Chamkaur Sahib (S.C.)	Bhag Singh	Congress-I
	4 ਮੋਰਿੰਡਾ	ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
	Morinda	Ravinder Singh	Akali
	5 ਖਰੜ	ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
	Kharar	Bachitter Singh	Akali
VIII ਪਟਿਆਲਾ	1 ਬਨੂੜ	ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
Patiala	Banur	Kanwaljit Singh	Akali
	2 ਰਾਜਪੁਰਾ	ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ	ਅਕਾਲੀ
	Rajpura	Prem Chand	Akali
	3 ਘਨੌਰ	ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	ਅਕਾਲੀ
	Ghanaur	Jasdev Singh Sandhu	Akali
	4 ਡਕਾਲਾ	ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ	ਅਕਾਲੀ
	Dakala	Prof. Prem Singh Chandumajra	Akali
	5 ਸ਼ੁਤਰਾਣਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ	ਅਕਾਲੀ
	Shutrana (S.C.)	Satwant Singh Mohi	Akali
	6 ਸਮਾਨਾ	ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਲਾ	ਅਕਾਲੀ
	Samana	Hardial Singh Rajla	Akali
	7 ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ	ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਹਿੰਦਰਾ	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ
	Patiala Town	Brahm Mohindra	Congress-I
	8 ਨਾਭਾ	ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਅਕਾਲੀ
	Nabha	Narinder Singh	Akali
	9 ਅਮਲੌਹ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ	ਅਕਾਲੀ
	Amloh (S.C.)	Dalip Singh Pandhi	Akali

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਚਲਦਾ)--1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5 (contd.)—Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧਕਰਣ
Serial No.	District	Name of the Constituency	Name of the elected Member	Party Affiliation
0	1	2	3	4
		10 ਸਰਹਿੰਦ Sirhind	ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ Kirpal Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
IX	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	1 ਧੂਰੀ Dhuri	ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Surinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		2 ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ Malер Kotla	ਨੁਸਰਤ ਅਲੀ ਖਾਨ Nusrat Ali Khan	ਅਕਾਲੀ Akali
		3 ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Sherpur (S.C.)	ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ Gobind Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		4 ਬਰਨਾਲਾ Barnala	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ Surjit Singh Barnala	ਅਕਾਲੀ Akali
		5 ਭਦੌੜ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Bhadaur (S.C.)	ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ Kundan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		6 ਧਨੌਲਾ Dhanaula	ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ Gobind Singh Longowal	ਅਕਾਲੀ Akali
		7 ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ Ranjit Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		8 ਦਿੜਬਾ Dirba	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ Baldev Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		9 ਸੁਨਾਮ Sunam	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ Sukhdev Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		10 ਲਹਿਰਾ Lehra	ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ Inderjit Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
				11 ਬਲੂਆਣਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Balluana (S.C.)
X	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	1 ਅਬੋਹਰ Abohar	ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ Arjan Singh	ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. B.J.P.
		2 ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ Fazilka	ਰਾਧਾ ਕਰਿਸ਼ਨ Radha Krishan	ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. B. J. P.
		3 ਜਲਾਲਾਬਾਦ Jalalabad	ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ Mehtab Singh	ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ C.P. I.
		4 ਗੁਰੂ ਹਰ ਸਹਾਇ Guru Har Sahai	ਸਜਵਰ ਸਿੰਘ Sajwar Singh	ਆਜ਼ਾਦ Independent

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਚਲਦਾ)--1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ
Table 1.5 (contd)--Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ: Serial No.	ਜਿਲ੍ਹਾ District	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ Name of the Constituency	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ Name of the elected Member	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧ ਕਰਣ Party Affiliation
0	1	2	3	4
		5 ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ Bal Mukand	ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ Congress-I
		6 ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ Firozpur Cantt.	ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Mohinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		7 ਜ਼ੀਰਾ Zira	ਹਰੀ ਸਿੰਘ Hari Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		8 ਧਰਮਕੋਟ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Dharamkot (S.C.)	ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ Gurdev Singh Gill	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
XI ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot		1 ਮੱਘਾ Moga	ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ Gurcharan Singh	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		2 ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ Bagha Purana	ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਸਿਧੂ Malkiat Singh Sidhu	ਅਕਾਲੀ Akali
		3 ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Nihal Singh Wala (S.C.)	ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ Zora Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
		4 ਪੰਜ ਗਰਾਈਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Panjgrain (S.C.)	ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ Gurdev Singh Badal	ਅਕਾਲੀ Akali
		5 ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ Kot Kapura	ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾਰ Mohinder Singh Brar	ਅਕਾਲੀ Akali
		6 ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਡੋਡ Karnail Singh Doad	ਆਜਾਦ Independent
		7 ਮੁਕਤਸਰ Muktsar	ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ Gurbinder Kaur	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		8 ਗਿਦੜਬਾਹਾ Gidderbaha	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ Parkash Singh Badal	ਅਕਾਲੀ Akali
		9 ਮਲੋਟ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Malout (S.C.)	ਸ਼ਿਵ ਚੰਦ Shiv Chand	ਕਾਂਗਰਸ-ਆਈ Congress-I
		10 ਲੰਬੀ Lambi	ਹਰਦੀਪਇੰਦਰ ਸਿੰਘ Hardeepinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali
XII ਬਠਿੰਡਾ Bathinda		1 ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ Talwandi Sabo	ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Amrinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.5 (ਸਮਾਪਤ)--1985 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ

Table 1.5 (concl.)--Names of Vidhan Sabha Members elected from Punjab during 1985

ਲੜੀ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ Name of the Constituency	ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਉਂ Name of the elected Member	ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧੀਕਰਣ Party Affiliation
0	1	2	3	4
2	ਪੱਕਾ ਕਲਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Pakka Kalan (S.C.)	ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ Sujan Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
3	ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ Kasturi Lal	ਅਕਾਲੀ Akali	
4	ਨਥਾਨਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) Nathana (S.C.)	ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ Jasmel Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
5	ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ Rampura Phul	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ Sukhdev Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
6	ਜੋਗਾ Joga	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ Baldev Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
7	ਮਾਨਸਾ Mansa	ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ Jaswant Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
8	ਬੁਢਲਾਡਾ Budhlada	ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ Parshotam Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	
9	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ Sardulgarh	ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ Balwinder Singh	ਅਕਾਲੀ Akali	

ਸਾਧਨ :--ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Chief Electoral Officer, Punjab

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.6—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ)

Table 1.6—Tehsils and Blocks of Punjab (Districtwise)

(ਫਰਵਰੀ, Feb., 1989)

ਕ੍ਰਮ ਅੰਕ Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਤਹਿਸੀਲ/ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ Tehsil/ Sub-Division	ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ Sub-Tehsil	ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Block			
0	1	2	3	4			
(ੳ) ਜਲੰਧਰ ਮੰਡਲ (A) Jalandhar Division							
1	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	(1) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	(1) ਕਲਾਨੌਰ Kalanaur	(1) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur (2) ਕਲਾਨੌਰ Kalanaur (3) ਧਾਰੀਵਾਲ Dhariwal (4) ਦੀਨਾ ਨਗਰ Dina Nagar (5) ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ Kahnuwan			
			(2) ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot	(2) ਧਾਰਕਲਾਂ Dhar Kalan (3) ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ Narot Jaimal Singh (4) ਬਮਿਆਲ Bamyal	(1) ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot (2) ਧਾਰ ਕਲਾਂ Dhar kalan (3) ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ Narot Jaimal Singh (4) ਬਮਿਆਲ Bamyal		
				(3) ਬਟਾਲਾ Batala	(5) ਕਾਦੀਆਂ Qadian (6) ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ Dera Baba Nanak	(1) ਬਟਾਲਾ Batala (2) ਫਤਹਿ ਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ Fatehgarh Churian (3) ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ Dera Baba Nanak (4) ਸ੍ਰੀ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ Sri Har Gobindpur	
					(1) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	(1) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	(1) ਵੇਰਕਾ Verka (2) ਮਜੀਠਾ Majitha (3) ਜੰਡਿਆਲਾ Jandiala
						(2) ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ Baba bakala	(1) ਤਰਸਿੱਕਾ Tarsika (2) ਰਈਆ Rayya
		(3) ਪੱਟੀ Patti	(1) ਖੇਮਕਰਨ Khem Karan	(1) ਪੱਟੀ Patti (2) ਭਿੱਖੀ ਵਿੰਡ Bhikhi Wind (3) ਵਲਟੋਹਾ Valtoha			
			(4) ਤਰਨ ਤਾਰਨ Tarn Taran	(2) ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ Khadur Sahib (3) ਝਬਾਲ Jhabhal	(1) ਤਰਨ ਤਾਰਨ Tarn Taran (2) ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ Khadur Sahib (3) ਗੰਡੀ ਵਿੰਡ Gandiwind		

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ

ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.6 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ)

Table 1.6 Contd.—Tehsils and Blocks of Punjab. Districtwise

(ਫਰਵਰੀ, Feb., 1990)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ Tehsil/Sub-Division	ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ Sub Tehsil	ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Block
0	1	2	3	4
		(5) ਅਜਨਾਲਾ Ajnala		(4) ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂੰਆਂ Naushehra Punnuan (5) ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ Chohla Sahib (1) ਅਜਨਾਲਾ Ajnala (2) ਚੌਗਾਵਾਂ Chogawan
3	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	(1) ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala (2) ਫਗਵਾੜਾ Phagwara (3) ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ Sultanpur Lodhi	(1) ਭੌਲਥ Bholath (2) ਢਿਲਵਾਂ Dhillwan	(1) ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala (2) ਨਡਾਲਾ Nadala (1) ਫਗਵਾੜਾ Phagwara (1) ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ Sultanpur Lodhi
4	ਜਲੰਧਰ Jalandhar	(1) ਜਲੰਧਰ Jalandhar (2) ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ Nawan Shehar (3) ਨਕੋਦਰ Nakodar (4) ਫਿਲੌਰ Phillaur	(1) ਕਰਤਾਰਪੁਰ Kartarpur (2) ਭੋਗਪੁਰ Bhogpur (3) ਬੰਗਾ Banga (4) ਸ਼ਾਹਕੋਟ Shahkot (5) ਨੂਰਮਹਿਲ Nur Mahal	(1) ਜਲੰਧਰ ਈਸਟ Jalandhar East (2) ਜਲੰਧਰ ਵੈਸਟ Jalandhar West (3) ਭੋਗਪੁਰ Bhogpur (4) ਆਦਮਪੁਰ Adampur (1) ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ Nawan Shehar (2) ਬੰਗਾ Banga (3) ਔੜ Aur (1) ਨਕੋਦਰ Nakodar (2) ਸ਼ਾਹ ਕੋਟ Shahkot (1) ਫਿਲੌਰ Phillaur (2) ਨੂਰ ਮਹਿਲ Nur Mahal (3) ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ Rurka Kalan
5	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	(1) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur (2) ਦਸੂਆ Dasuya (3) ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ Garhshankar (4) ਬਲਾਚੌਰ Balachaur	(1) ਭੁੰਗਾ Bhunga (2) ਮੁਕੇਰੀਆਂ Mukerian (3) ਤਲਵਾੜਾ Talwara (4) ਟਾਂਡਾ Tanda	(1) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-I Hoshiarpur I (2) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-II Hoshiarpur-II (3) ਭੁੰਗਾ Bhunga (1) ਦਸੂਆ Dasuya (2) ਮੁਕੇਰੀਆਂ Mukerian (3) ਤਲਵਾੜਾ Talwara (4) ਟਾਂਡਾ Tanda (1) ਗੜ੍ਹ ਸ਼ੰਕਰ Garh Shankar (2) ਮਾਹਿਲ ਪੁਰ Mahilpur (1) ਬਲਾਚੌਰ Balachaur (2) ਸਰੋਆ Saroya

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ
ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.6 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ)
Table 1.6 contd.—Tehsils and Blocks of Punjab Districtwise (ਫਰਵਰੀ Feb., 1990)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ Tehsil/Sub-Division	ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ Sub-Tehsil	ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Block
0	1	2	3	4
(ਅ) ਪਟਿਆਲਾ ਮੰਡਲ (b) Patiala Division				
6	ਰੁਪਨਗਰ Rupnagar	(1) ਰੁਪਨਗਰ Rupnagar (2) ਖਰੜ Kharar	(1) ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ Chamkaur Sahib	(1) ਰੁਪ ਨਗਰ Rupnagar (2) ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ Chamkaur Sahib (1) ਖਰੜ Kharar (2) ਸਿਆਲਬਾ ਮਾਜਰੀ Sialba Majri
		(3) ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ Anandpur Sahib	(2) ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ Nurpur Bedi	(1) ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ Nurpur Bedi (2) ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ Anandpur Sahib
7	ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	(1) ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana (2) ਖੰਨਾ Khanna	(1) ਮਲੌਦ Malaud (2) ਪਾਇਲ Payal	(1) ਲੁਧਿਆਣਾ-I Ludhiana-I (2) ਲੁਧਿਆਣਾ-II Ludhiana-II (1) ਦੋਰਾਹਾ Doraha (2) ਡੇਹਲੋਂ Dehlon (3) ਪੱਖੋਵਾਲ Pakhowal
		(3) ਸਮਰਾਲਾ Samrala		(1) ਸਮਰਾਲਾ Samrala (2) ਮਾਛੀਵਾੜਾ Machhiwara
		(4) ਜਗਰਾਉਂ Jagraon	(3) ਰਾਏਕੋਟ Raikot	(1) ਜਗਰਾਉਂ Jagraon (2) ਸਿਧਵਾਂ ਬੇਟ Sidhwan Bet (3) ਸੁਧਾਰ Sudhar
8	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	(1) ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	(1) ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ Bhawanigarh (2) ਲੌਂਗੋਵਾਲ Longowal	(1) ਸੰਗਰੂਰ Sangrur (2) ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ Bhawanigarh
		(2) ਬਰਨਾਲਾ Barnala	(3) ਤਪਾ Tappa (4) ਭਦੌੜ Bhadaur	(1) ਬਰਨਾਲਾ Barnala (2) ਸੈਹਣਾ Sehna (3) ਮਾਹਲ ਕਲਾਂ Mahal Kalam
		(3) ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ Malerkotla	(5) ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ Ahmedgarh (6) ਧੂਰੀ Dhuri	(1) ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ Malerkotla (2) ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ Ahmedgarh (3) ਧੂਰੀ Dhuri
		(4) ਸੁਨਾਮ Sunam	(7) ਮੁਨਕ Moonak (8) ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ Lehragaga	(1) ਸੁਨਾਮ Sunam (2) ਲਹਿਰਾ ਗਾਗਾ Lehragaga
9	ਪਟਿਆਲਾ Patiala	(1) ਪਟਿਆਲਾ Patiala	(1) ਦੂਦਨ ਸਾਧਾਂ Dhudan Sadhan	(1) ਪਟਿਆਲਾ Patiala (2) ਭੁਨਰ ਹੇੜੀ Bhuner Heri
		(2) ਫਤੇਹਿ ਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ Fatehgarh Sahib		(1) ਬੱਸੀ ਪਠਾਨਾਂ Bassi Pathana (2) ਸਰਹਿੰਦ Sirhind
		(3) ਨਾਭਾ Nabha	(2) ਅਮਲੋਹ Amlloh	(1) ਨਾਭਾ Nabha

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ
ADMINISTRATIVE STRUCTURE

ਸਾਰਣੀ 1.6 ਸਮਾਪਤ—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ)

Table 1.6 conclud.—Tehsils and Blocks of Punjab Districtwise (ਫਰਵਰੀ Feb., 1990)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ: Serial No.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਬਡਵੀਜਨ Tehsil/Sub-Division	ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ Sub-Tehsil	ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Block
0	1	2	3	4
		(4) ਰਾਜਪੁਰਾ Rajpura	(3) ਡੇਰਾ ਬਸੀ Dera Bassi	(1) ਰਾਜਪੁਰਾ Rajpura (2) ਡੇਰਾ ਬੱਸੀ Dera Bassi (3) ਘਨੌਰ Ghanaur
		(5) ਸਮਾਣਾ Samana	(4) ਪਾਤੜਾਂ Pattran	(1) ਸਮਾਣਾ Samana
		(ੲ) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮੰਡਲ (ੲ) Ferozpur Division		
10	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	(1) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	(1) ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਇ Guru Harsahai	(1) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur (2) ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਇ Guru Har Sahai (3) ਘਲ ਖੁਰਦ Ghall Khurd
		(2) ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ Fazilka	(2) ਜਲਾਲਾਬਾਦ Jalalabad	(1) ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ Faziilka (2) ਜਲਾਲਾਬਾਦ Jalalabad
		(3) ਅਬੋਹਰ Abohar		(1) ਅਬੋਹਰ Abohar (2) ਖੁਈਆਂ ਸਰਵਰ Khuian Sarwai
		(4) ਜ਼ੀਰਾ Zira	(4) ਧਰਮਕੋਟ Dharamkot	(1) ਜ਼ੀਰਾ Zira (2) ਧਰਮ ਕੋਟ Dharam Kot
11	ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	(1) ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	(1) ਨਥਾਨਾ Nathana	(1) ਬਠਿੰਡਾ Bathinda (2) ਨਥਾਨਾ Nathana (3) ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ Talwandi Sabo
		(2) ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ Talwandi Sabo		(4) ਸੰਗਤ Sangat
		(3) ਮਾਨਸਾ Mansa	(2) ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ Sardulgarh	(1) ਮਾਨਸਾ Mansa (2) ਬੁਢਲਾਡਾ Budhlada
		(4) ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ Rampura Phul	(3) ਬੁਢਲਾਡਾ Budhlada	(3) ਝੁਨੀਰ Jhunir (1) ਰਾਮਪੁਰਾ Rampura (2) ਫੂਲ Phul
12	ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	(1) ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	(1) ਜੈਤੋ Jaito	(1) ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot (2) ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ Kot Kapura
		(2) ਮੁਕਤਸਰ Muktsar	(2) ਗਿਦੜਬਾਹਾ Giddarbaha	(1) ਮੁਕਤਸਰ Muktsar (2) ਕੋਟ ਭਾਈ Kot Bhai
		(3) ਮੋਗਾ Moga	(3) ਮਲੌਟ Malout (4) ਲੰਬੀ Lambi	(3) ਮਲੌਟ Malout (4) ਲੰਬੀ Lambi
			(5) ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ Nihal Singh Wala	(1) ਮੋਗਾ-I Moga-I (2) ਮੋਗਾ-II Moga-II (3) ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ Nihal Singh Wala (4) ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ Bagha Purana

(ਸ) ਸਾਰ (d) Summary

(1) ਮੰਡਲ Divisions	3
(2) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ Districts	12
(3) ਉਪ-ਮੰਡਲ Sub-Divisions	46
(4) ਤਹਿਸੀਲਾਂ Tehsils	46
(5) ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Blocks	118
(6) ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ Sub-Tehsils	48

ਸਾਧਨ :— ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source: --Revenue Department, Punjab.

ਨੋਟ:—ਤਹਿਸੀਲਾਂ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦ ਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ।

Note :—The boundaries of Tehsils, Sub-tehsils and Blocks are not co-terminus.

ਸ਼ੈਕਸ਼ਨ 2

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

ਸਾਰਣੀ 2.1 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਝ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

SECTION II

BASIC STATISTICS

Table 2.1. Shows the Basic statistics relating to some important sectors of Punjab.

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ
BASIC STATISTICS
 ਸਾਰਣੀ 2.1—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ
 Table 2.1—Basic Statistics of Punjab

ਲੜੀ ਨੰ: Sr. No.	ਮੱਦ Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਗਿਣਤੀ Number
0	1	2	3
1	ਰਕਬਾ Area (1981 ਸਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ census)	ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. Sq. Km.	50,362
	ਡਵੀਜ਼ਨ Divisions	ਨੰ: No.	3
	ਜਿਲ੍ਹੇ Districts	ਨੰ: No.	12
	ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ Sub Divisions	ਨੰ: No.	46
	ਤਹਿਸੀਲਾਂ Tehsils	ਨੰ: No.	46
	ਸਬ ਤਹਿਸੀਲਾਂ Sub Tehsils	ਨੰ: No.	48
	ਵਿਕਾਸ ਖੰਡ Blocks	ਨੰ: No.	118
	ਕਸਬੇ Towns	ਨੰ: No.	129
	ਸ਼ਹਿਰ Cities	ਨੰ: No.	5
	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡ Inhabited villages	ਨੰ: No.	12,342
2	ਆਬਾਦੀ Population (1981)		
	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ Total Population	ਲੱਖ Lakh	167.89
	ਦਿਹਾਤੀ ਆਬਾਦੀ Rural Population	ਲੱਖ Lakh	121.41
	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to total	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ %	72.3
	ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ Urban Population	ਲੱਖ Lakh	46.48
	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to total	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ %	27.7
	ਘਣਤਾ Density	ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Per Sq. Km.	333
	ਮਾਮੂਲੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ Literate and Educated Persons	ਨੰ: No.	68,60,349
	ਸਾਖਰਤਾ Literacy	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ %	40.86
3	ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Local Bodies (1988-89)		
	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ Zila Parishads	ਨੰ: No.	10
	ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ Municipal Committees	ਨੰ: No.	108
	ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ Improvement Trusts	ਨੰ: No.	27
4	ਜਲਵਾਯੂ Climate (1988)		
	ਔਸਤ ਵਰਖਾ Average Rainfall	ਮਿਲੀ ਮੀ. Millimetre	1122.7

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

BASIC STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 2.1—ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

Table 2.1—contd.—Basic Statistics of Punjab

ਲੜੀ ਨੰ: Sr.No.	ਮੱਦ Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਗਿਣਤੀ Number
0	1	2	3
5	ਖੇਤੀਬਾੜੀ Agriculture (1988-89)*		
	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Net Area Sown	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 4,205
	ਇਕ ਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Area Sown more than once	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 3,182
	ਫਸਲੀ ਘਣਤਾ Cropping Intensity	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ %	... 176
	ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ Production of Crops		
	(i) ਕੁੱਲ ਅਨਾਜ Total Cereals	000 ਮੀ. ਟਨ M. Tons	... 16,938
	(ii) ਕੁੱਲ ਦਾਲਾਂ Total Pulses	..	... 127
	(a) ਕੁੱਲ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ Total Foodgrains (i & ii)	..	... 17,065
	(b) ਕੁੱਲ ਤੇਲ ਬੀਜ Total Oil seeds	..	... 139
	ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਝਾੜ Area, production and yield of selected crops		
	(a) ਚਾਵਲ Rice		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 1,778
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ. ਟਨ M. Tons	.. 4,923
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kgs. per Hectare	... 2,772
	(b) ਕਣਕ Wheat		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 3,157
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ. ਟਨ M. Tons	... 11,578
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kgs. per Hectare	... 3,668
	(c) ਮੱਕੀ Maize		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 249
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ. ਟਨ M. Tons	.. 293
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per Hectare	.. 1,176
	(d) ਬਾਜਰਾ Bajra		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	... 16

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ
BASIC STATISTICS
 ਸਾਰਣੀ 2.1—ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ
Table 2.1—contd.—Basic Statistics of Punjab

ਲੜੀ ਨੰ: Sr.No.	ਮੱਦ Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਗਿਣਤੀ Numbe
0	1	2	3
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ. ਟਨ M. Tons ...	13
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per Hectare	818
(e)	ਛੋਲੇ Gram		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare ...	73
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ: ਟਨ M. Tons ...	72
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per Hectare	989
(f)	ਰੀਨਾ Sugarcane		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare ...	97
	(ii) ਉਪਜ (ਗੁੜ) Production (Gur)	000 ਮੀ. ਟਨ M.Tons ...	602
	(iii) ਝਾੜ (ਗੁੜ) Yield (Gur)	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per Hectare	6,188
(g)	ਮੁੰਗਫਲੀ Groundnut		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare ...	19
	(ii) ਉਪਜ Production	000 ਮੀ: ਟਨ M. Tons ...	18
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per Hectare	929
(h)	ਕਪਾਹ Cotton		
	(i) ਰਕਬਾ Area	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare ..	759
	(ii) ਉਪਜ (ਕੁੱ) Production (cleaned)	000 ਗੰਢ Bale ...	2,117
	(iii) ਝਾੜ Yield	ਕਿ. ਗ. ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Kg. per. Hectare	475
6	ਸਿੰਚਾਈ Irrigation (1988-89) *		
	ਨਿਰੋਲ ਸਿੰਚਿਆ ਰਕਬਾ Net Area Irrigated by:		
	(i) ਸਰਕਾਰੀ ਨਹਿਰਾਂ Govt. Canals	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare ...	1,492
	(ii) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਹਿਰਾਂ Private Canals	,, ...	6
	(iii) ਖੂਹ/ਟਿਊਬਵੈਲ Wells/Tubewells	,, ...	22,74
	(iv) ਹੋਰ Others	,, ..	9
	ਜੋੜ Total (i ਤੋਂ iv)	,, ..	37,81
	ਕੁਲ ਸਿੰਚਿਆ ਰਕਬਾ Gross Area Irrigated	000 ਹੈਕਟੇਅਰ Hectares ...	68,18

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

BASIC STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 2.1 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

Table 2.1 contd.—Basic Statistics of Punjab

ਲੜੀ ਨੰ: Sr.No.	ਮੱਦ Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਗਿਣਤੀ Number
0	1	2	3
7	ਧਨ ਖਾਲਣ Animal Husbandry (1988-89)		
	ਧਨ ਚਿਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ Veterinary Hospitals	ਨੰ: No.	846
	ਬਾਹਰ ਸਥਿੱਤ ਪੱਕੇ ਦਵਾਖਾਨੇ ਅਤੇ ਵੀਰਜ ਯੂਨਿਟਸ Permanent Outlying Dispensaries & insemination Units	ਨੰ: No.	1,033
	ਮਸਨੂਦੀ ਵੀਰਜ ਸਿੰਜਨ ਕੇਂਦਰ Artificial Insemination Cent res	ਨੰ: No.	46
	ਰਕਬਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੱਛੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ Area stocked with fish	ਹੈਕਟੇਅਰ Hectare	15,83
	ਕੁੱਲ ਧਨ Total Live Stock	ਹਜ਼ਾਰ thousand	8,996††
	ਕੁੱਲ ਮੁਰਗੀਆਂ Total Poultry	ਹਜ਼ਾਰ thousand	5,539††
8	ਉਰਜਾ Energy (1987-88)*		
	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਜ Generation of Electricity	ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ Million KWH.	12,207.79
	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ Consumption of Electricity	ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ Million KWH.	9390.6
	ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ Per Capita Consumption of Electricity	ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ KWH.	510.8
9	ਵਣ Forests (1988-89)		
	ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests	ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ Sq. Km...	2,842
10	ਉਦਯੋਗ Industries (1988)		
	ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ Regd. Working Factories	ਨੰ: No.	10,419
	ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ Average No. of workers employed in Regd. Working Factories	ਨੰ: No.	3,36,050
11	ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ Medical and Health (1-4-1989)		
	ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Medical Institutions:—		
	ਹਸਪਤਾਲ Hospitals	ਨੰ: No.	265
	ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ Dispensaries	ਨੰ: No.	1,567
	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ P.H.C.s	ਨੰ: No.	365
	ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Ayurvedic and Unani Institutions	ਨੰ: No.	525

ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

BASIC STATISTICS

2.1 ਸਮਾਪਤ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ

Table 2.1 conclud.—Basic Statistics of Punjab

ਭੜੀ ਨੰ: S.No.	ਮੱਦ Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਗਿਣਤੀ Number
0	1	2	4
	ਹੋਮੋਪੈਥਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Homoeopathic Institutions	ਨੰ: No.	85
	ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੈਡ Beds installed in Medical Institutions	ਨੰ: No.	23,910
12	ਸਿੱਖਿਆ Education (30-9-1988) ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ Universities	ਨੰ: No.	3
	ਆਰਟ ਕਾਮਰਸ, ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਕਾਲਜ Arts, Commerce, Home Science & Science Colleges	ਨੰ: No.	171
	ਹਾਈ/ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ High/Senior Secondary Schools	ਨੰ: No.	2,740
	ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ Middle Schools	ਨੰ: No.	1,413
	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ Primary Schools	ਨੰ: No.	12,357
13	ਸਹਿਕਾਰਤਾ Co-operation (1987-88) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ Co-operative Societies	ਨੰ: No.	27,041
	ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਿਪ Membership	ਲੱਖ Lakh	36.84
	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ Working Capital	ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ Rs Crore	2,843.38
	ਮੁਢਲੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਤਾ ਸਭਾਵਾਂ Primary Agricultural Credit Societies	ਨੰ: No.	4,630
14	ਬੈਂਕ Banking (31st Dec., 1988) ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਬੈਂਕ Scheduled Banks	ਨੰ: No.	2,068
	ਨਾਨ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਬੈਂਕ Non Scheduled Banks	ਨੰ: No.	1
15	ਵੁਟਕਲ Miscellaneous (1988-89) ਡਾਕਘਰ Post Offices	ਨੰ: No.	3,782
	ਪੁਲਿਸ ਘਰ/ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ Police Stations/Police Posts	ਨੰ: No.	322@
	ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ Seats in Punjab Vidhan Sabha	ਨੰ: No.	117
	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ Lok Sabha Seats in Punjab	ਨੰ: No.	13

* ਆਰਜ਼ੀ Provisional.

@ 31 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਦੀ ਸਥਿਤੀ।

@ As on 31st Dec., 1988

† ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਗਣਨਾ 1977 ਦੀ ਹੈ।

†† Relates to Live Stock Census, 1977.

£1.25 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ

£ Cities having population more than 1.25 lakh.

ਸੇਕਸ਼ਨ 3

D.60.11
12-A-91

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1931 ਦੀ ਸੈਂਸਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਭੀ ਕਈ ਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ। ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਗਿਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 1981 ਦੀ ਸੈਂਸਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :—

ਕੰਮ :

ਕੰਮ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਭਾਗ ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਦੋਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੇਨ-ਕਾਮੇ :

ਉਹ ਕਾਮੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 183 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਉਤਪਾਦਨ 'ਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ ਹੋਣ।

ਮਾਰਜੀਨਲ ਕਾਮੇ :

ਉਹ ਕਾਮੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ 183 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨ-ਵਰਕਰ :

ਉਹ ਕਾਮੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਪਰਿਵਾਰ :

ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਉਹ ਗਰੁੱਪ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜੇਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਨਹੀਂ।

ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ :

ਇਕ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.1—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.2—ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਪਿਛਲਿਆਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.3—ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.4—ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1971 ਅਤੇ 1981 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1981 ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ 1981 ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- ਸਾਰਣੀ 3.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਰਕਬਾ, ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, 1981।
- ਸਾਰਣੀ 3.9 ਅਤੇ 3.10—ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1981 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗਵਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੌਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.11—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਵਾਰ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੁਤਾਬਕ 1,000 ਕਾਮਗਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, 1981।
- ਸਾਰਣੀ 3.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਕਬਾ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਸਾਖਰਤਾ, 1981।
- ਸਾਰਣੀ 3.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਸਾਲ 1981 ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.14—ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਮਤਦਮਜ਼ਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.15—ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1981 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, 1981 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.17—ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਬਾਦੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.18 ਅਤੇ 3.19:—ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ, ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ, ਘਣਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.20:—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡ, 1971।
- ਸਾਰਣੀ 3.21:—ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ 1901 ਤੋਂ 1981 ਤੱਕ ਦਸ-ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 3.22:—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, 1961, 1971 ਅਤੇ 1981।
- ਸਾਰਣੀ 3.23:—ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਘਣਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION 3

AREA AND POPULATION

This section provides data relating to area and population of the state according to different censuses. There have been changes in the administrative boundaries of various districts and tehsils on a number of occasions. All the changes have been taken into account in the presentation of data during 1981 census. Concepts and definitions used in 1981 census are given below:—

Work:—Work was defined as participation in any economically productive activity. Such participation was physical or mental in nature.

Main Workers:—Main Workers were those who had worked for the major part of the year i.e. who were engaged in any economically productive activity for 183 days or more during the year.

Marginal Workers:—Marginal workers were those who worked any time at all in the year but did not work for a major part of the year, i.e. those who worked for less than 183 days.

Non-Workers:—Non-workers were those who had not worked any time at all in the year.

Household:—A household is a group of persons who commonly live together and take their meals from a common kitchen unless the exigencies of work prevented any of them from doing so.

Literates:—A person who can both read and write with understanding in any language.

Table 3·1: Gives tehsil-wise, area-wise and sex-wise population in Punjab, 1981.

Table 3·2 : Gives district-wise growth of population in Punjab during the last three decades.

Table 3·3 : Gives district-wise rural and urban population of Punjab.

Table 3·4 : Shows district-wise number of villages and towns of Punjab in 1981 Census.

Table 3·5 : Exhibits number of residential houses and persons per occupied house and household in Punjab for 1981.

Table 3·6 : Shows district-wise classification of villages by various population ranges in Punjab for 1981.

Table 3·7 : Gives district-wise area and density of population and sex-wise population, 1981.

Table 3·8 : Age group-wise distribution of population and workers in Punjab, 1981.

Tables 3·9 and 3·10 : Present sex-wise and district-wise workers and non-workers and classification of working population into nine industrial categories in Punjab for 1981.

Table 3·11 : Distribution of 1,000 workers in each sex and industrial category by broad age groups, 1981.

Table 3·12 : Shows literacy, sex-wise and area-wise in the districts of Punjab for 1981.

Table 3·13 : Gives district-wise literacy and population of scheduled castes for 1981 in Punjab.

Table 3·14 : Contains information regarding trend of population in the towns of Punjab for the latest Census.

Table 3·15 : Shows classification of towns by various ranges of population in Punjab for 1981.

Table 3·16 : Presents classification of population by religion, 1981.

Table 3·17 : Gives projected population of Punjab worked out by the Economic and Statistical Organisation, Punjab.

Tables 3·18 and 3·19 : Give increase in population, sex ratio, literacy, percentage of scheduled castes and distribution of population by religion in different states and Union Territories, 1981.

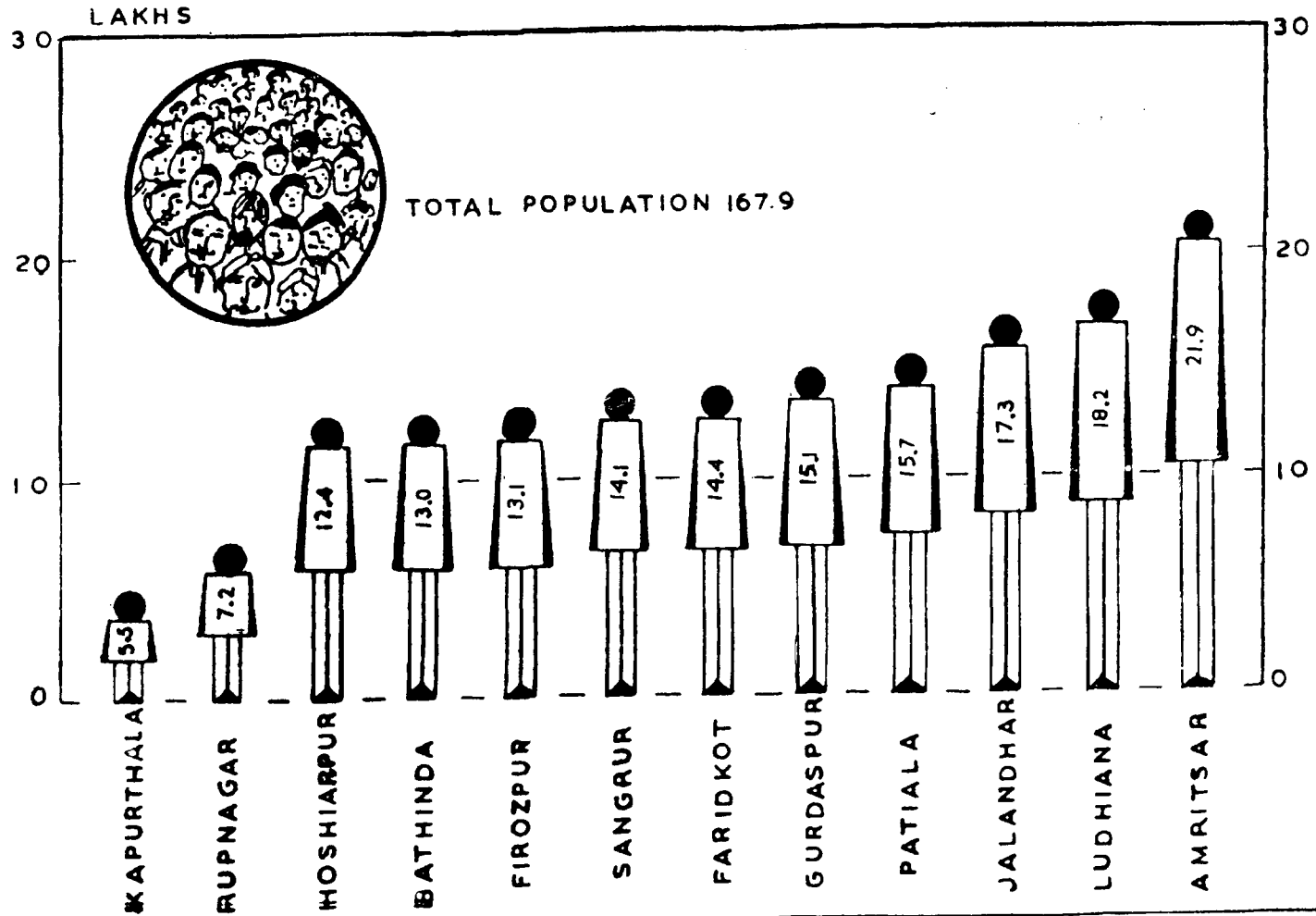
Table 3·20 : Depicts classification of population by Language, in India.

Table 3·21 : Depicts decennial growth of population in India from 1901 to 1981.

Table 3·22 : Gives age-group-wise distribution of population in India, for the year 1961, 1971 and 1981.

Table 3·23 : Shows population, sex-ratio and density of selected countries.

TOTAL POPULATION-1981 (DISTRICTWISE)

ਰੋਕਥਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ, ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ, 1981
Table 3.1—Population by Area and Sex in Tehsils of Punjab, 1981

ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Tehsil/District	ਦਿਹਾਤੀ Rural			ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ Total Popula- tion
		ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
0		1	2	3	4	5	6	7
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	4,86,885	2,53,936	2,32,989	64,819	33,908	30,911	5,51,704
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot ...	2,75,467	1,43,684	1,31,783	1,26,260	66,049	60,211	4,01,727
ਬਟਾਲਾ	Batala ...	4,22,815	2,23,415	1,99,400	1,37,189	72,492	64,697	5,60,004
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	District Gurdaspur ...	11,85,167	6,21,035	5,64,132	3,28,268	1,72,449	1,55,819	15,13,435
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	3,26,013	1,74,473	1,51,540	6,31,613	3,40,340	2,91,273	9,57,626
ਪੱਟੀ	Patti ...	2,39,392	1,29,325	1,10,067	28,522	15,148	13,374	2,67,914
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran...	4,25,761	2,26,145	1,99,616	42,816	22,601	20,215	4,68,577
ਅਜਨਾਲਾ	Ajnala ...	2,66,481	1,42,553	1,23,928	11,629	6,092	5,537	2,78,110
ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ	Baba Bakala	2,09,214	1,09,498	99,716	7,049	3,713	3,336	2,16,263
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	District Amritsar ...	14,66,861	7,81,994	6,84,867	7,21,629	3,87,894	3,33,735	21,88,490
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	2,17,425	1,12,513	1,04,912	71,898	37,968	33,930	2,89,323
ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara ...	93,855	49,371	44,484	75,961	42,127	33,834	1,69,816
ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	Sultanpur Lodhi ...	70,551	37,063	33,488	15,559	8,244	7,315	86,110
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ	District Kapurthala...	3,81,831	1,98,947	1,82,884	1,63,418	88,339	75,079	5,45,249
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	3,46,285	1,81,009	1,65,276	4,83,123	2,58,508	2,24,615	8,29,408
ਨਵਾ ਸ਼ਹਿਰ	Nawan Shehar ...	2,80,695	1,47,152	1,33,543	48,887	25,902	22,985	3,29,582
ਨਕੋਦਰ	Nakodar ...	2,29,429	1,20,518	1,08,911	44,453	23,455	20,998	2,73,882
ਫਿਲੌਰ	Phillaur ...	2,65,574	1,40,356	1,25,218	36,128	19,479	16,649	3,01,702
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ	District Jalandhar ...	11,21,983	5,89,035	5,32,948	6,12,591	3,27,344	2,85,247	17,34,574

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.1 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ, ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ, 1981

Table 3.1—contd.—Population by Area and Sex in Tehsils of Punjab, 1981

ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Tehsil/District	ਦਿਹਾਤੀ Rural			ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ Total Popula- tion
		ਵਿਅਕਤੀ	ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਵਿਅਕਤੀ	ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	
		Person	Male	Female	Person	Male	Female	
0		1	2	3	4	5	6	7
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	3,21,086	1,68,029	1,53,057	98,802	52,939	45,863	4,19,888
ਦਸੂਆਂ	Dasuya ...	3,83,030	1,95,547	1,87,483	64,673	34,579	30,094	4,47,703
ਗੜ੍ਹ ਸ਼ਿਕਰ	Garhshankar	2,38,936	1,25,608	1,13,328	9,515	5,013	4,502	2,48,451
ਬਲਾਚੌਰ	Balachaur ...	1,21,135	64,374	56,761	6,630	3,476	3,154	1,27,765
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	District Hoshiarpur...	10,64,187	5,53,558	5,10,629	1,79,620	96,007	83,613	12,43,807
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	1,87,253	1,00,059	87,194	43,359	23,133	20,226	2,30,612
ਖਰਾਰ	Kharar ...	2,04,611	1,11,999	92,612	66,795	36,415	30,380	2,71,406
ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	Anandpur Sahib ...	1,70,160	89,172	80,988	44,484	24,309	20,175	2,14,644
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ	District Rupnagar ...	5,62,024	3,01,230	2,60,794	1,54,638	83,857	70,781	7,16,662
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	3,99,087	2,13,281	1,85,806	6,15,167	3,38,664	2,76,503	10,14,254
ਸਮਰਾਲਾ	Samtala ...	1,90,055	1,01,352	88,703	20,445	10,834	9,611	2,10,500
ਜਗਰਾਓ	Jagraon ...	2,88,807	1,51,688	1,37,119	61,937	32,191	29,746	3,50,744
ਖੰਨਾ	Khanna ...	1,76,823	94,909	81,914	66,591	35,357	31,234	2,43,414
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ	District Ludhiana ...	10,54,772	5,61,230	4,93,542	7,64,140	4,17,046	3,47,094	18,18,912
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	3,14,014	1,66,614	1,47,400	1,22,641	64,968	57,673	4,36,655
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ...	4,28,670	2,26,774	2,01,896	1,46,521	78,219	68,302	5,75,191
ਜ਼ੀਰਾ	Zira ...	2,67,049	1,42,221	1,24,828	28,909	15,484	13,425	2,95,958
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Distt. Firozpur	10,09,733	5,35,609	4,74,124	2,98,071	1,58,671	1,39,400	13,07,804

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.1 ਸਮਾਪਤ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ, ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ, 1981
Table 3.1—concl'd.—Population by Area and Sex in Tehsils of Punjab, 1981

ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Tehsil/District	ਦਿਹਾਤੀ Rural			ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ Total Population
		ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
	0	1	2	3	4	5	6	7
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	2,51,247	1,34,054	1,17,193	1,16,034	61,381	54,653	3,67,281
ਮੁਕਤਸਰ	Muktsar	4,10,408	2,18,366	1,92,042	1,32,974	69,894	63,080	5,43,382
ਮੋਗਾ	Moga	4,31,004	2,29,405	2,01,599	94,561	50,076	44,485	5,25,565
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ	Distt. Faridkot	10,92,659	5,81,825	5,10,834	3,43,569	1,81,351	1,62,218	14,36,228
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	2,58,270	1,37,692	1,20,578	1,51,611	83,031	68,580	4,09,881
ਮਾਨਸਾ	Mansa	4,22,857	2,26,757	1,96,100	68,751	36,218	32,533	4,91,608
ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ	Rampura Phul	1,78,964	96,134	82,830	31,890	16,974	14,916	2,10,854
ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ	Talwandi Sabo	1,48,638	79,751	68,887	43,625	23,258	20,367	1,92,263
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ	Distt. Bathinda	10,08,729	5,40,334	4,68,395	295,877	1,59,481	1,36,396	13,04,606
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	1,78,505	96,471	82,034	68,008	36,063	31,945	2,46,513
ਬਰਨਾਲਾ	Barnala	2,97,007	1,59,472	1,37,535	82,023	43,748	38,275	3,79,030
ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ	Malerkotla	3,37,940	1,81,469	1,56,471	1,09,730	58,262	51,468	4,47,670
ਸੁਨਾਮ	Sunam	2,75,157	1,49,758	1,25,399	61,880	32,815	29,065	3,37,037
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ	District Sangrur	10,88,609	5,87,170	5,01,439	3,21,641	4,70,888	1,50,753	14,10,250
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	2,43,747	1,30,643	1,13,164	2,19,888	1,16,874	1,03,014	4,63,635
ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	Fatehgarh Sahib	1,67,693	90,234	77,459	47,052	25,465	21,587	2,14,745
ਨਾਭਾ	Nabha	2,02,616	1,09,436	93,180	79,656	44,034	35,622	2,82,272
ਰਾਜਪੁਰਾ	Rajpura	3,21,085	1,71,794	1,49,291	73,519	39,779	33,740	3,94,604
ਸਮਾਨਾ	Samana	1,69,462	90,390	79,072	44,180	23,267	20,913	2,13,642
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ	Distt. Patiala	11,04,603	5,92,497	5,12,106	4,64,295	2,49,419	2,14,876	15,68,898
ਪੰਜਾਬ	Punjab	1,21,41,158	64,44,464	56,96,694	46,47,757	24,92,746	21,55,011	1,67,83,915

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Director, Census Operation, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.2—1951 ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵਾਧਾ
Table 3.2—Increase in Population since 1951 by Districts

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਆਬਾਦੀ	ਆਬਾਦੀ	ਆਬਾਦੀ	ਆਬਾਦੀ	ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਵਾਧਾ			
		Population 1981	Population 1971	Population 1961	Population 1951	Percentage Increase in Population—			
						1971—81	1961—71	1951—61	
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	15,13,435	12,29,464	9,80,879	8,47,034	23.10	25.34	15.80	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	21,88,490	18,35,500	15,34,162	13,66,555	19.28	19.64	12.26	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	5,45,249	4,29,514	3,43,778	2,95,071	26.95	24.94	16.51	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	17,34,574	14,54,501	12,26,182	10,55,349	19.26	18.62	16.19	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	12,43,807	10,51,074	8,71,130	7,94,393	18.34	20.66	9.86	
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	7,16,662	5,49,332	4,76,357	3,87,182	30.46	15.32	23.03	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	18,18,912	14,20,055	11,07,310	8,54,032	28.09	28.24	29.67	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	13,07,804	10,44,936	8,79,599	7,20,511	25.16	18.80	23.08	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	14,36,228	11,53,760	9,76,247	7,29,862	24.48	18.18	33.76	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	13,04,606	10,25,271	8,30,064	6,21,251	27.24	23.52	33.61	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	14,10,250	11,46,650	9,54,307	7,62,677	22.99	20.16	35.13	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	15,68,898	12,11,003	9,55,054	7,23,338	29.55	26.80	32.03	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	1,67,88,915	1,35,51,060	1,11,35,069	91,57,255	23.89	21.70	21.60	

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਜ਼ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Director Census Operation, Punjab.

ਰਕਬਾਂ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.3—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ : 1981
Table 3.3.—Rural and Urban Population by Districts : 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਆਬਾਦੀ Population						ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੋਂ ਦਿਹਾਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Rural Population as percent- age to total Population	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Urban Population as percent- age to total Population
	ਦਿਹਾਤੀ Rural			ਸ਼ਹਿਰੀ Urban				
	ਕੁੱਲ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਕੁੱਲ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female		
0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur ...	11,85,167	6,21,035	5,64,132	3,28,268	1,72,449	1,55,819	78.31	21.69
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar ...	14,66,861	7,81,994	6,84,867	7,21,629	3,87,894	3,33,735	67.03	32.97
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala...	3,81,831	1,98,947	1,82,884	1,63,418	88,339	75,079	70.03	29.97
ਜਲੰਧਰ Jalandhar ...	11,21,983	5,89,035	5,32,948	6,12,591	3,27,344	2,85,247	64.68	35.32
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur...	10,64,187	5,53,558	5,10,629	1,79,620	96,007	83,613	85.56	14.44
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar ...	5,62,024	3,01,230	2,60,794	1,54,638	83,857	70,781	78.42	21.58
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana ...	10,54,772	5,61,230	4,93,542	7,64,140	4,17,046	3,47,094	57.99	42.01
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur ...	10,09,733	5,35,609	4,74,124	2,98,071	1,58,671	1,39,400	77.21	22.79
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot ...	10,92,659	5,81,825	5,10,834	3,43,569	1,81,351	1,62,218	76.08	23.92
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda ...	10,08,729	5,40,334	4,68,395	2,95,877	1,59,481	1,36,396	77.32	22.68
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur ...	10,88,609	5,87,170	5,01,439	3,21,641	1,70,888	1,50,753	77.19	22.81
ਪਟਿਆਲਾ Patiala ...	11,04,603	5,92,497	5,12,106	4,64,295	2,49,419	2,14,876	70.41	29.59
ਜੋੜ Total	1,21,41,158	64,44,464	56,96,694	46,47,757	24,92,746	21,55,011	72.32	27.68

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Census Operations, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.4—1971 ਅਤੇ 1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਕਸਬੇ
Table 3-4—Villages and Towns in Punjab in 1971 and 1981 Census

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1981				1971		
		ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਪਿੰਡ Villages borne on the juris- diction list	ਬੇ-ਚਿਰਾਗ ਪਿੰਡ Uninha- bited Villages	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡ Inhabited Villages	ਕਸਬੇ Towns	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡ Inhabited Villages	ਕਸਬੇ Towns	
		0	1	2	3	4	5	6
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,631	80	1,551	11	1,527	10
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,242	51	1,191	11	1,181	9
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	693	91	602	8	556	3
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,260	34	1,226	16	1,209	12
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,617	33	1,584	10	1,574	9
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	919	26	893	9	871	7
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	984	26	958	10	975	6
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1,166	47	1,119	9	1,084	10
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	578	13	565	11	565	7
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	527	7	520	12	518	11
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	717	10	707	14	709	12
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,461	35	1,426	13	1,419	12
ਜੋੜ	Total	...	12,795	453	12,342	134	12,188	108

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ 1971 ਅਤੇ 1981 ।
Source.—Census of India, 1971 and 1981.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.5—ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ, ਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

Table 3.5—Residential Houses, Persons per Occupied House and Households in Punjab : 1981

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ Occupied Residential Houses			ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਧੀਨ ਬਿਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕ Persons per Occupied Census House			ਕੁੱਲ ਪਰਿਵਾਰ Total Households	
		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਜੋੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Urban	ਸ਼ਹਿਰੀ Rural	ਕੁੱਲ Total		
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	49,098	1,62,541	2,11,639	7	7	7	2,39,179	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	1,24,918	2,29,091	3,54,009	6	6	6	3,58,907	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	26,550	55,031	81,581	6	7	7	88,282	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	97,793	1,83,812	2,81,605	6	6	6	2,89,023	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	34,124	1,83,136	2,17,260	5	6	6	2,19,384	
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	30,467	88,491	1,18,958	5	6	6	1,22,598	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	1,34,720	1,66,111	3,00,831	6	6	6	3,01,625	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	51,833	1,69,803	2,17,636	6	6	6	2,17,910	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	55,880	1,73,030	2,28,910	6	6	6	2,31,724	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	51,612	1,55,831	2,07,443	6	6	6	2,09,341	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	53,075	1,68,372	2,21,447	6	6	6	2,22,248	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	81,672	1,65,267	2,46,939	6	7	6	2,48,232	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	7,91,742	18,96,516	26,88,258	6	6	6	27,48,453	

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ 1981 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ।

Source.—Census of India, 1981.

ਸਾਰਣੀ 3.6—ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
Table 3.6—Villages Classified by Various Population

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ Total Number of Inhabited Villages	ਕੁੱਲ ਦਿਹਾੜੀ - ਆਬਾਦੀ Total Rural Popula- tion	200 ਤੋਂ ਘੱਟ Less than 200		200—499	
				ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population
	0	1	2	3	4	5	6
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	1,551	11,85,167	228	23,967	465	1,62,555
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	1,191	14,66,861	111	11,107	180	63,940
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	602	3,81,831	169	13,120	166	57,719
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	1,226	11,21,983	171	15,639	260	93,695
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	1,584	10,64,187	272	27,383	515	1,80,463
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	893	5,62,024	169	17,203	294	1,02,092
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	958	10,54,772	185	9,104	201	68,842
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	1,119	10,09,733	189	18,346	276	94,709
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	565	10,92,659	16	1,317	28	10,057
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	520	10,08,729	2	368	23	8,704
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	707	10,88,609	29	2,688	62	23,633
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	1,426	11,04,603	130	14,801	393	1,40,871
ਜੋੜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Total Percentage	12,342 (100.00)	1,21,41,158 (100.00)	1,571 (12.73)	1,55,043 (1.28)	2,863 (23.20)	10,07,280 (8.30)

POPULATION

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੰਧ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ : 1981
 Rangés : 1 '81

500—999		1,000—1,999		2,000—4,999		5,000—9,999		10,000 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ 10,000 and above	
ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਸੰਖਿਆ No.	ਆਬਾਦੀ Population
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
499	3,55,089	267	3,63,022	85	2,36,062	7	44,472	—	—
364	2,72,123	338	4,75,175	174	4,91,894	24	1,52,622	—	—
143	1,01,269	96	1,31,121	28	78,602	—	—	—	—
375	2,73,651	318	4,35,334	95	2,58,615	7	45,049	—	—
497	3,54,156	231	3,11,976	67	1,78,065	2	12,144	—	—
282	2,00,612	122	1,63,282	25	73,796	1	5,039	—	—
266	1,94,361	279	3,92,867	120	3,45,165	7	44,434	—	—
308	2,22,799	224	3,15,036	117	3,22,978	4	23,609	1	12,256
117	93,186	212	3,18,040	160	4,70,783	32	2,02,276	—	—
91	71,869	222	3,13,644	162	4,84,806	20	1,29,338	—	—
205	1,56,533	238	3,47,246	159	4,65,955	14	92,554	—	—
565	4,02,730	272	3,66,794	64	1,62,930	2	16,477	—	—
3,712 (30·08)	26,95,377 (22·20)	2,819 (22·84)	39,33,537 (32·40)	1,256 (10·18)	35,69,651 (29·40)	120 (0·96)	7,68,014 (6·32)	1 (0·01)	12,256 (0·10)

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1981 ।

Source.—Census of India, 1981.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ, ਰਕਬਾ, ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ, 1981
Table 3.7—District-wise Area, Sexwise Population, Density and Sex Ratio in Punjab, 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਵਰਗ ਕਿ. ਮੀ. ਵਿੱਚ	ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ	ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਘਣਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿ: ਮੀ:	1000	
							ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ ਔਰਤਾਂ	
0	1	2	3	4	5	6		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	3,562	15,13,435	7,93,484	7,19,951	425	907
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	5,087	21,88,490	11,69,888	10,18,602	430	871
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,633	5,45,249	2,87,286	2,57,963	334	898
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3,401	17,34,574	9,16,379	8,18,195	510	893
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	3,881	12,43,807	6,49,565	5,94,242	320	915
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	2,085	7,16,662	3,85,087	3,31,575	344	861
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,857	18,18,912	9,78,276	8,40,636	472	859
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	5,874	13,07,804	6,94,280	6,13,524	223	884
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	5,740	14,36,228	7,63,176	6,73,052	250	882
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	5,551	13,04,606	6,99,815	6,04,791	235	864
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	5,107	14,10,250	7,58,058	6,52,192	276	860
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	4,584	15,68,898	8,41,916	7,26,982	342	863
ਰਾਜ	State	...	50,362	1,67,88,915	89,37,210	78,51,705	333	879

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਜ਼ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Census Operation, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.8--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, 1981(P)
Table 3.8--Population and Workers in Punjab by Age group, 1981(P)

ਕੁੱਲ/ਦਿਹਾਤੀ/ਸ਼ਹਿਰੀ Total/Rural/Urban	ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ Age-group	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ Total Population			ਕੁੱਲ ਕਾਮੇ Total Workers	
		ਕੁੱਲ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female
ਕੁੱਲ Total--	ਕੁੱਲ Total ...	1,67,88,915	89,37,210	78,51,705	67,49,646	1,78,113
	0-14 ...	61,91,185	32,74,498	29,16,687	1,71,397	8,008
	15-19 ...	18,93,915	10,13,174	8,80,742	5,55,865	16,952
	20-24 ...	16,38,885	8,64,077	7,74,808	7,22,018	25,480
	25-29 ...	12,72,268	6,76,737	5,95,531	6,36,630	28,250
	30-39 ...	19,34,168	10,11,682	9,22,485	9,74,007	51,521
	40-49 ...	14,85,789	7,81,826	7,03,963	749,384	27,381
	50-59 ...	10,46,581	5,66,154	4,80,427	5,16,146	13,280
	60+ ...	13,09,212	7,39,719	5,69,493	4,22,735	7,161
ਨਾ ਦੱਸੀ ਉਮਰ	Age not stated ...	16,912	9,343	7,569	1,374	80
ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਕੁੱਲ Total ...	1,21,41,158	64,44,464	56,96,694	34,58,329	98,096
	0-14 ...	45,42,449	24,06,587	21,35,862	1,49,552	6,602
	15-19 ...	13,87,974	7,40,055	6,47,919	4,43,765	12,599
	20-24 ...	11,26,239	5,92,081	5,34,157	5,12,945	13,313
	25-29 ...	8,61,423	4,54,002	4,07,421	4,29,151	13,497
	30-39 ...	13,53,921	6,95,866	6,58,056	6,69,213	25,220
	40-49 ...	10,63,542	5,52,067	5,11,475	5,28,952	14,472
	50-59 ...	7,74,851	4,16,421	3,58,430	3,82,806	7,642
	60+ ...	10,24,988	5,83,858	4,41,130	3,40,968	4,707
ਨਾ ਦੱਸੀ ਉਮਰ	Age not stated ...	5,771	3,527	2,244	977	44
ਸ਼ਹਿਰੀ Urban--	ਕੁੱਲ Total ...	46,47,757	24,92,746	21,55,011	12,91,317	80,017
	0-14 ...	16,48,735	8,67,911	7,80,824	21,845	1,406
	15-19 ...	5,05,942	2,73,119	2,32,823	1,12,100	4,353
	20-24 ...	5,12,647	2,71,996	2,40,651	2,09,074	12,167
	25-29 ...	4,10,845	2,22,736	1,88,109	2,07,478	14,752
	30-39 ...	5,80,246	3,15,816	2,64,430	3,04,884	26,302
	40-49 ...	4,22,247	2,29,759	1,92,488	2,20,432	12,909
	50-59 ...	2,71,730	1,49,733	1,21,997	1,33,340	5,638
	60+ ...	2,84,225	1,55,861	1,28,364	81,767	2,454
ਨਾ ਦੱਸੀ ਉਮਰ	Age not stated ...	11,140	5,815	5,325	397	36

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ।

Source : Director, Census Operation, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.9.—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਗਿਣਤੀ 1981

Table 3.9.—Workers and Non-workers in Punjab by Sex and Districts 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਮੇਨ ਵਰਕਰ Main Workers			ਮਾਰਜੀਨਲ ਵਰਕਰ Marginal Workers			ਗੈਰ-ਵਰਕਰ Non-Workers			ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਮੇਨ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Main workers as percentage to Total Population
		ਮੁਰਬ	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	ਮੁਰਬ	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	ਮੁਰਬ	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	
		Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	3,89,586	12,513	4,02,099	4,614	10,527	15,141	3,99,284	6,96,911	10,96,195	26.57
ਅਮਿਤਸਰ	Amritsar ...	6,25,667	23,076	6,48,743	5,753	23,083	28,836	5,38,468	9,72,443	15,10,911	29.64
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	1,49,601	6,170	1,55,771	966	5,034	5,940	1,36,779	2,46,759	3,83,538	28.57
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	4,64,899	20,574	4,85,473	4,382	18,259	22,641	4,47,098	7,79,362	12,26,460	27.99
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	3,14,490	13,724	3,28,214	9,175	27,372	36,547	3,25,900	5,53,146	8,79,046	26.39
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	1,97,670	8,892	2,06,562	2,162	9,827	11,989	1,85,255	3,12,856	4,98,111	28.82
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	5,31,674	21,091	5,52,765	2,937	21,208	24,145	4,43,665	7,98,337	12,42,002	30.37
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	3,83,757	15,085	3,98,842	5,570	32,608	38,178	3,04,953	5,65,831	8,70,784	30.50
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	4,19,435	14,435	4,33,871	4,561	44,956	49,517	3,39,179	6,13,661	9,52,840	30.21
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	3,90,117	12,285	4,02,402	6,325	53,071	59,396	3,03,373	5,39,435	8,42,808	30.84
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	4,31,437	12,429	4,43,866	5,204	43,343	48,547	3,21,417	5,96,420	9,17,837	31.47
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	4,51,312	17,839	4,69,151	3,109	16,166	19,275	3,87,495	6,92,977	10,80,472	29.90
ਜੋੜ	Total ...	47,49,646	1,78,113	49,27,759	54,698	3,05,454	3,60,152	41,32,866	73,68,138	1,15,01,004	29.35

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੋਸ਼ਨਜ਼, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Director, Census Operations, Punjab.

ਰੁਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.10--1981 ਵਿਚ ਨੌਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਕਾਮਗਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ
Table 3.10—Working Population by Nine Industrial Categories : 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	(I) ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ <i>As Cultivators</i>			(II) ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ <i>As Agricultural Labourers</i>		
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total
		1		3	4	5	6
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	1,31,199	461	1,31,660	90,750	2,545	93,295
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	2,03,378	753	2,04,131	1,37,988	6,266	1,44,254
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	54,777	233	55,010	26,878	1,380	28,258
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	1,24,870	646	1,25,516	94,834	6,387	1,01,221
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	1,17,082	1,068	1,18,149	66,221	3,978	70,199
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	71,689	930	72,619	32,736	1,094	33,830
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	1,44,650	560	1,45,210	93,756	3,389	97,145
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	1,77,363	2,229	1,79,592	92,210	5,467	97,677
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	1,77,771	988	1,78,759	1,16,163	4,332	1,20,495
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	185,536	679	1,86,215	87,794	3,388	91,182
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	2,04,394	1,327	2,05,721	1,05,777	3,576	1,09,353
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	1,64,071	633	1,64,704	1,02,068	3,248	1,05,316
ਜੋੜ	Total	17,56,779	10,507	17,67,286	10,47,175	45,050	10,92,225

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.10 (ਸਮਾਪਤ)---1981 ਵਿੱਚ ਨੌ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਕਾਮਗਾਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ
Table 3.10 (Ccncl.)—Working Population by Nine Industrial Categories : 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	(I to IX)									
		(Va) ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ Household Industry			III, V(b), VI o IX			Total Main Workers			
		ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ			ਹੋਰ ਕਾਮੇ			ਕੁਲ ਮੁੱਲ ਵਰਕਰਜ਼			
		Manufacturing, Processing, Servicing and Repairs			Other Workers						
		ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	ਪੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ	
		Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	
		7	8	9	10	11	12	13	14	15	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	8,489	637	9,126	1,59,148	8,870	1,68,018	3,89,586	12,513	4,02,099
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	14,718	1,230	15,948	2,69,583	14,827	2,84,410	6,25,667	23,076	6,48,743
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,898	313	3,211	65,048	4,244	69,292	1,49,601	6,170	1,55,771
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	15,609	930	16,539	2,29,586	12,611	2,42,197	4,64,899	20,574	4,85,473
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	11,265	874	12,139	1,19,923	7,804	1,27,727	3,14,490	13,724	3,28,214
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	6,621	321	69,42	86,624	6,547	93,171	1,97,670	8,892	2,06,562
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	19,214	1,295	20,509	2,74,054	15,847	2,89,901	5,31,674	21,091	5,52,765
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	6,728	500	7,228	1,07,456	6,889	1,14,345	3,83,757	15,085	3,98,842
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	8,234	613	8,847	1,17,268	8,502	1,25,770	4,19,436	14,435	4,33,871
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	7,914	646	8,560	1,08,873	7,572	1,16,445	3,90,117	12,285	4,02,402
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	11,348	794	12,142	1,09,918	6,732	1,16,650	4,31,437	12,429	4,43,866
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	5,496	499	5,995	1,79,677	13,459	1,93,136	4,51,312	17,839	4,69,151
ਜੋੜ	Total	...	1,18,534	8,652	1,27,186	18,27,158	1,13,904	19,41,062	47,49,646	1,78,113	49,27,759

ਸਾਧਨ :--ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨਜ਼, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Director, Census Operations, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਰਕਬਾ ਅਤੇ

AREA AND

ਸਾਰਣੀ 3.11—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਿੰਗਵਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੁਤਾਬਕ

Table 3.11—Distribution of 1,000 Workers in each Sex and

ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	Industrial Categories	ਜੋੜ	Total	0—14			15—19			20—24				
				ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ		
				P	M	F	P	M	F	P	M	F		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ਕੁਲ ਕਾਮੇ	Total Workers	...	1,000	1,000	1,000	36	36	45	116	117	95	152	152	143
(i) ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ	As cultivators	...	1,000	1,000	1,000	37	36	67	125	125	130	146	147	132
(ii) ਜਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ	As Agricultural Labourers	...	1,000	1,000	1,000	73	72	92	169	169	172	149	150	123
(iii) ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਵਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਸ਼ਿਕਾਰ, ਪੌਦੇ ਲਾਉਣ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ	Livestock, Forestry, Fishery, Hunting and Plantation, Orchards and Allied Activities...	...	1,000	1,000	1,000	105	106	70	119	120	96	133	134	104
(iv) ਖਾਨਾਂ, ਪਥਰ ਖਾਨਾਂ	Mining and Quarrying...	...	1,000	1,000	1,000	9	10	—	62	63	—	144	142	167
(v) ਨਿਰਮਾਣ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ—	Manufacturing, Processing and Repairs—													
(ੳ) ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਲੱਗੇ	(A) In Household Industry	...	1,000	1,000	1,000	30	26	74	103	98	177	140	139	157
(ਅ) ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ	(B) In Manufacturing other than Household Industry	...	1,000	1,000	1,000	23	21	94	121	120	164	198	199	152
(vi) ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਲੱਗੇ	In Construction	...	1,000	1,000	1,000	14	12	74	79	79	103	150	150	196
(vii) ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ	In Trade and Commerce	...	1,000	1,000	1,000	14	13	18	82	83	74	164	164	177
(viii) ਢੋ ਢੁਆਈ, ਗੁਦਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ	In Transport, Storage and Communication ...	...	1,000	1,000	1,000	6	6	6	64	64	77	157	157	230
(ix) ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ	In other Services	...	1,000	1,000	1,000	9	9	8	42	44	32	128	126	146

N : ਸਾਮੂਲੀ

Negligible

ਵਿ : ਵਿਅਕਤੀ

P : Persons

ਪੁ : ਪੁਰਸ਼

M : Male

ਇ : ਇਸਤਰੀਆਂ

F : Female

ਅਬਾਦੀ

POPULATION

1,000 ਕਾਮਗਾਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ, 1981(P)

(ਕਿੱਟੀ)

Industrial Category by broad Age Groups, 1981(P)

(Number)

																		60 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ			ਨਾ ਦੱਸੀ ਉਮਰ		
																		60 and above			Age not stated		
25-29			30-34			35-39			40-49			50-59											
ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ	ਵਿ	ਪੁ	ਇ
P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33			
135	134	159	114	112	164	94	93	125	158	158	154	108	109	75	87	89	46	—	—	—			
115	115	110	96	96	104	81	81	87	153	153	165	123	123	110	124	124	95	—	—	—			
119	119	115	102	101	115	82	81	96	138	138	153	94	95	85	74	75	48	—	—	1			
113	114	96	102	102	106	88	86	114	155	154	172	103	102	121	82	82	91	—	—	—			
186	183	300	198	199	167	96	95	167	141	141	167	120	123	—	44	44	—	—	—	3			
118	119	106	98	99	94	89	88	99	162	163	152	130	133	83	130	135	58	—	—	—			
162	163	127	120	120	105	94	94	104	145	144	147	82	83	74	54	55	33	1	1	—			
148	148	173	135	135	132	112	112	98	188	188	153	111	112	55	62	64	15	—	—	1			
160	160	173	122	122	135	96	96	108	161	161	161	113	113	88	88	88	61	—	—	—			
173	171	194	143	143	146	118	118	123	192	193	124	112	113	76	35	35	24	—	—	—			
172	168	197	169	160	220	141	139	152	198	205	154	97	102	63	44	47	28	—	—	—			

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਜ਼ ਉਪਰੇਜ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Census Operation, Punjab

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.12—ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਅਤੇ ਰਕਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਖਰਤਾ, 1981

Table 3.12—Literacy by Sex, Area and Districts, 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਰਿਕਣਤੀ Number											
		ਵਿਅਕਤੀ Persons		ਪੁਰਸ਼ Male		ਇਸਤਰੀਆਂ Female		ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਖਰਤਾ Percentage Literacy					
		ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	4,74,260	1,83,952	2,92,438	1,06,628	1,81,822	77,324	40.02	56.04	43.49	50.29	35.99
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	4,89,722	4,08,586	3,11,093	2,36,775	1,78,629	1,71,811	33.39	56.62	41.05	46.83	34.40
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,53,689	90,871	92,985	52,863	60,704	38,008	40.25	55.61	44.85	50.77	38.27
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	4,94,758	3,58,257	2,98,645	2,06,990	1,96,113	1,51,267	44.10	58.48	49.18	55.18	42.46
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	5,13,923	1,09,161	3,13,757	64,560	2,00,166	44,601	48.29	60.77	50.09	58.24	41.19
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	2,46,078	98,462	1,57,147	58,262	88,931	40,200	43.78	63.67	48.08	55.94	38.94
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	4,60,863	4,59,583	2,79,792	2,69,544	1,81,071	1,90,039	43.69	60.14	50.60	56.15	44.15
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	2,66,255	1,55,984	1,81,178	92,783	85,077	63,201	26.37	52.33	32.29	39.46	24.17
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	3,15,135	1,67,123	2,02,036	99,343	1,13,099	67,780	28.84	48.64	33.58	39.49	26.87
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2,21,883	1,39,727	1,52,926	85,986	68,957	53,741	22.00	47.22	27.72	34.14	20.29
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2,80,398	1,37,075	1,85,805	83,758	94,593	53,317	25.76	42.62	29.60	35.56	22.68
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	3,57,862	2,76,742	2,33,121	1,56,463	1,24,741	1,20,279	32.40	59.60	40.45	46.27	33.70
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	42,74,826	25,85,523	27,00,923	15,13,955	15,73,903	10,71,568	35.21	55.63	40.86	47.16	33.69

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੰਸਥਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨਜ਼, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director, Census Operations, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਸਾਰਣੀ 3.13 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ : 1981

Table 3.13—Scheduled Castes and their Literacy Rate by Districts : 1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ Scheduled Castes				ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Literate Scheduled Castes and their Percentage						
		ਗਿਣਤੀ Number			ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Scheduled Castes as Percentage to Total population	ਗਿਣਤੀ Number			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤ ਸ਼ਾਖਰਤਾ Percentage Literacy			
		ਮੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਜੋੜ			ਮੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	ਕੁੱਲ	ਮੁਰਸ਼	ਇਸਤਰੀਆਂ	
		Male	Female	Total		Persons	Male	Female	Total	Male	Female	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,89,834	1,68,706	3,58,540	23.69	1,05,819	71,599	34,220	29.51	37.71	20.28
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	3,08,353	2,65,041	5,73,394	26.20	1,00,289	72,585	27,704	17.49	23.53	10.45
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	77,898	69,253	1,47,151	25.98	42,039	28,156	13,883	28.56	36.14	20.04
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3,34,612	2,94,685	6,29,297	36.27	2,24,598	1,48,442	76,156	35.69	44.36	25.84
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2,02,618	1,80,905	3,83,523	30.83	1,59,438	1,04,604	54,834	41.57	51.62	30.31
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	94,878	79,851	1,74,729	24.38	61,568	42,485	19,083	35.23	44.77	23.89
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2,46,671	2,11,341	4,58,012	25.18	1,41,918	96,549	45,369	30.98	39.14	21.46
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1,46,535	1,26,793	2,73,328	20.89	33,008	25,705	7,303	12.07	17.54	5.75
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,44,192	2,10,687	4,54,879	31.67	55,911	42,435	13,476	12.29	17.37	6.39
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,89,659	1,62,830	3,52,489	27.01	32,611	25,605	7,006	9.25	13.50	4.30
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,94,034	1,65,225	3,59,259	25.47	49,035	38,279	10,756	13.64	19.72	6.50
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,86,619	1,60,483	3,47,102	22.12	70,081	51,553	18,528	20.19	27.62	11.54
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	24,15,903	20,95,800	45,11,703	26.87	10,76,315	7,47,997	3,28,318	23.85	30.96	15.66

ਸਾਧਨ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1981

Source : Census of India, 1981.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.14—ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981
Table 3.14—Population of Towns, 1901 to 1981

ਸ਼ਹਿਰ Town	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਆਬਾਦੀ Population								
		1981	1971	1961	1951	1941	1921	1901		
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
ਸ਼੍ਰੇਣੀ I (1,00,000 ਅਤੇ ਵੱਧ)		Class I (1,00,000 and above)—								
1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	5,94,844	4,34,951	3,76,295	3,25,747	3,91,010	1,60,218	1,62,24	
2. ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	6,07,052	4,01,176	2,44,072	1,53,795	1,11,639	51,880	48,649	
3. ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ਜਲੰਧਰ	Jaandhar ...	4,08,196	2,96,106	2,22,569	1,68,816	1,10,969	59,085	54,455	
4. ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	2,06,254	1,51,041	1,25,234	97,869	69,850	47,531	53,545	
5. ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	1,10,039	78,192	54,810	32,415	12,354	7,353	6,091	
6. ਬਟਾਲਾ	Batala ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	1,01,966	76,488	51,300	55,850	44,458	26,122	27,365	
7. ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	1,27,363	65,318	52,253	34,991	24,833	20,154	13,185	
ਸ਼੍ਰੇਣੀ II		Class II (50,000—99,999)—								
1. ਮੋਗਾ	Moga ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	80,272	61,625	47,779	36,598	27,785	14,145	6,725	
2. ਅਬੋਹਰ	Abohar ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	86,334	58,925	46,863	25,476	21,222	8,916	..	
3. ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	85,648	57,691	50,739	45,291	35,345	21,285	17,549	
4. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	61,162	51,090	47,060	40,703	41,190	29,695	23,475	
5. ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	75,961	55,012	37,929	25,591	16,194	11,395	14,108	
6. ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ	Malerkotla ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	65,756	48,859	39,543	32,575	29,321	24,564	21,122	
7. ਮੁਕਤਸਰ	Muktsar ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	50,941	39,403	30,765	22,097	20,651	10,539	6,389	
8. ਰਾਜਪੁਰਾ	Rajpura ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	58,645	14,840	11,211	23,310	4,735	..	..	
9. ਖੰਨਾ	Khanna ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	53,761	34,820	24,416	12,646	7,941	..	3,838	
10. ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	50,300	35,482	29,334	26,947	26,067	16,242	18,519	
ਸ਼੍ਰੇਣੀ III		Class III (20,00—49,999)—								
1. ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	43,548	36,281	32,015	25,934	28,262	13,829	8,505	
2. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ	Firozpur Cantt. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	44,678	41,571	46,327	38,784	41,312	24,656	25,866	

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.14 ਚਲਦਾ—ਵਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981
Table 3.14 Contd.—Population of Towns, 1901 to 1981.

ਸ਼ਹਿਰ Town	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਆਬਾਦੀ Population								
		1981	1971	1961	1951	1941	1921	1901		
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
3. ਨਾਭਾ	Nabha	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	45,921	34,761	30,603	25,676	22,625	14,750	18,468
4. ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ	Kotkapura	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	47,550	34,116	32,021	19,683	20,584	14,063	9,519
5. ਜਲੰਧਰ ਛਾਉਣੀ	Jalandhar Cantt.	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	33,356	33,724	42,461	33,174	24,314	11,923	13,280
6. ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	45,220	34,015	28,344	18,741	17,132	10,799	11,852
7. ਜਗਰਾਓਂ	Jagraon	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	39,683	32,999	29,617	24,519	26,704	17,731	18,760
8. ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	39,529	32,064	27,665	22,677	16,641	8,906	5,764
9. ਬਰਨਾਲਾ	Barnala	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	43,680	31,847	21,354	15,996	12,341	7,741	6,905
10. ਮਾਨਸਾ	Mansa	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	43,289	31,351	22,473	15,251	11,729	..	..
11. ਸੁਨਾਮ	Sunam	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	36,180	28,158	21,408	16,782	14,187	8,265	10,069
12. ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	42,423	27,725	26,735	19,982	20,375	12,304	10,405
13. ਮਲੋਟ	Malout	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	40,533	26,746	20,774	..	..	..	..
14. ਰਾਜਪੁਰਾ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ	Rajpura Township	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	@	25,374	16,714	..	..	..	..
15. ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	36,903	24,116	20,961	16,344	16,607	5,988	4,428
16. ਨੰਗਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ	Nangal Township	ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	25,523	21,356	34,372	..	..	..	..
17. ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ	Rampura Phul	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	31,890	23,406	19,700	14,409	9,515	4,943	4,964
18. ਸਮਾਣਾ	Samana	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	31,282	21,162	16,133	15,364	14,912	9,685	10,209
19. ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ	S.A.S. Nagar	ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	32,351	..	..	..	..	..	..

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION
ਸਾਰਣੀ 3.14 ਚਲਦਾ—ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ, 1901 ਤੋਂ 1981
Table 3.14 Contd.—Population of Towns, 1901 to 1981

	ਸ਼ਹਿਰ Town	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District		ਆਬਾਦੀ Population							
				1981	1971	1961	1951	1941	1921	1901	
				2	3	4	5	6	7	8	
	0	1									
20.	ਖਰੜ	Kharar	ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ..	21,807	10,686	8,216	6,317	6,072	..	..
21.	ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ	Gobindgarh	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	26,637	9,387	7,026	3,385	..	..	..
22.	ਛੇਹਰਟਾ	Chhehrata	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	@	19,854	13,760	10,367	..	..	..
23.	ਜੈਤੋ ਮੰਡੀ	Jaito Mandi	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	26,061	19,446	17,170	7,621	11,475	7,912	..
24.	ਧੂਰੀ	Dhuri	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	27,100	19,300	14,835	9,719	7,649	..	..
25.	ਗਿਦੜਬਾਹਾ	Gidderbaha	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	26,828	18,821	17,364	7,421	6,317	..	..
26.	ਨਕੋਦਰ	Nakodar	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	26,239	18,156	14,452	11,307	10,981	9,434	9,958
27.	ਸਰਹੰਦ	Sirhind	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	30,380	18,028	9,608	7,808	5,823	4,064	5,415
28.	ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	26,726	17,527	14,097	13,140	10,275	5,316	5,641
29.	ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	25,165	16,454	14,136	14,213	10,385	7,606	8,888
	ਸ਼੍ਰੇਣੀ IV	Class IV (10,000—19,999)									
1.	ਤਲਵਾੜਾ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ	Talwara Town-ship	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	17,907	17,865	..	..	..	..	..
2.	ਪੱਟੀ	Patti	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	19,765	18,389	15,833	14,297	17,595	10,439	8,187
3.	ਕਰਤਾਰਪੁਰ	Kartarpur	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	17,878	14,644	12,202	11,220	12,150	8,512	10,840
4.	ਬੱਸੀ	Bassi	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	16,672	14,385	13,042	13,151	14,400	11,560	13,738
5.	ਜਡਿਆਲਾ	Jandiala	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	16,335	14,060	11,915	12,704	11,520	7,464	7,750
6.	ਕਾਦੀਆਂ	Qadian	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	16,424	13,607	11,502	11,531	..	..	..
7.	ਮੌੜ ਮੰਡੀ	Maur Mandi	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	18,853	13,407	10,944	3,847	..	..	..
8.	ਸੁਜਾਨਪੁਰ	Sujan Pur	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	13,561	12,783	10,458	10,269	..	..	..
9.	ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ	Ahmedgarh	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	16,874	12,499	9,074	6,258	4,368	..	..
10.	ਉੜਮੁੜ ਟਾਂਡਾ	Urmar Tanda	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	17,665	12,262	10,383	9,857	12,734	8,362	10,247
11.	ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ	Bagha Purana	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	14,289	..	..	..	..	..	..
12.	ਬੰਗਾ	Banga	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ..	13,490	11,885	10,212	9,843	9,112	5,089	4,697

13. ਧਨੌਲਾ	Dhanaula	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	13,885	11,877	11,238	9,552	9,550	6,837	7,448
14. ਬੁਢਲਾਡਾ	Budhlada	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	15,968	11,713	8,620	7,077	..	..	..
15. ਰਾਏ ਕੋਟ	Raikot	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	17,106	11,709	11,239	10,153	13,777	8,379	10,131
16. ਰਾਮਾਂ ਮੰਡੀ	Raman Mandi	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	14,318	11,574	9,507	6,446	..	..	..
17. ਫਿਲੌਰ	Phillaur	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	17,650	11,543	11,058	9,484	9,011	4,696	6,986
18. ਸਨੌਰ	Sanaur	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	13,634	11,217	9,007	7,948	8,426	6,532	8,580
19. ਲੌਗੋਵਾਲ	Longowal	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	12,971	11,209	9,269	6,543	6,848	..	..
20. ਜਲਾਲਾਬਾਦ	Jalalabad	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	16,639	11,032	7,723	6,283	7,134	3,833	..
21. ਮੁਕੇਰੀਆਂ	Mukerian	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	14,454	10,937	8,676	7,493	..	..	3,589
22. ਦੀਨਾ ਨਗਰ	Dina Nagar	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	13,078	10,607	9,599	9,617	6,968	4,047	5,191
23. ਭਦੌੜ	Bhadaur	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	13,350	10,428	9,407	7,277	7,862	5,577	7,710
24. ਦਸੂਹਾ	Dasuya	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	14,657	10,363	8,721	7,895	9,206	..	6,404
25. ਨਵਾਂ ਨੰਗਲ	Naya Nangal	ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	10,390	9,997	7,987	..	..	..	..
26. ਧਾਰੀਵਾਲ	Dhariwal	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	12,212	9,985	9,601	7,731	7,388	..	..
27. ਕੁਰਾਲੀ	Kurali	ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	12,637	9,776	6,390	..	..	..	..
28. ਲਹਿਰਾ ਗਾਗਾ	Lehra Gaga	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	12,241	9,531	7,847	3,616	..	..	..
29. ਮੋਰਿੰਡਾ	Morinda	ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	13,502	9,326	7,540	6,068	5,837	..	..
30. ਜੀਰਾ	Zira	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	19,581	9,264	8,118	6,389	5,963	4,622	4,001
31. ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	Sultanpur Lodhi	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	12,143	9,176	7,661	7,733	10,168	8,141	9,004
32. ਤਪਾ	Tapa	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	11,108	8,467	6,220	4,671	..	..	..
33. ਆਦਮਪੁਰ	Adampur	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	10,960	8,105	5,177	..	..	..	..
34. ਸਮਰਾਲਾ	Samrala	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	10,824	7,554	5,439	4,734	..	..	..
35. ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ	Talwandi Sabo	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	10,454	..	..	..	..	..	..
36. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਛਾਉਣੀ	Amritsar Cantt.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	11,040	3,224	7,992	..	..	..	..
ਸ਼੍ਰੇਣੀ V		Class V—(5,000—9,999)								
1. ਬਰੇਟਾ ਮੰਡੀ	Bareta Mandi	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ..	9,494	8,313	7,041	5,317	..	..	..
2. ਮਜੀਠਾ	Majitha	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ..	9,394	8,225	6,973	7,368	9,004	5,664	6,403
3. ਨੂਰ ਮਹਿਲ	Nur Mahal	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	9,676	8,135	6,905	6,794	8,324	6,845	8,706
4. ਧਰਮਕੋਟ	Dharam Kot	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ..	9,328	7,720	6,443	6,845	8,360	5,950	6,731
5. ਫਤਿਹਗੜ ਚੜੀਆਂ	Fatehgarh Churian	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdasur ..	9,372	7,590	6,439	4,151	..	..	..

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.14 (ਚਲਦਾ): ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981
Table 3.14 (Contd.)—Population of Towns 1901 to 1981

ਸ਼ਹਿਰ Town	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਆਬਾਦੀ Population								
		1981	1971	1961	1951	1941	1921	1901		
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
6. ਖੇਮ ਕਰਨ	Khemkaran	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	8,757	8,329	7,142	7,069	8,023	6,152	6,083
7. ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ	Garhshankar	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	9,515	6,882	5,976	5,495	6,885	..	5,803
8. ਭਵਾਨੀ ਗੜ੍ਹ	Bhawanigarh	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	9,817	6,706	5,437	4,253	..	..	..
9. ਰਾਹਨ	Rahon	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	8,671	6,607	6,316	6,541	8,065	5,947	8,651
10. ਡੇਰਾਬਸੀ	Dera Bassi	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	7,421	5,807	4,051	3,651	5,070	3,890	4,641
11. ਗਨਿਆਨਾ ਮੰਡੀ	Goniana Mandi	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	8,596	6,408	8,054	3,948	..	..	..
12. ਤਲਵੰਡੀ ਖਾਈ	Talwandi Bhai	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	9,117	6,018	4,886	..	..	..	..
13. ਗੋਰਾਇਆ	Goraya	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	8,802	6,000	..	..	..	..	..
14. ਦੇਰਾਹਾ	Doraha	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	7,606	5,804	4,602	3,062	..	..	..
15. ਬਨੂੜ	Banur	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	7,453	5,459	4,308	3,468	..	..	5,610
16. ਭੁਚੋ ਮੰਡੀ	Bhucho Mandi	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	7,820	2,945	2,277	1,624	..	..	..
17. ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	Anandpur Sahib	ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	8,576	5,000	4,189	4,266	..	..	5,028
18. ਗੁਰੂ ਹਰ ਸਾਹਿਬ	Guru Har Sahai	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	7,684	4,601	4,293	3,128	2,311	..	..
19. ਅਮਲੋਹ	Amloh	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	7,098	4,848	3,582	2,863	2,184	1,543	..
20. ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ	Dera Baba Nanak	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	6,212	5,338	5,288	2,868	5,872	4,333	5,118
21. ਅਲਾਵਲ ਪੁਰ	Alawal Pur	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	5,851	4,732	4,539	4,452	..	..	4,423
22. ਹਰਿਆਣਾ	Hariana	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	5,633	5,002	4,468	4,725	6,417	5,205	6,005
23. ਟੈਂਕਾ ਵਾਲੀ	Tankanwali	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	@	5,048	4,545	3,800	..	..	..
24. ਮਾਛੀ ਵਾੜਾ	Machhiwara	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	9,621	..	..	..	..	..	..

25. ਮੁਨਕ	Moonak	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	8,536	..	..	..	..	..	..
26. ਮੁਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ	Mulanpur Dakha	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	8,115	..	..	..	..	..	..
27. ਪਾਤਰਾਂ	Pattran	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	7,998	..	..	..	..	..	..
28. ਅਜਨਾਲਾ	Ajnaia	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	7,506	..	..	..	..	..	..
29. ਰਈਆ	Rayya	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	7,049	..	..	..	..	..	..
30. ਸ਼ਾਹਕੋਟ	Shahkot	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	7,018	..	..	..	..	..	..
31. ਭੋਗਪੁਰ	Bhogpur	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	6,882	..	..	..	..	..	..
32. ਬੋਗੋਵਾਲ	Begowal	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	6,744	..	..	..	..	..	..
33. ਬਲਾਚੌਰ	Balachaur	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	6,630	..	..	..	..	..	..
34. ਕਿਲਿਆਂ ਵਾਲੀ	Kilianwali	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	5,966	..	..	..	..	..	..
35. ਚੌਲਾ ਸਾਹਿਬ	Chohla Sahib	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	5,913	..	..	..	..	..	..
36. ਮਲਸੀਆ	Malsian	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	5,700	..	..	..	..	..	..
37. ਲੋਹੀਆਂ	Lohian	ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	5,496	..	..	..	..	..	..
38. ਦਿਲਵਾਂ	Dhilwan	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	5,320	..	..	..	..	..	..
39. ਪਾਇਲ	Payal	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	5,224	..	..	..	..	..	..
40. ਹਠੂਰ	Hathur	ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	5,148	..	..	..	..	..	..
41. ਬਾੜੀ ਵਾਲਾ	Barriwala	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	5,151	..	..	..	..	..	..

ਸ਼੍ਰੇਣੀ VI (5000 ਤੋਂ ਘੱਟ)

Class VI (Less than 5000)—

1. ਕੋਟ ਫਤੇਹ	Kot Fateh	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	4,973	4,308	3,808	640	..	..	..
2. ਘਨੌਰੀ ਕਲਾਂ	Ghanauri Kalan	ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	4,923	..	..	..	..	..	..
3. ਭੋਲਥ	Bholath	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	4,926	..	..	..	..	..	..
4. ਘੱਗਾ	Ghagga	ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	4,900	..	..	..	..	..	..
5. ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ	Chamkaur Sahib	ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	4,692	..	..	..	..	..	..
6. ਨਡਾਲਾ	Nadala	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	4,608	..	..	..	..	..	..
7. ਗੜ੍ਹਦੀ ਵਾਲਾ	Garbdiwala	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	4,459	3,753	3,153	3,018	..	..	36,52
8. ਰਾਮ ਦਾਸ	Ramdas	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	4,123	4,322	3,153	3,046	5,397	..	..
9. ਲਖੋ ਵਾਲੀ	Lakhewali	ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	3,555	..	..	..	..	..	..
10. ਤਲਵੰਡੀ ਚੌਧਰੀਆਂ	Talwandi Chaudhrian	ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	3,416	..	..	..	..	..	..

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.14 (ਸਮਾਪਤ) ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981
Table 3.14 (Concl.)—Population of Towns 1901 to 1981

ਸ਼ਹਿਰ Town	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਆਬਾਦੀ Population								
		1981	1971	1961	1951	1941	1921	1901		
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
11. ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰ	Sri Hargobind- pur	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	3,215	2,430	2,341	3,049	..	..	..
12. ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ	Sham Chaurasi	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	3,062	2,468	2,470	2,988	..	..	..
13. ਸਗਤ	Sangat	ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	2,859	3,531	2,874	933	..	..	..
14. ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ	Narot Jaimal Singh	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	2,660	..	..	..	..	..	..

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director, Census Operation, Punjab

@1981 ਦੀ ਬਨਗਣਨਾ ਸਮੇਂ ਰਾਜਪੁਰਾ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ, ਛੇਹਰਟਾ ਅਤੇ ਟੈਂਕਾਵਾਲੀ ਨੂੰ ਕਰਮਵਾਰ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

@Rajpura Township, Chhehrtā and Tankawālī were merged with Rajpura, Amritsar and Ferozpur respectively in 1981 Census.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.15—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ—1981
Table 3.15—Towns classified by various Population Ranges in Punjab—1981

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਕੁੱਲ ਕਸਬੇ Total No. of Towns†	ਕੁੱਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ Total Urban Population	5,000 ਤੋਂ ਘੱਟ Less than 5,000		5,000—9,999		10,000—19,999		20,000—49,999		50,000—99,999		1,00,000 ਅਤੇ ਉਪਰ 1,00,000 & above	
				ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ No.	ਆਬਾਦੀ Population
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	11	3,28,268	2	5,875	2	15,584	4	55,275	1	39,529	—	—	2	2,12,005
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	11	7,21,629	1	4,123	5	38,619	3	47,140	1	36,903	—	—	1	5,94,844
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	8	1,63,418	3	12,950	2	12,064	1	12,143	—	—	2	1,26,261	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	16	6,12,591	—	—	8	58,096	4	59,978	3	86,321	—	—	1	4,08,196
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	10	1,79,620	2	7,521	3	21,778	4	64,673	—	—	1	85,648	—	—
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	9	1,54,638	1	4,692	1	8,571	3	36,529	4	1,04,846	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	10	7,64,140	—	—	5	35,714	2	27,930	1	39,683	1	53,761	1	6,07,052
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	9	2,98,071	—	—	3	26,129	2	36,220	2	88,226	2	1,47,496	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	11	3,43,569	1	3,555	2	11,117	1	14,289	5	1,83,395	2	1,31,213	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	12	2,95,877	2	7,832	3	25,910	4	59,593	2	75,179	—	—	1	1,27,363
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	14	3,21,641	1	4,923	2	18,353	6	80,429	4	1,52,180	1	65,756	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	13	4,64,295	1	4,900	4	29,970	2	30,306	4	1,34,220	1	58,645	1	2,06,254
ਜੋੜ	Total ...	134	46,47,757	14	56,371	40	3,01,905	36	5,24,505	27	9,40,482	10	6,68,780	7	21,55,714

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director, Census Operations, Punjab.

†ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 16 ਭੰਡ ਰੋਈਆਂ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1981 ਦੀ ਸ਼ਨ ਗਣਨਾ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕੁਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸਿਰਫ 0.57 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਸੈਂਸਸ ਟਾਊਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

†16 Abolished N.A.Cs which have been retained in the urban frame in Census 1981 and substracts only 0.57% from the urban Population and two Census towns are also included.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ
AREA AND

ਸਾਰਣੀ 3.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ
TABLE 3.16—Population by

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ Total Population			
		ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	
0		1	2	3	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	11,85,167	3,28,268	15,13,435
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	14,66,861	7,21,629	21,88,490
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3,81,831	1,63,418	5,45,249
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	11,21,983	6,12,591	17,34,574
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	10,64,187	1,79,620	12,43,807
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	5,62,024	1,54,638	7,16,662
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	10,54,772	7,64,140	18,18,912
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	10,09,733	2,98,071	13,07,804
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	10,92,659	3,43,569	14,36,288
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	10,08,729	2,95,877	13,04,606
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	10,88,609	3,21,641	14,10,250
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	11,04,603	4,64,295	15,68,898
ਜੋੜ	Total	...	1,21,41,158	46,47,757	1,67,88,915

ਆਬਾਦੀ

POPULATION

ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵੰਡ, 1981

Religion and District in Punjab, 1981

ਹਿੰਦੂ Hindu				ਸਿੱਖ Sikh			
ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage in the District	ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage in the District
4	5	6	7	8	9	10	11
4,76,531	2,51,831	7,28,362	48.13	6,09,380	66,020	6,75,400	44.63
95,937	3,96,215	4,92,152	22.49	13,40,258	3,14,947	16,55,205	75.63
1,04,987	1,06,614	2,11,601	38.81	2,73,070	55,075	3,28,145	60.18
5,09,318	4,60,102	9,69,420	55.89	6,00,666	1,42,700	7,43,366	42.86
6,03,892	1,35,337	7,39,229	59.43	4,45,807	41,240	4,87,047	39.16
2,05,743	94,025	2,99,768	41.83	3,48,477	57,013	4,05,490	56.58
1,14,722	4,71,801	5,86,523	32.25	9,31,420	2,78,566	12,09,986	66.52
3,50,397	2,29,262	5,79,659	44.32	6,48,165	61,406	7,09,571	54.26
98,506	1,97,618	2,96,124	20.62	9,87,591	1,42,770	11,30,361	78.70
1,17,322	1,82,718	3,00,040	23.00	8,84,594	1,10,271	9,94,865	76.26
1,72,803	1,60,808	3,33,611	23.66	8,72,500	1,09,440	9,81,940	69.63
3,68,233	2,95,473	6,63,706	42.30	7,14,590	1,63,175	8,77,765	55.96
32,18,391	29,81,804	62,00,195	36.93	86,56,518	15,42,623	1,01,99,141	60.75

ਰਕਬਾ ਅਤੇ
AREA AND

ਸਾਰਣੀ 3.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ
TABLE 3.16—Population by

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਮੁਸਲਮਾਨ Muslim			ਕੁਲ Total	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage in the District
	ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			
0	12	13	14	15	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	7,822	1,540	9,362	0.62
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	1,303	940	2,243	0.10
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	2,156	573	2,729	0.50
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	4,048	1,381	5,429	0.31
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	6,090	352	6,442	0.52
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	6,923	734	7,657	1.07
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	6,977	2,336	9,313	0.51
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	...	1,011	626	1,637	0.13
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	4,697	447	5,144	0.36
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	5,527	994	6,521	0.50
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	41,870	47,573	89,443	6.34
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	19,275	2,899	22,174	1.41
ਕੁਲ Total	...	1,07,699	60,395	1,68,094	1.00

ਆਬਾਦੀ

POPULATION

ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਵੰਡ, 1981
Religion and District in Punjab, 1981

ਇਸਾਈ Christian				ਹੋਰ ਧਰਮ Other Religions			
ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage in the District	ਪੇਂਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਕੁਲ Total	ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage in the District
16	17	18	19	20	21	22	23
90,924	8,713	99,637	6.58	510	164	674	0.04
29,175	6,752	35,927	1.64	188	2,775	2,963	0.14
1,302	566	1,868	0.34	316	590	906	0.17
7,231	4,452	11,683	0.67	720	3,956	4,676	0.27
8,081	625	8,706	0.70	317	2,066	2,383	0.19
504	777	1,281	0.18	377	2,089	2,466	0.34
811	3,229	4,040	0.22	842	8,208	9,050	0.50
9,838	5,732	15,570	1.19	322	1,045	1,367	0.10
1,209	1,181	2,390	0.17	656	15,538	2,209	0.15
216	618	834	0.06	1,070	1,276	2,346	0.18
404	207	611	0.04	1,032	3,613	4,645	0.33
1,736	651	2,387	0.15	769	2,097	2,866	0.18
1,51,431	33,503	1,84,934	1.10	7,119	29,432	36,551	0.22

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਸਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director, Census Operation, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ
AREA AND

ਸਾਰਣੀ 3.17— ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ
Table 3.17—Mid-year Projected

ਸਾਰਣੀ 3.17
Table 3.17

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	
	0	1	2	3	4	5	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	15,32,020	15,64,364	15,97,375	16,31,066	16,65,451
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	22,10,992	22,50,419	22,90,525	23,31,322	23,72,822
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	5,52,945	5,66,375	5,80,124	5,94,202	6,08,615
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	17,52,604	17,83,892	18,15,723	18,48,102	18,81,039
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	12,56,160	12,77,589	12,99,371	13,21,509	13,44,012
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	7,27,941	7,47,677	7,67,941	7,88,745	8,10,105
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	18,45,558	18,92,090	19,39,776	19,88,642	20,38,717
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	13,25,157	13,55,401	13,86,320	14,17,929	14,50,245
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	14,54,822	14,87,216	15,20,313	15,54,132	15,88,686
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	13,23,204	13,55,664	13,88,905	14,22,946	14,57,807
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	14,27,495	14,57,503	14,88,127	15,19,380	15,51,272
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	15,92,948	16,34,986	16,78,116	17,22,367	17,67,766
ਜੋੜ	Total	...	1,70,01,846	1,73,73,176	1,77,52,616	1,81,40,342	1,85,36,537

ਨੋਟ :— 1. ਇਹ ਮੱਧ ਸਾਲ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਬਾਦੀ 1971 ਤੋਂ 1981 ਦੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਜਨਮ ਦਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਈ ਹੈ
2. ਪਰੋਜੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ।

Note :— 1. Mid-year projections have been worked out on the basis of growth rate of population for 1971 to 1981.
2. Projections are on the basis of district-wise growth rates.

ਆਬਾਦੀ
POPULATION

(ਮਧ ਸਾਲ) ਆਬਾਦੀ
Population of Punjab

1986-87	1987-88	1988-89	1989-90	1990-91	1991-92
7	8	9	10	11	
17,00,543	17,36,356	17,72,907	18,10,207	18,48,274	18,87,121
24,15,036	24,57,975	25,01,652	25,46,079	25,91,269	26,37,233
6,23,371	6,38,478	6,53,944	6,69,779	6,85,990	7,02,586
19,14,542	19,48,623	19,83,290	20,18,553	20,54,421	20,90,906
13,66,884	13,90,130	14,13,758	14,37,772	14,62,179	14,86,986
8,32,035	8,54,549	8,77,665	9,01,395	9,25,758	9,50,770
20,90,033	21,42,618	21,96,503	22,51,721	23,08,305	23,66,284
14,83,282	15,17,056	15,51,583	15,86,879	16,22,963	16,59,849
16,23,993	16,60,067	16,96,925	17,34,583	17,73,058	18,12,369
14,93,507	15,30,066	15,67,502	16,05,839	16,45,096	16,85,296
15,83,817	16,17,030	16,50,919	16,85,904	17,20,795	17,56,807
18,14,312	18,62,127	19,11,152	19,61,446	20,13,042	20,65,976
1,89,41,385	1,93,55,075	1,97,77,800	2,02,09,758	2,06,51,150	2,11,02,183

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.18—1981 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ, ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਨੁਪਾਤ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਖਰਤਾ, ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ

Table 3.18—Population Increase, Sex Ratio, Density, Literacy Rates and Percentage of Scheduled Castes in India by States, 1981

ਰਾਜ	States	ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਵਿਚ ਰਕਬਾ	ਆਬਾਦੀ 1981	ਆਬਾਦੀ 1971	1971-81 ਦੌਰਾਨ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ	ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 1971-81 ਵਿਚ	1981 ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਮਗਰ (1981)	1,000 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981)	ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981)	ਸਾਖਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981)	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981)	
		Area in Square Kilometres	Population 1981	Population 1971	Variation in population 1971-81	Percentage increase 1971-81	Females per 1,000 Males 1981	Population per Square Kilometre (1981)	Percentage of Urban Population (1981)	Literacy percentage (1981)	Percentage of Scheduled Castes/Tribes to total Population (1981)	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਭਾਰਤ	India*	32,08,825	68,51,84,692	54,81,59,652	13,70,25,040	25.00	934	214	23.01	36.23	22.82	
(ੳ) ਰਾਜ	(a) State											
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	2,75,068	5,35,49,673	4,35,02,708	1,00,46,965	23.10	975	195	23.32	29.94	20.80	
ਆਸਾਮ	Assam	—	1,98,96,843 @	1,46,25,152	52,71,691 @	36.05 @	..	..	..	..	..	
ਬਿਹਾਰ	Bihar	1,73,877	6,99,14,734	5,63,53,369	1,35,61,365	24.06	946	402	12.47	26.20	22.82	
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	1,96,024	3,40,85,799	2,66,97,475	73,88,324	27.67	942	174	31.10	43.70	21.38	
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana 1	44,212	1,29,22,618	1,00,36,808	28,85,810	28.75	870	292	21.88	36.14	19.07	
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	2,22,236	59,87,389	46,16,632	13,70,757	29.69	892	27	21.96	26.67	8.31	
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	1,91,791	3,71,35,714	2,92,99,014	78,36,700	26.75	963	194	28.89	38.46	19.98	
ਕੇਰਲ	Kerala	38,863	2,54,53,680	2,13,47,375	41,06,305	19.24	1,032	655	18.74	70.42	11.04	
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	4,43,446	5,21,78,844	4,16,54,119	1,05,24,725	25.27	941	118	20.29	27.87	37.08	
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	3,07,690	6,27,84,171	5,04,12,235	1,23,71,936	24.54	937	204	35.03	47.18	16.33	

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh ...	55,673	42,80,818	34,60,434	8,20,384	23.71	937	77	7.61	42.48	29.23
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland ...	16,579	7,74,930	5,16,449	2,58,481	50.05	863	47	15.52	42.57	83.99
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	1,55,707	2,63,70,271	2,19,44,615	44,25,656	20.17	981	169	11.79	34.23	37.09
ਪੰਜਾਬ	Punjab] ...	50,362	1,67,88,915	1,35,51,060	32,37,855	23.89	879	333	27.68	40.86	26.87
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	3,42,239	3,42,61,862	2,57,65,806	84,96,056	32.97	919	100	21.05	24.38	29.25
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	1,30,058	4,84,08,077	4,11,99,168	72,08,909	17.50	977	372	32.95	46.76	19.42
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	2,94,411	11,08,62,013	8,83,41,144	2,25,20,869	25.49	885	377	17.95	27.16	21.37
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	88,752	5,45,80,647	4,43,12,011	1,02,68,636	23.17	911	615	26.47	40.94	27.61
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	22,327	14,20,953	10,72,753	3,48,200	32.46	971	64	26.42	41.35	28.55
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	22,429	13,35,819	10,11,699	3,24,120	32.04	954	60	18.07	34.08	80.99
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura] ...	10,486	20,53,058	15,56,342	4,96,716	31.92	946	196	10.99	42.12	43.56
ਸਿਕਿਮ	Sikkim ...	7,096	3,16,385	2,09,843	1,06,542	50.77	835	45	16.15	34.05	29.05
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ :—	(B) Union Territory :—										
ਅੰਡਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ	A & N Island ...	8,249	1,88,741	1,15,133	73,608	63.93	760	23	26.30	51.56	11.85
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	83,743	6,31,839	4,67,511	1,64,328	35.15	862	8	6.56	20.79	70.28
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	[Chandigarh] ...	114	4,51,610	2,57,251	1,94,359	75.55	769	3,961	93.63	64.79	14.09
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	D & N Haveli ...	491	1,03,676	74,170	29,506	39.78	974	211	6.67	26.67	80.79
ਦਿੱਲੀ	Delhi ...	1,483	62,20,406	40,65,698	21,54,708	53.00	808	4,194	92.73	61.54	18.03
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	3,814	10,86,730	8,57,771	2,28,959	26.69	981	285	32.37	56.66	3.14
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	L. M & A Island ..	32	40,249	31,810	8,439	26.53	975	1,258	46.28	55.07	93.82
ਮਿਜ਼ੋਰਮ	Mizoram ...	21,081	4,93,757	3,32,390	1,61,367	48.55	919	23	24.67	59.88	93.58
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry ...	492	6,04,471	4,71,707	1,32,764	28.15	985	1,229	52.28	55.85	15.99

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ।
Source—Census of India.

@ ਅਨੁਮਾਨਤ ।
@ Projected.

* ਸੰਸਦ ਸਮੇਂ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਆਸਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

* Figures of India exclude Assam as no census was taken there due to disturbed conditions prevailing at the time of census.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.19 ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਵੰਡ 1981

Table 3.19—Population by Religions and by States in India, 1981

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ	ਹਿੰਦੂ Hindus		ਮੁਸਲਮਾਨ Muslims		ਈਸਾਈ Christians		ਸਿੱਖ Sikhs		ਹੋਰ ਧਰਮ Other Religions			
	'000	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	'000	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	'000	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	'000	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	'000	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ		
	0	1 2	3	4	5	6	7	8	9	10		
State/Union Territories		As % of total population of the State		As % of total population of the State		As % of total population of the State		As % of total population of the State		As % of total population of the State		
(ੳ) ਰਾਜ	(A) States											
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	47,526	88.7	4,534	8.5	1,433	2.7	16	—	41	0.1
ਆਸਾਮ	Assam	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	58,011	83.0	9,875	14.1	740	1.1	78	0.1	1,211	1.7
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	30,519	89.5	2,908	8.5	133	0.4	22	—	504	1.6
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	11,548	89.4	524	4.1	12	—	802	6.2	37	0.3
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	4,100	95.8	70	1.6	4	0.1	52	1.2	55	1.3
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	...	1,930	32.3	3,843	64.2	8	0.1	134	2.2	71	1.2
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	31,907	85.9	4,105	11.1	764	2.1	6	—	353	0.9
ਕੇਰਲ	Kerala	..	14,801	58.1	5,410	21.2	5,234	20.7	1	—	7	—
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	48,505	92.9	2,502	4.8	352	0.7	143	0.3	677	1.3
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	51,109	81.4	5,806	9.2	795	1.3	107	0.2	4,966	7.9
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	111	14.3	12	1.5	622	80.2	1	0.1	30	3.9
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	25,162	95.4	422	1.6	480	1.8	14	0.1	292	1.1
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	6,200	36.9	168	1.0	185	1.1	10,199	60.7	37	0.3
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	30,604	89.3	2,492	7.3	40	0.1	493	1.4	633	1.9
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	92,366	83.3	17,658	15.9	162	0.1	459	0.4	217	0.3

ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	43,017	88.9	2,520	5.2	2,798	5.8	—	69	0.1	
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	42,007	76.9	11,743	21.6	320	0.6	49	0.1	462	0.8
ਮਨੀ ਪੁਰ	Manipur	...	853	60.0	99	7.0	422	29.8	1	—	46	3.2
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	1,834	89.3	139	6.8	25	1.2	†	—	55	2.7
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	—	241	18.0	41	3.1	703	52.6	2	0.1	349	26.2
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	213	67.4	3	0.9	7	2.2	†	—	93	29.5
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ	(B) Union Territories											
ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ	A & N Island	...	122	64.9	16	8.5	48	25.6	1	0.5	1	0.5
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh		185	29.3	5	0.8	27	4.3	1	0.2	413	65.4
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	340	75.2	9	2.0	4	0.9	95	21.2	3	0.7
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	D. & N. Haveli	...	99	95.2	2	1.9	2	1.9	†	—	1	1.0
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	5,200	83.6	482	7.7	62	1.0	394	6.4	83	1.3
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	...	716	65.9	48	4.4	318	29.4	1	—	2	0.3
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	L.M. & A. Island	...	2	5.0	38	95.0	†	—	—	—	†	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	517	85.6	37	6.1	50	8.3	†	—	1	—
ਮਿਜ਼ੋਰਮ	Mizoram	..	35	7.1	2	0.4	414	83.9	†	—	42	8.6
ਭਾਰਤ	India	...	5,49,780	82.6	75,513	11.4	16,165	2.4	13,078	2.0	10,752	1.6

*ਆਸਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਾਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 1981 ਵਿਚ ਜਨਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ।

* Excludes Assam where Census could not be held owing to disturbed Conditions prevailing there.

† 500 ਤੋਂ ਘੱਟ

† Less than 500

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1981 ।

Source :—Census of India, 1981.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.20—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਬਾਦੀ, 1981
Table 3.20—Population in India by Languages, 1981

ਭਾਸ਼ਾ	Language	ਆਬਾਦੀ Population		
		ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ In Lakhs	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਾ Percentage to Total Population	
0		1	2	
ਹਿੰਦੀ	Hindi	...	2,642	39.9
ਬੰਗਾਲੀ	Bengali	...	542	8.2
ਤੈਲਗੂ	Telgu	...	515	7.8
ਮਰਾਠੀ	Marathi	...	496	7.5
ਤਾਮਿਲ	Tamil	...	447	6.8
ਉਰਦੂ	Urdu	...	353	5.3
ਗੁਜਰਾਤੀ	Gujarati	...	332	5.0
ਮਲਿਆਲਮ	Malayalam	...	269	4.1
ਕਨਾਡਾ	Kannada	...	260	3.9
ਉਰੀਆ	Oriya	...	229	3.5
ਪੰਜਾਬੀ	Punjabi	...	186	2.8
ਅਸਾਮੀ	Assamese	...	32	0.5
ਕਸ਼ਮੀਰੀ	Kashmiri	...	19	0.3
ਸਿੰਧੀ	Sindhi	...	1	N
ਹੋਰ	Others	...	292	4.4
ਸਭ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ	All Languages	...	6,615	100.00

ਸਾਧਨ :—ਰਜਿਸਟਰਾਰ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1981.

Source :—Registrar-General and Census Commissioner, Census of India, 1981.

ਨੋਟ : ਆਸਾਮ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ।

Note :—Figures for Assam not included

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਬਾਦੀ
POPULATION IN INDIA

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.21—ਰਾਜ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ 1901 ਤੋਂ 1981 ਤੱਕ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ
Table 3.21—States-wise Population and Decennial Growth in India from 1901 to 1981

(ਮਿਲੀਅਨ Millions)

ਕ੍ਰਮ ਅੰਕ S. No.	ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ State/Union Territories	1901	1911	1921	1931	1941	1951	1961	1971	1981
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
(A) States										
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	19.07	21.45 (+12.49)	21.42 (-0.13)	24.20 (+12.99)	27.29 (+12.75)	31.12 (+14.02)	35.98 (+15.65)	43.50 (+20.90)	53.54 (+23.10)
2. ਆਸਾਮ	Assam	3.37	3.94 (+16.84)	4.74 (+20.19)	5.68 (+20.05)	6.85 (+20.45)	8.23 (+20.12)	11.10 (+34.99)	14.96 (+34.71)	19.90 (+36.05)
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar	27.31	28.31 (+3.67)	28.13 (-0.66)	31.35 (+11.45)	35.17 (+12.20)	38.78 (+10.27)	46.45 (+19.76)	56.25 (+21.33)	69.91 (+24.06)
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	9.10	9.80 (+7.79)	10.8 (+3.79)	11.49 (+12.92)	13.70 (+19.25)	16.26 (+18.69)	20.63 (+26.88)	26.70 (+29.39)	34.09 (+27.67)
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	4.62	4.17 (-9.70)	4.26 (+1.95)	4.56 (+7.14)	5.27 (+15.63)	5.67 (+7.60)	7.59 (+33.79)	10.04 (+32.23)	12.92 (+28.75)
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	1.92	1.90 (-1.22)	1.93 (+1.65)	2.023 (+5.23)	2.26 (11.54)	2.39 (+5.42)	2.81 (+17.87)	3.46 (+23.04)	4.28 (+23.71)
7. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	2.14	2.29 (+7.16)	2.42 (+5.75)	2.67 (+10.14)	2.95 (+10.36)	3.25 (+10.42)	3.56 (+9.44)	4.62 (+29.65)	5.99 (+29.69)
8. ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	13.06	13.53 (+3.60)	13.38 (-1.09)	14.63 (+9.38)	16.26 (+11.09)	19.40 (+19.36)	23.39 (+21.57)	29.30 (+24.22)	37.14 (+26.75)
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala	6.40	7.15 (+11.75)	7.80 (+9.16)	9.51 (21.85)	11.03 (+16.04)	13.55 (+22.32)	16.90 (+24.76)	21.35 (+26.29)	25.45 (+19.24)
10. ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	16.86	19.44 (+15.30)	19.17 (-1.38)	21.36 (+11.39)	23.99 (+12.34)	26.07 (+8.67)	32.37 (+24.17)	41.65 (+28.67)	52.18 (+25.27)
11. ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	19.39	21.47 (+10.74)	20.83 (-2.91)	23.96 (+14.91)	26.83 (+11.99)	32.00 (+19.27)	39.55 (+23.60)	50.41 (+27.45)	62.78 (+24.54)
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	0.28	0.35 (+21.71)	0.38 (+10.92)	0.44 (+16.04)	0.51 (+14.92)	0.58 (+12.80)	0.78 (+35.04)	1.07 (+37.53)	1.42 (+32.46)
13. ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	0.34	0.39 (+15.71)	0.42 (+7.21)	0.48 (+13.83)	0.56 (+15.59)	0.61 (+8.97)	0.77 (+27.03)	1.01 (+31.50)	1.34 (+32.44)
14. ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	0.10	0.15 (+46.76)	0.16 (+6.55)	0.19 (+12.62)	0.21 (+6.04)	0.21 (+8.60)	0.37 (+4.07)	0.52 (+39.88)	0.77 (+50.05)
15. ਓੜੀਸਾ	Orissa	10.30	11.38 (+10.44)	11.16 (-1.94)	12.49 (+11.94)	13.77 (+10.22)	14.65 (+6.38)	17.55 (+19.82)	21.94 (+25.05)	26.37 (+20.17)

16. ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	7.55	6.73 (-10.78)	7.15 (+6.26)	8.01 (+12.02)	9.60 (+19.82)	9.16 (-4.58)	11.14 (+21.56)	13.55 (+21.70)	16.79 (+23.89)
17. ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	10.29	10.98 (+6.70)	10.29 (-6.29)	11.75 (+14.14)	13.86 (+18.01)	15.97 (+15.20)	20.16 (+26.20)	25.77 (+27.83)	34.26 (+32.97)
18. ਸਿਕਮ	Sikkim	...	0.06	0.09 (+48.98)	0.08 (-7.05)	0.11 (+34.37)	0.12 (+10.67)	0.14 (+13.34)	0.16 (+17.76)	0.21 (+29.38)	0.32 (+50.77)
19. ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	19.25	20.90 (+8.57)	21.63 (+3.47)	23.47 (+8.52)	26.27 (+11.91)	30.12 (+14.66)	33.69 (+11.85)	41.20 (+22.30)	48.41 (+17.50)
20. ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	0.17	0.23 (+32.48)	0.31 (+32.69)	0.38 (+25.63)	0.51 (+34.14)	0.64 (+24.56)	1.14 (+78.71)	1.56 (+36.28)	2.05 (+31.92)
21. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	48.63	48.16 (-0.97)	46.67 (-3.08)	49.78 (+6.66)	56.54 (+13.57)	63.22 (+11.82)	73.70 (+16.66)	88.34 (+19.78)	110.86 (+25.49)
22. ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ	West Bengal (B) U.T.'s.	...	16.94	18.00 (+6.25)	17.47 (-2.91)	18.90 (+8.14)	23.23 (+22.93)	26.30 (+13.22)	34.93 (+32.80)	44.31 (+26.87)	54.58 (+23.17)
23. ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A. and N. Islands	...	0.03	0.03 (+7.34)	0.03 (+2.37)	0.03 (+8.78)	0.03 (+14.61)	0.03 (-8.28)	0.06 (+105.19)	0.11 (+8.17)	0.19 (+63.93)
24. ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	..	..	..	..	..	..	0.34	0.47 (+38.91)	0.63 (+35.15)
25. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	0.02	0.02 (-16.07)	0.02 (-1.65)	0.02 (+9.10)	0.02 (+14.11)	0.02 (+7.47)	0.12 (+394.13)	0.26 (+114.59)	0.45 (+75.55)
26. ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli	...	0.02	0.03 (+19.52)	0.03 (+6.99)	0.04 (+23.23)	0.04 (+5.70)	0.04 (+2.70)	0.06 (+39.56)	0.07 (+27.96)	0.10 (+39.78)
27. ਦਿਲੀ	Delhi	...	0.41	0.41 (+1.93)	0.49 (+18.03)	0.64 (+30.26)	0.92 (+44.27)	1.74 (+90.00)	2.66 (+52.44)	4.07 (+52.93)	6.22 (+53.00)
28. ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	0.51	0.52 (+2.31)	0.50 (-3.53)	0.54 (+8.15)	0.58 (+7.76)	0.60 (+2.11)	0.63 (+5.14)	0.86 (+36.88)	1.09 (+29.69)
29. ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshdweep	...	0.01	0.01 (+4.85)	0.01 (-6.31)	0.02 (+17.62)	0.02 (+14.43)	0.02 (+14.60)	0.02 (+14.61)	0.03 (+31.95)	0.04 (+28.53)
30. ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	0.25	0.26 (+4.39)	0.24 (-5.06)	0.26 (+5.93)	0.29 (+10.34)	0.32 (+11.31)	0.37 (+16.34)	0.47 (+27.81)	0.60 (+28.15)
31. ਮਿਜੋਰਮ	Mizoram	...	..	..	..	..	..	..	..	0.33	0.49 (+48.55)
ਭਾਰਤ	India	...	238.40	252.09 (+5.75)	251.32 (-0.31)	278.98 (+11.00)	318.66 (+14.22)	361.09 (+13.31)	439.23 (+21.51)	548.16 (+24.80)	685.18 (+25.00)

ਨੋਟ—(i) ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਕੜੇ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਾਧਾ ਹੈ।

Note—(i) Figures in Brackets show percentage growth of Population.

(ii) 1941—51 ਅਤੇ 1951—61 ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਸ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਤਰ ਕੱਢਣ ਸਮੇਂ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਤਿਉਨਸਾਂਗ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਜਨਗਣਨਾ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1951 ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਅੰਕੜੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ।

(ii) In working out percentage decade variation for India, 1941—51 and 1951—61 the population of Thensang, district of Nagaland was not taken into account as the Census in this area were conducted in 1951 for the first time and the figures are not comparable.

ਸਾਧਨ:— ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।

Source—Registrar-General of India.

@ਅਨੁਮਾਪਤ

@Prosected

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.22—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਮਰ ਗਰੁਪ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ

Table 3.22—Population in India by age Groups and Sex

(ਮਿਲੀਅਨ Million)

ਉਮਰ ਗਰੁਪ Age-group	1961†			1971††			1981		
	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0—4	36.75	35.88	72.63	45.27	43.36	88.63	42.40	41.35	83.75
5—9	29.53	28.56	58.09	39.87	37.40	77.27	48.25	45.38	93.63
10—14	25.55	24.23	49.78	33.80	31.24	65.04	45.18	40.49	85.67
15—19	22.18	20.89	43.07	27.76	26.05	53.81	33.89	30.15	64.04
20—24	1.53	18.50	38.03	23.53	22.59	46.12	28.96	28.35	57.31
25—29	17.63	16.71	34.34	20.65	20.01	40.66	25.75	25.00	50.75
30—34	15.75	14.63	30.38	18.38	17.54	35.92	21.60	20.84	42.44
35—39	13.62	12.16	25.78	16.39	15.00	31.39	19.93	18.97	38.90
40—44	11.56	10.10	21.66	14.25	12.44	26.69	18.04	16.17	34.21
45—49	9.69	8.39	18.08	12.04	10.20	22.24	15.40	13.85	29.25
50—54	7.83	6.81	14.64	9.70	8.19	17.89	13.83	11.61	25.44
55—59	6.06	5.39	11.45	7.63	6.63	14.26	8.52	7.92	16.44
60—64	4.39	4.09	8.48	5.77	5.16	10.93	9.38	8.78	18.16
65—69	2.92	2.81	5.73	3.92	3.52	7.44	4.78	4.72	9.50
70+	3.30	3.79	7.09	5.09	4.78	9.87	8.02	7.78	15.80
ਜੋੜ Total	226.29	212.94	439.23	284.05	264.11	548.16	343.93	321.36	665.29

† ਪਹਿਲੀ ਮਾਰਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

† As on 1st March.

†† ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ।

Source : Registrar-General of India.

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

AREA AND POPULATION

ਸਾਰਣੀ 3.23—ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਘਣਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ

Table 3.23—Population, Sex Ratio, and Density of Selected Countries.

ਕ੍ਰਮ ਅੰਕ	ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ Name of Country	ਗਣਨਾ ਸਾਲ Census Year	ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ (000) Total population (000)	ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ* Sex Ratio*	ਪ੍ਰਤਿ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ Density of Population per Sq. Km.
	0	1	2	3	4
1. ਆਸਟਰੇਲੀਆ**	Australia**	1981	14,576††	1,006	2
2. ਬਰਮਾ	Burma	1983	35,314	1,016	52
3. ਕਨੇਡਾ	Canada	1981	24,343	1,017	2
4. ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ	Srilanka	1981	14,848	962	226
5 (ਕ) ਚਾਈਨਾ	China (Mainland)	1982	10,31,883	N.A.	108
6. ਇਜ਼ਿਪਟ (ਯੂ.ਏ.ਆਰ)	Egypt (U.A.R.)	1976	36,626	964	37
7. ਫਰਾਂਸ	France	1982	54,335	N.A.	99
8 (ਕ) ਜਰਮਨੀ (ਪੂਰਬ)	(a) Germany (East)	1981	16,706	1,128	154
(ਖ) ਜਰਮਨੀ (ਪੱਛਮੀ)	(b) Germany (West)	1970	60,651	1,101	244
9. ਭਾਰਤ	India	1981	6,85,185	933	216
10. ਜਪਾਨ	Japan	1980	1,17,060	1,033	310
11 ਪਾਕਿਸਤਾਨ	Pakistan	1981	84,254	905	106
12 ਇੰਗਲੈਂਡ	U.K.	1981	55,678	1,060	228
13 ਅਮਰੀਕਾ	U.S..A.	1980	2,26,546	1,059	24
14 ਰੂਸ	U.S.S.R.	1979	2,62,436	1,145	12

ਸਾਧਨ: ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਆਫ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕਮ ਸੈਂਸਸ ਆਫ India
Source: Hand Book of Population Statistics Census of India.

*1000 ਆਦਮੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਜਨਾਨੀਆਂ
Females per 1000 males

†† ਨਾਂ ਮਿਲਣਯੋਗ
NA Not available

ਆਰਜੀ
Provisional

ਚੀਨ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ 53,78,627 ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਅਤੇ ਮਾਕਾਊ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

The total population of China includes a Population of 53,78,627 for Hongkong and Macau.

ਸੈਕਸ਼ਨ 4

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਆਮਦਨ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਧਾਰ ਸਾਲ 1980-81 ਤੇ ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਅਨੁਮਾਨ ਸਾਲ 1980-81 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਦਰਜ ਹਨ । ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਾਰ ਸਾਲ 1970-71 ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 1987-88 ਤੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਨ ।

ਸਾਰਣੀ 4.1 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ (ਰਾਜ ਆਮਦਨ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.2 ਅਤੇ 4.3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.4 ਅਤੇ 4.5 ਵਿਚ 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.6 ਅਤੇ 4.7 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.8 ਅਤੇ 4.9 ਵਿਚ 1980-81 ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.10 ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਪ੍ਰਚਲਤ ਅਤੇ 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਸੈਕਟਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 4.11 ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤਨ ਦਰਵਿਧੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.12 ਅਤੇ 4.13 ਵਿੱਚ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

SECTION IV

STATE INCOME OF PUNJAB

The estimates of State Income given in this section pertain to New Series with base year 1980-81 and for the years 1980-81 to 1988-89. The New Series thus replaces the estimates as per existing series with base year 1970-71 available upto to the year 1987-88 and given in the earlier Statistical Abstracts of Punjab.

Table 4.1 shows the summary results of the State Domestic Product (State Income).

Table 4.2 and 4.3 show sector-wise estimates of Gross State Domestic Product at current prices and their percentage distribution respectively.

Table 4.4 and 4.5 show sector-wise estimates of Gross State Domestic Product at 1980-81 prices and their percentage distribution respectively.

Table 4.6 and 4.7 show sector-wise estimates of Net State Domestic Product at current prices and their percentage distribution respectively.

Table 4.8 and 4.9 show sector-wise estimates of Net State Domestic Product at 1980-81 prices and their percentage distribution respectively.

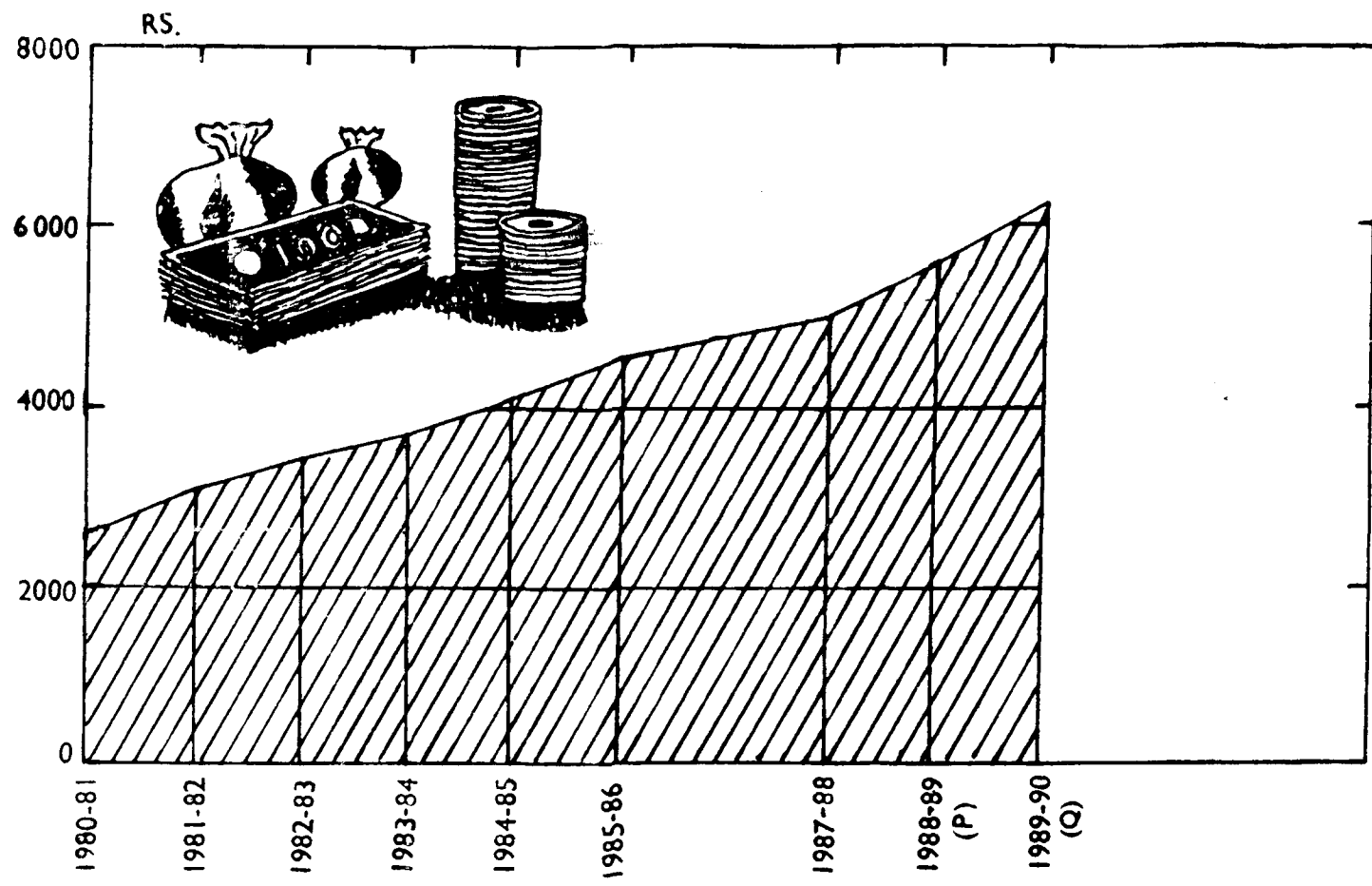
Table 4.10 shows the indices of Net State Domestic Product by major sectors at current and at 1980-81 prices.

Table 4.11 shows the average annual compound growth rate of Gross State/National Income at 1980-81 prices for different periods.

Table 4.12 and 4.13 show *Per Capita* Income of various States of the country at current and at constant prices respectively.

PER CAPITA STATE INCOME AT CURRENT PRICES

(P)=PROVISIONAL

(Q)=QUICK

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਤੀ
TABLE 4.1—Movement of Total and Per Capita State Domestic Product at Factor Cost and their Indices in Punjab

ਮੱਦ	Item	Unit	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89* (Q)		
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—	Gross State Domestic Product —											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	Rs.	4,953.41	5,819.15	6,476.28	7,144.38	8,172.64	9,347.09	10,292.69	11,947.66	13,527.71
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	„	4,953.41	5,370.86	5,569.36	5,686.50	6,110.22	6,570.87	6,837.00	7,195.53	7,713.76
	ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—	Net State Domestic Product —											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	„	4,532.33	5,328.25	5,917.85	6,509.01	7,451.35	8,500.76	9,355.96	10,863.42	12,298.97
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	„	4,532.33	4,924.81	5,096.87	5,195.19	5,593.15	5,999.59	6,228.04	6,548.65	7,015.81
	ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—	Per Capita Net State Domestic Product—											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	„	2,724	3,134	3,407	3,668	4,110	4,590	4,944	5,619	6,227
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	„	2,724	2,897	2,935	2,928	3,085	3,239	3,291	3,387	3,552
	ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ—	Index Number of Gross State Domestic Product—											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	—	100.00	117.48	130.74	144.23	164.99	188.70	207.79	241.20	273.10
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	—	100.00	108.43	112.43	114.80	123.35	132.65	138.03	145.26	155.73
	ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ—	Index Number of Net State Domestic Product—											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	—	100.00	117.56	130.57	143.61	164.40	187.56	206.43	239.69	271.36
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	—	100.00	108.66	112.46	114.63	123.41	132.37	137.41	144.49	154.79
	ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ—	Index Number of Per Capita Net State Domestic Product—											
(i)	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	...	—	100.00	115.05	125.07	134.65	150.88	168.50	181.50	206.28	228.60
(ii)	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	...	—	100.00	106.35	107.75	107.49	113.25	118.91	120.81	124.34	130.40

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional
(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source:—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ
ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

TABLE 4-2—Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Current Prices

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. crores)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ	Agriculture and Livestock	... 2,426.31	2,819.30	3,110.54	3,338.97	3,824.30	4,286.23	4,616.60	5,398.64	6,058.42
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	... 1,718.42	2,034.27	2,254.98	2,359.80	2,778.80	3,206.21	3,415.94	3,990.64	4,465.50
1.2. ਪਸ਼ੂ ਧਨ	Livestock	... 707.89	785.03	855.56	979.17	1,045.50	1,080.02	1,200.66	1,408.00	1,592.92
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	... 20.50	26.12	28.77	34.50	26.81	29.64	28.46	26.27	26.01
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	... 1.64	1.96	2.71	2.80	3.44	4.15	5.99	7.34	9.21
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਕੱਢਣਾ	Mining and Quarrying	.. 1.05	1.14	1.53	1.94	1.18	0.95	2.26	2.92	3.32
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-total (Primary)	... 2,449.50	2,848.52	3,143.55	3,378.21	3,855.73	4,320.97	4,653.31	5,435.17	6,096.96
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	... 618.76	753.66	789.21	924.78	1,073.50	1,305.48	1,460.26	1,694.59	1,967.89
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	... 326.32	422.88	445.57	555.25	625.27	770.87	840.64	953.38	1,081.23
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	... 292.44	330.78	343.64	369.53	448.23	534.61	619.62	741.21	886.66
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	... 226.88	249.43	311.49	348.19	352.17	379.05	459.46	555.94	648.28

7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply ...	133.04	142.07	165.28	188.69	220.77	287.26	308.10	366.03	413.17
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary) ...	978.68	1,145.16	1,265.98	1,461.66	1,646.44	1,971.79	2,227.82	2,616.56	3,029.34
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication ...	128.46	158.97	189.47	208.54	219.27	263.13	308.28	373.26	444.55
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants ...	658.44	823.25	907.35	1,011.67	1,206.43	1,446.89	1,599.17	1,804.26	2,014.82
(ਉ) ਉਪ ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade ...	786.90	982.22	1,096.82	1,220.21	1,425.70	1,710.02	1,907.45	2,177.52	2,459.37
10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance ...	115.71	161.94	212.60	235.78	286.52	283.31	341.23	385.81	436.20
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwellings and Business Services ...	227.32	246.51	263.01	279.41	298.73	320.78	343.32	368.19	394.85
(ਅ) ਉਪ ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total: Finance and Real Estate	343.03	408.45	475.61	515.19	585.25	604.09	684.55	754.00	831.05
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration ...	142.95	148.57	170.00	190.06	233.40	264.87	306.03	369.17	445.33
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services...	252.35	286.23	324.32	379.05	426.12	475.35	513.53	595.24	665.66
(ੳ) ਉਪ ਜੋੜ : ਸਮੂਹਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services ...	395.30	434.80	494.32	569.11	659.52	740.22	819.56	964.41	1,110.99
ਉਪ ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੳ)	Sub-Total (Tertiary) (a+b+c)	1,525.23	1,825.47	2,066.75	2,304.51	2,670.47	3,054.33	3,411.56	3,895.93	4,401.41
14. ਜੋੜ : ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total: Gross State Domestic Product	4,953.41	5,819.15	6,476.28	7,144.38	8,172.64	9,347.09	10,292.69	11,947.66	13,527.71

* ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

TABLE 4.3—Percentage Distribution of Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Current Prices

(ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)
(Per cent)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ	Agriculture and Livestock	48.98	48.45	48.03	46.73	46.79	45.86	44.85	45.19	44.79
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	34.69	34.96	34.82	33.03	34.00	34.30	33.19	33.40	33.01
1.2. ਪਸ਼ੂਧਨ	Livestock	14.29	13.49	13.21	13.70	12.79	11.56	11.66	11.79	11.78
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	0.42	0.45	0.45	0.48	0.33	0.32	0.28	0.22	0.19
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04	0.06	0.06	0.07
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕਢਣਾ	Mining and Quarrying	0.02	0.02	0.02	0.03	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	49.45	48.95	48.54	47.28	47.18	46.23	45.21	45.49	45.07
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	12.49	12.95	12.19	12.94	13.14	13.97	14.19	14.19	14.55
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	6.59	7.27	6.88	7.77	7.65	8.25	8.17	7.99	7.99
5.2. ਕੋਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Unregistered	5.90	5.68	5.31	5.17	5.49	5.72	6.02	6.20	6.56
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	4.58	4.29	4.81	4.88	4.31	4.06	4.46	4.65	4.79
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	2.69	2.44	2.55	2.64	2.70	3.07	2.99	3.06	3.05
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	19.76	19.68	19.55	20.46	20.15	21.10	21.64	21.90	22.39
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	2.59	2.73	2.93	2.92	2.68	2.81	3.00	3.13	3.29
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	13.29	14.15	14.01	14.16	14.76	15.48	15.54	15.10	14.89
(ਉ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	15.88	16.88	16.94	17.08	17.44	18.29	18.54	18.23	18.18

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾਂ	Banking and Insurance	2.34	2.78	3.28	3.30	3.51	3.03	3.32	3.23	3.23
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwelling and Business Services	4.59	4.24	4.06	3.91	3.65	3.43	3.33	3.08	2.92
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	6.93	7.02	7.34	7.21	7.16	6.46	6.65	6.31	6.15
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	2.89	2.55	2.62	2.66	2.86	2.83	2.97	3.09	3.29
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	5.09	4.92	5.01	5.31	5.21	5.09	4.99	4.98	4.92
(ੳ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	7.98	7.47	7.63	7.97	8.07	7.92	7.96	8.07	8.21
ਉਪ ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੳ)	Sub-Total : Tertiary (a+b+c)	30.79	31.37	31.91	32.26	32.67	32.67	33.15	32.61	32.54
14. ਜੋੜ : ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total : Gross State Domestic Product	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional.

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ

STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ
ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

TABLE 4.4—Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Constant (1980-81) Prices

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਪਨ	Agriculture and Livestock	... 2,426.31	2,695.02	2,781.98	2,758.89	3,071.39	3,326.69	3,316.30	3,467.25	3,731.63
1.1 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	... 1,718.42	1,930.40	1,992.07	1,921.97	2,198.75	2,389.05	2,319.48	2,428.69	2,627.04
1.2 ਪਸ਼ੂਪਨ	Livestock	... 707.89	764.62	789.91	836.92	872.64	937.64	996.82	1,038.56	1,104.59
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	... 20.50	20.23	18.79	19.27	18.17	16.37	15.38	12.15	10.63
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	... 1.64	1.67	1.81	1.84	1.79	1.89	2.23	2.83	3.12
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕੱਢਣਾ	Mining and Quarrying	... 1.05	1.14	1.53	1.94	1.16	0.94	2.25	2.80	3.08
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	... 2,449.50	2,718.06	2,804.11	2,781.94	3,092.51	3,345.89	3,336.16	3,485.03	3,748.46
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	618.76	706.06	730.80	785.84	856.02	967.49	1,043.63	1,121.42	1,206.42
5.1 ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	... 326.32	400.10	418.70	482.32	510.78	583.87	616.74	644.68	673.88
5.2 ਗੈਰ ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	... 292.44	305.96	312.10	303.52	345.24	383.62	426.89	476.74	532.54
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	... 226.88	223.16	218.62	229.19	210.16	215.82	236.68	255.16	272.31
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	... 133.04	142.88	159.08	175.36	178.30	211.55	247.03	257.04	283.34
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	978.68	1,072.10	1,108.50	1,190.39	1,244.48	1,394.86	1,527.34	1,633.62	1,762.07

8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	128.46	140.77	146.80	156.13	159.88	173.75	185.87	199.63	213.98
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	658.44	684.01	711.77	738.21	742.10	751.12	813.55	839.89	888.10
(ੳ) ਉਪ ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport Communication and Trade.	786.90	824.78	858.57	894.34	901.98	924.87	999.42	1,039.52	1,102.08
10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance	115.71	132.48	152.78	159.72	175.95	179.60	221.92	242.90	265.85
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwellings and Business Services	227.32	234.11	241.10	248.36	255.94	263.81	271.97	280.43	289.15
(ਅ) ਉਪ ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	343.03	366.59	393.88	408.08	431.89	443.41	493.89	523.33	555.00
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	142.95	132.20	139.56	139.47	160.17	174.07	187.45	213.96	238.79
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	252.35	257.13	264.74	272.28	279.19	287.77	292.74	300.07	307.36
(ੲ) ਉਪ ਜੋੜ : ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	395.30	389.33	404.30	411.75	439.36	461.84	480.19	514.03	546.15
ਉਪ ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੲ)	Sub-Total (Tertiary) (a+b+c)	1,525.23	1,580.70	1,656.75	1,714.17	1,773.23	1,830.12	1,973.50	2,076.88	2,203.23
14. ਜੋੜ : ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total : Gross State Domestic Product	4,953.41	5,370.86	5,569.36	5,686.50	6,110.22	6,570.87	6,837.00	7,195.53	7,713.76

*ਅਣ ਅੰਤਮ

Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ

STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ
TABLE : 4.5—Percentage Distribution of Gross State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Constant (1980-81) Prices

ਸੈਕਟਰ		ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (Per cent)									
		1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)	
Sector		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ	Agriculture and Livestock	..	48.98	50.18	49.95	48.52	50.26	50.63	48.51	48.19	48.38
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	..	34.69	35.94	35.77	33.80	35.98	36.36	33.93	33.75	34.06
1.2. ਪਸ਼ੂਧਨ	Livestock	..	14.29	14.24	14.18	14.72	14.28	14.27	14.58	14.44	14.32
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	..	0.42	0.38	0.34	0.34	0.30	0.25	0.23	0.17	0.14
3. ਮਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	..	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਕੱਢਣਾ	Mining and Quarrying	..	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.01	0.03	0.04	0.04
ਉਪ-ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	..	49.45	50.61	50.35	48.92	50.61	50.92	48.80	48.44	48.60
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	..	12.49	13.15	13.12	13.82	14.01	14.73	15.26	15.58	15.64
5.1 ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	..	6.59	7.45	7.52	8.48	8.36	8.89	9.02	8.96	8.74
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	..	5.90	5.70	5.60	5.34	5.65	5.84	6.24	6.62	6.90
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	..	4.58	4.15	3.93	4.03	3.44	3.28	3.46	3.55	3.53
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	..	2.69	2.66	2.85	3.08	2.92	3.22	3.62	3.57	3.67
ਉਪ-ਜੋੜ (ਸਕੈਂਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	..	19.76	19.96	19.90	20.93	20.37	21.23	22.34	22.70	22.84
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	..	2.59	2.61	2.64	2.75	2.62	2.64	2.72	2.77	2.77
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	..	13.29	12.74	12.78	12.98	12.15	11.43	11.90	11.67	11.51
(ਉ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	..	15.88	15.35	15.42	15.73	14.77	14.07	14.62	14.44	14.28

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking Insurance	..	2.34	2.47	2.74	2.81	2.88	2.73	3.24	3.38	3.45
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate Ownership of Dwellings and Business Services	..	4.59	4.36	4.33	4.37	4.19	4.02	3.98	3.90	3.75
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	..	6.93	6.83	7.07	7.18	7.07	6.75	7.22	7.28	7.20
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	..	2.89	2.46	2.51	2.45	2.62	2.65	2.74	2.97	3.10
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	..	5.09	4.79	4.75	4.79	4.56	4.38	4.28	4.17	3.98
(ੲ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	..	7.98	7.25	7.26	7.24	7.18	7.03	7.02	7.14	7.08
ਉਪ-ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੲ)	Sub-Total : Tertiary (a + b + c)	..	30.79	29.43	29.75	30.15	29.02	27.85	28.86	28.86	28.56
14. ਜੋੜ: ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤ-ਪਾਦਨ	Total : Gross State Domestic Product	..	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

*ਅੰਣ ਅੰਤਮ
Provisional
(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ।
Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

੯੯

ਰਾਜ ਆਮਦਨ

STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ
ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

TABLE 4.6—Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
at Current Prices

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ	Agriculture and Livestock	2,316.39	2,689.33	2,968.27	3,167.61	3,627.38	4,064.41	4,382.75	5,129.42	5,757.08
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	1,611.16	1,907.35	2,116.17	2,192.34	2,586.30	2,989.29	3,187.40	3,727.88	4,171.47
1.2. ਪਸ਼ੂਧਨ	Livestock	705.23	781.98	852.10	975.27	1,041.08	1,075.12	1,195.35	1,401.54	1,585.61
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	20.34	25.90	28.50	34.12	26.42	29.13	27.88	25.73	25.50
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	1.56	1.86	2.58	2.66	3.26	3.94	5.69	6.98	8.75
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕਢਣਾ	Mining and Quarrying	0.92	0.97	1.29	1.61	0.97	0.75	1.78	2.23	2.42
ਉਪ-ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	2,339.21	2,718.06	3,000.64	3,206.00	3,658.03	4,098.23	4,418.10	5,164.36	5,793.75
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	522.48	645.38	669.56	790.98	922.60	1,128.53	1,257.83	1,462.22	1,701.30
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	252.80	342.54	359.13	460.24	518.95	646.38	698.10	790.17	894.39
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	269.68	302.84	310.43	330.74	403.65	482.15	559.73	672.05	806.91
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	213.90	232.54	291.54	325.31	329.76	351.41	430.50	520.92	607.86
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	55.58	56.19	63.86	79.53	97.67	133.26	136.27	161.89	178.44
ਉਪ-ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	791.96	934.11	1,024.96	1,195.82	1,350.03	1,613.20	1,824.60	2,145.03	2,487.60
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	88.72	111.32	134.11	147.46	148.56	177.86	215.13	261.08	316.32
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restau- rants	648.95	811.73	893.99	996.22	1,188.61	1,426.18	1,575.99	1,776.93	1,983.41
(ਉ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	737.67	923.05	1,028.10	1,143.68	1,337.17	1,604.04	1,791.12	2,038.01	2,299.73

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance	113.52	159.19	209.06	231.45	281.13	277.32	333.70	377.20	426.39
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwellings and Business Services	182.27	190.57	197.18	204.48	215.42	228.48	238.11	255.36	273.85
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	295.79	349.76	406.24	435.93	496.55	505.80	571.81	632.56	700.24
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	Public Administration	125.27	129.17	147.34	164.55	202.08	226.53	262.22	319.11	388.34
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	242.43	274.10	310.57	363.03	407.49	452.96	488.11	564.35	629.31
(ੳ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	367.70	403.27	457.91	527.58	609.57	679.49	750.33	883.46	1,017.65
ਉਪ-ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੳ)	Sub-Total (Tertiary) (a+b+c)	1,401.16	1,676.08	1,892.25	2,107.19	2,443.29	2,789.33	3,113.26	3,554.03	4,017.62
14. ਜੋੜ : ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total : Net State Domestic Product	4,532.33	5,328.25	5,917.85	6,509.01	7,451.35	8,500.76	9,355.96	10,863.42	12,298.97
15. ਹੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—	Per Capita Net State Domestic Product—									
(ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ) ਰੁਪਏ	(Per Capita Net Income) Rs	2,724	3,134	3,407	3,668	4,110	4,590	4,944	5,619	6,227

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional.
(Q) ਤਰੱਕ
Quick.

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ
ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ

TABLE 4.7—Percentage Distribution of Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Current Prices

(ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)
(Percent)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਪਨ	Agriculture and Livestock	51.11	50.47	50.16	48.67	48.68	47.81	46.84	47.22	46.81
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	35.55	35.80	35.76	33.68	34.71	35.16	34.07	34.32	33.92
1.2. ਪਸ਼ੂਪਨ	Livestock	15.56	14.67	14.40	14.99	13.97	12.65	12.77	12.90	12.89
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	0.45	0.49	14.48	0.52	0.36	0.34	0.30	0.24	0.21
3. ਸੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.05	0.06	0.06	0.07
4. ਖੰਟਿਸ਼ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕਢਣਾ	Mining and Quarrying	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	51.61	51.01	50.70	49.25	49.09	48.21	47.22	47.54	47.11
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	11.53	12.11	11.31	12.15	12.38	13.28	13.44	13.46	13.83
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	5.58	6.43	6.07	7.07	6.96	7.61	7.46	7.27	7.27
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Unregistered	5.95	5.68	5.24	5.08	5.42	5.67	5.98	6.19	6.56
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	4.72	4.37	4.93	5.00	4.43	4.13	4.60	4.80	4.94
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	1.23	1.05	1.08	1.22	1.31	1.57	1.46	1.49	1.45
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	17.48	17.53	17.32	18.37	18.12	18.98	19.50	19.75	20.22
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	1.96	2.09	2.27	2.27	2.00	2.09	2.30	2.40	2.57
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	14.32	15.23	15.11	15.30	15.95	16.78	16.85	16.36	16.12
(ੳ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	16.28	17.32	17.38	17.57	17.95	18.87	19.15	18.76	18.69

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance	2.50	2.99	3.53	3.56	3.77	3.26	3.57	3.47	3.47
11. ਵਾਸਤ ਵਿਕ ਸਪਤੀ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwellings and Business Services	4.02	3.58	3.33	3.14	2.89	2.69	2.54	2.35	2.23
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	6.52	6.57	6.86	6.70	6.66	5.95	6.11	5.82	5.70
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	2.76	2.42	2.49	2.53	2.71	2.66	2.80	2.94	3.16
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	5.35	5.15	5.25	5.58	5.47	5.33	5.22	5.19	5.12
(ੳ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	8.11	7.57	7.74	8.11	8.18	7.99	8.02	8.13	8.28
ਉਪ-ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੳ)	Sub-Total (Tertiary) (a+b+c)	30.91	31.46	31.98	32.38	32.79	32.81	33.28	32.71	32.67
14. ਜੋੜ : ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total : Net State Domestic Product	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional.
(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick.

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ
ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ
TABLE 4.8.—Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Constant (1980-81) Prices

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ	Agriculture and Livestock	... 2,316.39	2,573.19	2,655.38	2,633.65	2,932.26	3,178.35	3,169.40	3,314.77	3,566.7 ⁵
1.1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ	Agriculture	... 1,611.16	1,811.32	1,868.34	1,799.74	2,062.77	2,243.99	2,175.95	2,279.71	2,465.88
1.2. ਪਸ਼ੂਧਨ	Livestock	... 705.23	761.87	787.04	833.91	869.49	934.36	993.45	1,035.06	1,100.87
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	... 20.34	20.03	18.57	18.98	17.90	16.07	15.07	11.90	10.39
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	... 1.56	1.59	1.72	1.74	1.69	1.78	2.09	2.66	2.92
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕਢਣਾ	Mining and Quarrying	... 0.92	0.97	1.29	1.61	0.96	0.75	1.77	2.14	2.32
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	... 2,339.21	2,595.78	2,676.96	2,655.98	2,952.81	3,196.95	3,188.33	3,331.47	3,582.38
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	... 522.48	609.93	633.00	683.54	747.78	847.54	913.92	980.96	1,054.01
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	... 252.80	328.49	347.20	408.15	432.71	501.49	529.92	553.18	577.46
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	... 269.68	281.44	285.80	275.39	315.07	346.05	384.00	427.78	476.55
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	... 213.90	207.91	201.53	210.50	192.73	196.47	217.46	232.30	247.35
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਤੇ ਜੌਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	... 55.58	59.27	63.08	72.16	76.90	91.90	108.62	113.02	125.34
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	... 791.96	877.11	897.61	966.20	1,017.41	1,135.91	1,240.00	1,326.28	1,426.70
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	... 88.72	99.18	102.88	108.72	108.76	118.79	127.12	136.53	148.69
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	... 648.95	673.77	700.83	726.31	729.22	737.63	799.94	825.84	873.82
(ੳ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	... 737.67	772.95	803.71	835.03	837.93	855.42	927.06	962.37	1,022.51

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance	...	113.52	130.03	149.86	156.36	172.01	175.63	217.23	237.75	260.22
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate, Ownership of Dwellings and Business Services	...	182.27	187.80	193.56	200.35	206.94	213.75	220.80	227.67	234.75
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub-Total : Finance and Real Estate	...	295.79	317.83	343.42	356.71	378.95	389.38	438.03	465.42	494.97
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	...	125.27	114.80	121.50	120.71	139.27	146.54	155.99	178.01	197.74
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and Sanitary Services	..	242.43	246.34	253.67	260.56	266.73	274.39	278.63	285.10	291.51
(ੲ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub-Total : Community and Personal Services	...	367.70	361.14	375.17	381.27	406.00	420.93	434.62	463.11	489.25
ਉਪ ਜੋੜ (ਟਰਸ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੲ)	Sub-Total (Tertiary) (a+b+c)	...	1,401.16	1,451.92	1,522.30	1,573.01	1,622.93	1,666.73	1,799.71	1,890.90	2,006.73
ਜੋੜ: ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total: Net State Domestic Product	...	4,532.33	4,924.81	5,096.87	5,195.19	5,593.15	5,999.59	6,228.04	6,548.65	7,015.81
ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤ-ਪਾਦਨ (ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ) ਰੁਪਏ	Per Capita Net State Domestic Product (Per Capita Net Income) Rs.	...	2,724	2,897	2,935	2,928	3,085	3,239	3,291	3,387	3,552

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ: ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source.—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ
ਸਥਿਰ (1980-81) ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

(ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)

TABLE 4.9—Percentage Distribution of Net State Domestic Product at Factor Cost by Sectors in Punjab
At Constant (1980-81) Prices

(Percent)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ	Agriculture and Livestock	51.11	52.25	52.10	50.69	52.42	52.97	50.89	50.62	50.84
1.1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	Agriculture	35.55	36.78	36.66	34.64	36.88	37.40	34.94	34.81	35.15
1.2. ਪਸ਼ੂਧਨ	Livestock	15.56	15.47	15.44	16.05	15.54	15.57	15.95	15.81	15.69
2. ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਨ	Forestry and Logging	0.45	0.41	0.36	0.37	0.32	0.28	0.24	0.18	0.15
3. ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ	Fishing	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਕੱਢਣਾ	Mining and Quarrying	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.01	0.03	0.03	0.03
ਉਪ ਜੋੜ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ)	Sub-Total (Primary)	51.61	52.71	52.52	51.12	52.79	53.29	51.19	50.87	51.06
5. ਉਦਯੋਗ	Manufacturing	11.53	12.39	12.42	13.16	13.37	14.13	14.68	14.98	15.02
5.1. ਰਜਿਸਟਰਡ	Registered	5.58	6.67	6.81	7.86	7.74	8.36	8.51	8.45	8.23
5.2. ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ	Un-registered	5.95	5.72	5.61	5.30	5.63	5.77	6.17	6.53	6.79
6. ਉਸਾਰੀ	Construction	4.72	4.22	3.95	4.05	3.45	3.27	3.49	3.55	3.53
7. ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ	Electricity, Gas and Water Supply	1.23	1.20	1.24	1.39	1.37	1.53	1.74	1.73	1.79
ਉਪ ਜੋੜ (ਸੈਕੰਡਰੀ)	Sub-Total (Secondary)	17.48	17.81	17.61	18.60	18.19	18.93	19.91	20.26	20.34
8. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	Transport, Storage and Communication	1.96	2.02	2.02	2.09	1.94	1.98	2.04	2.08	2.12
9. ਵਪਾਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Trade, Hotels and Restaurants	14.32	13.68	13.75	13.98	13.04	12.30	12.84	12.61	12.45
(ਓ) ਉਪ ਜੋੜ : ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ	(a) Sub-Total : Transport, Communication and Trade	16.28	15.70	15.77	16.07	14.98	14.28	14.88	14.69	14.57

10. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ	Banking and Insurance: ..	2.50	2.64	2.94	3.01	3.08	2.93	3.49	3.63	3.71
11. ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Real Estate Ownership of Dwellings and Business Services ..	4.02	3.81	3.80	3.86	3.70	3.56	3.55	3.48	3.35
(ਅ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਪਤੀ	(b) Sub Total : Finance and Real Estate	6.52	6.45	6.74	6.87	6.78	6.49	7.04	7.11	7.06
12. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	Public Administration	2.76	2.33	2.38	2.32	2.49	2.44	2.51	2.72	2.82
13. ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Services and sanitary Services	5.35	5.00	4.98	5.02	4.77	4.57	4.47	4.35	4.15
(ੲ) ਉਪ-ਜੋੜ : ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	(c) Sub Total: Community and Personal Services	8.11	7.33	7.36	7.34	7.26	7.01	6.98	7.07	6.97
ਉਪ-ਜੋੜ (ਟਰਜ਼ਰੀ) (ੳ+ਅ+ੲ)	Sub-Total : Tertiary (a+b+c)	30.91	29.48	29.87	30.28	29.02	27.78	28.90	28.87	28.60
ਜੋੜ : ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ	Total: Net State Domestic Product	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

* ਅੰਤ ਅੰਤਮ
Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ: ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਜਾਰਣੀ 4.10—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰ ਕਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
TABLE 4.10—Indices of Net State Domestic Product at Factor Cost by Major Sectors in Punjab

ਵੇਰਵਾ	Particulars	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ (ਸੂਚਕ ਅੰਕ)—	Net State Domestic Product (Index)—									
(I) ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	100.00	117.56	130.57	143.61	164.40	187.56	206.43	239.69	271.36
(II) 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	100.00	108.66	112.46	114.63	123.41	132.37	137.41	144.49	154.79
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੈਕਟਰ—	Primary Sector—									
(I) ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	100.00	116.20	128.28	137.05	156.38	175.20	188.87	220.77	247.68
(II) 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	100.00	110.97	114.44	113.54	126.23	136.67	136.30	142.42	153.14
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੈਕਟਰ—	Secondary Sector—									
(I) ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	100.00	117.95	129.42	150.99	170.47	203.70	230.39	270.85	314.11
(II) 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices—	100.00	110.75	113.34	122.00	128.47	143.43	156.57	167.47	180.15
ਟਰਸ਼ਰੀ ਸੈਕਟਰ—	Tertiary Sector—									
(I) ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	100.00	119.62	135.05	150.39	174.38	199.07	222.19	253.65	286.74
(II) 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	100.00	103.62	108.65	112.26	115.83	118.95	128.44	134.95	143.22
ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ—	Per Capita Net State Domestic Product—									
(I) ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At Current Prices	100.00	115.05	125.07	134.65	150.88	168.50	181.50	206.28	228.60
(II) 1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ	At 1980-81 Prices	100.00	106.35	107.75	107.49	113.25	118.91	120.81	124.34	130.40

*ਅਣ ਅੰਤਮ
Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ
Quick

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ

STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.11—ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕੁਲ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤਨ ਚਕੌਰਵਿਧੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ

TABLE 4.11—Average Annual Compound Growth Rate of Gross State/National Income

(ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)

(Per cent per annum)

ਸੈਕਟਰ	Sector	1980-81 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ At 1980-81 Prices					
		1980-81 ਤੋਂ to 1987-88	1980-81 ਤੋਂ to 1984-85	ਸਤਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਦੌਰਾਨ 7th Plan Period			
				1985-86	1986-87	1987-88*	1988-89 (Q)
0		1	2	3	4	5	6
ਪੰਜਾਬ—	PUNJAB—						
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ	Primary ...	4.96	5.51	8.19	(—)0.29	4.46	7.56
ਸੈਕੰਡਰੀ	Secondary ...	6.62	4.93	12.08	9.50	6.96	7.86
ਟਰਸ਼ਰੀ	Tertiary ...	5.21	5.09	3.21	7.83	5.24	6.08
ਕੁਲ ਰਾਜ ਆਮਦਨ	Overall State Income ...	5.40	5.28	7.54	4.05	5.24	7.20
ਭਾਰਤ—	INDIA—						
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ	Primary ..	3.39	5.59	0.54	(—)1.58	0.56	16.87
ਸੈਕੰਡਰੀ	Secondary ...	6.27	6.04	8.45	8.24	3.35	7.67
ਟਰਸ਼ਰੀ	Tertiary ...	6.01	5.51	7.32	6.22	7.04	6.94
ਕੁਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ	Overall National Income ...	5.5	5.67	5.07	3.96	3.82	10.41

*ਅਣ ਅੰਤਮ

Provisional

(Q) ਤੁਰੰਤ

Quick.

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ

STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.12— ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ
(ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ)

TABLE 4.12—Per Capita Income in selected States in India
(At current Prices)

ਰਾਜ	State	(ਰੁਪਏ) (Rupees)								
		90-81	198182	1981-82-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	1,384	1,658	1,757	2,088	2,141	2,313	2,372	2,653
2. ਆਸਾਮ	Assam	...	1,200	1,474	1,641	1,777	2,182	2,313	2,420	2,583
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	943	1,033	1,177	1,319	1,513	1,643	1,802	1,904
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	1,950	2,383	2,469	3,030	3,115	3,037	3,543	3,592
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	2,353	2,641	2,935	3,103	3,297	3,818	3,950	4,273
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	1,662	1,991	2,143	2,359	2,328	2,630	2,955	3,217
7. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	14,55	1,568	1,719	1,979	2,111	2,270	2,344	..
8. ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	1,454	1,655	1,699	1,970	2,189	2,264	2,636	2,802
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	1,444	1,501	1,715	1,963	2,123	2,152	2,424	2,598
10. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	1,183	1,281	1,432	1,746	1,710	1,974	2,036	2,404
11. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	2,244	2,460	2,625	2,974	3,178	3,542	3,777	4,490
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	1,564	1,780	1,773	2,068	2,248	2,419	2,575	2,806
13. ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,181	1,340	1,328	1,745	1,686	1,973	2,036	1,983
14. ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	2,724	3,134	3,407	3,668	4,110	4,590	4,944	5,619
15. ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	1,224	1,435	1,615	2,011	1,929	1,993	2,193	2,326

16. ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	1,498	1,776	1,777	2,024	2,341	2,674	2,921	3,163
17. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,332	1,389	1,584	1,718	1,853	2,072	2,269	2,488
18. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,643	1,723	1,860	2,237	2,576	2,712	2,864	3,193
ਮਰੋਬ ਭਾਰਤ	All-India	...	1,627	1,851	1,993	2,288	2,494	2,734	2,974	3,286

.. ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ

Not Available

*ਅਣ ਅੰਤਮ

Provisional

ਸਾਧਨ : ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਬਿਓਰੋ ਅਤੇ ਸੀ. ਐਸ. ਓ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source :—State Statistical Bureaus and C.S.O., Govt of India.

ਰਾਜ ਆਮਦਨ
STATE INCOME

ਸਾਰਣੀ 4.13 ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ
(ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ) ਆਧਾਰ: 1980-81

TABLE 4.13—Per Capita Income in selected States in India
(At constant prices) Base : 1980-81

ਰਾਜ	State	(ਰੁਪਏ) (Rupees)								
		1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	1,384	1,562	1,549	1,583	1,506	1,553	1,452	1,495
2. ਆਸਾਮ	Assam	...	1,200	1,307	1,367	1,375	1,457	1,483	1,474	1,516
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar@	...	441	445	426	454	467	477	482	472
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	1,950	2,106	2,019	2,248	2,206	1,976	2,124	1,948
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	2,353	2,365	2,449	2,440	2,463	2,753	2,690	2,572
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	1,662	1,768	1,696	1,740	1,617	1,749	1,869	1,822
7. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir@	...	642	638	633	673	674	681	684	..
8. ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka@	...	687	718	700	731	772	756	799	776
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	1,444	1,403	1,407	1,317	1,378	1,391	1,384	1,386
10. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh@	...	517	529	536	612	581	618	590	633
11. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra@	...	957	983	1,002	1,025	1,011	1,042	1,036	1,159
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	1,564	1,599	1,560	1,651	1,660	1,686	1,655	1,705
13. ਉੜੀਸਾ	Orissa@	...	477	477	443	541	483	548	538	498
14. ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	2,724	2,897	2,935	2,928	3,085	3,239	3,291	3,387

15. ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan@	...	537	577	652	689	639	623	634	583
16. ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	1,498	1,640	1,527	1,582	1,758	1,855	1,875	1,943
17. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,332	1,326	1,401	1,425	1,414	1,436	1,483	1,486
18. ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal@	...	797	749	716	822	825	844	855	898
ਸਰਬ ਭਾਰਤ	All India	...	1,627	1,686	1,687	1,787	1,813	1,863	1,892	1,910

*ਅਣ ਅੰਤਮ

Provisional

@ 1970-71 ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ

1970-71 Prices

.. ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ

Not available

ਸਾਧਨ : ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਬਿਓਰੋ ਅਤੇ ਸੀ. ਐਸ. ਓ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source:—State Statistical Bureaus and C.S.O., Govt. of India.

ਸੈਕਸ਼ਨ 5

ਜਲਵਾਯੂ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਮੌਸਮ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਔਸਤ ਵਰਖਾ, ਚਮਕਦੀ ਧੁੱਪ ਦੇ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਦਿਨ, ਚੋਣਵੇਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਹਵਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਅਤੇ ਔਸਤ ਸਾਪੇਖ-ਸਿਲ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 5.1 ਵਿੱਚ 1988 ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਔਸਤ ਵਰਖਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 5.2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮਾਸਿਕ ਵਰਖਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ (1984—88) ਦੀ ਔਸਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 5.3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਵਰਖਾ ਦਰਸਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 5.4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਡੇਟਾ ਵਰਖਾ ਸਬੰਧੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਹੋਈ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਰਖਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਵਰਖਾ ਸਬੰਧੀ ਡੇਟਾ 6 ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਲਾਕਾਈ ਮੌਸਮ ਕੇਂਦਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੇਰਵਾ ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਖਣਸ਼ਾਲਾ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਡੇਟਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨਾਰਮਲ ਵਰਖਾ ਅੰਕੜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਰਖਾ ਮਾਪਕ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਡੇਟੇ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਨਾਰਮਲ ਅੰਕੜੇ 1940 ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਮਾਂ 1945 ਤੋਂ 1950 ਤਕ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗ ਡੇਟੇ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 5.5 ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਇਲਾਕਾਈ ਮੌਸਮ ਕੇਂਦਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੇਰਵਾ ਪੱਤਰਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ ਅਨੁਸਾਰ 08.30 ਵਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ, ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਹਨ। ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਦੀ ਔਸਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਦੀ ਔਸਤ ਦਾ ਅੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 5.6 ਵਿੱਚ ਧੁੱਪ ਸਬੰਧੀ ਡੇਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧੁੱਪ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਲ ਤੇ ਉਹ ਹਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਮਬੈਲ ਸਟਾਕਸ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 5.7 ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਡੇਟਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 5.8 ਵਿੱਚ 6 ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਔਸਤ ਸਾਪੇਖ-ਸਿਲ ਦਰਸਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਪੇਖ-ਸਿਲ ਉਸ ਜਲ-ਵਾਸ਼ਪ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਦਾ ਮਾਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਤਰੋਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਤਤਸਥਾਨੀ ਮਿਕਦਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ।

SECTION V

CLIMATE

Meteorological data given in this section relate to rainfall and temperature at selected stations in Punjab, average rainfall (district-wise), hours and days of bright sun-shine, wind speed at selected centres and mean relative humidity.

Table 5.1 gives district-wise monthly rainfall figures for 1988.

Table 5.2. shows district-wise monthly rainfall figures, average of five years (1984—88).

Table 5.3 shows annual average rainfall by districts.

Table 5.4 depicts the data about rainfall. The actual rainfall is recorded for each day.

at selected stations throughout the State. Rainfall data given in this table relate to 6 selected stations and have been compiled from the daily statements issued by the Regional Meteorological Center, New Delhi. Normal rainfall figures are based on data of State raingauge stations, except for Patiala where data of observatory stations only are available. These normals are calculated from the available data collected at the respective stations upto the end of 1940, except for Patiala where the period is 1945 to 1950.

Table 5.5 gives information regarding temperature. These figures are also based on the daily statements issued by Regional Meteorological Centre, New Delhi, and are recorded at 08.30 hours, India Standard Time. Highest and lowest temperatures are the highest and the lowest temperatures on a particular day in a month. Mean temperature is one-half of the average maximum plus average minimum temperature recorded during the month.

Table 5.6 contains data regarding sunshine. Sunshine is the condition at the earth's surface when the sun casts a well-defined shadow. It is recorded at Amritsar by Standard Campbell Stock recorders.

Table 5.7 gives information in respect of windspeed. These data are given for selected stations of Punjab.

Table 5.8 shows mean relative humidity at 6 selected stations. Relative humidity is the measure of the amount of water vapours present in the atmosphere relative to the corresponding amount for saturation.

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.1—ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮਾਸਿਕ ਔਸਤ ਵਰਖਾ : 1988
Table 5.1—Monthly Average Rainfall by Districts : 1988

(ਮਿਲੀਮੀਟਰ)
(Millimetres)

ਜਿਲ੍ਹਾ	District	ਜਨਵਰੀ	ਫਰਵਰੀ	ਮਾਰਚ	ਅਪਰੈਲ	ਮਈ	ਜੂਨ	ਜੁਲਾਈ	ਅਗਸਤ	ਸਤੰਬਰ	ਅਕਤੂਬਰ	ਨਵੰਬਰ	ਦਸੰਬਰ	ਜੋੜ	
		January	February	March	April	May	June	July	August	Septem-ber	Octo-ber	Novem-ber	Decem-ber	Total	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	25.0	13.8	117.7	5.1	0.5	35.5	527.5	235.3	492.4	—	0.5	34.1	1487.4
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	12.4	9.8	72.2	11.2	—	35.8	291.5	152.4	347.0	1.1	—	48.9	982.3
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	46.0	33.0	—	—	302.5	52.0	245.0	—	—	—	11.0	689.5
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3.2	44.3	49.0	0.9	4.2	74.1	438.3	240.0	638.4	—	—	47.4	1539.8
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	7.4	47.7	58.0	5.8	10.3	63.9	681.1	312.5	722.8	—	—	48.7	1958.2
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	10.9	19.6	20.2	—	8.0	51.9	633.5	290.0	390.0	—	—	92.3	1516.4
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3.8	12.5	26.2	—	5.4	60.4	367.3	248.2	488.9	—	—	32.5	1242.2
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	6.2	18.9	52.5	—	1.7	3.8	129.5	93.9	417.3	2.5	4.0	9.9	540.2
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	0.5	23.3	35.2	0.3	2.0	17.9	119.2	135.9	260.6	—	1.6	18.4	614.9
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.4	4.2	4.5	—	—	11.5	130.3	83.7	288.2	—	—	4.3	527.1
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	15.2	13.0	0.3	—	28.7	190.0	179.0	392.6	—	—	25.6	844.4
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2.1	9.5	13.3	0.6	1.5	78.0	659.0	241.9	483.4	—	—	40.2	1529.5
ਪੰਜਾਬ (ਔਸਤ)	Punjab (Average)	...	6.0	20.9	41.2	2.0	2.8	38.5	372.5	188.7	413.6	0.3	0.5	34.4	1122.7

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director of Land Records, Punjab.

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.2—ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮਾਸਿਕ ਵਰਖਾ : 1984 ਤੋਂ 1988 ਤੱਕ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਔਸਤ
Table 5.2—Monthly Rainfall by Districts : Average of 5 years 1984—88

(ਮਿਲੀਮੀਟਰ)
(Millimetres)

ਜਿਲਾ	District	ਜਨਵਰੀ January	ਫਰਵਰੀ February	ਮਾਰਚ March	ਅਪਰੈਲ April	ਮਈ May	ਜੂਨ June	ਜੁਲਾਈ July	ਅਗਸਤ August	ਸਤੰਬਰ September	ਅਕਤੂਬਰ October	ਨਵੰਬਰ November	ਦਸੰਬਰ December	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	16.6	43.0	46.6	19.2	30.0	47.9	305.3	249.8	156.1	41.1	7.7	32.6	995.8
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	8.8	38.8	39.2	25.1	24.6	44.9	228.6	186.8	140.0	35.1	2.4	30.1	804.5
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	8.6	31.2	17.7	10.0	37.6	45.2	178.9	92.8	89.9	28.4	0.6	7.8	548.7
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	9.5	44.7	21.6	18.2	58.5	83.9	305.9	217.8	200.2	17.1	3.9	19.1	1000.4
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	15.2	47.8	29.9	17.9	42.8	70.6	320.8	287.0	193.4	29.8	8.4	18.7	1082.3
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	22.3	37.2	13.8	13.2	39.5	83.4	293.0	254.5	142.4	40.6	6.2	37.8	983.9
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	7.3	30.0	14.7	13.4	24.0	42.4	200.1	168.2	136.1	14.4	2.1	12.1	664.8
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	4.9	23.5	25.3	13.3	26.1	51.1	118.2	71.4	81.9	15.4	1.8	6.8	439.7
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	3.4	20.6	21.3	7.9	21.5	45.7	91.6	83.0	77.0	7.3	3.0	9.3	391.6
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.6	13.1	5.2	4.9	8.3	41.2	85.6	92.8	69.5	2.2	0.8	5.8	330.0
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2.6	33.4	10.8	6.9	22.1	55.1	149.2	159.6	111.1	8.1	0.8	15.0	574.7
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	7.9	31.1	10.7	10.8	32.1	61.8	263.3	161.5	134.4	14.9	0.3	21.1	749.9
ਪੰਜਾਬ (ਔਸਤ)	Punjab (Average)	...	9.0	32.9	21.4	13.4	30.6	56.1	211.7	168.8	127.7	21.2	3.2	18.0	713.9

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Director of Land Records, Punjab.

ਜਲਵਾਯੂ

CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.3 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਵਰਖਾ
Table 5.3—Average Annual Rainfall by Districts in Punjab

(ਮਿਲੀਮੀਟਰ)
(Millimetres)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1966	1970	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1017.1	926.3	944.3	1155.0	1048.0	1000.1	1017.2	802.7	681.8	1487.4
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	929.4	594.6	542.9	869.8	657.8	1046.6	773.0	724.4	496.3	982.3
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	748.5	554.9	619.6	683.0	603.0	543.1	599.5	464.0	447.5	689.5
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	897.1	771.4	648.5	873.9	1153.3	1204.1	895.0	812.0	519.1	1539.8
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	918.2	999.3	787.8	906.1	910.8	790.7	1039.7	1008.1	614.8	1958.2
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	755.5*	983.4	866.2	759.0	1277.4	776.6	1025.3	953.4	647.7	1516.4
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	698.6	756.7	632.9	38.0	882.8	682.1	673.6	378.1	348.5	1242.2
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	498.2	232.3	349.7	656.2	589.0	535.5	461.5	452.1	309.2	540.2
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	@	@	410.6	511.4	500.1	92.8	439.0	344.1	266.6	611.9
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	442.4	499.2	602.0	355.9	383.1	306.5	396.3	289.3	130.6	527.1
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	496.9	521.9	485.2	521.4	711.9	583.5	618.7	566.3	261.8	844.4
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	564.7	555.6	660.2	835.7	1043.0	696.2	697.0	631.3	196.7	1529.5
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	715.1	672.3	625.0	739.1	813.4	704.8	718.8	618.8	410.1	1122.7

@ਸੂਚਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
@Data included in Ferozpur and Bathinda districts.
*ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਜੋੜ
*Total of ten months.

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੌਤਿਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ
Source :—Director Land Records, Punjab

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.4—ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਵਰਖਾ : 1988 ਵਿਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਨਾਰਮਲ
Table 5.4—Rainfall at Selected Stations : Actual and Normal in 1988

(ਮਿਲੀਮੀਟਰ)
(Millimetres)

ਸਟੇਸ਼ਨ	Station	ਜਨਵਰੀ		ਫਰਵਰੀ		ਮਾਰਚ		ਅਪਰੈਲ		ਮਈ		ਜੂਨ		
		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		
		Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	11.6	37.1	15.3	15.9	88.4	26.4	11.8	7.7	0.0	9.6	49.3	27.2
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	3.8	9.6	15.8	7.3	30.2	27.4	3.1	10.0	0.0	10.3	36.2	38.2
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	33.3	2.3	16.5	36.6	19.6	25.9	—	15.7	10.8	12.9	72.2	49.3
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	...	—	—	—	—	133.6	55.4	6.1	19.0	2.5	17.1	87.3	57.8
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1.2	32.5	18.5	31.2	27.0	30.7	1.3	11.9	6.7	14.0	54.8	52.1

ਸਟੇਸ਼ਨ	Station	ਜੁਲਾਈ		ਅਗਸਤ		ਸਤੰਬਰ		ਅਕਤੂਬਰ		ਨਵੰਬਰ		ਦਸੰਬਰ		ਜੋੜ		
		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		ਵਾਸਤਵਿਕ		
		Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	Actual	Normal	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	298.6	214.0	144.0	153.1	309.1	95.1	4.7	41.8	—	7.4	46.9	14.0	979.7	649.3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	122.4	74.8	90.3	146.3	523.1	105.0	8.7	6.6	—	5.7	21.1	8.6	854.7	449.8
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	14.5	..	14.5*	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	359.8	195.8	217.1	162.6	602.1	115.8	—	—	—	3.3	44.5	17.5	1375.9	637.7
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	...	673.6	443.9	297.2	435.8	900.6	171.3	—	115.3	0.6	—	70.8	26.7	2172.2	1,342.3
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	611.5	180.3	..	..	376.4	112.5	—	16.0	—	3.8	24.1	12.9	1121.5	497.9

*ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਜੋੜ
*Total of one month.

ਸਾਧਨ :—ਇਲਾਕਾਈ ਮੈਸਮ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ।
Source:—Regional Meteorological Centre, New Delhi.

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.5—ਸਾਲ 1988 ਵਿਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ (ਸੈਂਟੀਗਰੇਡ)
Table 5.5—Temperature (Centigrade) at Selected Stations during 1988

ਸਟੇਸ਼ਨ	Station	ਜਨਵਰੀ January			ਫਰਵਰੀ February			ਮਾਰਚ March			ਅਪਰੈਲ April			ਮਈ May			ਜੂਨ June			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	24.0	0.9	12.3	26.9	0.0	14.7	31.8	5.1	18.0	41.7	7.7	25.7	41.2	15.8	31.2	43.8	19.1	32.3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	25.2	1.4	13.7	28.8	2.4	16.2	34.2	7.4	19.9	42.2	12.0	28.8	47.7	20.0	34.6	46.7	24.0	34.5
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	data not received																	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	21.8	1.2	12.9	26.6	2.8	15.0	31.6	7.0	19.3	41.4	10.8	27.8	46.6	18.7	32.3	44.2	20.2	32.7
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	...	..	..	..	..	..	..	31.4	6.0	18.3	40.8	9.4	26.1	47.6	15.3	32.1	44.4	19.5	32.6
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	23.1	3.7	14.3	26.4	5.4	14.4	32.5	10.1	19.3	41.5	12.6	28.7	46.3	21.1	32.9	43.9	22.4	33.2

ਸਟੇਸ਼ਨ	Station	ਜੁਲਾਈ July			ਅਗਸਤ August			ਸਤੰਬਰ September			ਅਕਤੂਬਰ October			ਨਵੰਬਰ November			ਦਸੰਬਰ December			
		19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
		H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	H	L	M	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	39.0	22.0	29.0	36.7	19.2	33.9	38.1	18.9	28.3	33.6	11.4	23.2	30.6	1.7	17.8	25.1	1.2	12.9
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	40.6	24.0	31.4	38.0	21.0	30.4	39.5	20.4	29.2	34.6	13.8	23.2	32.0	5.2	19.7	26.6	3.2	14.2
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	35.5	22.2	29.4	34.7	21.4	28.6	36.0	18.0	27.5	33.4	13.2	24.4	29.5	5.4	19.1	25.0	4.2	15.0
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	...	38.5	22.5	28.7	35.6	22.4	28.7	36.6	18.0	26.9	34.0	11.6	22.8	30.2	4.3	18.3	25.4	3.4	14.3
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	35.5	22.4	29.4	34.7	23.0	28.2	37.5	21.3	28.3	33.1	14.4	22.7	29.7	5.4	19.5	25.9	5.1	15.0

H—ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ।

L—ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ।

M—1/2 (ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਪੋਟ ਕੀਤਾ ਔਸਤਨ ਵਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਮਾਂ ਔਸਤਨ ਘਟ ਤੋਂ ਘੱਟ) ।

H—Highest at any point of time in a month.

L—Lowest at any point of time in a month.

M—1/2 (average maximum plus average minimum temperatures reported during the month).

ਸਾਧਨ : ਇਲਾਕਾਈ ਮੌਸਮ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ।

Source :—Regional Meteorological Centre, New Delhi.

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.6—ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ* ਵਿਖੇ ਪੂਰੀ ਧੁੱਪ ਦਾ ਸਮਾਂ 1988

Table 5.6—Hours of Bright Sunshine at Amritsar* 1988

		ਸਮੇਂ ਸਹਿਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Days with Duration									
ਮਹੀਨੇ	Months	ਨਿਲ					ਧੁੱਪ ਦੇ	ਧੁੱਪ ਦੇ	ਧੁੱਪ ਦੇ	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	
		ਜਾਂ ਨਾਂ	0.1 ਤੋਂ 3 ਘੰਟੇ	3.1 ਤੋਂ 6 ਘੰਟੇ	6.1 ਤੋਂ 9 ਘੰਟੇ	9 ਤੋਂ ਵੱਧ	ਕੁਲ ਘੰਟੇ	ਨਾਰਮਲ ਘੰਟੇ	ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ		
		ਮਾਤਰ	Nil or Trace hours	0.1 to 3 Hours	3.1 to 6 Hours	6.1 to 9 Hours	Above 9 Hours	Total Hours of Sunshine	Normal Sun- shine hours	Percen- tage Hours of Sunshine	
			0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਜਨਵਰੀ	January	...	2	4	3	16	6	191.9	207.7	92.4	
ਫਰਵਰੀ	February	...	—	1	8	10	10	206.5	215.6	91.1	
ਮਾਰਚ	March	...	1	4	3	6	17	227.0	241.0	94.2	
ਅਪਰੈਲ	April	...	—	1	3	9	17	274.2	288.3	95.1	
ਮਈ	May	...	**	**	**	4	20	**	312.0	**	
ਜੂਨ	June	...	1	2	3	5	19	262.9	278.4	94.1	
ਜੁਲਾਈ	July	...	3	4	7	9	8	182.8	228.7	79.9	
ਅਗਸਤ	August	...	—	1	5	8	17	269.1	241.8	111.3	
ਸਤੰਬਰ	September	...	4	1	1	3	21	231.6	246.5	93.9	
ਅਕਤੂਬਰ	October	...	—	—	1	22	8	265.8	288.3	92.2	
ਨਵੰਬਰ	November	...	—	1	1	28	28	234.4	264.3	84.9	
ਦਸੰਬਰ	December	...	2	2	4	21	**	191.7	220.0	87.1	

ਸਾਧਨ :—ਇਲਾਕਾਈ ਮੌਸਮ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

Source :—Regional Meteorological Centre, New Delhi.

*ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਰਾਜਾ ਸਾਂਸੀ ਹਵਾਈ ਅਡਾ) ਔਸਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਲ ਤੋਂ 236 ਮੀਟਰ (774 ਫੁਟ) ਉਚਾਈ।

ਅਕਸ਼ਾਂਤਰ 31°—38', ਉਤਰ, ਰੇਖਾਂਤਰ 74°—52' ਪੂਰਬ।

*Amritsar (Rajasansi Airfield) Height above mean sea level 236 metres (774 feet).

Latitude : 31°—38' North, Longitude : 74°—52' East.

**ਆਬਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਡੈਟਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

Data missing on some dates as observation not taken.

ਜਲਵਾਯੂ

CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਹਵਾ ਦੀ ਔਸਤ ਰਫਤਾਰ, 1988

Table 5.7—Average Wind Speed Recorded at selected Stations in Punjab, 1988

(ਕਿ. ਮੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ)
(Km. Per hour)

ਮਹੀਨੇ	Months	ਸਟੇਸ਼ਨ Stations						
		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot	ਪਟਿਆਲਾ Patiala	ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	
	0	1	2	3	4	5	6	
ਜਨਵਰੀ	January	...	1.2	—	..	..	6.1	4.9
ਫਰਵਰੀ	February	...	1.7	—	..	..	3.5	5.6
ਮਾਰਚ	March	...	2.7	—	..	..	4.0	—
ਅਪਰੈਲ	April	...	1.8	—	..	..	7.6	—
ਮਈ	May	...	2.4	..	..	..	4.5	..
ਜੂਨ	June	...	3.1	..	..	..	7.8	..
ਜੁਲਾਈ	July	...	1.6	..	..	..	4.4	..
ਅਗਸਤ	August	...	1.4	..	..	..	..	..
ਸਤੰਬਰ	September	...	1.6	..	..	..	4.9	..
ਅਕਤੂਬਰ	October	...	0.9	..	..	..	3.9	..
ਨਵੰਬਰ	November	...	0.5	..	..	..	3.0	..
ਦਸੰਬਰ	December	...	0.8	..	..	..	4.3	..

ਸਾਧਨ: ਇਲਾਕਾਈ ਮੌਸਮ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

Source:—Regional Meteorological Centre, New Delhi.

ਨੋਟ: ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ 08.30 ਵਜੇ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਹਵਾ ਦੀ ਔਸਤ ਰਫਤਾਰ।

Note.—Average Wind speed for 24 hours from 08.30 hours I.S.T.

ਜਲਵਾਯੂ
CLIMATE

ਸਾਰਣੀ 5.8—1988 ਦੇ ਦੋਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਔਸਤ ਸਾਪੇਖ ਸਿਲ੍ਹੇ

Table 5.8—Mean Relative Humidity at 8.30 A.M.—I.S.T. at Selected Stations in Punjab during 1988.

(ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ)
(Percentage)

ਸਟੇਸ਼ਨ	Station	ਜਨਵਰੀ January	ਫਰਵਰੀ February	ਮਾਰਚ March	ਅਪਰੈਲ April	ਮਈ May	ਜੂਨ June	ਜੁਲਾਈ July	ਅਗਸਤ August	ਸਤੰਬਰ Septem- ber	ਅਕਤੂਬਰ October	ਨਵੰਬਰ Novem- ber	ਦਸੰਬਰ Decem- ber	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	74	67	63	40	29	48	81	77	72	68	76	79
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	68	72	55	31	22	38	69	67	71	62	64	71
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozepur	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	78	71	55	36	26	47	82	80	79	..	69	76
ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	...	..	..	58	35	19	37	79	82	75	69	78	79
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	78	69	67	44	34	49	87	..	82	67	64	76

ਸਾਧਨ : ਇਲਾਕਾਈ ਮੈਸਮ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ।

Source : Regional Meteorological Centre, New Delhi

ਸੈਕਸ਼ਨ 6

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਰਾਜ ਲਈ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਅਤੇ ਸਾਲ 1988-89 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਜ ਲਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਡੈਟਾ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 30 ਜੂਨ ਤਕ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ: ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲੇ ਦੋ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਗੋਸ਼ੁਆਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਵਿਰਤਕ-ਸਰਵੇ ਵਾਲਾ ਰਕਬਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਅਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਢੰਗ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਣਾਂ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਰਕਬਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਵਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਣਾਂ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਰਕਬਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਰਵੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਖਾਇਆ ਰਕਬਾ, ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤੇ ਵਣ-ਅੰਕੜਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾਏ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਣ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ।

ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਾੜ, ਮਾਰੂਥਲ ਆਦਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਜੋ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਰੇਲਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮੱਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਬਾਂਝ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਸ਼ਤ ਸੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਨਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਪੱਕੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਰੁਖ, ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਝੁੰਡਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਬਾਂਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਸੂਦਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਾਂਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਨਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਬਾਂਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ: ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਰਕਬਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਾਰ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਤਨੇ ਵਾਰ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.1 ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.2 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਾਲ 1985-86 ਲਈ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥਿੱਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.3 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਉਪਜ ਸਬੰਧੀ ਡੇਟਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.4, 6.5 ਅਤੇ 6.6 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਝਾੜ ਸਬੰਧੀ ਕੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.7 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1984-85 ਤੋਂ 1988-89 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਰਕਬੇ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਡੇਟਾ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੌਧੇ ਹੋਏ ਤਖ਼ਤੀਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12 ਅਤੇ 6.13 ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਅੰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅੰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਵਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ, ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.14 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ ਆਦਿ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.15 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਾਰਣੀ 6.16 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਅਤੇ 6.17 ਤੋਂ 6.20 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਲਈ ਦਰਜ ਹੈ ਇਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਣਨਾ 1980-81 ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6.21 ਅਤੇ 6.22 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 6.23 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1987-88 ਤਕ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 6.24 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤਕ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਣੀ 6.25 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮੇ ਮਜ਼ਰ ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਰਕਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.26 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1985 ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੋਟਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਔਸਤ ਝਾੜ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.27 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.28 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸੂਚਕ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 6.29 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬੀਜਾਈ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 1960-61 ਤੋਂ ਚਾਵਲ, ਕਣਕ, ਛੋਲੇ, ਜੌਂ, ਬਾਜਰਾ, ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਅਤੇ ਉਪਜ ਸੰਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਰੈਂਡਮ ਸਾਪਲ ਦੇ ਤਜੱਰਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਗੰਨੇ ਨੂੰ 1965-66, ਸਟਸੋਂ, ਤਾਰਾਮੀਦਾ, ਤੋਦੀਆ, ਅਤੇ ਰਾਈ ਨੂੰ 1973-74 ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਨੂੰ 1974-75 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਰ ਨੂੰ 1960-61 ਤੋਂ ਤਜੱਰਬੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 1969-70 ਤੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਦੇ ਤਜੱਰਬਿਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਹਰੇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਰੈਂਡਮ ਸਾਪਲ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਦਾ ਤਖ਼ਤੀਨਾ ਅਜਿਹੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਫਸਲ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

SECTION VI

AGRICULTURE

Agricultural Statistics for 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and from 1983-84 to 1988-89 regarding classification of area, production of principal crops and yield per hectare of major crops for the State as a whole and district-wise for the year 1988-89 are presented in this section. The data in respect of number of operational holdings for the State as a whole and district-wise are also given. The source of information is mainly Director of Land Records and Director, Agriculture, Punjab and the data relate to agricultural year which starts from 1st July and ends on 30th June.

Area according to Village Papers : It is according to village papers and is based on returns of area

prepared by village staff for revenue purposes in the districts whereas area by professional survey is worked out by the Surveyor-General of India. There is some difference in the two sets of figures, because of different methods adopted by them.

Area under Forests: This includes actually forested areas on the lands, classed or administered as forests under any legal enactment dealing with forest whether State-owned or Private except in areas not cadastrally surveyed. Area under forests given in this section does not tally with that of the Forest Department, shown in the section on forest statistics owing to the fact that certain lands though no wooded, are taken as forest by the Forest Department while these are not treated as such by the Director of Land Records, Punjab.

Land not available for Cultivation: This includes absolutely barren and unculturable land like mountains, deserts etc., which cannot be brought under plough except at exorbitant cost or land covered by buildings, roads and railways and water or otherwise appropriated for non-agricultural purposes.

Other Uncultivated Land excluding Fallow Lands: This denotes land available for cultivation either not taken up for cultivation or abandoned later on for one reason or the other and includes culturable waste, permanent pastures and other grazing land and lands under miscellaneous tree crops and groves.

Fallow Lands: It denotes cultivable land which after abandonment remains uncultivated over a long period called "old fallow", those kept uncultivated during the current year are called "current fallows."

Net Area Sown : It is the net area sown under crops, the areas sown more than once during the year being counted once only.

Total Cropped Area : It includes total area covered with crops during the year. In case different crops are raised on the same land during the year, the same area is counted more than once.

Table 6.1 gives classification of area of Punjab by land use for 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and 1983-84 to 1988-89.

Table 6.2. shows comparative position of various states in this regard for the year 1985-86.

Table 6.3 presents data regarding area and production of principal crops in the Punjab for the years 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and 1983-84 to 1988-89.

Table 6.4, 6.5 and 6.6 show comparative position of various states in regard to the area, production and yields of principal crops.

Table 6.7 presents district-wise data regarding area, production and yield per hectare of principal crops of the Punjab State for the years, 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and from 1983-84 to 1988-89. Area under High Yielding Varieties, area under Food and non-food crops, per hectare yield of H.Y.V. for different states and area under fruits and Vegetables and Production of fruits has been given in table 6.8, 6.9, 6.10 6.11, 6.12 and 6.13 Table 6.14 shows the crushing capacity, cane crushed and sugar production in the Sugar Mills of Punjab. District-wise percentages of principal crops etc. are given in table 6.15. The information on operational holdings for Punjab are shown in table 6.16 and for India in tables 6.17 to 6.20 and it is based on the Agricultural Census of 1980-81.

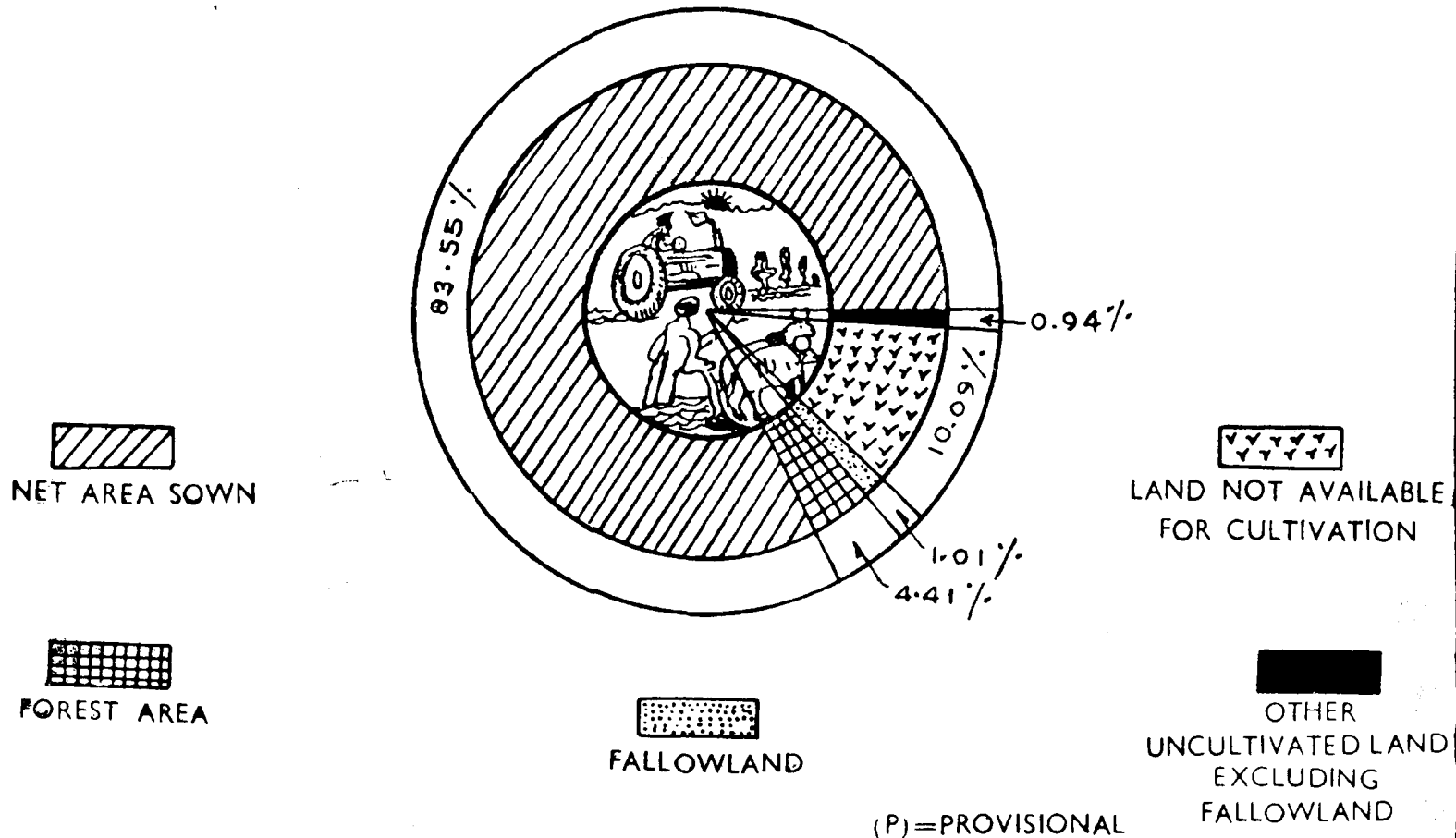
Table 6.21 and 6.22 indicate the index numbers of agricultural production and its components in Punjab for the years 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and 1983-84 to 1988-89 and Indices of Agricultural Production in India are given for the year, 1960-61, 1970-71, 1975-76 1980-81 and 1983-84 to 1987-88 in table 6.23

Table 6.24 gives the consumption of chemical fertilizers in Punjab for the years 1960-61, 1970-71 1975-76, 1980-81 and 1983-84 to 1988-89 whereas the table 6.25 shows agricultural workers as percentage

of total workers and cultivable area per agricultural worker by Districts in Punjab. Table 6.26 shows the average yield per hectare of important crops in India and selected countries for the year 1986. Table 6.27 shows percentage contribution of Agriculture to total State Income in Punjab. Indices of parity in Punjab are given in table 6.28. Table 6.29 shows Sowing and Harvesting periods of important crops in Punjab.

From the year 1960-61 the yield per hectare and out-turn of rice, wheat, gram, barley, bajra, maize and groundnut are based on the results obtained from crop cutting experiments by random sampling method. Sugarcane has been covered since 1965-66, rapeseed and mustard since 1973-74 and cotton since 1974-75. Jowar was covered under the experiment since 1960-61 but has been excluded since 1969-70. Crop cutting experiments consist of selection of a few villages in each tehsil of a district by random sampling method, selection of a few fields in each selected village randomly and consequently selection of a plot in each selected field at random. The yield per hectare is estimated from the crop harvested on such plots.

LAND UTILISATION 1988-89 (P)

AREA UNDER MAJOR CROPS

(000 HECTARES)

7000

TOTAL FOODGRAINS

COTTON

TOTAL OILSEEDS

SUGARCANE

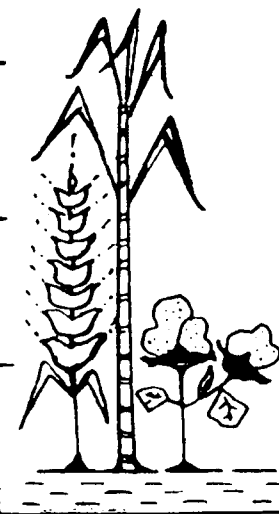
5600

4200

2800

1400

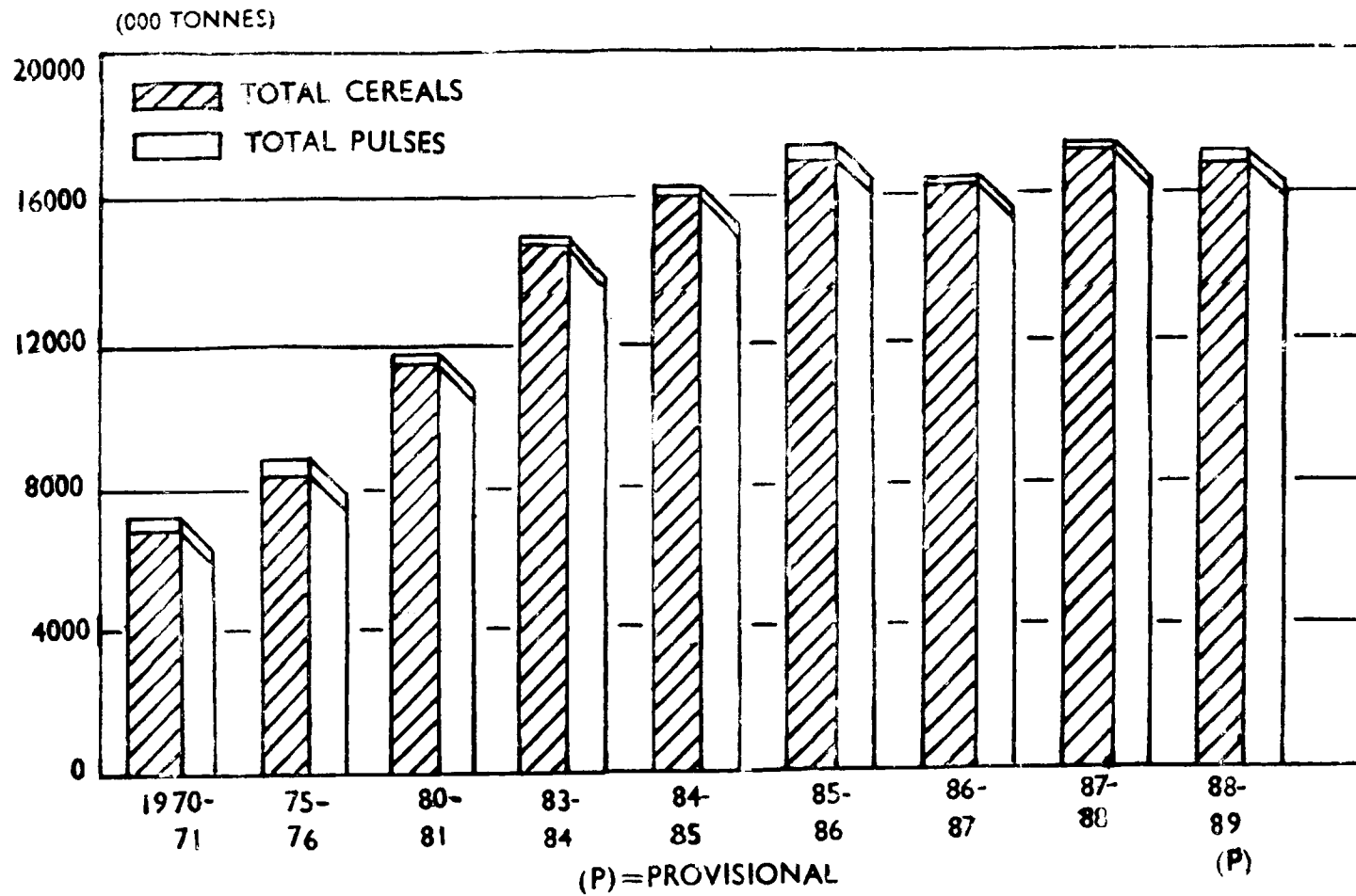
0

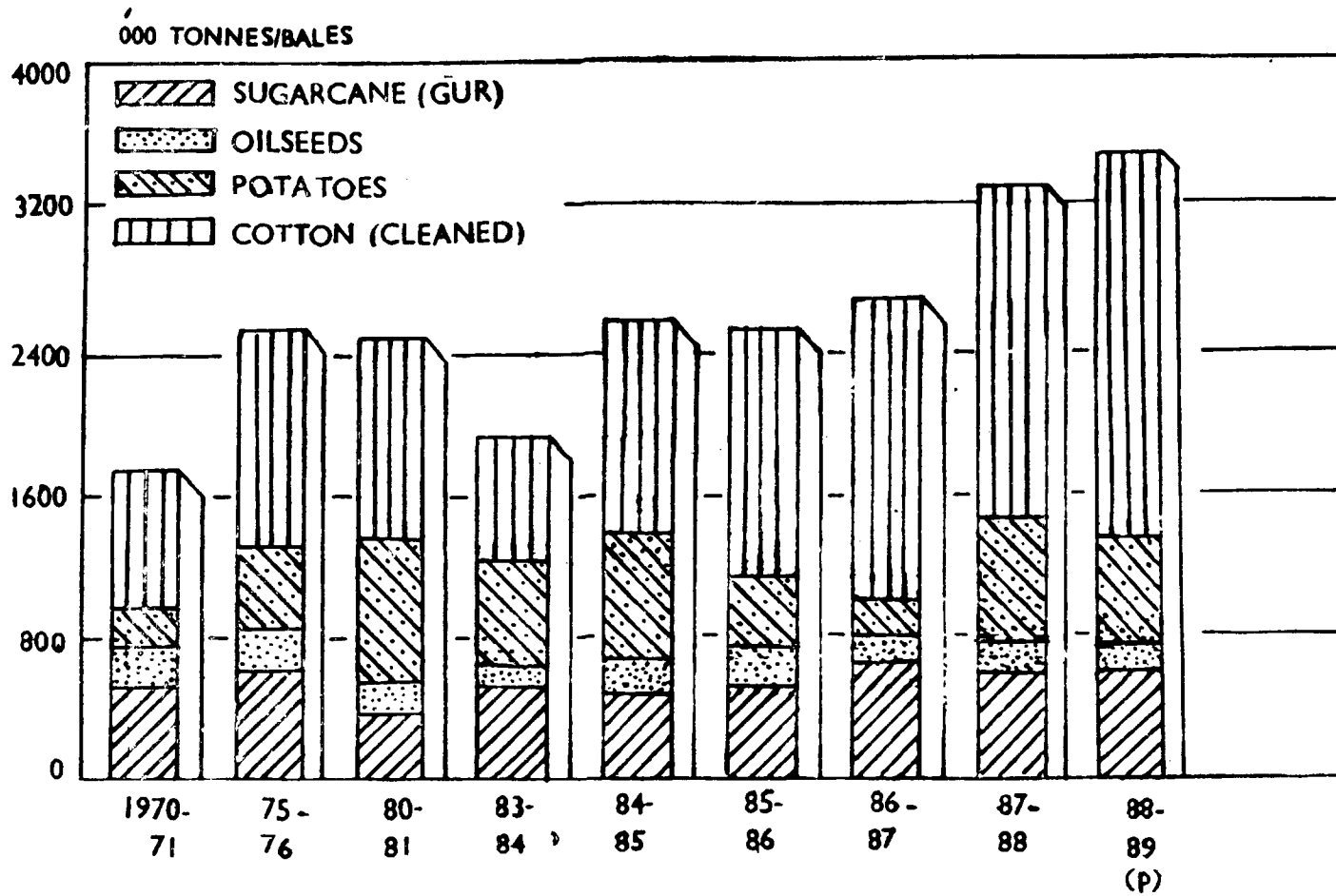
1970- 75- 80- 83- 84- 85- 86- 87- 88-
71 76 81 84 85 86 87 88
(P)

(P)=PROVISIONAL

PRODUCTION OF FOODGRAINS

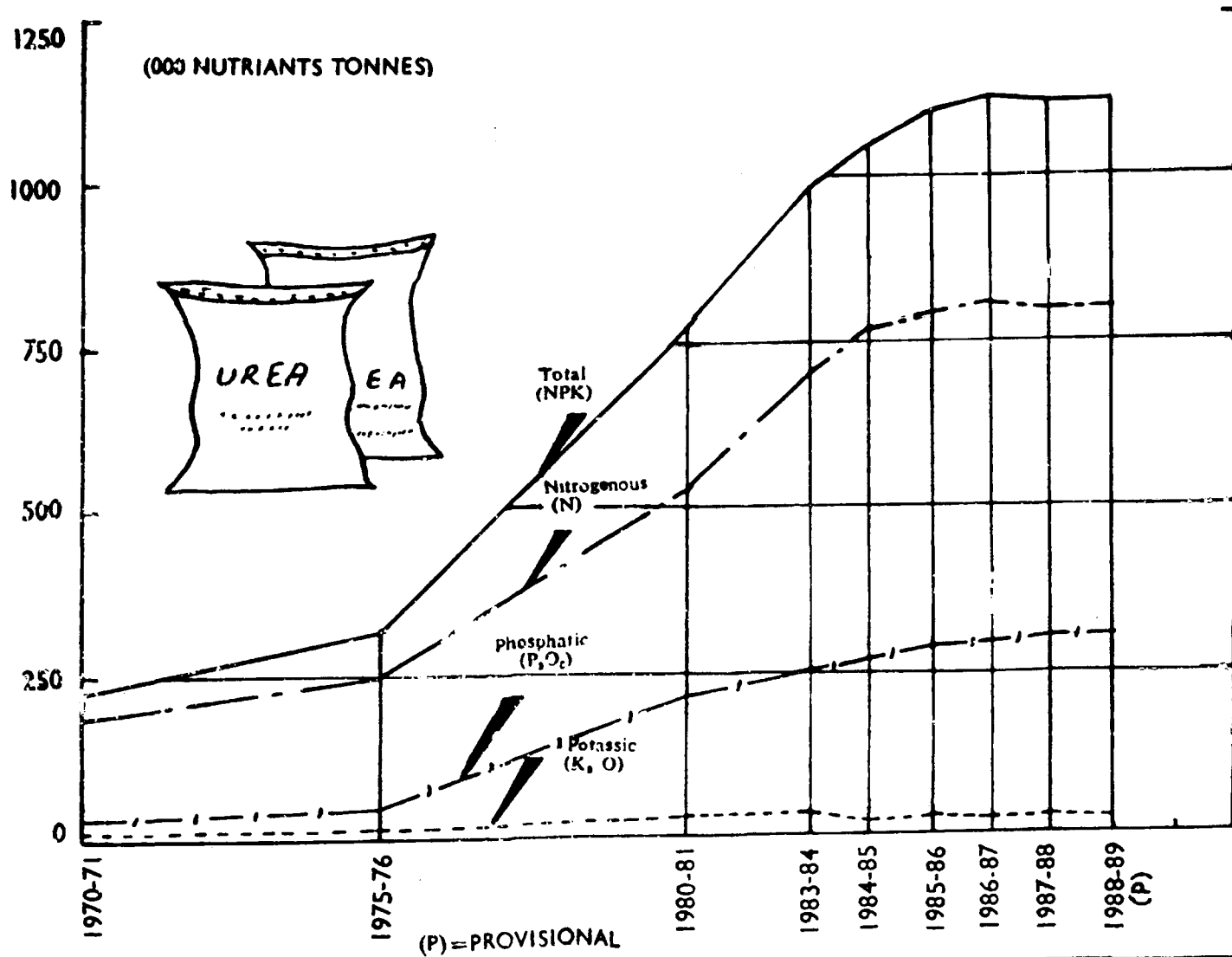

PRODUCTION OF SUGARCANE, OILSEEDS AND COTTON

(P) = PROVISIONAL

CONSUMPTION OF CHEMICAL FERTILIZERS

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ
CLASSIFICATION OF AREA IN PUNJAB

ਖੇਤੀ
AGRI-
ਸਾਰਣੀ 6.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ
Tabl 6.1—Classification of

ਸਾਲ Year	ਭੌਗੋਲਿਕ ਰਕਬਾ*	ਗਰਾਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ ਵਣ		ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਨਾ-ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਰਕਬਾ	ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ	ਜੋੜ		
		Geogra- phical Area*	Total Area according to village papers	Forests	Barren and un- culturable Land.	Land put to Non- Agricul- ture use	Total (4 + 5)	
0	1	2	3	4	5	6		
1960-61	...	5,036	5,022	35	..	..	662	
1970-71	...	5,036	5,031	123	208	416	624	
1975-76	...	5,036	5,033	209	115	416	531	
1980-81	...	5,036	5,033	216	96	436	532	
1983-84	...	5,036	5,033	222	80	444	524	
1984-85	...	5,036	5,033	221	73	446	519	
1985-86	...	5,036	5,033	221	69	448	517	
1986-87	...	5,036	5,033	220	74	445	519	
1987-88	...	5,036	5,033	224	71	454	525	
1988-89 (P)	...	5,036	5,033	222	71	437	508	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, District 1988-89—								
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	356	350	13	18	48	66
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	509	506	15	6	51	57
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	163	167	2	2	3	5
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	340	341	3	5	38	43
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	388	391	94	12	25	37
ਰੂਪਨਗਰ	Roopnagar	...	209	213	39	17	19	36
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	386	378	10	(a)	42	42
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	587	586	6	(a)	41	41
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	574	573	11	—	36	36
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	...	555	554	10	1	41	42
ਸਗਰੂਰ	Sangrur	...	511	511	7	1	44	45
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	..	458	453	12	9	49	58

*ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਦੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ

(a) 500 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ (P) ਆਰਜ਼ੀ

*Communicated by C.S.O.

(a) Below 500 hectares.

(P)—Provisional.

ਨੋਟ :—ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੇ ਫਰਕ ਇਸ ਲਈ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਅੰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

Note.—Differences are due to rounding of figures in this table.

ਬਾੜੀ

CULTURE

ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ

Area in Punjab

(ਹਜਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)

(Thousand Hectares)

ਅਘੋਗ ਰਕਬਾ	ਸਥਾਈ ਚਰਾਹਗਾਹ ਅਤੇ ਚਰਨ ਯੋਗ ਰਕਬਾ	ਭੋਂ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੁਟਕਲ ਦਰਖੱਤ ਅਤੇ ਉਪਵਣ ਹਨ	ਜੋੜ	ਚਾਲੂ ਬਾਂਝ ਭੋਂ	ਚਾਲੂ ਬਾਂਝ ਭੋਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਬਾਂਝ ਭੋਂ	ਜੋੜ	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ ਕੁਲ ਰਕਬੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ
Culturable waste	Perma- nent Pastures and other grazing Land	Land under Misc. tree crops and groves not in- cluded in net area sown	Total (7+8+9)	Current fallow	Fallow Land other than current fallow	Total (11+12)	Net Area Sown	Net Area Sown as percen- tage to Total Area	Area Sown more than once	Total Cropped Area (14+16)
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
..	..	..	255	313	—	313	3,757	75	975	4,732
83	5	4	92	139	—	139	4,053	81	1,625	5,678
61	4	3	68	66	1	67	4,158	83	2,097	6,255
41	4	4	49†	45	(a)	45	4,191	83	2,572	6,763
33	4	5	42	29	4	33	4,212	84	2,765	6,977
41	4	4	49	52	3	55	4,189	83	2,824	7,013
39	4	4	47	51	(a)	51	4,197	83	2,961	7,158
40	3	1	44	48	—	48	4,202	83	3,015	7,217
40	4	5	49	78	(a)	78	4,157	83	3,169†	7,326
38	4	3	47	51	(a)	51	4,205	84	3,182	7,387
—	—	—	—	—	—	—	271	77	193	464
4	—	(a)	4	2	—	2	428	85	347	775
7	—	—	7	2	—	2	151	90	94	245
(a)	—	—	(a)	—	—	—	295	86	213	508
1	2	4	7	1	—	1	252	64	144	396
6	2	—	8	11	—	11	119	56	78	197
—	—	—	—	—	—	—	326	86	273	599
19	—	(a)	19	19	—	19	501	85	421	922
—	—	—	—	(a)	—	(a)	526	92	371	897
(a)	—	1	(a)	(a)	—	(a)	502	91	333	835
1	—	1	2	6	—	6	451	88	394	845
—	—	—	—	10	(a)	10	383	83	321	704

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Director Land Records, Punjab.

† ਸੋਧੇ

† Revised

ਸਾਰਣੀ 6.2 ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ/ਯੂ. ਟੀ. ਵਾਰ ਕੁਲ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਰਕਬ
Table 6.2—Classification of

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ State/Union Territory	ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰਕਬਾ	ਉਹ ਭੋਂ ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ											
		ਰਸਮੀ/ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ (ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਬੇ) ਅਨੁਸਾਰ)	ਗੈਰ ਜ਼ਰਾ- ਇਤੀ ਮੰਤਵਾਂ ਵਲ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਭੋਂ	ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਭੋਂ	ਸਥਾਈ ਚਰਾਏ ਅਤੇ ਜੌੜ ਚਰਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਭੋਂ (4 + 5)	Classification of—			Perma- nent Pasture and other Grazing Lands				
						Not Available for Cultivation					Total (4 + 5)	7	
						Profes- sional Surveys	Village Papers (Reporting area)	Forests		Land put to Non- Agricul- tural uses			Barren and Unculti- vable Land
0	1	2	3	4	5	6	7						
ਉ-ਰਾਜ	STATES												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	27,507	27,440	5,836	2,248	2,269	4,517	881					
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	8,374	5,486	5,150	—	55	55	—					
ਆਸਾਮ	Assam ...	7,844	7,852	1,984	914	1,541	2,455	184					
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	17,388	17,330	2,923	1,970	1,014	2,984	158					
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	19,602	18,825	1,893	1,081	2,688	3,769	847					
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	4,421	4,391	165	297	106	392	28					
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	5,567	3,227	885	220	160	380	1,153					
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	22,224	4,505	2,747	312	259	571	126					
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	19,179	19,050	3,057	1,158	804	1,962	1,164					
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	3,886	3,885	1,081	279	83	362	4					
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh...	44,345	44,210	14,029	2,263	2,294	4,557	2,807					
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	30,769	30,758	5,343	1,060	1,710	2,770	1,058					
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	2,233	2,211	602	26	1,419	1,445	(a)					
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	2,243	2,249	812	85	231	316	17					
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram ...	2,108	2,102	1,303	10	201	211	4					
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	1,658	1,122	288	28	—	28	—					
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	15,571	15,540	6,657	688	367	1,055	618					
ਪੰਜਾਬ*	Punjab* ...	5,036	5,033	221	448	69	517	4					
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	34,224	34,237	2,193	1,521	2,817	4,338	1,840					
ਸਿਕਿਮ	Sikkim ...	710	710	257	97	173	270	69					
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	13,006	12,995	2,050	1,781	570	2,351	148					
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura ...	1,049	1,048	578	130	(i)	130	(i)					
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼*	Uttar Pradesh ..	29,441	29,852	5,126	2,377	1,112	3,489	352					
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	8,875	8,846	1,091	1,444	187	1,631	7					
ਅ-ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	U.T.'s.—												
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	A & N. Islands ...	825	790	695	15	2	17	5					
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh ...	11	11	1	8	(a)	8	—					
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadar & Nagar Haveli	49	49	20	3	(a)	3	1					
ਦਿੱਲੀ	Delhi ...	148	147	2	60	11	71	1					
ਗੋਆ ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	381	371	105	21	16	37	1					
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Laksha Deep ...	3	3	—	(a)	(a)	(a)	—					
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry ...	49	47	—	12	(a)	12	(a)					
ਭਾਰਤ	India ...	3,28,726	3,04,580	66,748	20,495	20,148	40,643	11,977					

(a) 500 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ।

(a) Below 500 hectares.

(i) ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਬਾਕੀ ਤੱਦ-ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ।

(i) Adhoc estimates-except total crores area.

* ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਬਾ, ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰਕਬੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਫਰਕ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।

* Reporting area is more than the geographical area in case of Uttar Pradesh and these variation are under verification.

ਬਾਡੀ
CULTURE
ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ 1985-86†
area in India by States/U.Ts—1985-86†

(ਹਜ਼ਾਰ ਹਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਰਪੋਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ

ਫੁੱਟਕਲ ਰੁੱਖ, ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਉਪਵਣਾ ਅਧੀਨ ਭੋਂ ਜਿਹੜੀ ਬੀਜੇ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ	ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਬੇਕਾਰ ਭੋਂ	ਜੋੜ	ਬਾਂਝ ਭੋਂ			ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ	ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਰਕਬਾ	
			ਚਾਲੂ ਬਾਂਝ ਭੋਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਬਾਂਝ ਭੋਂ	ਚਾਲੂ ਬਾਂਝ ਭੋਂ	ਜੋੜ					
Reporting Area	Uncultivated Land excluding Fallow Land			Fallow Land			Net Area Sown	Area Sown more than once	Total Cropped Area (14+15)	Cultivable Area (10+13+14)
Land under tree crops and Groves not included in area sown	Culturable waste	Total (7+8+9)	Fallow Land other than Current Fallows	Current Fallows	Total (11+12)					
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
264	865	2,010	1,492	3,158	4,650	10,427	1,673	12,100	17,087	
35	47	81	58	23	81	118	31	149	280	
247	104	535	84	88	172	2,706	1,088	3,794	3,413	
235	397	790	1,016	1,918	2,934	7,699	2,818	10,517	11,423	
4	1,978	2,829	57	720	777	9,617	66	9,683	13,223	
2	23	53	—	168	168	3,613	1,988	5,601	3,834	
41	128	1,322	13	44	57	583	391	974	1,962	
72	164	362	7	86	93	732	298	1,030	1,187	
342	469	1,975	466	1,418	1,884	10,172	974	11,146	14,031	
50	126	180	28	43	71	2,191	675	2,866	2,442	
143	1,688	4,638	853	720	1,573	19,413	3,603	23,016	25,624	
195	1,027	2,780	831	849	1,680	18,185	2,352	20,537	22,645	
24	(j)	24	—	(a)	(a)	140	43	183	164	
145	454	616	261	51	312	193	19	212	1,121	
3	74	81	259	183	442	65	—	71	588	
190	62	252	257	95	352	184	13	197	788	
619	403	1,640	349	218	567	6,323	2,936	9,259	8,530	
4	39	47	(a)	51	51	4,197	2,961	7,158	4,295	
34	5,988	7,862	2,228	2,017	4,245	15,564	2,573	18,137	27,671	
5	1	75	9	4	13	95	39	134	183	
193	295	636	765	1,459	2,235	5,699	1,120	6,819	8,570	
51	1	52	2	2	4	256	167	423	312	
560	1,119	2,031	820	1,138	1,958	17,248	7,833	25,081	21,237	
57	176	240	86	457	543	5,341	2,646	7,987	6,124	
26	9	40	3	1	4	41	1	42	85	
(a)	(a)	(a)	(a)	—	(a)	2	2	4	2	
—	(a)	1	(a)	(a)	(a)	25	1	26	26	
1	3	5	11	2	13	56	25	81	74	
1	79	81	—	—	—	148	10	158	229	
—	—	—	—	—	—	3	(a)	3	3	
2	1	3	1	3	4	28	18	46	35	
3,545	15,720	31,241	9,957	14,926	24,883	1,41,064	36,270	1,76,334	1,97,188	

(i) ਫੁੱਟਕਲ ਦਰੱਖਤ ਅਤੇ ਵੁੱਡ ਆਦਿ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

(ii) Included under the head "Land under miscellaneous tree crops & groves etc. Source: Ministry of Agriculture, Govt. of India

(e) ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

† ਆਰਜੀ

(e) Excluded data in respect of area illegally under occupation of China and Pakistan.

† Provisional

ਖੇਤੀ
AGRI
ਸਾਰਣੀ 6.3 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
Table 6.3—Area and Production of

ਸਾਲ/Year	ਖਰੀਫ		ਸੀਰੀਅਲ		ਰਬੀ ਸੀਰੀਅਲ			ਕੁਲ ਅਨਾਜ Total Cereals
	ਚਾਵਲ	ਜਵਾਰ	ਬਾਜਰਾ	ਮੱਕੀ	ਕਣਕ	ਜੌਂ	ਹੋਰ ਅਨਾਜ Other Cereals	
	Kharif Cereals				Rabi Cereals			
	Rice	Jowar	Bajra	Maize	Wheat	Barley		
0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਰਕਬਾ (ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)								
Area (Thousand Hectares)								
1960-61	227	6	123	327	1,400	66	11	2,160
1970-71	390	5	207	555	2,299	57	1	3,514
1975-76	567	5	182	577	2,439	120	1	3,891
1980-81	1,183	1	69	382	2,812	65	1	4,513
1983-84	1,481	2	45	294	3,124	60	(a)	5,006
1984-85	1,644	1	59	304	3,094	49	1	5,152
1985-86	1,714	1	32	260	3,112	50	(a)	5,169
1986-87	1,786	(a)	24	261	3,185	39	4	5,299
1987-88	1,720	1	13	233	3,131	39	1	5,138
1988-89 (p)	1,778	3	16	249	3,157	49	1	5,253
ਉਪਜ (ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ)								
Production (Thousand Metric Tons)								
1960-61	229	(ਅ)	58	371	1,742	52	1	2,453
1970-71	688	3	243	861	5,145	57	(ਅ)	6,997
1975-76	1,447	3	189	846	5,788	152	(ਅ)	8,425
1980-81	3,233	1	86	612	7,677	108	(ਅ)	11,717
1983-84	4,536	3	55	539	9,422	94	(ਅ)	14,649
1984-85	5,052	1	60	576	10,176	83	(ਅ)	15,948
1985-86	5,485	1	28	412	10,988	109	(ਅ)	17,023
1986-87	5,949	(ਅ)	28	528	9,447	80	(ਅ)	16,032
1987-88	5,442	1	13	365	11,084	89	(ਅ)	16,994
1988-89 (p)	4,923	3	13	293	11,578	128	(ਅ)	16,938

† ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਯੋਗ ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਮੁੱਖੀ ਅਤੇ ਖਾਣ ਅਯੋਗ ਤੇਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਅਰਥਾਤ ਅਰਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਨੋਟ: (1) ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਪਜ ਗੁੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(2) ਸੰਗਠਵਲੀ ਫਿਲਕੇ ਸਹਿਤ ਗਿਰੀ ਹੈ।

(3) ਕਪਾਹ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਫ਼ ਰੁੱ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ 170 ਕਿ. ਗ੍ਰਾ. ਵਾਲੀਆਂ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਗੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

(ਅ) 500 ਮੀ. ਟਨ ਤੋਂ ਘੱਟ।

(ਅ) Below 500 M. Tons.

(a) 500 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ

(a) Below 500 hectares

(p) ਆਰਬੀ

(p) Provisional

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ

*Revised.

**ਅਰਮ ਅਨੁਮਾਨ

**Final Forecast

ਬਾੜੀ
CULTURE
ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਉਪਜ
Principal Crops in Punjab

ਦਾਲਾਂ			ਕੁਲ ਅਨਾਜ (8+11)	ਮੂੰਗਫਲੀ Ground- nut	ਤਿਲ Sesamum	ਸਰਸੋਂ, ਤੰਰੀਆ ਤਾਰਾਮੀਰਾ ਅਤੇ ਚਾਈ Rape and mustard	ਅਲਸੀ Linseed	ਕੁਲ ਤੇਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ† Total oil seeds†	ਕਪਾਹ Cotton	ਕੰਨਾ Sugarcane	ਆਲੂ Potatoes
ਛੋਲੇ	ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Pulses	ਕੁਲ ਦਾਲਾਂ									
Gram	Other pulses	Total pulses	Total food- grains (8+11)	Ground- nut	Sesamum	Rape and mustard	Linseed	Total oil seeds†	Cotton	Sugarcane	Potatoes
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
ਰਕਬਾ (ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)											
Area (Thousand Hectares)											
838	65	903	3,063	67	8	107	3	185	447	133	9
358	56	414	3,928	174	15	103	3	295	397	128	17
381	60	441	4,332	168	23	122	2	315	580	114	27
258	83	341	4,854	83	17	136	2	238	649	71	40
98	102	200	5,206	58	14	83	1	156	650	84	30
102	101	203	5,355	45	14	138	1	198	472	79	34
108	117	225	5,394	45	14	151	1	211	559	78	43
114	114	228	5,527	40	13	106	1	160	567	97	28
66	92*	158*	5,296*	32	11	158*	1*	202*	621	106	33
73	92	165	5,418	19	20	114	2	155	759	97	31
ਉਪਜ (ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ)											
Production (Thousand Metric Tons)											
681	28	709	3,162	62	3	54	2	121	709	486	125
284	24	308	7,305	169	6	57	1	233	818	527	216
376	26	402	8,827	176	8	78	1	263	1,235	613	445
150	54	204	11,921	104	5	77	1	187	1,178	392	767
58	78	136	14,785	42	5	72	(ਅ)	119	707	553	588
60	90	150	16,098	45	5	148	1	199	1,241	492	669
98	105	203	17,226	43	5	153	1	202	1,403	504	427
82	101	183	16,215	40	6	93	1	140	1,691	611	252**
29	69	98	17,092	23	4	160*	1*	188*	1,863*	582	642
72	55	127	17,065	18	6	114	1	139	2,117	602	626

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਤਿਕਾਰਡ/ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Director of Land Records/Agriculture, Punjab.

†Does not include figures relating to other edible like sunflower and non-edible oil seeds, e.g. Castor seeds.

Note.—(i) Production of sugarcane is in terms of gur

(ii) Groundnut is nuts in shell.

(iii) Cotton is cleaned cotton and is in terms of thousand bales of 170 kgs. each.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.4—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਾਜਵਾਰ/ਕਿੱਦਰੀ ਖੇਤਰਵਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ: 1988-89†
Table 6.4—Area under Principal Crops in India by States/UTs.—1988-89†

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਰਾਜ /ਯੂ.ਟੀ.	States/U.Ts.	ਖਾਦ-ਖੁਰਾਕ Foodgrains											
		ਅਨਾਜ Cereals						ਦਾਲਾਂ Pulses					
		ਸਾਉਣੀ Kharif			ਹਾੜੀ Rabi								
		ਚਾਵਲ Rice	ਜਵਾਰ Jowar	ਬਾਜਰਾ Bajra	ਮੱਕੀ Maize	ਕਣਕ Wheat	ਜੌਂ Barley	ਹੋਰ ਅਨਾਜ Other Cereals	ਕੁਲ ਅਨਾਜ Total Cereals	ਛੋਲੇ Gram	ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other Pulses	ਕੁਲ ਦਾਲਾਂ Total Pulses (9+10)	ਕੁੱਲ ਖਾਦ-ਖੁਰਾਕ Total Foodgrains (8+11)
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਉ-ਰਾਜ	A-STATES												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	4,107.4	1,396.6	295.7	292.1	11.1	—	417.5	6,520.4	54.4	1,437.7	1,495.1	8,015.5
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	116.5	—	—	30.5	5.9	—	26.2	179.1	—	—	—	179.1
ਆਸਾਮ	Assam ...	2,301.3	—	—	16.9	106.3	—	10.5	2,435.0	3.5	118.3	121.8	2,556.8
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	5,349.6	4.7	9.7	692.3	2,112.2	59.7	184.4	8,412.6	147.7	985.2	1,132.9	9,545.5
ਗੋਆ	Goa ...	53.6	—	—	—	—	—	3.5	57.1	—	—	—	57.1
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	535.6	780.8	1,489.1	337.2	648.8	6.7	141.0	3,939.2	107.5	664.0	771.5	4,710.7
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	599.0	154.0	786.0	44.0	1,820.0	65.0	—	3,468.0	645.0	86.6	725.6	4,193.6
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	86.6	0.2	—	320.8	373.0	28.3	23.8	832.7	5.8	35.6	41.4	874.1
ਜਮਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	264.0	—	14.5	292.2	242.7	9.1	16.8	839.3	1.1	43.1	44.2	883.5
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	1,185.1	2,089.1	452.5	256.0	235.3	—	1,354.6	5,572.6	190.9	1,425.0	1,615.9	7,188.5

ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	579.2	1.5	—	—	—	—	3.8	584.5	—	26.8	26.8	611.3
ਮਥ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh...		5052.7	2001.1	173.8	880.6	3611.5	129.4	1326.1	13175.5	2305.8	2466.5	4772.3	17,547.5
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	1545.1	6185.1	1963.7	114.1	879.0	3.1	401.8	11091.9	667.3	2663.1	3330.4	14422.3
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	167.1	—	—	6.0	—	—	—	173.1	—	—	—	173.1
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	109.7	—	—	17.9	4.6	—	3.1	135.3	0.5	2.6	3.1	138.4
ਮੀਜੋਰਮ	Mizoram	...	49.4	—	—	5.9	—	—	—	55.3	—	0.6	0.6	55.9
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	124.1	—	—	22.7	—	—	—	146.8	—	6.8	8.6	153.6
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	4286.3	30.1	7.5	165.3	39.6	—	343.1	4872.1	42.1	1885.6	1927.7	6799.8
ਪੰਜਾਬ*	Punjab	...	1783.0	2.8	18.0	248.0	3156.0	45.0	—	5252.8	70.6	94.3	164.9	5417.7
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	130.7	1042.8	5,706.1	890.2	1,767.5	240.5	45.55	9,825.35	1281.8	1,635.7	2,917.5	12,742.8
ਸਿਕਮ	Sikkim	...	18.0	—	—	40.5	11.6	0.9	5.7	76.7	—	11.8	11.8	88.5
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	1,887.4	592.7	289.0	32.7	0.1	—	420.9	3,222.8	4.5	897.9	902.4	4,125.2
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	278.4	—	—	—	3.4	—	—	281.8	0.7	7.4	8.1	289.9
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	5,568.5	549.2	836.3	1,187.6	8,750.7	493.9	391.8	17,778.2	1,324.2	1,616.6	2,940.8	20,719.0
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	5,622.0	0.6	0.2	52.2	300.1	10.7	27.8	6,013.6	31.1	277.3	308.4	6,322.0
ਅ-ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B— U.Ts.—													
ਅਡੋਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A. & N. Islands	...	12.8	—	—	—	—	—	—	12.8	—	0.6	0.6	13.4
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & N. Haveli		11.3	0.6	—	—	0.2	—	3.1	15.2	0.1	4.1	4.2	19.4
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	3.5	17.3	5.4	0.2	10.8	0.6	—	37.8	0.6	1.9	2.5	40.3
ਦਮਨ, ਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	1.3	—	0.3	—	—	—	—	1.6	—	—	—	1.6
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Laksh Dweep	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	25.5	—	0.3	—	—	—	0.4	26.2	—	2.2	2.2	28.4
ਭਾਰਤ	India	...	41,854.7	14,849.2	12,048.1	5,946.1	24,092.4	1,092.9	5,151.65	10,50,35.05	6,888.2	16,391.3	23,279.5	1,28,314.5

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.4(ਚਲਦਾ)— ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ/ਕਿੰਦਰੀ ਖੇਤਰਵਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਠਕਬਾ : 1988-89†
Table 6.4 (contd.)—Area under Principal Crops in India by States/U.Ts. : 1988-89†

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U.T	ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ Other Food Crops		ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Oil Seeds									
		ਗੰਨਾ Sugar- cane	ਆਲੂ Potatos	ਮੂੰਗਫਲੀ Ground- nut	ਤਿਲ Sesamum	ਸਰਸੋਂ, ਤੌਰੀਆ ਅਤੇ ਰਾਈ Rape and Mustard	ਅਲਸੀ Linseed	ਅਰਿੰਡ Castorseed	ਹੋਰ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ** Other Oil- seeds**	ਕੁਲ ਨੌਂ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Total Nine Oil- seeds	ਕਪਾਹ Cotton	ਮਿਰਚਾਂ Chillies	ਤੰਬਾਕੂ Tobacco
0		13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ਓ-ਰਾਜ	A-STATE												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	163.7	0.5	2,290.8	169.2	4.5	7.0	334.3	130.5	2,936.3	630.3	188.2	150.6
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	—	2.5	—	0.6	12.2	—	—	0.7	13.5	0.4	0.8	0.1
ਆਸਾਮ	Assam	41.7	57.9	—	14.5	323.4	7.9	1.9	—	347.7	2.5	12.6	3.0
ਬਿਹਾਰ	Bihar	127.0	147.0	4.9	16.5	82.0	71.4	0.6	35.6	211.0	0.5	5.4	14.5
ਗੋਆ	Goa	1.7	—	0.9	—	—	—	—	—	0.9	—	—	—
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	93.7	15.1	1,823.4	154.5	241.6	—	191.3	16.5	2,427.3	1,090.9	13.2	90.1
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	131.0	9.0	3.0	4.8	377.0	0.2	—	—	385.0	433.0	4.9	—
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	3.0	19.0	0.4	7.7	8.3	4.4	—	0.4	21.2	0.2	0.6	0.1
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	0.5	1.7	0.2	9.9	52.5	1.8	—	—	64.4	0.1	0.8	—
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	235.7	25.0	1,264.0	199.0	6.7	33.3	33.8	710.1	2,246.9	624.3	127.4	49.0
ਕੇਰਲਾ	Kerala	8.5	—	10.7	13.2	—	—	—	—	23.9	4.8	0.9	0.3
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	63.0	30.7	302.5	217.1	437.8	478.2	1.6	1,613.3	3,050.5	539.8	42.7	0.8
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	314.3	12.2	900.1	379.7	4.8	215.6	5.4	1,214.4	2,720.0	2,627.7	120.0	9.9
ਮਨੀ ਪੁਰ	Manipur	2.3	2.0	—	1.1	3.0	—	—	—	4.1	0.5	5.2	—
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	0.1	17.7	—	1.3	6.7	—	—	0.9	8.9	6.9	1.8	0.7
ਮੀਜੋਰਮ	Mizoram	0.5	0.3	—	2.8	—	—	—	—	2.8	0.4	2.1	0.8
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	3.5	0.9	0.8	1.2	6.8	—	—	2.7	11.5	—	0.1	—

ਉਤੀਸਾ	Orissa	..	47.0	8.7	376.6	292.9	135.5	35.8	32.8	203.2	1,076.8	6.6	77.0	14.0
ਪੰਜਾਬ*	Punjab*	...	98.0	24.9	20.0	18.4	159.0	0.1	—	—	197.5	758.0	3.5	—
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	16.1	2.2	234.5	322.3	1,527.3	61.5	7.7	111.8	2,265.1	299.4	33.1	2.4
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	—	5.5	—	—	7.8	—	—	4.6	12.4	—	—	—
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	220.9	4.6	1,044.1	159.4	0.6	—	25.5	23.8	1,253.4	243.7	50.0	5.8
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	1.9	3.0	1.6	3.4	5.4	—	—	—	10.4	1.0	1.3	0.6
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,779.3	359.3	128.6	373.2	1,079.2	247.6	0.1	19.2	1,847.9	24.2	20.9	14.7
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	16.4	188.6	20.6	69.3	378.5	16.8	0.1	7.6	492.9	0.3	46.5	17.9
ਅ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B.—UT.s—													
ਅਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A & N Islands	...	0.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli	...	—	—	—	—	—	—	—	0.5	0.5	—	—	—
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	—	0.1	—	—	4.4	—	—	—	4.4	—	—	—
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman and Diu	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Laksh Dweep	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	2.9	—	2.6	0.5	—	—	—	—	3.1	1.0	—	—
ਭਾਰਤ	India	...	3,372.6	938.4	8,430.3	2,432.5	4,865.0	1,181.6	635.1	4,095.8	21,640.3	7,296.5	759.0	375.3

ਸਾਧਨ :—ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source : Ministry of Agriculture, Government of India.

ਨੋਟ :—ਅੰਕੜੇ ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣਯੋਗ ਹਨ।

Note.—Figures are based on final estimates and are subject to revision.

*ਅਕੜੇ ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਣੀ 6.3 ਅਤੇ 6.7 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ।

*Figures are based on final forecast and hence will not tally with the figures given in table 6.3 and 6.7.

**ਹੋਰ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਵਿਚ ਸਫਰਲਾਵਰ, ਨਿਜਰਸੀਡ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੌਇਆਬੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

**Other Oilseeds includes Safflower, Nigerseed, Sunflower and Soyabean.

†ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨ

†Final Forecast.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.5—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਵਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ : 1988-89†
Table 6.5—Production of Principal Crops in India by States and U.Ts. : 1988-89†

(ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ)
(Thousand Metric Tons)

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ. State/U. T.	ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ Foodgrains											ਕੁੱਲ ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ Total Food- grains (8+11)	
	ਅਨਾਜ Cereals						ਦਾਲਾਂ Pulses						
	ਸਾਉਣੀ				ਹਾੜੀ		ਹੋਰ ਅਨਾਜ Other Cereals	ਕੁੱਲ ਅਨਾਜ Total Cereals (1 to 7)	ਛੋਲੇ Gram	ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other Pulses	ਕੁੱਲ ਦਾਲਾਂ Total Pulses (9+10)		
	ਚਾਵਲ	ਜਵਾਰ	ਬਾਜਰਾ	ਮੱਕੀ	ਕਣਕ	ਜੌਂ							
Rice	Jowar	Bajra	Maize	Wheat	Barley								
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਉ—ਰਾਜ	ASTATES												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	1,05,58.8	7,48.7	2,05.2	5,19.7	7.5	—	280.0	1,23,19.9	24.5	647.3	671.8	1,29,91.7
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	134.0	—	—	36.6	9.0	—	14.4	1,94.0	—	—	—	194.0
ਆਸਾਮ	Assam ...	24,39.3	—	—	10.5	1,22.3	—	5.2	25,77.3	1.7	49.4	51.1	26,28.4
ਬਿਹਾਰ	Biha, ...	61,18.8	2.6	6.5	10,73.9	35,57.0	47.6	110.5	10,916.9	128.8	5,60.1	6,88.9	1,16,05.8
ਗੋਆ	Goa ...	1,29.1	—	—	—	—	—	0.9	1,30.0	—	—	—	130.0
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	8,66.0	4,25.1	14,87.5	455.9	15,12.5	6.8	87.7	4,841.5	65.5	4,24.2	4,89.7	53,31.2
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	14,37.0	39.0	9,58.0	43.0	61,99.0	130.0	—	88,06.0	604.0	68.2	672.2	9,78.2
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	89.8	—	—	4,83.1	5,12.5	34.4	8.2	11,28.0	2.8	4.5	7.3	11,35.3
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	5,79.6	—	5.4	4,41.8	2,45.6	6.1	6.9	12,85.4	0.4	4.6	5.0	12,90.0
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	24,10.8	15,11.1	2,07.2	6,77.7	1,61.7	—	12,34.1	62,02.6	62.9	4,53.5	5,16.4	67,19.0
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	10,13.7	0.8	—	—	—	—	3.2	10,17.7	—	19.7	19.7	10,37.4
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	48,80.0	18,81.0	1,57.9	12,56.8	46,33.8	1,02.6	3,07.7	13,219.8	15,02.3	11,78.4	26,80.7	1,59,00.5
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	26,52.1	42,77.9	9,00.5	1,40.3	10,43.2	2.6	3,31.5	93,48.1	407.7	13,22.0	17,29.7	1,10,77.8
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	319.7	—	—	12.2	—	—	—	331.9	—	—	—	331.9

ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	1,05.6	—	—	20.6	6.7	—	3.1	1,36.0	0.3	2.0	2.3	138.3
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	53.0	—	—	9.5	—	—	—	62.5	—	0.7	0.7	63.2
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	130.0	—	—	19.3	—	—	—	149.3	—	4.0	4.0	153.3
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	52,64.4	29.0	6.7	1,97.7	69.7	—	2,75.7	58,43.2	25.6	10,54.8	10,80.4	69,23.6
ਪਜਾਬ*	Punjab*	...	49,42.0	2.8	15.0	2,92.0	1,15,76.0	121.0	—	1,69,98.8	69.8	56.5	126.3	1,70,75.1
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	185.8	539.3	26,94.1	12,18.2	39,64.1	413.5	15.4	90,30.4	9,67.0	645.9	16,12.9	1,06,43.3
ਸਿਕਮ	Sikkim	...	18.6	—	—	57.0	17.8	1.2	5.4	100.0	—	12.3	12.3	1,12.3
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	55,90.0	5,61.0	303.1	47.2	0.1	—	4,41.9	69,43.3	2.9	9,41.6	3,44.5	72,87.8
ਤਰੀ ਪੁਰਾ	Tripura	...	457.5	—	—	—	6.1	—	—	463.6	0.4	9.8	4.2	4,67.8
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	96,24.5	4,91.0	835.5	12,25.7	1,96,91.4	845.4	3,74.5	3,30,88.0	11,67.8	14,89.5	26,57.3	3,57,45.3
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,05,59.8	0.3	0.1	92.8	6,25.0	8.7	19.9	1,13,06.6	27.0	181.0	208.0	1,15,14.6
ਅ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B—U.Ts.—													
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A.&N. Islands	...	23.6	—	—	—	—	—	—	23.6	—	0.3	0.3	23.9
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli	...	17.0	0.5	—	—	0.4	—	3.4	21.3	0.1	2.8	2.9	24.2
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	2.9	7.6	3.1	0.1	33.6	1.4	—	48.7	0.8	0.8	1.6	50.3
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	1.6	—	0.6	—	—	—	—	2.2	—	—	—	2.2
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Laksh Dweep Islands	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	62.0	—	0.7	—	—	—	1.1	63.8	—	2.0	2.0	65.8
ਭਾਰਤ	India	...	7,06,67.0	1,05,17.7	77,87.1	83,31.6	5,39,95.0	17,21.3	35,30.7	15,65,50.4	50,62.3	85,29.9	1,35,92.2	17,01,42.2

ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.5 (ਚਾਲੂ)—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ 1988-89†

Table 6.5 (Contd.)—Production of Principal Crops in India by States/U.Ts—1988-89†

(ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰ ਟਨ)
(Thousand Metric Tons)

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U. T.	ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ Other Food Crops			ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Oil Seeds								
		ਗੰਨਾ Sugarcane	ਆਲੂ Potato	ਮੂੰਗਫਲੀ Ground-nut	ਤਿਲ Sesamum	ਸਰਸੋਂ, ਤਾਰਾ-ਮੀਰਾ, ਤੋਰੀਆ ਅਤੇ ਰਾਈ Rape and Mustard	ਅਲਸੀ Linseed	ਅਰਿੰਡ Castor seed	ਹੋਰ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Other** Oil seeds	ਕੁਲ ਨੌਂ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Total Nine Oil seeds	ਕਪਾਹ Cotton	ਸੁੱਕੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ Dry Chillies	ਤੰਬਾਕੂ Tobacco
0		13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ਓ-ਰਾਜ	A—STATES												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	11,636.6	3.6	2,200.6	17.8	0.8	0.9	67.9	35.5	2,323.5	542.7	272.4	184.1
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh ...	—	20.9	—	0.4	13.8	—	—	1.3	15.5	3.3	1.0	0.1
ਆਸਾਮ	Assam ...	1,864.4	345.9	—	7.4	154.5	3.8	0.8	—	166.5	1.1	7.7	1.7
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	5,483.0	1,472.0	5.0	4.4	63.0	32.3	0.4	14.1	119.2	1.5	3.7	17.3
ਗੋਆ	Goa ...	64.2	—	1.4	—	—	—	—	—	1.4	—	—	—
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	7,907.1	3,145.0	2,875.0	88.8	329.1	—	289.0	12.3	3,593.8	1,469.9	15.5	151.0
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	6,580.0	142.0	2.2	1.6	477.0	0.1	—	—	480.9	845.0	5.7	—
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh ...	20.1	110.0	0.1	0.9	2.2	1.6	—	0.1	4.9	0.1	0.1	—
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir ...	21.6	2.8	0.1	2.1	25.8	0.5	—	—	28.5	0.1	0.5	—
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	18,446.0	217.3	1,009.6	90.0	1.9	5.5	26.9	317.8	1,451.7	873.2	37.6	39.7
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	561.5	—	4.7	3.0	—	—	—	—	7.7	7.9	0.9	0.6
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	2,293.0	352.5	335.6	58.2	392.9	125.7	0.6	1,298.8	2,211.8	333.4	9.9	0.4
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	25,499.6	50.9	1,005.9	77.5	1.2	55.7	2.2	560.1	1,695.6	1,373.3	64.2	8.5
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	95.3	11.4	—	0.6	1.4	—	—	—	2.0	0.2	3.0	—
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	4.0	71.1	—	0.7	3.4	—	—	0.9	5.0	4.2	1.1	0.5
ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ	Mizoram ...	6.5	2.2	—	2.0	—	—	—	—	2.0	1.2	2.0	0.7

ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	129.0	5.0	0.6	0.9	3.5	—	—	1.6	6.6	—	0.3	—
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	3,200.0	78.7	562.7	139.2	71.5	14.8	17.3	86.6	892.1	8.6	58.1	6.3
ਪੰਜਾਬ*	Punjab*	..	5,513.0	513.8	19.0	5.6	160.0	0.1	—	—	184.7	2,118.0	5.1	—
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	686.2	28.2	260.0	61.6	1,439.7	24.9	3.1	124.5	1,913.8	600.8	37.9	3.4
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	—	31.6	—	—	7.0	—	—	5.8	12.8	—	—	—
ਠਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	23,767.6	104.6	1,104.4	46.6	0.2	—	8.1	12.9	1,172.2	476.2	32.6	7.3
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	72.5	54.4	1.4	1.4	4.0	—	—	—	6.8	1.1	0.6	0.2
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	89,371.2	6,612.8	123.4	16.1	931.5	77.1	0.1	24.0	1,172.2	20.4	16.4	49.7
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,162.5	4,345.9	27.4	39.4	327.1	6.4	0.1	2.3	402.7	0.6	32.7	19.9
ਅ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B—U.Ts.													
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A. & N. Islands	...	0.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli		—	—	—	—	—	—	—	0.2	0.2	—	—	—
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	—	0.4	—	—	0.7	—	—	—	0.7	—	—	—
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Lakshdweep	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	239.9	—	4.6	0.4	—	—	—	—	5.0	3.0	—	—
ਭਾਰਤ	India	...	2,04,625.5	14,892.5	9,543.7	666.6	4,412.2	349.4	416.5	2,498.8	17,887.2	8,685.8	609.0	491.4

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source.—Ministry of Agriculture, Government of India.

ਨੋਟ:—(1) ਮੂੰਗਫਲੀ ਛਿਲਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ।

(2) ਕਪਾਹ ਦੀ ਉਪਜ ਕੱਚੀ ਰੂੰ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਗੱਠਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਗੱਠ ਵਿਚ 170 ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਹਨ।

*ਅੰਕੜੇ ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਣੀ 6.3 ਅਤੇ 6.7 ਵਿੱਚ ਦਿਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ।

Note—(i) Groundnut is nuts in shell.

(ii) Production of Cotton is in Cleaned Cotton and is in terms of thousand bales of 170 kgs, each.

*Figures are based on final forecast and hence will not tally with the figures given in table 6.3 and 6.7.

**ਹੋਰ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲਾਵਰ, ਨਿਜਰਸੀਡ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

**Other Oilseeds includes Safflower, Nigerseed, Sunflower and Soyabean

† ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨ

†Final forecast

ਖੇਤੀ ਬਾਡੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.6—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜਵਾਰ /ਯੂ.ਟੀ. ਵਾਰ ਝਾੜ : 1988-89
Table 6.6—Yield of Important Crops in India by States/U.T.s. : 1988-89

(ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Kilograms per Hectare)

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U.T.	ਚਾਵਲ Rice	ਜਵਾਰ Jowar	ਬਾਜਰਾ Bajra	ਮੱਕੀ Maize	ਕਣਕ Wheat	ਜੌਂ Barley	ਛੋਲੇ Gram	ਗੰਨਾ Sugarcane	ਆਲੂ Potato	ਕਪਾਹ (ਚੁੰ) Cotton (Cleaned)	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ਉ—ਰਾਜ	A—STATES											
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	2,571	536	694	1,779	676	—	427	71,172	7,200	146
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	1,150	—	—	1,200	1,525	—	—	—	8,360	140
ਆਸਾਮ	Assam	...	1,060	—	—	621	1,150	—	486	44,710	59,74	75
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	1,144	553	670	1,116	1,685	797	872	43,173	10,014	51
ਗੋਆ	Goa	...	2,409	—	—	—	—	—	—	37,771	—	—
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	1,617	544	999	1,352	2,331	1,015	609	84,387	20,828	229
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	2,399	253	1,219	977	3,406	2,000	936	50,229	15,778	332
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	1,037	—	—	1,506	1,374	1,216	483	67,000	57,89	85
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	2,195	—	372	1,512	1,020	670	364	43,200	1647	170
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	2,034	723	458	2,647	687	—	329	78,260	8,692	238
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	1,750	533	—	—	—	—	—	66,059	—	280
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	966	940	908	1,427	1,283	793	652	36,397	11,482	105
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	1,716	692	459	1,230	1,187	839	611	81,131	4,172	89
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	1,913	—	—	2,033	—	—	—	41,435	15,700	68
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	963	—	—	1,151	1,456	—	600	40,000	4,017	163

ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	1,073	—	—	1,610	—	—	—	13,000	7,333	51
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	1,048	—	—	850	—	—	—	36,857	5,556	—
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,228	963	893	1,196	1,760	—	608	68,089	9,046	221
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	2,772	1,000	833	1,177	3,668	2,689	989	56,255	20,635	475
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	1,422	517	472	1,368	2,240	1,719	754	42,621	12,818	341
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	1,033	—	—	1,407	1,534	1,333	—	—	5,745	—
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	2,962	947	1,049	1,443	1,000	—	644	1,05,126	22,739	332
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	1,643	—	—	—	1,794	—	571	38,158	18,133	187
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,728	894	999	1,032	2,250	1,712	819	50,288	18,404	143
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,878	500	500	1,778	2,076	813	868	70,878	23,043	340
ਅ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B. U.Ts.—											
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A. & N. Islands	...	1,844	—	—	—	—	—	—	60,000	—	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	1,504	833	—	—	2,000	—	1,000	—	—	—
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	829	439	574	500	3,111	2,333	1,333	—	4,000	—
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman and Diu	...	1,231	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Lakshdweep	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	2,431	—	2,333	—	—	—	—	82,724	—	510
ਭਾਰਤ	India	...	1,688	708	646	1,401	2,241	1,575	735	60,673	15,870	202

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Ministry of Agriculture, Government of India.

ਨੋਟ—1. ਝਾੜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਉਪਰ ਨੂੰ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ।

Note—Yield rates has been calculated by dividing production with area and are based on final forecasts.

ਸਾਰਣੀ 6.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਾਵਲ, ਜਵਾਰ, ਬਾਜਰਾ ਅਤੇ ਮੱਕੀ
Table 6.7—Area, Production and Yield per Hectare of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਖੇਤੀ			
		ਚਾਵਲ Rice			
		ਰਕਬਾ Area Thousand Hectares	ਉਪਜ Production Thousand Metric Tons	ਝਾੜ Yield ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ Per Hect. in Kilo- grams	
0	1	2	3		
	1960-61	...	227	229	1,009
	1970-71	...	390	688	1,765
	1975-76	...	567	1,447	2,553
	1980-81	...	1,183	3,233	2,733
	1983-84	...	1,481	4,536	3,063
	1984-85	...	1,644	5,052	3,073
	1985-86	...	1,714	5,485	3,200
	1986-87	...	1,786	5,949	3,331
	1987-88	...	1,720	5,442	3,164*
	1988-89(P)	...	1,778	4,923	2,772
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	166	371	2,235
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	257	617	2,400
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	96	176	1,836
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	140	391	2,796
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	54	122	2,255
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	28	89	3,174
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	187	606	3,242
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	227	543	2,392
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	118	414	3,511
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	31	95	3,076
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	220	721	3,277
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	254	778	3,064

ਨੋਟ: ਚਾਵਲ ਦੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਝਾੜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਛਿੱਤੇ ਚਾਵਲਾਂ ਦੇ ਹਨ ।

Note:—Production and yield figures of rice are in terms of Rice husked.

(P) ਆਰਜ਼ੀ

(P) Provisional

ਬਾੜੀ

CULTURE

ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ

Rice, Jowar, Bajra and Maize in Punjab

Kharif								
ਜਵਾਰ Jowar			ਬਾਜਰਾ Bajra			ਮੱਕੀ Maize		
ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield
ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ
Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilo- grams	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilo- grams	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilo- grams
4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	(b)	..	123	58	472	327	371	1,135
5.1	2.8	550	207	213	1,176	555	861	1,555
5.2	3.1	596	182	189	1,033	577	846	1,467
1.1	0.8	739	69	86	1,241	382	612	1,602
2.2	2.5	1,122	45	55	1,227	294	539	1,835
0.6	0.6	1,058	59	60	1,019	304	576	1,895
0.9	0.9	1,058	32	28	883	260	412	1,585
0.3	0.3	1,000	24	28	1,169	261	528	2,022
0.7	0.7	1,000	13	13	1010*	233	365	1,567*
2.8	2.8	1,000	16	13	818	249	293	1,176
—	—	—	—	—	—	19	23	1,192
—	—	—	0.8	0.7	818	15	21	1,393
—	—	—	—	—	—	7	6	907
(a)	—	—	—	—	—	46	58	1,254
—	—	—	0.3	—	0.2	85	103	1,210
—	—	—	0.1	—	0.1	34	31	911
—	—	—	—	—	—	18	23	1,266
2.7	2.7	1,000	2.4	1.6	662	3	2	544
—	—	—	3.5	3.0	850	2	2	1,213
(a)	—	—	4.1	4.4	1,079	1	6	231
0.1	0.1	1,000	4.1	2.5	602	6	4	688
(a)	—	—	0.8	0.7	818	13	20	1,571

ਨੋਟ: (a) 50 ਹੈਕਟੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

Note.—(a) Denotes less than 50 hectares.

(b) 500 ਮੀ. ਟਨ ਤੋਂ ਘੱਟ

(b) Less than 500 M. tons.

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ

* Revised.

ਖੇਤੀ

AGRI-

ਸਾਰਣੀ 6.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਣਕ, ਜੌਂ, ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਮਾਂਹ
Table 6.7—Area, Production and Yield per Hectare of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਰਬੀ			
		ਕਣਕ Wheat			
		ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	
		ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ	
		Thousand Hectares	Thousand- Metric Tons	Per Hectare in Kilo- grams	
	0	1	2	3	
	1960-61	...	1,400	1,742	1,244
	1970-71	...	2,299	5,145	2,238
	1975-76	...	2,439	5,781	2,373
	1980-81	...	2,812	7,677	2,730
	1983-84	...	3,124	9,422	3,015
	1984-85	...	3,094	10,176	3,289
	1985-86	...	3,112	10,988	3,531
	1986-87	...	3,185	9,447	2,966
	1987-88	...	3,131	11,084	3,540
	1988-89(P)	...	3,157	11,578	3,668
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ—	District—1988-89				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	197	652	3,310
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	333	1,257	3,774
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	109	406	3,725
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	215	807	3,752
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	163	460	2,825
ਰੁਪਨਗਰ	Rupnagar	...	78	244	3,127
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	261	1,123	4,303
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	384	1,430	3,724
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	386	1,325	3,433
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	329	1,040	3,160
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	381	1,585	4,160
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	321	1,249	3,890

(P) ਆਰਜ਼ੀ

(P) Provisional

ਬਾੜੀ

CULTURE

ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ

Wheat, Barley, Gram and Mash in Punjab

Rabi

ਜੌਂ Barley

ਛੋਲੇ Gram

ਮਾਂਹ Mash

ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production
Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilograms	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilograms	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons
4	5	6	7	8	9	10	11
66	52	798	838	681	813	19.3	7.0
57	57	1,022	358	284	797	25.9	11.8
121	15	1,267	381	376	87	23.9	10.1
65	178	1,640	258	150	582	21.5	8.6
60	94	1,568	98	58	596	14.4	7.2
49	83	1,684	102	60	521	12.0	7.1
50	109	2,199	108	98	911	12.9	7.6
39	80	2,058	114	82	720	11.55	6.6
39	89	22,28*	66	29	435	9.29	4.5*
49	128	2,684	73	72	989	11.24	4.5
0.4	—	—	0.8	0.8	989	5.81	2.4
0.1	—	—	0.4	—	—	0.82	0.3
0.1	—	—	(b)	—	—	0.13	0.1
(a)	—	—	0.1	—	—	0.62	0.2
(a)	—	—	3.4	3.1	924	1.24	0.5
1.4	4	2,684	3.4	3.1	922	1.05	0.4
3.1	7	2,396	0.1	—	—	0.40	0.2
9.6	20	2,118	10.1	8.5	839	0.74	0.3
11.9	33	2,797	10.4	11.6	1112	0.08	—
12.4	30	2,418	39.5	40.5	1,025	—	—
7.7	26	3,359	3.5	2.9	816	0.03	—
2.8	8	2,916	1.5	1.2	813	0.32	0.1

ਸਾਰਣੀ 6.7—ਮੂੰਗ, ਮਸਰ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਤਾਰਾਮੀਰਾ, ਸਰਸੋਂ, ਤੋਰੀਆ ਤੇ
Table 6.7—Area, Production and Yield per Hectare of Moong,

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਅਰਹਰ Arhar		ਮੂੰਗ Moong		ਮਸਰ Massar	
		ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production
		ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ
		Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons
	0	1	2	3	4	5	6
	1960-61	..	..	5.8	1.8	29.80	17.1
	1970-71	..	..	6.9	3.9	13.27	5.3
	1975-76	..	..	5.9	3.0	15.76	6.3
	1980-81	21.3	22.5	15.1	11.1	19.76	8.8
	1983-84	39.6	36.3	33.4	26.2	7.91	3.4
	1984-85	42.5	46.3	34.4	29.1	6.71	3.7
	1985-86	40.0	43.7	46.4	41.3	11.67	7.5
	1986-87	31.4	31.1	52.1	47.0	13.10	9.6
	1987-88	30.5	25.8	36.75	27.4	9.85	6.1*
	1988-89(P)	25.6	17.3	44.59	24.7	10.36	7.6
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	(a)	—	0.09	0.1	1.13	0.8
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	1.3	0.9	0.14	0.1	1.08	0.8
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	0.1	0.1	0.05	(a)	0.08	0.1
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	1.3	0.9	0.34	0.2	0.39	0.3
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	0.8	0.5	0.4	(੨)	3.35	2.5
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	3.5	2.3	0.02	(a)	1.22	1.0
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	8.9	6.0	7.62	4.0	0.05	(a)
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	1.0	0.7	12.17	6.4	0.19	0.1
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	1.0	0.7	16.20	18.6	0.11	0.1
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	0.1	0.1	2.15	2.2	0.19	0.1
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	2.5	1.7	5.60	3.0	0.05	(a)
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	5.1	3.4	0.17	0.1	2.52	1.8

(P) ਆਰਜ਼ੀ
(P) Provisional

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ
* Revised

ਬਾੜੀ

TURE

ਰਾਈ ਅਤੇ ਤਿਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ
 Massar, Groundnut, Rape and Mustard and Sesamum

ਮੂੰਗਫਲੀ Groundnut			ਤਾਰਾਮੀਰਾ, ਸਰਸੋਂ, ਤੋਰੀਆ ਅਤੇ ਰਾਈ Rape and Mustard			ਤਿਲ Sesamum	
ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production
Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ, ਹੈਕਟੇਅਰ Per Hectare in Kilo- grams	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ Per Hectare in Kgs.	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons
7	8	9	10	11	12	13	14
67	62	925	107	54	..	7.8	2.7
174	169	970	103	57	..	14.6	5.7
168	176	1,048	122	78	632	23.0	7.8
83	104	1,249	136	77	567	16.9	5.3
58	42	728	83	72	862	13.8	4.8
45	45	989	138	148	1,074	13.8	4.8
45	43	961	151	153	1,020	13.7	5.5
40	40	989	106	93	878	13.3	5.7
32	23	709*	158*	160*	1,013*	11.3	4.3*
19	18	929	114	114	1,013†	20.1	6.1
—	—	—	3	3	993	6.2	1.9
(a)	—	—	31	33	1,068	4.1	1.3
1.9	2	793	2	2	1,032	0.8	0.2
1.6	1	894	4	4	1,011	0.3	0.1
2.8	2	666	2	1	638	0.9	0.3
0.2	—	—	5	1	1,145	0.8	0.2
2.5	2	932	3	3	1,087	0.1	(a)
0.4	—	—	21	22	1,044	6.9	2.1
0.8	1	929	11	11	980	(a)	—
0.6	1	929	26	25	975	(a)	—
7.1	8	1,106	5	5	1,090	(a)	—
1.2	1	810	5	4	713	(a)	—

(a) 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘਟ

(a) Below 50 hectares

† 1987-88 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ।

† Relate to 1987-88

* ਸੰਧੇ ਹੋਏ।

* Revised

ਖੇਤੀ

AGRICUL

ਸਾਰਣੀ 6.7 ਅਲਸੀ, ਗੰਨਾ, ਮਿਰਚਾਂ, ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਆਲੂ

Table 6.7—Area, Production and Yield per Hectare of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਅਲਸੀ Linseed		ਗੰਨਾ Sugarcane			
		ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	
		ਹੈਕਟੇਅਰ	ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਹੈਕਟੇਅਰ	ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ	
		Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilograms	
0	1	2	3	4	5		
	1960-61	...	2.9	1.7	133	486	3,654
	1970-71	...	2.8	1.1	128	527	4,117
	1975-76	...	2.1	1.1	114	613	5,374
	1980-81	...	1.9	0.8	71	392	5,526
	1983-84	...	0.9	0.4	84	553	6,580
	1984-85	...	1.2	0.7	79	492	6,230
	1985-86	...	1.3	0.7	78	504	6,473
	1986-87	...	1.1	0.8	97	611	6,300
	1987-88	...	1.2*	0.8*	106	582	5,487*
	1988-89(P)	...	2.2	1.5	97	602	6,188
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1986-89						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	0.5	0.3	18.3	114	6,208
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	(a)	—	4.6	28	6,111
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	(a)	—	2.8	18	6,556
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	0.5	0.3	19.8	128	6,474
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	0.2	0.2	9.7	51	5,284
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	(a)	—	11.0	71	6,460
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1.0	0.7	7.2	45	6,285
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	—	—	6.4	41	6,356
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	(a)	—	1.2	8	6,514
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	—	1.7	8	4,577
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	—	6.2	39	6,256
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	(a)	—	8.4	51	6,115

ਨੋਟ: ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਗੁੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ।

Note.—Production of sugarcane is in terms of gur.

(P) ਆਰਜ਼ੀ

(P) Provisional

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ

* Revised

(a) 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ

(a) Less than 50 hectares.

ਬਾੜੀ

TURE

ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ

Linseed, Sugarcane, Chillies, Tobacco and Potato

ਸੁਕੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ Dry Chillies		ਤੰਬਾਕੂ Tobacco		ਆਲੂ Potato		
ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield
Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Hectares	Metric Tons	Thousand Hectares	Thousand Metric Tons	Per Hectare in Kilograms
6	7	8	9	10	11	12
..	..	..	..	8.7	128.8	14,805
17.20	13.00	123	200	16.9	216.0	12,752
21.57	19.6	100	200	26.7	444.5	16,648
12.69	11.5	70	117	39.7	767.4	19,287
8.28	9.5	35	59	32.7	635.0	19,419
9.31	9.7	4	2	30.1	587.6	19,505
5.00	4.9	36	60	34.3	668.6	19,493
7.36	8.1	34	58	43.3	427.3	9,868
7.54	8.6	7	12	28.3	251.5†	10,224†
4.40	4.8	7*	—	33.4	641.8	19,249
3.81	4.8	—	—	30.9	626.3	20,091†
—	—	—	—	0.2	4.4	22,000
1.41	2.1	—	—	1.1	27.0	24,508
0.10	0.1	—	—	2.0	48.0	24,000
0.47	0.4	—	—	10.5	231.3	22,026
—	—	—	—	7.7	128.3	16,658
0.03	—	—	—	1.3	27.3	21,000
0.02	—	—	—	3.5	61.8	17,869
0.83	0.7	—	—	0.5	11.0	22,000
(a)	—	—	—	0.8	15.2	19,000
0.11	0.1	—	—	0.3	5.4	18,000
0.20	0.3	—	—	0.4	6.0	20,000
0.61	1.1	—	—	2.7	60.0	22,437

† ਅੰਤਮ ਅਨੁਮਾਨ

† Final Forecast

ਖੇਤੀ

AGRICU-

ਸਾਰਣੀ 6.7 ਕਪਾਹ (ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਦੇਸੀ) ਅਧੀਨ

Table 6.7—Area, Production and yield per

ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ Cotton American

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ Cotton American				
		ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield		
		ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ Thousand Hectares	ਹਜ਼ਾਰ ਗੱਠਾਂ Thousand Bales	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ Thousand Metric Tons	ਕਿਲੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ Per Hectare in Kilograms	
	0	1	2	3	4	
	1960-61	...	245	388	65.79	269
	1970-71	...	212	471	84.78	399
	1975-76	...	363	863	146.92	404
	1980-81	...	502	969	164.73	329
	1983-84	...	556	632	107.44	193
	1984-85	...	409	1,136	193.12	471
	1985-86	...	471	1,253	213.85	452
	1986-87	...	496	1,555	264.37	533
	1987-88	...	565	1,765 [#]	300.05 [#]	531
	1988-89 (P)	...	702	2,030	345.31	492
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	2.0	6	0.98	492
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	0.9	2	0.44	492
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	(a)	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	17.4	39	6.58	378
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	115.1	334	56.86	494
ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	203.0	696	118.35	583
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	257.6	700	119.01	462
ਸ਼ੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	98.3	236	40.11	408
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	7.5	17	2.98	398

ਨੋਟ:—(i) ਹਰੇਕ ਗੱਠ 170 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਹੈ।

Note.—(i) Bales of 170 Kgs. each.

(ii) ਉਪਜ ਅਤੇ ਝਾੜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਰੂੰ ਦੇ ਹਨ।

(ii) Production and yield are in terms of cleaned cotton.

(iii) ਮਾਮੂਲੀ ਫਰਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਕ-ਪੂਰਣ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹਨ।

(iii) The minor differences are due to rounding of figures.

ਬਾੜੀ

CULTURE

ਰਕਬਾ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ

Hectare of Cotton (American and Desi)

ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ Cotton Desi

ਰਕਬਾ Area	ਉਪਜ Production	ਝਾੜ Yield	
ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ Thousand Hectares	ਹਜ਼ਾਰ ਗੱਠਾਂ Thousand Bales	ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ Thousand Metric Tons	ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ Per Hectare in Kilograms
5	6	7	8
202	321	54.51	270
185	347	62.53	338
217	372	63.19	292
147	209	35.53	241
94	75	12.75	136
63	105	17.89	287
88	150	25.46	288
71	136	23.15	326
56	98*	16.66*	297*
57	87	14.88	265
0.2	—	—	—
1.6	2	0.42	265
0.1	—	—	—
1.4	2	0.37	265
0.9	1	0.24	265
0.4	—	—	—
5.2	6	0.94	180
8.3	16	2.76	332
9.3	20	3.38	363
14.7	24	4.14	282
12.7	13	2.15	169
1.8	3	0.48	265

(a) 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ

(a) Below 50 hectares.

(P) ਆਰਜ਼ੀ

(P) Provisional.

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ

*Revised

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ/ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Director of Land Records/Agriculture, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਅਨਾਜੀ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ
Table 6.8—Area under High Yielding Varieties of Major Food Crops in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(*000 Hectares)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਫਸਲਾਂ Crops				
		ਚਾਵਲ Rice	ਮੱਕੀ Maize	ਬਾਜਰਾ Bajra	ਕਣਕ Wheat	
	0	1	2	3	4	
	1967-68	...	17	29	51	621
	1970-71	...	130	49	126	1 589
	1975-76	...	517	100	40	2195
	1980-81	...	1095	127	34	2757
	1983-84	...	1414	127	30	3 107
	1984-85	...	1584	149	37	3090
	1985-86	...	1623	127	17	3110
	1986-87	...	1698	141	14	3176
	1987-88	...	1527	110	7	3116
	1988-89 (P)	...	1671	142	10	3151
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	116	19	—	197
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	222	5	1	333
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	93	7	—	109
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	137	21	—	215
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	50	55	—	161
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	27	13	—	76
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	187	10	—	261
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	225	2	1	384
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	118	1	2	385
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	...	31	1	2	329
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	219	3	3	381
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	246	5	1	320

(P) ਆਰਜੀ
(P) Provisional

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ।
Source.—Director of Agriculture, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.9--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅੰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ
Table 6.9--Area under Food and Non-food Crops in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਸੌਣੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ Kharif Crops			ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ Rabi Crops			ਕੁਲ ਫਸਲਾਂ Total Crops				
	ਅੰਨ ਵਾਲੀਆਂ		ਕੁਲ Total	ਗੈਰ-ਅੰਨ ਵਾਲੀਆਂ		ਕੁਲ Total	ਅੰਨ ਵਾਲੀਆਂ		ਕੁਲ Total		
	ਗੈਰ-ਅੰਨ Non-food	ਗੈਰ-ਅੰਨ Non-food		ਅੰਨ Food	ਗੈਰ-ਅੰਨ Non-food						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1960-61	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
1970-71	..	1,356	1,160	2,516	2,773	389	3,162	4,129	1,549	5,678	
1975-76	..	1,538	1,312	2,850	3,005	400	3,405	4,543	1,712	6,255	
1980-81	..	1,827	1,324	3,151	3,204	408	3,612	5,031	1,732	6,763	
1983-84	..	2,057	1,235	3,292	3,333	352	3,685	5,390	1,587	6,977	
1984-85	..	2,227	1,075	3,302	3,307	404	3,711	5,534	1,479	7,013	
1985-86	..	2,253	1,127	3,380	3,328	450	3,778	5,581	1,577	7,158	
1986-87	..	2,338	1,147	3,485	3,387	345	3,732	5,725	1,492	7,217	
1987-88 (P)	..	2,187	1,269	3,456	3,316	554	3,870	5,503	1,823	7,325	
1988-89 (P)	..	2,122	1,264	3,386	3,294	707	4,001	5,416	1,971	7,326*	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89—										
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	..	191	21	212	199	53	252	390	74	464
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	..	275	67	342	335	98	433	610	165	775
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	..	100	34	134	109	2	111	209	36	245
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	..	188	62	250	219	39	258	407	101	508
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	..	141	56	197	170	29	199	311	85	396
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	..	66	34	100	84	13	97	150	47	197
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	..	222	36	258	264	77	341	486	113	599
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	..	249	175	424	404	94	498	653	269	922
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	..	141	254	395	408	94	502	549	348	897
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	..	38	306	344	381	110	491	419	416	835
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	..	238	156	394	393	58	451	631	214	845
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	..	273	63	336	328	40	368	601	103	704

(P) ਆਰਜ਼ੀ।

Provisional.

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ

*Revised

ਸ਼ਾਪਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director, Land Records, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.10—ਰਾਜਵਾਰ/ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਵਾਰ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ (ਕਿ. ਗ.) 1986-87
Table 6.10—Per Hectare yield (Kgs.) of High Yielding Varieties of major Crops by States/U.Ts. 1986-87

ਰਾਜ	State	ਚਾਵਲ*	ਜਵਾਰ*	ਬਾਜਰਾ	ਮਕੀ*	ਕਣਕ
		Rice*	Jowar*	Bajra	Maize*	Wheat
0		1	2	3	4	5
ਓ—ਰਾਜ	A—States					
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	N.W.	N.W.	N.W.	N.W.
ਆਸਾਮ	Assam	...	1,408	@	@	@
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	1,639	@	@	1,432
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	1,862	651	756	1,787
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	N.W.	N.W.	N.W.	N.W.
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	N.A.	@	@	N.W.
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	...	2,585	@	@	2,001
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	2,536	1,644	571	2,884
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	1,910	@	@	@
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	1,667	N.W.	N.W.	N.W.
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	1,373	N.A.	310	N.W.
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	N.A.	@	@	@
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,709	@	@	475
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	3,332	@	1,484	2,456
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	2,107	N.A.	313	N.A.
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	2,896	1,528	1,655	@
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	N.W.	N.W.	N.W.	N.W.
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	N.A.	@	@	N.A.
ਅ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	B—U.Ts.					
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	1,883	@	@	N.A.
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	2,425	@	747	@
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	...	1,632	@	N.A.	@
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	2,141	@	@	@

ਸਾਧਨ : --ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।
Source :—Ministry of Agriculture, Govt. of India.

*ਸਾਉਣੀ/ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

*Relates to Kharif/Summer crop

@ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ

@ Not Applicable

N.A. ਸੂਚਨਾ ਉਪਲਬਧ/ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

N.A. Information not availables/received.

N.W. ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

N.W. Not worked out.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE
ਸਾਰਣੀ 6.11—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ
Table 6.11—Area under different Fruits in Punjab

(ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Hectares)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਕਿਨੋ	ਸੰਤਰਾ	ਨਿੰਬੂ	ਅੰਬ	ਲੀਚੀ	ਅਮਰੂਦ	ਨਾਸ਼ਪਾਤੀ	ਆੜੂ	ਆਲੂ- ਬੁਖਾਰਾ	ਅੰਗੂਰ	ਬੇਰ	ਵੁਟਕਲ	ਕੁਲ ਫਲ	
		Kinnow	Orange	Lemon	Mangoes	Lichi	Guava	Pear	Peach	Plem	Grapes	Ber	Misc.	Total Fruits	
o		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1981-82	...	3,883	5,853	509	6,817	336	2,853	3,616	1,038	233	308	698	2,703	28,847	
1982-83	...	5,118	6,263	593	7,341	408	2,988	4,092	1,207	237	365	870	2,707	32,189	
1983-84	...	6,936	6,374	676	7,829	510	3,120	4,451	1,391	259	438	955	2,724	35,663	
1984-85	...	9,028	6,808	773	8,494	666	3,326	5,225	1,766	280	686	1,104	2,839	40,995	
1985-86	...	11,807	7,665	867	8,786	805	3,524	5,975	2,074	319	944	1,244	2,977	46,987	
1986-87	...	14,738	8,592	959	9,459	958	3,672	6,481	2,323	325	1,306	1,352	3,060	53,225	
1987-88	...	16,548	9,105	999	9,896	1,082	3,709	6,638	2,507	324	1,611	1,410	3,096	56,925	
1988-89	...	18,293	9,653	1,044	10,536	1,163	3,828	6,851	2,713	328	1,974	1,571	3,138	61,092	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89														
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,222	71	69	2,377	780	281	279	199	99	9	2	984	6,372
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,370	61	17	491	68	427	2,948	547	62	5	19	102	6,117
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	507	35	33	138	6	174	326	88	2	20	8	13	1,350
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,142	12	69	303	68	320	1,458	360	67	38	32	108	3,977
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	3,433	86	94	3,687	154	458	320	345	38	1	31	268	8,915
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	685	48	161	1,925	44	533	132	105	1	24	61	44	3,763
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	814	38	219	546	5	480	406	264	5	178	232	385	3,572
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	3,860	5,056	50	19	—	45	76	118	29	280	59	664	10,256
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,491	3,665	74	70	3	134	273	158	8	212	92	346	7,526
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,191	449	61	57	—	153	66	39	2	996	298	92	3,404
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	604	63	32	47	1	208	96	117	—	170	49	51	1,883
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	974	69	165	876	34	615	471	373	15	41	243	81	3,957

ਸਾਧਨ :--ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਾਗਵਾਨੀ, ਪੰਜਾਬ।
Source—Director of Horticulture, Punjab.

ਖੇਤੀ
AGRI

ਸਾਰਣੀ 6.12—ਪਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ
Table 6.12—Production of different

ਜਿਲ੍ਹਾ District	ਕਿਨੂੰ Kinnow	ਸੰਤਰਾ Orange	ਨਿੰਬੂ Lemon	ਅੰਬ Man- goes	ਲੀਚੀ Lichi		
0	1	2	3	4	5		
1985-86	...	72,912	37,864	4,270	54,252	4,970	
1986-87	...	91,005	42,444	4,740	58,407	5,917	
1987-88	...	1,03,427	45,522	4,994	61,852	6,762	
1988-89	...	1,70,600	48,265	5,208	65,849	7,267	
ਜਿਲ੍ਹਾ	District	1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	12,220	355	344	14,856	4,875
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,370	305	85	3,069	425
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	5,070	175	165	862	37
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	11,420	60	344	1,894	425
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	34,330	430	469	23,044	962
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	6,850	240	803	12,031	275
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	8,140	190	1,093	3,412	31
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	38,600	25,280	249	119	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	24,910	18,325	369	437	19
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	11,910	2,245	304	356	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	6,040	315	160	294	6
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	9,740	345	823	5,475	212

ਬਾੜੀ
CULTURE

ਫਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ
fruits in Punjab

(ਟਨ)
(Tonnes)

ਅਮਰੂਦ Guava	ਨਾਸ਼ਪਾਤੀ Pear	ਆੜੂ Peach	ਆਲੂਬਖਾਰਾ Plum	ਅੰਗੂਰ Grapes	ਬੇਰ Ber	ਫੁਟਕਲ Misc.	ਕੁਲ ਫਲ Total fruits
6	7	8	9	10	11	12	13
21,757	1,47,580	51,240	1,970	11,660	15,365	7,352	4,31,226
22,675	1,60,080	57,380	2,010	16,135	16,695	7,556	4,85,044
23,182	1,65,960	62,670	2,025	20,140	17,625	7,738	5,21,897
38,280	1,02,765	42,359	2,049	24,673	18,495	7,843	5,33,653
2,810	4,185	2,987	619	112	23	2,460	45,846
4,270	44,220	8,210	387	62	224	255	62,882
1,740	4,890	1,321	12	250	94	32	14,648
3,200	21,870	5,404	419	475	377	270	46,158
4,580	4,800	5,178	238	12	365	670	75,078
5,330	1,980	1,576	6	300	719	110	30,220
4,800	6,090	5,599	31	2,225	2,733	962	35,306
450	1,140	1,772	181	3,500	695	1,660	73,646
1,340	4,095	2,372	50	2,650	1,084	865	56,516
1,530	990	585	12	12,450	3,510	230	34,122
2,080	1,440	1,756	—	2,125	5,819	127	20,162
6,150	7,065	5,599	94	512	2,852	202	39,069

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਾਗਵਾਨੀ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director of Horticulture, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ
Table : 6.13—Area under different Vegetables in Punjab

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਆਲੂ Potato	ਟੋਪੀਕਾ Topica	ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ Sweet Potatoes	ਪਿਆਜ਼ Onion	ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ Other Vegetables		ਕੁਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ Total Vegetables	
						ਸਰਦੀਆਂ Winter	ਗਰਮੀਆਂ Summer		
						0	1	2	3
	1981-82	...	32,715	369	432	1,267	12,882	16,160	63,825
	1983-84	...	30,141	31	251	1,095	14,341	19,469	65,328
	1984-85	...	34,357	278	172	1,326	16,654	14,988	67,775
	1985-86	..	43,251	64	178	1,561	14,667	15,203	74,924
	1986-87	...	28,292	134†	209	810	11,667†	12,706†	53,818
	1987-88	...	33,449	—	186	1,596	17,170	16,577	68,987
	1988-89(P)	...	30,903	—	260	1,603	15,160	15,480	63,406
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988-89								
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur...		205	—	95	284	688	19,86	3,258
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	1,154	—	—	90	3,453	3,333	8,030	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	1,985	—	13	12	408	414	2,832	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	10,485	—	44	18	985	1,670	13,202	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	7,675	—	40	12	636	893	9,256	
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	1,282	—	—	81	470	473	2,306	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	3,526	—	6	79	2,310	1,190	7,111	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	466	—	27	57	1,189	1,437	3,176	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	799	—	—	46	1,028	666	2,539	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	259	—	4	81	1,104	1,014	2,462	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	342	—	2	68	976	763	2,151	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	2,725	—	29	775	1,913	1,641	7,083	

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Director, Land Records, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.14 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚ ਪੀੜੇ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ

Table 6.14—Cane Crushed and Sugar Produced by Mills in Punjab

ਸਾਲ/ਮਿਲ	Year/Mill	ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗੰਨਾ ਪੀੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ (ਟੰਨੀ)	ਪੀੜਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ (ਹਜ਼ਾਰ ਟੰਨੀ)	ਖੰਡ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਟੰਨੀ)	ਖੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਕਵਰੀ	ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੀੜਨ ਦੀ ਸਮਾਂ (ਦਿਨ)
0		1	2	3	4	5	6
1960-61	...	3	2950—3200	490.7	43.2	8.8	178
1970-71	...	6	5950—6200	560.8	48.6	8.6	115
1975-76	...	6	5950—6500	962.7	82.7	8.5	162
1980-81	...	8	10000—10250	585.9	51.9	8.7	82
1983-84	...	8	10250—10500	1396.0	149.4	10.4	142
1984-85	...	8	10250—10500	1339.2	146.0	10.6	129
1985-86	...	10	12750—13000	1501.7	147.9	9.8	135
1986-87	...	11	14000	2415.5	236.0	9.7	191
1987-88	...	13	18100	2075.3	213.4	10.18	136
1988-89	...	13	22500	2547.5	248.1	9.61	147
1. ਜਨਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਭੋਗਪੁਰ ।	Janta Co-operative Sugar Mill Ltd., Bhogpur	...	1000	188.0	19.2	9.78	172
2. ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ ਮੋਰਿੰਡਾ ।	Morinda Co-operative Sugar Mill Ltd., Morinda	...	3,000	264.3	24.9	9.31	140
3. ਬਟਾਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਟਾਲਾ	Batala Co-operative Sugar Mills Ltd., Batala	...	1,500	237.3	24.2	10.14	169
4. ਦੁਆਬਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Doaba Co-operative Sugar Mill Ltd., Nawanshehar	...	2,500	210.0	20.3	9.39	147
5. ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿਲ ਲਿੰ, (ਖੰਡ ਭਾਗ) ਫਾਗਵਾੜਾ	Oswal Agro Mills Ltd., (Sugar Division) Phagwara	...	1,000	180.7	17.5	9.49	156
6. ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਧੁਰੀ	Bhagwanpura Sugar Mill Ltd., Dhuri	...	2,500	94.3	9.1	9.37	96
7. ਪੰਜਾਬ ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਲਿਮਿਟਡ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Punjab Khand Udyog Ltd., Gurdaspur	...	2,000	288.2	29.0	10.01	166
8. ਜ਼ੀਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਜ਼ੀਰਾ	Zira Co-Operative Sugar Mills Ltd., Zira	...	1,250	189.0	17.2	9.01	135
9. ਪਟਿਆਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਰਖੜਾ	Patiala Co-operative Sugar Mills Ltd., Rakhra	..	1,250	206.0	20.1	9.71	151
10. ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka Co-operative Sugar Mills Ltd., Fazilka	..	1,250	130.4	12.4	9.41	128
11. ਬੁਢੇਵਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ ਬੁਢੇਵਾਲ	Budhewal Co-operative Sugar Mills Ltd., Budhewal	...	1,250	229.8	22.4	9.74	163
12. ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran Co-op. Sugar Mills Ltd. Tarn Taran	...	1,250	139.8	13.3	9.49	141
13. ਨਕੋਦਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲਿਮਿਟਡ ਨਕੋਦਰ	Nakodar Co-op. Sugar Mills Ltd. Nakodar	...	1,250	189.5	18.4	9.66	148

ਸਾਧਨ :—ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Cane Commissioner, Punjab

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.15—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988-89* ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
Table 6.15—Percentage Distribution of Principal Crops in Punjab, 1988-89*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District		ਰਾਜ ਦੇ	ਰਾਜ ਦੇ	ਚਾਵਲ		ਜਵਾਰ		ਬਾਜਰਾ			
			ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਬੀਜੇ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਬੀਜੇ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Rice	Rice	Jowar	Jowar	Bajra	Bajra		
			Percentage of districtwise area to State total area	Percentage of districtwise net area sown to State net sown	Percentage of net area irrigated to State net irrigated Area	Percentage of Rice area in State Area	Percentage to State Production	Percentage to Jowar area in State Area	Percentage to State Production	Percentage to Bajra area in State Area	Percentage to State Production	
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	6.95	6.06	5.04	9.31	7.52	—	—	11.11	13.33	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	10.05	10.18	11.05	14.41	12.48	—	—	5.55	6.69	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3.32	3.25	3.44	5.38	3.56	—	—	—	—	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	6.78	6.93	7.37	7.85	7.93	—	—	—	—	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	7.77	6.06	3.75	3.02	2.47	—	—	—	—	
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	4.23	3.15	2.09	1.57	1.80	—	—	—	—	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	7.57	7.79	8.50	10.49	12.26	—	—	—	—	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	11.65	11.79	12.72	12.73	10.99	96.43	96.43	11.11	6.67	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	..	11.38	12.65	13.21	6.90	8.74	—	—	22.22	26.67	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda		11.01	12.05	11.96	1.74	1.92	—	—	22.22	26.67	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	10.15	10.92	11.88	12.34	14.59	3.57	3.57	22.22	13.33	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	9.20	9.17	8.99	14.25	15.74	—	—	5.55	6.67	

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.15 (ਸਮਾਪਤ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988-89* ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ
Table 6.15.—(concl.)—Percentage Districtwise Distribution of Principal Crops in Punjab, 1988-89*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਮੱਕੀ Maize		ਕਣਕ Wheat		ਜੌਂ Barley		ਛੋਲੇ Gram		ਗੰਨਾ Sugarcane		ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ Oil-seeds		ਕਪਾਹ Cotton	
		ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੌਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛੋਲਿਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ
		Percent- age to Maize area in State	Percent- age to State pro- duction	Percent- age to Wheat area in State	Percent- age to State Pro- duction	Percent- age to Barley area in State	Percent- age to State Pro- duction	Percent- age to Gram area in State	Percent- age to State pro- duction	Percent- age to Sugarcane area in State	Percent- age to State pro- duction	Percent- age to Oilseeds area in State	Percent- age to State pro- duction	Percent- age to Cotton area in State	Percent- age to State Pro- duction
	0	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	7.66	7.88	6.24	5.63	—	—	1.41	1.43	18.37	18.48	6.26	3.74	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	6.05	7.19	10.58	10.88	—	—	—	—	5.10	5.11	22.60	24.68	0.53
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2.82	2.05	3.48	3.93	—	—	—	—	3.06	3.30	3.03	3.2	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	18.55	19.86	6.81	6.97	—	—	—	—	20.41	21.29	4.13	3.88	0.26
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	34.27	35.27	5.10	3.54	—	—	2.82	2.86	10.20	8.75	3.81	2.52	0.13
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	13.71	10.62	2.44	2.08	2.22	2.48	2.82	2.86	11.22	11.72	1.29	0.86	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	6.85	7.55	8.27	9.70	6.67	5.78	—	—	7.14	7.26	4.26	4.10	3.03
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1.21	0.68	12.17	12.35	13.33	10.74	15.49	12.86	7.14	7.26	18.26	17.34	16.23
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	0.81	0.68	12.23	11.45	26.67	27.27	14.08	15.71	1.02	0.99	7.61	8.63	27.96
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.40	—	10.42	8.97	26.67	23.97	56.34	58.57	2.04	1.48	17.16	18.70	36.02
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2.48	1.37	12.07	13.69	17.77	22.31	5.73	4.29	6.12	6.27	7.81	9.35	14.64
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	5.24	6.85	10.17	10.79	6.67	20.00	1.41	1.43	8.16	8.09	4.00	3.60	1.19

*ਆਰਜੀ।
*Provisional.

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਅਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 6.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਰੁਪਵਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜੋਤਾਂ ਦੀ
Table 6.16—Number of Operational holdings by size groups and district

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District		Below	0.5—	1.00—	2.00—
			0.5	1.00	2.00	3.00
			ਤੋਂ ਘੱਟ			
			0	1	2	4
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	14,194	16,092	23,939	15,702
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	11,184	12,344	21,940	24,257
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	15,15	2,754	7,320	8,278
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	7,315	8,078	12,641	14,633
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	12,675	13,341	20,362	18,331
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	6,651	8,589	12,382	7,513
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	4,425	6,151	12,602	13,743
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	5,144	11,537	22,684	21,779
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,417	15,540	26,481	11,054
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	4,875	6,441	12,513	12,373
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,456	7,231	14,042	14,609
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	6,718	7,656	12,462	13,655
ਰਾਜ	State	1980-81 ...	81,569 (7.94)	1,15,754 (11.27)	1,99,368 (19.41)	1,76,427 (17.18)
ਰਾਜ	State	1970-71 ...	3,10,049 (22.54)	2,07,519 (15.09)	2,60,083 (18.91)	1,69,826 (12.35)

ਬਾੜੀ

TURE

ਗਿਣਤੀ—1980-81
in Punjab,—1980-81(ਅਕਾਰ ਗਰੁਪ ਹੈਕਟੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ)
(Size group in hectares)

								ਜੋੜ
3-00— 4-00	4-00— 5-00	5-00— 10-00	10-00— 20-00	20-00— 30-00	30-00— 40-00	40-00— 50-00	50-00 and above	Total
5	6	7	8	9	10	11	12	13
10,932	5,650	10,375	[2,869	151	12	—	—	99,917 (9-73)
13,387	10,716	[14,939	4,821	763	218	89	40	1,14,698 (11-17)
4,011	4,156	[5,220	[1,868	188	40	—	—	35,350 (3-44)
9,479	7,373	11,375	3,502	411	80	20	20	74,927 (7-29)
9,184	8,187	8,457	2,475	179	70	60	30	93,851 (9-14)
5,160	3,909	4,119	1,091	82	—	—	—	49,496 (4-82)
8,745	10,138	13,467	3,768	478	49	—	—	73,566 (7-16)
13,527	10,228	15,875	7,639	1,800	323	211	218	1,10,965 (10-80)
8,641	11,171	26,273	10,077	1,818	475	143	203	1,14,293 (11-13)
9,640	12,001	21,050	10,129	1,566	182	126	19	90,915 (8-85)
10,239	12,169	18,810	7,402	602	102	50	19	89,731 (8-74)
8,050	9,234	14,180	6,039	1,060	275	50	39	79,418 (7-73)
1,10,996 (10-81)	1,04,932 (10-22)	1,64,140 (15-98)	61,680 (6-00)	9,098 (0-88)	1,826 (0-18)	749 (0-07)	588 (0-06)	10,27,127 (100-00)
1,11,277 (8-09)	79,021 (5-75)	1,68,734 (12-27)	58,498 (4-25)	7,631 (0-55)	1,801 (0-13)	652 (0-05)	301 (0-02)	13,75,392 (100-00)

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਗਣਨਾ, ਪੰਜਾਬ, 1980-81

Source :—Agricultural Census, Punjab, 1980-81.

ਨੋਟ:—(i) ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ ਹਨ।

Note.—(i) Figures within brackets are percentages.

(ii) ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਗਣਨਾ 1980-81 ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(ii) - Agricultural Census of 1980-81 is based on ten per cent Sample Survey.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.17—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਰਕਬਾ—1980-81
Table 6.17—State-wise Number and Area of Operational Holdings in India—1980-81

ਰਾਜ	State	ਗਿਣਤੀ (000)	ਕੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਰਕਬਾ (ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)	ਕੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਔਸਤ ਆਕਾਰ (ਹੈਕਟੇਅਰ)	
		Number (000)	Percentage to total	Area (000 Hect.)	Percentage to total	Average Size of Holding (Hect.)	
		0	1	2	3	4	5
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	7,370	8.29	14,333	8.75	1.94	
ਆਸਾਮ	Assam	2,298	2.59	3,121	1.91	1.36	
ਬਿਹਾਰ	Bihar	11,030	12.41	11,068	6.76	1.00	
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	2,930	3.30	10,104	6.17	3.45	
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	1,012	1.14	3,562	2.17	3.52	
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	638	0.72	980	0.60	1.54	
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	1,035	1.16	1,030	0.63	0.99	
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	4,309	4.85	11,746	7.17	2.73	
ਕੇਰਲਾ	Kerala	4,181	4.70	1,805	1.10	0.43	
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	6,411	7.21	21,931	13.39	3.42	
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	6,862	7.72	21,362	13.04	3.11	
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	136	0.15	169	0.10	1.24	
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	170	0.19	296	0.18	1.74	
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	116	0.13	859	0.52	7.40	
ਉਡੀਸਾ	Orissa	3,328	3.74	5,278	3.22	1.59	
ਪੰਜਾਬ	Punjab	1,020	1.15	3,892	2.38	3.82	
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	4,487	5.05	19,932	12.17	4.44	
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	56	0.06	109	0.07	1.95	
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	7,191	8.09	7,708	4.71	1.07	
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	308	0.35	330	0.20	1.07	
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	17,817	20.05	17,971	10.97	1.01	
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	5,878	6.61	5,555	3.39	0.95	
ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	U.T.'s	300	0.34	656	0.40	2.19	
ਭਾਰਤ	India	88,883	100.00	1,63,797	100.00	1.84	

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਣਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 1980-81

Source :—All India Report on Agricultural Census 1980-81.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.18—ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸਾਈਜ਼-ਗਰੁਪ ਵਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ 1980-81
Table 6.18—Percentage Distribution of Operational Holdings in the States by Size-groups 1980-81

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U.T.	ਸੀਮਾਂਤ	ਛੋਟੀਆਂ	ਸੈਮੀ	ਮੱਧ	ਵੱਡੀਆਂ	ਕੁਲ
		(1 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘਟ)	(1-2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ)	ਮੀਡੀਅਮ (2-4 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ)	ਅਕਾਰ ਦੀਆਂ (4-10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ)	(10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਤੇ ਉਪਰ)	ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼
		Marginal (Below 1 Hectare)	Small (1-2 Hectare)	Semi Medium (2-4 Hectare)	Medium (4-10 Hectare)	Large (10 Hectare and above)	All Holdings
		0	1	2	3	4	5
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	51.86	20.92	16.04	9.06	2.12	100.00
ਅਸਾਮ	Assam	59.34	22.76	13.65	4.00	0.25	100.00
ਬਿਹਾਰ	Bihar	75.88	10.84	8.47	4.20	0.61	100.00
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	24.25	21.65	24.84	23.40	5.86	100.00
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	32.19	19.19	20.85	21.36	6.41	100.00
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	55.26	21.97	15.12	6.57	1.08	100.00
ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	70.19	16.99	10.03	2.62	0.17	100.00
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	34.55	24.53	21.30	15.36	4.26	100.00
ਕੇਰਲਾ	Kerala	89.17	6.93	2.96	0.85	0.09	100.00
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	32.80	19.13	21.39	19.90	6.78	100.00
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	29.40	22.65	24.02	19.56	4.37	100.00
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	47.83	34.97	15.14	2.06	—	100.00
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	34.70	30.18	26.43	8.10	0.59	100.00
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	8.79	17.33	13.45	28.45	31.98	100.00
ਉੜੀਸਾ	Orissa	46.77	26.84	18.35	7.18	0.86	100.00
ਪੰਜਾਬ	Punjab	19.21	19.41	27.98	26.20	7.20	100.00
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	29.35	19.56	20.45	19.72	10.92	100.00
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	45.37	23.31	19.40	10.32	1.60	100.00
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	69.74	16.81	9.15	3.74	0.56	100.00
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	68.57	19.99	9.36	1.95	0.13	100.00
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	70.56	16.27	9.06	3.71	0.40	100.00
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	69.69	19.55	8.84	1.90	0.02	100.00

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.18 (ਸਮਾਪਤ) ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਾਈਜ਼ ਗਰੁਪਵਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ 1980-81
Table 6.18 (Concl'd.)—Percentage Distribution of Operational Holdings in the State by Size-groups 1980-81

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U.T.	ਸੀਮਤ	ਛੋਟੀਆਂ	ਸੈਮੀ	ਮੱਧ	ਵੱਡੀਆਂ	ਕੁੱਲ	
		(1 ਹੈਕਟਰ ਤੋਂ ਘਟ)	(1-2 ਹੈਕ- ਟੇਅਰ ਤਕ)	ਮੀਡੀਅਮ (2-4 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ)	ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ (4-10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ)	(10 ਹੈਕ- ਟੇਅਰ ਅਤੇ ਉਪਰ)	ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼	
		Marginal (Below 1 Hectare)	Small (1-2 Hectare)	Semi Medium (2-4 Hectare)	Medium (4-10 Hectare)	Large (10 Hectare & Above)	All Holdings	
		0	1	2	3	4	5	6
ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Union Territories							
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A & N Islands ...	13.58	18.52	35.80	30.86	1.24	100.00	
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh...	16.54	20.73	28.12	28.12	6.49	100.00	
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh ...	65.22	17.39	13.04	4.35	—	100.00	
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli ...	40.68	33.05	16.95	6.78	2.54	100.00	
ਦਿੱਲੀ	Dehli ...	44.70	19.21	18.87	14.57	2.65	100.00	
ਗੋਆ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Goa Daman & Diu...	78.23	13.30	5.44	2.30	0.73	100.00	
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshadweep ...	87.76	8.16	4.08	—	—	100.00	
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram ...	33.69	40.99	22.32	3.00	—	100.00	
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry ...	72.48	14.79	7.99	3.85	0.89	100.00	
ਭਾਰਤ	India ...	56.58	18.01	13.96	9.04	2.41	100.00	

ਸਾਧਨ :—ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਣਨਾ ਰਿਪੋਰਟ—1980-81

Source.—All India Report on Agricultural Census—1980-81

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਖੇਤੀ
AGRICUL

ਸਾਰਣੀ 6.19—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ
Table 6.19 State-wise number of operational holdings, operated area and average size

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ State/U.T.	ਅਨੁਸੂਚਿਤ Scheduled	ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ ਦੀ	ਰਕਬਾ	
		(000) Number (000)	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (Percentage to total)	(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ) Area (000 Hect.)	
0		1	2	3	
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	930	9.25	984
ਅਸਾਮ	Assam	...	108	1.07	128
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	900	8.95	499
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	119	1.18	311
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	22	0.22	46
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	156	1.55	114
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	...	72	0.72	76
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	366	3.64	703
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	357	3.55	44
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	824	8.20	1,729
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	467	4.65	956
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	2	0.02	6
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	—	—	—
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	—	—	—
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	405	4.03	415
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	51	0.51	99
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	640	6.37	2,255
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	1	0.01	2
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	564	5.61	379
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	45	0.45	35
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	2,631	26.17	1,661
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1386	13.79	1,076
ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Union Territories	...	6	0.06	3
ਭਾਰਤ	India	...	10,052	100.00	11,521

ਬਾੜੀ
TURE

ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੋਤਿਆਂ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋਤ ਔਸਤ ਅਕਾਰ 1980-81
 per holding of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, 1980-81

ਜਾਤੀਆਂ Castes		ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ Scheduled Tribes				
ਕੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (Percentage to total)	ਪ੍ਰਤੀ ਜੋਤ ਔਸਤ ਅਕਾਰ Average size per Holding	ਗਿਣਤੀ (000) Number (000)	ਕੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (Percentage to total)	ਰਕਬਾ (ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ) Area (000 Hect.)	ਕੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (Percentage to total)	ਪ੍ਰਤੀ ਜੋਤ ਔਸਤ ਅਕਾਰ (ਹੈਕਟੇਅਰ) Average size per Holding (Hect.)
4	5	6	7	8	9	10
8.54	1.06	473	6.90	902	5.40	1.91
1.11	1.19	289	4.22	432	2.59	1.49
4.33	0.55	832	12.14	1,798	10.76	2.16
2.70	2.60	320	4.67	813	4.87	2.54
0.40	2.09	—	—	—	—	—
0.99	0.73	27	0.39	32	0.19	1.18
0.66	1.05	—	—	—	—	—
6.10	1.92	160	2.34	407	2.44	2.54
0.38	0.12	41	0.60	27	0.16	0.66
15.01	2.10	1,610	23.49	5,448	32.62	3.38
8.30	2.05	413	6.03	1,299	7.78	3.14
0.05	3.00	53	0.77	72	0.43	1.36
—	—	170	2.48	296	1.77	1.74
—	—	116	1.69	859	5.14	7.41
3.60	1.02	918	13.39	1,578	9.45	1.72
0.86	1.95	—	—	—	—	—
19.57	3.52	689	10.05	1,665	9.97	2.42
0.02	2.00	17	0.25	41	0.25	2.41
3.29	0.67	48	0.70	78	0.47	1.62
0.30	0.78	95	1.39	123	0.74	1.29
14.42	0.63	29	0.42	50	0.30	1.75
9.34	0.78	416	6.07	366	2.19	0.83
0.03	0.50	138	2.01	418	2.50	3.03
100.00	1.15	6,854	100.00	16,704	100.00	2.44

ਸਾਧਨ—ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਣਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 1980-81
 Source :—All-India Report on Agricultural Census, 1980-81.

ਸਾਰਣੀ 6.20—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਈਜ ਗਰੁਪਵਾਰ ਅਨੁਸ਼ਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ
Table 6 20—State-wise and Group-wise number of operational holdings of Scheduled Castes

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	State/U.Ts.	ਅਨੁਸ਼ਚਿਤ Scheduled			
		ਸਾਈਜ ਗਰੁਪ Size Group			
		ਸੀਮਾਂਤ (1 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ) Marginal (Below 1 Hect.)	ਛੋਟੀਆਂ (1-2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) Small (1-2 Hect.)	ਸੈਮੀ ਮੀਡੀਅਮ (2-4 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) Semi-Medium (2-4 Hect.)	
0	1	2	3		
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	656	181	96
ਅਸਾਮ	Assam	...	63	27	14
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	803	58	27
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	35	31	30
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	10	5	4
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	119	25	10
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	44	18	9
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	161	99	66
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	352	4	1
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	345	188	168
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	207	125	104
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	1	1	1
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	—	—	—
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	—	—	—
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	261	90	42
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	19	12	14
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	203	153	127
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	1	1	—
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	454	74	28
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	35	7	2
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	2,147	335	119
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,043	225	99
ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ	Union Territories	...	4	—	—
ਭਾਰਤ	India	...	6,963	1,659	961

**ਬਾਡੀ
TURE**

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1980-81
and Scheduled Tribes in India 1980-81

(ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ)
(Number in '000)

ਜਾਤੀਆਂ Castes		ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ Scheduled Tribes				
ਹੈਕਟੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ Hectares						
ਮੱਧ ਅਕਾਰ ਦੀਆਂ (4-10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) Medium (4-10 Hect.)	ਵੱਡੀਆਂ (10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਤੇ ਉਪਰ) Large (10 Hect. and above)	ਸੀਮਾਂਤ (1 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ) Marginal (Below 1 Hect.)	ਛੋਟੀਆਂ (1-2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) Small (1-2 Hect.)	ਸੈਮੀ ਮੀਡੀਅਮ (2-4 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) Semi-Medium (2-4 Hect.)	ਮੱਧ ਅਕਾਰ ਦੀਆਂ (4-10 ਹੈਕ. ਤੱਕ) Medium (4-10 Hect.)	ਵੱਡੀਆਂ (10 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਤੇ ਉਪਰ) Large (10 Hect. and above)
4	5	6	7	8	9	10
28	3	199	106	104	50	2
4	—	134	85	53	16	1
10	2	431	131	141	106	23
20	3	95	81	83	54	7
3	—	—	—	—	—	—
2	—	17	6	3	—	—
1	—	—	—	—	—	—
33	7	55	43	35	22	5
—	—	33	5	2	1	—
107	15	485	306	376	342	101
56	9	106	107	114	85	17
—	—	22	19	11	1	—
—	—	50	51	45	14	1
—	—	10	20	16	33	37
11	1	385	263	189	74	7
5	1	—	—	—	—	—
106	51	262	165	149	92	21
—	—	8	4	3	—	1
7	1	25	12	7	—	1
1	—	53	25	14	3	—
28	2	16	5	4	—	—
19	—	297	82	31	6	—
—	—	37	39	33	24	5
441	95	2,729	1,555	1,413	933	234

ਸਾਧਨ.—ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਗਣਨਾ ਰਿਪੋਟ 1980-81
Source.—All India Report on Agricultural Census, 1980-81.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.21—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ

Table 6.21—Index Number of Agricultural Production in Punjab

(ਆਧਾਰ : 1969-70 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਤਰੀਕਾਲਾ = 100)
(Base : Triennium ending 1969-70=100)

ਵਸਲ/ਗਰੁਪ	Commodity/ Group	ਭਾਰ Weight	1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88(P)	1988-89(P)	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
(1) ਅਨਾਜ—	1. Foodgrains—											
(ੳ) ਸੀਰੀਅਲਜ਼	(a) Cereals—											
(i) ਸਾਉਣੀ—	(i) Kharif—											
ਚਾਵਲ	Rice	...	7.61	48.49	145.37	305.75	684.54	1069.65	1162.28	1259.57	1152.22	1042.33
ਬਾਜਰਾ	Bajra	...	1.33	26.84	112.44	87.46	39.69	27.94	13.06	12.95	6.01	6.01
ਮੱਕੀ	Maize	...	6.89	49.09	113.95	111.96	81.00	76.20	54.51	69.84	48.28	38.76
ਜਵਾਰ	Jowar	...	0.02	52.60	114.37	126.37	32.95	25.88	38.83	12.23	28.37	121.59
ਸਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਰੀਅਲਜ਼	Total Kharif Cereal	...	15.85	46.94	128.91	202.97	367.25	549.07	582.40	636.21	574.74	517.96
(ii) ਰਾੜੀ	(ii) Rabi—											
ਕਣਕ	Wheat	...	33.16	41.44	122.40	137.69	182.54	242.11	261.43	224.76	263.70	275.46
ਜੌਂ	Barley	...	0.93	51.60	56.57	150.87	104.44	80.34	107.72	78.38	87.19	125.40
ਰਾੜੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਰੀਅਲਜ਼	Total Rabi Cereals	...	34.09	41.72	120.60	138.05	180.41	237.70	257.24	220.77	258.88	271.37
ਕੁੱਲ ਸੀਰੀਅਲਜ਼	Total Cereals	...	49.94	43.38	123.24	158.65	239.71	336.52	360.44	352.62	359.13	349.63
(ਅ) ਦਾਲਾਂ—	(b) Pulses—											
ਛੋਲੇ	Gram	...	13.61	190.71	79.54	105.30	42.03	16.80	27.54	22.95	8.12	20.15
ਮੂੰਗੀ	Mung	...	0.06	96.04	208.10	160.07	592.80	1553.51	2205.75	2510.41	1463.52	1319.30
ਮਾਂਹ	Mash	...	0.24	55.50	93.55	82.44	68.13	56.23	60.19	52.29	36.44	35.65
ਮਸਰ	Massar	...	0.34	194.22	60.20	71.57	99.84	41.98	85.20	109.00	70.40	86.29
ਕੁੱਲ ਦਾਲਾਂ	Total Pulses	...	14.25	188.12	79.86	104.34	46.17	24.54	38.64	35.97	16.21	27.46
ਕੁੱਲ ਅਨਾਜ	Total Foodgrains	...	61.9	75.51	113.61	146.59	196.74	267.26	289.00	282.33	283.00	277.94

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6. 21—(ਸਮਾਪਤ) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 6.21—(concl'd) Index Number of Agricultural Production in Punjab

(ਆਧਾਰ : 1969-70 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਤਰੇਸਾਲਾ = 100)
(Base: Triennium ending 1969-70=100)

ਫਸਲ/ਗਰੁਪ	Commodity/ Group	ਭਾਰ Weight	1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87*	1987-88(P)	1988-89(P)	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2 ਗੈਰ-ਅਨਾਜੀ ਫਸਲਾਂ—	Non-Foodgrains—											
(ੳ) ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ—	(a) Oilseeds—											
ਮੂੰਗਫਲੀ	Groundnut	...	1.54	31.00	84.50	88.00	51.85	22.36	21.63	20.01	11.50	9.00
ਤਿਲ	Sesamum	...	2.90	60.43	127.57	174.56	118.82	107.53	123.01	127.63	94.01	136.59
ਤੋਰੀਆ, ਰਾਈ ਤੇ ਸਰਸੋਂ	Rape and Mustard	...	1.17	101.77	107.43	147.01	155.91	278.33	290.08	175.15	340.89	214.70
ਅਲਸੀ	Linseed	...	0.07	102.77	66.51	66.52	48.37	42.31	42.30	48.38	120.95	90.71
ਤੇਲ ਦੇ ਕੁਲ ਬੀਜ	Total Oilseeds	...	5.68	61.49	110.99	144.08	105.23	118.82	128.94	107.27	122.84	117.52
(ਅ) ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਫਸਲਾਂ—	(b) Fibres—											
ਦੇਸੀ ਕਪਾਹ	Cotton Desi	...	6.40	97.20	111.49	112.67	63.14	32.22	45.17	41.26	29.30	26.55
ਅਮਰੀਕਨ ਕਪਾਹ	Cotton American	...	10.58	78.32	100.95	174.95	196.27	229.15	252.99	314.17	356.25	410.34
ਕੁਲ ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਫਸਲਾਂ	Total Fibres	...	16.98	85.44	104.92	151.48	146.09	154.92	174.66	211.31	233.02	265.68
(ੲ) ਫੁਟਕਲ	(c) Miscellaneous—											
ਆਲੂ	Potatoes	...	1.69	60.02	100.66	237.14	356.80	312.47	199.11	117.20	299.07	291.85
ਗੰਨਾ (ਗੁੜ)	Sugarcane (Gur)	...	9.76	90.22	97.84	113.81	72.84	91.02	93.73	113.43	108.05	111.76
ਸੂਕੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ	Chillies dry	...	1.67	71.30	85.69	129.18	75.86	32.33	53.47	56.75	31.67	31.67
ਤੰਬਾਕੂ	Tobacco	...	0.03	567.70	108.51	108.51	140.54	56.08	48.78	10.09	—	—
ਕੁਲ ਫੁਟਕਲ	Total Miscellaneous	...	13.15	85.03	96.68	127.75	109.87	111.95	103.06	106.48	123.00	124.76
ਕੁਲ ਗੈਰ-ਅਨਾਜੀ ਫਸਲਾਂ	Total Non-Foodgrains	...	35.81	81.49	102.86	141.59	126.31	133.42	141.12	156.31	175.04	190.49
ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	All Commodities	...	100.00	77.65	109.76	144.80	171.52	219.33	236.04	237.20	244.34	246.64

(P) ਆਰਬੀ
(P) Provisional

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਖੇਤੀ ਬਾਡੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.22—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 6.22—Agricultural Index Numbers in Punjab

(ਆਧਾਰ : 1969-70 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ =100)
(Base : Triennium ending 1969-70=100)

ਸਾਲ	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	ਫਸਲੀ ਘਣਤਾ	ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ	ਝਾੜ	ਫਸਲੀ ਪੈਟਰਨ	ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਉਤਪਾਦਿਕ	
Year	Net area sown	Cropping Intensity	Area under crops	Yield	Cropping Pattern	Agri- cultural Produ- ction	Produc- tivity per Hectare of net area sown	
0	1	2	3	4	5	6	7	
1960-61	...	90.82	92.83	84.30	73.75	93.62	77.65	61.7
1970-71	...	101.57	103.26	104.86	107.74	101.71	109.76	103.0
1975-76	...	106.55	110.87	118.13	121.37	99.13	144.80	136.3
1980-81	...	107.87	118.94	128.29	138.84	102.43	171.52	173.7
1984-85	...	108.55	123.39	133.94	169.59	106.89	219.33	231.07
1985-86	...	109.22	125.70	137.29	178.95	106.51	236.04	248.58
1986-87	...	110.20	126.59	139.49	165.66	107.13	237.20	247.35
1987-88(P)	...	107.99	127.13	137.28	178.17	107.42	244.34	252.06
1988-89(P)	...	105.069	133.88	141.49	175.12	105.77	246.64	247.98

(P) ਆਰਜ਼ੀ
(P) Provisional

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.23—ਭਾਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 6.23—Index Numbers of Agricultural Production in India

(ਆਧਾਰ : 1969-70 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ=100)
(Base : Triennial ending 1969-70=100)

ਫਸਲ	Crop	ਭਾਰ Weight	ਭਾਰ									
			1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87†		
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਸੀਰੀਅਲ—	Cereals—											
ਚਾਵਲ	Rice	...	33.98	88.3	107.4	124.7	137.2	153.7	149.2	163.7	154.5	
ਜਵਾਰ	Jowar	...	4.86	100.4	82.3	96.3	105.7	120.7	115.5	103.3	89.8	
ਬਾਜਰਾ	Bajra	...	2.83	68.9	168.2	120.2	111.9	161.9	126.7	76.8	94.1	
ਮਕੀ	Maize	...	3.06	71.1	126.1	118.8	113.7	128.8	137.2	108.0	121.2	
ਰਾਗੀ	Ragi	...	1.01	99.6	114.5	148.0	128.1	149.6	133.7	133.1	141.0	
ਛੋਟੀ ਮਿਲਟ	Small Millets	...	0.81	110.7	109.6	104.6	86.5	92.0	65.6	66.9	61.8	
ਕਣਕ	Wheat	...	12.16	60.9	132.1	159.9	201.2	251.9	244.1	260.6	252.5	
ਜੌਂ	Barley	...	1.34	97.7	96.6	111.0	79.8	63.7	54.1	68.2	60.1	
ਕੁਲ ਸੀਰੀਅਲ	Total Cereals	...	60.05	82.6	114.1	128.8	143.1	167.1	160.5	167.3	161.0	
ਦਾਲਾਂ—	Pulses—											
ਛੋਲੇ	Gram	...	3.58	119.9	99.7	112.9	83.2	91.2	87.6	111.2	85.6	
ਤੁਰ	Tur	...	1.35	117.8	105.8	117.9	110.0	144.8	145.3	137.2	130.2	
ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ	Other Pulses	...	3.14	101.2	109.3	116.8	104.0	133.3	116.3	123.0	119.0	
ਕੁਲ ਦਾਲਾਂ	All Pulses	...	8.07	112.3	104.4	115.3	95.8	116.5	108.4	120.1	106.1	
ਕੁੱਲ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ	Total Food-grains	...	68.12	86.1	112.9	127.2	137.5	161.1	154.3	161.7	154.5	

ਭੋਲ ਬੀਜ—	Oil Seeds—										
ਮੂੰਗਫਲਾਂ	Groundnut	..	4.82	91.0	118.4	130.9	97.0	137.4	124.8	99.3	117.5
ਤਿਲ	Sesamum	..	0.62	72.9	128.2	109.1	101.4	127.0	118.3	113.8	100.7
ਸਰਸੋਂ ਤਾਰਾਮੀਰਾ ਤੋਰੀਆ ਅਤੇ ਰਾਈ	Rape and Mustard	...	1.73	90.2	132.3	129.6	153.8	173.9	204.9	178.7	175.7
ਅਲਸੀ	Linseed	...	0.43	95.9	114.9	145.0	102.6	107.7	94.3	91.2	83.2
ਅਰਿੰਡ	Castor Seed	...	0.11	120.3	113.4	119.0	170.2	336.8	391.1	256.7	197.0
ਸਫਲਾਵਰ	Safflower	...	0.09	71.0	147.1	225.9	317.8	475.0	488.6	329.9	315.4
ਬੋਹਰ	Nigerseed	...	0.10	97.6	134.3	158.0	153.3	183.9	154.4	200.6	137.8
ਨਾਰੀਅਲ	Coconut	...	1.87	84.7	108.9	104.5	102.6	104.2	124.0	121.4	114.9
ਵੜੋਵੇ	Cotton (Seed)	...	1.19	97.1	85.3	106.6	126.1	114.3	152.2	156.1	125.5
ਕੁਲ ਭੋਲ ਬੀਜ	Total Oil Seeds...		10.96	89.8	116.1	123.8	113.6	138.5	144.6	126.7	127.4

ਰੇਸ਼ੇ —	Fibres—										
ਕਪਾਹ (ਰੂੰ)	Cotton (Lint)	...	3.01	90.2	85.1	106.2	125.1	114.0	151.8	155.8	125.2
ਪਟਸਨ	Jute	...	0.81	83.2	99.6	89.5	131.2	127.4	131.6	219.3	148.3
ਮੋਸਤਾ	Mesta	...	0.15	100.9	113.7	127.0	142.2	120.4	108.1	151.6	109.5
ਸਣ	Sunnhemp	...	0.06	117.0	94.6	91.2	78.3	67.4	81.1	82.9	75.8
ਕੁਲ ਰੇਸ਼ੇ	Total Fibres	...	4.03	96.3	89.3	103.4	126.3	116.2	145.1	167.3	128.5

ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਫਸਲਾਂ	Plantation Crops—										
ਚਾਹ	Tea	...	1.85	81.6	106.4	123.7	144.7	147.7	162.5	166.6	158.6
ਕਾਫੀ	Coffee	...	0.24	86.1	170.1	129.6	182.9	161.9	301.9†	188.6	294.5
ਰਬੜ	Rubber	...	0.19	36.7	127.1	190.2	211.4	142.0	257.5	276.8	303.1
ਕੁੱਲ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਫਸਲਾਂ	Total Plantation Crops	...	2.28	78.3	114.8	129.9	154.3	157.1	185.1†	178.1	184.9

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.23 ਸਮਾਪਤ—ਭਾਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰਾਇਤ ਉਪਜ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 6.23 (concluded)—Index Number of Agricultural Production in India

(ਆਧਾਰ : 1969-70 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ=100)
(Base : Triennium ending 1969-70=100)

ਫਸਲ	Crop	ਭਾਰ Weight	ਭਾਰ								
			1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87*	
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਫਟਰਲ ਫਸਲਾਂ—	Miscellaneous Crops—										
ਗੰਨਾ (ਗੁੜ)	Sugarcane (Gu)	...	7.01	94.1	106.4	118.2	129.4	146.0	142.8	143.1	153.0
ਤੰਬਾਕੂ	Tobacco	...	1.14	84.5	101.8	98.4	135.1	138.3	136.4	123.9	128.2
ਆਲੂ	Potato	...	1.41	66.9	112.0	176.0	211.9	291.2	301.2	249.7	305.0
ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ	Pepper (Black)	...	0.08	132.3	94.6	102.4	127.4	98.1	78.7	146.9	141.9
ਲਾਲ ਮਿਰਚ (ਸੁੱਕੀ)	Chillie (Dry)	...	1.11	98.9	120.6	100.1	117.4	130.7	145.5	202.5	180.0
ਅਦਰਕ (ਸੁੱਕਾ)	Ginger (Dry)	...	0.07	90.5	151.9	227.5	315.7	428.8	473.2	487.9	448.9
ਹਲਦੀ	Turmeric	...	0.3	80.8	130.3	93.8	150.5	147.4	179.8	254.6	194.6
ਸੁਪਾਰੀ	Areca nut	...	0.60	73.3	102.5	113.9	139.5	135.0	55.8	154.0	149.2
ਧਣੀਆਂ	Coriander	...	0.01	...	145.2	134.4	93.3	137.7	101.0	98.6	140.7
ਇਲੈਂਚੀ	Cardamom	...	0.13	104.2	100.0	167.7	177.7	268.2	280.3	302.0	293.3
ਟੋਪੀਕਾ	Tapioca	...	0.81	40.8	106.2	133.1	122.2	122.6	117.9	101.7	74.4
ਸ਼ਕਟਕੰਦੀ	Sweet Potato	...	0.43	71.0	97.5	104.5	86.7	91.5	93.9	81.2	83.8
ਕੇਲਾ	Banana	...	1.11	87.6	91.5	101.6	141.4	146.5	165.4	169.9	145.2
ਕਾਜੂ	Cashewnut	...	0.21	68.6	108.9	138.3	158.7	180.6	189.5	189.5*	189.5
ਗੁਆਰਾ	Guar seed	...	0.18	117.3	160.9	184.4	140.2	250.6	173.2	96.2	89.2
ਕੁਲ ਗੈਰ ਅਨਾਜੀ	Total Non-Foodgrains	...	31.88	88.1	108.6	120.5	130.5	146.4	155.3	150.9	148.4
ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	All Commodities	...	100.00	86.7	111.5	125.1	135.3	156.4	154.6	158.3	152.6

*ਆਰਜੀ
*Provisional

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਤੇ ਅਕੜਾ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।
Source.—Economic and Statistical Adviser Government of India.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.24—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਖਪਤ
Table 6.24—Consumption of Chemical Fertilizers in Punjab('000 ਨੂਟਰਿਨਟਸ ਟਨੀਜ਼)
(*000 Nutrients tonnes)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਖਾਦ Fertilizers				
		ਨਾਈਟਰੋਜਨਸ Nitrogenous (N)	ਫਾਸਫੋਟਿਕ Phosphatic (P ₂ O ₅)	ਪੋਟਾਸ਼ਿਕ Potassic (K ₂ O)	ਜੋੜ Total (NPK)	
0		1	2	3	4	
1960-61	...	5	—	—	5	
1970-71	...	175	31	7	213	
1975-76	...	232	53	10	295	
1980-81	...	526	207	29	762	
1983-84	...	706	253	32	991	
1984-85	...	759	267	22	1048	
1985-86	...	787	287	24	1098	
1986-87	...	803	290	23	1116	
1987-88	...	791	297	24	1112	
1988-89	...	796	301	20	1117	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District: 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	66	21	2	89
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	94	27	1	122
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	31	13	1	45
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	52	21	5	78
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	25	10	2	37
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	22	9	1	32
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	91	40	5	136
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	88	33	—	121
ਫਰੀਦ ਕੋਟ	Faridkot	...	90	44	1	135
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	66	21	—	87
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	80	35	1	116
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	91	27	1	119

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Director of Agriculture, Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.25—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮੇ
ਮਗਰ ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਰਕਬਾ

TABLE 6-25—Agricultural Workers as Percentage of Total Workers and Cultivable Area
per Agricultural Worker in districts of Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ			ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮੇ ਮਗਰ ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ)			
		Percentage of Agricultural Workers			Cultivable area per Agriculture Worker (Hectares)			
		1961	1971	1981	1961	1971	1981	
0	1	2	3	4	5	6		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	49.18	58.85	55.95	1.79	1.49	1.15
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	46.00	55.85	53.70	2.06	1.45	1.23
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	54.75	61.47	53.46	2.63	1.84	1.78
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	42.44	50.69	46.70	1.94	1.48	1.31
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	57.24	61.51	57.39	1.72	1.53	1.38
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	56.59	62.65	51.53	1.54	1.35	1.32
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	45.18	50.80	43.84	2.32	1.55	1.36
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	66.55	73.48	69.52	2.44	2.35	1.93
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	65.35	74.57	68.97	2.67	2.02	1.76
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	72.92	76.42	68.94	2.54	2.11	1.81
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	67.07	71.48	70.98	2.23	1.82	1.47
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	53.54	63.23	57.56	2.61	1.80	1.47
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	55.89	62.67	58.03	2.23	1.75	1.50

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ:—1971 ਵਿਚ ਕਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। 1961 ਵਿਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਮਾਈ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਘੰਟਾ ਪ੍ਰਤਿ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਨੂੰ ਕਾਮਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ 1971 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜੇਕਰ ਕਾਮੇ ਪ੍ਰਤਿ ਦਿਨ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਮਾਈ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

Note:—The definition of a worker has undergone a change in 1971. In 1961, persons economically active even for hour a day were treated as workers but in 1971 they were treated as such only if this activity them daily for a period sufficient to make them gainful.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.26—ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੋਣਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਔਸਤ ਝਾੜ—1985
TABLE 6.26—Average Yield of Principal Crops in India and Selected Countries—1985

(ਕਿ:ਗ: ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Kg. per Hectare)

ਦੇਸ਼	Countries	ਫਸਲ Crop				
		ਚਾਵਲ (ਝੋਨਾ) Rice (Paddy)	ਕਣਕ Wheat	ਮੱਕੀ Maize	ਗੰਨਾ (ਗੰਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ) Sugarcane (in terms of Cane)	
	0	1	2	3	4	
ਅਰਜਨ ਟਾਇਨਾ	Argentina	...	..	1,605	3,603	55,000
ਅਸਟਰੇਲੀਆ	Australia	...	..	1,384	..	79,479
ਬਰਾਜ਼ੀਲ	Brazil	...	1,698	..	1,866	63,846
ਚੀਨ	China	...	5,346	2,951	..	70,006
ਕਨੇਡਾ	Canada	...	..	1,746	6,179	..
ਫਰਾਂਸ	France	...	..	6,008	6,372	..
ਭਾਰਤ	India	...	2,179	1,873	1,207	59,845
ਇਟਲੀ	Italy	...	..	2,808	6,979	..
ਜਪਾਨ	Japan	...	6,225	..	..	..
ਪਾਕਿਸਤਾਨ	Pakistan	...	2,250	1,589	1,272	35,553
ਤੁਰਕੀ	Turkey	...	..	1,892	3,279	..
ਯੂ. ਏ. ਆਰ.	U.A.R.	...	..	..	..	..
ਯੂ. ਕੇ.	U.K.	...	..	6,151	..	..
ਯੂ.ਐਸ. ਏ.	U.S.A.	...	6,095	2,519	7,406	82,036
ਯੂ. ਐਸ. ਐਸ. ਆਰ.	U.S.S.R.	...	3,898	1,647	2,906	..

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source:—Ministry of Agriculture, Government of India.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ
AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.27—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ
Table 6.27—Percentage contribution of Agriculture to total State Income in Punjab

ਸਾਲ Year	ਨਿਰੋਲ ਰਾਜ ਆਮਦਨ Net State Income		ਕੁਲ ਰਾਜ ਆਮਦਨ Gross State Income	
	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ At Current prices	ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ At Constant (1980-81) prices	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ At Current prices	ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ † At Constant (1980-81) prices
0	1	2	3	4
1980-81	...	35.55	34.69	34.69
1981-82	...	35.80	34.96	35.94
1982-83	...	35.76	34.82	35.77
1983-84	...	33.68	33.03	33.80
1984-85	...	34.71	34.00	35.98
1985-86	...	35.16	34.30	36.36
1986-87	...	34.20	33.19	33.93
1987-88	...	33.46	33.40	33.75
1988-89(Q)	...	34.07	33.01	34.06

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

Q ਤੁਰੰਤ Quick

ਨੋਟ :—ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਮਾਨ ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ (ਅਧਾਰ 1980-81) ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀਰੀਜ਼ (ਅਧਾਰ 1970-71) ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

Note :—The above estimates relate to New-Series (with base 1980-81) and replace the existing series (with base 1970-71) given in the earlier Statistical Abstracts of Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.28—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸੂਚਕ

Table 6.28—Indices of Parity in Punjab

(ਆਧਾਰ Base : 1959-60 to 1961-62=100)

ਸਾਲ Year	ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ Index of prices received by the farmers	ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ Index of prices paid by the farmers	ਸਮਾਨਤਾ ਸੂਚਕ Index of parity
0	1	2	3
1965-66	... 146.01	137.41	106.26
1970-71	... 203.17	214.80	94.59
1975-76	... 311.05	316.01	98.43
1976-77	... 336.63	363.38	92.64
1977-78	... 353.00	356.26	99.08
1978-79	... 383.73	361.82	106.06
1979-80	... 394.61	399.02	98.89
1980-81	... 521.17	477.16	109.22

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Economic and Statistical Organisation Punjab.

ਖੇਤੀਬਾੜੀ

AGRICULTURE

ਸਾਰਣੀ 6.29—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ
Table 6.29—Sowing and Harvesting periods of important crops in Punjab

ਫਸਲ Crop	ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ Sowing period	ਕੱਟਣ ਦਾ ਸਮਾਂ Harvesting period			
0	1	2			
ਚਾਵਲ	Rice: ਮਈ-ਜੁਲਾਈ	May—July	ਸਤੰਬਰ-ਨਵੰਬਰ	September—November	
ਜਵਾਰ	Jowar	ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ	June-July	ਸਤੰਬਰ-ਨਵੰਬਰ	September—November
ਬਾਜਰਾ	Bajra	ਜੂਨ-ਅਗਸਤ	June—August	ਸਤੰਬਰ-ਨਵੰਬਰ	September—November
ਮੱਕੀ	Maize	ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ	June-July	ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ	September—October
ਕਣਕ	Wheat	ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ	October—December	ਅਪਰੈਲ-ਮਈ	April—May
ਜੌਂ	Barley	ਅਕਤੂਬਰ—ਦਸੰਬਰ	October—December	ਅਪਰੈਲ-ਮਈ	April—May
ਛੋਲੇ	Gram	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November	ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ	March—April
ਮਾਂਗ	Masur	ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ	June-July	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October—November
ਮੂੰਗ	Moong	ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ	June-July	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October—November
ਅਰਹਰ	Arhar	ਮਈ-ਜੂਨ	May-June	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November
ਮਸਰ	Massar	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November	ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ	March—April
ਗੰਨਾ	Sugarcane	ਫਰਵਰੀ-ਮਾਰਚ	February-March	ਦਸੰਬਰ—ਮਾਰਚ	December—March
ਆਲੂ	Potato	ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ September-October and December- January	May—July	ਨਵੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ-ਮਈ November—January and April—May	
ਮੁੰਗਫਲੀ	Groundnut	ਮਈ—ਜੁਲਾਈ	May—July	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November
ਤਿਲ	Sesamum	ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ	June-July	ਅਕਤੂਬਰ	October
ਤੋਰੀਆ	Toria	ਸਤੰਬਰ	September	ਨਵੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ	November-December
ਸਰਸੋਂ	Sarson	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November	ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ	March-April
ਅਲਸੀ	Linseed	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	October-November	ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ	March-April
ੜਪਾਹ	Cotton	ਅਪਰੈਲ—ਜੂਨ	April—June	ਸਤੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ	September—December
ਲਾਲ ਮਿਰਚ	Chillies	ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ ਅਤੇ ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ March-April and June-July		ਅਗਸਤ—ਨਵੰਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ—ਫਰਵਰੀ August—November and November— February	

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ।
Source : Punjab Agricultural University, Ludhiana.

ਸੈਕਸ਼ਨ 7

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ

ਸਾਰਣੀ 7.1--ਰਾਜ ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1989 ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.2--ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਅਹਾਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮੰਡੀ ਪਿੰਡ ਤੇ ਰਕਬਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.3--ਰਾਜ ਦੇ ਗੁਦਾਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.4--ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਤੇ ਸਾਲ ਵਾਰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.5--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਗੈਰ ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.6--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.7--ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੇਜ਼ੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ।

ਸਾਰਣੀ 7.8--ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ।

ਸਾਰਣੀ 7.9--ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਮਤਾਂ।

SECTION VII

MARKETING AND STORAGE

Table 7.1 Indicates the names and number of principal agricultural markets in the State as on 31st March, 1989.

Table 7.2 Shows the distribution of regulated markets and sub-yards attached to such markets at well as average number of villages and area served per market.

Table 7.3 Indicates capacity of State owned storages in the State.

Table 7.4 Gives market arrivals of important crops by districts and years.

Table 7.5 Exhibits distribution of market arrivals of foodgrains and non-foodgrains by districts and years in Punjab.

Table 7.6 Shows procurement of important crops in Punjab by districts.

Table 7.7 Procurement of important crops by agencies.

Table 7.8 Contribution of Wheat and Rice to Central Pool.

Table 7.9 Procurement prices cropwise.

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.1—31-3-1989 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਆਂ
Table 7.1—Principal Agricultural Markets (Regulated) in Punjab as on 31-3-1989

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ Name of Markets	ਕੁੱਲ ਮੰਡੀਆਂ Total Markets
0	1	2
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	ਬਟਾਲਾ, ਧਾਰੀਵਾਲ, ਦੀਨਾ ਨਗਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਕਾਦੀਆਂ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ, ਚੂੜੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ, ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ, ਕਲਾਨੌਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਵਾਨ	12
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	ਅਜਨਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਿਖੀਵਿੰਡ, ਗੋਹਰੀ, ਖੇਮ ਕਰਨ, ਪੱਟੀ, ਰਈਆ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਝਬਾਲ ਚੋਗਾਵਾਂ, ਮਹਿਤਾ, ਮਜੀਠਾ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਟਾਰੀ ਅਤੇ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂਆਂ	15
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	ਭੋਲੋਥ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਫਗਵਾੜਾ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਢਿਲਵਾਂ	5
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	ਬੰਗਾ, ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਲੰਧਰ ਛਾਉਣੀ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਨਕੋਦਰ, ਫਿਲੌਰ, ਸ਼ਾਹਕੋਟ, ਨੂਰ ਮਹਿਲ, ਆਦਮਪੁਰ, ਗੁਰਾਇਆ, ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ, ਭੋਗਪੁਰ ਅਤੇ ਬਿਲਗਾ	13
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	ਗੜ੍ਹ ਸ਼ੰਕਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮੁਕੇਰੀਆਂ, ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, ਬਲਾਚੌਰ ਅਤੇ ਦਸੂਆ	6
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	ਖਰੜ, ਕੁਰਾਲੀ, ਮੋਰਿੰਡਾ, ਰੋਪੜ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਤੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ	6
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	ਦੌਰਾਹਾ, ਜਗਰਾਓ, ਖੰਨਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਾਛੀਵਾੜਾ, ਮੁਲਾਂਪੁਰ, ਰਾਏਕੋਟ, ਸਮਰਾਲਾ, ਸਾਹਨੇਵਾਲ, ਖਮਾਣੇਂ ਮਲੋਂਦ ਹਥੂਰ ਸਿਧਵਾਂ ਬੇਟ ਅਤੇ ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ	14
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	ਅਬੋਹਰ, ਧਰਮਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਮੱਖੂ, ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਜ਼ੀਰਾ, ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਏ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ, ਮੱਲਾਂ ਵਾਲਾ, ਮਮਦੋਟ ਅਤੇ ਕੋਟ ਇਸੇ ਖਾਂ	13
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	ਫਰੀਦਕੋਟ, ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ, ਮੁਕਤਸਰ, ਮੋਗਾ, ਰਾਦੜਬਾਹਾ, ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਮਲੋਂਟ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਜੈਤੋਂ, ਬਰੀ ਵਾਲਾ, ਬਦਨੀ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਅਜੀਤਵਾਲ	12
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	ਬਰੇਟਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਭੁਚੋ, ਬੁਢਲਾਡਾ, ਗੁਨਿਆਨਾ, ਮਾਨਸਾ, ਮੋੜ, ਰਾਮਾ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, ਸੰਗਤ ਭਗਤਾ ਭਾਇਕਾ, ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਅਤੇ ਭੀਪੀ	14
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਬਰੇਟਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਭੁਚੋ, ਬੁਢਲਾਡਾ, ਗੁਨਿਆਨਾ, ਮਾਨਸਾ, ਮੋੜ, ਰਾਮਾ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, ਸੰਗਤ ਭਗਤਾ ਭਾਇਕਾ, ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਅਤੇ ਭੀਪੀ	17
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	ਬਸੀ ਪਠਾਨਾਂ, ਡੇਰਾ ਬਸੀ, ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਨਾਭਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਸਮਾਨਾ, ਸਰਹੰਦ, ਪਾਤੜਾਂ, ਲਾਲੜੂ, ਬਨੂੜ, ਘਨੌਰ, ਭਾਦਸੌਂ, ਦੂਦਨ ਸਾਧਾਂ, ਡਕਾਲਾ ਅਤੇ ਚਨਾਰਥਲ	10
ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮੰਡੀਆਂ Total Markets in Punjab		143

ਸਾਧਨ—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਬੋਰਡ।
Source—Punjab State Agricultural Marketing Board.

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀਆਂ
Table 7.2—District-wise Regulated Markets in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of regulated markets	ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਅਹਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Sub-yards attached with regulated markets				ਪ੍ਰਤਿ ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀ ਪਿੰਡੇ ਔਸਤ ਪਿੰਡ Average No. of villages served per regulated markets				ਪ੍ਰਤਿ ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੰਡੀ ਪਿੰਡੇ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ. ਮੀ.) Average area served per regulated market (Sq. Kms.)							
		1966-67	1986-87	1987-88	1988-89	1966-67	1986-87	1987-88	1988-89	1966-67	1986-87	1987-88	1988-89	1966-67	1986-87	1987-88	1988-89
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	6	12	12	12	11	50	46	44	250	129	129	129	574	297	297	297
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	8	15	15	15	23	64	63	62	146	79	79	79	635	339	339	339
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	4	5	5	5	5	17	18	17	131	120	120	120	416	326	327	327
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	9	13	13	13	24	57	55	55	131	94	94	94	386	261	262	262
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	4	6	6	6	12	32	33	32	388	264	264	264	991	646	647	647
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	4	6	6	6	8	24	24	23	209	148	149	149	523	347	348	348
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	8	14	14	14	12	44	45	44	117	68	68	68	469	276	276	276
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	15	13	13	13	21	55	51	51	95	86	86	86	671	451	452	452
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	..	12	12	12	..	62	61	61	..	47	47	47	..	478	478	478
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	13	14	14	14	9	35	35	36	51	37	37	37	529	397	397	397
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	9	16	17	17	11	37	39	38	89	44	42	42	645	319	300	300
ਧਟਿਆਲਾ Patiala	...	8	15	16	16	18	42	42	42	179	95	89	89	579	306	287	287
ਜੋੜ Total	...	88	141	143	143	154	519	512	505	139	88	86	86	573	357	352	352

ਸਾਧਨ.—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਬੋਰਡ।
Source.—Punjab State Agricultural Marketing Board.

ਨੋਟ.—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਾਲ 1966-67 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
Note :—Data for the year 1966-67 of Faridkot distt. is included under Bathinda and Firozpur districts.

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ

MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ*
Table 7.3—State Owned Storage Capacity* in Punjab

(ਲੱਖ ਮੀ: ਟਨ)
(Lakh M. Tons)

ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਨਾਂ	Name of Agency	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
1. ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	Food Corporation of India ...	10.81	51.80	41.22	45.12	45.99	57.36	59.43	58.35
2. ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ	Civil Supplies Department ...	5.07	26.07	13.03	18.08	22.20	16.99	11.29	7.13
3. ਮਾਰਕਫੈਡ ਪੰਜਾਬ	Markfed Punjab ...	7.84	12.83	15.74	12.44	17.97	14.12	11.03	18.36
4. ਸਟੇਟ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ	State Warehousing Corporation ...	5.41	8.60	10.97	10.80	14.20	15.60	15.21	11.81
5. ਕੇਂਦਰੀ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ	Central Warehousing Corporation ...	0.81	4.05	4.80	4.87	5.52	3.50	2.77	2.77
6. ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ	Punjab State Civil Supply Corporation ...	0.81	8.38	9.01	9.77	11.75	18.11	15.32	8.05
7. ਮੰਡੀਕਰਣ ਬੋਰਡ	Marketing Board ...	—	—	—	—	—	2.41	2.41	2.41
	Total ...	30.75	111.73	94.77	101.08	117.63	128.09	117.46	108.88

ਸਾਧਨ—ਫੂਡ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source—Food and Civil Supplies Department.

*ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਏ ਗੋਦਾਮ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

*Includes hired storage capacity and open capacity.

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ
Table 7.4—Market Arrivals of Important Crops in Punjab by District

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਸਾਲ District/Year	(000 ਮੀ. ਟਨ) (000 M. Ton)				
	ਝੋਨਾ Paddy	ਮੱਕੀ Maize	ਕਣਕ Wheat		
0	1	2	3		
1970-71	...	846	298	2,722	
1975-76	...	1,836	195	2,451	
1980-81	...	4,432	56	4,392	
1983-84	...	5,777	38	5,248	
1984-85	...	6,950	27	5,056	
1985-86	...	7,106	16	6,308	
1986-87	...	7,565	25	6,779	
1987-88@	...	7,122	4	4,974	
1988-89*	...	5,650	5	5,528	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	291	—	238
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	543	—	549
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	291†	—	237
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	428	3	421
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	98	1	112
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	95	1	39
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	757	—	582
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	658	—	722
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	523	—	696
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	96	—	432
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	828	—	860
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	942	—	640

@ਸੋਧੀ ਹੋਈ

@Revised

*ਆਰਜ਼ੀ

*Provisional

†ਪੜਤਾਲ ਅਧੀਨ

†Under Verification

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਤੇ ਸਪਲਾਈਜ਼, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Food and Supplies, Punjab.

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.5—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਨਾਜੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਵੰਡ (000 ਕੁਇੰਟਲ)
Table 7.5—Distribution of Market Arrivals of Foodgrains and Non-foodgrains in Punjab (000 Qts.)

ਜਿਲ੍ਹਾ District	ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਲ ਆਮਦ Total Market arrivals							
	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
	0	1	2	3	4	5	6	7
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	4,266	5,975	6,474	6,234	8,034	8,310	5,423	5,601
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	7,061	9,942	11,282	12,990	14,550	16,072	11,313	11,182
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	2,938	4,785	7,962	12,250	13,354	7,418	6,289	4,286*
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	4,944	8,847	5,730	9,901	11,200	12,597	10,116	9,632
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	1,959	2,505	2,103	4,575	3,505	4,068	2,379	3,031
ਰੂਪ ਨਗਰ Rupnagar	869	1,520	3,571	1,765	1,915	2,223	1,812	2,430
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	7,000	12,905	15,374	14,366	16,716	19,191	17,825	17,121
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	7,775	12,854	26,518	16,990	18,260	22,889	18,757	17,947
ਫਰੀਦਕੋਟ Ferozkot	7,662	11,456	16,413	15,646	17,216	20,386	17,192	17,956
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	3,516	5,580	14,871	8,924	7,774	11,001	9,361	9,066
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	5,822	13,104	18,359	12,378	19,938	21,436	20,057	19,963
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	6,828	13,836	17,184	16,381	18,431	19,904	17,985	17,091
ਜੇਕ Total	60,690	1,03,310	1,45,841	1,32,400	1,50,893	1,65,495	1,38,509	1,35,306

ਸਾਧਨ:—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਰਕਣ ਬੋਰਡ।

Source:—Punjab State Agricultural Marketing Board.

*ਪੜਤਾਲ ਅਧੀਨ

*Under Verification

ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ
Table 7.6—District-wise Production and Procurement of Important Crops in Punjab
(000 ਮੀ. ਟਨ M. on)

ਜਿਲ੍ਹਾ/ਸਾਲ	District/Year	ਝੋਨਾ Paddy		ਮੱਕੀ Maize		ਕਣਕ Wheat		
		ਉਪਜ Production	ਵਸੂਲੀ Procurement	ਉਪਜ Production	ਵਸੂਲੀ Procurement	ਉਪਜ Production	ਵਸੂਲੀ Procurement	
		0	1	2	3	4	5	6
	1970-71	...	1,302	637	861	205	4,865	2,375
	1975-76	...	2,175	1,836	846	195	5,788	2,364
	1980-81	...	4,850	4,432	1,612	40	7,677	4,277
	1983-84	...	6,804	5,777	539	38	9,422	5,248
	1984-85	...	7,581	6,950	577	27	10,176	5,056
	1985-86	...	8,225	7,106	412	16	10,988	6,308
	1986-87	...	8,877	7,565	528	25	9,447	6,779
	1987-88	...	8,122	7,122†	365	4†	11,084	4,974†
	1988-89*	...	7,347	5,650	293	5	11,578	5,528
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89*							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	554	291	23	—	652	238
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	921	543	21	—	1,257	549
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	263	291	6	—	406	237
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	583	428	58	3	807	421
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	182	98	103	1	460	112
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	133	95	31	1	244	39
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	904	757	23	—	1,123	582
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	810	658	2	—	1,430	722
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	618	523	2	—	1,325	696
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	142	96	@	—	1,040	432
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,076	928	4	—	1,585	860
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,161	942	20	—	1,249	640

ਸਾਧਨ: ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director Food and Supplies Department and Director Land Records, Punjab.

ਨੋਟ :-ਕਣਕ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਇਕ ਸਾਲ ਪਿਛੇ ਦੇ ਹਨ ।

Note — Wheat production data relates to preceding year.

*ਅਸਲਜੀ—

*Provisional

† ਸੋਧੇ ਹੋਏ ।

† Revised ,

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
Marketing and Storage

ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ

MARKETING AND

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 7.7—ਵੱਖ ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ

Table No. 7.7—Procurement of

		ਮੁੱਖ Important					
		ਝੋਨਾ Paddy					
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ State Government	ਐਫ. ਸੀ. ਆਈ. F.C.I.	ਮਾਰਕਫੈਡ Markfed	ਪਨਸਪ Punsup	ਵਪਾਰੀ Traders	ਕੁੱਲ Total	
0	1	2	3	4	5	6	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	—	—	—	291	291
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	—	9	—	534	543
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	—	1	290	291
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1	12	5	410	428
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	2	2	94	98
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—	—	95	95
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	—	1	9	747	757
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	2	37	1	618	658
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—	5	518	523
ਬਠਿੰਡਾ	Baghinda	...	—	—	—	96	96
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	3	2	—	923	928
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	—	—	—	942	942
ਰਾਜ	State	...	6	63	23	5,558	5,650

* ਅਰਜ਼ੀ

* Provisional

ਸਟੋਰੇਜ

STORAGE

ਕੀੜੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ, 1988-89*

(000 ਮੀ. ਟਨ)

Important Crops by agencies, 1988-89*

(000 M. Tons)

ਫਸਲਾਂ
Cropsਕਣਕ
Wheat

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	ਐਫ. ਸੀ. ਆਈ.	ਮਾਰਕਟੇਡ	ਪਨਸਪ	ਵਪਾਰੀ	ਕੁਲ
State Govern- ment	F.C.I.	Markfed	Punsup	Trader	Total
7	8	9	10	11	12
36	119	32	21	30	238
40	281	107	86	35	549
27	127	33	32	16	237
27	252	66	58	18	421
7	57	21	15	13	112
—	22	2	3	12	39
51	220	44	81	186	582
99	344	119	97	63	722
89	247	110	97	154	696
51	158	82	72	68	432
82	387	134	144	112	860
92	228	130	118	72	640
601	2,442	880	824	779	5,528

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਤੇ ਸਪਲਾਈਜ਼, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Director, Food and Supplies, Punjab,

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ

MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.8—ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ।
Table 7.8—Contribution of Wheat and Rice to Central Pool

(ਲੱਖ ਟਨ)
(Lakh Ton)

ਸਾਲ Year	ਚਾਵਲ Rice		ਕਣਕ Wheat	
	ਯੋਗਦਾਨ Contribution	ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿਸਾ Percentage Share to the Central Pool	ਯੋਗਦਾਨ Contribution	ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿਸਾ Percentage Share to the Central Pool
0	1	2	3	4
1980-81	25.2	45.3	42.8	75.3
1983-84	32.8	41.9	51.7	62.3
1984-85	42.7	43.6	50.1	53.9
1985-86	41.8	42.8	61.5	59.4
1986-87	43.3	47.1	64.8	61.5
1987-88	33.6	48.8	44.2	56.1
1988-89	27.6	35.8	47.5	72.7

ਸਾਧਨ : ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Agriculture Department, Punjab.

ਨੋਟ :—ਕਣਕ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਾਰਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਦੋਂਕਿ ਚਾਵਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਫਸਲੀ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ-ਸਤੰਬਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ।

Note :—Information of Wheat pertains to Marketing year i.e. April-March, whereas that of Rice pertains to crop year i.e. October-September.

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ

MARKETING AND STORAGE

ਸਾਰਣੀ 7.9—ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਮਤਾਂ
Table 7.9—Cropwise Procurement Prices(ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)
(Rs. per Quintal)

ਸਾਲ Year	ਫਸਲਾਂ Crops			
	ਕਣਕ Wheat	ਜੀਰੀ Paddy (common)	ਗੰਨਾ Sugarcane	ਕਥਾਹ Cotton
0	1	2	3	4
1970-71	76.00	51.00	..	..
1975-76	105.00	74.00 (+2.00)	8.50	..
1980-81	117.00	105.00	13.00 (23.00 to 25.00)	304.00
1983-84	151.00	132.00	13.50 (20.00 to 23.00)	400.00
1984-85	152.00	137.00 (+3.00)	14.00 (22.00 to 25.00)	410.00
1985-86	157.00 (+5.00)	142.00	16.50 (24.00 to 27.00)	425.00
1986-87	162.00	150.00 (+17.00)	17.00 (26.00 to 29.00)	430.00
1987-88	166.00	150.00	18.50 (28.00 to 31.00)	440.00
1988-89	173.00	160.00	19.50 (31.00 to 35.00)	500.00

ਸਾਧਨ :—ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Agriculture Department, Punjab.

ਨੋਟ :—ਕਣਕ ਅਤੇ ਜੀਰੀ ਅਧੀਨ ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਹੋਏ ਅੰਕੜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦਿਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

Note—Figures within brackets under wheat and Paddy are prices paid by the State Government in addition to the procurement prices and under Sugarcane are prices actually paid by the State Government.

ਸੈਕਸ਼ਨ 8

ਸਿੰਜਾਈ

ਸਾਰਣੀ 8.1 ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਜ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਲ 1988-89 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੰਜਾਈ ਸਾਧਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 8.2 ਅਤੇ 8.3 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਲ ਬੀਜਿਆ ਅਤੇ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ, ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿੰਜੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੁਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਤੇ ਫਸਲਵਾਰ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਦਰਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 8.4 ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 8.5 ਵਿੱਚ 1985-86 ਲਈ ਰਾਜਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਸਿੰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਰਕਬਾ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਾਰਣੀ 8.6 ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਫਸਲਵਾਰ ਸਿੰਜਿਆ ਕੁਲ ਰਕਬਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

SECTION VIII

IRRIGATION

Table 8.1 shows data concerning net area under irrigation according to different modes, for the State as a whole and district-wise for 1988-89.

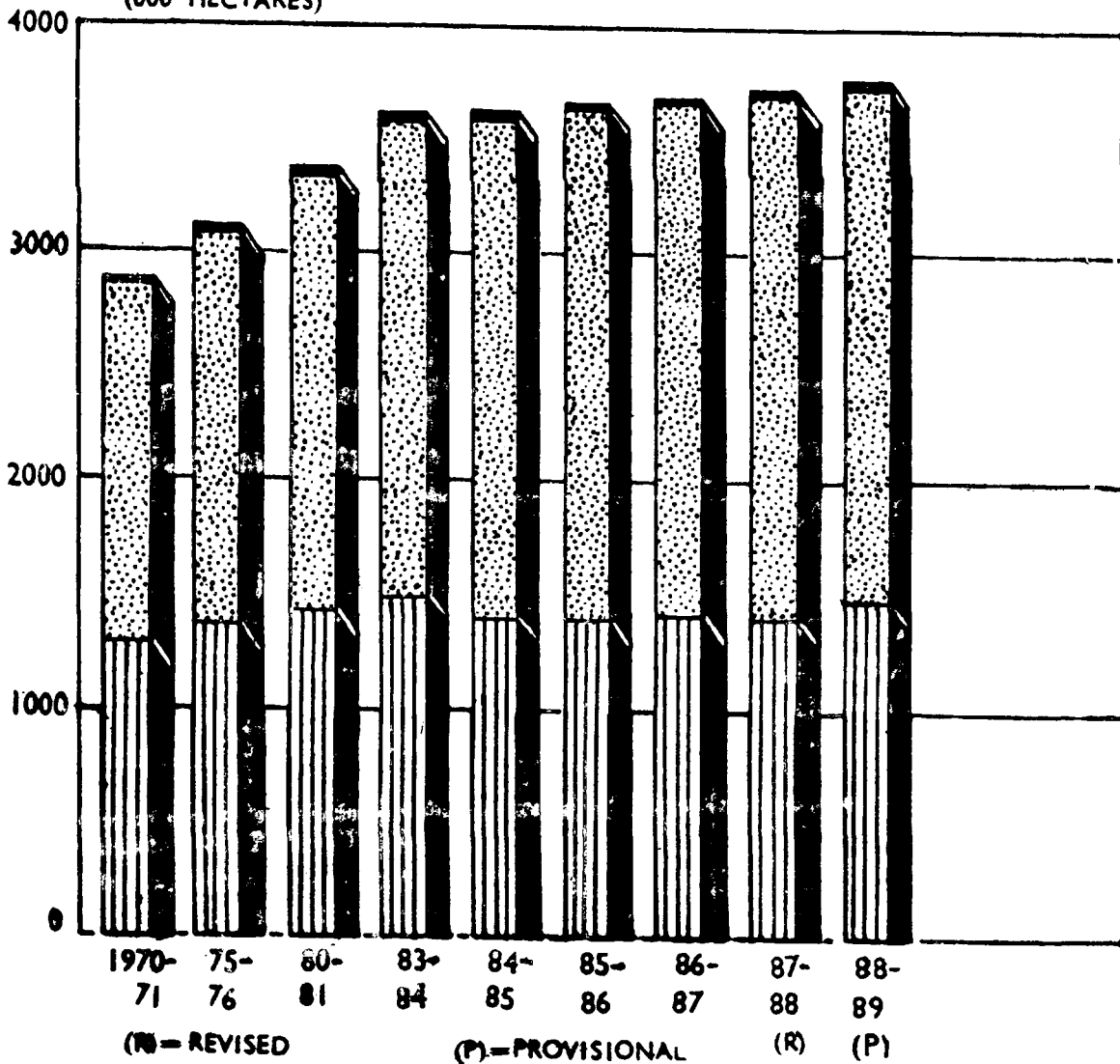
Tables 8.2 and 8.3 present total cropped and irrigated area, percentage of gross irrigated area to total cropped area and gross area under irrigation (crop-wise) in Punjab, respectively.

Table 8.4 shows the number of tube-wells in Punjab. Table 8.5 gives State-wise net area irrigated during 1985-86 whereas the table 8.6 gives gross area irrigated cropwise for the same period.

NET AREA IRRIGATED BY SOURCE

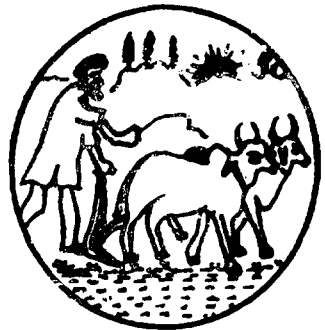
- CANALS
- TUBEWELLS AND WELLS
- OTHER SOURCES

(000 HECTARES)

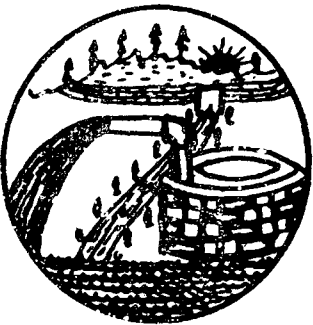

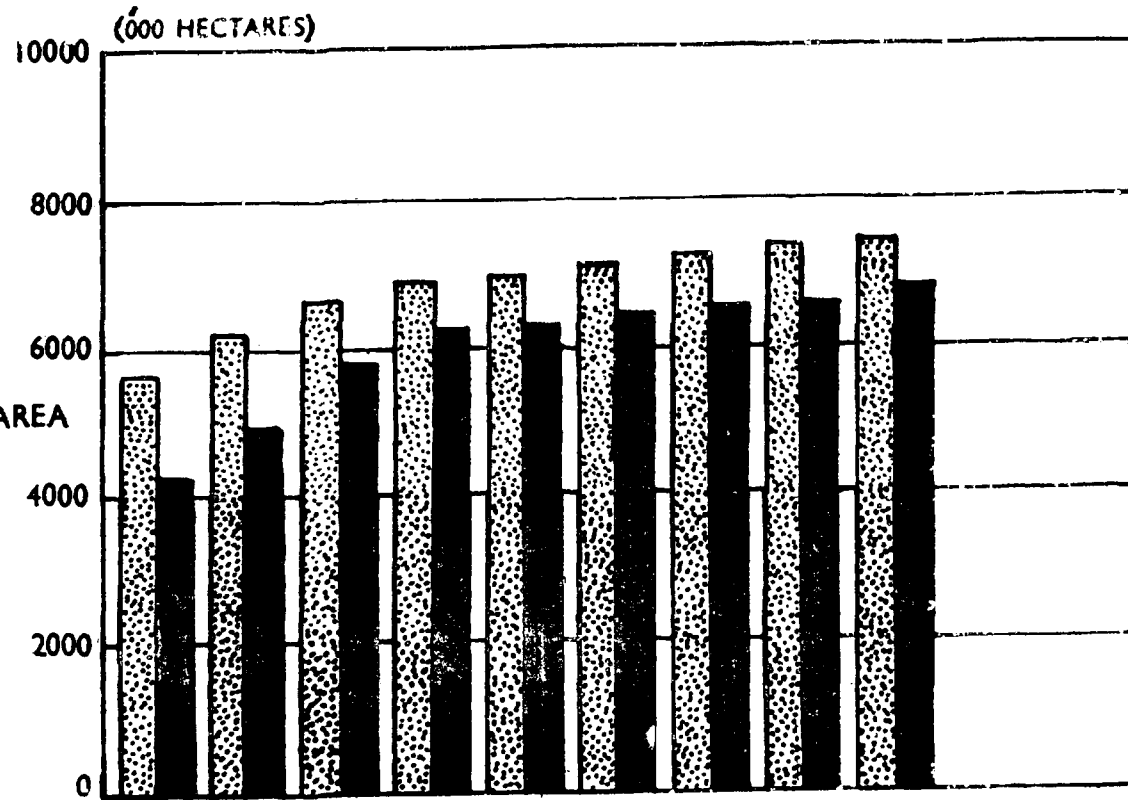
GROSS CROPPED AND IRRIGATED AREA

 GROSS CROPPED AREA

 GROSS IRRIGATED AREA

1970- 75- 80- 83- 84- 85- 86- 87- 88-
71 76 81 84 85 86 87 88 89

(R) (P)

(R) = REVISED

(P) = PROVISIONAL

ਸਿੰਜਾਈ
IRRIGATION

ਸਾਰਣੀ 8.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ
Table 8.1 —Net Irrigated Area in Punjab by Source

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਸਿੰਜਾਈ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ Net Area Irrigated					ਸਿੰਜੇ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਬੀਜੇ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Percentage of Net Area Irrigated to Net Area Sown		
	ਸਰਕਾਰੀ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ	ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਰਾਹੀਂ	ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ	ਜੋੜ			
Year/District	Government Canals	Private Canals	Tubewells and Wells	Other Sources	Total			
0	1	2	3	4	5	6		
1960-61	...	1,173	7	829	11	2,020	54	
1970-71	...	1,286	6	1,591	5	2,888	71	
1975-76	...	1,366	4	1,742	7	3,119	75	
1980-81	...	1,430	—	1,939	13	3,382	81	
1983-84	...	1,478	—	2,123	8	3,609	86	
1984-85	...	1,399	—	2,212	10	3,621	86	
1985-86	...	1,412	—	2,274	4	3,690	88	
1986-87	...	1,440	—	2,274	3	3,717	88	
1987-88 (R)	...	1,409	6	2,307	?	3,724	89	
1988-89 (P)	...	1,492	6	2,274	9	3,781	89	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	57.1	6.3	135.0	0.3	198.3	73.3
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	217.1	—	202.5	6.2	425.8	99.5
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	0.8	—	147.6	—	148.4	98.3
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	33.0	—	252.2	—	289.2	94.6
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	14.1	—	126.5	0.5	141.1	56.0
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	3.6	—	75.5	(@)	79.1	66.5
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	14.2	—	310.2	—	321.4	99.5
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	247.4	—	231.9	0.1	479.4	95.7
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	347.6	—	137.8	—	485.4	92.3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	354.3	—	73.4	—	427.7	85.2
ਸੰਯਕੂਰ	Sangrur	...	150.9	—	292.3	—	443.2	98.3
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	51.4	—	285.5	2.0	338.9	88.5

(P) ਆਰਜ਼ੀ

(P) Provisional.

(R) ਸੋਧੇ Revised

(@) 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ।

(@) Below 50 Hectares.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Director of Land Records, Punjab.

ਸਿੰਜਾਈ
IRRIGATION

ਸਾਰਣੀ 8.2— ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਬੀਜਿਆ ਅਤੇ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ
Table 8.2—Gross Cropped and Irrigated Area in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਕੁੱਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Gross cropped Area	ਸਿੰਜਿਆ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Gross Irrigated Area	ਸਿੰਜੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਬੀਜੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage of Gross Irrigated Area to Gross cropped Area
0		1	2	3
1960-61	...	4732	2646.0	55.9
1970-71	...	5678	4242.5	74.7
1975-76	...	6255	4930.8	78.8
1980-81	...	6763	5781.3	85.4
1983-84	...	6977	6273.4	89.9
1984-85	...	7013	6347.2	90.5
1985-86	...	7158	6514.7	91.0
1986-87	...	7217	6589.9	91.3
1987-88 (R)	...	7326	6731.5	91.9
1988-89(P)	...	7387	6818.4	92.3
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	464	368.6	74.4
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	775	769.9	99.1
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	245	242.3	98.9
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	508	502.5	98.9
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	396	237.8	60.0
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	197	140.1	71.1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	599	597.3	99.7
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	922	900.6	97.8
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	897	811.0	90.4
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	835	760.9	91.1
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	845	836.7	99.0
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	704	652.7	92.7

(P) ਆਰਜੀ
(P) Provisional

(R) ਸੋਧੇ ਹੋਏ
(R) Revised

ਸਾਧਨ.—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source.—Director of Land Records, Punjab

मिनाष्टी
IRRIGATION

ਸਿੰਜਾਈ
IRRIGATION

ਸਾਰਣੀ 8.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ-ਫਸਲ ਵਾਰ

Table 8.3—Gross Irrigated Area in Punjab by Crops

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hecteres)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਚਾਵਲ Rice	ਜਵਾਰ Jowar	ਬਾਜਰਾ Bajra	ਕਣਕ Wheat	ਜੌਂ Barley	ਮੱਕੀ Maize	ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਕੋਦਰਾ ਆਦਿ Other Cereals and Millets	ਛੋਲੇ Gram	ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other Pulses	ਗੰਨਾ Sugar- cane	ਦੂਸਰੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ (ਗਰਮ ਮਸਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ) Other Food Crops (including Condiments and Spices)	ਕਪਾਹ Cotton	ਗੈਰ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ Other Non- Food Crops	ਜੋੜ Total	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1960-61	...	184	2	45	815	20	204	(a)	238	13	95	68	421	541	2646
1970-71	...	358.3	3.0	128.7	1,941.8	26.3	382.5	0.7	101.7	19.9	109.3	67.2	387.5	715.6	4,242.5
1975-76	...	532.0	2.1	103.2	2,186.4	76.6	401.1	0.7	113.2	20.6	98.0	91.2	572.4	733.3	4,930.8
1980-81	...	1,157.5	0.8	44.6	2,566.9	49.2	260.9	0.1	79.2	42.6	65.6	100.3	642.6	771.0	5,781.3
1983-84	...	1461.8	2.0	34.9	2921.4	47.7	187.0	0.2	15.4	68.5	76.1	95.4	636.9	726.1	6,273.3
1984-85	...	1621.7	0.5	46.0	2,919.9	39.7	194.5	0.3	11.8	72.9	71.7	97.2	467.4	803.8	6,347.5
1985-86	...	1,693.0	0.7	24.8	2,948.8	40.4	152.5	0.1	12.3	84.2	71.9	106.7	553.6	825.7	6,514.7
1986-87	...	1,764.5	0.3	19.3	3,021.6	32.6	153.3	1.4	15.4	82.9	90.7	96.9	561.7	749.3	6,731.5
1987-88(R)	...	1,704.3	0.7	11.6	2,978.2	33.7	137.6	0.8	13.6	68.3	97.5	108.2	616.5	960.5	6,632.4
1988-89(P)	...	1,754.1	2.8	13.2	3,022.2	38.6	142.3	1.0	9.3	70.3	91.6	87.6	749.6	835.8	6,818.4

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89															
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	152.1	—	—	152.1	(a)	3.3	(a)	(a)	0.7	15.3	3.1	0.1	41.9	368.6
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	255.9	—	0.7	326.1	0.1	13.6	0.1	0.5	2.5	4.6	2.7	3.6	157.5	767.9
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	95.7	—	—	108.6	—	7.4	—	(a)	0.3	2.8	2.1	0.1	25.3	242.3
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	140.2	—	—	213.8	(a)	45.3	(a)	0.1	2.8	19.7	10.9	2.3	67.4	502.5
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	50.0	0.1	(a)	115.2	(a)	30.6	—	(a)	1.9	8.6	10.2	0.2	21.0	237.8
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	22.6	—	(a)	61.4	0.5	6.2	—	0.1	0.8	10.0	2.4	0.2	32.3	140.1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	186.6	—	—	260.7	3.1	17.6	—	0.1	18.0	7.2	8.2	17.4	78.4	597.3
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	226.7	2.6	2.3	383.1	4.6	3.0	0.1	4.0	13.5	6.3	18.8	123.2	112.3	900.6
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	118.0	—	3.2	381.8	9.9	1.5	—	1.1	14.4	1.2	11.8	211.9	56.2	811.0
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	31.4	(a)	2.7	328.9	10.5	1.2	(a)	2.0	2.6	1.7	6.2	270.4	103.3	760.9
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	220.3	0.1	3.7	381.1	7.6	6.4	0.6	1.0	8.9	6.2	3.2	110.9	86.5	836.7
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	251.0	(a)	0.6	309.4	2.3	6.2	—	0.4	3.9	8.0	8.0	9.2	53.7	652.7

(p) ਆਰਜੀ

(p) Provisional

(a) 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ

(a) Below 50 hectares.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Director of Land Records, Punjab.

203

ਨੋਟ :—(1) ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਕੇਦਰੇ ਵਿਚ ਰਾਗੀ, ਕੰਗਣੀ, ਕੋਛੋ, ਲਿਟਲ ਮਿਲਟ, ਕਾਮਨ ਮਿਲਟ, ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(2) ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮੂਗ ਤੁੜ (ਅਰਹਰ) ਮਾਂਹ ਕੁਲਥੀ, ਮਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(3) ਦੂਸਰੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿਚ ਆਲੂ, ਮਿਰਚਾਂ, ਅਦਰਕ, ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ, ਹਲਦੀ, ਇਲੈਚੀ ਹੋਰ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ, ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(4) ਗੈਰ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿਚ ਸਣ, ਪਟਸਨ, ਅਰਿੰਡ ਦੇ ਬੀਜ, ਰਬੜ, ਤੰਬਾਕੂ, ਕਾਫੀ, ਚਾਹ, ਅਫੀਮ, ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ ਖੁਰਾਕੀ ਫਸਲਾਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਨਾਰੀਅਲ, ਤਿਲ, ਸਰੋਂ, ਤਾਰਾਮੀਰਾ, ਟੋਰੀਆ ਤੇ ਰਾਈ ਅਤੇ ਅਲਸੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Notes.—1. Other cereals and millets include Ragi, Kangni, Kodo, little millets, common millets, other cereals etc.

2. Other pulses include Moong, Tur (Arhar) Mash, Kulthi, Massar and other pulses

3. Other food crops include Moong, Potato, Chillies, Ginger, Pepper, Turmeric, Cardamum, other food crops, fruits and vegetables.

4. Other non-food crops include, Jute, Sanhemp, Castor-seed, Rubber, Tobacco, Coffee, Tea, Opium, Fodder crops, other non-food crops Groundnut, Coconut, Sesamum, Rape & Mustard, Linseed etc.

ਸਿੰਜਾਈ
IRRIGATION

ਸਾਰਣੀ 8.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਿਊਬਵੇਲ
Table 8.4—Tube-wells in Punjab

(ਲੱਖ)
(Lakhs)

ਸਾਲ Year	ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Tubewells		
	ਡੀਜਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ Diesel operated	ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ Electric operated	ਜੋੜ Total
0	1	2	3
1970-71	1.01	0.91	1.92
1975-76	3.04	1.46	4.50
1980-81	3.20	2.80	6.00
1983-84	2.57	3.80	6.37
1984-85	2.47	4.00	6.47
1985-86	2.21	4.41	6.62
1986-87	1.83	4.90	6.73
1987-88	1.73	5.10	6.83
1988-89	2.07	5.36	7.42

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ ।
Source.—Director, Agriculture, Punjab.

ਸਿੰਜਾਈ
IRRIGATION

ਸਿੰਚਾਈ
IRRIGATION

ਸਾਰਣੀ 8.5--ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਵਾਰ --ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ 1985-86*
Table 8.5. --Net Area Irrigated in India by States and UTs, 1985-86*

(ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(Thousand Hectares)

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ	State/U.T.	ਨਹਿਰਾਂ Canals		ਖੂਹ Wells			ਹੋਰ ਸਾਧਨ Other Sources	ਜੋੜ Total	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ to Net Area Sown	
		ਸਰਕਾਰੀ ਨਹਿਰਾਂ Government Canals	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਹਿਰਾਂ Private Canals	ਤਲਾਬ Tanks	ਟਿਊਬਵੈਲ Tubewell	ਦੂਸਰੇ ਖੂਹ Other Wells				
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	1,783	(e)	786	183	673	113	3,538	33.9
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (j)	Arunchal Pradesh (j)	...	—	—	—	—	—	22	22	18.6
ਆਸਾਮ (b)	Assam (b)	...	71	291	—	—	—	210	572	21.1
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	973	—	121	933	113	668	2,808	35.5
ਗੁਜਰਾਤ (c)	Gujarat (j)	...	489	—	41	305	1,432	4	2,271	23.6
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	1,181	—	1	1,038	9	7	2,236	61.9
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	7	—	(a)	4	—	85	96	16.5
ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	...	122	167	3	2	2	14	310	42.3
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	735	—	242	42	439	217	1,675	16.5
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	96	4	44	38	(f)	114	296	13.5
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	1,294	2	145	84	1,213	249	1,987	15.4
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ (d)	Maharashtra (d)	...	389	24	281	—	1,063	127	1,881	10.3
ਮਨੀਪੁਰ (e)	Manipur (e)	...	—	—	—	—	—	65	65	46.4
ਮੇਘਾਲਿਆ (u)	Meghalaya (u)	...	—	—	—	—	—	50	50	25.9
ਮੀਜੋਰਮ (g)	Mizoram (g)	...	—	—	—	—	—	8	8	12.3
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland	...	—	—	—	—	—	51	51	27.7

ਉੜੀਸਾ	Orissa	..	853	—	234	226	360	—	1,673	26.5
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	1,412	4	—	2,229	45	4	3,690	87.9
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	1,154	—	84	170	1,681	20	3,109	20.0
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	—	—	—	—	—	16	16	16.8
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	774	(a)	672	88	942	25	2,501	43.9
ਤਰੀਪੁਰਾ (g)	Tripura (g)	...	—	—	—	—	—	29	29	11.3
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (j)	Uttar Pradesh (j)	...	3,330	—	152	5,467	614	316	9,879	57.3
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (j)	West Bengal (j)	...	717	—	263	689	23	219	1,911	35.8
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	Andaman and Nicobar Islands	...	—	—	—	—	—	—	—	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	—	—	—	—	(a)	—	1	50.0
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadar and Nagar Haveli	...	—	—	—	—	1	(a)	1	4.0
ਦਿਲੀ	Delhi	...	5	—	—	31	11	(a)	47	83.9
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	—	—	—	—	—	13	13	8.8
ਲਕਸ਼ਦੀਪ (u)	Lakshadweep (u)	...	—	—	—	—	—	(a)	(a)	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	9	—	1	14	—	24	24	85.7
ਭਾਰਤ	India	...	15,391	488	3,070	11,544	8,621	2,646	41,760	29.6

*ਆਰਜ਼ੀ

*Provisional.

(a) 500 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ।

(a) Less than 500 hectares.

(b) 1953-54 ਦੇ ਅੰਕੜੇ।

(b) Relates to 1953-54

(d) 1974-75 ਦੇ ਅੰਕੜੇ।

(d) Relates to 1974-75

(e) ਤਦ-ਅਰਥ ਅਨੁਮਾਨ।

(e) Ad-hoc Estimates,

(g) 1977-78 ਦੇ ਅੰਕੜੇ

(g) Relates to the year 1977-78

(j) 1983-84 ਦੇ ਅੰਕੜੇ।

(j) Relates to 1983-84

(u) 1981-82 ਦੇ ਅੰਕੜੇ।

(u) Relates to 1981-82.

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source.—Economic and Statistical Adviser, Ministry of Agriculture,
Government of India.

ਸਿ-
IRRI-
ਸਾਰਣੀ 8.6--ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੁਲ ਸਿੰਜਿਆ-
Table 8.6—Gross Irrigated Area in

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ	State/U.T.	ਚੌਲ Rice	ਜਵਾਰ Jowar	ਬਾਜਰਾ Bajra	ਮੱਕੀ Maize	ਕਣਕ Wheat	ਜੌਂ Barley
0		1	2	3	4	5	6
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	32,49	18	35	50	9	—
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh ...	23	—	—	(a)	(a)	—
ਆਸਾਮ	Assam ...	532	—	—	—	—	—
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	1,912	(a)	—	202	1,446	11
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	231	65	160	10	333	10
ਠਰਿਆਣਾ	Haryana ...	577	43	84	15	1,623	57
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh ...	51	(a)	(a)	22	64	5
ਜਮਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir ...	239	—	(a)	22	54	1
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka ...	624	145	29	136	63	—
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	283	—	—	—	—	—
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	900	2	(a)	6	1,352	34
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	397	385	47	40	484	1
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	75	—	—	—	—	—
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	51	—	—	—	—	—
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram ...	8	—	—	—	—	—
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	50	—	—	—	5	—
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	1,434	—	—	5	53	—
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	1,693	1	25	152	2,949	40
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	51	10	141	147	1,486	243
ਸਿਕਮ	Sikkim ...	16	—	—	—	—	—
ਫ਼ਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	2,081	66	43	12	(a)	—
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura ...	18	—	—	—	2	—
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	1,501	5	10	200	7,130	268
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	1,251	—	—	(a)	221	1
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ	A. and N. Islands ...	—	—	—	—	—	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh ...	(a)	—	(a)	1	1	(a)
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	(a)	—	—	—	(a)	—
ਦਿੱਲੀ	Delhi ...	3	3	1	(a)	37	1
ਗੋਆ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	10	—	—	—	(a)	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshadweep ...	—	—	—	—	—	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry ...	28	(a)	(a)	—	—	—
ਭਾਰਤ	India ...	17,290	743	574	1,020	17,312	671

(p) ਆਰਜੀ
(p) Provisional.

(a) 500 ਹੈਕਟੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ
(a) Below 500 Hectares.

† 460 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ, 274 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ, 9 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤਰੀਪੁਰਾ ਵਿੱਚ, 87 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਲ 830 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲਵਾਰ ਡੀਟੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
† Includes 460 thousand hectares in Maharashtra, 274 thousand hectares in Gujrat, 9 thousand hectares in Tripura, 87 thousand hectares in West Bengal and 830 thousand hectares in total for which cropwise details are not available.

ਜਾਈ

GATION

ਰਾਜਵਾਰ ਅਤੇ ਫਸਲਵਾਰ ਰਕਬਾ 1984-85 (P)

India by Crops and States/U. T's. 1984-85 (P)

(ਹਜਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ)
(000 Hectares)

ਹੋਰ ਅਨਾਜ	ਛੋਲੇ	ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ	ਗੰਨਾ	ਦੂਸਰੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ	ਤੇਲ ਵਾਲੇ	ਕਪਾਹ	ਗੈਰ ਖੁਰਾਕੀ	ਜੋੜ
Other Cereals	Gram	Other Pulses	Sugarcane	ਫਸਲਾਂ Other Food Crops	ਬੀਜ Oil-seeds	Cotton	ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ Other Non-Food Crops	Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15
70	1	2	163	278	312	85	65	4,337
—	—	—	(a)	—	—	—	—	23
—	—	6	—	—	—	—	33	572
5	8	11	24	169	18	(a)	13	3,819
5	16	26	83	318	399	327	216	2,199
2	191	37	99	72	231	341	306	3,678
2	(a)	2	1	12	5	(a)	5	169
11	(a)	5	(a)	21	48	(a)	22	423
109	16	35	170	159	275	171	80	2,012
—	—	—	1	29	73	—	13	399
(a)	305	30	70	196	98	60	39	3,088
1	123	4	319	535	18	110	43	2,462
—	—	—	—	—	—	—	—	75
—	—	—	—	—	—	—	—	51
—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	2	—	—	—	58
16	—	112	44	355	114	—	26	2,159
(a)	12	85	72	106	153	553	673	6,514
1	306	33	26	235	583	301	300	3,863
—	—	—	—	—	—	—	—	16
58	(a)	21	191	223	376	127	42	3,240
—	—	—	(a)	9	—	—	—	29
17	208	372	1 315	537	168	22	395	12,148
—	2	5	2	116	171	—	142	1,911
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	1	3
(a)	—	(a)	(a)	1	—	—	—	1
—	(a)	1	(a)	5	2	(a)	6	59
—	—	—	2	1	1	—	—	14
—	—	—	(a)	(a)	—	—	(a)	(a)
1	—	(a)	3	1	3	2	(a)	38
297	1,184	787	2,585	3,381	3,048	2,099	2,377	53,368

ਸਾਧਨ :—ਅਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਮੰਡਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source.—Economic and Statistical Adviser, Ministry of
Agriculture, Govt. of India.

ਸੈਕਸ਼ਨ 9

ਹੜ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੜਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਰਕਬਾ, ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਹੜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨੁਕਸਾਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੜਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਪਿਆ ਅਸਰ, ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਪੋਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 9.1 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960, 1970, 1975, 1980 ਅਤੇ 1982 ਤੋਂ 1987 ਲਈ ਸਾਲਵਾਰ ਅਤੇ 1987 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਹੜਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ/ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿ ਦਰਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 9.2 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960, 1970, 1975, 1980 ਅਤੇ 1982 ਤੋਂ 1987 ਤੱਕ ਸਾਲਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਲ 1987 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੜਾਂ ਕਾਰਣ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨੁਕਸਾਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

SECTION IX

FLOODS

The section of floods gives information regarding the area and population affected by 'floods and damage caused by floods to various types of property and crops. Information relating to villages affected by 'floods' is as reported at the time of girdawari by the Deputy Commissioners of Punjab.

Table 9.1 gives the figures about the damage caused by floods to cattle heads, human lives lost, and Number of villages, towns affected etc., for the years 1960, 1970, 1975, 1980 and 1982 to 1987 year wise and for the year 1987 district-wise.

Table 9.2 depicts the damage caused by floods to crops, houses and public utilities during rainy season for the years 1960, 1970, 1975, 1980 and 1982 to 1987 year-wise and for the year 1987 on district-wise basis.

ਹੜ੍ਹ FLOODS

ਸਾਰਣੀ 9.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ, ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ
Table 9.1—No. of villages, towns affected, human lives and cattle lost during the Rainy Season in Punjab

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ/ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰਕਬਾ (ਮੁਰੱਬਾ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ)	ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿਚ ਆਈ ਆਬਾਦੀ (ਗਿਣਤੀ)	ਮਨੁੱਖੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ (ਗਿਣਤੀ)	ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ (ਗਿਣਤੀ)
0		No. of villages/ towns affected	Area affected in Sq. K.M.	Population affected (No.)	Human lives lost (No.)	Cattle heads lost (No.)
	1960	2,54	4,638	13,83,796	19	311
	1970	176	118	7,541	1	5
	1975	1,243	1,297	4,79,208	35	432
	1980	1,191	489	85,724	44	117
	1982	9	..	451	1	—
	1983	240	391	2,69,548	13	27
	1984	439	33	18,794	—	1
	1985	5,274	8,260	17,16,628	153	2,805
	1986	402	516	1,63,503	7	14
	1987	—	—	—	—	—
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1987					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	—	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	—	—	—	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	—	—	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	—	—	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	—	—	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	—	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	—	—	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	—	—	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	—	—	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	—	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	—	—	—	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	—	—	—	—	—

ਸਾਧਨ :—ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ), ਪੰਜਾਬ।

Source.—Financial Commissioner (R), Punjab.

ਹੜ੍ਹ
FLOODS

ਸਾਰਣੀ 9.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਰਖਾ ਸਮੇਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣ ਫਸਲਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ
Table 9.2—Damage caused to Crops, Houses

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ	ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਏ	ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਈ		
		ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ)	ਰਕਬੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਕੁਲ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ	ਫਸਲ ਦਾ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਏ '000)		
		Damage caused to area under crops (Hect.)	Percentage of damaged area to total cropped area	Value of crops damage (Rs. '000)		
		0	1	2		
				3		
		1960	...	3,61,383	7.64	98,914
		1970	...	6,987	0.12	3,08
		1975	...	74,759	1.19	10,49,008
		1980	—	48,930	0.72	6,559
		1982	—	46	—	29
		1983	—	37,138	0.53	69,809
		1984	...	3,257	0.05	5,603
		1985	...	2,69,683	3.77	4,72,898
		1986	...	51,518	0.71	59,531
		1987	...	—	—	—
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1987					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	—	—	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	—	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	—	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	—	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	—	—	—
ਬਟਿਆਲਾ	Patiala	...	—	—	—	—

ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨੁਕਸਾਨ
and Public utilities during Rainy Season in Punjab.

ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜੇ ਮਕਾਨ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ)		ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨੁਕਸਾਨ (‘000 ਰੁਪਏ)	ਫਸਲਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ (‘000 ਰੁਪਏ)
Houses damaged (Private)		Damage to public utilities (Rs. '000)	Total damage to crops, houses and public utilities (Rs. '000) (Col. 3+5+6)
ਗਿਣਤੀ No.	ਮੁੱਲ (‘000 ਰੁਪਏ) Value (Rs. '000)		
4	5	6	7
42,098	23,465	..	..
1,811	430	..	..
30,279	11,954	..	..
31,940	4,391	201	11,151
16	69	—	98
16,953	7,858	2,123	79,790
15,712	5,791	—	11,394
3,07,023	14,02,627	10,20,869	28,96,394
9,683	20,013	..	..
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

ਸਾਧਨ :—ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਭ), ਪੰਜਾਬ ।
Source.—Financial Commissioner (R), Punjab.

ਸੈਕਸ਼ਨ 10

ਉਰਜਾ

ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ, ਉਤਪਾਦਨ, ਖਪਤ ਆਦਿ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.1 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਪਲਾਂਟ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.2 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.3 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 10.4 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਖਪਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.5 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.6 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.7 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.8 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਪਿਛੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ।

ਸਾਰਣੀ 10.9 ਵਿੱਚ (1) ਪ੍ਰਤੀ ਵੇਚੇ ਗਏ ਯੂਨਿਟ (2) ਪ੍ਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਉਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਐਸਤ ਆਮਦਨ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.10 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਏ ਬਿਨੈ-ਪਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.11 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.12 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੋਬਰ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.13 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.14 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.15 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ (ਰਾਜਵਾਰ) ਸਥਾਪਿਤ ਪਲਾਂਟ ਸਮਰੱਥਾ, ਉਤਪਾਦਿਤ ਬਿਜਲੀ, ਖਪਤ ਹੋਈ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.16 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ (ਰਾਜਵਾਰ) ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

**SECTION X
ENERGY**

This section deals with the statistics relating to the installed capacity, generation, consumption etc. of electricity in the State of Punjab.

Table 10.1 depicts figures of installed plant capacity and electricity generated.

Table 10.2 shows sale of electric power for different uses.

Table 10.3 shows consumption of electricity in Punjab for different years.

Table 10.4 gives district-wise consumption of Power in Punjab.

Table 10.5 depicts district-wise number of households using electricity and their percentage.

Table 10.6 gives district-wise number of consumers of electric power and their percentage in Punjab.

Table 10.7 gives annual per capita consumption of electricity in Punjab.

Table 10.8 shows district-wise units sold per consumer in Punjab.

Table 10.9 depicts the average revenue assessed per annum of (i) per unit sold and (ii) per consumer.

Table 10.10 gives the number of applications lying pending

Table 10.11 contains information on tubewells energised in Punjab.

Table 10.12 gives the number of installation of Gobar Gas Plants in Punjab.

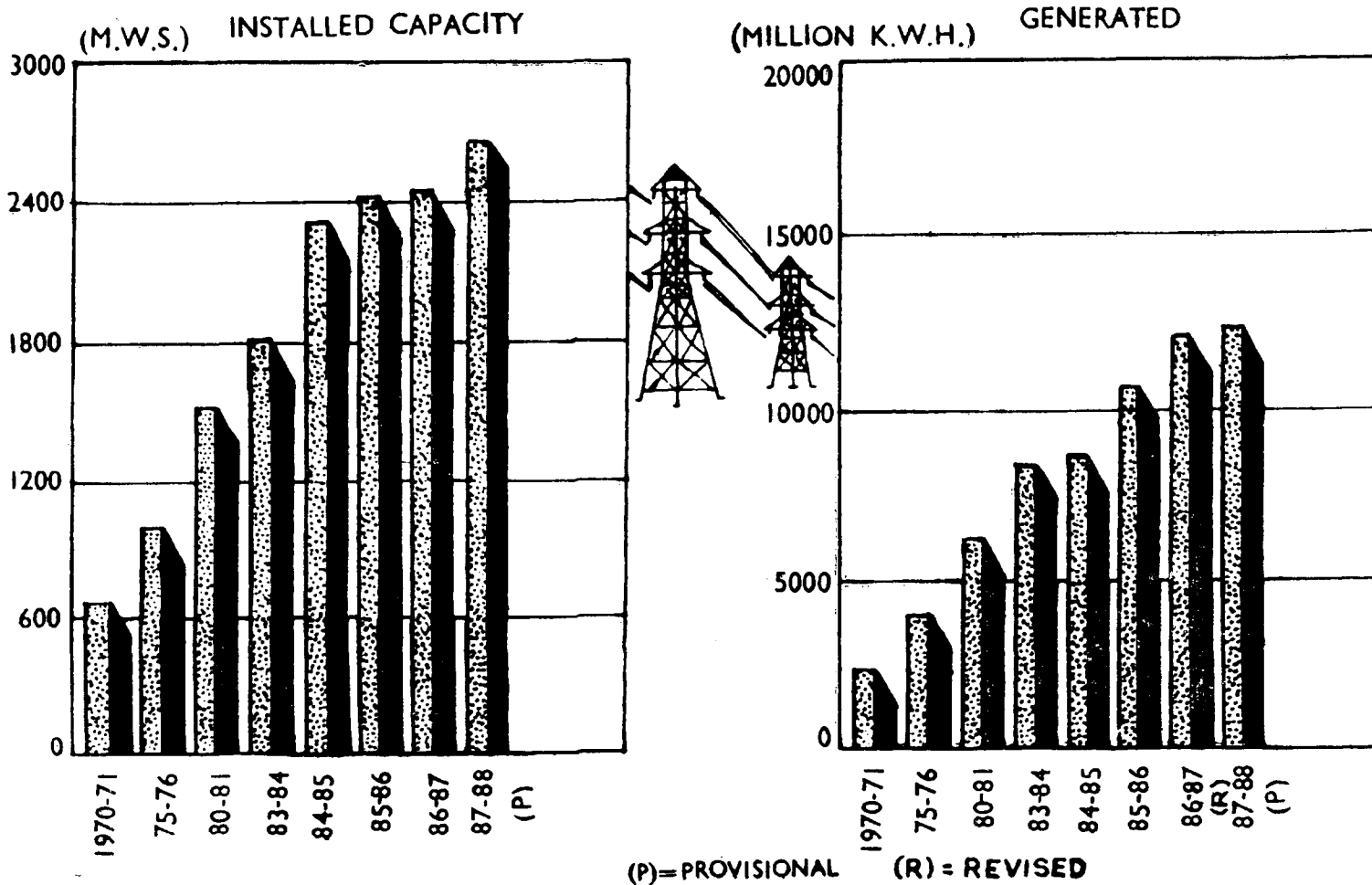
Table 10.13 shows the consumption of Petroleum Products in Punjab.

Table 10.14 shows the progress of rural electrification in India (State-wise).

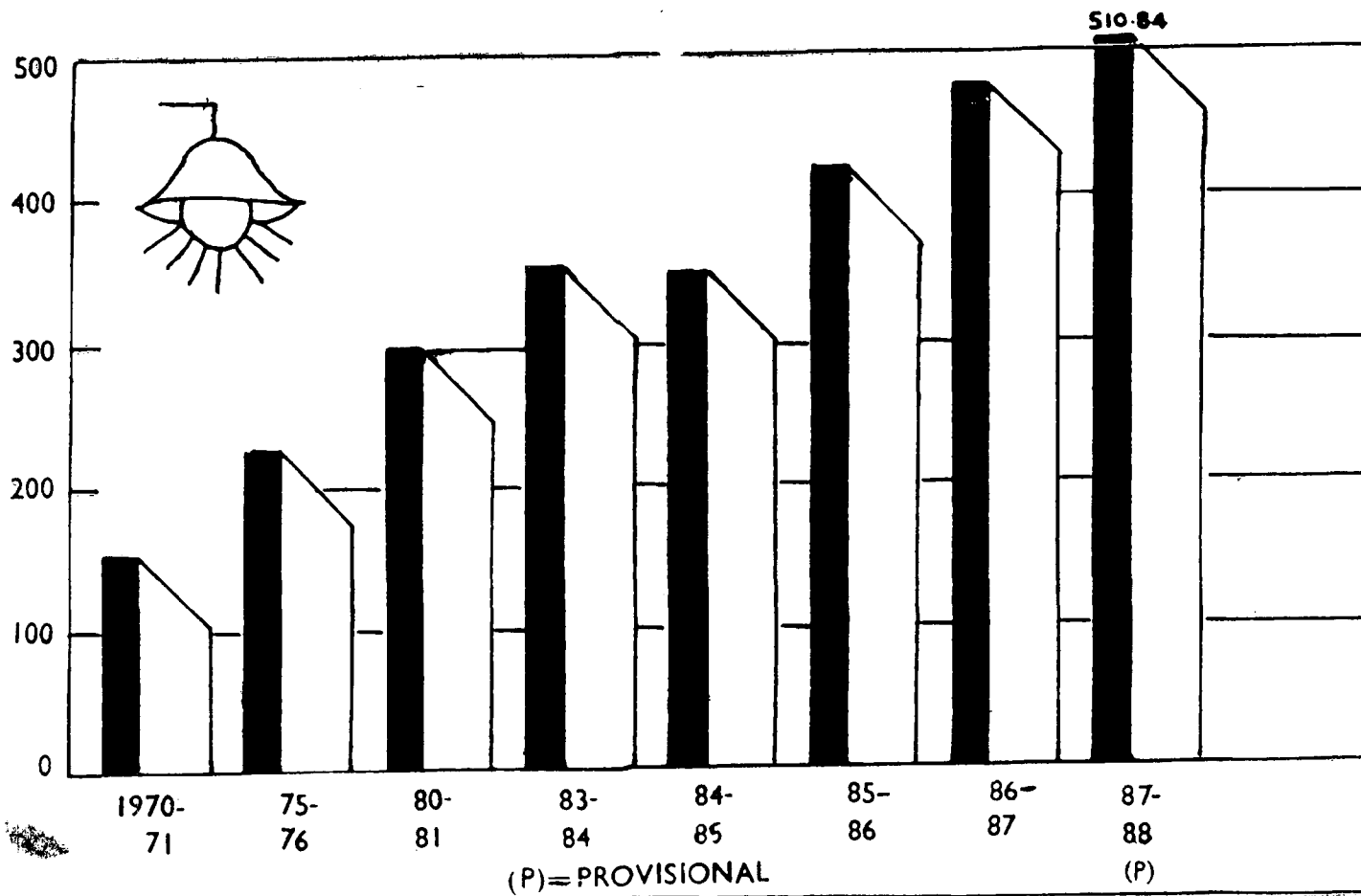
Table 10.15 shows installed plant capacity, electricity generated, consumed and number of consumers in India (State-wise).

Table 10.16 depicts annual per capita (State-wise) consumption of electricity in India.

INSTALLED PLANT CAPACITY AND ELECTRICITY GENERATED

PER CAPITA CONSUMPTION OF ELECTRICITY

P.

(P) = PROVISIONAL

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂਟ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ
Table 10.1.—Installed Plant Capacity and Electricity Generated in Punjab

ਸਾਲ Year	ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ (ਮੈਗਾਵਾਟ) Installed Capacity (M.W)	ਉਤਪਾਦਿਤ (ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ) Generated (Million KWH)
0	1	2
1965-66	...	433 1,818.79
1970-71	...	680 2,364.80
1975-76	...	1,009 3,841.21
1980-81	...	1,536 6,482.95
1983-84	...	1,828 8,384.44
1984-85	...	2,315 8,629.01
1985-86	...	2,449 10,688.94
1986-87	...	2,459 12,181.71(R)
1987-88*	...	2,660 12,207.79

ਸਾਧਨ :—ਕੇਂਦਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ।
Source.—Central Electricity Authority.

*ਆਰਜੀ
*Provisional.
R—ਸੋਧੇ ਹੋਏ ।
R—Revised.

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਟੇਗਰੀ ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ
Table 10.2—Consumption of Electric-Power in Punjab by uses

(ਮਿਲਿਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ)
(Million KWH)

ਸਾਲ Year	ਘਰੇਲੂ Domestic	ਵਿਉਪਾਰਕ Commercial	ਉਦਯੋਗਿਕ Industrial		ਸਰਕਾਰੀ ਬਤੀਆਂ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	ਕੁਲ ਖਪਤ
	ਹੀਟ, ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ, ਬੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਖੇ	ਹੀਟ, ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ, ਬੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਖੇ	ਘਟ ਦਰਮਿਆਨੀ ਵੋਲਟ	ਉਚ* ਦਰਮਿਆਨੀ ਵੋਲਟ			
	Heat, Small Power, Lights and Fans	Heat, Small Power, Lights and Fans	Low Medium Volt.	High* Medium Volt.	Public Lighting	Agri- cultural	Total Consumption
0	1	2	3	4	5	6	7
1970-71	137.67	107.62	261.23	1,125.09	6.94	477.80	2,116.35
1975-76	250.18	155.51	350.69	1,697.67	9.49	916.24	3,379.78
1980-81	497.28	139.30	318.42	2,037.00	18.10	1,987.39††	4,997.49
1983-84	716.83	174.79	720.23	2,278.75	17.38	2,383.04	6,291.82
1984-85	713.08	158.62	729.03	2,137.16	19.10	2,599.61	6,356.60
1985-86	840.07	188.99	852.42	2,777.34	19.83	3,024.42	7,703.07
1986-87	979.32	212.56	862.83	2,971.30	21.42	3,883.38	8,930.81
1987-88†	1,052.25	227.14	931.08	3,214.44	23.26	4,242.42	96,90.59

ਨੋਟ:—(i) ਸੂਚਨਾ ਸਾਰਣੀ 10.3 ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਧਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਨ।

(ii) ਘੱਟ ਦਰਮਿਆਨੀ ਅਤੇ ਉਚ ਦਰਮਿਆਨੀ ਵੋਲਟ ਵਿੱਚ ਨੰਗਲ ਖਾਦ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

*ਪਬਲਿਕ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ, ਮਲ-ਪ੍ਰਵਾਹ, ਪਿੱਪਿੰਗ ਅਤੇ ਫੂਟਕਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਉਚ ਦਰਮਿਆਨੀ ਵੋਲਟ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Note.—(i) Information does not tally with Table 10.3 as the source is different.

(ii) Sales of Nangal Fertilizers included in Low and High Medium Volt.

*The figures for sale to Punjab water works, Sewerage, pumping and Miscellaneous are included in High Medium Volt.

†ਆਰਜ਼ੀ

†Provisional.

††ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਦੀ ਖਪਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

††Include consumption of Public Water Works of P.S.E.B.

ਸਾਧਨ: ਕੇਂਦਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਅਥਾਰਿਟੀ।

Source.—Central Electricity Authority.

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.3—ਪਜਾਬ ਵਿਚ
Table 10.3—Consumption of Electric

		1970-71		1975-76		1980-81		
ਖਯਤ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ Category of consumption		ਖਪਤ	ਕੁਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਖਪਤ	ਕੁਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਖਪਤ	ਕੁਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	
		Con- sumption	Percent- age to total	Con- sumption	Percent- age to Total	Consump- tion	Percent- age to Total	
		0	1	2	3	4	5	6
1. ਘਰੇਲੂ	Domestic	...	119.1	9.77	247.6	11.89	497.39	11.74
2. ਵਿਉਪਾਰਕ	Commercial	...	63.7	5.22	111.0	5.33	139.29	3.29
3. ਉਦਯੋਗਿਕ	Industrial	...	438.6	35.96	736.0	35.35	1,613.40	38.09
4. ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਲਕ	Public lighting and bulk	...	134.7	11.05	88.9	4.27	136.51	3.22
5. ਖੇਤੀਬਾੜੀ	Agriculture	...	463.4	38.00	898.6	43.16	1,849.75	43.66
ਜੋੜ	Total	...	1,219.5	100.00	2,082.1	100.00	4,236.34	100.00

ਨੋਟ:—ਉਕਤ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਅਤੇ ਕਾਮਨਪੂਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Note—The figures for Ex-State and Common "Pool" consumers are not included in the above table.

ਜ਼

HGY

ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ, ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਰ
Power in Punjab by uses

(ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ)
(Million K.W.H.)

1983-84		1984-85		1985-86		1986-87		1987-88		1988-89	
ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total	ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total	ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total	ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total	ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total	ਖਪਤ Consumption	ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
716.8	12.79	710.6	12.17	840.1	12.06	979.5	12.17	1,052.2	11.70	1,222.5	12.71
174.8	3.12	154.1	2.64	189.0	2.71	212.6	2.64	227.1	2.53	266.3	2.77
2,284.0	40.74	2,367.9	40.56	2,879.3	41.32	3,031.0	37.65	3,200.4	35.67	3,633.4	37.77
246.7	4.40	247.2	4.23	290.6	4.17	256.8	3.19	265.7	2.95	275.3	2.87
2,183.8	38.95	2,359.0	40.40	2,768.6	39.74	3,570.7	44.35	4,242.4	47.13	4,220.4	43.88
5,606.1	100.00	5,838.8	100.00	6,967.6	100.00	8,050.6	100.00	8,996.8	100.00	9,617.9	100.00

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ।
Source : Punjab State Electricity Board.

ਊਰਜਾ

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ, 1988-89

Table 10.4—Consumption of Power in Punjab by Districts, 1988-89

(ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ)

(Million K.W.H.)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District		ਘਰੇਲੂ	ਵਿਉਪਾਰਕ	ਉਦਯੋਗਿਕ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	ਹੋਰ	ਜੋੜ	ਜੋੜ ਦੀ
		Domestic	Commer- cial	Industrial	Agricul- tural	Others	Total	Percentage to Total
0		2	3	4	5	6	7	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	69.1	13.4	114.4	366.9	37.5	601.3	6.25
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	127.1	35.8	293.8	628.0	101.9	1,186.6	12.34
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	34.5	7.0	104.6	221.0	2.0	369.1	3.84
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	167.8	43.1	260.7	484.8	26.7	983.1	10.22
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	80.3	12.0	269.2	204.7	2.1	568.3	5.91
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	62.8	10.5	418.1	108.6	2.5	602.5	6.26
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	237.0	62.7	1,016.0	464.2	23.2	1,803.1	18.75
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	67.3	15.7	104.7	439.3	23.8	650.8	6.76
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	88.5	13.7	147.5	264.6	5.9	520.2	5.41
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	65.8	11.3	242.7	88.7	27.0	435.5	4.53
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	87.7	14.2	251.4	478.7	4.8	836.8	8.70
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	134.6	26.9	410.3	470.9	17.9	1,060.6	11.03
ਪੰਜਾਬ	Punjab	1,222.5	266.3	3,633.4	4,220.4	275.3	9,617.9	100.00

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ।

Source.—Punjab State Electricity Board.

ਨੋਟ.—ਇਸ ਵਿਚ ਨੰਗਲ ਖਾਦ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਖਪਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ।

Note—This does not include the consumption of Nangal Fertilizer Factory.

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ
Table 10.5—Districtwise Number of Households using Electricity in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਸਾਲ	ਕੁੱਲ ਪਰਿਵਾਰ (ਨੰ:)	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ (ਨੰ:)	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ		
District/Year	Total Households (No.)	Households using Electricity (No.)	Percentage		
0	1	2	3		
1975-76	...	25,18,164	38.14		
1980-81	...	27,48,453	56.53		
1983-84	...	28,96,613	67.72		
1984-85	...	29,47,754	70.27		
1985-86	...	29,99,798	72.89		
1986-87	...	30,52,761	75.52		
1987-88	...	31,09,861	77.77		
1988-89	...	31,65,233	80.54		
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	2,70,784	1,95,624	72.24
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	4,07,473	3,08,833	75.79
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,04,470	90,077	86.22
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3,17,591	3,16,726	99.73
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2,45,196	2,05,326	83.74
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1,49,674	1,21,284	81.03
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,50,262	3,44,572	98.38
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	2,42,292	1,50,077	61.94
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,32,258	2,00,800	70.89
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2,53,941	1,63,587	64.42
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2,53,721	2,06,214	81.28
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,86,571	2,46,017	85.85

ਨੋਟ :—ਕੁੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹਨ ਅਤੇ 1971—81 ਦੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

Note :—Total households are projected and are based upon 1971—81 growth rate of population.

ਸਾਧਨ :—(1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।
(2) ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—(1) Punjab State Electricity Board.
(2) Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਊਰਜਾ

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.6--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 10.6--Number of Consumers in Punjab

(ਗਿਣਤੀ)

(Number)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ Category of Consumers					
	ਘਰੇਲੂ	ਵਿਉਪਾਰਿਕ	ਉਦਯੋਗਿਕ	ਸਰਕਾਰੀ ਖੱਤੀਆਂ ਤੇ ਬਲਕ	ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	ਜੋੜ
	Domestic	Commercial	Industrial	Public Lighting and Bulk	Agricultural	Total
0	1	2	3	4	5	6
1965-66	4,20,655 (73·84)	1,03,852 (18·23)	19,123 (3·36)	282 (0·05)	25,724 (4·52)	5,69,636 (100·00)
1970-71	6,98,533 (73·13)	1,36,915 (14·33)	27,971 (2·93)	385 (0·04)	91,410 (9·57)	9,55,234 (100·00)
1975-76	9,60,306 (70·97)	2,01,694 (14·91)	42,832 (3·16)	555 (0·04)	1,47,690 (10·92)	13,53,077 (100·00)
1980-81	15,53,629 (71·87)	2,66,733 (12·34)	62,547 (2·89)	770 (0·03)	2,78,184 (12·87)	21,61,863 (100·00)
1983-84	19,61,650 (71·79)	3,12,094 (11·42)	75,004 (2·75)	898 (0·03)	3,82,893 (14·01)	27,32,539 (100·00)
1984-85	20,71,433 (71·69)	3,26,413 (11·30)	79,915 (2·77)	954 (0·03)	4,10,519 (14·21)	28,89,234 (100·00)
1985-86	21,86,526 (71·44)	3,42,694 (11·20)	84,255 (2·75)	983 (0·03)	4,46,219 (14·58)	30,60,677 (100·00)
1986-87	23,05,344 (70·85)	3,59,127 (11·04)	90,653 (2·79)	958 (0·03)	4,97,714 (15·29)	32,53,796 (100·00)
1987-88	24,18,684 (70·88)	3,76,628 (11·04)	94,939 (2·78)	988 (0·03)	5,20,915 (15·27)	34,12,154 (100·00)
1988-89	25,49,137 (71·03)	3,96,523 (11·05)	99,229 (2·76)	1,079 (0·03)	5,42,946 (15·13)	35,88,914 (100·00)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,95,624 (70.30)	27,652 (9.44)	7,707 (2.77)	74 (0.03)	47,196 (16.96)	2,78,253 (100.00)
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	3,08,833 (64.26)	68,588 (14.27)	22,254 (4.63)	138 (0.37)	80,789 (16.81)	4,80,602 (100.00)
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	90,077 (66.97)	12,798 (9.52)	3,173 (2.36)	32 (0.02)	28,432 (21.13)	1,34,512 (100.00)
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3,16,726 (71.13)	53,772 (12.08)	12,231 (2.75)	129 (0.03)	62,372 (14.01)	4,45,230 (100.00)
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2,05,326 (78.86)	24,871 (9.55)	3,797 (1.46)	22 (0.01)	26,341 (10.12)	2,60,357 (100.00)
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1,21,284 (79.75)	14,409 (9.47)	2,370 (1.56)	51 (0.03)	13,963 (9.19)	1,52,082 (100.00)
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,44,572 (69.92)	66,205 (13.43)	22,083 (4.48)	222 (0.05)	59,713 (12.12)	4,92,795 (100.00)
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1,50,077 (64.42)	22,204 (9.54)	4,138 (1.78)	46 (0.01)	56,513 (24.25)	2,32,978 (100.00)
ਫ਼ਤੀਹਗੜ੍ਹ	Faridkot	...	2,00,800 (76.19)	23,450 (8.89)	5,228 (1.98)	41 (0.02)	34,045 (12.92)	2,63,564 (100.00)
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,63,587 (83.15)	17,784 (9.04)	3,900 (1.98)	53 (0.03)	11,404 (5.80)	1,96,728 (100.00)
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2,06,214 (63.89)	26,025 (8.69)	5,421 (1.81)	77 (0.03)	61,590 (20.58)	2,99,327 (100.00)
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	..	2,46,017 (69.80)	387.65 (11.00)	6,927 (1.96)	194 (0.06)	60,583 (17.18)	3,52,486 (100.00)

ਨੋਟ—(i) ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਸਾਂਦੇ ਹਨ।

(ii) ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਾਰਣੀ 10.15 ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਧਨ ਭਿੰਨ ਹਨ।

Note.—(i) Figures in brackets indicate percentages.

(ii) Information of Consumers does not tally with Table No. 10.15 as the Source is different.

ਸਾਧਨ :— ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।

Source : Punjab State Electricity Board.

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤਿ ਜੀਅ ਖਪਤ
Table 10.7—Annual Per Capita Consumption of Electricity in Punjab

(ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ)
(KWH)

ਸਾਲ	ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ	ਵਪਾਰਕ ਬਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ	ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਟਰੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ	ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਤੀਆਂ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	ਜੋੜ	
Year	Domestic Light and Small Power	Commercial Light and Small Power	Industrial including Traction and Water Works	Public Lighting	Agricultural	Total	
0	1	2	3	4	5	6	
1970-71	...	10.31	8.06	104.90	0.52	34.73	158.52
1975-76	...	17.06	10.61	141.00	0.65	61.19	230.51
1980-81	...	30.10	8.43	150.91	1.10	111.97	302.51
1983-84	...	40.43	9.86	180.20	0.98	123.55	355.02
1984-85	...	39.46	8.78	171.64	1.06	130.84	351.78
1985-86	...	45.69	10.28	211.27	1.08	150.56	418.88
1986-87	...	52.37	11.37	221.74	1.15	190.95	477.58
1987-88*	...	55.47	11.97	218.53	1.23	223.64	510.84

ਸਾਧਨ : ਕੇਂਦਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ।
Source : Central Electricity Authority.

ਨੋਟ: (i) ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ।
(ii) ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੰਗਲ ਖਾਦ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਖਪਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ।

Note— (i) Non-utilities not included in Total.

(ii) Consumption of Nangal Fertiliser Factory is included.

*ਆਰਜ਼ੀ

*Provisional

ਊਰਜਾ

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.8—ਸਾਲ 1988-89 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ

Table 10-8—Sale of Electricity per Consumer in Punjab by Districts 1988-89

(ਯੂਨਿਟ)
(Units)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਘਰੇਲੂ	ਵਿਉਪਾਰਕ	ਉਦਯੋਗਿਕ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	ਬਲਕ	ਪਬਲਿਕ ਲਾਈਟਿੰਗ	ਔਸਤ	
District	Domestic	Commercial	Industrial	Agricultural	Bulk	Public Lighting	Average	
0	1	2	3	4	5	6	7	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	353	487	14,848	7,773	12,09,491	27,373	2,161
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	412	521	13,204	7,773	11,10,653	84,123	2,469
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	383	543	32,961	7,773	1,06,588	38,527	2,744
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	530	801	21,310	7,773	8,86,492	27,287	2,208
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	391	483	70,838	7,773	1,65,470	56,456	2,183
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	518	726	1,76,421	7,773	1,28,389	29,927	3,961
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	688	947	46,012	7,773	4,80,637	26,717	3,659
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	449	705	25,311	7,773	10,70,019	54,515	2,794
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	441	583	28,209	7,773	5,35,090	47,948	1,974
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	402	637	62,215	7,773	28,71,410	26,926	2,213
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	425	544	46,373	7,773	3,96,920	18,210	2,796
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	547	693	59,232	7,773	5,10,607	18,528	3,009
ਰਾਜ ਦੀ ਔਸਤ	State Average	480	671	36,617	7,773	8,71,238	30,822	2,680

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।
Source.—Punjab State Electricity Board.

ਸਾਰਣੀ 10.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤਿ ਯੂਨਿਟ
Table 10.9.—Average Revenue per Unit sold

ਖਪਤ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	Category of Consumer:	ਵੇਚੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤਿ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ (ਪੈਸਿਆਂ ਵਿਚ) Average Revenue per Unit sold (In paise)							
		1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1	2	3	4	5	6	7	8
1. ਘਰੇਲੂ	Domestic ...	22.69	27.61	32.7	51.00	58.15	59.05	65.57	67.90
2. ਵਿਉਪਾਰਕ	Commercial ...	19.26	43.80	51.8	79.00	88.18	91.22	104.23	95.46
3. ਉਦਯੋਗਿਕ	Industrial—								
(1) ਘਟ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਿਜਲੀ	(1) Low and Medium Voltage:								
(i) ਛੋਟੀ	(i) Small ...	11.71	21.16	28.81	43.00	51.22	56.44	67.08	72.54
(ii) ਦਰਮਿਆਨੀ	(ii) Medium ...	11.96	20.41	25.4	46.00	46.93	52.73	66.47	68.80
(2) ਵੱਡੀ ਹਾਈ ਵੋਲਟੇਜ	(2) Large High Vol- tage:	8.89	16.04	22.1	42.00	44.25	48.92	52.55	61.69
4. ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਤੀਆਂ	Public Lighting ...	8.82	25.92	10.2	80.00	59.05	61.30	79.62	85.50
5. ਖੇਤੀਬਾੜੀ	Agricultural ...	9.50	14.28	20.4	14.00	15.94	13.69	10.80	14.79
6. ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਯੂਸ਼ਨ ਬਲਕ	Bulk Distribution								
7. ਰਾਜ ਵਿਚ ਲਸੰਸਦਾਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਈ.ਐਸ.	Licenses in the State and M.E.S. etc. ...	11.49	13.36	20.8	30.00	32.43	42.19	59.27	57.89
ਔਸਤ	Average ...	11.50	18.50	19.1	32.60	35.20	37.32	39.90	46.19

ਨੋਟ:—ਉਕਤ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਅਤੇ 'ਕਾਮਨ ਪੂਲ' ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Note.—The figures for Ex-State and 'Common Pool' Consumers are not included in the above Table.

ਸੀ
RGY

ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਖਪਤਕਾਰ ਔਸਤ ਆਮਦਨ
and per Consumer in Punjab

ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤਿ ਖਪਤਕਾਰ ਔਸਤ ਆਮਦਨ
(ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ)
Average Annual Revenue per Consumer
(In Rs.)

1988-89	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
9	10	11	12	13	14	15	15	17	13
75.79	38.51	67.50	98.9	178.12	191.15	218.54	269.48	291.01	352.40
112.95	94.95	227.13	267.3	434.46	413.04	504.52	621.14	711.77	765.14
69.33	750.53	1,034.21	1,674.2	2,447.94	25,28.03	2,988.39	3,541.50	3,866.09	3,820.67
90.88	5,562.06	9,327.75	136,21.9	25,151.64	25,700.07	32,162.86	33,793.13	42,306.93	54,086.03
58.12	47,790.05	1,20,342.14	2,15,111.2	4,99,113.69	5,49,567.60	7,27,685.14	9,01,366.59	9,35,428.80	9,05,905.76
88.44	3,437.50	4,472.56	5,529.0	17,909.77	13,934.75	14,831.72	19,533.69	22,788.89	23,482.97
8.48	434.31	895.89	678.5	774.44	916.05	349.26	774.63	1,204.87	658.79
65.00	1,20,000.00	1,85,931.31	3,54,680.2	6,24,706.52	6,30,430.00	8,71,339.71	10,59,120.37	10,69,569.11	11,92,680.45
38.83	141.33	397.63	394.7	701.40	748.74	890.64	1,043.32	1,446.09	12,88.15

ਸਾਧਨ :— ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ।

Source 1—Punjab State Electricity Board.

ਊਰਜਾ

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.10—ਸਾਲਵਾਰ ਅਤੇ ਮੰਤਵਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ

Table 10.10 — Yearwise Pending Applications for Electric Connections by uses

(ਰਿਣਤੀ)

(Numbers)

ਸਾਲ Year	ਘਰੇਲੂ Domestic	ਵਿਉਧਾਰਕ Commercial	ਉਦਯੋਗਿਕ Industrial	ਖੇਤੀਬਾੜੀ Agricultural	ਜੋੜ Total
0	1	2	3	4	5
1966-67	14,210	2,377	3,055	24,636	44,278
1975-76	1,07,683	10,623	12,364	97,130	2,27,800
1980-81	81,556	9,353	8,358	1,28,625	2,27,892
1983-84	52,103	8,584	12,428	1,30,590	2,03,705
1984-85	40,437	6,387	12,590	1,29,750	1,89,164
1985-86	54,680	9,391	11,089	1,22,692	1,97,852
1985-87	54,625	9,909	6,445	1,80,665	2,51,644
1987-88	47,175	8,587	3,880	1,63,873	2,23,515
1988-89	41,129	7,511	3,177	1,71,304	2,23,121

ਸਾਧਨ:— ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ।

Source.— Punjab State Electricity Board.

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.11—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀਕਰਣ ਹੋਏ ਟਿਊਬਵੇਲ

Table 10.11—Tubewells Energised in Punjab

(31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ)
(As on 31st March)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1976	1981	1984	1985	1986	1987	1988	1989	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	15,745	27,082	34,169	35,641	38,043	44,525	45,710	47,196	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	22,984	41,746	55,664	59,857	63,909	72,809	27,437	80,925	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	7,642	16,592	21,965	23,021	24,756	26,785	27,487	28,432	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	20,974	36,133	45,439	48,579	52,840	58,451	60,042	62,372	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	10,433	15,535	19,067	20,119	21,773	23,869	25,124	26,341	
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	4,499	8,297	10,680	11,337	12,194	12,685	13,168	13,968	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	20,002	34,610	46,710	48,719	52,095	56,471	58,184	59,713	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	11,313	25,016	36,134	40,983	44,757	52,482	54,002	56,513	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	6,621	15,488	21,158	22,663	25,496	27,974	32,360	34,045	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	1,003	4,254	6,324	6,929	7,622	10,176	10,684	11,404	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	10,748	26,938	41,349	43,863	48,276	56,010	58,425	61,590	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	14,490	31,634	42,246	44,666	49,298	55,595	58,624	60,583	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	1,46,454	2,83,325	3,80,905	4,06,377	4,41,059	4,97,832	5,21,044	5,43,082	

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।

Source :—Punjab State Electricity Board.

ਸਾਰਣੀ 10.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੋਬਰ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ

Table 10.12—Installation of Gobar Gas Plants in Punjab

ਸਾਲ Year	ਟੀਚੇ Target	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ Achievements	(ਗਿਣਤੀ) (Number)
			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਾਲਮ 2/1 Percentage Col. 2/1
0	1	2	3
1981-82	700	486	69.43
1983-84	1,250	1,228	98.24
1984-85	1,500	1,868	124.53
1985-86	1,600	1,752	109.50
1986-87	1,600	2,445	152.81
1987-88	1,300	1,384	106.46
1988-89	2,500	2,009	80.36

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director Agriculture, Punjab.

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਪਤ
Table 10.13—Consumption of Petroleum Products in Punjab

(ਕਿਲੋ—ਲੀਟਰ)
(Kilo—litres)

ਵਸਤੂਆਂ Products		1984-85	1985-86	1986-87	1988-89	
0		1	2	3	4	
ਪੈਟਰੋਲ	Petrol	1,33,896	1,60,329	1,78,485	2,01,143	2,08,265
ਹਾਈ ਸਪੀਡ	High Speed	9,95,621	10,28,813	11,83,027	12,96,200	11,25,994
ਕੈਰੋਸੀਨ	Kerosene	2,88,323	3,02,012	3,22,991	3,45,641	2,98,783
ਲਾਈਟ ਡੀਜ਼ਲ ਆਇਲ	Light Diesel Oil	31,298	34,298	35,978	32,617	23,749
ਫਰਨੇਸ ਆਇਲ‡	Furnace Oil‡	7,02,172	7,09,172	7,30,447	6,54,401	6,73,093
ਐਲ. ਪੀ. ਜੀ. ਕਨੈਕਸ਼ਨਸ*	L.P.G. Connections*					
(i) ਅਸਲ	(i) Actual	308	372	418	484	573(P)
(ii) ਅਰਜੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਹੈ	(ii) Pending Applications	200	207	219	200	283(P)

*ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ

*In thousand numbers.

‡ਐਨ. ਐਫ. ਐਫ. ਦੀ ਖਪਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

‡Includes consumption of N.F.F.

P—ਆਰਜੀ

P Provisional

ਨੋਟ—ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਭਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ।

Note—Information of I. O. C. Jammu Division not included.

ਸਾਧਨ :—ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲਿਅਮ
ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲਿਅਮ।

Source :—Indian Oil Corporation, Bharat Petroleum
and Hindustan Petroleum.

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.14 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਤੀ ਬਿਜਲੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਾਜਵਾਰ, ਮਾਰਚ 1988
Table 10-14—Progress of Rural Electrification in India by States, March 1988

ਰਾਜ State	0	ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਪਿੰਗ ਸੈਟ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Irrigation Pump Sets, Tubewells energised	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ (1981) Total Number of inhabited Villages (1981)	ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਪਿੰਡ Villages El ctrif ed	
		1	2	ਗਿਣਤੀ Number	ਕੁਲ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ As % to total numbe- of Village
	0	1	2	3	4
(ੳ) ਰਾਜ	A States—				
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	.. 9,47,700	27,379	25,766	94.1
ਆਸਾਮ	Assam	.. 3,225	21,995†	17,897	81.4
ਬਿਹਾਰ	Bihar	.. 2,26,245	67,546	41,038	60.7
ਗੁਜਰਾਤ	Gujrat	.. 3,78,339	18,114	17,867	98.6
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	.. 3,25,697	6,745	6,745	100.0
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	.. 2,904	16,807	16,778	99.8
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	.. 1,619	6,477	6,010	92.8
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	.. 5,86,486	27,028	26,170	96.8
ਕੇਰਲ	Kerala	.. 1,75,799	1,219	1,219	100.0
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	.. 6,11,424	71,352	51,552	72.2
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	.. 12,35,700	39,354	37,870	96.2
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	.. 45	2,035	887	43.6
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	.. 65	4,902	1,622	33.1
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	.. 10	1,112	1,072	96.4
ਉੜੀਸਾ	Orissa	.. 38,032	46,553	27,815	59.7
ਪੰਜਾਬ	Punjab	.. 5,13,701	12,342	12,342	100.0
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	.. 3,07,200	34,968	23,016	65.8
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	.. —	440	298	67.7
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	.. 11,84,450	15,831	15,809	99.9
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	.. 1,183	4,727†	2,329†	49.3†
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	.. 5,92,852	1,12,566	75,749	67.5
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	.. 60,401	38,024	23,086	60.7
ਡੀ. ਵੀ. ਸੀ.	D.V.C.	.. —	—	—	—
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ	Central Govt. Projects	.. —	—	—	—
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	(B) Union Territories—				
ਅੰਡਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ	A & N. Islands	.. 1	491	396	80.6
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	.. Nil	3,257	1,062	32.6
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	.. 608	24	24	100.0
ਦਾਦਰਾ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Doaba, Nagar Haveli	.. 395	70	67**	100.0
ਦਿੱਲੀ	Delhi	.. 18,797	214	214	100.0
ਗੋਆ	Goa	.. 3,171	386	377†	100.0
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshadweep	.. —	7	7	100.0
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	.. —	721	252	34.9
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	.. 9,078	291	291	100.0
ਦਮਨ, ਦਿਓ	Daman a Diu	.. 664	26	26	100.0
ਜੋੜ ਭਾਰਤ	Total (All India)	.. 72,25,791	5,83,003	4,35,653	75.2

8 ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਏ ਤੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ
8 villages submerged and one village non-feasible

3 ਪਿੰਡ ਦਮਨ ਗਿਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ।

3 Villages are going under submergence in Daman Ganga Project.

* 1971 ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ

• As per 1971 Census.

ਸਾਧਨ—ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ।

Source—Central Electricity Authority

ਊਰਜਾ
ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.15—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ, 1987-88
Table 10.15—Electricity Statistics in India by States 1987-88

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ	State/U.Ts.	ਸਥਾਪਤ ਸਮਰਥਾ (ਮੈਗਾਵਾਟ) Installed Capacity (M.W.)	ਉਤਪਾਦਨ* (ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ) Gross* Generated (Million Kwh.)	ਖਪਤ* (ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ) Consumption* (Million Kwh)	ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ† of Consumers†
	0	1	2	3	4
(ੳ) ਰਾਜ	(A) States				
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	.. 3,614.44	13,360.20	11,608.53	41,21,889
ਆਸਾਮ	Assam	.. 507.19	1,165.00	1,250.31	30,5457
ਬਿਹਾਰ	Bihar	.. 1,549.43	4,083.21	6,645.55	10,94,502
ਗੁਜਰਾਤ	Gujrat	.. 3,862.93	15,125.98	13,418.68	44,62,102
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	.. 1,569.32	6,023.06	4,445.58	17,27,346
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	.. 153.57	517.81	780.38	7,00,270
ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	.. 209.54	1,025.23	1,130.53	4,56,327
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	.. 2,529.80	436.64	8,174.99	37,72,317
ਕੇਰਲਾ	Kerala	.. 1,476.50	4,104.06	3,611.15	24,37,598
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	.. 3,042.16	12,651.03	10,418.90	31,94,988
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	.. 7,272.22	25,654.11	24,081.90	74,66,591
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	.. 9.81	—	100.85	41,790
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	.. 133.76	462.07	134.82	53,603
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	.. 5.37	—	62.29	60,385
ਉੜੀਸਾ	Orissa	.. 1,394.42	2,973.00	4,327.42	7,78,586
ਪੰਜਾਬ	Punjab	.. 2,660.34	12,207.79	9,690.59	30,61,796
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	.. 1,211.76	5,159.53	5,885.58	20,87,675
ਸਿਕਮ	Sikkim	.. 17.79	—	25.81*	13,193
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	.. 3,300.05	9,345.80	12,600.50	64,11,325
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	.. 32.15	—	84.14	59,402
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	.. 4,886.79	16,581.44	14,377.10	27,55,887
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	.. 2,619.38	3,582.99	7,728.30	15,44,426
ਡੀ. ਵੀ. ਸੀ.	D.V.C.	.. 1,841.50	—	—	44
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ	Central Govt. Budget	.. 97,76.01	—	—	—
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	(B) Union Territories				
ਅੰਡੇਮਾਨ-ਨਿਕੋਬਾਰ	A. & N. Islands	.. 15.76	—	25.24	24,682
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	.. 20.43	—	35.36	28,035
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	.. 2.00	—	308.14	1,06,976
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra Nagar Haveli	.. —	—	50.35	4,139
ਦਿੱਲੀ	Delhi	.. 416.60	—	4,475.70	13,89,438
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਓ	Goa, Daman & Diu	.. —	—	401.40	1,93,581
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshadweep	.. 4.05	—	5.47	9,204
ਮਿਜ਼ੋਰਮ	Mizoram	.. 20.10	—	26.47	20,976
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	.. —	—	293.78	87,388
ਜੋੜ (ਭਾਰਤ)	Total (All India)	54,155.17	1,34,458.95	1,46,205.81	4,84,68,918

ਸਾਧਨ : ਕੇਂਦਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ।
Source :—Central Electricity Authority.

†ਸੂਚਨਾ ਸਾਲ 1985-86 ਦੀ ਹੈ ।

†Information relates to the year 1985-86.

*ਆਰਜ਼ੀ

*Provisional

ਊਰਜਾ

ENERGY

ਸਾਰਣੀ 10.16--ਸਾਲ 1987-88* ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ

(ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ)

Table 10.16—Annual per Capita Consumption of Electricity in India by States 1987-88*

(KWH)

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ	State/Union Territories	ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ	ਵਿਉਪਾਰਕ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ	ਉਦਯੋਗਿਕ ਬਿਜਲੀ ਟਰੇਕਸ਼ਨ, ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ	ਸਰਕਾਰੀ ਬਤੀਆਂ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜੋੜ (1 ਤੋਂ 5)	ਗੈਰ ਉਪਯੋਗ- ਤਾਵਾਂ	ਕੁਲ ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ (6+7)		
		Domes- tic Light and small power	Com- mercial Light and small power	Indus- trial including electric Traction water works and Misc.	Public Lighting	Agricul- tural	Total (1 to 5)	Non- Utilities	Total Kwh. (6+7)	
		0	1	2	3	4	5	6	7	
(ੳ) ਰਾਜ	(A) States									
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	25.88	6.75	89.74	1.80	67.82	191.69	6.12	197.81
ਆਸਾਮ	Assam	...	6.35	3.92	42.86	0.34	0.56	54.03	9.22	63.25
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	3.92	2.12	62.13	0.19	14.27	82.63	21.15	103.78
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	36.94	14.55	192.13	2.85	99.46	345.93	26.82	372.75
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	42.76	8.29	95.40	1.20	141.59	289.24	16.93	306.17
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	34.10	12.91	108.96	0.74	4.87	161.58	0.03	161.61
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	37.19	22.51	83.36	7.37	12.71	163.14	0.03	163.17
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	37.73	3.86	98.36	3.28	48.54	191.77	14.93	206.70
ਕੇਰਲ	Kerala	...	38.02	14.05	66.50	2.63	5.11	126.31	3.39	129.70
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	28.44	4.12	23.96	2.65	1.22	60.39	—	60.39

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	25.90	6.25	121.03	1.43	18.69	173.30	13.86	187.16
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	24.73	18.19	130.61	1.93	58.53	233.99	15.29	249.28
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	53.32	24.16	193.06	3.45	62.62	336.25	10.87	347.12
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	15.54	5.54	120.36	0.61	3.75	145.80	18.92	164.72
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	55.47	11.97	218.53	1.23	223.64	510.84	4.35	515.19
ਜਾਸਥਾਨ	Rajasthan	...	15.21	7.73	74.30	0.77	46.06	144.08	17.61	161.69
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	14.28	6.40	45.31	0.81	46.28	113.08	22.05	135.13
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	10.62	4.80	12.70	0.93	5.86	34.91	—	34.91
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	24.79	15.53	82.10	1.12	3.99	127.53	10.36	137.89
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland	...	13.54	7.35	40.14	0.64	—	61.67	—	61.67
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	15.90	14.34	52.07	1.19	0.76	84.26	4.03	88.29
ਸ਼ਿਕਿਮ	Sikkim	...	33.90	13.00	14.50	3.13	—	64.53	—	64.53
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ :-		(B) Union Territories —								
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	203.49	131.09	205.35	11.26	—	551.19	15.44	566.63
ਅੰਡਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੇ ਟਾਪੂ	Andaman and Nicobar Islands	...	40.50	34.62	18.19	3.77	—	97.08	15.39	112.47
ਗੋਆ ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	79.58	23.33	200.62	6.80	5.73	316.06	41.26	357.32
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Lakashdweep Islands	...	84.75	34.00	7.00	11.00	—	136.75	—	136.75
ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ	Pondicherry	...	52.10	17.62	259.06	8.97	81.94	419.69	19.1	438.87
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	16.33	9.17	390.25	1.33	2.50	419.58	—	419.58
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	182.16	75.42	204.47	16.41	3.01	481.47	1.16	482.63
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	15.60	3.99	21.28	5.66	—	46.53	—	46.53
ਮਿਜੋਰਮ	Mizoram	...	33.83	1.03	2.84	3.66	—	41.36	—	41.36
ਭਾਰਤ	India	...	27.38	11.15	101.62	1.72	44.34	186.21	14.99	201.20

ਸਾਧਨ : ਕੇਂਦਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਅਥਾਰਟੀ ।
Source : Central Electricity Authority.

ਸੈਕਸ਼ਨ 11

ਵਣ

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 11.1 ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ 11.2 ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਣਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 11.5 ਅੱਗ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਨ ਲਈ ਬੰਦ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਕਬੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 11.6 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਨਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 11.7 ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

SECTION XI

FORESTS

Table 11.1 deals with the area under forests, 11.2 gives information regarding saplings planted and supplied by the Forest Department in Punjab. The next two tables relate to the out-turn of forest produce, and table 11.5 gives information regarding area of forests protected from fire and cattle grazing and area closed and open for grazing. Table 11.6 gives information about plantation of important species in Punjab. Table 11.7 gives information relating to position of employment of labour in forestry.

६८
FOREST

ਸਾਰਣੀ 11.1 ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ
Table 11-1—Area of Forests under the

ਸਾਲ Year	ਸਰਕਾਰੀ ਵਣ State Forest(a)					
	ਰਾਖਵਾਂ Reserved	ਸੁਰਖਿਅਤ Protected	ਅਣ ਖ਼ੁਣੀ ਬੰਧ Unclassified	ਜੋੜ Total		
0	1	2	3	4		
1965-66	...	39	649	60	748	
1970-71	...	40	654	198	892	
1975-76	...	44	744	211	999	
1980-81	...	44	994	262	1,300	
1983-84	...	44	1,046	253	1,343	
1984-85	...	44	1,083	220	1,347	
1985-86	...	44	1,085	221	1,350	
1986-87	...	44	1,092	212	1,348	
1987-88	...	44	1,092	212	1,348	
1988-89	...	44	1,092	212	1,348	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1	187	18	206
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	10	89	48	147
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	7	10	17
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1	26	25	52
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	27	161	25	213
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	55	9	64
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1	77	25	103
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	4	85	16	105
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	108	—	108
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	93	8	101
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	68	2	70
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	—	136	26	162

(a) ਅਜਿਹੇ ਵਣ ਜੋ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ।

(a) Forests owned by Forest Department and Civil Authority.

(b) ਅਜਿਹੇ ਵਣ ਜੋ ਨਿਗਮਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ।

(b) Forests owned by Corporate Bodies and Private Individuals.

ਲ
STS

ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਵਣਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ
control of the Forest Department

(ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ)
(Squares) Kilom

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਣ
Private Forests (b)

ਭੋਂ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ 1900 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ Under Section 4 and 5 of Punjab Land Preservation Act, 1900	ਭਾਰਤ ਵਣ ਐਕਟ 1927 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਅਧੀਨ Under Section 38 of the Indian Forest Act, 1927	ਜੋੜ Total	ਕੁਲ ਵਣ ਰਕਬਾ Total Area under Forests	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to total area in Punjab
5	6	7	8	9
1,033	91	1,124	1,872	3.72
1,159	60	1,219	2,111	4.19
1,052	37	1,089	2,088	4.14
1,264	39	1,303	2,603	5.17
1,260	37	1,297	2,640	5.25
1,435	21	1,456	2,803	5.56
1,435	18	1,473	2,823	5.61
1,441	16	1,457	2,805	5.57
1,312	16	1,328	2,676	5.31†
1,478	16	1,494	2,842	5.64
—	2	2	208	5.84
—	1	1	148	2.91
—	—	—	17	1.04
—	—	—	52	1.53
1,083	—	1,083	1,296	33.39
395	3	398	462	22.16
—	3	3	106	2.75
—	2	2	107	1.82
—	4	4	112	1.95
—	—	—	101	1.82
—	—	—	70	1.37
—	1	1	163	3.56

† ਸੋਧੇ ਹੋਏ
‡ Revised

ਸਾਧਨ : ਮੁੱਖ ਵਣ ਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ।
Source: Chief Conservator of Forests, Punjab.

ਵਣ
FORESTS

ਸਾਰਣੀ ਨ: 11.2. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ-ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੌਦੇ

Table No. 11.2 Plants planted and supplied by the Forest Department in Punjab

(ਲਖਾਂ ਵਿੱਚ)
(In Lakh)

ਸਾਲ Year	ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਦੇ Saplings planted by the Forest Depart- ment	ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਪ- ਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੌਦੇ Plants supplied to public by Forest Department	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਦੇ Total Saplings planted in Punjab	
0	1	2	3	
1966-67	...	16.00	0.50	16.50
1970-71	...	31.86	24.60	56.46
1975-76	...	60.00	29.83	89.83
1980-81	...	108.00	67.12	175.12
1983-84	...	195.37	475.00	670.37
1984-85	...	199.52	355.85	555.37
1985-86	...	238.96	351.32	590.28
1986-87	...	219.10	355.95	575.05
1987-88	...	185.00 32.74*	277.78	495.52
1988-89	...	292.02	261.07	253.09

ਸਾਧਨ: ਮੁੱਖ ਵਣਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Chief Conservator of Forests, Punjab

*ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਭੂਮੀ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਦੇ।

*Planted by Panchayat Deptt. on Panchayat Lands.

ਵਣ

FORESTS

ਸਾਰਣੀ 11.3 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਉਪਜ
(ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਵਣਾਂ ਤੋਂ)

Table 11.3—Major Forests Produce in Punjab
(State Forests only)

ਸਾਲ Year	ਮਿਕਦਾਰ '000' ਕੁਯੁਥਿਕ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ quantity in '000 cu' metres				
	ਇਮਾਰਤੀ ਲਕੜੀ Timber	ਬਾਲਣ ਵਾਲੀ ਲਕੜੀ Firewood	ਜੋੜ Total	ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ) Total Value (Thousand Rupees)	
0	1	2	3		
1965-66	...	17	16	33	1,514
1970-71	...	41	39	80	6,222
1975-76	...	41	35	76	9,513
1980-81	...	99	40	139	37,778
1983-84	...	60	28	88	43,976
1984-85	...	69	10	79	36,382
1985-86	...	65	8	73	32,697
1986-87	...	54	8	62	32,963
1987-88	...	48	6	54	30,739
1988-89	...	46	4	50	22,150

ਸਾਧਨ: ਮੁੱਖ ਵਣਧਾਲ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Chief Conservator of Forests, Punjab.

ਵਣ

FORESTS

ਸਾਰਣੀ 11.4 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਪਜ
(ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਵਣਾਂ ਤੋਂ)

Table 11.4—Minor Forest Produce in Punjab
(State Forests only)

ਸਾਲ Year	(ਮੁੱਲ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ) (Value in Rupees)					
	ਬਾਂਸ ਅਤੇ ਬੈਂਤ Bamboos and Canes	ਚਾਰਾ ਅਤੇ ਘਾਹ Fodder and Grasses	ਗੌਂਦ ਅਤੇ ਬਰੌੜਾ Gums and Rosins	ਹੋਰ Others	ਜੋੜ Total	
0	1	2	3	4	5	
1965-66	...	15,380	2,94,298	46,500	2,10,152	5,66,330
1970-71	...	26,835	4,02,486	1,59,812	2,45,657	7,34,790
1975-76	...	2,07,675	4,54,515	82,815	3,28,331	10,73,318
1980-81	...	92,875	13,73,060	—	13,95,583	28,61,518
1983-84	...	—	14,21,905	1,800	78,14,182	92,37,887
1984-85	...	2,59,712	14,37,898	—	1,19,08,912	1,36,06,522
1985-86	...	—	14,46,393	—	90,84,197	1,05,30,592
1986-87	...	—	16,44,593	4,66,175	97,53,500	1,18,64,268
1987-88	...	—	18,89,618	7,49,400	74,29,460	1,00,68,478
1988-89	...	—	22,21,375	3,76,721	29,91,064	55,89,157

ਸਾਧਨ: ਮੁੱਖ ਵਣ ਧਾਲ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Chief Conservator of Forests, Punjab.

ਵਣ

FORESTS

ਸਾਰਣੀ 11.5—ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਕਬਾ
Table 11.5—Area Protected against Fire and Cattle Grazing

ਸਾਲ Year	ਵਣਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) Total Forest Area (sq. kilometres)	ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ Protection against Fire		ਵਣਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੱਗ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Percentage of Forests under Fire Protection to total Forest Area	ਅੱਗ ਤੋਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਣ ਲਈ ਬਚਾਓ ਦੇ ਚਰਨ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) Area closed to Grazing (Sq. Kilometres)	ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਵਿਚ Area open to Grazing throughout the year (Sq. Kilometres)	ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਵਿਚ Area open to grazing for part of the year (Sq. Kilometres)	
		ਬਚਾਓ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) Attempted (Sq. Kilometres)	ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Protected (Sq. Kilometres)					
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1965-66 ...	1,872	1,872	1,863	99.5	18,469	766	921	185
1970-71 ...	2,111	2,111	2,062	98.0	81,846	1,111	811	189
1975-76 ...	2,088	2,088	2,075	98.0	36,710	1,203	352	533
1980-81 ...	2,603	2,603	2,592	99.6	9,528	1,656	815	132
1983-84 ...	2,640	2,640	2,640	100.0	—	1,852	667	121
1984-85 ...	2,803	2,803	2,780	99.2	—	1,717	965	121
1985-86 ...	2,823	2,823	2,818	99.8	—	1,761	941	121
1986-87 ...	2,805	2,805	2,804	99.9	—	1,718	995	92
1987-88 ...	2,676	2,676	2,671*	99.8	—	1,801	783	92
1988-89 ...	2,842	2,842	2,720	95.7	—	2,116	634	92

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ

*Revised

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਵਣ ਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Chief Conservator of Forests, Punjab.

ਵਣ

FORESTS

ਸਾਰਣੀ 11.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪੈਦਾਇਸ਼
Table 11.6—Annual Forests Planting of Major Species in Punjab

ਸਾਲ Year	ਸਫੈਦਾ Euclyptus	ਸ਼ੀਸ਼ਮ Shisham	ਕਿੱਕਰ Kikar	ਖੈਰ Khair	ਸ਼ਹਿਦੂਤ Mulberry	ਚੀਲ Chil	(ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) (Square Kilometres)	
							ਵੱਖਰ Miscellaneous	ਜੋੜ Total
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1965-66 ...	9.60	3.52	2.14	0.58	0.32	0.12	0.16	16.44
1970-71 ...	8.10	5.98	14.10	1.60	0.54	0.33	0.07	30.72
1975-76 ...	6.98	4.69	23.98	8.53	1.60	0.60	2.37	48.75
1980-81 ...	69.74	1.51	19.85	20.14	1.33	—	3.25	115.82
1983-84 ...	68.29	0.72	20.58	62.68	0.27	1.59	37.05	191.17
1984-85 ...	46.96	0.78	31.28	95.81	0.82	0.03	11.89	187.57
1985-86 ...	42.66	1.17	50.53	85.12	1.80	0.06	28.06	209.40
1986-87 ...	37.78	0.95	57.23	83.03	1.60	0.38	15.37	196.34
1987-88 ...	36.89	1.36	43.18	72.10	1.01	—	43.21	176.75
1988-89 ...	34.29	1.26	40.13	67.02	0.93	—	20.67	164.30

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਵਣ ਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Chief Conservator of Forests, Punjab.

ਵਣ

FORESTS

ਸਾਰਣੀ 11.7 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਣਾਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜਮਤ

Table 11.7—Employment in Forestry in Punjab

(ਗਿਣਤੀ)

(Number)

ਸਾਲ Year	ਜੰਗਲਾਤ Forestry		
	ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ* Management and Production*	ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਪੁਟਾਈ@ Extraction@	ਕੁਲ ਮੁਲਾਜਮਤ Total Employment
0	1	2	3
1965-66	...	2,754	2,754
1970-71	...	5,088	8,429
1975-76	...	5,272	6,289
1980-81	...	9,382	12,991
1983-84	...	16,665	21,118
1984-85	...	17,729	22,009
1985-86	...	20,055	24,224
1986-87	...	20,877	23,505
1987-88	...	18,890	21,199
1988-89	...	22,343	24,803

ਸਾਧਨ : ਮੁੱਖ ਵਣ ਫਾਲ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Chief Conservator of Forests, Punjab.

*ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਤੇ ਲਾਏ ਮਜ਼ਦੂਰ ।

*Labour employed by the Forest Department.

@ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟੈਕੋਵਾਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੈੱਟ ਤੇ ਕਟਾਈ ਕਰੀ ਲਕੜ ਲਈ ਲਾਏ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਗਿਣਤੀ ।

@Estimated labour employed by Private Contractors and Forest Department for exploitation of Forest Product.

ਸੈਕਸ਼ਨ 12

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ

ਇਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਠੀ ਪਾਲਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ 1977 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਪਸ਼ੂ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਉਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਜਨਕਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁਢਲਾ ਡੇਟਾ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਲ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.1 ਤੋਂ 12.8 ਤਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ 1977 ਦੀ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਲ 1972 ਅਤੇ 1966 ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਜੋੜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.9 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਮੁਰਗੀਆਂ ਸਬੰਧੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ 1977 ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 12.10 ਤੋਂ 12.13 ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਪਿਛੇ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਯੂਨਿਟ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿਜਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਰਖੇ ਸਾਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 12.14 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਠੀ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.15 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 1989 ਸ਼ੁੱਠੀ-ਪ੍ਰੋਗ ਫਾਰਮਾਂ/ਨਰਸਰੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗ ਉਦਯੋਗ ਬਾਰੇ।

ਸਾਰਣੀ 12.16 ਵਿਚ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਤੇ ਚੂਹੇ ਠੰਡੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.17 ਵਿਚ ਦੁਧ ਉਤਪਾਦਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.18 ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪਰਾਪਤ ਬੁਚਕ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.19 ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਘਰੇਲੂ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

SECTION XII

LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

In this section information is presented relating to Livestock Veterinary Institutions and their staff and work done in veterinary institutions. Some information in respect of Fisheries has also been included in this chapter. The information in respect of livestock is based on Quinquennial Livestock Censuses, 1977 conducted by the Director, Land Records, Punjab. In the rural areas the primary livestock data are collected by the revenue agency and in the urban areas by the staff of local bodies.

Tables 12.1 to 12.8 In all these tables data have been given for livestock in the Punjab according to 1977 Livestock Census. For the sake of comparison, the State totals for the years, 1972 and 1966 have also been shown in all tables.

Table 12.9 indicates the comparative position in respect of livestock and poultry and number of working cattle in various States of India. The data are according to 1977 Livestock Census.

Tables 12.10 to 12.13 show the activities of Animal Husbandry Department i. e. number of veterinary institutions and their staff in Punjab, Livestock units and area served per institution. The position of Livestock Development Centres, work done in Veterinary Institutions and number of Bulls kept Artificial Insemination Centres.

Table 12.14 depicts data on Fisheries in Punjab.

Table 12.15 depicts Fish-Seed Farms/Nurseries and their Production for the year 1989 in Punjab.

Table 12.16 depicts data on Milk Plants and Chilling Centres in Punjab.

Table 12.17 gives Milk Statistics in Punjab.

Table 12.18 depicts recognised Slaughter Houses.

Table 12.19 depicts data relating to the share of Livestock in the net State Domestic Product.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
 LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
 ਸਾਰਣੀ 12.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਆਦਿ : 1977
 Table 12.1—Livestock and Poultry in Punjab : 1977

ਜਿਲ੍ਹਾ	District	(ਹਜ਼ਾਰ) (Thousand)												
		ਗੋਕਾ	ਮੱਝਾਂ	ਘੜੇ ਤੇ ਖੋਤੇ ਟੱਟੂ Horses and Donkeys and Ponies	ਖੱਚਰਾਂ	ਭੇਡਾਂ	ਬੱਕਰੀਆਂ	ਊਠ	ਸੂਰ	ਹੋਰ	ਜੋੜ	ਮੁਰਗੀਆਂ		
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	358.6	286.7	11.7	3.0	2.7	25.9	34.1	0.1	5.4	—	728.2	430.7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	309.5	451.6	13.7	15.6	1.3	36.2	35.5	3.3	11.1	—	877.8	1,173.9
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	140.2	157.9	1.7	0.5	0.1	2.0	13.7	@	1.4	—	317.5	117.6
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	270.2	443.1	9.9	7.6	2.2	12.4	58.9	0.2	8.1	—	812.6	405.9
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	280.1	332.6	4.0	3.1	1.0	2.5	88.0	0.2	1.8	—	713.3	694.5
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	101.6	179.6	10.0	3.6	0.4	4.6	44.1	0.4	9.9	—	354.2	508.9
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	265.1	419.1	3.8	5.4	1.5	40.2	67.3	0.9	30.1	—	833.4	631.9
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	326.5	376.9	3.1	4.0	0.2	64.4	65.1	6.4	2.4	—	849.0	309.8
ਫਰੀਦਕੋਟ	Fridkot	...	260.7	378.7	4.2	4.0	0.5	69.1	85.5	13.7	2.6	—	819.0	319.3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	245.3	273.9	7.6	4.8	0.5	129.9	108.1	37.7	4.2	—	812.0	175.3
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	412.2	430.3	3.2	5.8	2.2	66.5	66.2	11.1	18.3	—	1,015.8	256.0
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	341.8	379.6	3.0	3.5	2.2	43.8	55.6	0.4	33.4	—	863.3	515.4
ਜੋੜ	Total 1977	...	3,311.8	4,110.0	75.9	60.9	14.8	497.5	722.1	74.4	128.7	—	8,996.1	5,539.2
ਜੋੜ	Total 1972	...	3,389.8	3,795.5	49.7	64.7	9.3	387.7	801.2	102.3	46.1	—	8,646.3	3,017.3
ਜੋੜ	Total 1966	...	3,161.8	2,983.3	36.3	66.4	4.5	444.0	621.4	118.5	44.9	—	7,481.1	1,680.1

@50 ਤੋਂ ਘੱਟ
 @below 50

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
 Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰਿੰਗ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਕਾ ਪਸ਼ੂ : 1977
Table 12.2—Cattle in Punjab : 1977

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	(ਹਜ਼ਾਰ)											
		ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਰ ਪਸ਼ੂ		ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂ		ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ		ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ		ਕੁਲ ਗੋਕਾ ਪਸ਼ੂ			
		Male above three years	Female above three years	Calves under one year		Calves one to three years		Total Cattle					
		ਸਾਨੂ ਅਤੇ ਬਲਦ	ਹੋਰ ਸਾਨੂ	ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ	ਫੰਡਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੀਆਂ	Total Cattle		
		Breed- ing Bulls	Other Bulls and Bullocks	In milk	Dry	not calved	Other Cows	Male	Female	Male	Female	Total Cattle	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	0.1	100.2	72.7	48.2	7.2	1.7	29.7	29.8	33.4	35.6	358.9
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	0.4	131.2	58.0	28.9	5.0	1.2	20.5	20.0	23.0	21.3	309.5
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2.2	57.7	24.8	12.3	3.3	0.3	10.7	9.1	10.1	9.7	140.2
ਜਲਧਰ	Jalandhar	...	0.5	98.9	57.2	18.3	3.2	0.1	22.5	22.3	22.3	24.9	270.2
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	0.1	134.3	45.4	22.5	3.6	0.7	21.2	18.0	16.9	17.4	280.1
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	0.2	66.4	8.2	5.3	0.7	0.1	5.3	4.4	6.6	4.4	101.6
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	0.7	126.8	41.6	23.4	2.2	1.2	17.5	16.8	18.5	16.4	265.1
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	0.8	133.2	57.3	30.1	5.5	5.4	26.7	24.1	22.0	21.4	326.5
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	0.5	110.6	44.6	24.8	2.1	2.3	21.8	18.4	17.7	17.9	260.7
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.9	79.7	36.8	24.6	2.0	0.6	30.3	30.7	19.2	20.5	24.3
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	0.8	159.8	73.4	40.0	2.3	2.0	37.5	30.0	32.9	33.5	412.2
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	0.9	142.6	62.2	26.9	3.0	1.5	25.1	25.6	24.8	29.2	341.8
ਜੋੜ	Total 1977	...	8.1	1,341.4	582.2	305.3	40.1	17.1	268.8	249.2	247.4	252.2	3,311.8
ਜੋੜ	Total 1972	...	4.1	1,407.9	559.3	313.8	38.8	11.4	271.8	245.9	271.5	265.3	3,389.8
ਜੋੜ	Total 1966	...	3.6	1,286.3	484.8	301.3	38.9	3.4	254.2	230.7	287.6	271.0	3,161.8

254

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
ਸਾਰਣੀ 12.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਝਾਂ : 1977
Table 12.3—Buffaloes in Punjab : 1977

(ਹਜ਼ਾਰ)
(Thousands)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	0	ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਰ ਪਸ਼ੂ Male above three years		ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂ Female above three years		ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਕੱਟੇ/ਕੱਟੀਆਂ Calves under one year		ਇਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕੱਟੇ/ਕੱਟੀਆਂ Calves from one to three years		ਕੁਲ ਮੱਝਾਂ Total Buffaloes			
		ਝੋਟੇ ਅਤੇ ਝੋਟੇ Breed- ding Bulls and Bullocks	ਓਥਰ ਬੁਲਸ Other Bulls	ਮਿਲਕ ਵਾਲੇ In Milk Dry	ਡਰੀ Dry	ਨੋਟ ਕਾਲਵਡ Not calved	ਓਥਰ Other	ਮਾਲੇ Male	ਫੇਮਲੇ Female		ਮਾਲੇ Male	ਫੇਮਲੇ Female	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	0.4	56.7	70.9	45.7	5.6	8.7	22.9	26.1	21.3	28.4	286.7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1.4	45.3	155.6	66.8	8.2	9.7	40.0	47.7	29.2	47.7	451.6
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1.4	23.8	45.5	20.1	4.9	3.7	14.5	17.5	9.1	17.4	157.9
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1.3	32.6	152.4	57.1	6.0	1.8	48.6	58.4	34.7	50.2	443.1
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	0.9	41.7	117.9	39.4	6.4	2.6	31.6	42.7	12.8	36.6	332.6
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	0.4	0.2	74.6	24.1	9.4	@	16.1	24.2	2.9	27.7	179.6
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	0.9	2.9	142.3	81.6	5.5	7.5	35.1	62.6	11.9	68.8	419.1
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1.0	25.6	121.6	63.7	7.2	4.7	34.9	48.3	17.5	52.4	376.9
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	0.7	2.4	120.3	76.5	5.0	2.2	36.1	57.5	7.0	51.0	378.7
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.5	0.7	82.2	53.8	2.3	2.2	36.2	39.6	7.4	49.0	273.9
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1.0	1.9	134.4	92.1	3.1	2.8	41.0	63.4	10.4	80.2	430.3
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	0.6	5.6	136.8	73.4	4.0	3.7	27.7	53.6	11.9	62.3	379.6
ਜੇੜ	Total 1977	...	10.5	239.4	1,354.5	694.3	67.6	49.6	284.7	541.6	176.1	591.7	4,110.0
ਜੇੜ	Total 1972	...	6.4	261.9	1,235.3	620.3	54.7	37.8	346.2	508.9	153.5	590.5	3,795.5
ਜੇੜ	Total 1966	...	4.0	247.2	861.2	576.7	48.5	27.9	249.0	371.6	111.7	485.5	2,983.3

@ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ
@ Less than 50

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਇਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰਿੰਗ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਟੱਟੂ : 1977

Table 12.4—Horse and Ponies in Punjab : 1977

(ਹਜ਼ਾਰ)
(Thousands)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਇਕ ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ			ਇਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ			ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਦੇ			ਕੁੱਲ ਜੋੜ	
		Upto one year			One to three years			Over three years				
		ਨਰ	ਮਾਦਾ	ਜੋੜ	ਨਰ	ਮਾਦਾ	ਜੋੜ	ਨਰ	ਮਾਦਾ	ਜੋੜ		Grand Total
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	0.8	0.7	1.5	1.8	1.6	3.4	3.9	2.9	6.8	11.75
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	0.5	0.7	1.2	1.0	1.5	2.5	2.9	7.1	10.0	13.7
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Kapurthala	...	@	0.1	0.1	0.2	0.1	0.3	0.5	0.8	1.3	1.7
ਕਪੂਰਥਲਾ	Jalandhar	...	0.4	1.1	1.5	1.1	0.9	2.0	2.7	3.7	6.4	9.9
ਜਲੰਧਰ	Hoshiarpur	...	0.1	0.3	0.4	0.2	0.7	0.9	1.4	1.3	2.7	4.0
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	0.1	@	0.1	0.1	0.2	0.3	2.2	7.4	9.6	10.0
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.6	0.8	2.1	2.9	3.8
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.5	1.0	1.4	2.4	3.1
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	0.1	0.2	0.3	0.2	0.4	0.6	1.0	2.3	3.3	4.2
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	0.1	0.1	0.2	@	0.2	0.2	1.7	5.5	7.2	7.6
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	0.1	0.2	0.3	0.2	0.3	0.5	0.6	1.8	2.4	3.2
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	0.3	0.3	0.6	0.5	0.4	0.9	0.6	0.9	1.5	3.0
ਜੋੜ	Total 1977	...	2.7	4.0	6.7	5.8	6.9	12.7	19.3	37.2	56.5	75.9
ਜੋੜ	Total 1972	...	2.2	2.3	4.5	3.6	4.7	8.3	14.5	22.4	36.9	49.7
ਜੋੜ	Total 1966	...	1.7	1.7	3.4	3.7	3.4	7.1	9.7	16.1	25.8	36.3

@ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ
@ Less than 50

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.5--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਧੇ (ਬੋਝੇ) ਅਤੇ ਖੜਰਾਂ : 1977
Table 12.5--Donkeys and Mules in Punjab : 1977

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	(ਹਜ਼ਾਰ) (Thousands)				
		ਗਧੇ Donkeys				
		ਨਰ Male	ਮਾਦਾ Female	ਜੋੜ Total	ਖੜਰਾਂ Mules	
		1	2	3	4	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1.6	1.4	3.0	2.7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	5.0	10.6	15.6	1.3
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	0.3	0.2	0.5	0.1
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	4.7	2.9	7.6	2.2
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1.8	1.3	3.1	1.0
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1.3	2.3	3.6	0.4
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2.6	2.8	5.4	1.5
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1.6	2.4	4.0	0.2
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2.0	2.0	4.0	0.5
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2.9	1.9	4.8	0.5
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2.7	3.1	5.8	2.2
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1.9	1.6	3.5	2.2
ਜੋੜ	Total 1977	...	28.4	32.5	60.9	14.8
ਜੋੜ	Total 1972	...	31.6	33.1	64.7	9.3
ਜੋੜ	Total 1966	...	33.2	33.2	66.4	4.5

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.6 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੇਡਾਂ: 1977

Table 12.6—Sheep in Punjab. 1977

(ਹਜ਼ਾਰ)
(Thousands)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ Over one year			ਇਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ Upto one year	ਕੁਲ ਭੇਡਾਂ Total Sheep
		ਨਰ Male	ਮਾਦਾ Female	ਜੋੜ Total		
0		1	2	3	4	5
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	3.7	10.8	14.5	11.4	25.9
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	6.7	16.7	23.4	12.8	36.2
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	0.8	0.9	1.7	0.3	2.0
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	1.4	5.3	6.7	5.7	12.4
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	0.4	1.2	1.6	0.9	2.5
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	0.5	2.2	2.7	1.9	4.6
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	6.6	18.9	25.5	14.7	40.2
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	7.7	33.7	41.4	23.0	64.4
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	6.6	42.4	49.0	20.1	69.1
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	22.0	69.4	91.4	38.5	129.9
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	6.5	35.6	42.1	24.4	66.5
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	6.7	22.2	28.9	14.9	43.8
ਜੋੜ	Total 1977	69.6	259.3	328.9	168.6	497.5
ਜੋੜ	Total 1972	42.8	214.7	257.5	130.2	387.5
ਜੋੜ	Total 1966	43.2	267.6	310.8	133.2	444.0

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
ਸਾਰਣੀ 12.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਕਰੀਆਂ, ਉੱਠ ਅਤੇ ਸੂਰ: 1977
Table 12.7—Goats, Camels and Pigs in Punjab 1977

(ਹਜ਼ਾਰ)
(Thousands)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਬੱਕਰੀਆਂ Goats					ਉੱਠ Camels						
	ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ Over one year					ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ Over four years						
	ਨਰ Male	ਮਾਦਾ Female	ਜੋੜ Total	ਉੱਪਰ Upto one year	ਕੁੱਲ ਕੁੱਲ ਬੱਕਰੀ- ਤੱਕ ਆਂ Total Goats	ਨਰ Male	ਮਾਦਾ Female	ਜੋੜ Total	ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ Four years and under	ਕੁੱਲ ਉੱਠ Total Camels	ਸੂਰ Pigs	ਹੋਰ Others
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	5.2	13.6	18.8	15.3	34.1	0.1	@	0.1	@	0.1	5.4	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	7.9	18.9	22.8	12.7	35.5	1.5	0.8	2.3	1.0	3.3	11.1	—
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	1.0	6.9	7.9	5.8	13.7	@	@	@	@	@	1.4	—
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	4.9	29.8	34.7	24.2	58.9	0.1	0.1	0.2	@	0.2	8.1	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	4.6	47.6	52.2	35.8	88.0	0.1	@	0.1	0.1	0.2	1.8	—
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	2.1	25.5	27.6	16.5	44.1	0.3	@	0.3	0.1	0.4	9.9	—
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	3.1	35.8	38.9	28.4	67.3	0.6	0.2	0.8	0.1	0.9	30.1	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	6.3	34.4	40.7	24.4	65.1	2.7	2.3	5.0	1.4	6.4	2.1	—
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	4.2	53.1	57.3	28.2	85.5	7.5	2.6	10.1	3.6	13.7	2.6	—
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	5.8	62.0	67.8	40.3	108.1	17.8	8.4	26.2	11.5	37.7	4.2	—
ਸਗੜ੍ਹ Sangrur	3.1	36.4	39.5	26.7	66.2	4.9	2.6	7.5	3.6	11.1	18.3	—
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	3.3	31.3	34.6	21.0	55.6	0.2	0.1	0.3	0.1	0.4	33.4	—
ਜੋੜ Total 1977	47.5	395.3	442.8	279.3	722.1	35.8	17.1	52.9	21.5	74.4	128.7	—
ਜੜ Total 1972	1.9	456.9	498.8	302.4	801.2	56.1	22.3	78.4	23.9	102.3	46.1	—
ਜੋੜ Total 1966	30.6	335.4	366.0	255.4	621.4	71.4	22.8	94.2	24.3	118.5	44.9	—

@ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ ।
@ Less than 50.

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੂ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Director Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.8 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਰਗੇ-ਮੁਰਗੀਆਂ, ਬੱਤਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੋਲਟਰੀ : 1977
Table 12.8—Fowls, Ducks and other Poultry in Punjab : 1977

ਜਿਲ੍ਹਾ	District	(ਹਜ਼ਾਰ) (Thousands)										
		ਮੁਰਗੇ-ਮੁਰਗੀਆਂ Fowls				ਬੱਤਖਾਂ Ducks			ਹੋਰ ਕੁਲ ਜੋੜ Others Grand Total			
		ਮੁਰਗੀਆਂ Hens	ਮੁਰਗੇ Cocks	ਚੂਚੇ Chickens	ਜੋੜ Total	ਬੱਤਖਾਂ Ducks	ਮੁਰਗਾਬੀ Dra- kes	ਮਘ Duck- lings	ਜੋੜ Total	Others	Grand Total	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	241.8	39.8	147.1	428.7	1.1	0.2	0.7	2.0	@	430.7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	825.9	72.8	260.3	1159.0	8.2	—	4.0	12.2	2.7	1173.9
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	65.0	20.0	31.0	116.0	0.7	0.8	0.1	1.6	@	117.6
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	325.3	32.7	32.5	390.5	0.3	—	@	0.3	15.1	405.9
ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	462.4	96.1	135.8	694.3	0.2	@	@	0.2	—	694.5
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	434.6	14.2	60.0	508.8	0.1	—	@	0.1	—	508.9
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	317.4	39.4	273.3	630.1	0.4	1.1	0.2	1.7	0.1	631.9
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	126.7	44.9	136.8	308.4	1.0	@	0.3	1.3	0.1	309.2
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	174.5	53.1	91.2	318.8	0.4	0.1	@	0.5	@	319.3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	86.0	31.5	56.2	173.7	0.3	0.9	@	1.2	0.4	175.3
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	145.8	21.6	86.7	254.1	1.7	@	0.2	1.9	—	256.0
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	231.9	42.1	237.0	511.0	2.2	0.2	0.5	2.9	1.5	515.4
ਜੋੜ	Total 1977	...	3437.3	508.2	1547.9	5493.4	16.6	3.3	6.0	25.9	19.9	5539.2
ਜੋੜ	Total 1972	...	1681.3	319.4	985.7	2986.4	17.3	1.9	4.7	23.9	7.0	3017.3
ਜੋੜ	Total 1966	...	650.9	187.5	770.6	1609.0	9.6	4.9	4.2	18.7	52.4	1680.1

@ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ
Less than 50

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭੋਂ ਤਿਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director, Land Records, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰਿੰਗ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਪਸ਼ੂਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVE STOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.9—ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਮੁਢਲੀਆਂ : 1977
 Table 12.9—Number of Livestock, Working Cattle and Poultry in Various States of India : 1977

ਰਾਜ/ ਸੰਘਰਾਜ	State/ U.T.	(ਹਜ਼ਾਰ) (Thousands)											
		ਗੋਕਾ ਧਸ਼ੂ	ਮੱਝਾਂ	ਭੇਡਾਂ	ਬਕਰੀਆਂ	ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਟਟੂ	ਹੋਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ	ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਦਾ ਜੋੜ	ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ	ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ Working Cattle			ਚਾਰ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ ਟਰੈਕਟਰ (00') Four Wheeled Tractor (00'
		Cattle	Buffaloes	Sheep	Goats	Horses and Ponies	Other Livestock	Total Livestock	Poultry	Cattle	Buffaloes		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ਓ ਰਾਜ	A. State												
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	12,041	7,163	7,064	4,364	27	813	31,472	21,609	5,412	1,227	111	
ਆਸਾਮ	Assam ...	6,603	730	59	1,657	18	515	9,582	10,450	2,533	296	6	
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	15,162	4,463	1,150	9,925	110	947	31,757	14,076	7,477	823	105	
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	6,006	3,473	1,592	3,084	76	175	14,406	3,426	2,858	29	112	
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	2,442	2,940	542	519	27	420	6,890	1,403	944	87	304	
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh ...	2,106	560	1,055	1,035	15	24	4,795	330	820	9	5	
ਜਮਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	2,138	500	1,216	692	69	44	4,659	2,040	760	42	8	
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	10,222	3,278	4,536	3,388	27	349	21,800	9,696	4,033	287	83	
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	3,006	454	3	1,683	@	173	5,319	13,389	367	220	17	
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	26,253	5,845	968	6,725	118	420	40,329	7,156	9,753	1,122	151	
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	15,218	3,899	2,636	7563	49	278	29,643	18,751	6,255	313	125	
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	477	40	20	119	6	151	813	1,073	147	10	**	
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	12,120	1,359	1,431	3,417	4	295	18,626	9,490	4,893	602	14	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	3,312	4,110	498	722	76	279	8,997	5,540	1,323	262	667	
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	294	52	2	16	1	142	507	938	146	23	—	
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	12,896	5,072	9,938	12,307	49	1,097	41,359	1,590	3,950	176	247	
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	25,773	13,965	2,059	8,462	204	1,881	52,344	5,497	13,530	1,822	713	

ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	1,08,01	30,77	52,89	42,02	11	765	24,145	1,43,47	49,84	378	65
ਤਰਿਪੁਰਾ	Tripura	...	592	14	3	199	@	45	853	665	232	7	**
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,18,78	824	793	52,11	15	364	1,90,85	15,492	46,23	511	7
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland		93	8	@	24	2	248	375	715	15	3	..
ਸਿਕਮ	Sikkim		158	5	16	89	1	23	292	221	44	@	—
ਅ. ਸੰਘਰਾਜ	B. Union Territories—												
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	Andaman and Nikobar		27	10	@	18	—	21	76	184	10	4	—
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh		168	12	20	76	5	302	583	764	50	2	—
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	3	12	1	2	@	1	19	51	1	—	1
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	38	3	@	13	@	1	55	45	16	1	—
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	49	109	9	20	4	15	206	217	14	3	18
ਗੋਆ, ਦਮਨ, ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	122	40	1	21	@	78	262	413	53	11	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Lakshdweep	...	1	@	@	5	—	—	6	26	—	—	—
ਮਿਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	49	2	1	23	2	46	123	1,128	5	1	—
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	92	10	5	39	@	2	148	148	22	1	—
ਸੁੱਚ ਭਾਰਤ	All India	...	1,80,140	620,29	409,07	7,56,20	9,16	99,14	36,95,26	16,08,70	7,52,74	82,72	27,59

ਸਾਧਨ : ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
Source :—Ministry of Agriculture, New Delhi.

@ 500 ਤੋਂ ਘਟ
@Less than 500.
** 50 ਤੋਂ ਘਟ
**Less than 50

ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਪਸ਼ੂ-ਧਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVESTOCK ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
 ਸਾਰਣੀ 12.10 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ
 Table 12-10.—Veterinary Institutions and their staff in Punjab

(ਨੰਬਰ)
(Number)

ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ	ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਪਕੇ ਦਵਾ ਖਾਨੇ ਅਤੇ ਵੀਰਜ ਯੂਨੀਟਸ*	ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ ਵਿਸਥਾਰ ਕੇਂਦਰ	ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਅਫਸਰ	ਮੁਰਗੀ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ	ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਫਾਰਮੇ ਜਿਸਟ	
		Veterinary Hospitals	Permanent outlying Dispensaries and insemi- nation units*	Sheep wool extension centres	Veterinary Officers	Poultry Service Centres	Veterinary Pharmacists	
		0	1	2	3	4	5	6
1965-66	...	189	201	12	211	44	545	
1970-71	...	231	399	33	281	55	630	
1975-76	...	321	497	38	429	58	1,089	
1980-81	...	761	798	38	686	58	1,400	
1983-84	...	769	1,043	38	690	58	1,964	
1984-85	...	769	1,040	38	619	58	1,966	
1985-86	...	776	1,038	38	750	58	2,200	
1986-87	...	786	1,053	38	815	58	2,300	
1987-88	...	811	1,058	38	810	58	2,324	
1988-89	...	846	1,033	38	837	58	2,324	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988-89							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	89	92	—	84	7	230
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	95	129	—	85	7	271
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	29	35	—	32	3	85
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	91	92	—	90	4	207
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	74	74	—	77	6	175
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	44	53	—	52	5	125
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	73	101	—	75	6	215
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	72	51	8	69	2	165
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	70	113	12	66	9	199
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	66	77	7	61	3	185
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	74	101	9	74	1	223
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	69	107	2	72	5	244

ਨੋਟ.— 1982-83 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਮ 6 ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਕੰਪਾਉਂਡਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀ ਹੈ।
 Note.— Prior to 1982-83, data in column 6 relate to compounders and stock Assistants.
 *ਇਸ ਵਿਚ ਵੀਰਜ ਯੂਨੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
 *It includes No. of Insemination unites.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂ ਧਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ।
 Source :—Director, Animal Husbandry, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਡੋਅਰਿੰਗ

LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.11--ਪਸ਼ੂਧਨ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵੈਟਰੀਨੇਰੀਅਨ ਪਿਛੇ ਪਸ਼ੂਧਨ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਰਕਬਾ।

Table 12.11--Average No. of Livestock Units, Area and Units served per Veterinary Institution and Per Veterinarian

ਸਾਲ Year	ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਯੂਨਿਟ (ਨੰ:)* No. of Live Stock Units*	ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਤੀ Live Stock Units per		ਰਕਬਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵ: ਕਿ: ਮੀ: Area served per Sq. Km.		
		ਸੰਸਥਾ Institution	ਵੈਟਰੀਨੇਰੀਅਨ Veterinarian	ਸੰਸਥਾ Institution	ਵੈਟਰੀਨੇਰੀਅਨ Veterinarian	
0	1	2	3	4	5	
1975-76	...	77,56,714	6,932	24,164	45.00	156.83
1980-81	...	80,44,987	4,472	10,572	27.99	66.17
1983-84	...	85,25,833	4,714	11,088	27.84	65.49
1984-85	...	86,26,862	4,768	11,218	27.84	65.49
1985-86	...	87,27,877	4,811	11,247	27.76	64.90
1986-87	...	88,30,883	4,802	12,342	27.39	64.07
1987-88	...	89,34,892	4,781	11,017	26.94	62.10
1988-89	...	90,40,505	4,811	10,686	26.80	59.53

ਸਾਧਨ :--ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source :--Director, Animal Husbandry, Punjab.

*1972 ਅਤੇ 1977 ਪਸ਼ੂਧਨ ਗਣਨਾ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਤ ਜਿਉਮੈਟਰਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

*Estimated on the Growth rate of 1972 and 1977 Livestock Census by using modified Geometric method.

ਨੋਟ:--ਕੁੱਲ ਪਸ਼ੂਧਨ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਧਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਪਸ਼ੂਧਨ ਯੂਨਿਟ = ਇਕ ਗੋਕਾ ਪਸ਼ੂ = ਇਕ ਮੱਝ = ਇਕ ਘੋੜਾ/

ਟੱਟੂ = ਇਕ ਗਧਾ = ਇਕ ਖੱਚਰ = ਇਕ ਉੱਠ = 10 ਬਕਰੀਆਂ = 5 ਸੂਰ = 10 ਭੇਡਾਂ = 100 ਪੋਲਟਰੀ।

Note.--Total Livestock has been converted into Live Stock Units--One Live Stock Unit=one cattle=one Buffaloe =one Horse/Pony=one Donkey=one Camel=10 Goats=10 Sheep=5 Pigs=100 Poultry.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡਾਇਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
 ਸਾਰਣੀ 12.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪਸ਼ੂ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਕੰਮ
 Table 12.12—Work done in Veterinary Institutions in Punjab by Districts

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਖੱਸੀ ਕੀਤੇ		ਲਾਏ ਲੱਢੇ						ਮਸ਼ਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੱਜਨ ਢੰਗ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਪਸ਼ੂ		ਮਸ਼ਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੱਜਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਛੇ-ਵਛੀਆਂ		
		Cases Treated	Castrations performed	Vaccination Performed						Animals covered through A.I. methods	Calves born by A.I. method			
		0	1	2	ਆਰ.ਪੀ. R.P.	ਐਚ.ਐਸ. H.S.	ਬੀ. ਕਵਊ. B.Q.	ਆਰ.ਕੇ. R.K.	ਐਫ.ਐਡ.ਐਮ. F. & M.	ਹੋਰ Others	ਗਊਆਂ Cows	ਮੱਝਾਂ Buffaloes	ਗਊਆਂ Cows	ਮੱਝਾਂ Buffaloes
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	1965-66	...	17,16,656	1,45,565	11,18,398	11,70,861	16,952	2,63,969	20,773	..	58,661	60,768	4,243	8,507
	1970-71	...	16,29,506	94,895	9,66,638	13,13,149	40,361	1,47,501	10,259	..	1,06,430	85,696	5,713	11,321
	1975-76	...	14,66,242	37,197	9,58,707	14,25,456	36,000	6,58,826	35,892	3,31,958	1,97,570	64,605	887	5,224
	1980-81	...	20,87,833	24,984	14,97,268	19,90,724	20,770	3,22,120	1,81,346	86,285	4,44,971	1,11,622	1,17,318	32,934
	1983-84	...	26,48,375	22,872	6,99,793	30,23,188	1,17,010	151†	2,25,380	18,540	5,61,214	1,41,433	1,62,932	45,887
	1984-85	...	27,20,162	24,152	13,23,430	33,10,938	18,862	51,815	2,86,149	30,502	50,21,696	5,92,732	1,73,975	48,915
	1985-86	...	28,80,570	22,924	10,33,014	36,74,602	33,614	10,500	4,53,933	1,103	6,40,476	1,41,433	1,96,281	53,453
	1986-87	...	27,74,565	23,530	22,79,676	38,79,335	61,688	—	6,60,239	13	6,79,257	2,06,847	2,00,825	61,467
	1987-88	...	26,36,271	19,24,0	15,92,725	34,38,588	26,356	—	6,14,839	—	7,09,016	2,21,322	2,18,551	72,442
	1988-89	...	28,15,629	17,254	7,83,144	45,08,855	21,430	—	5,17,062	—	7,29,602	2,26,629	2,31,644	79,693
	Distt., 1988-89													
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ														
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	2,41,208	570	75,250	5,15,240	8,760	—	38,100	—	86,994	8,453	13,616	1,825
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	3,04,394	459	83,812	4,75,618	—	—	35,122	—	96,720	3,439	21,356	142
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,04,494	1,834	49,529	2,28,688	245	—	25,812	—	36,680	8,777	11,466	3,069
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	2,41,332	944	11,724	3,43,028	—	—	45,122	—	93,311	29,343	30,776	10,870
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,95,057	1,293	52,470	3,07,352	—	—	49,020	—	73,157	21,768	23,957	7,570
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1,01,250	661	45,760	2,18,634	—	—	14,061	—	16,395	9,373	5,738	3,113

ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2,37,882	1,439	45,690	6,24,713	—	—	32,590	—	70,464	27,326	28,137	10,219
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1,54,774	716	89,694	3,79,403	—	—	45,054	—	19,573	2,626	7,265	1,155
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	1,94,525	2,084	1,53,577	3,77,500	—	—	53,360	—	45,492	15,598	17,539	7,297
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2,04,244	1,305	37,040	2,93,996	—	—	26,676	—	40,677	14,528	15,296	5,891
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,60,290	4,216	1,02,004	3,87,297	12,425	—	89,539	—	70,214	49,554	29,953	19,155
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,76,199	1,723	36,594	3,57,386	—	—	62,606	—	79,925	35,843	26,555	9,390

ਆਰ.ਪੀ.—ਰਿੰਡਰਪੇਸਟ ।

R.P.—Rinderpest.

ਐਚ.ਐਸ.—ਹੈਮਰਿਜਿਕ ਸੈਪਟੀਕੇਮੀਆ ।

H.S.—Hæmorrhagic Septicæmia.

ਬੀ. ਕਿਉ.—ਬਲੈਕ ਕੁਆਰਟਰ ।

B.Q.—Black Quarter.

ਆਰ.ਕੇ.—ਰਾਨੀ ਖੇਤ ।

R.K.—Ranikhet.

ਐਫ.ਪੀ.—ਫਾਉਲ ਫਾਕਸ ।

F.P.—Fowl Pox.

† This does not include vaccination against R.K. done at the Private Poultry farms of the State.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Animal Husbandry, Punjab

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVE STOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING
 ਸਾਰਣੀ 12.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੱਜਨ ਕੇਂਦਰ
 Table—12.13—Livestock and Artificial Insemination Development Centres in Punjab by districts

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਸਾਲ — ਜਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੱਜਨ ਕੇਂਦਰ Artificial Insemination Centres	ਮ.ਵੀ. ਸਿੰ. ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਨ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸ਼ਾਨੂ Bulls kept in A.I. Centres/ Semen Banks	Breed-wise Frozen Semen Straws Produced in Semen Banks							
				ਸ਼ਾਨੂ Cow Bulls	ਝੋਟੇ Buff. Bulls	ਐਚ.ਐਫ. HF	ਬੀ.ਐਸ. BS	ਸਾਹੀਵਾਲ Sahiwal	ਦੋਗਲ Cross- bred	ਜਰਸੀ Jersey	ਮਿਹਰੂ Buffalo
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	1980-81	...	46	196	115	2,15,777	32,994	3,091	16,550	—	1,24,719
	1983-84	...	46	216	76	1,94,067	—	24,176	88,138	28,314	1,62,439
	1984-85	...	46	198	142	2,30,502	—	22,945	1,20,341	29,886	1,96,215
	1985-86	...	46	204	142	2,63,569	—	22,826	1,29,454	38,400	1,61,732
	1986-87	...	46	225	141	2,48,102	—	11,697	1,22,646	35,701	1,42,643
	1987-88	...	46	270	177	2,68,073	—	25,536	1,59,861	50,394	2,25,172
	1988-89	...	46	241	143	2,47,270	—	20,457	1,67,115	52,868	2,52,667
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Distt.—1988-89										
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	7	17	4	—	—	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	5	46	4	43,381	—	20,457	24,238	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2	27	20	6,109	—	—	2,613	6,811	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	8	27	20	—	—	—	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	4	11	7	—	—	—	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	5	11	13	—	—	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	6	23	12	—	—	—	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	4	11	3	—	—	—	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	5	14	—	—	—	—	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	—	54	60	1,97,780	—	—	1,40,264	46,057	2,52,667

ਨੋਟ: 1. ਐਚ. ਐਫ: ਹੋਲਸਟੀਅਨ ਫਰੀਜ਼ੀਅਨ
 H. F : Holstien friesian.
 2. ਬੀ. ਐਸ: ਬਰਾਊਨ ਸਵਿਸ
 B. S : Brown Swiss.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂਪਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source :—Director, Animal Husbandry, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.14—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ
Table 12.14—Fisheries Statistics in Punjab

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਰਕਬਾ	ਕੰਨਾ ਪੱਛੀ	ਮੱਛੀਆਂ	ਮੱਛੀਆਂ	ਬਿਨਾਂ ਲਸੀਸ	ਵਸੂਲ	
		ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੱਛੀਆਂ ਰਖੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਹੈਕਟੇਅਰ)	ਪੂੰਗ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (000')	ਫੜਨ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਸੀਸ (000)	ਤੋਂ ਕੁਲ ਮੱਛੀਆਂ ਆਮਦਨ ('000 ਰੁਪਏ)	ਪਕੜਨ ਵਾਲੇ ਫੜੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕੀਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ)	
0		Area where Fish Stocked in (Hectares)	No. of finger-lings (000')	Fishing Licences Issued	Total Receipts from Fisheries ('000 Rs)	Number of cases detected of Fishing without Licence	Compensation Realised (Rs.)	
		1	2	3	4	5	6	
1965-66	...	237	..	376	437	109	900	
1970-71	...	187	..	389	729	322	1,891	
1975-76	...	267	..	1,041	911	490	5,064	
1980-81	...	343	..	925	1,537	523	9,749	
1983-84	...	771	..	370	1,941	452	6,030	
1984-85	...	993	..	156	1,906	349	4,285	
1985-86	...	1,060.67	6,510	141	1,794	181	3,328	
1986-87	...	1,521.51	92,21,135	238	1,720	75	3,176	
1987-88	...	1,572.17	10,598,900	219	2,420	202	6,010	
1988-89	...	1,582.65	1,41,40,420	250	4,017	97	2,215	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	213.61	12,83,900	—	322	18	330
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	199.35	12,66,650	12	337	13	210
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	42.00	2,42,100	72	1,078	34	770
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	127.22	9,64,050	30	254	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	51.10	2,14,650	—	446	9	315
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	38.31	3,41,050	38	134	10	440
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	381.14	46,67,000	8	578	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	58.95	5,23,100	—	454	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	50.80	3,00,000	—	0.30	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	109.03	8,39,500	—	0.84	2	40
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	187.60	19,14,650	77	151	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	123.54	14,83,770	13	149	11	110

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਵਾਰਡਨ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Director and Warden of Fisheries, Punjab.

ਪਸ਼ੂ-ਧਨ, ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ

LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.15.—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲ 1989 ਦੌਰਾਨ ਮੱਛੀ ਪ੍ਰੰਗ ਫਾਰਮਾਂ/ਨਰਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੱਛੀ ਪ੍ਰੰਗ ਉਤਪਾਦਨ

Table 12.15.—Fish Seed Farms/Nurseries and their Production for the year 1989 in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਮੱਛੀ ਪ੍ਰੰਗ ਫਾਰਮ		ਮੱਛੀ ਪ੍ਰੰਗ ਨਰਸਰੀਆਂ		
		Fish Seed Farms		Fish-Seed Nurseries		
		ਗਿਣਤੀ	ਉਤਪਾਦਨ (ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)	ਗਿਣਤੀ	ਉਤਪਾਦਨ (ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)	
		Number	Production (No. in lakhs)	Number	Production (No. in lakhs)	
0		1	2	3	4	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1	19.73	2	0.53
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1	11.71	2	0.23
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1	18.87	1	0.05
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1	0.86	3	0.96
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2	8.78	—	—
ਰੁਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1	9.13	4	1.18
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1	5.99	5	4.97
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	—	—	5	0.54
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—	3	0.35
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1	0.94	2	0.45
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1	6.63	4	0.86
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2	8.19	3	1.32
ਜੰਤ	Total		12	90.83	30	15.44

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਵਾਰਡਨ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director and Warden of Fisheries, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.16—ਰਾਜ ਵਿਚ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟਾਂ ਤੇ ਦੁੱਧ ਠੰਡਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੈਂਟਰ, 1988-89

Table 12.16—Milk Plant and Chilling Centres in the State, 1988-89

ਦੁੱਧ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਨਾਂ	Name of Milk Plant	ਸਮਰਥਾ (000 ਲਿਟਰ) ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ	ਚਿਲਿੰਗ ਸੈਂਟਰ
0		Capacity ('000 litres) Per day	Chilling Centre
ਮਿਲਕ ਫੈਡ		Milk Fed	
ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਵੇਰਕਾ	Milk Plant, Verka	...	60
ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ, ਮੁਹਾਲੀ	Milk Plant, Mohali	...	100
ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ	Milk Plant, Ludhiana	...	125
ਦੋਆਬਾ ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟਡ, ਜਲੰਧਰ	The Doaba Milk Producers Co-op. Union, Jalandhar	...	250
ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur Milk Producers Co-operative Union Ltd., Hoshiarpur...	100	3
ਮਾਲਵਾ ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸੰਗਰੂਰ	Malwa Milk Producers Co-operative Union, Sangrur	...	150
ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਬਠਿੰਡਾ	Milk Plant, Bathinda	...	125
ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਪਟਿਆਲਾ	Milk Plant, Patiala	...	100
ਮਿਲਕ ਸ਼ੈਡ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Milk Shed, Gurdaspur	...	150
ਮਿਲਕ ਸ਼ੈਡ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Milk Shed, Ferozpur	...	—
ਮਿਲਕ ਸ਼ੈਡ ਫਰੀਦਕੋਟ	Milk Shed, Faridkot	...	—
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ		Private Sector	
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਮਿਲਕ ਫੂਡ ਮੈਨੂ-ਫੈਕਚਰਰਜ਼ ਲਿ. ਨਾਭਾ	Hindustan Milk Food Manufacturers Ltd., Nabha	...	90
ਮਿਲਕ ਫੂਡ, ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ	Milk Food, Bahadurgarh	...	100
ਫੂਡ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ, ਮੋਗਾ	Food Specialists, Moga	...	435
ਜਗਤਜੀਤ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਹਮੀਰਾ	Jagatjit Industries, Hamira	...	40
ਜੀਵਨ ਮਿਲਕ ਫੂਡ ਲਿ. ਕੋਟਕਪੁਰਾ (ਪੇਪਰ ਤੇ)	Ji wan Milk Food Ltd., Kotkapura, (on Paper)	...	100

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ।

Source:—The Punjab State Co-operative Milk Producers Federation Ltd., Chandigarh,

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰਿੰਗ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.17.— ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਮਿਲਦਾ ਦੁੱਧ
Table 12.17—Production and Per Capita Availability of Milk in Punjab

ਸਾਲ	ਦੁੱਧ ਦੀ ਉਪਜ (000 ਟਨ)	ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਬਾਦੀ (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਮਿਲਦਾ ਦੁੱਧ (ਕਿਲੋ)	ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਮਿਲਦਾ ਦੁੱਧ (ਗ੍ਰਾਮ)
Year	Milk Production (000 Tons)	Estimated Population ('000')	Per Capita availability of milk per Annum (Kgs.)	Per Capita availability of milk per day (grams)
0	1	2	3	4
1975-76	2,400	14,791.8	162.06	444
1980-81	3,221	16,304.2	197.45	541
1983-84	3,700	17,744.4	208.52	570
1984-85	3,817	18,128.6	210.55	576
1985-86	4,035	18,521.2	217.85	597
1986-87	4,302	18,922.4	227.40	623
1987-88	4,312	19,332.2	223.05	609
1988-89	4,626*	19,750.8	234.22	642

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source.—Director, Animal Husbandry, Punjab.

ਨੋਟ:—ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਸਤ ਦੁੱਧ ਦੇ ਦਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

Note:—Production of Milk is estimated on the basis of average yield of 10 per cent Sample Survey of villages.

*ਇਸ ਵਿਚ ਬਕਰੀਆਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ।

*It includes goat milk also.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਜ਼

LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰਣੀ 12.18.—ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੁਚੜ ਖਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਝਟਕਾਏ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 12.18—Number of Recognised Slaughter Houses and Animals Slaughtered therein

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੁਚੜ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of recognised slaughter houses	ਝਟਕਾਏ ਪਸ਼ੂ Animals Slaughtered			
			ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ Sheep and goats	ਸੂਰ Pigs	ਜੋੜ Total	
0		1	2	3	4	
1965-66	...	77	2,72,802	4,923	2,77,725	
1970-71	...	79	4,62,443	11,629	4,74,072	
1975-76	...	84	4,53,964	11,442	4,65,406	
1980-81	...	89	4,47,296	14,563	4,61,859	
1983-84	...	91	4,21,771	22,493	4,44,264	
1984-85	...	91	4,71,441	22,747	4,94,188	
1985-86	...	91	4,89,918	22,754	5,12,672	
1986-87	..	91	4,57,650	23,762	4,81,412	
1987-88	...	91	3,82,844	23,892	4,06,736	
1988-89	...	91	3,73,903	25,611	3,99,514	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	11	22,580	2,705	25,285
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	7	88,283	135	88,418
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3	13,339	532	13,871
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	7	13,701	126	13,827
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	9	15,570	614	16,184
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	4	8,847	2,608	10,915
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	6	87,972	6,512	94,484
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	7	26,445	1,545	27,990
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	7	30,156	2,309	32,465
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	11	28,394	2,294	30,688
ਸ਼ਗੋਰ	Sangrur	...	9	20,973	1,593	22,566
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	10	17,643	5,198	22,821

ਸਾਧਨ : — ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Director, Animal Husbandry, Punjab.

ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਰੀ
LIVESTOCK, ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRYING

ਸਾਰ ਠੀ 12.19--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਘਰੇਲੂ-ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
Table 12.19 — Share of Livestock in the Net State Domestic Product, Punjab

ਮਾਲ Year	ਨਿਰੋਲ ਘਰੇਲੂ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ Percentage share of Live-Stock in the Net State Domestic Product	
	ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ At Current Prices	1980-81 ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ At 1980-81 Prices
0	1	2
1980-81	...	15.56
1981-82	...	14.67
1982-83	...	14.40
1983-84	...	14.99
1984-85	...	13.97
1985-86	...	12.65
1986-87	..	12.77
1987-88	...	12.90
1988-89	...	12.89

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ।

Source:—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ :— ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਮਾਨ ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ (ਅਧਾਰ 1980-81) ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀਰੀਜ਼ (ਅਧਾਰ 1970-71) ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

Note :—Two above estimates relate to new series with base (1980-81) and replaces the existing series with base (1970-71) given in the earlier statistical Abstract of Punjab.

†ਸ਼ੀਘਰ ਅਨੁਮਾਨ

†Quick Estimates

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 13.3 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਬਲਾਕਾਂ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਏ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 13.4 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1987-88 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਸੂਚਕ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 13.5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟਸ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

SECTION XIII

RURAL DEVELOPMENT

The first two tables in this section give information regarding Government expenditure incurred on the Rural Development Programme in the Punjab and People's contribution since the inception of the programme up to 31-3-89. Table 13.3 shows the number of blocks functioning, area and villages covered and the population served in the Punjab district-wise. Table 13.4 shows the district-wise selected Economic Indicators for the year 1987-88. Table 13.5 shows the district-wise number of Focal Points in the State.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ
RURAL DEVELOPMENT

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ

RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੱਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ
Table 13.1—Government Expenditure on Rural Development Programme in Punjab by Major Head

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਮੁੱਖ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਨਾਂ	Name of Major Head	ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ During the year									
		1965-66	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਬਲਾਕ ਹੈਡਕਵਾਰਟਰ	Block Headquarters ...	63.94	99.77	167.43	251.89	322.27	348.62	381.55	412.81	527.05	594.33
ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਸਾਰ	Animal Husbandry and Agricultural Extension ...	25.62	6.64	..	—	—	—	—	—	—	—
ਸਿੰਜਾਈ	Irrigation ...	3.09	0.34*	1.74	—	—	—	—	—	—	—
ਭੋਂ ਸੁਧਾਰ	Land Reclamation ...	..	..	—	—	—	—	—	—	—	—
ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਸਫਾਈ	Health and Rural Sanitation...	6.86	5.62	45.74	11.70	10.61	—	—	—	—	—
ਸਿੱਖਿਆ	Education ...	5.20	5.80	9.15	11.73	11.21	21.93	21.32	10.61	23.38	21.24
ਸਮਾਜਕ ਸਿੱਖਿਆ	Social Education ...	6.08	5.66	17.53	24.98	27.00	26.63	27.07	63.86	21.50	21.50
ਸੰਚਾਰ	Communications ...	5.57	5.62	10.97	11.70	11.21	19.32	19.62	9.81	21.80	19.62
ਦਿਹਾਤੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰੀ	Rural Arts and Crafts ...	8.98	9.46	11.29	—	—	—	—	—	—	—
ਗਲੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾਲੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ	Pavement of Streets and Construction of Drains ...	—	—	47.15	450.00	1032.00*	1,104.80	846.47	1037.00	837.73	1,134.44*
ਪੇਂਡੂ ਸੁਧਾਰ	Village betterment ...	—	—	—	—	—	—	125.17	6.00	—	—
ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Composite Programme for Women and Pre-School Children ..	—	—	9.92	5.50	5.50	8.26	11.20	11.25	11.25	11.25
ਮਹਿਲਾ ਮੰਡਲਾਂ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ	Promotion and Strengthening of Mahila Mandals ...	—	—	—	8.00	19.80	8.12	9.12	8.12	8.12	8.12
ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ	Assistance to Panchayats for Panchayat Ghar ..	—	—	—	70.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00

ਪੰਚਾਇਤ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨ ਕਮਾਉ ਸਕੀਮਾਂ ਤੋਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ	Financial Assistance to Panchayats, Panchayat Samitis & Zila Parishads for Expdt. on Revenue Earning Schemes	—	—	—	2.48	38.45	38.50	40.00	48.70	49.10	100.55			
ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੈਚਿੰਗ ਗਰਾਂਟ	Matching Grants to Panchayats & Local Bodies for Dev. works ...	—	—	—	50.00	30.80	40.00	33.00	50.00	50.00	50.00			
ਮਾਡਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	Development of Model villages	—	—	—	10.00	—	—	—	—	—	—			
ਸੰਗਠਿਤ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Integrated Rural Development Programme ...	—	—	—	560.00	950.76	1,055.89	872.18	1410.40	1006.55	1010.93			
ਇਤਿਹਾਸਕ/ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਵ ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	Assistance for Integrated Dev. of villages of Historical/Religious importance ...	—	—	—	—	4.84	4.74	6.28	7.28	7.73	6.73			
ਭੋਮ ਰਹਿਤ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Rural Landless Employment Gurrantee Programme	—	—	—	—	—	494.60	619.75	974.68	747.96	803.39			
ਜੋੜ	Total ...				126.04	138.91	320.92	1508.30	2,484.45	3,191.41	3032.73	4070.52	3332.17	3,802.10

ਸਾਧਨ : ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Rural Development and Panchayat Department, Punjab.

*ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਮੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

*It also includes provision under National Rural Employment Programme.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ

RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.2—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ
Table 13.2—People's Contribution in the Rural Development Programme in Punjab by Major Activity

(ਲਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਮੁੱਖ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਨਾਂ	Name of the Major Activity	ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ During the year								
		1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ	Agricultural and Animal Husbandry ...	0.34	0.67	—	—	—	—	—	—	—
ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਸਫਾਈ	Health and Rural Sanitation ...	3.01	4.65	9.81	11.18	7.30	1.56	3.81	1.01	1.60
ਵਿੱਦਿਆ	Education ...	—	—	2.16	1.94	1.32	0.05	0.85	0.15	1.05
ਸੰਚਾਰ	Communication ...	—	—	10.15	14.70	8.10	14.87	23.75	12.86	4.16
ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ	Village and Small Industries ...	—	0.01	—	—	—	—	—	—	—
ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Other Works Programme ...	12.68	9.90	5.51	2.29	2.97	0.27	3.16	4.52	0.02
ਜੋੜ	Total ...	16.03	15.23	27.63	30.11	19.69	16.75	31.57	18.54	6.83

ਸਾਧਨ :—ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source—Rural Development Department, Punjab.

ਨੋਟ:—ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਰਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

Note:—Information is not available under all the sub-heads as these sub-heads in the proforma have been revised by the Government of India.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ
RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13,3—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਬਲਾਕ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ
ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ*

Table 13.3—Blocks, Area and Villages covered and Population served in Punjab under Rural Development Scheme*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਗਿਣਤੀ Number				
		ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਬਲਾਕ	ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ†† ਪਿੰਡ 1987-88††	ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ†† ਇਲਾਕਾ (ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) 1987-88	ਲਾਭ ਉਠਾ- ਉਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ† 1988	
		Blocks functioning	Inhabited Villages †† covered 1987-88	Area covered†† in sq. kilo- metres 1987-88	Population served† (1988)	
		0	1	2		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	13	1,551	3,483	13,52,067
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	15	1,186	4,887	16,04,121
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	4	608	1,632	4,51,534
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	12	1,226	3,267	11,94,603
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	11	1,592	3,844	11,72,959
ਰੁਪਨਗਰ	Rupnagar	...	6	888	2,051	6,41,169
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	10	947	3,574	11,56,860
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	9	1,117	5,772	11,67,846
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	10	568	5,704	12,21,069
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	9	519	5,329	11,42,899
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	10	709	4,943	12,24,948
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	9	1,426	4,538	12,77,572
ਪੰਜਾਬ	Punjab		118	12,337	49,024	1,36,07,647

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Economic & Statistical Organisation, Punjab.

†1981 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤੀ ਆਬਾਦੀ ।

†Projected population on the basis of 1981 Census.

††ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਰਕਬਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ 1987-88 ਅਤੇ ਸੈਂਸਸ 1981 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ।

††Number of Villages and Area covered are according to Village Directories 1987-88 and Census 1981

*ਸੂਚਨਾ ਆਰਜ਼ੀ ਹੈ ।

*Figures are provisional.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ
RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.4—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਸੂਚਕ (ਦਿਹਾਤੀ) 1987-88*
Table 13.4—District-wise selected Economic Indicators in Punjab (Rural Area) 1987-88*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ (ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ) (1988) Density of population (per sq.km.) (1988)	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981) Percentage of Literates to total population (1981)	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981) Percentage of Scheduled Castes to total population 1981	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981) Percentage of workers to total population (1981)	ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981) Percentage of Agricultural workers to total workers (1981)	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1981) Percentage of Agricultural Workers to total population (1981)	ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮੇ ਪਿਛੇ ਕੁੱਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ) Gross Area Sown per Agricultural Worker (Hectares)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	388	40.0	25.1	26.5	69.6	18.4	1.8
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	328	33.2	30.8	29.7	73.9	22.5	2.0
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	277	40.4	29.9	27.8	71.3	19.8	2.7
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	366	44.1	41.5	27.5	69.6	19.1	2.1
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hooshiarpur	...	305	48.3	32.3	26.1	65.0	16.9	1.9
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	313	43.8	26.3	28.4	64.1	18.2	1.6
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	324	43.3	33.3	29.6	72.6	21.4	2.3
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	202	26.4	21.8	31.0	85.3	26.5	2.8
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	214	28.8	34.1	30.7	84.5	25.9	2.8
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	214	22.0	29.2	31.0	84.3	26.1	2.6
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	248	25.8	27.9	32.2	83.1	26.7	2.5
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	281	32.4	26.9	30.0	77.0	23.1	2.3
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	278	35.2	30.2	29.3	76.3	22.3	2.3

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ

RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.4 (ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਸੂਚਕ (ਦਿਹਾਤੀ) 1987-88*
TABLE 13.4 (contd.)—District-wise selected Economic Indicators in Punjab (Rural Area)—1987-88*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਨਿਰੋਲ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਕਾਮਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ) (30-6-1988 ਨੂੰ)	ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਘਣਤਾ (30-6-1988 ਨੂੰ)	ਕੁਲ ਕਣਕ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਣਕ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (30-6-88 ਨੂੰ)	ਕੁੱਲ ਚੌਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ ਵਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚਾਵਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (30-6-1988 ਨੂੰ)	ਕੁੱਲ ਮੱਕੀ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (30-6-1988 ਨੂੰ)	ਨਿਰੋਲ ਸਿਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (30-6-1988 ਨੂੰ)	
0	District	Net area sown per Agricultural Worker (Hectare) (as on 30th June, 1988)	Intensity of Cropping (on 30th June, 1988)	Percentage of area under H.Y.V. of wheat to total cropped area of wheat (as on 30th June, 1988)	Percentage of area under H.Y.V. of Paddy to total cropped area of Paddy (as on 30th June, 1988)	Percentage of area under H.Y.V. of Maize to total cropped area of Maize (as on 30th June, 1988)	Percentage of Net Irrigated area to Net Area Sown (as on 30th June, 1988)	
0	8	9	10	11	12	13		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1.0	173	98.4	70.6	45.6	69.7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1.0	188	100.0	81.7	100.0	95.7
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1.5	185	100.0	95.0	92.6	98.9
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1.2	175	100.0	50.7	49.7	96.7
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1.1	168	98.5	96.2	50.4	53.2
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1.0	168	100.0	91.5	31.5	61.1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1.3	185	100.0	100.0	50.3	98.8
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1.6	172	99.7	100.0	100.0	95.0
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	1.6	176	100.0	100.0	39.3	94.2
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1.6	161	97.8	100.0	52.0	89.0
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1.4	183	100.0	100.0	51.8	96.5
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1.3	176	99.5	94.9	27.4	87.7
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	1.3	176	99.4	90.0	49.7	89.2

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ

RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.4 (ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਆਰਥਕ ਸੂਚਕ (ਦਿਹਾਤੀ) 1987-88*
TABLE 13.4. (contd.)—District-wise Selected Economic Indicators in Punjab (Rural area)—1987-88*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਪ੍ਰਤੀ 1,000 ਹੈਕਟੇਅਰ (ਨਿਰੋਲ ਬੀਜ ਰਕਬੇ) ਪਿਛੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (30-6-1988)	ਪ੍ਰਤੀ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਿੱਛੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (1988)†	ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਤਤਾ	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਈ/ਹਾਈਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ	
0		14	15	16	17	18	19	20	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	26	4,295	20.1	5,629	930	5,141	9,014
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	36	4,244	39.4	2,859	1,283	4,677	7,496
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	45	5,471	0.2	2,467	887	3,114	5,789
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	54	5,227	0.4	2,542	1,048	3,218	5,480
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	27	5,907	37.1	2,517	738	3,491	5,533
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	34	4,561	51.6	2,996	765	3,862	5,829
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	68	5,143	0.6	4,088	1,253	3,615	5,119
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	36	7,374	22.4	4,634	1,040	4,970	9,814
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	59	4,940	98.8	6,564	1,851	3,926	5,787
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	39	6,475	100.0	2,916	1,977	4,843	7,670
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	39	6,696	99.0	3,141	1,660	4,438	6,730
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	50	5,395	23.9	4,390	918	4,839	8,934
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	44	5,392	34.2	3,464	1,116	4,316	6,763

†1977 ਦੀ ਪਸ਼ੂ ਗਣਨਾ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਾਲ 1988 ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਤ ਅੰਕੜੇ ।

†Projected for 1988 on the basis of 1977 Live Stock Census.

ਨੋਟ :—ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਈ/ਹਾਈਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਡਲ ਬਾਂਚਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

Note :—Middle Schools include Middle branches of High/Higher Secondary Schools.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ
RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.4 (ਸਮਾਪਤ)—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਸੂਚਕ (ਦਿਹਾਤੀ)—1987-88*
TABLE 13.4 (concl.)—District-wise selected Economic Indicators in Punjab (Rural area)—1987-88*

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਪੱਕੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਆਬਾਦੀ ਪਿੰਡੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (30-6-88 ਨੂੰ)	ਵਿਉਪਾਰਕ ਬੈਂਕ ਪਿੰਡੇ ਆਬਾਦੀ (31-3-88)	ਪ੍ਰਤਿ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਪਿੰਡੇ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ : ਮਿ :)	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਕਖਾਨਾ
		Percentage of villages linked with pucca roads	Members of Co-operative Societies per 1,000 of population (as on 30-6-88)	Population served per Commercial Bank (as on 31-3-88)	Area served per Market Committee (sq. K.M.)	Population served per Post Office
	0	21	22	23	24	25
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	100.0	74	15,023	53.6	4,778
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	99.3	95	8,624	47.0	3,526
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	90.3	157	10,501	48.0	3,202
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	100.0	222	10,860	46.0	2,703
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	97.7	204	11,278	48.7	2,799
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	97.1	170	13,358	102.3	3,542
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	99.3	227	10,237	45.8	3,474
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	85.1	82	15,167	67.9	4,055
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	100.0	132	9,181	67.1	3,706
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	100.0	125	11,205	79.5	5,772
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	100.0	236	10,840	41.9	4,959
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	99.2	97	13,737	58.2	5,603
ਪੰਜਾਬ	Punjab	97.4	117	11,227	54.4	3,839

*ਅਣ ਅੰਤਮ (ਸਿਵਾਏ ਕਾਲਮ 2 ਤੋਂ 6)
*Provisional (Except col. 2 to 6)

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ
RURAL DEVELOPMENT

ਸਾਰਣੀ 13.5--1988-89 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ
TABLE 13.5—Focal Points in Punjab by Districts in 1988-89

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਗਿਣਤੀ Number
0		1
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	37
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	46
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	12
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	34
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	47
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	18
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	28
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	27
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	30
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	27
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	30
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	26
ਜੋੜ	Total	362

ਸਾਧਨ :—ਗਰਾਮ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Rural Development Department, Punjab.

ਇਸ ਸ਼ੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 14.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ ਆਦਿ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 14.2 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1987-88 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਆਮ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 14.3 ਅਤੇ 14.4 ਮੁਢਲੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਸੂਚਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰਣੀਆਂ 14.5 ਅਤੇ 14.6 ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਲੈਂਡ ਮਾਰਟਗੇਜ ਬੈਂਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 14.7 ਅਤੇ 14.8 ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 14.9 ਤੋਂ 14.21 ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮਾਰਕ ਫੈਡ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੋਲ ਸੇਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 14.22 ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁਣਵੇਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 14.23 ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਟੇਟ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਟਿਯੂਬਵੈਲਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 14.24 ਅਤੇ 14.25 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ, ਪੂੰਜੀ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 14.26 ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲ ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇਸ ਸ਼ੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ (1 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

SECTION XIV

CO-OPERATION

The tables in this section show the working of the Co-operative movement in Punjab.

Table 14.1 gives the number, membership and working capital etc., of all Co-operative Societies in Punjab.

Table 14.2 shows the district-wise distribution of Co-operative Societies and Banks for the year, 1987-88.

Tables 14.3 and 14.4 depict the important information regarding Primary Agricultural and No of Agricultural Credit Societies whereas the information contained in tables 14.5 and 14.6 is related to State and Primary Land Development Banks in the State.

Tables 14.7 and 14.8 reflect information regarding Central and State Co-operative Banks.

Tables 14.9 to 14.21 throw light on the important activities of the different types of the Co-operative Societies in the State such as Marketing Federation, District Wholesale Societies, etc.

Table 14.22 shows the selected indicators relating to Industrial Co-operatives.

Table 14.23 depicts the number of Tractors and Tube-wells financed by the State Land Development Bank.

Tables 14.24 and 14.25 give description of Central Co-operative Bank Offices, Membership Capital, Deposits, Liabilities and Assets.

Table 14.26 relates to the Statistical Information relating to loans over-due against Agricultural Credit Societies (Periodwise).

The data in this section relate to the Co-operative year, from 1st July to 30th June

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.1—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
TABLE 14.1—Selected Statistics of all Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਸੰਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ: No.	22,026	21,787	25,977	22,208	23,765	24,389	24,799	25,505	27,041
ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Membership	ਲੱਖ Lakhs	19.12	22.07	26.54	30.57	33.04	33.79	34.62	35.51	36.84
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ Crores Rs.	22.62	49.44	69.70	116.55	172.92	184.96	212.65	227.92	254.26
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned funds	.. ..	30.33	75.31	129.05	215.83	308.43	340.28	412.58	450.51	488.89
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	.. ..	141.42	421.41	758.67	1,407.46	2,135.61	2,201.13	2,460.61	2,634.12	2,843.38
ਆਬਾਦੀ	Population*	ਦਸ ਲੱਖ Million	12.59	13.67	15.09	16.91	18.04	18.44	18.84	19.25	19.67
ਲਖ ਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	No. of Societies per lakh of inhabitants	ਨੰ:No.	175	159	172	131	132	132	132	132	137
1,000 ਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	No. of members of all societies per thousand inhabitants	..	152	161	176	181	183	183	184	184	187
ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਔਸਤ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Average Working Capital per head of population	ਰੁਪਏ Rs.	112	308	503	832	1,184	1,194	1,306	1,368	1,446

289

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source: Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

- ਨੋਟ. 1. ਮੈਂਬਰੀ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਫਰਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ।
2. ਸਾਲ 1979-80 ਤੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕੰਮ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
3. ਸਾਲ 1980-81 ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Note—1. Minor differences in membership are due to rounding of figures.

2. In order to make the Agricultural Credit Societies viable, weak societies have been amalgamated in adjoining societies from the year 1979-80.

3. The projected population has been revised from the year 1980-81 onwards.

*ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਅਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਅੰਕੜੇ।

Estimated population worked out by E.S.O., Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ, 1987-88
Table 14.2.—Co-operative Societies and Banks in Punjab by Districts, 1987-88

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ Credit Societies						ਗੈਰ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ Non-Credit Societies						ਜੁੱਡ	ਜੁੱਡ		
		ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ	ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਂਡਵੇ-ਡਵੇਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ	ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ	ਮੁਢਲੇ ਭਾਂਡਵੇ-ਡਵੇਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ	ਮੰਡੀਕਰਣ	ਸ਼ੂਗਰ ਕੈਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ	ਦੁੱਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ	ਕਪੜਾ ਬੁਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	ਮਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ	ਵਾਹੀ ਸਭਾਵਾਂ			ਇਸਤਰੀ ਸਭਾਵਾਂ	ਹੋਰ
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	1	—	386	148	3	9	—	385	78	7	182	87	281	960	2,527	
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	1	—	705	182	4	14	—	601	251	14	257	129	243	973	3,374	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala...	2	—	140	44	3	9	2	212	20	19	57	64	94	325	991	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	2	—	362	240	4	12	4	505	122	12	505	63	409	1,059	3,299	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur...	1	—	441	106	5	8	2	541	110	11	132	63	296	690	2,406	
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	1	—	212	70	2	6	—	254	60	6	112	45	90	631	1,489	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	1	—	440	136	5	11	—	489	126	16	310	72	290	945	2,841	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	2	—	352	114	5	7	—	358	20	8	92	135	63	531	1,687	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	2	—	389	116	4	10	—	280	39	17	172	168	168	962	2,327	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	1	—	297	78	4	18	—	371	40	27	184	41	44	705	1,810	
ਸਗਰੂਰ	Sangrur ...	1	—	411	82	6	10	1	464	58	24	114	78	112	720	2,081	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	1	—	495	82	7	9	5	472	50	28	87	84	105	769	2,194	
ਏਪੇਕਸ ਸਭਾਵਾਂ	Apex Societies	..	1	1	—	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	8	15
ਜੁੱਡ	Total	..	17	1	4,630	1,398	52	124	14	4,933	975	190	2,205	1,029	2,195	9,278	27,041

ਸਹਿਕਾਰਣਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.3—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.3.—Selected statistics of Primary Agricultural Credit Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ: No.	10,932	10,976	4,266	4,270	4,240	4,235	4,235	4,630
ਸੈਂਬਰ	Membership	ਲੱਖ Lakhs	14.64	16.23	17.84	18.78	18.84	18.96	19.30	19.47
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	1,120.08	1,745.34	3,517.45	4,658.29	5,017.47	5,229.33	5,544.66	5,671.56
ਮਲਕੀਅਤੀ ਢੰਡ	Owned Funds	" "	1,856.32	3,040.26	5,646.00	8,172.38	9,119.23	11,536.07	11,526.31	11,881.54
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	" "	7,650.32	10,942.17	23,124.37	37,894.14	36,556.09	40,248.24	47,028.72	49,771.27
ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	" "	1,786.88	2,338.81	2,463.27	2,926.14	3,198.77	3,429.33	3,812.07	4,326.83
ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ	Borrowing out-standing	" "	3,968.01	5,152.20	15,362.81	26,142.12	23,451.26	25,072.75	30,169.68	31,628.49
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	" "	5,726.59	7,497.57	19,920.65	29,724.14	36,531.55	31,219.50	31,044.49	35,231.89
ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans recovered	" "	5,633.02	7,497.47	16,323.54	22,215.18	36,360.59	30,248.63	26,495.33	33,452.72
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	Loans outstanding at the end of the year	" "	5,197.32	6,754.18	14,625.88	26,618.89	24,789.85	25,760.72	30,309.88	32,089.05
1. ਅਲਪ ਕਾਲੀ	Short term	" "	4,297.16	6,024.43	14,025.25	25,015.88	23,299.15	23,408.61	24,207.81	33,978.02
2. ਮੱਦ ਕਾਲੀ	Medium term	" "	900.16	729.75	600.63	1,603.01	1,498.70	1,381.24*	1,552.91	1,253.87
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ	Over-dues at the end of the year	" "	2,213.52	3,990.96	5,033.33	7,621.34	10,065.10	12,502.44	13,923.83	14,173.53
ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Over dues as percentage of outstanding loan	" "	43	59	35	29	41			44
ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing profit	ਨੰ: No.	8,254	6,632	2,268	2,206	2,298	2,236	2,088	2,275
ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	165.27	233.91	344.98	761.39	1,351.36	877.54	714.85	1,040.94
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing loss	ਨੰ: No.	2,001	3,321	1,022	897	751	941	1,259	1,380
ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	36.44	112.62	196.97	312.41	180.76	320.34	448	480.

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.4—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਗੈਰ ਕ੍ਰਿਸੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੱਲਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.4.—Selected Statistics of Primary Non-Agricultural Credit Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
				2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	.. ਨੰ:	No.	1,325	1,363	1,400	1,396	1,398	1,400	1,401	1,402	1,398
ਮੈਂਬਰ	Membership	.. ਹਜ਼ਾਰ	Thousands	76.56	80.94	90.83	100.98	106.35	108.49	113.50	116.11	117.10
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	.. ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	45.45	55.73	73.78	90.79	115.83	142.55	202.80	158.17	173.49
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	.. "	"	70.61	86.00	116.60	151.34	189.25	232.85	306.58	272.78	311.39
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	.. "	"	182.61	225.29	315.66	393.54	557.69	778.21	904.60	962.92	1,190.91
ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਜ਼ਾ	Deposits	.. "	"	37.01	59.83	97.71	164.00	289.58	440.75	541.96	593.80	755.37
ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced	.. "	"	88.89	96.27	124.47	100.52	132.26	412.80	384.38	605.20	571.40
ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans Recovered	.. "	"	79.66	88.99	108.84	127.70	99.71	273.52	489.80	518.07	454.67
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans out-standing	.. "	"	146.12	175.01	229.11	280.53	418.43	557.75	593.80	675.80	792.53
ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ	Overdues	.. "	"	53.91	80.29	123.62	162.57	62.69	10.02	184.95	300.93	378.72
ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਖੁੱਤੀਬਤਤਾ	Overdues as percentage of out-standing	.. %	%	36.89	45.88	53.91	58.90	14.98	1.79	31.15	44.53	47.00
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing profit	.. ਨੰ:	No.	838	685	500	482	130	477	211	369	410
ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of profit	.. ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	3.65	5.16	6.73	7.05	4.34	16.84	8.11	21.36	29.28
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing loss	.. ਨੰ:	No.	393	291	506	102	36	57	102	267	81
ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of Loss	.. ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	1.34	1.35	3.25	5.47	0.35	1.25	1.02	2.07	2.45

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ—14.5 ਰਾਜ ਦੇ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14-5—Selected Statistics of State Land Development Bank

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦੇ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88		
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਨੰ: No.	25	34	42	44	45	46	50	52	54		
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakhs Rs	43.66	277.02	378.95	517.81	783.61	878.48	894.03	950.00	969.18		
1. ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	Held by Government	... ..	18.14	80.14	105.14	107.14	162.58	111.14	111.14	111.14	61.14		
2. ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	Held by others	... ..	..	196.88	273.81	10.67	621.03	767.34	782.89	838.86	908.04		
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned funds	... ..	53.13	291.78	653.23	1,424.43	2,295.01	2,782.36	3,295.66	3,334.72	4,232.68		
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	... ..	551.64	5,699.82	11,725.71	17,258.47	26,644.16	28,997.96	29,792.58	31,704.20	35,636.19		
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	.. ..	157.54	1,800.75	1,456.89	3,601.51	4,857.95	4,511.50	4,660.71	5,717.62	6,018.86		
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans recovered during the year	.. ..	160.49	367.30	1,317.61	1,584.98	1,940.50	4,310.45	3,409.21	3,227.04	5,204.43		
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans outstanding at the end of the year	... ..	437.19	4,684.97	6,257.01	10,810.45	18,376.48	18,577.53	19,829.03	22,219.61	23,034.04		
ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of profit	.. ..	2.95	17.43	94.69	217.20	425.07	496.39	591.04	473.96	569.16		

293

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.6—ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.6—Selected Statistics of Primary Land Development Banks in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਬੈਂਕ	Banks	ਨੰ: No.	25	34	42	43	45	46	47	51	52
ਸੰਬਰ	Membership	ਲੱਖ Lakhs	0.29	1.15	2.20	2.97	3.47	3.65	3.83	4.05	4.07
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rs Lakh	49.91	339.05	695.73	1,110.34	1,683.91	1,821.87	1,973.99	2,176.74	2,418.15
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	(i) Held by Government	..	..	..	11.50	38.38	58.77	65.05	62.35	66.29	62.29
(2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	ii) Held by others	..	..	..	684.23	1,071.98	1,625.14	1,756.82	1,911.64	2,110.45	2,356.46
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	..	54.25	378.11	812.57	1,519.33	2,222.50	2,586.35	2,990.36	3,352.57	3,797.63
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	..	502.72	5,126.67	7,379.79	12,327.04	21,301.23	21,046.96	23,753.07	27,127.82	28,932.07
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	..	164.52	1,956.61	1,697.51	4,337.20	5,196.63	4,495.28	5,100.40	6,566.83	6,256.79
(1) ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ	Debt Redemption	..	..	50.33	59.34	176.76	85.43	62.16	57.43	151.55	164.55
(2) ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ	Purchase of Land	..	..	42.09	46.90	141.96	287.67	309.79	383.09	240.69	182.51
(3) ਟਰੈਕਟਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ	Purchase of Tractors	..	..	699.97	633.49	1,088.33	2,251.60	1,732.47	1,120.56	1,430.58	164.55
(4) ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾਉਣ ਲਈ	Installation of Tubewells	..	..	1,000.03	664.07	1,090.97	516.17	413.12	524.27	892.27	819.88
(5) ਹੋਰ ਭੌਂ ਸੁਧਾਰ ਲਈ	Other Land Improvement	..	..	164.19	293.71	1,233.18	2,055.81	1,977.74	3,015.05	3,851.74	5,089.85
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans recovered during the year	..	9.69	525.42	1,516.06	2,379.17	2,434.93	4,500.27	3,731.92	3,758.06	4,946.93
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans outstanding at the end of the year	..	448.30	4,767.22	6,537.32	1,092.22	18,323.01	18,318.02	19,686.50	22,495.27	23,805.13
ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ (ਮੁੱਲ)	Overdues (Principal)	..	0.12	17.61	244.13	449.29	938.86	546.87	1,160.77	2,177.71	2,654.19
ਮੁਨਾਫੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	No. of Banks showing profit	ਨੰ: No.	15	27	29	24	35	36	40	41	40
ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rs. Lakh	1.68	15.89	19.96	52.11	242.86	244.65	199.14	250.03	200.78
ਘਾਟੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Banks showing loss	ਨੰ: No.	10	7	12	19	9	10	7	8	10
ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ	Amount of loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rs. Lakh	0.38	0.51	17.44	43.03	38.99	31.86	16.41	35.10	78.63

294

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.7—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਕੜੇ
Table 14.7—Selected Statistics of Central Co-operative Banks in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਬੈਂਕ	Banks	... ਨੰ:	No.	19	18	18	16	16	16	16	16	16
ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ	Branches	... ਨੰ:	..	103	184	241	582	583	598	601	623	628
ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Membership	... ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In Thou- sands	20.89	19.93	20.63	15.19	15.99	17.06	17.86	18.43	19.47
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	200.53	1,275.12	1,689.73	2,158.37	2,696.43	2,888.51	2,929.81	2,787.32	2,803.60
(I) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	(i) Held by Government	..	..	80.48	539.84	624.36	628.61	702.61	710.76	705.79	507.47	413.67
(II) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	(iii) Held by others	... ..	..	120.05	735.72	1,065.37	1,529.76	1,993.82	2,177.75	2,224.02	2,279.85	2,389.93
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	... ..	..	494.64	1,670.23	2,772.01	4,288.31	5,385.87	5,738.55	5,976.94	6,061.99	6,306.54
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	... ..	..	3,233.53	7,685.16	12,860.40	30,557.49	45,243.72	45,964.19	47,550.11	55,978.14	65,620.30
ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	... ..	..	1,355.69	3,874.61	7,911.49	14,560.84	18,474.90	22,831.98	27,362.50	32,669.38	43,580.20
ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ	Borrowing outstanding	... ..	..	1,316.53	1,253.69	1,345.43	9,336.15	18,461.55	11,361.04	11,459.62	14,612.98	14,029.93
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	... ..	..	2,731.88	10,065.25	9,694.19	35,659.35	55,474.10	58,872.10	58,333.28	59,432.61	68,859.91
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	Loans outstanding at the end of the year	... ..	..	2,345.12	4,718.14	6,091.67	17,518.97	30,966.70	24,183.79	26,580.83	35,417.95	39,098.42
ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Overdues as percentage of outstanding	... %	%	11.07	24.09	73.00	22.06	27.40	48.71	55.42	51.56	46.46
ਮੁਨਾਫੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕ	Banks showing profit	... ਨੰ:	No.	18	17	17	12	12	3	13	10	7
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	33.28	113.32	187.47	204.12	276.20	76.77	245.77	183.87	172.74
ਘਾਟੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕ	Banks showing loss	... ਨੰ:	No.	—	—	—	3	2	11	2	—	8
ਘਾਟਾ	Loss	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	—	—	—	23.78	28.95	296.46	20.94	96.40	255.69

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.8—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.8—Selected Statistics of State Co-operative Banks in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਮੈਂਬਰ	Membership	... ਨੰ:	No.	1,647	1,645	29	29	34	35	36	36	39
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs	156.70	473.25	501.45	678.15	1,107.81	1,178.75	1,181.75	1,166.29	1,184.24
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	(i) Held by Government	..	..	13.94	157.58	62.68	162.58	162.58	162.58	162.58	146.72	163.80
(2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	(ii) Held by others	... ..	..	142.76	315.67	438.77	515.57	945.23	1,016.17	1,019.17	1,019.57	1,020.44
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	... ..	..	205.05	681.79	997.64	1,574.74	2,295.01	2,204.14	2,310.27	2,375.72	2,450.13
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	... ..	..	1,780.60	3,800.59	6,505.34	16,236.94	28,644.16	20,447.85	21,743.64	24,734.42	32,396.80
ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	... ..	..	502.95	1,516.49	4,437.68	9,384.34	11,928.18	14,541.99	15,679.57	13,828.72	24,696.00
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ	Borrowing outstanding at the end of the year...	..	..	1,071.58	1,679.63	785.10	4,845.26	13,809.18	2,807.56	3,002.61	7,836.25	4,177.24
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	... ..	..	1,608.54	10,060.60	17,739.88	36,025.13	57,078.10	69,227.54	64,529.61	59,744.29	60,668.23
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਕਰਜ਼ਾ	Loans recovered during the year	... ..	..	1,955.09	10,603.12	18,196.65	29,565.22	49,118.97	75,673.23	65,113.65	55,273.71	53,713.12
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans outstanding at the end of the year	... ..	..	1,346.90	2,697.86	3,133.25	11,693.73	20,674.64	14,228.98	13,644.91	18,115.49	16,955.11
ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ	Overdues	... ..	..	2.05	—	—	17.00	85.92	19.17	40.19	116.58	128.89
ਖ਼ੁਨਾਹਾ	Profit	... ..	..	10.03	76.97	92.28	80.90	136.30	(—)94.03	(—)149.52	(—)46.70	(+)4.12

296

ਸਾਧਨ:—ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source: — Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.9—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਪੇਕਸ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.9—Selected Statistics of Apex Marketing Federation, Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ	Membership	ਨੰ.	No.	103	118	134	1527*	2,049*	2,181*	2,200*	2,227*	2,227*
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs	61.14	122.26	255.50	693.75	1,253.16	1,434.81	1,784.30	2,306.80	2,598.80
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿਸਾ	Held by Government...	"	"	58.54	91.28	224.48	635.92	1,192.46	1,372.74	1,722.84	2,245.21	2,537.21
2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾ	Held by others	"	"	..	30.98	31.02	57.83	60.70	62.07	61.46	61.59	61.59
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	"	"	92.43	742.33	1,465.50	1,992.06	2,276.05	2,570.48	2,925.23	3,516.38	4,085.68
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	1,515.06	7,479.42	16,524.56	26,419.32	30,039.60	43,633.36	47,475.55	35,601.17	17,601.26
ਖਰੀਦ ਕੀਤਾ ਮਾਲ	Quantity of produce procured	ਟਨਾਂ ਵਿੱਚ	In tonnes	..	..	8,77,139	10,952.79	11,079.03	14,755.69	17,766.45	10,354.79	1,611.09
ਖਰੀਦ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਲ	Value of produce procured	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs	..	7,188.86	10,716.29	17,078.60	19,468.49	28,611.30	32,423.24	22,172.86	11,942.08
ਕੁਲ ਵੇਚੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮੁੱਲ	Business turn-over	"	"	..	19,077.85	30,600.00	59,104.40	74,224.90	1,01,208.16	1,13,289.43	1,02,990.51	63,851.61
ਮੱਝੀ ਭੋਜੀ ਗਈ ਜ਼ਰਾਇਤ ਪੈਦਾਵਾਰ	Agricultural Produce Marketed	"	"	320.43	5,431.67	6,877.35	20,457.70	24,323.19	19,932.99	15,194.17	19,330.03	26,632.34
ਵੰਡੇ ਗਏ ਬੀਜ	Seed distributed	"	"	30.01	40.10	4.01	—	—	—	—	—	—
ਵੰਡੀ ਗਈ ਖਾਦ	Fertilizer distributed	"	"	1,160.84	3,392.78	6,626.07	8,919.14	10,078.58	19,317.27	17,812.78	12,729.63	9,080.02
ਖਪਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵੰਡ (ਮੁੱਲ)	Consumer goods distributed (value)	"	"	..	14.91	89.35	2,168.35	2,754.21	3,961.20	4,102.83	4,990.30	4,367.07
ਮੁਨਾਫ਼ਾ	Profit	"	"	40.63	150.14	195.02	(-)450.02	(-)453.25	(-)502.46	(-)693.65	(+)1,041.61	(+)1,563.20

*ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 1121 ਮੈਂਬਰ ਖੇਤੀ ਬਾਡੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ।

*Includes 1121 members of Agriculture Service Societies.

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Registrar, Co-operative Societies, Punjab

ਨੋਟ : ਸਾਲ 1987-88 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ 31 ਮਾਰਚ, 1988 ਨਾਲ ਹੈ ।

Note: The information for the year 1987-88 relates to 31st March, 1988.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.10—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਕ ਵਿਕਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.10—Selected Statistics of District Wholesale Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0				2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਕ ਵਿਕਰੀ ਸਭਾਵਾਂ	District Wholesale Service Societies...	ਨੰ:	No.	12	12	13	13	13	13	13	13	13
ਸੇਂਬਰ	Membership ...	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In Thousands	5.24	5.12	5.48	4.87	4.86	4.86	4.86	4.86	4.86
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	14.73	15.05	16.46	18.93	19.16	19.16	19.53	19.34	21.23
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds ...	"	"	31.29	61.06	70.21	80.09	80.25	188.14	181.21	179.86	84.29
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital...	"	"	134.54	591.87	1,436.51	1,299.12	1,454.34	1,207.79	1,281.15	1,278.56	1,257.58
ਮੁਨਾਫੇ ਅਧੀਨ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	11	8	6	3	4	6	5	5	7
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	6.11	2.61	1.91	0.39	0.11	2.27	1.44	1.97	1.79
ਘਾਟੇ ਅਧੀਨ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in loss...	ਨੰ:	No.	—	3	5	6	6	4	5	5	3
ਘਾਟਾ	Loss ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	—	0.82	4.00	0.28	6.73	1.56	1.23	0.80	2.01

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.11—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਕਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਕੜੇ
Table 14.11—Selected Statistics of Primary Marketing-cum-Processing Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	...	ਨੰ: No.	105	114	123	123	123	123	123	123	123
ਮੈਂਬਰ	Membership	...	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ In thousands	39.24	53.37	76.37	84.25	85.15	85.55	85.73	86.28	86.40
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰ	Share Capital	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	61.84	75.79	124.68	165.12	161.07	160.64	166.20	167.34	170.48
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	(1) Held by Govern- ment	...	"	26.60	32.53	68.65	94.97	97.18	90.22	95.73	96.38	101.77
(2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	(2) Held by others	...	"	35.24	43.26	56.03	70.15	63.89	70.42	70.47	70.96	68.71
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	...	"	118.32	294.43	449.48	582.77	704.79	652.52	679.16	737.70	754.75
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	...	"	409.64	1,514.33	2,980.49	3,307.07	3,316.79	3,307.62	3,298.71	4,015.93	3,114.25
ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਭੇਜੀ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਉਪਜ	Value of Agricultural Produce Marketed	...	"	1,291.20	10,177.99	9,182.81	7,920.32	8,493.08	8,083.95	12,114.73	9,189.98	9,226.32
ਖਾਦ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਆਦਿ	Supply including Fertilizer, Consumer Goods etc.	...	"	1,329.43	3,636.16	14,741.84	8,774.15	4,782.54	4,903.58	8,911.82	6,945.88	9,131.27
ਮਲਕੀਅਤੀ ਗਡਾਉਨ	Godowns owned	...	ਨੰ: No.	237	388	488	567	688	538	538	538	537
ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਏ ਗਡਾਉਨ	Godowns Hired	...	"	866	3,567	2,076	686	338	328	328	164	289
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing profit	...	"	86	84	46	45	59	52	60	66	66
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	26.65	28.89	15.32	20.54	29.64	31.86	42.17	28.92	41.12
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies showing loss	...	ਨੰ: No.	5	18	55	38	40	43	33	30	32
ਘਾਟਾ	Loss	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Lakh Rs.	3.5*	6.66	30.35	22.70	23	28	10.62	9.50	18.36

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.12—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਕਨਜ਼ੂਮਰ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.12—Selected Statistics of Central Consumer Stores in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
	0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	...	ਨੰ:	No.	14	16	16	16	16	16	16	16	
ਮੈਂਬਰ	Membership	...	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousands	81.91	101.66	112.82	111.65	112.17	112.17	112.17	112.17	
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Fund	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	36.34	59.56	83.93	103.00	128.22	133.87	144.73	106.60	106.21
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	...	"	"	30.87	47.69	66.97	81.38	86.17	84.29	83.86	83.91	83.91
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	(i) Held by Government	...	"	"	18.81	33.49	51.36	65.67	70.19	68.58	68.13	68.18	68.18
(2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	(ii) Held by others	...	"	"	12.06	14.20	15.61	15.71	15.98	15.71	17.73	15.73	15.73
ਕਾਰਜਪੂੰਜੀ	Working Capital	...	"	"	127.07	138.62	175.57	215.99	221.99	192.30	168.62	193.03	229.01
ਮੁਲ ਵਿਕਰੀ	Value of Sales	...	"	"	637.82	524.58	363.36	375.43	269.33	202.08	245.52	239.19	236.54
ਮੁਨਾਫੇ ਅਧੀਨ ਸਟੋਰਜ਼	Stores showing Profit	...	ਨੰ:	No.	9	2	10	4	—	2	1	1	3
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	5.10	0.90	0.42	1.21	—	1.87	0.02	0.22	0.23
ਘਾਟੇ ਅਧੀਨ ਸਟੋਰ	Stores showing loss	...	ਨੰ:	No.	4	14	6	11	12	12	11	12	10
ਘਾਟਾ	Loss	...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	2.10	9.72	2.61	9.88	18.19	8.43	10.00	8.57	8.57

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ
Source : Registrar, Co-operative Societies.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.13—Selected Statistics of Primary Stores in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸੀਥ ਜੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਟੋਰ	Stores	ਨੰ:	No.	179	185	187	188	188	188	189	189	192
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousands	18.76	20.14	19.89	21.69	22.20	22.20	22.92	23.33	24.26
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	23.90	21.35	27.05	37.24	38.96	38.96	49.24	44.56	57.41
ਸਪਲਾਈ	Supplies	"	"	25.27	33.64	57.83	20.21	79.22	137.81	51.48	129.99	29.09
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Stores showing profit	ਨੰ:	No.	25	9	13	6	7	5	20	11	19
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	0.26	0.56	0.70	0.19	0.61	0.35	0.66	2.33	1.95
ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Stores showing loss	ਨੰ:	No.	38	15	16	12	6	7	4	1	2
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	0.29	0.18	0.37	0.21	0.61	5.36	1.61	0.04	0.35

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source.—Registrar, Co-operative Societies Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.14: --ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜੁਆਇੰਟ ਕੁਲੈਕਟਿਵ ਫਾਰਮਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਕੜੇ
Table 14.14—Selected Statistics of Joint Collective Farming Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Items	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	935	991	1,009	1,029	1,029	1,029	1,029	1,029	1,027
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousands	14.63	15.08	15.41	15.66	15.68	15.68	16.58	16.58	16.54
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Fund	ਲਖ ਰੁਪਏ,	Lakh Rs.	64.02	82.87	75.24	76.40	75.34	75.02	76.26	75.48	76.25
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	194.77	258.16	219.26	229.76	217.57	207.13	212.44	203.04	213.10
ਸਭਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ	Command Area	ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ	Thousand Hectare	30.67	30.46	28.85	28.46	28.46	25.00	14.41	18.09	12.90
ਮਲਕੀਅਤੀ ਗਡਾਉਨ	Godowns Owned	ਨੰ:	No.	201	250	266	266	265	205	265	290	291
ਕਰਾਏ ਤੇ ਲਏ ਗਡਾ- ਉਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Godowns Hired	ਨੰ:	No.	23	50	97	73	78	53	53	54	54
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	363	283	242	103	2	2	—	—	1
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	1.89	7.41	1.69	0.49	0.60	0.15	—	—	0.69
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Loss	ਨੰ:	No.	286	285	275	32	14	49	22	27	12
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	4.91	5.56	4.17	0.16	0.72	0.44	0.92	0.49	0.91

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source. — Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.15—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਕਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਸਭਾਵਾਂ
Table 14.15—Selected Statistics of Labour and Construction Societies

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	676	704	811	1,144	1,250	1,260	1,262	1,313	1,319	
ਸੇਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousands	55.85	58.81	60.98	78.67	87.75	88.55	89.35	92.03	93.56	
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	26.71	28.92	36.60	53.03	67.48	71.86	77.22	85.71	50.76	
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	..	..	160.00	128.61	161.39	194.69	198.28	206.60	203.25	258.97	407.56	
ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਲ	Value of Work done	..	..	83.59	167.32	376.09	786.85	923.06	1,097.98	1,325.24	1,531.75	2,253.63	
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	241	184	310	457	472	485	475	488	496	
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	1.05	0.86	6.07	4.73	7.22	9.16	9.86	12.15	16.81	
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Loss	ਨੰ:	No.	276	317	168	227	270	276	330	346	243	
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	7.24	3.55	3.71	5.17	3.17	4.59	9.18	16.00	7.42	

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source. — Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.16—Selected Statistics of Transport Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No	143	163	169	168	168	170	170	173	175	
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰ	Thousands	4.57	4.55	5.45	5.70	5.70	5.60	5.85	6.13	6.13	
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	ਲਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	45.34	58.06	76.11	97.32	144.25	134.01	138.02	173.69	179.64	
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	113.68	164.95	243.80	335.41	361.00	361.00	399.51	529.02	612.02	
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ	Borrowing outstanding at the end of the Year	"	"	24.23	44.57	50.23	86.09	78.22	102.69	154.24	211.84	238.77	
ਮਲਕੀਅਤੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਡੀਆਂ	Vehicles Owned or Hired	ਨੰ:	No.	216	207	222	319	224	229	246	166	167	
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Profit	"	"	36	33	16	29	17	21	34	45	57	
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	5.11	1.56	4.14	33.92	1.41	3.41	6.32	7.34	7.44	
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Societies in Loss	ਨੰ:	No.	22	31	41	28	40	18	22	14	22	
ਘਾਟਾ	Loss	ਲਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	1.44	1.81	4.28	2.76	15.77	7.97	15.68	33.99	45.3	

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਾਹਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.17—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ (ਹਾਉਸਿੰਗ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ
Table 14.17—Selected Statistics of Housing Co-operative Societies, Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਸੰਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-75	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	201	280	1,165	1,817	2,047	2,071	2,004	2,102	2,204	
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In Thousands	8.26	12.81	35.77	57.53	66.51	68.82	70.53	76.27	80.65	
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	30.16	78.66	164.88	208.52	348.36	370.26	388.95	413.63	460.87	
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	127.73	237.02	681.30	1,129.35	2,218.18	2,715.78	3,246.77	3,949.25	4,921.43	
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੁਲ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	Houses Constructed by the end of the year	ਨੰ:	N	3,014	3,385	5,451	8,184	13,052	13,626	15,311	15,977	16,118	
ਮੁਨਾਫੇ ਅਧੀਨ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	"	"	53	70	311	481	534	604	586	948	816	
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	1.49	0.44	0.83	1.41	10.01	4.26	5.55	15.46	15.58	
ਘਾਟੇ ਅਧੀਨ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in loss	ਨੰ:	No.	76	76	189	194	159	107	240	242	277	
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Lakh Rs.	0.79	0.38	0.33	1.11	0.47	1.47	1.30	36.81	3.44	

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source.—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.18—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਿਲਕ ਸਪਲਾਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਟਵੇਂ ਅੰਕੜੇ

Table 14.18—Selected Statistics of Dairy and Milk Supply Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th June)

ਮੰਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
				0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	420	469	1,483	2,593	3,356	3,842	4,315	4,640	4,932
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In Thousands	9.45	10.52	42.41	96.75	139.77	161.81	170.95	186.52	222.39
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	7.68	10.26	58.02	103.16	153.07	170.84	227.96	236.87	796.90
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	..	..	22.04	28.01	146.43	225.45	273.55	420.77	401.54	531.46	687.46
ਖੁੱਧ ਅਤੇ ਖੁੱਧ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Milk and Milk products procured	..	..	5.51	4.89	124.88	512.76	1,565.51	2,876.49	3,917.72	3,616.50	3,925.31
ਖੁੱਧ ਅਤੇ ਖੁੱਧ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵੇਚ	Milk and Milk Products sold	..	..	4.98	3.68	105.25	517.20	1,606.57	2,928.98	4,012.42	3,730.39	4,093.80
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	153	107	639	1,172	1,834	2,484	2,740	2,799	2,901
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	0.40	0.34	5.00	11.39	29.06	48.46	84.84	70.70	91.60
ਖਾਟੇ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in loss	ਨੰ:	No.	146	120	282	522	634	421	623	429	681
ਖਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	0.37	0.26	0.70	2.92	5.78	3.38	9.38	3.28	5.76

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.19—ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ

Table 14.19—Selected Statistics of Co-operative Sugar Mills

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th June)

ਸੰਕੇਤ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0		1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਮਿਲਾਂ	Mills	ਨੰ:	No.	5	5	5	10	11	11	11	11	18
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In Thous-	52.97	55.84	62.89	85.28	93.71	102.91	119.41	124.75	135.25
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	"	ands	203.48	242.73	326.12	470.48	778.39	1,251.52	2,220.87	2,483.39	4,152.09
(1) ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	Held by Government	"	"	95.00	105.00	105.00	470.48	477.50	853.08	1,646.50	1,832.75	3,264.75
(2) ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	Held by others	"	"	..	137.73	221.12	—	300.89	398.44	574.37	650.64	887.34
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	"	"	327.30	572.65	957.98	1,381.75	2,057.48	2,655.41	4,038.12	5,000.55	8,469.06
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	810.93	1,224.88	1,632.13	2,747.25	3,960.76	4,656.34	8,008.47	10,394.90	15,443.94
ਪੀੜਿਆ ਗੰਨਾ	Sugarcane Crushed	ਲੱਖ ਕਵਿੰਟਲ	Lakh Qtls.	12.49	36.62	70.90	39.88	79.12	78.48	89.33	154.50	192.21
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਖੰਡ	Sugar Produced	"	"	1.09	3.28	6.10	3.62	8.48	8.45	8.71	14.17	21.07
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਖੰਡ ਦਾ ਮੁੱਲ	Sugar Produced in Value	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	206.54	479.82	1,404.75	1,524.57	1,953.24	2,869.68	4,167.08	..	7,254.34
ਮਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Sugar Mills in Profit...	ਨੰ:	No.	—	1	5	3	5	5	4	4	7
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	—	8.99	35.61	0.06	80.11	251.96	148.75	223.43	585.22
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Sugar Mills in Loss	ਨੰ:	No.	4	3	—	5	2	5	4	4	7
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	25.11	25.37	—	107.52	0.23	25.01	493.31	561.68	1,616.34

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.20—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੋਲਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.20—Selected Statistics of Poultry Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	193	197	227	365	400	417	433	456	504
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousands	3.88	3.94	5.13	7.43	7.71	8.07	8.27	8.55	8.89
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	2.66	3.67	6.33	21.54	29.70	33.36	36.15	49.29	57.07
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	"	"	4.58	5.98	11.18	32.48	41.98	43.93	47.37	63.31	71.14
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	12.29	14.65	31.44	51.86	70.63	69.52	80.78	81.57	126.61
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	"	"	5.16	0.67	1.87	0.33	—	—	2.64	3.46	6.81
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans outstanding at the end of the year	"	"	3.13	2.87	5.45	4.06	4.09	2.08	3.53	2.12	2.35
ਵੇਚੇ ਗਏ ਚੂਚੇ ਅਤੇ ਅੰਡਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲ	Value of stock sold (Eggs and fowls)	"	"	19.00	15.25	45.66	49.73	16.08	126.31	48.09	83.72	114.20
ਮਲਕੀਅਤੀ ਚੂਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ*	No. of fowls owned											
(1) ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ	(i) Society Jointly	ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ	In Lakh	410.00	310.00	185.92	372.19	452.18	388.20	405.26	423.85	460.53
(2) ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਜੀ ਤੌਰ	(ii) By Members Individually	"	"	1320.00	1120.00	2065.70	1289.76	1402.66	1427.48	1426.31	1436.82	1527.66
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	30	32	14	64	129	101	140	133	134
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	0.18	0.09	0.09	0.88	0.59	1.18	3.23	1.52	1.17
ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Loss	ਨੰ:	No.	53	34	13	44	21	74	82	99	138
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs Lakh	0.28	0.26	0.18	0.29	0.17	18.74	0.99	1.35	2.32

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.21—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ

Table 14.21—Selected Statistics of Women Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(as on 30th June)

ਕੋਡ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1966-67	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	ਨੰ:	No.	1,055	1,315	1,364	1,474	1,592	1,609	1,614	1,636	2,195
ਮੈਂਬਰ	Membership	ਰਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousand	36.70	49.42	61.55	83.81	99.18	103.54	107.39	110.69	129.40
ਹਿਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	18.50	38.05	70.75	117.52	165.30	178.65	193.85	206.51	228.16
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	"	"	18.38	38.77	72.21	119.81	168.35	182.72	198.65	212.40	249.83
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	"	18.62	39.08	72.61	120.12	168.95	183.57	204.95	212.92	280.51
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਕਰਜ਼ਾ	Loans advanced during the year	"	"	0.09	0.17	0.27	0.39	1.02	1.11	1.02	0.94	—
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ	Loans outstanding at the end of the year	"	"	0.34	0.29	0.33	0.24	0.44	0.66	0.73	0.78	0.69
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	ਨੰ:	No.	952	1,217	1,293	1,348	1,490	1,445	1,502	1,517	1,973
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	0.50	1.08	2.51	4.06	5.55	5.60	5.46	5.90	3.99
ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Loss	ਨੰ:	No.	22	5	1	—	—	—	—	—	—
ਘਾਟਾ	Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	0.01	1.59	—	—	—	—	—	—	—

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.22—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ
Table 14.22—Selected Statistics of Industrial Co-operative Societies in Punjab

(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th June)

ਮਦ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
	0		1	2	3	4	5	6	7	8
ਸਭਾਵਾਂ	Societies	... ਨੰ:	No.	5,401	5,876	6,191	6,286	6,403	6,520	6,736
ਸੰਬਰ	Membership	... ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ	In thousand	83.56	88.93	94.33	96.40	98.20	101.09	106.83
ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ	Share Capital	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	299.44	1,017.00	2,319.92	2,476.37	2,262.21	1,677.02	2,957.96
ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ	Owned Funds	... ,,	"	409.35	1,188.12	2,600.82	3,340.35	3,021.25	4,142.14	4,716.14
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	... ,,	"	756.59	2,238.41	5,566.04	6,032.25	5,589.02	6,315.01	9,691.50
ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	... ,,	"	102.85	92.61	103.70	144.14	103.36	143.44	142.77
ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮੁੱਲ	Value of Goods Produced	... ,,	"	645.43	1,206.49	2,382.13	2,275.32	2,381.65	2,955.87	4,473.74
ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦਾ ਮੁੱਲ	Value of Goods sold	... ,,	"	650.06	1,172.58	2,350.32	2,440.73	2,484.01	3,107.66	4,510.39
ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Profit	... ਨੰ:	No.	2,287	1,741	2,217	2,128	2,166	2,381	2,691
ਮੁਨਾਫਾ	Profit	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	11.00	108.20	21.01	43.00	24.98	44.09	109.14
ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ	Societies in Loss	... ਨੰ:	No.	1,468	1,019	982	831	899	778	1,125
ਘਾਟਾ	Loss	... ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lak	6.55	10.95	62.73	582.36	257.19	7.45	19.98

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।

Source: Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.23--ਸਟੇਟ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲ
(30 ਜੂਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

Table 14.23—Tractors and Tube wells Financed by State Land Development Banks
(as on 30th June)

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਵੇਰਵਾ	Description	1975-76	1981-82	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	
ਟਰੈਕਟਰ	Tractors--								
(1) ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ	i) During the year	...	2,000	3,238	2,980	1,955	984	1,084	1,664
(2) ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੁੱਲ	(ii) Up to year	...	14,100	26,727	38,344	40,299	41,283	42,367	44,031
ਟਿਊਬਵੈਲ	Tube-wells--								
(1) ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ	(i) During the year	...	9,000	11,343	7,399	6,711	7,358	8,264	4,364
(2) ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੁੱਲ	(ii) Up to year	...	1,34,000	2,02,293	2,16,295	2,23,006	2,30,364	2,38,628	2,42,992

ਸਾਧਨ : ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source — Registrar, Co-operative Societies Punjab.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.24—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚਫਤਰ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ

Table 14.24—Central Co-operative Banks, Offices, Membership, Capital and Deposits in Punjab

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ	Central Co-operative Bank	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ* Number of Offices*							ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Members							
									ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ Central and Primary Societies							
		1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	91	12	13	14		
ਅਮਿਤਸਰ	Amritsar	...	17	84	84	84	85	88	88	1,275	1,370	1,530	1,607	1,650	1,729	1,932
ਬਟਾਲਾ	Batala	...	9	Merged [@]	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	830	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	16	47	47	47	46	47	48	1,074	759	851	1,104	1,177	1,295	1,081
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	10	32	32	32	31	31	32	1,089	1,004	1,063	1,085	1,098	1,106	1,156
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka	...	8	23	23	23	22	23	24	698	584	598	603	608	610	637
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	11	24	24	24	25	25	25	1,290	990	1,065	1,652	1,661	1,766	1,139
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	13	48	48	48	47	47	47	1,322	1,329	1,529	1,552	2,044	2,126	1,698
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	21	57	57	57	57	57	59	2,014	1,368	1,435	1,491	1,593	1,704	1,412
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	20	52	53	53	53	53	55	2,069	1,327	1,336	1,334	1,335	1,342	1,395
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	6	20	20	20	20	20	22	806	656	656	659	694	706	647
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	32	52	52	52	52	52	52	1,982	1,638	1,654	1,664	1,670	1,696	1,745
ਮੋਗਾ	Moga	...	10	19	20	20	21	30	30	566	501	504	503	494	489	513
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar	...	8	19	19	19	20	20	20	530	398	404	403	405	403	413
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	23	43	43	43	46	46	48	1,593	1,271	1,301	1,309	1,316	1,335	1,355
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	12	26	26	26	26	27	27	1,177	783	801	817	817	828	851
ਸਗਰੂਰ	Sangrur	...	17	51	51	51	50	55	56	1,420	1,173	1,226	1,240	1,261	1,262	1,337
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	...	8	Merged†	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	858	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged

*ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਸਮੇਤ ।
Including Head Office.

@ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ।
Merged with Gurdaspur.

†ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ।
Merged with Amritsar.

ਸਹਿਕਾਰਤਾ
CO-OPERATION

ਸਾਰਣੀ 14.24--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਦਫਤਰ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ
Table 14.24—Central Co-operative Banks, Offices, Memberships, Capital and Deposits in Punjab

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ	Central Co-operative Bank	ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ ('000 ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ) Paid up Capital ('000 Rs.)							ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ('000 ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ) Deposits ('000 Rs.)							
		1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
		0	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	10,716	22,273	27,833	29,067	29,441	29,730	30,093	46,352	1,28,356	1,91,554	2,32,818	2,94,101	3,03,309	4,93,636
ਬਟਾਲਾ	Batala	...	5,486	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	24,721	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	10,443	16,023	19,993	22,272	22,371	21,227	18,507	26,799	53,847	58,745	83,884	1,09,684	1,34,893	2,38,271
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	7,708	12,806	18,307	19,184	19,403	18,379	18,585	21,386	70,697	47,457	80,152	92,287	96,455	1,83,088
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka	...	7,284	9,148	12,072	12,892	12,904	14,033	14,992	13,452	25,363	33,576	38,414	46,700	55,166	90,531
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	9,905	14,889	20,430	22,465	23,587	24,116	19,891	31,957	43,286	48,869	67,838	78,354	83,907	1,49,839
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	6,605	13,422	16,401	17,726	18,620	18,790	19,842	37,095	86,713	1,20,654	1,47,978	1,65,826	1,71,639	2,41,134
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	7,508	9,278	11,606	11,752	11,970	12,300	12,894	75,526	1,51,859	2,19,942	2,43,552	2,94,083	2,88,358	4,08,344
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	8,471	11,081	15,143	16,437	15,764	15,758	16,218	1,09,852	1,82,786	2,24,743	2,74,865	3,39,926	3,02,336	4,91,850
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	5,417	6,725	9,005	9,997	10,170	9,015	9,015	45,794	1,10,674	1,50,326	1,76,253	2,08,192	2,21,207	3,21,975
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	24,690	27,647	30,187	31,846	32,588	25,364	26,355	1,02,410	1,54,109	1,65,393	2,21,843	2,60,765	2,43,288	3,88,077
ਮੋਗਾ	Moga	...	9,725	12,051	14,144	15,331	15,403	12,950	10,827	24,910	52,724	72,682	87,160	1,09,779	1,22,808	1,77,023
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar	...	3,268	3,693	3,693	3,803	3,903	3,903	4,066	70,831	1,57,122	2,25,676	2,63,455	2,98,774	2,69,870	4,02,626
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	19,366	25,335	34,195	38,839	38,943	36,239	39,845	62,385	1,08,674	1,14,545	1,52,087	1,82,969	2,11,847	3,06,208
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	5,135	7,666	10,038	10,240	11,481	10,979	12,603	30,980	57,339	84,961	96,047	1,15,613	1,29,369	1,79,206
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	..	19,229	23,794	26,590	26,997	26,427	25,878	26,621	42,575	72,501	88,342	1,16,852	1,39,163	1,63,256	2,83,808
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	...	8,011	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	24,090	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	

ਸਾਧਨ:—ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source:—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 14.25—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਉਚਨਾ
Table 14.25—Central Co-operative Banks,

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ	Central Co-operative Bank	ਦੇਣ ਦਾਰੀਆਂ Liabilities						
		ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ Working Capital						
		1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
0	1	2	3	4	5	6	7	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	79,127	3,67,454	5,24,219	5,03,574	5,52,482	6,65,021	8,42,216
ਬਟਾਲਾ	Batala ...	44,948	Merged [@]	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	50,617	1,58,123	2,83,168	2,15,475	2,29,557	2,97,130	3,43,762
ਫਰੀਦਕੋਟ	Paridkot ...	44,622	1,71,731	2,82,790	2,51,302	2,65,574	3,13,467	3,02,555
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ...	29,634	1,02,236	1,56,304	1,29,536	1,35,630	1,72,191	2,14,916
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	61,566	1,78,053	2,50,747	2,51,562	2,62,031	2,97,386	3,67,068
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	58,325	2,00,878	3,33,009	3,28,912	3,74,375	4,41,100	4,87,413
ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	1,08,305	2,00,521	2,75,025	2,90,573	3,46,158	3,97,824	4,60,671
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	1,43,462	2,93,147	3,08,880	3,39,573	4,08,425	4,63,848	5,61,388
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	59,391	1,37,004	1,83,309	2,11,162	2,45,888	2,91,345	3,63,404
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	1,71,554	3,14,581	4,71,846	4,32,527	4,27,742	4,64,960	5,93,163
ਮੋਗਾ	Moga ...	42,880	1,01,356	1,80,115	1,43,512	1,52,138	1,96,654	2,57,104
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar...	85,358	1,92,114	2,84,514	3,29,323	3,73,603	4,31,009	4,99,134
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	97,736	2,87,336	4,16,793	3,86,656	4,66,653	5,26,514	6,28,705
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	44,329	1,14,365	2,06,939	1,63,589	1,85,079	2,42,770	2,64,955
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	1,10,010	2,38,423	3,66,584	2,99,861	3,29,646	3,96,395	4,69,847
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran ...	63,833	Merged†	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged

ਨੋਟ:—(i) 1971 ਤੋਂ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ=ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ

(ii) 1983-84 ਤੋਂ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ=ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਦਾਂ—ਕੋਟਰਾ ਆਇਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਲ ਘਾਟਾ।

Note:—(i) Since 1971 the Working Capital=Total Assets and

(ii) Since 1983-84, the working capital=All items appearing in liabilities side of the balance sheet excluding contra items and commulative loss.

① ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ।

@ Merged with Gurdaspur.

† ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ।

† Merged with Amritsar.

ਸਾਰਣੀ 14.25—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ

Table 14.25—Central Co-operative banks.

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ	Central Co-operative Bank	ਸਪਤੀ Assets							ਬਰਾਇਆ Loans	
		ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ Investment								
		1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1975-76	
0	36	37	38	39	40	41	42	43		
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	15,225	36,378	12,899	11,909	12,109	12,615	13,764	47,849	
ਬਟਾਲਾ	Batala ...	3,268	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	26,833	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	5,199	6,988	7,730	8,418	8,443	7,923	7,783	30,404	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	2,401	4,188	9,408	10,508	10,508	10,508	10,310	32,068	
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ...	1,770	2,473	4,882	5,482	5,682	5,667	5,667	18,607	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur ...	2,633	5,449	8,872	8,972	8,972	8,972	8,972	41,181	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	2,523	4,323	8,402	8,491	8,614	8,646	8,200	31,672	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	3,489	2,268	2,164	2,164	2,161	1,957	21,957	39,973	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	5,275	2,821	4,387	4,387	4,786	6,212	6,212	31,279	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	12,654	14,717	16,860	1,258	1,277	2,048	2,669	16,867	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	14,707	18,056	16,674	17,138	16,445	12,269	17,474	68,115	
ਮੋਗਾ	Moga ...	3,819	2,669	4,275	4,300	4,481	4,506	24,506	13,032	
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar...	3,063	2,927	2,346	2,008	2,441	2,156	11,972	12,048	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	7,480	10,374	18,475	20,775	18,597	22,393	32,383	60,883	
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	2,617	2,702	3,227	3,252	3,252	2,952	2,952	23,365	
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	13,394	8,104	12,784	12,764	13,775	14,375	14,775	70,779	
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran ...	2,721	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	44,212	

ਕਾਰਤ

OPERATION

ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ
their Liabilities and Assets in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ)
(Thousand Rupees)

ਕਰਜ਼ੇ Outstanding						ਸੰਪਤੀ Assets						
						ਸ਼ੁਦ Interest						
1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
2,59,444	3,53,816	3,45,587	3,45,480	4,98,950	5,54,851	2,244	10,190	14,795	18,811	21,971*	24,557	25,617
Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	2,702	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged
82,728	2,16,733	1,46,769	1,19,538	2,03,889	2,00,774	791	2,277	3,303	3,975	4,594	5,383	6,222
94,051	2,07,907	1,72,288	1,56,050	2,50,460	2,16,417	2,189	3,971	5,105	5,395	5,803	7,107	3,380
59,808	1,13,444	88,341	80,532	1,30,557	1,65,156	1,856	4,186	4,850	5,168	5,577	5,747	5,929
1,00,448	1,88,969	1,62,869	1,73,530	2,17,024	2,36,147	4,236	10,492	13,967	15,059	15,771	16,512	17,022
1,19,664	2,07,659	2,16,762	2,32,144	3,46,828	3,60,096	2,627	8,437	19,013	21,298	24,084	27,701	29,407
65,405	1,25,575	1,28,805	1,23,909	1,86,610	1,96,771	1,863	3,081	4,890	5,110	5,881	7,634	7,854
63,076	1,32,784	1,39,842	1,24,694	2,33,412	2,32,569	3,080	5,049	6,870	6,913	7,734	6,980	6,399
57,132	44,109	93,988	79,199	1,23,478	1,18,278	1,803	2,999	946	831	965	936	1,036
1,54,717	3,23,272	2,57,041	2,42,258	3,24,591	5,06,621	2,828	6,922	8,915	10,920	11,112	4,250	13,868
49,691	1,00,585	82,453	85,879	1,35,473	1,44,719	187	527	1,069	1,052	1,244	1,502	1,036
18,663	41,562	49,512	41,488	68,156	70,652	243	3,973	7,816	635	862	957	1,092
2,00,170	2,28,324	2,59,237	2,65,577	3,80,013	4,45,737	2,317	8,665	13,563	14,932	16,112	17,902	19,614
46,856	72,175	85,185	85,137	1,66,519	1,69,734	2,191	5,942	9,590	10,977	10,750	11,908	15,458
1,63,877	2,71,305	1,76,930	2,71,151	2,75,835	2,85,555	3,209	10,285	21,830	24,978	27,963	30,083	33,321
Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	3,496	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ
Revised

ਕਾਰਤਾ
OPERATION

ਦੇਵ ਦਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ
Liabilities and Assets in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ)
(Thousand Rupees)

ਸੰਪਤੀ Assets						
ਜੋੜ Total						
1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
64	65	66	67	68	69	70
79,127	3,67,454	5,24,219	4,94,824	5,42,972	6,54,309	8,27,775
44,948	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged ^d
50,617	1,58,123	2,83,168	2,14,118	2,29,113	2,95,598	3,39,375
44,622	1,71,731	2,82,790	2,50,051	2,65,574	3,13,467	3,02,555
29,634	1,01,136	1,56,303	1,29,535	1,35,630	1,71,181	2,14,915
61,566	1,78,053	2,50,747	2,50,148	2,62,031	2,97,386	3,67,968
58,325	2,00,878	3,33,038	3,26,389	3,67,526	4,41,100	5,05,701
1,08,305	2,00,849	2,75,025	2,93,161	3,46,157	3,96,253	4,67,449
1,43,462	2,74,793	3,08,880	3,38,189	4,07,041	4,70,455	5,62,950
59,390	1,37,004	1,83,309	2,11,162	2,45,888	2,91,345	3,63,404
1,71,554	3,14,581	4,71,846	4,32,527	4,27,742	4,64,960	5,93,163
42,880	1,01,356	1,83,115	1,43,512	1,52,138	1,96,654	2,57,114
85,358	1,92,114	2,84,515	3,29,323	3,73,603	4,51,009	4,99,134
97,736	2,87,336	4,16,793	3,98,678	4,66,653	5,26,514	6,28,702
44,329	1,13,238	2,06,939	1,63,514	1,85,079	2,42,288	2,64,955
1,10,010	2,65,990	3,67,691	3,00,334	3,27,995	3,93,621	4,69,846
63,833	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged	Merged

ਸਾਧਨ :—ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source.—Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 14.26—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
Table 14.26—Loans Overdue against Agricultural Credit

ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਮਾਂ	Period for overdue	1970-71		1975-76	
		ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age
	0	1	2	3	4
ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ	Less than one year	1,392.28	62.90	1,860.18	46.60
1-2 ਸਾਲ ਤਕ	1-2 year	443.67	20.04	822.78	20.62
2-3 ਸਾਲ ਤਕ	2-3 years	242.04	10.94	632.03	15.84
3 ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਪਰ	3 years and above	135.53	6.12	675.97	16.94
ਜੋੜ	Total	2,213.52	100.00	3,990.96	100.00

*ਅਲਪਕਾਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਕਾਲੀ ਕਰਜ਼ੇ

*Short and Medium Term Loans.

ਕਾਰਤਾ

OPERATION

ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਆਦ ਪੂਰੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਦੇ*
Societies (Period-wise) in Punjab*

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Rs. in lakhs)

1980-81		1983-84		1984-85		1985-86		1986-87		1987-88	
ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age	ਰਕਮ Amount	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2,530.25	50.27	2,879.00	37.78	5,065.36	50.33	6,297.89	50.37	3,875.25	27.83	7,673.58	54.14
999.25	19.85	2,048.81	26.88	2,669.97	26.53	3,294.73	26.35	3,153.84	22.65	3,692.00	26.05
763.71	15.17	1,220.15	16.01	1,318.10	13.09	1,530.76	12.25	1,386.74	9.96	1,267.65	8.94
740.12	14.71	1,473.38	19.33	1,011.67	10.05	1,379.06	11.03	5,508.00	39.56	1,540.30	10.87
5,033.33	100.00	7,621.34	100.00	10,065.00	100.00	12,502.44	100.00	13,923.83	100.00	14,173.53	100.00

ਸਾਧਨ 1—ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source—: Registrar, Co-operative Societies, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ 15 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ, ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਅਤੇ ਸਰਭ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਉਪ ਗਰੁੱਪਾਂ-ਵਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.1—ਫਸਲ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਚੋਣਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਹਫਤਾਵਾਰ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਫਸਲ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.2 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.3 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.4 ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਰਕੀਟ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਪੋਟਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੀਆਂ 19 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.5 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 50 ਵਸਤਾਂ (ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਤੇ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੋਵੇਂ) ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅਭਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ 1979-80 ਤੋਂ 1981-82=100 ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੀਮਤਾਂ ਹਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਬੁਲਿਟਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੂਚਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਾਰਸ਼ਕ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਮਾਸਿਕ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.6 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 21 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (ਭਾਰ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ 21 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਾਰਸ਼ਕ ਉਤਪਾਦਨ ਮੁੱਲ ਦਾ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਗ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। 22 ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ 69 ਕੀਮਤ ਕੁਟੇਸ਼ਨਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1985 ਤੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਲਈ 40 ਮੰਡੀਆਂ ਤੋਂ 21 ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਉਪਜ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀਮਤਾਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚਕ ਅੰਕ, ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਥੋਕ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬੁਲਿਟਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਾਰਸ਼ਕ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਮਾਸਿਕ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.7—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ 1970-71 ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਆਮ ਮੰਤਵ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਵਿੱਚ 360 ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਤੀਆਂ ਅੱਡ ਅੱਡ 1275 ਕੁਟੇਸ਼ਨਾਂ ਹਨ। ਭਾਰਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਲੜੀ ਦੀ ਇੰਡੈਕਸ ਪੁਰਾਣੀ ਲੜੀ ਦੇ ਅੰਕ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਸਬ-ਗਰੁੱਪ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.8 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਰਤ ਸ਼ਰੇਣੀ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਭਾਅ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ (ਨਵੀਂ ਲੜੀ)।

ਸਾਰਣੀ 15.9 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਭਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.10—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਪਰਚੂਨ ਭਾਅ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.11 ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਤ ਕੀਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.12 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਤ ਕੀਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸ਼ਰੀਰਕ ਕੰਮ ਨਾਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.13 ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਤ ਕੀਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.14—ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਪੂਰਣ ਕਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਕੰਮ ਤੇ ਹਨ। ਨਿਯਤ ਸਮਾਂ ਕਾਲੀ ਖੇਤਰ ਪੁਛ ਗਿੱਛ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਇਕ ਔਸਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਘਰ ਦੁਆਰਾ, ਖਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਬੰਧੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪੰਜ ਮੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਖੁਰਾਕ, ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ, ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਆਦਿ, ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨ ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ। ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ, ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਮੱਦਾਂ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਜ਼ਨ ਸੂਚਕ ਗਣਿਤ ਔਸਤ ਹੈ। ਵਜ਼ਨ ਇਕ ਔਸਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਖਰਚ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਨਰਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਘੱਟਣ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਔਸਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦੀ ਔਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠੀ ਔਸਤ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਹੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ੇ ਖਾਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਕੜੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਬੁਲਟਨ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨੋਟ:—ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜੇ ਕੈਲੈਂਡਰ ਸਾਲ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਕੜੇ ਪਾਹਲਾਂ ਛਪਿਆਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ।

SECTION XV

PRICES

This section consists of sixteen tables containing information on harvest prices, wholesale prices consumer price index numbers etc., for important towns of Punjab and India and All-India Index numbers of wholesale prices by groups and sub-groups.

Table 15.1.—Harvest prices are the averages of weekly wholesale prices in certain selected markets of the districts during the periods, closely following the harvesting of various crops. The period prescribed for each crop is shown below the table.

Table 15.2.—Shows Harvest Price Index Numbers in Punjab.

Table 15.3.—Shows information regarding wholesale price reporting markets in Punjab.

Table 15.4.—Statistics of wholesale prices given in this table are based mainly on reports received from market committees of the important market centres. Wholesale prices of 19 agricultural commodities during calendar years have been given.

Table 15.5.—Shows the index numbers (unweighted) of wholesale prices of 50 commodities (both agricultural and non-agricultural) in Punjab with 1979-80 to 1981-82=100 as the base. Where The prices are collected on each Friday. These index numbers are published in the wholesale price bulletins issued by the Economic Adviser to Government, Punjab. Annual Index Numbers are the averages of the monthly index numbers.

Table 15.6.—Index numbers (weighted new series) of wholesale prices of 21 important agricultural commodities grown in Punjab are contained in this table. These 21 agricultural commodities together form about 80 per cent of annual value of total agricultural production of the State, 69 price quotations dispersed over 22 markets are collected. Prices of 21 agriculture commodities are now collected from 40 market committees since April, 1985. The selection of markets has been made on the basis of relative importance of areas from production point of view. The prices are the primary wholesale prices, i.e., mandi auction prices of the commodities and are collected on each Friday. These Index numbers are also published in the monthly wholesale price bulletins issued by the Economic Adviser to Government, Punjab. The annual index numbers are the average of the monthly index numbers.

Table 15.7.—Index Number of Wholesale Prices in India.—This Index is compiled by the Economic Adviser to the Government of India, Ministry of Industry. It is a general purpose Index with year 1970-71=100 as base. This Index includes 360 commodities and 1,275 individual quotations divided into main groups. It is a weighted arithmetic mean of price relatives. In view of the difference in methodology adopted in compiling the weight system of the revised series and the old series, it is not possible to draw any comparison with the old series at group/sub-group level.

Table 15.8.—Gives Consumer Price Index Numbers for the working class in Punjab (New Series).

Table 15.9.—Gives Consumer Price Index Numbers for the Middle Class in Punjab.

Table 15.10.—Gives retail prices of selected commodities in Punjab.

Table 15.11.—Consumer Price Index Numbers for Agricultural Labourers in the Punjab State as compiled by the Labour Bureau, Government of India have been shown in this table.

Table 15.12.—Gives information relating to Consumer Price Index Numbers for urban non-manual employees in respect of Chandigarh, Amritsar and All-India compiled by the Central Statistical Organisation, Government of India.

Table 15.13.—Gives information regarding Consumer Price Index Numbers for the Working Class at Amritsar compiled by the Labour Bureau, Government of India.

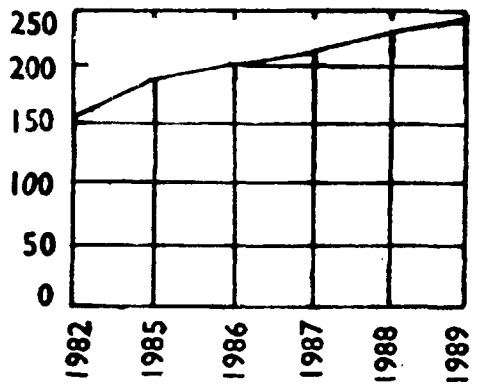
Table 15.14.—The figures for various centres in India relate only to working class families, the heads of which are in full time and regular employment. They represent the changes in the cost of a given schedule of goods and services consumed by an average working class household in each centre as determined by periodical field enquiries. (The items on the list of articles are grouped under five heads, viz., food, fuel and lighting, clothing and beddings etc., house rent and miscellaneous. The index for any group is the weighted arithmetic average of the price relatives of the several items of the group, the weights being proportionated to the expenditure of an average working class family on those items. To arrive at the general Index, the group indices are averaged together after being weighted by percentages of total expenditure devoted to each of these groups by an average working class family. Rent, figures in all cases are obtained from enquiries held at long intervals. No account is taken of the seasonality in prices of commodities and services included. Annual indices are arithmetic mean of monthly indices). The data are collected from the Reserve Bank of India Bulletins.

Note.—The data have been added for the financial years instead of calendar year in most of the tables. Data are not comparable with the data published in the earlier years.

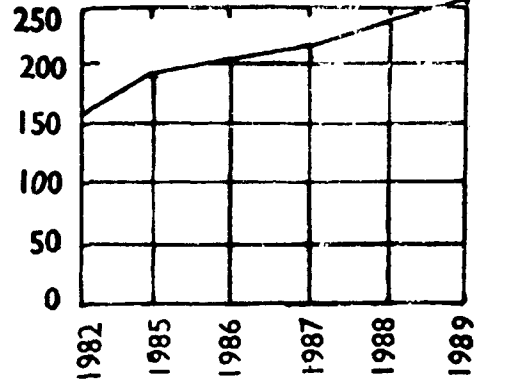

CONSUMER PRICE INDICES FOR THE WORKING CLASS (BASE 1976=100)

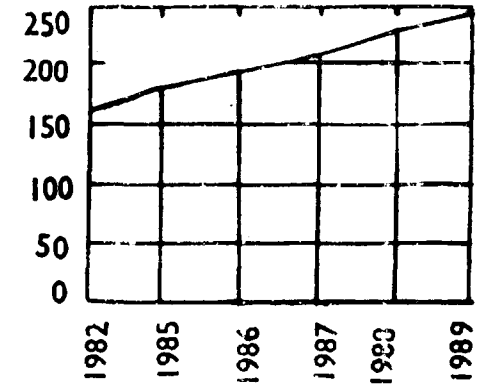
NANGAL

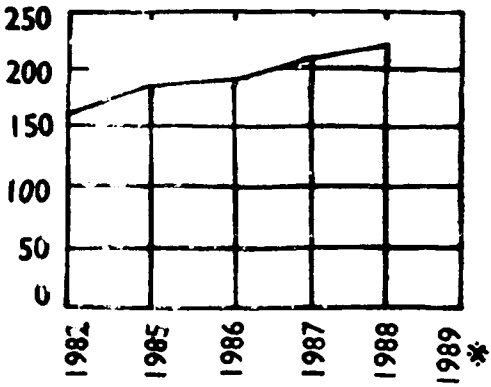
DHARIWAL

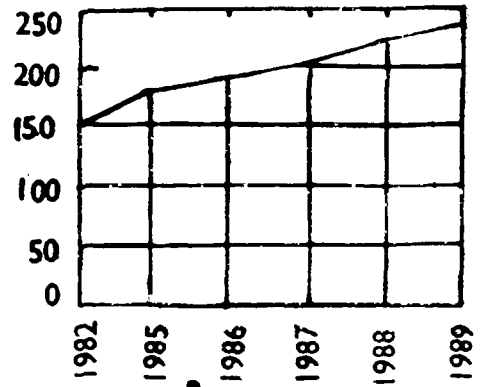
ABOCHAR

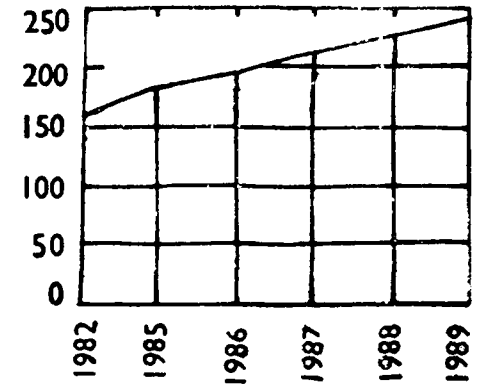
LUDHIANA

PATIALA

PHAGWARA

* AVERAGE OF NINE MONTHS ONLY

ਸਾਰਣੀ 15.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ
Table 15.1—Harvest Prices in Punjab by Crops

(ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)
(Rupees per quintal)

ਫਸਲ	Crop	1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਝੋਨਾ	Paddy	...	28.39	61.44	82.08	99.34	144.03	144.74	146.94	150.61	174.68	203.46
ਕਣਕ	Wheat	...	37.83	76.84	105.67	134.15	153.20	157.58	164.42	165.00	164.96	180.92
ਜੌਂ	Barley	...	28.69	44.44	58.47	117.53	134.28	142.58	139.24	139.30	139.30	186.88
ਜਵਾਰ	Jowar	...	38.53	67.56	92.60	130.88	139.54	167.68	206.66	218.67	263.62	265.19
ਬਾਜਰਾ	Bajra	...	39.54	60.32	86.30	122.75	127.65	128.31	178.29	178.91	221.42	171.39
ਮਕੀ	Maize	...	33.12	53.95	76.95	131.25	157.18	146.86	196.31	196.63	243.55	250.11
ਛੋਲੇ	Gram	...	33.75	84.44	111.55	346.55	365.44	504.59	435.19	438.78	438.78	570.17
ਸਰ੍ਹੋਂ	Sarson	...	73.87	155.91	162.99	421.24	468.87	384.11	438.90	634.98	634.98	672.73
ਤੋਰੀਆ	Toria	...	74.61	151.88	155.30	381.53	515.52	341.93	349.07	494.35	707.96	492.88
ਗੁੜ	Gur (Raw Sugar)	...	39.18	76.45	129.50	294.82	198.07	254.45	332.67	333.83	343.72	332.99
ਕਪਾਹ (ਬਿਨਾਂ ਵੇਲੀ)	Cotton (Unginned)	ਦੇਸੀ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ਅਮਰੀਕਨ	96.69	171.88	190.85	325.90	455.37	555.25	469.07	—	701.75	703.46
		American	108.65	260.58	245.75	391.23	456.23	540.07	467.37	471.01	776.57	692.91
ਮੂੰਗਫਲੀ	Groundnut	...	..	..	..	..	409.50	483.04	431.39	479.58	542.65	512.60
ਆਲੂ	Potatoes	...	..	..	..	..	93.16	64.41	103.67	189.80	194.14	141.39
ਪਿਆਜ਼	Onion	...	..	..	..	..	101.21	100.81	80.32	123.88	222.95	129.31

ਨੋਟ :—ਸਾਲ 1982-83 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ 1981-82 ਅਤੇ 1982-83 ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹਨ।
Note :—Harvest Periods for the crops for the year 1982-83 and onward are based on the data of market arrivals of the Crops during 1981-82 and 1982-83 in markets of Punjab.
ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਹਰ ਫਸਲ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮਾਂ :—

- ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ... ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ
- ਕਣਕ, ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਜੌਂ ... ਮਈ-ਜੂਨ
- ਜਵਾਰ, ਬਾਜਰਾ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ... ਨਵੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ
- ਸਰ੍ਹੋਂ ... ਅਪਰੈਲ-ਮਈ
- ਤੋਰੀਆ ਅਤੇ ਗੁੜ ... ਦਸੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ
- ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ ... ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ
- ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਆਲੂ ... ਨਵੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ
- ਪਿਆਜ਼ ... ਜੂਨ-ਜੁਲਾਈ

Period prescribed for each crop is :—

- Paddy and Maize ... October-November
- Wheat, Gram and Barley... May-June
- Jowar, Bajra and Groundnut... November-December
- Sarson (Mustard) ... April-May
- Toria and Gur ... December-January
- Cotton Desi ... October-December
- Cotton American and Potatoes ... November-January
- Onion ... June-July

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.2--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988-89 ਵਿਚ ਡਸਲ ਕੱਟਣ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਖਾੜੀ ਦੀਆਂ 21 ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
- 15.2 - Weighted Index Number of Harvest (Waresale) Prices of 21 Agricultural Commodities in Punjab during 1988-89.

(ਆਧਾਰ : 1979-80 ਤੋਂ 1981-82=100)

(Base : 1979-80 to 1981-82=100)

ਲੜੀ ਨੰ: Sr. No.	ਵਸਤੂ	Commodity	ਵਸਤੂ ਭਾਰ Commodity Weight	ਵਸਤੂ ਇੰਡੈਕਸ Commodity Index
1		2	3	4
1.	ਕਣਕ	Wheat	... 3820	144.7
2.	ਮੱਕੀ	Maize	... 58	183.7
3.	ਬਾਜਰਾ	Bajra	.. 14	147.4
4.	ਝੋਨਾ	Paddy	... 3700	196.0
5.	ਛੋਲੇ	Gram	... 120	193.6
6.	ਮੂੰਗ	Moong	... 10	172.2
7.	ਮਾਹ	Mash	... 3	255.3
8.	ਮੱਠ	Moth	... 1	205.5
9.	ਮਸਰ	Massar	... 3	210.5
10.	ਸਰੋਂ	Sarson	... 128	170.4
11.	ਤੌਰੀਆ	Toria	... 100	142.0
12.	ਤਾਰਾਮੀਰਾਂ	Taramira	... 9	176.2
13.	ਵੜੋਵੇਂ	Cotton Seed	... 13	216.8
14.	ਮੂੰਗਫਲੀ	Groundnut	... 94	174.6
15.	ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ	Cotton American	... 1360	165.4
16.	ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ	Cotton Desi	.. 214	192.4
17.	ਆਲੂ	Potatoes	... 100	193.9
18.	ਪਿਆਜ਼	Onion Dry	... 69	113.3
19.	ਮਿਰਚਾਂ	Chillies Dry	... 32	366.6
20.	ਗੁੜ	Gur	... 133	127.2
21.	ਖੰਡਸਾਰੀ	Khandsari	... 19	130.0
ਜਨਰਲ ਇੰਡੈਕਸ		General Index		169.9

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ
PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.3--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ
Table 15.3--Selected Markets for Reporting Wholesale Prices in Punjab

(ਨੰਬਰ)
(Number)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਮੰਡੀਆਂ Markets
0		1
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	... 2
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	... 3
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	... 1
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	... 2
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	... 2
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	... 1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	... 4
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	... 4
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	... 5
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	... 7
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	... 4
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	... 5
ਜੋੜ	Total	... 40

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Economic & Statistical Organisation, Punjab

ਕੀਮਤਾਂ
PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ
Table 15.4—Average Wholesale Prices in Punjab

(ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)
(Rupees per Quintra)

ਵਸਤੂ	Commodity	1961	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ਕਣਕ	Wheat	...	40.25	79.66	113.60	128.53	163.54	158.94	166.24	173.08	180.88	216.60	221.25
ਛੋਲੇ	Gram	...	37.91	86.56	191.50	298.80	300.30	430.83	513.14	444.72	435.43	621.82	712.46
ਜੌਂ	Barley	...	29.31	46.53	87.25	117.70	128.48	134.76	157.90	145.13	155.59	189.30	174.89
ਚਾਵਲ (ਛੱਡੇ)	Rice (Hus ed)	...	52.07	94.59	168.05	182.14	289.74	266.27	315.75	340.61	323.99	360.54	395.75
ਮਕੀ	Maize	...	35.77	55.25	118.85	128.09	177.80	158.20	190.09	222.97	217.83	259.95	256.54
ਬਾਜਰਾ	Bajra	...	36.69	53.34	154.80	132.84	149.58	139.87	150.22	186.69	198.09	250.86	207.17
ਜਵਾਰ	Jawar	...	36.28	70.57	126.70	158.66	183.78	180.48	204.73	226.84	238.40	256.21	240.98
ਗੁੜ	Gur	...	44.18	107.04	178.65	348.72	210.43	251.26	357.51	346.15	317.59	357.44	454.80
ਮੂੰਗਫਲੀ	Groundnut	...	..	..	..	276.19	344.29	488.27	435.75	453.51	505.59	537.75	554.85
ਤੋਰੀਆ	Toria	...	78.05	160.60	196.95	400.27	438.53	465.27	363.76	463.96	740.85	607.93	534.08
ਸਰਸੌਂ	Sarshaf (Sarson)	...	77.74	172.91	219.65	428.81	467.63	496.97	382.96	487.81	751.22	669.69	578.12
ਆਲੂ	Potato	...	..	..	..	106.65	110.97	85.41	81.75	205.13	137.80	130.53	111.68
ਪਿਆਜ਼	Onion	...	..	..	..	81.33	150.71	112.56	117.82	142.24	247.91	207.28	166.75
ਮਿਰਚਾਂ ਸੱਕੀਆਂ	Chillies dry	...	..	..	..	621.10	1063.35	1049.13	1,370.48	1,024.27	1051.82	2016.50	2,047.44
ਦੇਸੀ ਕਪਾਹ (ਅਣਵੇਲੀ)	Cotton Desi (Unginned)	...	86.44	161.06	212.30	298.43	451.90	543.02	509.24	410.15	592.09	705.46	674.98
ਦੇਸੀ ਕਪਾਹ (ਵੇਲੀ ਹੋਈ)	Cotton Desi (Ginned)	...	190.66	340.42	452.30	630.09	1063.63	1216.60	1,175.50	1,025.11	1108.00	1527.05	1,469.27
ਨਰਮਾ (ਅਣ ਵੇਲਿਆ)	Cotton American (Unginned)	...	102.11	260.55	263.60	360.89	430.74	554.75	506.03	438.57	566.31	777.48	723.38
ਨਰਮਾ (ਵੇਲਿਆ)	Cotton American (Ginned)	...	247.17	516.50	636.80	799.14	975.00	939.38	1,185.51	1,112.30	1231.93	1777.33	1,670.33
ਵੜੋਵੇਂ	Cotton Seed	...	41.60	89.13	144.10	190.38	241.08	284.95	314.75	314.43	446.13	505.97	466.22

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ
PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 50 ਵਸਤਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ) ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ (ਅਭਾਰ) ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 15.5 - Index Numbers (Unweighted) of Wholesale Prices of 50 (Agricultural and Industrial) Commodities in Punjab.

(ਆਧਾਰ : 1979-80 ਤੋਂ 1981-82 = 100
(Base : 1979-80 to 1981-82 = 100)

ਸਾਲ ਮਹੀਨਾ	Year Month	ਜਨਰਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ General Index
	0	
	1982-83	116.3
	1983-84	124.9
	1984-85	137.4
	1985-86	149.8
	1986-87	158.5
	1987-88	183.9
	1988-89	210.9
	1989	
ਅਪਰੈਲ	April	206.9
ਮਈ	May	205.4
ਜੂਨ	June	204.6
ਜੁਲਾਈ	July	205.6
ਅਗਸਤ	August	210.0
ਸਤੰਬਰ	September	216.9
ਅਕਤੂਬਰ	October	217.3
ਨਵੰਬਰ	November	220.1

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 21 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬੌਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ।

Table 15.6—Index Numbers (Weighted) of Wholesale Prices of 21 Agricultural Commodities grown in Punjab.

(ਆਧਾਰ : 1979-80 ਤੋਂ 1981-82=100)

(Base : 1979-80 to 1981-82=100)

ਸਾਲ ਮਹੀਨਾ	Year Month	ਜਨਰਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Gener. Index
0		1
	1982-83	114.6
	1983-84	123.5
	1984-85	128.4
	1985-86	133.1
	1986-87	137.6
	1987-88	156.4
	1988-89	183.3
	1989	
ਅਪਰੈਲ	April	172.8
ਮਈ	May	172.6
ਜੂਨ	June	172.7
ਜੁਲਾਈ	July	175.2
ਅਗਸਤ	August	179.8
ਸਤੰਬਰ	September	180.9
ਅਕਤੂਬਰ	October	179.9
ਨਵੰਬਰ	November	181.1

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.7—ਬੌਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸਰਭ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ ਅਕ
Table 15.7—All-India Index Numbers of Wholesale Price.

(ਆਧਾਰ : 1970-71=100)

(Base : 1970-71=100)

ਏਰੁਪ	Group	1971-72	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਉ—ਮੁਢਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ	A—Primary Articles	...	100.9	165.5	237.5	304.0	324.4	331.0	348.5	382.6	411.1
1. ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ	Food Articles	...	101.1	163.9	207.9	283.1	297.4	317.7	338.7	367.3	408.0
2. ਗੈਰ-ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ	Non-Food Articles	...	98.6	139.9	217.7	281.6	319.6	287.0	305.4	385.6	380.1
3. ਖਣਿਜ	Minerals	...	115.4	428.1	1110.2	994.0	1015.1	1030.2	948.6	720.5	748.7
ਅ—ਬਾਲਣ, ਬਿਜਲੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਚਿਕਨਾਈ ਤੇਲ	B—Fuel, Power Light and Lubricants	...	105.9	219.2	354.3	494.8	518.4	579.9	619.2	642.0	677.4
ੲ—ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ	C—Manufactured Products	...	109.5	171.2	257.3	295.8	319.5	342.6	359.4	384.4	414.4
ਕੁਲ ਵਸਤਾਂ	All Commodities	...	105.6	172.9	257.3	316.0	338.4	357.8	376.8	405.4	435.3

ਸਾਧਨ:—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲੇਟਿਨ ।

Source :—Reserve Bank of India Bulletin.

ਕੀਮਤਾਂ
PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (ਨਵੀਂ ਲੜੀ)
Table 15.8—Consumer Price Index for the Working Class in Punjab (New Series)

(ਆਧਾਰ: 1976=100)
(Base : 1976=100)

ਕੇਂਦਰ	Centre	ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਇੰਡੈਕਸ							ਜਨਰਲ ਇੰਡੈਕਸ						
		Food Group							General Index						
		1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ਨੰਗਲ	Nangal ...	138	167	173	185	200	216	246	134	171	180	189	206	219	239
ਧਾਰੀਵਾਲ	Dhariwal ...	135	171	176	182	193	217	250	133	176	184	198	208	225	250
ਅਬੋਹਰ	Abohar ...	142	175	176	185	202	228	254	137	172	176	185	200	219	237
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	140	172	176	183	195	213	—	137	173	179	187	197	211	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	137	169	179	189	199	212	236	132	162	173	184	195	207	226
ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara ...	145	176	182	190	201	220	248	139	171	177	185	194	210	234
ਔਸਤ	Average ...	140	172	177	186	198	218	247@	135	171	178	188	200	216	237@

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

@ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਾਅ-ਸੂਚਕ ਅੰਕ, ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ (ਆਧਾਰ 1982=100) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

@ As the Ludhiana centre of the state series has been included by Labour Bureau, Govt. of India, Shimla in the new series of Consumer Price Index Numbers for the working class (Base 1982=100) so the same has been excluded from the state series w.e.f. October 1988.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ

Table 15.9—Consumer Price Index Number for the Middle Class in Punjab

(ਆਧਾਰ : 1966=100)

(Base : 1966=100)

ਸਾਲ Year	ਪਟਿਆਲਾ Patiala		ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	
	ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਇੰਡੈਕਸ Food Index	ਜਨਰਲ ਇੰਡੈਕਸ General Index	ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਇੰਡੈਕਸ Food Index	ਜਨਰਲ ਇੰਡੈਕਸ General Index
0	1	2	3	4
1969-70	130	121	132	125
1970-71	134	126	137	130
1975-76	206	201	210	198
1980-81	277	262	297	274
1982-83	320	304	335	317
1983-84	343	324	351	334
1984-85	366	345	364	351
1985-86	383	369	393	369
1986-87	417	395	406	387
1987-88	436	420	435	410

ਸਾਧਨ : ਆਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Economic and Statistical Organization, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.10 — ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚੁਨ ਭਾਅ

Table 15.10 — Average Retail Prices of selected Commodities in Punjab by Districts

(ਕੀਮਤਾਂ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਹਨ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ)

(Prices are in Rupees per Kg. where otherwise mentioned)

ਸਾਲ ਚਿਲਾ	Year District	ਕਣਕ	ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ	ਚਾਵਲ	ਮੂੰਗ	ਮਾਂਹ	ਛੋਲੇ	ਮਸਰ	ਘੀ ਦੇਸੀ	@ਵਨਸਪਤੀ ਘੀ	**ਚਾਹ	†ਦੁੱਧ	ਆਲੂ	ਪਿਆਜ਼	ਗੁੜ	ਮਿਟੀ ਦਾ ਤੇਲ†
		Wheat	Wheat Atta	Rice	Moong	Mash	Gram	Massar	Ghee Desi	@Vanas-pati Ghee	**Tea	†Milk	Potatoes	Onion	Gur	K, Oil†
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1973		0.92	1.09	1.41	2.94	2.73	1.84	2.12	16.57	16.87	6.38	1.50	0.85	0.91	2.07	0.75
1974		1.30	1.51	1.81	2.85	2.63	2.59	2.68	22.98	20.26	7.30	2.04	0.96	0.91	2.10	1.09
1975		1.31	1.48	2.02	2.95	2.86	2.38	2.67	23.15	23.36	9.16	2.28	0.77	1.12	1.97	1.21
1980		1.43	1.62	2.03	4.92	4.05	3.57	4.16	26.14	27.51	12.14	2.53	1.43	1.26	4.37	1.63
1982		1.70	1.98	2.69	4.81	4.69	3.78	4.79	36.85	34.94	13.09	3.10	1.22	1.75	3.15	1.94
1984		1.78	2.13	3.41	6.19	6.53	5.00	5.67	43.15	38.96	20.46	3.57	1.46	1.75	3.11	2.10
1985		1.83	2.17	3.43	7.12	7.00	6.32	6.25	40.58	40.97	21.36	3.70	1.83	1.87	4.17	2.29
1986		1.86	2.24	3.44	6.62	6.88	5.89	6.59	42.66	44.75	19.99	3.91	3.00	2.18	4.61	2.45
1987		1.98	2.38	3.69	6.83	7.11	5.39	6.73	51.94	54.36	21.76	3.93	2.05	3.49	4.23	2.49
1988		2.32	2.80	4.39	10.15	8.56	7.58	8.38	56.35	56.08	21.20	4.50	2.08	2.98	4.80	2.50
1989		2.45	2.98	4.59	10.49	9.34	9.31	9.77	59.05	58.83	24.97	5.14	2.02	2.67	6.05	2.51
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	2.46	2.93	4.32	9.53	8.71	9.35	9.56	60.00	60.10	24.68	5.00	2.16	2.82	5.50	2.53
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	2.34	3.35	3.84	10.82	10.11	9.08	10.17	55.13	60.01	24.69	5.15	1.90	2.48	6.12	2.60
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	2.38	2.74	4.59	10.39	10.05	9.62	9.55	55.44	59.08	23.42	5.18	1.78	2.41	5.82	2.50
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	2.59	3.14	4.90	10.16	10.19	9.89	10.15	56.78	59.19	24.74	5.43	2.21	2.94	6.21	2.51
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	2.27	3.20	4.76	10.82	10.39	9.46	8.14	60.72	58.25	28.60	5.77	1.74	2.43	6.04	2.64

ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	2.46	2.95	5.06	11.47	10.88	10.24	10.19	61.67	57.97	22.13	5.07	1.58	2.47	6.19	2.42
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	2.69	3.17	4.38	10.36	10.09	9.20	9.25	60.71	58.82	23.23	4.84	2.06	3.56	5.95	2.63
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	2.39	2.95	4.37	11.32	10.62	9.59	9.75	62.18	59.54	23.54	4.84	2.04	2.80	6.31	2.50
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	2.42	2.68	4.51	9.86	9.90	8.91	9.63	60.32	58.81	27.53	4.52	1.76	2.50	6.39	2.42
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	2.48	2.74	4.91	10.38	11.12	8.68	10.13	62.79	58.01	30.69	6.07	2.08	2.67	6.09	2.46
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	2.53	2.92	5.06	10.41	10.25	8.92	11.01	56.70	58.11	23.88	5.01	2.03	2.54	6.07	2.50
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	2.42	2.93	4.40	10.37	10.44	8.76	9.70	56.24	58.11	28.13	4.82	2.84	2.44	5.92	2.36

@ ਪ੍ਰਤੀ ਦੋ ਕਿਲੋ ਦੀ ਪੀਪੀ

@Per two Kg. tin.

† ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ

†Per Litre.

** ਪ੍ਰਤੀ 500 ਗਰਾਮ

**Per 500 gms.

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕੀਮਤਾਂ
PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.11—*ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
Table 15.11—Consumer Price Index Numbers for Agricultural Labourers in the Punjab* State.

(ਆਧਾਰ : ਜੁਲਾਈ 1960—ਜੂਨ 1961=100)
(Base : July 1960—June 1961=100)

ਮਹੀਨਾ Month	ਸਾਲ Year	ਖੁਰਾਕ Food	ਜਨਰਲ General
0		1	2
	1969-70	217	196
	1970-71	211	194
	1975-76	334	308
	1980-81	468	437
	1982-83	510	480
	1983-84	563	514
	1984-85	620	565
	1985-86	666	604
	1986-87	656	602
	1987-88	750	683
	1988-89	885	791
	1989		
ਜੁਲਾਈ	July	884	796
ਅਗਸਤ	August	912	815
ਸਤੰਬਰ	September	943	841
ਅਕਤੂਬਰ	October	959	856
ਨਵੰਬਰ	November	938	843

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source : Labour Bureau, Government of India.

*ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ।

*Including Delhi, Haryana and Himachal Pradesh.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.12—ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣਵੇਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
 Table 15.12—Consumer Price Index Numbers for Urban Non-Manual Employees—Selected Centres.

ਮਹੀਨਾ Month	ਸਾਲ Year	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ All India
0		1	2	3
ਆਧਾਰ/ Base		1960=100		
	1965-66	...	129	135
	1970-71	...	173	183
	1975-76	...	278	297
	1980-81	...	364	381
	1983-84	...	469	477
	1984-85	...	505	508
	1985-86	...	533	534
	1986-87	...	568	566
	1987-88**	...	614	600
ਆਧਾਰ/ Base		...	1984-85=100	
	1987-88@	...	131	123
	1988-89	...	142	130
	1989			
ਅਪ੍ਰੈਲ	April	...	148	134
ਮਈ	May	...	148	134
ਜੂਨ	June	...	150	135
ਜੁਲਾਈ	July	...	155	137

ਸਾਧਨ :—ਕੇਂਦਰੀ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, I

Source :—Central Statistical Organisation.

** ਅਪ੍ਰੈਲ 1987 ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਤੱਕ ਦੇ 7 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ।

** Average of seven months from April 1987 to October 1987.

@ ਨਵੰਬਰ 1987 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1988 ਤੱਕ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ।

@ Average of 5 months from November 1987 to March 1988.

ਨੋਟ :—ਆਧਾਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਵੰਬਰ 1987 ਤੋਂ ਅਗੇ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Note :—Due to change in the base period, the data from November 1987 are not comparable with the earlier period.

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸ਼ਾਰਣੀ 15.13—ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ (ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ) ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ।

Table 15.13—Consumer Price Index Number for the Industrial Workers at Amritsar

ਮਹੀਨਾ Month	ਸਾਲ Year	ਖੁਰਾਕ Food	ਜਨਰਲ General
	0	1	2
ਆਧਾਰ/Base		1960=100	
	1966-67	...	180
	1970-71	..	211
	1975-76	.	346
	1980-81	...	441*
	1983-84	...	575
	1984-85	...	613
	1985-86	...	651
	1986-87	...	..
	1987-88	...	..
	1988-89@	...	816
ਆਧਾਰ/Base		1982=100	
	1988-89@	...	..
	1989	...	..
ਅਪਰੈਲ	April	...	169
ਮਈ	May	...	162
ਜੂਨ	June	...	160
ਜੁਲਾਈ	July	...	164
ਅਗਸਤ	August	...	168
ਸਤੰਬਰ	September	...	182

*ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ

*Average of 10 months.

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਿਰਤ ਬਿਊਰੋ, ਸਿਮਲਾ।

Source : Director, Labour Bureau, Simla.

ਨੋਟ :—1982 ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਸਾਲ ਮਨਕੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੜੀ ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ 1960 ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮਨ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ।

Note :—The new series of index numbers with the base 1982 is introduced from October 1988 and with that the compilation of index numbers with the base year 1960 has been discontinued.

@ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1988 ਤੱਕ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ

@Average of six months from April 1988 to September 1988

@@ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1989 ਤੱਕ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ

@@Average of six months from October 1988 to March 1989

ਕੀਮਤਾਂ

PRICES

ਸਾਰਣੀ 15.14—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ।

(ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ)

Table 15.14—Consumer Price Index Numbers for the Industrial Workers
(All-India and Selected Centres)

ਕੇਂਦਰ	Centre	1960=100								1982=100	
		1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89@	1988-89@@
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਰਵ ਭਾਰਤ*	All India*	186	313	401	547	582	620	674	736	786	166
ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ	Ahmedabad	176	293	376	544	570	599	657	724	763	163
ਅਲਵਾਈ	Alwaye	198	358	407	589	634	664	730	767	804	162
ਆਸਨਸੋਲ	Asansol	189	317	411	529	572	616	657	710	752	164
ਬੰਗਲੌਰ	Banglore	186	332	434	605	642	682	736	809	871	159
ਭਾਵ ਨਗਰ	Bhavnagar	186	315	407	556	579	653	729	787	805	162
ਬੰਬਈ	Bombay	182	300	400	564	609	654	717	791	856	171
ਕਲਕਤਾ	Calcutta	182	287	382	511	576	610	671	715	783	172
ਦਿਲੀ	Delhi	199	333	426	551	597	648	707	788	852	177
ਡਿਗਬੋਈ	Digboi	189	317	414	528	588	615	659	716	784	803
ਗਵਾਲੀਅਰ	Gwalior	191	324	427	545	581	628	670	727	779	851
ਹਾਵੜਾ	Howrah	186	290	370	489	531	570	626	655	702	177
ਹੋਦਰਾਬਾਦ	Hyderabad	189	316	406	545	588	624	690	752	816	162
ਜਮਸ਼ੈਦਪੁਰ	Jamshedpur	183	293	383	513	528	580	639	680	742	162
ਮੁੰਬਈ	Monghyr	205	325	430	576	581	621	676	755	839	165
ਮੁੰਡਾਕਾਮ	Mundakayam	197	346	396	556	591	603	664	729	748	168
ਨਾਗਪੁਰ	Nagpur	187	326	398	558	601	632	673	726	802	170
ਸਹਾਰਨਪੁਰ	Saharanpur	186	313	409	543	574	623	661	714	768	162
ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ	Sholapur	185	342	411	579	612	647	697	747	789	173

343

ਸਾਧਨ :—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੁਲੇਟਿਨ।

Source :—Reserve Bank of India Bulletin.

ਨੋਟ :—ਆਧਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੀਰੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਕਾਰਣ, ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Note :—Due to change in base period and introduction of new series, the index number from October 1988 are not comparable with the earlier period.

@ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1988 ਤਕ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ।

@@ ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1989 ਤਕ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ।

@ Average of six months from April 1988 to September 1988.

@@ Average of six months from October 1988 to March 1989.

ਸਾਰਣੀ 16.1 ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਐਮ (i) ਅਤੇ (ii) ਅਤੇ 85 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਵਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 2 ਐਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸੀਮਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਚੁਗਿਰਦਾ ਹੈ:—

- (i) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਕਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਅਮਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ,
- (ii) ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਕਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨਾਂ ਐਕਟ, 1923 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਕਾਨ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸਕੂਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ।

ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.2 ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਗੋਸ਼ਵਾਰਿਆਂ ਉਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.3 ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਤਰਿਤ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗੋਸ਼ਵਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੰਕਿਲਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਗੋਸ਼ਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦੀਆਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਨਿਮਨ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ :—

- (i) ਫਾਰਮ ਨੰ: 2 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਨੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਡੈਟਾ ;
- (ii) ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰੀ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਮੁਆਇਨੇ।
- (iii) ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ ਡੈਟਾ।

ਸਾਰਣੀ 16.4 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਮਗਰ ਕਾਮੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 16.5 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਰਕਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਦਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ।

ਸਾਰਣੀ 16.6 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਉਤੇ ਚੋਣਵੀ ਸੂਚਨਾ 1985-86।

ਸਾਰਣੀ 16.7 ਅਤੇ 16.8 ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਉਦਯੋਗ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਮਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਰਾਜ ਵਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.9 ਵਿੱਚ ਕੋਡਵਾਰ ਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.10 ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 16.11 ਵਿਚ ਰਾਜ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.12 ਵਿੱਚ ਸੂਤੀ ਕਪੜੇ ਦੀਆਂ ਮਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਪਿੰਡਲ ਅਤੇ ਖੱਤੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 16.13 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਮਿਲਾਂ ਵਿਚ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਧਾਗੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਔਸਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.14 ਵਿੱਚ ਪਰੈਸ ਕੀਤੀ ਕਪਾਹ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.15 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਸਹਾਇਤਾ ਉਦਯੋਗਕ ਐਕਟ, 1935 ਅਧੀਨ ਦਿਤੀ ਗਈ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 16.16 ਤੋਂ 16.19 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 16.20 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫੋਕਲ ਪ੍ਰਾਇੰਟਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਬਾਰੇ ਹੈ।

SECTION XVI

INDUSTRIES

Table 16.1 shows year-wise and districtwise break up of total registered factories, registered working factories and workers employed therein under sections 2m (i and ii) and 85 of the Factories Act, 1948. Under section 2m factory means any premises including the precincts thereof:

- (i) wherein ten or more workers are working or were working on any day of the preceding twelve months, and in any part of which manufacturing process is being carried on with the aid of power or is ordinarily so carried on.
- (ii) wherein twenty or more workers are working or were working on any day of the preceding twelve months, and in any part of which a manufacturing process is being carried on without the aid of power, or is so carried on and does not include a mine subject to the operations of the Indian Mines Act, 1923, or a railway running school.

Under Section 85, the State Government is empowered to notify any factory not covered under the above two sections.

Table 16.2 gives the size and distribution of registered working factories. This is based on the returns submitted by the factories and does not relate to all the working factories.

Table 16.3 gives detailed information about the number of all registered working factories and workers employed therein by the Standard Industrial Classification. In this table, the number of workers employed has been compiled from the returns submitted by the factories. The estimates of employment for factories not submitting returns have been worked out from the following sources of information mentioned in order of preference:—

- (i) Employment data given in Form No. 2 for the application of registration and grant or renewal of licenses.
- (ii) Recent inspections by the inspectorate staff of the State Labour Department.
- (iii) Last year's employment data of the factories.

Table 16.4 shows workers per lakh of population in registered working factories.

Tables 16.5 Selected items of Industrial Production relating to registered working factories in Punjab.

Table 16.6 Selected Information relating to registered working factories in Punjab 1985-86.

Tables 16·7 and 16·8 give information on important items of Industries for Punjab and India (State-wise) according to Annual Survey of Industries.

Table 16·9 shows the production and employment of major industry groups in the State.

Table 16·10 shows the index of industrial production according to industrial classification.

Table 16·11 shows the production and employment of selected industries in Punjab.

Table 16·12 shows the number of cotton textile mills and spindles and looms installed therein.

Table 16·13 shows the production of cotton and yarn and average daily employment in cotton textile mills in Punjab.

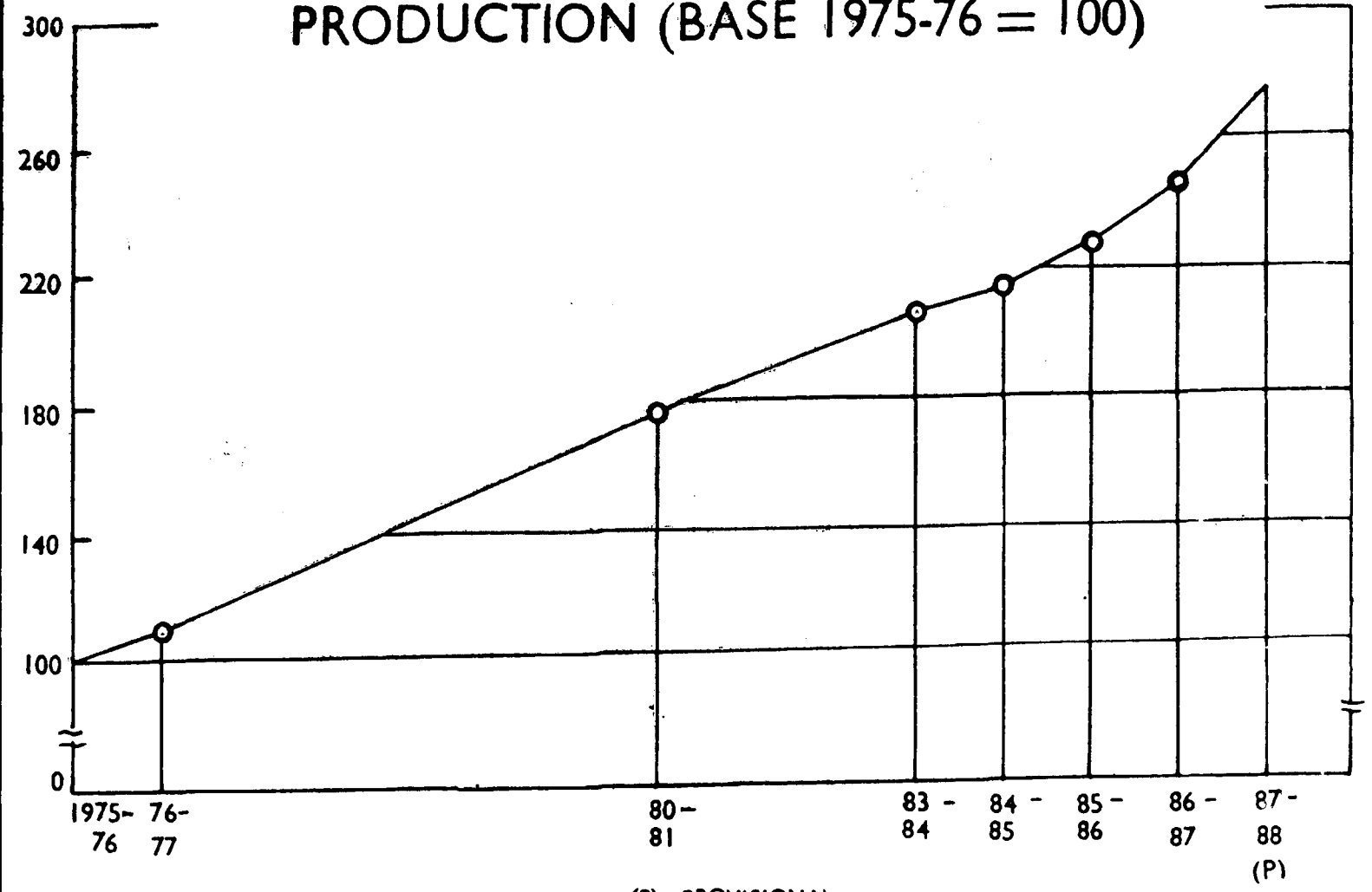
Table 16·14 gives the quantity of cotton pressed in the Punjab.

Table 16·15 shows financial assistance granted under the Punjab State Aid to Industries Act, 1935.

Tables 16·16 to 16·19 relate to the development of khadi and village industries in the State.

Table 16·20 gives information about the number of plots and area acquire in the Focal Points of Punjab.

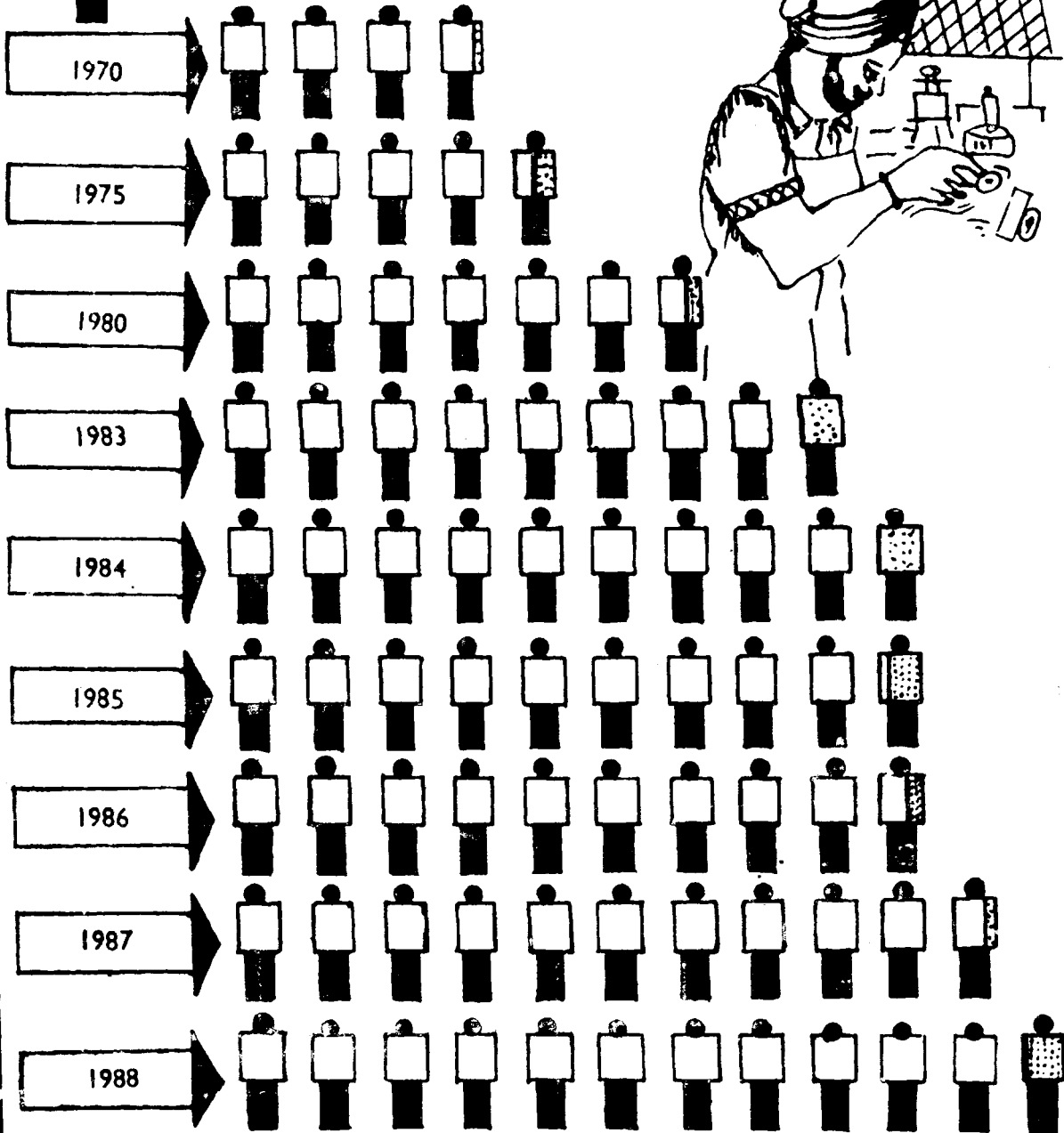
INDEX NUMBERS OF INDUSTRIAL PRODUCTION (BASE 1975-76 = 100)

(P)=PROVISIONAL

AVERAGE DAILY NUMBER OF WORKERS EMPLOYED

 = 30 THOUSAND WORKERS

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਰਮੇ

Table 16.1—Factories and Workers Employed in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਸਾਲ Year	ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Registered Factories			ਜੋੜ Total	ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ Registered Working Factories	ਕਾਰਮੇ Workers	
		ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ (i & ii) ਅਧੀਨ Under section 2m(i & ii)	ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ Under Section 85			ਗਿਣਤੀ Number	ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਂਜਮਾਂ ਦੀ ਅਸਤ ਗਿਣਤੀ Average number of workers employed	
			ਸ਼ਕਤੀ ਸਹਿਤ With Power	ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ Without Power				
		0	1	2	3	4	5	6
	1970	3,920		852	2	4,850	4,501	1,16,806
	1975	4,155		1,270	—	5,525	5,279	1,36,280
	1980	5,606		1,676	—	7,397	7,053	2,01,735
	1983	6,840		2,042	—	8,882	8,535	2,43,008
	1984	7,317		2,222	—	9,539	9,184	2,73,932
	1985	7,468		2,098	—	9,566	9,271	2,82,214
	1986	7,840		2,204	—	10,044	9,754	2,98,503
	1987	8,190		2,282	—	10,472	10,255	3,26,722
	1988	8326		2,343	: —	10,669	10,419	3,36,050
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Distt., 1987								
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur		441		233	—	674	651	14,167
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar		1,320		283	—	1,603	1,543	35,196
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala		264		63	—	327	318	13,330
ਜਲੰਧਰ Jalandhar		1,134		239	—	1,373	1,344	35,884
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur		148		211	—	359	354	15,479
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar		233		78	—	311	307	19,385
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana		2,861		359	—	3,220	3,164	106,881
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur		273		155	—	428	410	10,668
ਫਰੀਦ ਕੋਟ Faridkot		321		207	—	528	515	13,437
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda		263		225	—	488	484	15,987
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur		377		150	—	527	520	19,898
ਪਟਿਆਲਾ Patiala		691		140	—	831	809	35,738

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

ਉਦ

INDUS

ਸਾਰਣੀ 16.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਰਜਿਸਟਰਡ
Table 16.2—Registered working

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ	Average number of workers	1966		1970	
		A	B	A	B
		1	2	3	4
10 ਤੋਂ ਘੱਟ	Less than 10	626	3,987	1,087	6,429
10 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 20 ਤੋਂ ਘੱਟ	10 or more but less than 20	1,092	14,208	1,176	15,115
20 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ	20 or more but less than 50	568	17,701	546	16,930
50 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 100 ਤੋਂ ਘੱਟ	50 or more but less than 100	178	13,030	182	13,054
100 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 500 ਤੋਂ ਘੱਟ	100 or more but less than 500	89	17,092	90	16,831
500 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 1,000 ਤੋਂ ਘੱਟ	500 or more but less than 1,000	12	8,325	15	9,462
1,000 ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਰ 5,000 ਤੋਂ ਘੱਟ	1000 or more but less than 5,000	7	12,700	6	11,995
5,000 ਜਾਂ ਵੱਧ	5000 or more	—	—	—	—
ਜੋੜ	Total	2,572	87,943	3,102	89,816

(A) ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

(A) Denotes number of factories.

(B) ਕਾਮਗਰਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

(B) Denotes average number of workers.

ਨੋਟ :—ਸੂਚਨਾ ਰੱਸ਼ਵਾਰੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਟੇਬਲ ਨੰ: 16.1 ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ।

Note—Information relates to factories submitting returns and is not comparable with Table 16.1.

ਯੋਗ

TRIES

ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ

Factories and workers employed there in Punjab

(ਕਿਣਤੀ)
(Number)

1975		1980		1983		1984		1985		1986		1987		1988	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1,176	7,044	722	4,669	484	3,128	411	2,672	448	2,835	533	3,151	434	2,550	597	3,353
1,031	13,596	845	11,288	595	7,908	507	6,497	526	7,124	656	9,790	572	7,717	626	3,182
641	19,819	595	18,408	459	13,204	353	10,774	359	11,829	405	13,274	380	11,162	402	15,102
172	11,711	159	11,175	144	9,401	133	8,760	134	10,005	135	9,128	127	8,703	139	9,383
107	20,885	120	23,422	107	21,846	102	23,143	98	24,441	125	28,434	148	32,379	109	21,470
12	8,013	15	9,593	18	12,240	19	13,954	20	14,677	21	14,806	24	16,475	25	17,301
9	18,084	16	31,909	13	18,356	13	26,774	13	29,668	17	31,308	19	33,191	14	22,527
—	—	—	—	1	3,084	1	5,238	1	5,822	1	5,178	1	5,231	—	—
3,148	99,152	2,472	1,10,464	1,821	91,167	1,539	97,812	1,599	1,06,401	1,895	1,15,069	1,711	1,17,408	1,912	97,318

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Labour Commissioner, Punjab.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਦਯੋਗ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ, 1988

Table 16.3—Registered Working Factories and Workers employed therein in Punjab by Industry/District, 1988

(ਗਿਣਤੀ Number)

ਉਦਯੋਗ ਕੋਡ Industry Code	ਉਦਯੋਗ Industry	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar		ਬਠਿੰਡਾ Bathinda		ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozepur		ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰ Gurdaspur		ਹਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ Hoshiarpur		ਜਲੰਧਰ Jalandhar		ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		0													
ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ (i ਅਤੇ ii) ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ	SECTION 2M(i&ii)—PUBLIC SECTOR														
0.3 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ	Agriculture Services ...	—	—	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Food Products	3	521	1	221	1	420	2	1,678	4	228	3	1,818	1	91
23 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of cotton textiles	2	988	1	735	1	45	—	—	—	—	—	—	3	2,534
24 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜਾ	Manufacture of wool, silk and Synthetic Fibre textiles	—	—	—	—	—	—	1	2,483	—	—	—	—	—	—
26 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਤੇ ਜੁਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ	Manufacture of Textile products including wearing apparel other than Foot-wears	—	—	—	—	1	352	—	—	—	—	2	237	—	—
27 ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ	Manufacture of Wood and Wood Products, Furniture and Fixtures	—	—	1	45	—	—	—	—	—	—	1	1	1	322
28 ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Paper and Paper Products, Printing, Publishing and Allied Industries	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29 ਚਮੜਾ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	Manufacture of leather and Fur Products	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	174	—	—
30. ਰਬੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਪੈਟਰੋਲ-ਅਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Rubber, Plastic, Petroleum and Coal Products.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 ਰਸਾਇਨਕ ਉਪਜ ਅਤੇ ਰਸਾਇਨਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Chemical and Chemical Products except products of Petroleum and coal	—	—	2	1,166	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32 ਅਣ ਧਾਤੀ ਖਨਿਜ ਪਦਾਰਥ	Manufacture of Non-Metallic Mineral Products	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal and Alloy Industries	—	—	—	—	—	—	1	124	—	—	—	—	—	—
34 ਧਾਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਤੋਂ ਛੁਟ	Manufacturing of Metal products and parts except Machinery and Transport equipment	3	231	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟ)	Manufacture of Machinery and Machine Tools and Parts except electrical Machinery	—	—	—	—	—	—	—	—	1	98	—	—	—	—
37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	Manufacture of Transport Equipment and Parts	1	1,731	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2,244	—	—
40 ਬਿਜਲੀ	Electricity	17	301	13	2,605	4	76	25	510	11	357	15	307	7	154
42 ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Water Works and Supply	—	—	—	—	1	20	—	—	1	20	—	—	1	15
68 ਧਰਚੂਨ ਵਪਾਰ	Retail Trade in Others	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

74 ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਵੈਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ	Storage and Warehousing	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91 ਸਫਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Sanitary Services	...	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96 ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	Personal Services	...	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
97 ਮੁਰੰਮਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair Services	...	9	749	5	432	1	136	4	446	5	421	2	316	5 418
ਜੋੜ	Total	...	39	4,566	24	5,215	9	1,049	33	5,241	22	1124	26	5,097	18 3,534

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ(i,ii) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ	Section 2m(i and ii)—Private Sector														
02 ਲਾਈਵ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ	Live-stock Productions	...	3	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
03 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ	Agricultural Services	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Food Products		198	3,688	84	2,334	182	3,508	106	3,255	23	296	65	1,358	135 3,938
22 ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Manufacture of Beverages, Tobacco and Tobacco Products		4	894	—	—	—	—	—	—	1	50	2	248	2 56
23 ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ	Manufacture of Cotton Textiles		26	631	87	4,750	24	4,233	—	—	5	3,029	4	294	59 2,376
24 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Wool/ Silk and Synthetic Fibre Textiles		598	15,002	1	18	2	94	—	—	5	2,167	1	10	1 45
26 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ (ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਜੁਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)	Manufacture of Textiles Products (including Wearing Apparel other than Foot-wears)		38	1,054	—	—	—	—	1	24	1	45	5	196	— —
27 ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਜੜਤਾਂ	Manufacture of Wood and Wood Products, Furniture and Fixtures		19	177	3	11	—	—	16	156	2	5	18	234	4 14
28 ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤਾਂ ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Paper and Paper Products, Printing, Publishing and Allied Industries		29	569	5	195	9	150	3	355	19	2,384	37	839	10 820
29 ਚਮੜਾ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ (ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ)	Manufacture of Leather and Fur Products (except Repairs)		2	625	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1,138	— —
30 ਰਬੜ ਪਲਾਸਟਿਕ, ਪੈਟਰੋਲਿਅਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Rubber, Plastic, Petroleum and Coal Products		23	620	9	177	—	—	3	47	8	145	150	3,079	— —
31 ਰਸਾਇਣਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacturing Chemicals and Chemical Products (except Products of Petroleum)		53	1,304	11	647	6	428	2	150	15	2,108	12	234	7 160
32 ਅਣ ਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Manufacture of Non-Metallic Mineral Products		7	160	6	726	—	—	9	183	6	214	17	532	4 146
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal and Alloy Industry		31	859	6	203	—	—	60	940	8	2,268	51	1,730	13 461
34 ਧਾਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਸਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤੋਂ	Manufacture of Metal Products and Parts except Machinery and Transport Equipment		69	948	4	30	5	51	23	776	10	132	334	8,424	17 251
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟ)	Manufacture of Machinery, Machine Tools and Parts except Electrical Machinery		89	1,509	10	220	7	98	173	2,004	8	424	168	3,323	32 438
36 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ ਯਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Manufacture of Electrical Machine Apparatus, Appliances, Supplies and Parts		31	397	7	151	—	—	2	28	3	27	42	1,798	— —
37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ	Manufacture of Transport Equipment and Parts		21	755	1	8	—	—	1	13	2	27	116	3,322	4 55

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.3--ਚਲਦਾ--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮੇ-ਉਦਯੋਗ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ-1987

Table 16.3 contd.—Registered Working Factories and workers Employed therein in Punjab by Industry/District—1987

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਉਦਯੋ- ਗਿਕ ਕੋਡ Industry Code	ਉਦ ਯੋਗ Industry	Industry	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar		ਬਠਿੰਡਾ Bathinda		ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur		ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰ Gurdaspur		ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ Hoshiarpur		ਜਲੰਧਰ Jalandhar		ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	
			A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		0														
38	ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ	Other Manufacturing Industries ...	5	84	—	—	—	—	—	—	1	44	34	2,385	1	20
41	ਗੈਸ ਤੇ ਭਾਰ	Gas and Steam ...	1	6	—	—	—	—	—	—	1	18	1	21	—	—
64	ਫੁਟਕਲ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਥੋਕ ਵਪਾਰ	Wholesale Trade of Miscellaneous Manufacturing ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	ਹੋਰ ਪਰਚੂਨ ਵਪਾਰ	Retail Trade in others ...	1	7	—	—	22	198	2	20	—	—	5	82	2	24
74	ਸਟੋਰੇਜ ਤੇ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ	Storage & Ware Housing ...	2	31	—	—	—	—	—	—	4	45	1	15	—	—
96	ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	Personal Services ...	2	30	—	—	—	—	—	—	—	—	1	16	—	—
97	ਮੁਰੰਮਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair Services ...	8	172	4	50	1	14	—	—	4	108	20	526	3	38
99	ਮੁਰੰਮਤ ਜਿਹੜੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਆਈ	Re pair not elsewhere classified	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ਜੋੜ	Total	1,260	29,566	238	9,520	258	8,774	401	4,951	126	13,536	1,096	29,804	294	8,842
	ਸਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸਹਿਤ	UNDER SECTION 85 WITH POWER														
20-21	ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Food Products ...	16	120	4	33	31	212	13	110	11	85	7	59	5	49
23	ਕਪੜੇ ਉਤਪਾਦਨ	Manfr. of Cotton Textile ...	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣ (ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਜੁਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)	Manufacture of Textile Products (including wearing apparel other than foot-wears) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	ਲਕੜ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ	Manufacture of Wood and Wood Products, Furniture and Fixtures	198	721	184	945	111	630	198	841	187	669	193	700	188	939
28	ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Paper and Paper Products Printing, Publishing and allied industries ...	—	—	—	—	1	3	5	15	2	18	3	33	1	1
31	ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Chemical and chemical Products (except Products of Petroleum and coal)	7	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

32 ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Manufacture of Non-Metallic Mineral Products	...	1	4	32	259	—	—	1	9	—	—	—	—	9	70
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal Industry	..	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 ਧਾਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਸਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਤੋਂ	Manufacture of Metal Products and parts, except Machinery and Transport equipment	...	17	165	2	15	—	—	—	—	5	41	16	167	—	—
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟ)	Manufacture of Machinery, Machine Tools and Parts except Electrical Machinery	..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	2	19	—	—
36 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ, ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Manufacture of Electrical Machinery, apparatus, appliances supplies and parts	...	2	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	Manufacture of Transport Equipment and Parts	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—
ਜੋੜ	Total	...	244	1,064	222	1,252	143	845	217	9,75	206	819	222	983	203	1061
ਸਾਰ	ABSTRACT															
ਜੋੜ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ (i ਅਤੇ ii) ਅਧੀਨ	Total under section 2M(i and ii)	...	1,260	2,9566	238	9,520	258	8,774	401	7,951	126	13,536	1,096	29,804	294	8,8 42
ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ	Under Section 85	...	244	1,064	222	12,52	143	845	217	975	206	819	222	983	203	10661
ਕੁਲ ਜੋੜ	Grand Total	...	1,504	3,0630	460	10,772	401	9,619	618	8,926	332	14,355	1,3 18	30,787	497	9,903

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.3—ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਦੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮੇ—ਉਦਯੋਗ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ—1988
Table 16.3—Contd.—Registered Working Factories and Workers employed therein in Punjab by Industry/District—1988

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਉਦਯੋਗ ਕੋਡ Industry Code	ਉਦਯੋਗ Industry	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala		ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana		ਪਟਿਆਲਾ Patiala		ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar		ਸੰਗਰੂਰ Sangrur		ਜੋੜ Total	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
		15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	ਸੈਕਸ਼ਨ 2M(i & ii)—ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ SECTION 2M(i & ii)—PUBLIC SECTOR												
3	ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ Agricultural Services ...	—	—	—	—	1	9	1	51	—	—	3	71
0-21	ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ Manufacture of Food Products ...	—	—	2	1,051	2	295	2	453	1	218	22	6,994
23	ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ Manufacture of Cotton Textiles ...	—	—	—	—	—	—	1	1,122	1	511	9	5,935
24	ਉਨ ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜਾ Manufacture of Wool Silk and Synthetic ...	—	—	1	223	—	—	1	949	—	—	3	3,655
26	ਕੱਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਸਿਵਾਏ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਜੁਤੇ ਤੋਂ Manufacture of Textile Products including wearing apparel other than footwears ...	—	—	2	44	1	538	—	—	1	52	7	1,223
27	ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ Manufacture of wood and wood Products, Furniture and Fixtures	1	148	—	—	2	151	—	—	—	—	6	667
28	ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਨੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਛਪਾਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਨ Manufacture of Paper and Paper Products, Printing, Publishing and allied Industries ...	—	—	1	43	2	471	—	—	—	—	4	521
29	ਚਮੜਾ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ Manufacture of Leather and fur Products ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	174
30	ਰਬੜ ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ Manufacture of Rubber and Plastic	—	—	—	—	1	85	—	—	—	—	1	85
31	ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ Manufacture of Chemical and Chemical Products except products of Petroleum and Coal ...	—	—	—	—	—	—	1	356	—	—	3	1,522
32	ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ Manufacture of Non-Metallic Mineral Products ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ Metal and Alloy Industries ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	124
34	ਧਾਤ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿਸੇ ਸਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਮਾਨ Manufacturing and Metal Products and parts except Machinery and Transport Equipment ...	—	—	—	—	—	—	1	42	—	—	4	273
35	ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ) Manufacture of Machinery and Machine Tools and Parts except Electricity Machinery ...	—	—	1	10	1	8	2	744	—	—	5	860
36	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ Manufacture of Electric Machine	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	1	20

37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੋਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ	Manufacture of Transport Equipment and Parts	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3,975
40 ਬਿਜਲੀ	Electricity	...	2	27	13	465	17	489	12	2,465	22	394	158	8,150
42 ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Water Works and Supply	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	55
60 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ, ਕਪੜਾ, ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ	Whole Sale Trade in Food, Textiles, Beverages and Intoxicants	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਥੋਕ ਵਪਾਰ	Retail Trade in others	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
748 ਪ੍ਰਚੁੱਤ ਵਪਾਰ	Storage and Ware Housing	...	—	—	1	3	—	—	1	76	—	—	2	79
91 ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ	Sanitary Services	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
96 ਸਫਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Personal Services	...	—	—	—	—	1	17	—	—	—	—	2	35
ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ														
97 ਮੁਰੰਮਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair Services	...	2	174	4	699	3	142	3	844	3	196	46	4,973
ਜੋੜ	Total	...	5	349	25	2,538	31	2,205	26	7,122	28	1,371	286	39,411

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (i) ਅਤੇ (ii) ਪਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ 2M(i & ii) — PRIVATE SECTOR

02 ਲਾਇਵ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ	Live stock Production	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	46
03 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Agricultural Services	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Food Products	...	67	1,491	154	4,800	233	7,544	26	732	170	5,068	1,408	38,012
22 ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Manufactures of Beverages, Tobacco and Tobacco Products	...	1	1,886	3	364	6	655	1	50	—	—	18	4,203
23 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Cotton Textiles	...	2	5,233	40	5,967	12	2,135	—	—	44	4,248	303	32,896
24 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Silk, Wool and Synthetic Fibre Textiles	...	—	—	407	18,298	1	17	10	231	4	1,061	1,030	36,943
26 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ-ਸਮੇਤ, (ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਜੁਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)	Manufacture of Textile Products (including wearing apparel other than foot-wears)	...	—	—	408	11,184	—	—	2	290	3	80	458	12,873
27 ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ	Manufacture of Wood and Wooden Products, Furniture and Fixtures	...	1	18	17	150	3	46	1	2	2	16	86	829
28 ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Paper and Paper Products, Printing Publishing and Allied Industries	...	-1	9	59	836	12	561	6	234	9	1,314	199	8,266
29 ਚਮੜਾ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ (ਮੁਰੰਮਤ ਬਗੈਰ)	Manufacture of Leather and Fur Products (except Repairs)	...	2	181	3	96	—	—	—	—	1	220	20	2,260
30 ਰਬੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Rubber, Plastic Petroleum and Coal Products	...	4	221	52	5,298	4	85	8	229	6	261	267	10,162
31 ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Chemical and Chemical Products (except Products of Petroleum and Coal)	...	1	659	27	2,544	21	1,354	13	1,129	12	2,340	189	13,057

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.3—ਚਲਦਾ-ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮੇ ਉਦਯੋਗ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ, 1987
Table 16.3 Contd.—Registered Working Factories and Workers Employed therein Punjab by Industries/Districts, 1987

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਕੋਡ Code	ਉਦਯੋਗ Industry	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala		ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana		ਪਟਿਆਣਾ Patiala		ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar		ਸੰਗਰੂਰ Sangrur		ਜੋੜ Total	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
0		15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
32	ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ Manufacture of Non-Metallic Mineral Products ...	11	365	11	408	19	584	10	462	4	155	104	3,935
33	ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ Basic Metal and Alloy Industries	9	152	210	9,525	214	11,179	11	571	25	1,520	638	29,408
34	ਧਾਤ ਪਦਾਰਥ ਹਿੱਸੇ ਸਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਮਾਨ ਤੋਂ Manufacture of Metal Products and Parts except Machinery and Transport equipment ...	11	133	220	5,415	22	838	15	357	19	354	749	17,709
35	ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟ) Manufacture of Machinery, Machine Tools and Parts except Machinery	69	1,007	380	7,307	42	2,463	54	3,106	23	455	1,055	22,352
36	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ Manufacture of electrical machinery apparatus, appliances and parts	37	911	40	1,290	10	628	35	3,966	1	29	208	9,225
37	ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ Manufacture of Transport equipment and parts ...	24	388	720	27,472	25	3,816	7	217	20	511	941	36,584
38	ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ Other Manufacturing Industries ...	—	—	15	671	2	13	3	286	1	37	62	3,540
41	ਗੈਸ ਤੇ ਭਾਫ Gas and Steam ...	—	—	6	144	8	553	1	15	1	66	19	823
64	ਫੁਟਕਲ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਬੋਕ ਵਪਾਰ Wholesale trade of Miscellaneous Manufacturing ...	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	1	10
64	ਹੋਰ ਪਰਚੂਨ ਵਪਾਰ Retail Trade in others ...	—	—	1	18	1	9	—	—	—	—	34	358
74	ਸਟੋਰੇਜ ਤੇ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ Storage and Warehousing ...	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	8	111
92	ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੇਵਾਵਾਂ Education Scientific and Research Services ...	—	—	—	—	1	100	—	—	—	—	1	100
94	ਸਾਮੁਦਾਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ Community Services ...	—	—	1	68	—	—	—	—	—	—	1	68
96	ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ Personal Services ...	—	—	1	17	—	—	1	48	—	—	5	111
97	ਰਿਪੇਅਰ ਸੇਵਾਵਾਂ Repair Services ...	1	20	10	250	4	107	3	60	—	—	58	1,345
99	ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਟਰਾਂਸ ਆਈਆਂ Services not elsewhere classified	2	31	—	—	1	31	—	—	—	—	3	62
	ਜੋੜ Total	253	12,725	2,786	1,02,132	641	32,718	207	11,985	345	17,735	7,905	2,85,288

358

ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸਹਿਤ UNDER SECTION 85 WITH POWER

20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Food Products ...	13	52	9	45	16	105	3	19	7	78	135	967
23 ਕਪੜਾ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacturing of cotton textile...	—	—	5	100	—	—	—	—	—	—	7	114
26 ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ, ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਸਿਵਾਏ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਜੁਤਿਆਂ ਤੋਂ	Manufacture of Textile Products including Wearing Apparel other than Footwears ...	—	—	1	24	—	—	—	—	—	—	1	24
27 ਲਕੜ ਵਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ	Manufacture of wood and Wood Products, Furniture and Fixtures ...	45	192	235	1,043	79	367	70	238	93	346	1,781	7,631
28 ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Paper and Paper Products, Printing, Publishing and allied Industries ...	—	—	2	15	—	—	1	21	—	—	15	108
31 ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਉਤਪਾਦਨ	Manufacture of Chemicals and Chemical products (except Products of Petroleum and Coal) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	28
32 ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Manufacture of Non-Metallic Mineral Products ...	1	8	5	41	39	276	—	—	42	305	130	972
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal Industries ...	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	2	9
34 ਧਾਤ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਸਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਤੋਂ	Manufacture of Metal Products and parts except Machinery and Transport Equipment ...	1	4	84	711	3	67	—	—	5	63	133	1,233
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ)	Manufacture of Machinery, Machine Tools and Parts (except Electrical Machinery) ...	—	—	4	34	—	—	—	—	—	—	7	59
36 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਾਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Manufacture of electrical Machinery Apparatus, appliances and Supply	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	Manufacture of transport equipment and parts ...	—	—	7	191	—	—	—	—	—	—	8	196
ਜੋੜ	Total ...	60	256	353	2,211	137	815	74	278	147	792	2,228	11,351

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.3 ਸਮਾਪਤ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮੇ ਉਦਯੋਗ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ—1988

Table 16.3 conclud—Registered Working Factories and workers Employed therein in Punjab by Industry/District—1988

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਉਦਯੋਗ ਕੋਡ Industry Code	ਉਦਯੋਗ Industry	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala		ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana		ਪਟਿਆਲਾ Patiala		ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar		ਸੰਗਰੂਰ Sangrur		ਜੋੜ Total		
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
		0												
	ABSTRACT													
ਜੋੜ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ (i ਅਤੇ ii) ਅਧੀਨ	Total under Section 2 M (i & ii)	...	253	12,725	2,786	1,02,132	641	32,718	207	11,985	345	17,735	7,905	2,85,288
ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ	Under Section 85	...	60	256	353	2,211	137	815	74	278	147	792	2,228	11,351
ਕੁਲ ਜੋੜ	Grand Total	...	313	12,981	3,139	1,04,343	778	33,533	281	12,263	492	18,527	10,133	2,96,639

360

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Labour Commissioner, Punjab.

ਨੋਟ—(A) ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

(A) Indicates number of registered working factories.

(B) ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਖੇ ਗਏ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

(B) Indicates number of workers employed in such factories.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.4—ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਕਾਮੇ —

Table 16.4 — Average Daily Employment of Registered Working Factories per lakh of Population in Punjab by Districts

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year		ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਕਾਮੇ - Workers per lakh of population
	District		
	0		1
	1971	...	862
	1975	...	906
	1980	...	1,200
	1981	...	1,221
	1984	...	1,503
	1985	...	1,516
	1986	...	1,404
	1987	...	1,681
	1988	...	1,690
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	795
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,401
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,026
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,801
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,090
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	2,194
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	4,836
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	684
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	788
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,014
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,199
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,858

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source: Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRY

ਸਾਰਣੀ 16.5 :--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਰਕਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ (ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ 1948) ਦੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੱਦਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਪਾਦਨ

Table 16.5 :--Production of Selected Industrial items from the registered working factories (Factories Act 1948) in Punjab

ਮੱਦ	Items	ਯੂਨਿਟ Unit	1985-86	1986-87	1987-88
1. ਦੁੱਧ ਪਾਊਡਰ	Milk Powder	... ਟਨੀ Tonne	1,92,472	17,915	19,616
2. ਦੇਸੀ ਘੀ	Desi Ghee	... ..	6,523	8,675	9,017
3. ਵਨਸਪਤੀ ਘੀ	Vanaspati Ghee	... ..	1,39,787	1,13,554	1,24,533
4. ਖਾਣਯੋਗ ਤੇਲ	Edible Oils	... ..	58,449	62,441	68,264
5. ਸਿਕੀਮਡ ਮਿਲ	Skimmed Milk	... '000' ਲਿਟਰ Lt.	79,375	59,077	47,795
6. ਮਾਲਟਿਡ ਫੂਡ	Malted Milk Food	... ਟਨੀ Tonne	8,513	13,403	12,181
7. ਕੱਚਾ ਚਾਵਲ	Raw Rice	... ..	17,99,505	18,76,481	19,68,804
8. ਖੰਡ	Sugar	... ..	1,22,421	1,28,285	2,24,731
9. ਭਾਰਤੀ ਬਣੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ	Indian-Made Foreign Liquor	... '000' ਲਿਟਰ Lt.	17,721	20,241	19,312
10. ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ	Country Liquor	... ..	16,209	23,792	23,838
11. ਬੀਅਰ	Beer	... ..	15,393	8,435	10,301
12. ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ	Cotton Cloth	... '000' ਮੀਟਰ Metre	22,705	19,827	20,690
13. ਗਰਮ ਧਾਗਾ	Woolen Yarn	... '000' ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kg.	12,579	6,585	8,295
14. ਲੋਹੀ/ਸ਼ਾਲ	Lohis/Shawls	... '000' ਨੰ: No.	2,301	1,117	1,217
15. ਕੰਬਲ	Blankets	... ..	1,794	1,898	2,027
16. ਜਰਸੀ/ਸਵੈਟਰ	Jerseys/Pullovers	... ..	10,646	12,069	10,451
17. ਲਕੜੀ ਦੇ ਬਲਾਕ	Wooden Blocks	... ਨੰ: No.	1,27,008	4,50,916	N.A.
18. ਕਾਰਡ ਬੋਰਡ	Card Board	... ਟਨੀ Tonne	13,580	7,616	8,146
19. ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	Stationery	... ..	26,835	33,058	41,631
20. ਤਿਆਰ ਚਮੜਾ (ਟੇਨਿਡ)	Tanned leather	... ਕਿਲੋਗਰਾਮ Kg.	31,55,896	8,44,061	4,77,784
21. ਸਾਇਕਲ ਟਾਇਰ	Cycle Tyres	... '000' ਨੰ: No.	18,708	28,364	41,223
22. ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਟੇ	Industrial Belting	... '000' ਨੰ: No.	576	595	636
23. ਮਿਕਸਡ ਖਾਦ	Mixed Fertilizer	... '000' ਟਨੀ Tonne	739	924	1,038
(1) ਨਾਈਟਰੋਜਨ ਖਾਦ	(i) Nitrogenous Fertilizer	... ਨਿਊਟਰੀਨਟ ਟਨੀ Nutrient tonne	2,31,494	2,77,821	2,95,625
(2) ਫਾਸਫੇਟਿਕ ਖਾਦ	(ii) Phosphatic	... ..	11,896	33,277	44,566
(3) ਪੋਟਾਸ਼	(iii) Potassic	... ..	597	484	N.A.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRY

ਸਾਰਣੀ 16.5 :—(ਸਮਾਪਤ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਰਕਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਚਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੱਦਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ
Table 16.5 :—(concl.d.) Production of selected Industrial items from the registered working factories in Punjab

ਮੱਦ	Items	ਯੂਨਿਟ Unit	1985-86	1986-87	1987-88
24. ਪੇਂਟਸ/ਵਾਰਨਿਸ਼	Paints/Varnishes	... '000' ਰੁਪਏ Rs.	49,329	5,064	4,720
25. ਦਵਾਈਆਂ	Medicines	... ..	1,00,770	2,95,985	3,31,947
36. ਸਾਬਣ	Soap	... ਟਨੀ Tonne	38,787	32,704	34,619
27. ਚਾਵਲ ਠੱਠਰ (ਬਰਾਨ) ਤੇਲ	Rice (Bran) Oil	... ..	45,153	56,906	69,921
28. ਟਰੈਕਟਰ	Tractors	... ਨੰ: No.	8,052	8,385	10,950
29. ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣ	Diesel Engines	... ..	N.A.	1,072	945
30. ਚਾਵਲ ਸ਼ੈਲਰ	Rice Sheller	... ..	61	202	57
31. ਨਟ ਅਤੇ ਬੋਲਟ	Nuts & Bolts	... ਟਨੀ Tonne	20,852	16,262	15,037
32. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ	Sewing Machine	... ਨੰ: No.	2,84,300	5,60,154	2,04,272
33. ਸਿਗਰਟ ਮਸ਼ੀਨ	Cigarette Machine	... ..	28	9	6
34. ਜਨਰੇਟਰ	Generators	... ..	N.A.	94	10
35. ਸਵਿਚ ਗੇਅਰ	Switchgears	... ..	15,96,977	3,57,930	1,79,137
36. ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ	Transformers	... ..	2,272	1,846	3,811
37. ਬਾਈ ਸਾਈਕਲ	Bicycles	... '000' ਨੰ: No.	3,476	2,970	1,400
38. ਕੋਕਸ ਤੇ ਵਾਲਵ	Cocks & Valves	... ..	4,643	3,314	3,684
39. ਬਿਜਲੀ ਪੱਖੇ	Electric Fans	... ..	35	46	16
40. ਮੋਪੇਡ	Mopeds	... ..	98	76	69
41. ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ	Sports goods	... '000' ਰੁਪਏ Rs.	1,39,647	1,12,919	1,38,372
42. ਬਾਰ ਅਤੇ ਰੋਡ (ਸਰੀਆਂ)	Bar & Rods	... '000' ਟਨੀ Tonnes	493	579	476
43. ਮਾਈਕਰੋ ਕਮਪਿਊਟਰ	Micro Computer	... ਨੰ: No.	2,506	3,353	2,259
44. ਟਰਾਂਸਮੀਟਰ ਸੈਟ	Transmitter set	... ਨੰ: No.	N.A.	53	N.A.
45. ਟਰਾਂਸਰੀਸੀਵਰ	Trans-receivers	... ..	4,747	5,568	2,717

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ : ਅੰਕੜੇ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਡੇਟੇ ਦੀ 15-12-87 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ।

Note : Figures are based on returns under Annual Survey of Industries (A.S.I.) received upto 15-12-87.

*ਮਿਨੀ ਜਨਰੇਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

*Includes mini Generators.

ਸਾਰਣੀ 16.6 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲ 1987-88* ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ
Table 16.6 Industry Group-wise important information pertaining to

ਉਦਯੋਗ ਗਰੁੱਪ	Industry Group	ਫੈਕਟਰੀਆਂ	ਅਚਲ ਪੂੰਜੀ	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	ਕਾਮੇ
		Factories	Fixed Capital	Working Capital	Workers No.
	0	1	2	3	4
20—21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ	Food Products ...	1,335	21,162	16,410	60,989
22 ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Beverages, Tobacco and Tobacco Product ...	15	2,598	2,308	3,980
23 ਕੱਪੜਾ	Cotton Textiles ...	200	10,278	4,965	25,660
24 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕੱਪੜਾ	Wool, Silk and Synthetic Fibre Textile ...	622	17,982	9,332	44,851
25 ਸਨਰੈਪ ਅਤੇ ਮੈਸਟਾ ਟੈਕਸਟਾਇਲ	Mfg. of Jute, Hemp and Masta Textile ...	2	30	56	16
26 ਕਪੜਾ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ, ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਜੁਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ	Textile Products (including wearing apparel other than foot-wears) ...	367	2,364	3,955	6,258
27 ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾਂ	Wood and Wooden Products, Furniture and Fixtures ...	63	128	220	620
28 ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਦਯੋਗ	Paper and Paper Products, Printing Publishing and Allied Industries ...	139	6,015	1,356	6,651
29 ਚਮੜਾ ਅਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ (ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ)	Leather, Leather and Fur Products (except) Repairs ...	16	294	196	1,721
30 ਰਸਾਇਣਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ	Chemical and Chemical Products ...	126	20,713	28,935	6,937
31 ਰਬੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਪੈਟਰੋਲ-ਲਾਈਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ	Rubber, Plastic, Petroleum and Coal Products ...	221	3,981	2,740	8,208
32 ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Non-Metallic Mineral Products ...	69	995	555	2,411
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal and Alloy Industries ...	640	9,726	9,313	25,097
34 ਧਾਤ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਸਵਾਦੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤੋਂ	Metal Products and Parts except Machinery and Transport equipment	611	2,558	3,637	10,499
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ)	Machinery, Machine Tools and Parts except electrical Machinery ...	790	3,568	2,744	13,353
36 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Electrical Machinery Apparatus, Appliances and Supplies and Parts ...	125	1,5778	6,526	5,675
37 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ	Transport Equipment and parts ...	731	6,451	5,824	25,311
38 ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ	Other Industries ...	76	546	601	2,486
39 ਮੁਰੰਮਤ ਕੈਪੀਟਲ ਗੁਡਜ਼	Repair of Capital goods ...	8	102	174	878
40 ਸ਼ਕਤੀ ਉਤਪਾਦਨ	Electricity ...	189	2,45,024	93,810	58,337
41 ਗੈਸ ਅਤੇ ਸਟੀਮ	Gas and Steam ...	5	142	12	82
42 ਜਲ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ	Water Works and Supply ...	—	—	—	—
74 ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ	Cold Storage ...	9	44	21	51
96 ਲਾਂਡਰੀ ਵਰਕਸ਼	Dyeing and cleaning Works ...	4	35	5	38
97 ਮੁਰੰਮਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair Services ...	64	479	1,260	2,102
ਜੋੜ	Total ...	6,427	3,70,993	1,94,955	3,12,211

*ਅਣਅੰਤਿਮ

*Provisional.

ਨੋਟ: ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਮਾਣਤ ਹੈ।
Note.—Number of factories are estimated.

ਯੋਗ

TRY

ਦੀਆਂ ਗਰੁਪ ਵਾਈਜ਼ ਮਕੱਤਵ ਪੁਰਨ ਮੱਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ
registered working factories in Punjab 1987-88*(ਮੁੱਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ)
(Value : Rs. in lacs)

ਉਜਰਤਾਂ	ਕਰਮਚਾਰੀ	ਤਨਖਾਹਾਂ	ਵਰਤੀ ਗਈ ਫਿਊਲ consumed	ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ Material consumed	ਕੁਲ ਖਰਚਾ Total Input	ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਨ Total output	ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਘਟਾਵਾ Deprecia- tion	ਨਿਰੋਲ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ Net Value added
5	6	7	8	9	10	11	12	13
4,262	72,734	5,434	5,662	1,82,137	2,00,922	2,22,623	4,246	17,455
416	4,834	562	834	8,694	11,246	15,229	599	3,384
2,059	28,925	2,591	1,720	34,392	37,980	45,281	1,746	5,555
2,947	54,465	3,867	3,672	39,804	47,800	58,409	2,846	7,763
1	23	1	1	24	26	19	3	(—)10
801	7,563	980	311	13,667	17,025	19,925	564	2,336
54	703	65	29	478	534	714	34	146
628	8,037	881	1,420	4,921	6,610	8,548	779	1,159
132	2,053	183	61	2,438	2,603	3,137	92	442
1,251	10,293	2,414	11,729	24,104	41,676	54,982	4,539	8,767
772	9,954	1,070	1,200	19,724	22,111	26,352	653	3,588
180	2,823	239	632	1,132	1,871	2,437	280	286
2,399	29,996	3,100	10,119	91,522	1,04,875	11,4857	1,921	8,061
866	12,099	1,114	1,179	12,338	14,686	18,019	553	2,780
1,251	16,123	1,805	1,400	19,176	22,160	26,506	760	3,586
598	8,137	1,172	465	13,914	15,821	20,428	1,155	3,452
2,180	30,625	3,156	2,500	41,611	47,409	57,289	1,518	8,362
199	2,909	274	129	2,370	2,734	3,573	97	742
161	925	175	27	431	465	612	6	141
9,809	86,874	16,426	24,058	43,492	72,751	1,24,868	5,747	46,370
7	140	15	29	62	123	188	27	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	68	5	22	3	31	48	8	9
3	58	5	6	62	74	91	16	1
303	2,662	409	57	590	939	1,661	51	671
31,282	3,93,023	45,943	67,262	5,57,086	6,72,472	8,25,796	28,240	1,25,084

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ,
ਪੰਜਾਬ।

Source—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 16.7 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ
Table 16.7 Selected information relating to

ਸਾਲ Year		ਫੈਕਟਰੀਆਂ	ਅਚਲ ਪੂੰਜੀ	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	ਕਾਮੇ	
		Factories	Fixed Capital	Working Capital	Workers No.	
0		2	3	4	5	
1970-71	...	4,084	26,693	7,000	1,08,480	
1975-76	...	4,358	66,936	14,061	1,40,014	
1980-81	...	5,688	1,35,035	53,325	1,74,947	
1983-84	...	5,380	2,22,894	94,739	2,18,258	
1984-85	...	5,356	2,49,628	1,07,481	2,41,924	
1985-86(†)	...	5,710	2,72,000	73,838	2,48,200	
1986-87 (P)	...	5,489	3,02,341	1,45,170	2,44,566	
1987-88 (P)	...	6,427	3,70,993	1,94,955	3,12,211	
ਜ਼ਿਲਾ	Districts, 1987-88					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	380	3,212	5,895	12,625
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	752	6,065	6,015	20,186
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	222	4,828	3,352	12,046
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	912	5,647	6,519	22,807
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	84	14,028	4,382	12,528
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	137	26,180	21,696	11,658
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2,287	24,417	25,259	79,271
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	166	2,952	1,181	9,027
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	246	7,576	2,921	14,559
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	185	11,275	9,852	9,984
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	320	8,585	4,400	17,175
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	736	2,56,228	1,03,481	90,345

ਯੋਗ
TRY

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਟਵੀ ਸੂਚਨਾ
Registered working factories in Punjab

(ਮੁੱਲ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਵਿੱਚ)
(Value in lakh rupees)

ਉਜਰਤਾਂ	ਕਰਮਚਾਰੀ	ਤਨਮਾਗਾਂ	ਫੁੱਲ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਕਤੀ	ਮਾਟਰੀਅਲ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ	ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ	ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ	ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ	ਨਿਰੋਲ ਮੁੱਲ ਵਾਧਾ
Wages	Employees	Emoluments	Fuel consumed	Material consumed	Total input	Total output	Depreciation	Net Value added
6	7	8	9	10	11	12	13	14
2,341	1,39,084	3,400	1,106	32,936	35,780	44,185	1,301	7,104
4,680	1,38,600	6,942	3,705	63,799	82,285	1,01,194	1,976	16,933
8240	2,35,141	15,195	13,717	1,57,012	2,02,141	2,49,106	1,358	38,607
16,353	2,75,421	24,637	28,978	2,50,288	3,00,535	3,68,200	13,183	54,482
20,250	3,08,865	31,268	35,504	2,86,486	3,46,089	4,22,691	14,857	61,745
22,697	3,12,523	34,430	45,953	3,48,141	4,23,180	5,15,473	17,484	74,809
23,149	3,03,448	33,912	53,200	3,65,334	4,53,401	5,62,235	18,217	90,617
31,282	3,93,023	45,943	67,262	5,57,086	6,72,472	8,25,796	28,240	1,25,084
1,147	14,721	1,185	1,185	14,694	16,756	20,127	477	2,894
1,664	24,057	2,185	2,405	36,459	41,887	47,473	1,339	4,247
1,072	13,808	1,369	1,992	20,264	24,645	30,682	839	5,198
2,068	27,688	2,784	2,791	34,247	39,982	47,255	1,196	6,077
1,074	15,339	1,642	2,182	16,936	20,872	28,794	1,491	6,431
1,756	16,144	3,259	6,970	63,703	74,806	84,909	3,204	6,899
6,261	96,225	8,268	11,050	1,53,243	1,78,210	2,02,921	5,168	19,543
637	10,552	802	480	12,815	14,348	16,777	631	1,798
1,167	16,634	1,507	1,391	35,645	38,679	44,765	1,369	4,717
881	11,976	1,400	5,524	37,647	46,261	54,874	3,127	5,486
1,115	20,356	1,434	1,754	35,108	41,563	47,173	1,392	4,218
12,440	1,25,523	20,103	129,538	395,325	1,34,453	2,00,046	8,007	57,576

P ਅਣ ਅੰਤਿਮ

P Provisional

† ਸੋਧੇ ਹੋਏ

† Revised

ਸਾਧਨ:—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source —Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ: ਸਾਲ 1970-71, 1975-76 ਅਤੇ 1980-81, 1983-84 ਅਤੇ 1984-85 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਕੇਂਦਰੀ/ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਿਤ ਹਨ।

Note: Data for the years 1970-71, 1975-76 1980-81, 1983-84 and 1984-85 were compiled by C.S.O.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.8--ਸਾਲ 1 985-86 ਲਈ ਚਾਲੂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਦਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਚੋਣਵੀਂ ਸੂਚਨਾਂ
Table 16.8—Selected Information relating to Registered Working Factories in India by States, 1985-86

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਯੂਨਿਟ	ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	ਆਸਾਮ	ਬਿਹਾਰ	ਗੁਜਰਾਤ	ਹਰਿਆਣਾ	ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	ਕਰਨਾਟਕ	ਕੇਰਲਾ	
Characteristics	Unit	Andhra Pradesh	Assam	Bihar	Gujarat	Haryana	Himachal Pradesh	Jammu and Kashmir	Karnataka	Kerala	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ਫੈਕਟਰੀਆਂ	Factories	ਗਿਣਤੀ ... Number	12,746	1,885	4,988	10,305	3,026	252	371	5,456	3,104
ਅਚਲ ਪੂੰਜੀ	Fixed Capital	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. Lakhs	3,61,351	48,465	5,28,584	5,31,047	1,94,653	70,479	27,600	2,29,055	1,56,824
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. Lakhs	91,589	31,290	1,34,240	2,08,985	59,619	5,909	7,784	87,153	63,033
ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ	Invested Capital	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. Lakhs	5,51,745	88,502	6,89,177	8,25,712	2,88,686	79,405	34,492	3,69,450	2,23,420
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	Outstanding Loans	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. lakhs	4,21,098	51,779	3,28,578	5,07,678	2,18,578	53,134	21,551	4,05,823	1,74,657
ਕਾਮੇ-ਗਿਣਤੀ	No. of workers	ਗਿਣਤੀ ... Number	5,47,736	96,743	2,60,878	5,32,835	1,65,260	25,819	32,482	2,87,322	1,90,096
ਕਿਰਤ-ਦਿਨ ਕਾਮੇ	Man-days workers	ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ... In 000'	1,58,514	28,176	84,390	1,60,826	46,147	8,893	10,481	89,880	1,49,156
ਕੁਲ ਕਰਮਚਾਰੀ	Total Employees	ਗਿਣਤੀ ... Number	6,60,482	1,17,280	3,43,417	6,65,746	2,36,504	37,109	40,859	3,76,197	2,33,088
ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ	Wages to Workers	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. lakhs	41,263	5,863	44,454	58,007	15,778	2,464	2,273	35,285	19,659
ਕੁਲ ਤਨਖਾਹਾਂ	Total emoluments	ਲੱਖ ਰੁ: ... Rs. lakhs	66,791	8,773	66,263	90,473	30,429	4,358	3,359	57,384	28,761

ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ	Fuel etc. consumed	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	56,697	8,880	68,903	2,01,553	34,522	1,942	1,197	33,816	14,019
ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮਗਰੀ	Material Consumed	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	4,75,470	1,11,844	3,67,769	8,78,251	2,64,709	21,770	16,287	2,72,641	1,95,461
ਕੁਲ ਖਰਚਾ	Total Input	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	5,76,581	1,27,066	4,88,653	10,76,988	3,22,759	27,046	28,866	3,42,500	2,30,354
ਵਸਤਾਂ	Products	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	6,91,027	1,75,052	6,21,325	12,74,758	3,83,887	46,296	24,523	4,49,418	2,92,275
ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਨ	Total output	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	7,33,466	1,78,669	6,52,685	13,42,374	4,04,951	48,132	26,652	4,78,780	3,08,195
ਮੁਲ ਵਿਚ ਘਾਟਾ	Depreciation	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	30,657	5,737	38,220	50,162	13,916	3,111	2,174	19,104	10,231
ਨਿਰੋਲ ਵਿਚ ਵਾਧਾ	Net Value added	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	1,26,228	45,867	1,25,202	2,15,223	68,276	17,975	5,612	1,17,176	67,610
ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net income	... ਲੱਖ ਰੁ :	Rs. lakhs	85,428	41,312	84,669	1,58,642	44,779	13,169	3,754	89,985	53,433

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.8 (ਚਲਦਾ)—1985-86 ਲਈ ਈਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਚੋਣਵੀਂ ਸੂਚਨਾ

Table 16.8 —(contd)—Selected Information relating to Registered Working Factories in India, by States—1985-86

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਯੂਨਿਟ	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	ਮਨੀਪੁਰ	ਮੇਘਾਲਿਆ	ਉੜੀਸਾ	ਪੰਜਾਬ	ਰਾਜਸਥਾਨ	ਤਾਮਿਲ ਨਾਡ		
Characteristics	Unit	Madhya-Pradesh	Maha-rashtra	Mani-pur	Meghalaya	Orissa	Punjab	Rajasthan	Tam il Nadu		
0	1	11	12	13	14	15	16	17	18		
ਫੈਕਟਰੀਆਂ	Factories	...	ਨੰਬਰ No.	4,009	14,970	43	34	1,467	5,710	2,966	12,429
ਅਚਲ ਪੂੰਜੀ	Fixed Capital	...	ਲੱਖ ਰੁ: Rs. lakhs	5,45,861	9,39,020	135	1,309	1,60,234	2,75,000	2,85,934	5,15,457
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	...	..	1,14,343	6,59,934	31	181	61,784	73,838	34,231	2,98,679
ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ	Invested Capital	...	..	6,98,080	14,78,202	158	1,815	2,28,390	3,74,377	3,64,877	8,33,485
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	Outstanding Loans	...	..	3,98,005	10,51,221	45	1,115	1,16,154	2,64,288	2,31,928	5,77,360
ਕੁਲ ਕਾਮੇ—ਗਿਣਤੀ	No. of workers	...	ਨੰਬਰ No.	2,47,070	8,80,851	803	1,490	1,13,874	2,48,200	1,68,529	6,88,129
ਕਿਰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਕਾਮੇ	Man-days workers	...	ਹਜ਼ਾਰ 000*	77,835	2,97,885	211	460	37,771	76,295	53,701	2,09,230
ਕੁਲ ਕਰਮਚਾਰੀ	All employees	...	ਨੰਬਰ No.	3,45,498	11,99,825	1,125	1,904	1,51,995	3,12,523	2,16,701	8,56,217
ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ	Wages to Workers	...	ਲੱਖ ਰੁ: Rs. lakhs	31,458	1,52,167	56	197	15,093	22,697	20,878	73,397
ਕੁਲ ਤਨਖਾਹਾਂ	Total emoluments	...	..	51,122	2,53,267	91	263	23,743	34,480	33,220	1,11,381
ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ	Fuels etc. consumed	...	..	78,479	1,89,104	7	286	24,489	45,953	36,180	1,06,561
ਵਰਤੇ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ	Materials consumed	...	..	2,83,379	16,41,056	62	615	1,16,467	3,48,141	2,23,919	8,33,125
ਕੁਲ ਖਰਚਾ	Total Input	...	..	4,07,834	20,30,911	75	1,423	1,59,348	4,23,180	2,80,889	10,12,549
ਵਸਤਾਂ	Products	...	..	5,51,134	25,30,170	75	1,239	1,95,988	4,92,164	3,35,088	12,15,415
ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਨ	Total Output	...	..	5,76,100	27,08,899	179	1,381	2,03,747	5,15,473	3,60,546	12,97,331
ਟੁਟ ਭਜ	Depreciation	...	..	31,895	75,797	14	68	10,657	17,484	16,075	44,625
ਨਿਰੋਲ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਵਾਧਾ	Net Value added	...	..	1,36,371	6,02,191	90	—111	33,742	74,809	63,583	2,40,158
ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Income	...	..	98,102	4,70,473	39	—222	20,537	44,902	36,052	1,82,381

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.8 (ਸਮਾਪਤ)—1985-86 ਲਈ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਮਦਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਚੋਣਵੀਂ ਸੂਚਨਾ
Table 16.8—(contd)—Selected Information relating to Registered Working Factories in India by States 1985-86

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਯੂਨਿਟ	ਤਰੀਪੁਰਾ	ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਦਿੱਲੀ	ਗੋਆ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	ਪਾਂਡੀ-ਚੜੀ	ਜੋੜ	
Characteristics	Units	Tripura	Uttar Pradesh	West Bengal	Andaman & Nicobar Islands	Chandi-garh	Delhi	Goa Daman & Diu	Pondi-cherry	Total	
0	1	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
ਫੈਕਟਰੀਆਂ	Factories	ਨੰਬਰ No.	225	7,550	5,619	41	271	3,186	238	125	1,01,016
ਅਚੱਲ ਪੂੰਜੀ	Fixed Capital	ਲੱਖ ਰੁ. Lakhs Rs.	1,114	5,98,028	4,68,834	794	2,219	46,159	16,446	3,860	60,08,524
ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	Working Capital	"	442	2,14,908	1,44,121	456	2,399	70,370	9,351	5,194	23,79,864
ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ	Invested Capital	"	1,852	8,50,878	6,97,831	1,365	5,019	87,902	27,215	9,146	88,11,181
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	Outstanding Loans	"	1,651	7,37,822	5,70,898	297	2,769	51,659	13,062	6,053	62,07,203
ਕਾਮੇ—ਗਿਣਤੀ	No. of workers	ਨੰਬਰ No.	10,586	5,50,328	6,39,257	4,740	9,419	99,181	12,277	5,264	58,19,169
ਕਿਰਤ ਦੇ ਦਿਨ—ਕਾਮੇ	Man-days workers	ਹਜ਼ਾਰ 000'	2,367	1,58,520	2,03,708	1,483	2,862	30,859	3,897	1,565	17,95,111
ਕੁਲ ਕਰਮਚਾਰੀ	Total employees	ਨੰਬਰ No.	12,054	6,82,842	8,06,434	5,537	12,295	1,33,068	16,032	6,783	74,71,515
ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ	Wages to Workers	ਲੱਖ ਰੁ : Lakh Rs.	554	59,589	94,107	411	1,042	10,506	1,532	479	7,09,209
ਕੁਲ ਤਨਖਾਹਾਂ	Total emoluments	"	708	87,116	1,32,133	615	1,550	17,872	2,626	734	11,08,113
ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ	Fuels etc. consumed	"	243	84,544	96,779	125	393	11,317	2,780	265	10,99,034
ਵਰਤੇ ਗਏ ਖਾਣਿਜ	Materials consumed	"	1,760	5,71,054	5,79,303	1,466	10,735	1,92,900	31,535	3,511	74,43,229
ਕੁਲ ਖਰਚਾ	Total Input	"	2,153	7,06,035	7,33,519	1,722	11,895	2,25,483	36,922	4,088	92,48,839
ਵਸਤਾਂ	Products	"	2,840	8,41,185	9,02,381	2,155	14,086	2,45,677	45,998	5,018	1,13,42,175
ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਨ	Total Output	"	2,977	8,81,665	9,54,209	2,416	15,360	2,67,439	49,096	5,418	1,20,15,540
ਟੁਟ ਭਜ	Depreciation	"	158	37,003	25,739	103	324	4,841	1,683	264	4,40,053
ਨਿਰੋਲ ਮੁਲ ਵਿਚ ਵਾਧਾ	Net Value added	"	666	1,38,627	1,94,950	591	3,141	37,115	10,490	1,065	23,26,647
ਨਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Income	"	544	67,577	1,46,611	540	2,603	24,249	8,870	794	16,79,273

ਨੋਟ : ਰਾਉਂਡਿੰਗ ਕਰਨ ਕਾਰਣ ਜੋੜ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਹੈ।

Note: The difference in Aggregate is due to rounding of figures.

ਸਾਧਨ : ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਸਰਵੇਖਣ, ਕੇਂਦਰੀ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ

Source: Annual Survey of Industries, Central Statistical Organisation Govt. of India.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.9 —ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
Table 16.9—Production and Employment of Manufacturing Industries in Punjab

(ਉਤਪਾਦਨ ਲਖ ਰੁ: ਵਿਚ, ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ)
(Production in Lakh Rs., Workers in No.)

ਉਦਯੋਗ ਕੋਡ	Industry Code	1933-31		1933-34		1934-35		1935-36		1986-87*		1987-88	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ	Food Products ...	51187.07	36410	86142.54	52146	85388.03	56522	100582.97	64585	114350.19	60471	138511.62	81107
22. ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Beverages Tobacco, and Tobacco Products ...	2881.63	3329	7570.08	4765	12257.23	6123	108990.60	4361	16623.13	4942	14389.43	4661
23. ਕੱਪੜਾ	Cotton Textiles ...	15148.75	30662	28812.79	43477	28874.34	40608	39759.72	43290	44613.95	45002	54411.62	45329
24. ਅਤੇ 26 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਸਮੇਤ ਆਰਟ ਸਿਲਕ ਹੌਜ਼ਰੀ	Woolen Textiles, Silk Synthetics including Art Silk Hosiery ..	35310.06	74869	49418.82	95871	59885.41	112896	62370.39	121669	66089.15	128484	71736.01	136127
27. ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਜੜਤਾ	Wood and Wood Products, Furniture and Fixtures ...	2474.83	8837	4000.61	15339	4639.04	17954	5317.82	20320	5364.48	22386	6916.24	24462
28. ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਦਯੋਗ	Paper and Paper Products, Printing, Publishing and Allied Industries ...	1927.94	5747	5649.57	19611	6485.37	11663	8154.86	11919	8696.30	12912	10646.40	13969
29. ਚਮੜਾ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ (ਮਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ)	Leather and Fur Products (except Repairs) ...	4345.87	8545	7377.63	18430	8976.14	22434	9552.92	24875	10885.23	26824	11248.31	28912
30. ਰਬੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ	Rubber, Plastic, Petroleum and Coal Products ...	4554.68	10292	8584.58	11492	5351.85	12023	9818.12	13616	13525.86	19782	17701.86	21401

31. ਰਸਾਇਣਕ ਉਪਜ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ	Chemicals and Chemical Products (except Products of Petroleum)	...	17728.68	12856	46229.31	15990	47801.95	18581	56292.07	21451	72059.52	23156	88548.81	24248
32. ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Non-Metallic Mineral Products	...	2667.59	8459	3970.16	12036	4343.86	13394	4931.08	14236	5493.28	15729	6742.18	17195
33. ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal and Alloy Industry	...	24579.05	28425	39857.33	35615	41309.53	33736	52405.16	36033	67613.15	37493	75652.85	38724
34. ਧਾਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Metal Products	...	12081.95	47491	16896.46	58201	23600.12	66005	20746.35	69200	23692.90	73553	27146.71	76560
35. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	Machinery except electrical machinery	...	16250.32	29707	20095.29	37047	20625.72	38917	24495.29	40835	26066.13	42698	28718.84	48650
36. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Electrical Machine Apparatus Appliances Supplies and Parts	...	7876.24	9932	8242.72	12512	10228.05	14419	11203.71	16583	18565.38	18524	22050.96	21510
37. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ	Transport Equipment and parts	21752.16	49038	35101.88	55567	33137.81	61222	40173.73	58950	47354.95	62064	56331.78	65940	
38. ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ	Other Industries	...	3594.41	5746	6423.67	10100	6818.28	11454	7804.37	12603	75962.26	13322	8511.56	14246
96-97. ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair and personal Services	489.70	4291	2490.67	14415	3211.67	18003	4044.26	22457	5246.51	28436	6641.14	33718	
ਜੋੜ	Total	...	225950.93	374636	377874.16	503665	402934.90	555859	468551.88	596983	554336.43	645778	645906.32	696759

(A) ਉਤਪਾਦਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(A) Indicates Production.

(B) ਕਾਮੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(B) Indicates Workers.

*ਜੋਧੇ ਹੋਏ

*Revised

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Director of Industries, Punjab.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.10 ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ 1970 ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (ਆਧਾਰ 1975-76=100)
Table 16.10—Index of Industrial Production according to Industrial Classification 1970 (Base 1975-76=100)

ਵਿਭਾਗ/ਮੁੱਖ ਗਰੁੱਪ Division/Major Group	ਵੇਰਵਾ Description	ਭਾਰ Weight	ਸੂਚਕ ਅੰਕ Index							ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ/ਘਾਟਾ Percentage increase(+) Or decrease(—) Over Previous year	
			1976-77	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88*		
			0	1	2	3	4	5	6		7
23 ਨਿਰਮਾਣ ਮੁੱਖ ਗਰੁੱਪ (ਓ)	Manufacturing (a) Major Groups (A)	...	805.91	108.68	176.66	203.06	207.13	214.76	229.90	244.09	+6.17
20-21 ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ	Food Products	...	145.46	100.51	135.37	188.17	199.69	233.11	240.72	260.46	+8.20
22 ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਪਦਾਰਥ	Beverages, Tobacco and Tobacco Products	...	13.94	132.81	102.66	166.30	98.55	238.76	187.83	191.16	+1.77
23 ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ	Cotton Textiles	...	77.01	78.94	100.89	137.25	117.52	120.65	137.16	139.97	+2.05
24 ਉਨ, ਸਿਲਕ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜਾ	Wool, Silk and Synthetic Fibre Textiles	...	107.11	118.26	174.20	154.87	152.04	180.05	168.19	176.37	+4.86
26 ਕਪੜਾ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਤ ਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਤੇ ਇਲਾਵਾ	Textile Products, including wearings... apparel other than Footwears	37.19	103.61	168.86	118.59	265.35	188.05	203.73	166.37	(—)18.34	
27 ਲਕੜ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਜੜਤਾ	Wood and Wood Products, Furniture... and Fixtne	2.25	106.55	226.23	312.41	83.91	61.33	86.62	67.70	(—)21.84	
28 ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਨੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਦਯੋਗ	Paper and paper Products, Printing, ... Publishing and Allied Industries	5.96	107.09	156.37	1,240.23	1326.37	1347.08	1526.12	1852.70	+21.40	
29 ਚਮੜੇ ਅਤੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਸਮਾਨ	Leather and Fur Products	1.34	117.45	246.65	74.38	296.90	790.96	319.52	230.06	(—)28.00	
30 ਰਬੜ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪਟ- ਰੋਲੀਅਮ ਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ	Rubber Plastic, Petroleum and Coal Products	12.15	103.96	188.25	308.03	335.20	276.55	329.21	366.91	+11.45	
31 ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਪਜ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ	Chemical and Chemical Products except Products of Petroleum and Coal	89.09	97.44	185.14	187.28	164.59	163.00	204.06	245.99	+20.55	

32 ਅਣਧਾਤੀ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Non-Metallic Mineral Products	1.30	137.38	161.69	500.15	540.11	484.89	979.81	1171.94	+19.61
33 ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal Alloy Industries ..	82.99	103.80	192.41	232.78	224.30	217.08	225.11	262.72	+16.71
34 ਧਾਤੂ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਛੁੱਟ	Metal Products and Parts except Machinery and Transport equip- ment	30.90	138.17	174.27	159.60	186.26	209.28	187.72	155.85	(-)16.98
35 ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ)	Machinery and Machine Tools and Parts except Electrical Machinery	70.84	139.09	326.38	233.14	250.36	224.64	283.44	278.93	(-)1.59
36 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ	Electricity Machinery, Apparatus Appliances and Supplies and Parts	32.80	114.17	225.72	205.64	173.04	170.30	211.38	300.46	(+)42.14
37 ਢੋਆ ਢੁਆਈ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਸਮਾਨ	Transport Equipment and Parts ..	86.70	110.65	164.00	276.69	275.87	283.27	285.81	262.01	(-)8.30
38 ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ	Other Industries ..	8.88	142.33	190.89	175.61	188.40	218.19	230.36	219.26	(-)4.82
40 ਸ਼ਕਤੀ ਉਤਪਾਦਨ (ਅ) ਜਨਰਲ ਇੰਡੈਕਸ	Electricity (B) General Index	194.09	116.05	181.36	229.49	251.43	287.43	314.49	405.08	+28.64
		100.00	110.11	177.57	208.12	215.73	228.86	246.32	275.34	+11.78

* ਆਰਜ਼ੀ

*Provisional..

ਨੋਟ :— (i) ਸੂਚਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰ ਗਰੋਸ ਵੇਲਿਊ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(ii) ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਦੇ ਡੇਟਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

Note :—(i) Weights used for preparation of indices are based on the gross value added.
(ii) The indices are based on A.S.I. data.

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.11—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
Table 16.11—Production and Employment in Selected Industries in Punjab

(ਉਤਪਾਦਨ ਲੱਖ ਰੁ: ਅਤੇ ਕਾਰਮੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ)
(Production in lakhs Rs. and Workers in Number)

ਸਾਲ Year	ਖੰਡ Sugar (2060—72)		ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਪੂਰਜੇ Cycle and Cycle Parts		ਸਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਪੂਰਜੇ Sewing Machine and parts (3591—98)	
	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment
0	1	2	3	4	5	6
1980-81	2,166.12	5,178	15,963.17	33,040	1,236.19	4,948
1981-82	5,303.29	60,81	18,696.11	34,907	1,212.23	5,016
1983-84	5,626.19	5,757	43,276.57	37,694	1,390.83	5,310
1984-85	5,077.64	5,477	25,245.55	41,835	1,517.93	5,318
1985-86	5,943.67	6,537	29,482.83	39,662	1,594.83	5,579
1986-87*	9,656.49	6,543	34,004.37	40,289	1,655.48	5,814
1987-88†	11,874.42	8,399	36,843.68	42,000	1,823.54	9,795

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.11-(ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
Table 16.11—(contd.)—Production and employment of Selected Industries in Punjab

ਸਾਲ Year	ਹੈਂਡ ਟੂਲਜ਼ Hand tools		ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਉਦਯੋਗ (3801-3802) Scientific and Surgical Industries		ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ Sports goods (3851)	
	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment
1	7	8	9	10	11	12
1980-81	2,575.95	6,527	825.77	1,980	3,447.40	4,242
1981-82	3,033.64	6,836	783.61	2,248	4,133.50	4,826
1983-84	3,262.60	7,111	870.50	2,294	5,274.74	6,233
1984-85	3,375.96	7,488	91,20.45	2,390	5,401.30	6,523
1985-86	6,365.01	8,364	15,74.12	2,490	5,540.24	7,273
1986-87*	4,991.85	8,768	13,48.68	2,567	5,637.18	76,28
1987-88†	4,510.40	8,465	13,81.54	2,583	5,954.63	8,092

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.11 (ਸਮਾਪਤ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਵੇਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
Table 16.11 (concl'd)—Production and Employment of selected Industries in Punjab

ਸਾਲ Year	ਖਾਦ Fertilizers		ਰਾਈਸ਼ੂ ਸ਼ੈਲਰ Rice Sheller		ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਪਾਰਟਸ Automobile Parts		ਡਰਾਈਸੈਲ ਬੈਟਰੀਜ਼ Dry cell batteries	
	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment	ਉਤਪਾਦਨ Production	ਰੁਜ਼ਗਾਰ Employment
0	13	14	15	16	17	18	19	20
1980-81 ...	11,922.50	4,630	9,811.32	6,195	4,452.36	12,475	1,672.24	1,552
1981-82 ...	19,879.86	4,780	12,985.15	7,901	4,990.67	13,409	1,623.62	946
1983-84 ..	25,137.18	4,954	23,257.09	11,971	6,309.45	15,170	940.12	713
1984-85 ...	23,304.34	5,314	25,933.20	13,363	5,979.66	14,329	943.20	606
1985-86 ...	28,627.76	5,186	30,326.88	14,423	7,908.15	14,824	143.20	606
1986-87* ...	29,637.75	5,527	32,483.82	15,651	8,020.28	15,651	262.19	633
1987-88† ...	34,585.31	5,462	39,065.02	17,235	10,265.94	18,343	465.43	223

†ਆਰਜ਼ੀ
*Provisional
*ਸ਼ੱਧੇ ਹੋਏ
sed

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
Source —: Director of Industries, Punjab.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਤੀ ਕਪੜੇ ਦੀਆਂ ਮਿਲਾਂ, ਸਪਿੰਡਲ ਅਤੇ ਖੜੀਆਂ
Table 16.12—Cotton Textile Mills, Spindles and Looms in Punjab

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ	ਕਤਾਈ ਮਿਲਾਂ	ਕੰਪੋਜਿਟ ਮਿਲਾਂ	ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਪਿੰਡਲ (000)	ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੜੀਆਂ
At the beginning of the year	Spinning mills	Composite mills	Spindles Installed (000)	Looms Installed
0	1	2	3	4
1961	...	2	62	1,058
1970	...	6	156	1,288
1975	...	6	169	1,299
1980	...	7	262	1,240
1981	...	9	270	1,240
1983	...	11	388	1,240
1984	...	13	405	1,240
1985	...	18	522	1,245
1986	...	18	532	1,245
1987	...	19	548	1,245
1988	...	19	573	1,245

ਸਾਧਨ : ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬਈ ।

Source :—Textiles Commissioner, Bombay.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.13—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਧਾਗੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ।

Table 16.13—Production of Yarn and Cloth and Average Daily Employment in Cotton Textile Mills in Punjab

ਸਾਲ	ਕੁਲ ਧਾਗੇ (000 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ)	ਕੁਲ ਕਪੜਾ (000 ਮੀਟਰ)	ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ)	
Year	Total Yarn (000 Kgs.)	Total Cloth (000 metres)	Average Daily Employment (No.)	
0	1	2		
1975	...	30,714	42,167	9,902
1980	...	43,441	43,486	16,846
1981	...	46,570	42,227	19,362
1983	...	62,676	37,792	24,659
1984	...	79,523	25,294	..
1985	...	73,575	33,822	..
1986	...	83,550	34,826	..
1987	...	97,161	36,508	..
1988	...	95,088	36,746	..

ਸਾਧਨ : ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬਈ ।

Source —Textile Commissioner, Bombay.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.14—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰੈਸ ਕੀਤੀ ਕਪਾਹ

Table 16.14—Cotton Pressed in Punjab

(ਗਿਣਤੀ)

(Number)

ਸਾਲ Year		(170 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ) (Bales of 170 Kgs. each)
1960-61	...	4,46,212*
1970-71	...	4,93,624*
1975-76	...	3,33,926*
1980-81	...	10,58,111
1983-84	...	6,39,718
1984-85	...	10,61,109
1985-86	...	12,81,663
1986-87	...	16,43,000
1987-88	...	25,34,000
1988-89P	...	23,96,500
ਸਾਲ/Year, 1988-8		
ਜਲੰਧਰ ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ	Jalandhar Cotton Division	... 25,00
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ	Amritsar Cotton Division	... ..
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ	Firozpur Cotton Division	... 3,95,00
ਪਟਿਆਲਾ ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ	Patiala Cotton Division	... 1,77,00
ਫਰੀਦਕੋਟ ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ	Faridkot Cotton Division	... 17,99,50

P—ਆਰਜ਼ੀ ।

P—Provisional

ਨੋਟ :—(1) ਕਪਾਹ—ਸਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 31 ਅਗਸਤ ਤੀਕ ਹੈ ।

Note.—(1) Cotton year is from 1st September to 31st August.

*These are based on Cotton Bulletin and a bale is of 170 Kg.

*ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਕਾਟਨ ਬੁਲੇਟਿਨ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਗੱਠ 170 ਕਿਲੋ ਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਪੰਜਾਬ ।

Source : Director of Agriculture, Punjab.

†ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

†Cotton divisions include the following districts

Cotton Division Districts Included

ਕਪਾਹ ਡਵੀਜ਼ਨ

ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ

ਜਲੰਧਰ ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

Jalandhar Jalandhar, Ludhiana, Kapurthala, Hoshiarpur

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

Amritsar Amritsar, Gurdaspur

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

Firozpur Firozpur

ਪਟਿਆਲਾ ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਰੂਪ ਨਗਰ

Patiala Patiala, Sangrur, Rupnagar

ਫਰੀਦਕੋਟ ਬਠਿੰਡਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ

Faridkot Bathinda, Faridkot

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.15—ਸਾਲ 1988-89 ਦੇ ਦਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਐਕਟ, 1935 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ)

Table 16-15—Financial Assistance granted under the Punjab State Aid to Industries Act, 1935, for the Development of Small Scale Industries in Punjab by districts 1988-89

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਸਹਾਇਤਾ (ਰਾਜਕੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ)	
		Subsidies (State & Centre)	
		ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਿ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਕਮ ('000 ਰੁਪਏ
		Number of Parties	Amount ('000 Rs.)
		1	2
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	49 2,967
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	284 20,114
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	4 232
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	..	4 60
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	25 2,842
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	..	22 7,566
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	4 1,294
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozepur	...	168 10,482
ਫਰੀਦ ਕੋਟ	Faridkot	...	72 5,0 ¹ 5
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	68 4,374
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	111 6,722
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	15 3,824
ਜੋੜ	Total	...	826 65,492

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Director of Industries, Punjab.

ਉਦਯੋਗ

INDUSTRIES

ਖਾਦੀ ਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ
KHADI AND VILLAGE INDUSTRIESਸਾਰਣੀ 16.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਤੀ ਖਾਦੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲ
Table 16.16—Production and Value of Cotton Khadi in Punjab

ਸਾਲ Year	ਪੁਰਾਣੀ ਖਾਦੀ Traditional Khadi	
	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰ) Production (Thousand Metres)	ਮੁੱਲ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Value (Rs in '000)
	1	2
1970-71	...	44
1975-76*	...	1,594
1980-81	474	4,055
1983-84	547	3,871
1984-85	695	3,973
1985-86*	656	4,046
1986-87*	4,207	71,472
1987-88*	5,283	80,689
1988-89*	4,888	74,996

*ਇਸ ਵਿਚ ਖਾਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਘ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
* It includes data of Khadi Sewa Sangh Jalandhar also.

ਸਾਧਨ :—ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Khadi and Village Industries Board, Punjab.

ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ
KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES
ਸਾਰਣੀ 16.17—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਦੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ
Table 16.17—Sale of Khadi in Punjab

ਸਾਲ Year	(ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) (Thousand Rs.)				
	ਬੈਕ Wholesale	ਪ੍ਰਚੂਨ Retail	ਜੋੜ Total	ਬੈਕ+ਪ੍ਰਚੂਨ (Wholesale + Retail)	ਜੋੜ Total
	1	2	3	4	5
1970-71	...	—	47	47	47
1975-76@	455	393	1,098	1,491	1,946
1980-81	2,046	1,052	3,099	4,151	6,197
1983-84	1,240	466	2,518	2,984	4,224
1984-85	1,560	—	3,716	—	5,276
1985-86	1,310	—	3,000	3,000	4,310
1986-87	27,405	—	64,993	64,993	92,398
1987-88@	25,998	—	73,233	73,233	99,231
1988-89@	24,777	—	74,433	74,433	99,210

ਸਾਧਨ : ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Khadi and Village Industries Board, Punjab.

@ ਇਸ ਵਿਚ ਖਾਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਘ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਕਮਿਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
@ It includes production and value of Khadi Sewa Sangh Jalandhar also.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.18—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ

Table 16-18—Amount of Grants and Loans Disbursed to the various Village Industries in Punjab by the Khadi and Village Industries Board

(Thousand Rupees)

ਉਦਯੋਗ Industry	ਵੱਡੀ ਗਈ ਰਕਮ Amount disbursed								
	1970-71	1975-76@	1980-81	1983-84	1984-85@	1985-86@	1986-77@	1987-88@	1988-89
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਅਨਾਜਾਂ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ Processing of cereals and pulses ...	90	185	178	897	1,096	873	1,675	867	1,065
2. ਕੌਹਲੂ ਦਾ ਤੇਲ Village Oil ...	22	7	189	180	318	172	327	163	28
3. ਐਨ. ਈ. ਓ. ਸਾਬਨ N.E.O. Soap ...	241	54	516	500	646	410	1,122	825	478
4. ਵਿਲੇਜ ਪੋਟਰੀ Village Pottery ...	169	171	857	692	697	608	931	698	440
5. ਹੱਥ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਕਾਗਜ਼ Hand-made Paper	—	—	300	50	—	—	—	350	—
6. ਗੁੜ ਖੰਡਸਾਰੀ Gur Khandasari ...	316	478	553	2,745	2,556	2,455	3,223	2,071	1,093
7. ਗਰਾਮ ਚਮੜਾ Village Leather ...	295	541	1,120	2748	3,012	3,647	15,304	4,633	2,803
8. ਤਰਖਾਣ ਅਤੇ ਲੁਹਾਰਾ Carpenter and Blacksmithy ...	322	168	3,490	6,019	7,870	5,465	22,895	9,875	7,826
9. ਫੇਬਰਾ Fibre ...	46	87	1,156	1,557	2,050	1,732	2,917	2,505	2,129
10. ਖਾਦੀ Khadi ...	6	907	—	—	—	—	—	—	—
11. ਕਲੀ ਉਤ ਪਾਦਨ Lime Manufacturing	3	30	205	295	582	574	1,452	676	512
12. ਬੈਂਤ ਤੇ ਬਾਂਸ Cane and Bamboo	—	11	225	524	580	468	157	456	742
13. ਫਰੂਟ ਪਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ Fruit Preservation	—	—	59	74	28	10	15	944	299
14. ਅਲੂਮੀਨੀਅਮ Aluminium ...	—	—	108	—	—	—	4	65	25
15. ਕਾਟੇਜ ਮੈਚ Cottage Match ...	—	20	35	15	8	40	59	2	—
16. ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ Bee Keeping ...	—	—	26	—	—	66	54	55	33
17. ਵਣਾਂ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਲਾਂਟ Forest Plants ...	—	—	15	—	—	—	—	—	—
18. ਮੈਂਡੀਕਰਨ Marketing ...	—	—	—	7	85	35	130	264	635
19. ਕਥਾ Katha ...	—	—	—	—	—	10	—	—	—
20. ਲਾਥ ਉਦਯੋਗ Shalic ...	—	—	—	—	—	—	—	5	50
21. ਸੇਵਾ ਉਦਯੋਗ Service Industry	—	—	—	—	—	—	—	—	396
ਜੋੜ Total ...	1,510	2,659	8,942	16,367	19,543	16,575	50,637	24,460	18,554

@ਇਸ ਵਿਚ ਖਾਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਘ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

@It includes data of Khadi Sewa Sangh Jalandhar also.

ਸਾਧਨ : ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ, ਬੋਰਡ ਪੰਜਾਬ ।

Source : Khadi and Village Industries Board, Punjab.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ

KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.19—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
Table 16.19—Production, Sale and Employment in Village Industries in Punjab

ਸਾਲ Year	ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਪਰਾਸੈਸਿੰਗ Processing of Cereals and Pulses			ਗਰਾਮ ਘਾਣੀ ਤੇਲ ਉਦਯੋਗ Village Ghani Oil Industry			ਐਨ. ਈ. ਓ. ਸਾਬਨ ਉਦਯੋਗ N.E.O. Soap Industry			ਗਰਾਮ ਪੋਟਰੀ ਉਦਯੋਗ Village Pottery Industry			
	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000Rs)	ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1970-71	...	385††	203††	128	17††	43††	31	118††	115††	627	1'327	1,431	478
1975-76	...	5,913	6,725	373	2 44	286	40	5,167	5,730	291	5,606	5,835	2,236
1980-81	...	12,780	14,568	1,105	895	1034	63	19,542	21,098	523	7,057	9,065	2,378
1983-84	...	17,781	21,175	1,631	1,703	1,891	69	19,788	23,615	714	14,851	17,314	2,957
1984-85	...	14,729	17,301	1,311	2,165	2,340	91	13,091	13 043	437	18,121	20,852	3,350
1985-86	...	14,940	18,475	1,530	2,813	3,123	105	10,622	11,103	346	22,595	27,826	3,443
1986-87	...	15,455	18,457	1,597	3,051	4,351	101	12,014	14,727	317	22,398	26,703	3,510
1987-88	...	27,597	33,402	2,087	8,611	10 735	124	17,215	10,461	337	34,802	37,105	4,502
1988-89	...	31,940	37,768	2,231	8,276	8920	88	20,277	22,959	376	3 9,879	47,489	4,405

†† 00 ਕੁਇੰਟਲ
†† 00 Quintals

**ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES**

**ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ
KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES**

**ਸਾਰਣੀ 16.19 (ਸਮਾਪਤ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
Table 16.19 (concl'd.)—Production, Sale and Employment in Village Industries in Punjab**

ਸਾਲ Year	ਗੁੜ ਖੰਡਸਾਰੀ ਉਦਯੋਗ Gur, Khandasari Industry			ਚੂਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਦਯੋਗ Lime Manufacturing Industry			ਰੇਸ਼ਾ ਉਦਯੋਗ Fibre Industry			ਚਮੜਾ ਉਦਯੋਗ Leather Industry			ਤਰਖਾਣਾ ਤੇ ਲੁਹਾਰ Carpentry and Black-smithy		
	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000Rs)	ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Sale (000 Rs)	ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)	ਉਤਪਾਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Production ('000 Rs)	ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Sale ('000 Rs)	ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਗਿਣਤੀ) Employment (No.)
	0	13	14	15	16	17	18	1	20	21	22	23	24	25	26
1970-71	1,677†	16,37†	6,359	53	77	21	2,950	2,950	3,079	3,124	3,476	1,769	430	538	83
1975-76	20,403	22,344	6,586	11	33	6	3,940	3,946	3,315	6,915	8,961	2,234	3,966	4,489	514
1978-79	18,252	20,369	7,471	737	952	118	7,974	11,200	6,182	21,036	26,475	4,072	14,955	17,469	2,314
1980-81	30,363	36,112	6,782	1,979	2,201	179	10,198	14,050	6,912	35,204	44,723	4,194	32,597	41,118	3,492
1983-84	22,260	30,006	6,568	2,651	3,127	212	35,025	42,583	6,649	53,113	73,385	6,147	80,507	94,436	6,427
1984-85	25,073	30,559	5,844	2,955	3,754	203	44,203	52,425	6,885	69,173	81,190	7,337	84,431	1,07,566	6,639
1985-86	21,944	24,744	8,503	2,838	3,296	301	52,250	98,196	9,686	71,428	85,615	7,885	89,015	1,05,024	7,432
1986-87	31,175	36,876	9,476	3,804	4,856	334	56,043	67,466	9,876	88,743	1,05,161	9,512	95,444	1,20,075	8,936
1987-88	76,801	85,921	9,864	4,101	4,946	674	30,400	78,181	11,951	1,08,400	1,28,832	10,838	1,54,041	1,89,963	14,124
1988-89	80,390	91,034	1,0013	5,355	6,352	733	71,799	32,173	12,676	1,31,586	1,54,460	11,515	1,84,962	2,23,590	14342

ਸਾਧਨ :—ਖਾਦੀ ਤੇ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Khadi Village Industries Board, Punjab.

ਨੋਟ :—ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲੇ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਤੇ ਫੁਲ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Note.—Date given in Employment columns are inclusive of part-time and full-time labour.

†100 ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ।

†100 Metric Tons.

ਉਦਯੋਗ
INDUSTRIES

ਸਾਰਣੀ 16.20--31-12-1988 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਫਕਲ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਪਲਾਟ
Table 16.20—Area and Plots in Industrial Focal Points in Punjab up to 31-12-1989

ਫਕਲ ਪੁਆਇੰਟ	Focal points	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਰੇਕਬਾ (ਏਕੜ) Area Acquired (Acres)	ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟ		
			ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ Developed	ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ Allotted	ਖਾਲੀ Vacant
	0	1	2	3	4
1. ਢੰਢਾਰੀ ਕਲਾ	Dhandari Kalan	... 877.00	1,098	1,056	42
2. ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤਸਿੰਘ ਨਗਰ	S.A.S. Nagar	... 449.72	607	381	226
3. ਰਾਜ ਪਰਾ	Rajpura	.. 4.44	25	23	2
4. ਹਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ	Hoshiarpur	... 82.40	83	73	10
5. ਬਟਾਲਾ	Batala	... 103.85	123	87	36
6. ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	... 52.60	95	85	10
7. ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nwan Shehar	... 50.55	111	55	56
8. ਖੰਨਾ	Khanna	... 110.00	124	123	1
9. ਨਾਭਾ	Nabha	... 52.52	104	23	81
10. ਮੋਗਾ	Moga	... 108.28	201	194	7
11. ਕੋਟਕਪੂਰਾ	Kotkapura	... 53.35	111	100	11
12. ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	... 56.60	128	87	41
13. ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda (old and New)	... 90.98	148	125	23
14. ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	... 105.56	140	140	—
15. ਸਪੋਰਟਸ ਕਮਪਲੈਕਸ, ਜਲੰਧਰ	Sports Complex, Jalandhar	... 74.00	197	160	37
16. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	... 94.05	232	210	22
ਜੋੜ	Total	... 2365.90	3327	2,922	605

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਸਮਾਜ ਸਕੋਲ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ।

Source : Punjab Small Industries, and
Export Corporation Ltd.

ਸੈਕਸ਼ਨ 17

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

ਸਾਰਣੀ 17.1 ਵਿੱਚ ਮੁਝ ਤਨਖਾਹ ਰੋਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 31 ਮਾਰਚ, 1939 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.2 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.3 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ, ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.4 ਵਿਚ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਰਕਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 17.5 ਤੋਂ 17.7 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਡੈਟਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.8 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ 17 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ, 5 ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜੀਕਰਣ (1-4-80 ਤੋਂ ਇਹ ਸਰਤ ਘਟਾ ਕੇ 3 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ) (ਅੰਨੇ, ਗੁੰਗੇ ਅਤੇ ਬੋਲਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ)। ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਟਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ (ਪਟਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕੁਲਮ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਭਰ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) 500 ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। (1.4.81 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 300 ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ)। ਕੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਸੀ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸ਼ੁਦਾ ਵਿਦਿਅਕ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਪਬਲਿਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰੀ ਤੋਂ ਨਿਲੰਬ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਦਾਖਲਤ ਯੋਗ ਜੁਰਮ ਦੰਡਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸਾਰਣੀ 17.9 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.10 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰਹੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.11 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ (ਸਰਕਾਰੀ, ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ) ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.12 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਵਿਗਿਆਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸਵਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.13 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ਾਵਾਰਾਨਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਚਲ ਰਹੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.14—ਫੈਕਟਰੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਉਜਰਤ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਉਜਰਤ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ, 1936 ਅਧੀਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਜ (i) ਅਤੇ 2 ਜ (ii) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦ ਸਾਰੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਜ (ii) ਦੇ ਖੰਡ (ੳ), (ਸ), (ਹ) ਅਤੇ (ੳ) ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੈ। ਡੈਟਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵੇਚਵਾ ਪੱਤਰ ਉਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.15 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮਗਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਜਰਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਡੈਟਾ ਹਰੇਕ ਮਹੀਨੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.16 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.17 ਅਤੇ 17.18 ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡੈਟਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਐਕਟ, 1947 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਅਰਥ ਵਰਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਸੰਗਠਿਤ ਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੋਜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸਾਰਣੀ 17.19 ਤੋਂ 17.21 ਵਿਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਐਕਟ, 1926 ਅਧੀਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਬਾਰੇ ਡੈਟਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਇਸ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.22 ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.23—ਕਾਮਗਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ, 1926 ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਲਗੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾਕਾਰਗੀ (ਪਕੇ ਜਾਂ ਆਰਜੀ ਤੌਰ ਤੇ) ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰ ਕਾਰਨ ਨਾ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣ।

ਸਾਰਣੀ 17.24—ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XVII

LABOUR AND EMPLOYMENT

Table 17.1.—Shows distribution of Government employees working in the Punjab State as on the 31st March, 1989 according to basic pay ranges.

Table 17.2.—Shows district-wise number of employees of the Punjab Government.

Table 17.3.—Depicts the representation of Scheduled Castes, Backward Classes, Ex-Servicemen and Wards of Freedom fighters and handicapped in Punjab Government Service.

Table 17.4.—Shows number of shops, commercial establishments, hotels and restaurants and persons employed.

Tables 17.5 to 17.7.—Show the data maintained in Employment Exchanges in Punjab.

Table 17.8.—Disbursement of Un-employment allowance is shown in this table and the eligibility condition is as under. Age 17 to 40 years, continuous registration 5 years (from 1.4.80 reduced to 3 years) (No time limit for blind, deaf and dumb.) Claimant should have no income of his own. His family income (Spouse parents and dependent children of the claimant are included in the term family) should not be more than Rs.500/-P.M. (Reduced to Rs.300/- P.M. from 1.4.81). The claimant should not be a student of any recognised Educational, Technical or Professional institution. He should not be employed, self employed. He should not be dismissed employee of Govt. or any public sector undertaking or convicted of any cognizable offence involving moral turpitude.

Table 17.9.—Shows Districtwise number of unemployed educated and uneducated applicant in the Punjab.

Table 17.10.—Shows Districtwise number of unemployed skilled and unskilled applicants in the Punjab.

Table 17.11.—Growth of Employment in the organised sector (Public, Quasi and Private) in Punjab, is given.

Table 17.12.—Shows number of posts advertised and candidates recommended by the Punjab Public Service Commission.

Table 17.13.—Shows number of applicants on the Live Register of Employment Exchanges by broad occupational groups in various States of India.

Table 17.14.—The statistics in respect of wages and earnings of factory workers are collected under the Payment of Wages Act, 1936. The provisions of this Act are applicable to all factories registered in the State under Section 2m(i) and 2m(ii) of Factories Act. Besides, it covers Industrial establishments as laid down under clauses (a), (d), (e) and (s) of Section 2m(ii) of the Act. The data are based on the returns submitted by the factories and Industrial establishments.

Table 17.15.—Shows wages paid to agricultural and skilled workers (men) in certain selected villages of Punjab. These data are collected monthly and issued by the Economic Adviser to Government, Punjab.

Table 17.16.—Shows the position of Industrial disputes in Punjab.

Tables 17.17 and 17.18.—Industrial disputes affect production. These data are collected by the State Labour Department under Industrial Disputes Act, 1947—Strikes mean work stoppages declared and organised by workers and Lock-outs refer to work stoppages declared by employers generally after a strike. The number of workers involved means the actual number of workers affected either directly or indirectly in the dispute.

Tables 17.19 to 17.21.—Show data regarding trade unions under the Trade Unions Act, 1926 showing the distribution of trade unions by size, party affiliation and industry, etc.

Table 17.22.—Shows the number of fatal and non-fatal accidents in factories covered under the Factories Act, 1948.

Table 17.23.—Under the Workmen's Compensation Act, 1923 compensation is payable to workers employed in scheduled employment for injuries due to accidents resulting in death and disablement (permanent or temporary) and not caused by the fault of the worker himself.

Table 17.24.—Shows industrial injuries in factories and their incidence rate.

ਕਿਰਫ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1989 (P) ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁਲ ਤਨਖਾਹ ਰੇਂਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖਿਆ

Table 17-1—Government Employees in Punjab as on 31st March, 1989 (P) according to Basic Pay Ranges

(ਨੰਬਰ Number)

ਮੁਲ ਤਨਖਾਹ ਰੇਂਜ (ਰੁਪਏ)	Basic Pay Range (Rupees)	ਗਜ਼ਟਿਡ Gazetted		ਗੈਰ ਗਜ਼ਟਿਡ Non-Gazetted				ਅਚਨਚੇਤੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਧਤ ਕਰਦਾ ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਲਾ Contingency paid and work- charged	ਸ਼ੱਤ Total	ਕੁਲ ਕਰਮ- ਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage to total Emple- yees			
		ਸ਼੍ਰੇਣੀ I Class I	ਸ਼੍ਰੇਣੀ II Class II	ਸ਼੍ਰੇਣੀ III Class III	ਸ਼੍ਰੇਣੀ IV Class IV	ਪੱਕੇ Perma- nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary				ਪੱਕੇ Perma- nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1. 750 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ	Less than Rs. 750	...	2*	2*	—	—	4	264	1,390	1,450	10,830	13,942	4.40
2. 750 ਜਾਂ ਵੱਧ 950 ਤੋਂ ਘੱਟ	750 or more but less than 950	...	—	—	—	—	1,652	649	14,774	19,199	6,144	42,418	13.38
3. 950 ਜਾਂ ਵੱਧ 1,150 ਤੋਂ ਘੱਟ	950 or more but less than 1,150	...	1*	—	—	—	12,920	15,702	11,660	6,936	2,144	49,363	15.57
4. 1,150 ਜਾਂ ਵੱਧ 1,350 ਤੋਂ ਘੱਟ	1,150 or more but less than 1,350	...	—	—	—	—	16,465	14,181	2,393	1,024	1,016	35,079	11.06
5. 1,350 ਜਾਂ ਵੱਧ 1,410 ਤੋਂ ਘੱਟ	1,350 or more but less than 1,410	...	—	—	—	—	16,857	12,641	176	49	278	30,001	9.46

6.	1,410 ਜਾਂ ਵੱਧ 1,680 ਤੋਂ ਘੱਟ	1,410 or more but less than 1,680	...	—	—	—	—	34,618	15,328	71	19	120	50,156	15.82	
7.	1,680 ਜਾਂ ਵੱਧ 1,880 ਤੋਂ ਘੱਟ	1,680 or more but less than 1,880	...	—	—	—	—	27,224	9,202	—	—	—	36,426	11.49	
8.	1,880 ਜਾਂ ਵੱਧ 2,100 ਤੋਂ ਘੱਟ	1,880 or more but less than 2,100	...	—	—	332	523	18,223	5,928	—	—	—	25,006	7.89	
9.	2,100 ਜਾਂ ਵੱਧ 2,700 ਤੋਂ ਘੱਟ	2,100 or more but less than 2,700	...	263	114	1,500	1,336	13,639	2,861	—	—	—	19,713	6.22	
10.	2,700 ਜਾਂ ਵੱਧ 2,850 ਤੋਂ ਘੱਟ	2,700 or more but less than 2,850	...	158	109	1,109	846	3,976	561	—	—	—	6,759	2.13	
11.	2,850 ਜਾਂ ਵੱਧ 3,400 ਤੋਂ ਘੱਟ	2,850 or more but less than 3,400	...	384	154	1,651	716	1,356	297	—	—	—	4,558	1.44	
12.	3,400 ਜਾਂ ਵੱਧ 3,700 ਤੋਂ ਘੱਟ	3,400 or more but less than 3,700	...	339	186	825	205	209	81	—	—	—	1,845	0.58	
13.	3,700 ਜਾਂ ਵੱਧ 4,125 ਤੋਂ ਘੱਟ	3,700 or more but less than 4,125	...	357	124	258	77	40	2	—	—	—	858	0.27	
14.	4,125 ਜਾਂ ਵੱਧ 4,625 ਤੋਂ ਘੱਟ	4,125 or more but less than 4,625	...	175	57	127	8	—	—	—	—	—	367	0.12	
15.	4,625 ਜਾਂ ਵੱਧ 5,450 ਤੋਂ ਘੱਟ	4,625 or more but less than 5,450	...	195	47	35	2	—	—	—	—	—	279	0.09	
16.	5,450 ਜਾਂ ਵੱਧ 6,100 ਤੋਂ ਘੱਟ	5,450 or more but less than 6,100	...	88	20	1	—	—	—	—	—	—	109	0.03	
17.	6,100 ਜਾਂ ਵੱਧ 6,700 ਤੋਂ ਘੱਟ	6,100 or more but less than 6,700	...	74	16	3	1	—	—	—	—	—	94	0.03	
18.	6,700 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ	6,700 or More	...	27	25	1	—	—	—	—	—	—	53	0.02	
ਜੋੜ			Total	...	2,063	854	5,842	3,714	1,47,183	77,697	30,464	28,677	20,532	3,17,026	100.00

P ਅਠਮੰਤਮ

P Provisional

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

*ਤਿੰਨ ਕਲਾਸ I ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਟਰੀਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਇਕ ਕਲਾਸ I ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਆਫਿਸ਼ੀਅਲ ਟਰਸਟੀ ਅਤੇ ਇਕ ਕਲਾਸ I ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾਂ ਆਸਾਮੀਆ ਹਨ।

*Three class I posts of Gurudwara Tribunal Punjab, one class I post of Administrative General and Official Trustee and one class I Post of Additional Advocate General are honorary.

ਨੋਟ :—1989 ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਦੇ ਗਜ਼ਟਡ, ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ II ਗਜ਼ਟਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਨਾਨਗਜ਼ਟਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

Note :—In 1989 according to third Punjab Pay Commission Recommendations, information of class III Gazetted has been merged partly in class II Gazetted and partly class III non Gazetted.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.2—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ
Table 17.2—District-Wise Punjab Government Employees

(ਨੰਬਰ Number)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ As on 31st March											
	1967	1971	1976	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989**	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur ...	13,002	14,491	17,753	21,359	22,725	22,795	23,317	23,774	25,420	26,093	32,754	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar ...	18,927	21,665	27,741	30,892	31,213	31,084	31,164	31,809	32,367	32,951	33,972	
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala ...	4,506	5,232	7,144	8,186	8,660	8,695	9,092	8,909	9,017	9,268	9,453	
ਜਲੰਧਰ Jalandhar ...	18,914	20,137	24,463	27,448	30,099	30,367	30,447	30,920	31,231	32,637	32,736	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur ...	8,909	12,069	18,229	20,762	21,633	21,743	22,070	21,902	22,460	23,883	24,263	
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar ...	5,193	6,451	9,472	12,552	13,819	14,221	15,134	15,872	16,682	16,953	17,350	
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana ...	13,296	14,913	19,519	23,562	30,600	32,082	30,637	30,781	27,690	28,871	26,589	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur ...	16,742	19,612	15,738	17,135	18,661	18,902	18,799	19,540	20,632	21,083	21,542	
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot ...	*	*	15,449	18,473	20,136	20,481	20,759	22,167	22,643	23,141	23,912	
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda ...	11,458	13,303	14,657	15,301	17,489	18,456	19,006	19,281	19,304	19,874†	20,235	
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur ...	9,662	12,521	18,734	18,318	19,283	19,441	19,168	19,290	20,630	20,678	20,906	
ਪਟਿਆਲਾ Patiala ...	18,650	21,153	26,945	30,149	32,335	32,715	33,507	33,861	34,693	34,746	34,926	
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh ...	8,016	11,256	13,856	15,669	16,943	16,403	18,568	16,755	17,027	17,248†	18,388	
ਜੋੜ Total ...	1,47,275	1,72,803	2,29,700	2,59,801	2,83,596	2,87,385	2,91,668	2,94,861	2,99,796	3,07,426†	3,17,026	

394

*ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ।

*Included in Bathinda and Ferozpur.

**ਅਣਅੰਤਮ

**Provisional

† ਸੋਧੀ ਹੋਈ

†Revised

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.3— ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ, ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੀਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

Table 17.3—Representation of Scheduled Castes, Backward Classes, Ex-Servicemen, Wards of Freedom Fighters and Handicapped in Punjab Government Service

(ਨੰਬਰ)
(Number)

ਸਾਲ Year	1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ As on 1st January							
	ਮੰਜੂਰਸ਼ੁਦਾ ਆਸਾਮੀਆਂ Sanctioned Posts	ਭਰੀਆਂ@ ਗਈਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ Filled@ Posts	ਅਨੁਸੂਚਿਤ** ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ Scheduled** Castes Employees	ਪਛੜੀਆਂ** ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ Backward** Class Employees	ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ** ਕਰਮਚਾਰੀ Ex.** Servicemen Employees	ਸਵਤੰਤਰਤਾ** ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ Wards of** Freedom Fighters	ਅੰਗ- ਰੀਣ** Handi- capped**	
0	1	2	3	4	5	6	7	
1971	...	1,68,875	1,62,946	22,527 (13.82)	..	..	..	..
1976	...	2,20,875	2,08,583	34,057 (16.33)	14,947 (7.17)	7,093 (3.40)	..	..
1980	...	2,56,628	2,44,074	45,102 (18.48)	22,289 (9.13)	8,771 (3.59)	..	..
1983†	...	2,91,221	2,72,405**	50,097 (18.39)	24,015 (8.82)	8,905 (3.27)	..	..
1984†	...	2,95,158	2,75,926**	52,698 (19.10)	24,556 (8.90)	9,234 (3.35)	..	..
1985†	...	3,03,116	2,80,327**	53,328 (19.02)	24,400 (8.70)	9,077 (3.24)	..	..
1986†	...	3,07,351	2,83,395	55,480 (19.58)	25,636 (9.05)	9,701 (3.42)	23 (0.01)	..
1987†	...	3,09,723	2,87,221	57,822 (20.13)	27,133 (9.45)	9,667 (3.37)	47 (0.02)	..
1988†£	...	3,14,691	2,93,019	59,370 (20.26)	27,776 (9.48)	9,857 (3.36)	58 (0.02)	..
1989†*	...	3,14,916	2,96,494	59,778 (20.16)	29,183 (9.84)	10,043 (3.39)	699 (0.24)	1,348 (0.45)

ਸਾਧਨ :—ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ :—ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ ਕਾਲਮ 2 ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ ਹੈ।

Note:—Figures within brackets are Percentage to column 2.

*ਅਣ-ਅੰਤਮ

*Provisional

†ਅੰਕੜੇ 31 ਮਾਰਚ ਦੇ ਹਨ।

†Figures relate to 31st March.

£ਸੋਧੀ ਹੋਏ

£ Revised

**ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**Information of Punjab Vidhan Sabha Employees is not included.

@ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਚਨਚੇਤੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

@It does not include contingency paid and work charged staff.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.4—ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ
Table 17.4—Shops, Commercial Establishments, Hotels and Restaurants and Persons Employed there-in

(ਨੰਬਰ Number)

31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ	ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ†		ਦੁਕਾਨਾਂ		**ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ		ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ		ਜੋੜ	
	Number of Towns†		Shops		**Commercial Establishments		Hotels and Restaurants		Total	
As on 31st December	ਗਿਣਤੀ Number	ਕਰਮਚਾਰੀ Employee	ਗਿਣਤੀ Number	ਕਰਮਚਾਰੀ Employee	ਗਿਣਤੀ Number	ਕਰਮਚਾਰੀ Employee	ਗਿਣਤੀ Number	ਕਰਮਚਾਰੀ Employee	ਗਿਣਤੀ Number	ਕਰਮਚਾਰੀ Employee
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1966	...	92	98,087	35,601	30,458	43,311	4,679	7,250	1,33,224	86,162
1971	...	69	1,31,274	45,577	38,911	52,507	5,150	8,089	1,75,335	1,06,173
1975	...	90	1,15,729	40,484	30,217	54,499	7,454	13,066	1,53,400	1,08,049
1980	...	124	1,72,831	42,764	40,736	83,063	10,773	15,546	2,24,340	1,43,371
1983	...	125	2,08,738	50,898	48,214	90,878	11,382	17,107	2,68,334	1,58,883
1984	...	125	2,14,452	50,541	48,845	92,103	11,498	17,320	2,74,795	1,59,964
1985	...	125	2,19,749	51,585	49,570	92,908	11,664	17,577	2,80,983	1,62,070
1986	...	125	2,26,318	56,738	49,979	99,978	11,754	16,762	2,88,051	1,73,478
1987	...	125	2,31,172	58,322	50,951	1,03,505	11,909	16,702	2,94,032	1,78,529
1988	...	125	2,32,194	59,821	54,071	1,05,565	12,249	17,234	2,98,514	1,82,620

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Chief Inspector of Shops, Punjab.

†ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ, 1940 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਐਕਟ, 1958 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

†Covered under the Punjab Trade Employees Act, 1940 and Punjab Shops and Commercial Establishments Act, 1958.

**ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਥੀਏਟਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

**Includes Cinema and theatres.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 17.5—Persons on the Live-Register of Employment Exchanges in Punjab

(31 ਦਸੰਬਰ)

(As on 31st December)

ਮੱਦ	Item	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988
0		1	2	3	4	5	6	7
1.	ਪੇਸ਼ਾਵਾਰਾਨਾ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਕਾਮੇ Professional, Technical and related Workers ...	65,025	61,744	60,787	62,368	63,920	62,570	55,497
2.	ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ Administrative, Executive and related Workers ...	154	31	32	47	59	56	103
3.	ਕਲਰਕੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ Clerical and related Workers ...	41,228	49,703	51,961	52,457	52,135	48,794	47,126
4.	ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ Salesman and related Workers ...	133	62	84	100	98	78	106
5.	ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ Service Workers ...	2,226	2,274	2,169	2,056	2,433	3,611	2,734
6.	ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਡੇਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ Agricultural, diary and related Workers ...	2,510	2,383	2,121	2,107	2,189	2,241	1,956
7.	ਆਵਾਜਾਈ, ਭੰਡਾਰ, ਸੰਚਾਰ, ਦਸਤਕਾਰੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਸਬੰਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ Transport, Storage, Communication and Production Workers ...	32,130	32,574	33,699	34,685	35,799	54,503	41,509
8.	ਚੌਆ ਢੁਆਈ ਸਬੰਧੀ ਕਾਮੇ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਦਿ Loaders and unloaders ...	53,740	70,405	67,429	1,33,520	1,05,408	1,01,339	82,300
9.	ਦੂਸਰੇ ਹੁਨਰਹੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ Other unskilled Workers ...	28,417	32,334	35,125	41,664	28,059	25,475	39,309
10.	ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿੱਤਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਫ੍ਰੈਸ਼ਰਜ਼ Freshers, without any experience or training ...	2,27,033	2,79,276	2,72,168	3,07,404	3,19,590	3,19,768	3,04,537
ਜੋੜ	Total ...	4,52,596	5,30,786	5,26,175	6,36,408	6,09,690	6,18,435	5,75,177

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :— Director of Employment, Punjab.

ਨੋਟ :— ਸੂਚਨਾ ਸਾਰਣੀ 17.13 ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਇਕਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਲੱਗ ਹਨ।

Note :— Information does not tally with Table No. 17.13 because the source of the collection of information is different.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.6—ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ
Table 17.6—Registrations and Placings by Employment Exchanges

		(ਗਿਣਤੀ) (Number)									
		(31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ As on 31st December)									
ਮੌਦ	Item	1966	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਉਪ ਦਫਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Employment Exchanges including Sub-offices	24	28	34	49*	51*	51*	51*	51*	51*	51*
ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ	Registrations	... 1,45,487	1,97,943	2,33,086	2,62,725	2,23,957	2,00,805	3,03,866	2,31,179	2,23,573	1,95,817
ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ	Placings	... 24,905	34,874	27,751	17,998	15,168	12,918	9,850	8,305	8,995	9,918
ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਸਾਮੀਆਂ	Vacancies notified	... 40,342	53,098	45,687	36,121	33,515	23,754	25,911	25,265	24,887	21,646
ਭਰੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ	Vacancies filled	... 25,648	33,485	27,697	17,914	15,561	12,934	10,883	7,639	9,060	10,341
ਬਕਾਇਆ ਆਸਾਮੀਆਂ	Vacancies outstanding	... 4,960	8,361	12,725	14,648	18,209	9,684	6,803	11,635	11,292	10,366
ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ਾਂ	Submissions made	... 1,48,074	3,09,894	3,47,209	3,56,519	3,51,874	2,52,358	2,30,073	2,21,876	2,08,505	1,99,092
ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of the unemployed persons on the live register	... 50,578	1,20,741	2,99,882	4,52,596	5,30,786	5,26,175	6,36,408	6,09,690	6,18,435	5,75,177
ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਵਰਤਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀ-ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Employers using the Employment Exchanges	... 9,054	11,358	11,291	6,280	4,874	2,965	3,337	2,901	2,708	2,644

*11 ਪੇਂਡੂ ਜਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Includes 11 Rural Manpower units.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Director of Employment, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.7—ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੇਵਾਰਾਨਾ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
Table 17.7—Vocational Guidance Programme at the Employment Exchanges

ਮੱਦ	Item	(ਗਿਣਤੀ) (Number)										
		(31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ As on 31st December)										
		1966	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ਪੇਸ਼ੇਵਾਰਾਨਾ ਅਗਵਾਈ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of Vocational Guidance Units ...	10	13	16	16	17	17	17	16	16	16	
2. ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of applicants guided in Groups ...	12,043	18,954	21,155	16,542	20,471	16,004	17,510	20,197	17,285	17,288	
3. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of applicants guided individually ...	884	1,449	4,359	3,173	2,972	2,922	2,620	2,722	2,381	2,355	
4. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of applicants given information individually ...	3,630	5,644	9,013	9,553	21,515	21,001	23,318	29,771	20,576	34,717	
5. ਚਲਾਏ ਗਏ ਗਰੁੱਪ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of group guidance Programmes conducted ...	1,838	3,207	4,036	2,980	3,531	3,023	3,245	3,538	2,649	2,944	
6. ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆਰਥੀਪਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of applicants forwarded to the Training Institutions for apprenticeship ...	385	352	2,564	2,001	2,240	1,935	2,229	1,826	2,571	1,914	
7. ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾ/ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of applications placed in Training Institute/Industrial Establishments for apprenticeship ...	46	123	43	6	35	37	8	16	152	58	
8. ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Number of guided applicants placed in jobs ...	111	100	248	45	13	17	7	3	9	1	

399

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Director of Employment, Punjab.

ਸਾਰਣੀ : 17.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵੰਡ
Table No. 17.8—Disbursement of Un-employment Allowance in Punjab

ਲੱਖ ਰੁਪਏ (Rs. in lacs)

ਮੱਦ Item	ਸਾਲ Year	ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of beneficiaries			ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕਾਲਮ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ) No. of Scheduled Caste beneficiaries (included in Col. 4)	ਪਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕਾਲਮ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ) No. of Backward Class beneficiaries (included in Col. 4)	ਅਦਾਇਗੀ ਰਕਮ (ਮਨੀਆਰਡਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਹਿਤ) Amount Paid (including money order Commission)				
		ਮਰਦ Male	ਔਰਤਾਂ Female	ਕੁਲ Total			ਸਮੂਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ All Categories	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਕਰਤਾ (ਕਾਲਮ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ) Scheduled Caste beneficiaries (included in Col. 7)	ਪਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਲਾਭ ਕਰਤਾ (ਕਾਲਮ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ) Backward Class beneficiaries (included in Col. 7)		
										7	8
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੰਜੀਕਰਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ With 3 years Registration condition	...	1980-81	8,571	5,558	14,129	1,157	976	39.64	2.78	2.84	
...	...	1983-84	4,920	3,194	8,114	1,710	755	57.60	11.83	5.77	
...	...	1984-85	5,721	3,304	9,025	2,269	720	63.03	15.40	5.11	
...	...	1985-86	5,656	3,197	8,853	2,316	582	66.09	16.47	3.42	
...	...	1986-87	5,926	3,304	9,230	2,842	388	69.11	18.77	2.35	
...	...	1987-88	6,805	3,514	10,319	3,020	303	60.37	17.07	1.58	
...	...	1988-89	5,796	4,482	10,278	3,634	281	67.50	23.40	1.72	

ਨੋਟ: ਭੱਤੇ ਦੀ ਦਰ ਵੇਰਵਾ

Note.—Rate of Allowance :—

- ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਅੰਡਰ ਗਰੈਜੂਏਟ
1. Matriculate/Under Graduates
ਗਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਉਪਰ
2. Graduates and above

1-4-78 ਤੋਂ 31-3-81 ਤੱਕ
From 1-4-78 to 31-3-81

40/-ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ
Rs. 40 P. M.
50/-ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ
Rs. 50 P. M.

1-4-81 ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਲਈ
From 1-4-81 onwards

80/-ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ
Rs. 80 P. M.
100/-ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ
Rs. 100 P. M.

ਸਾਧਨ: — ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director Employment, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.9 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ)
Table : 17.9—Districtwise Number of unemployed educated and uneducated applicants in the Punjab (As on 31st December)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਸਾਲ	District/Year	ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੇ- ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ	ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੇ- ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ	ਜੋੜ
		Educated unemployed applicants	Un-educated unemployed applicants	Total
	0	1	2	3
	1987	...	3,12,213	6,18,435
	1988	...	2,97,881	5,75,177
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	26,549	82,455
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	35,813	63,319
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	10,688	23,529
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	27,805	51,660
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	21,200	37,526
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	14,468	24,522
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	24,871	49,661
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	22,073	39,384
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	19,161	41,233
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	..	22,985	44,296
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	18,135	27,283
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	30,486	56,914
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ, ਮੋਹਾਲੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ	State Employment Exchange, Mohali at Chandigarh	...	18,275	28,023
ਪੇਸ਼ੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Professional and Executive Employment Exchange, Chandigarh	5,372	—	5,372

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source:—Director of Employment, Punjab.

ਨੋਟ :—(1) ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਦਾ ਅਰਥ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਸਵੀਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਅਨਪੜ੍ਹ ਦਾ ਅਰਥ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਸਵੀਂ ਵੇਲ੍ਹ, ਨੌਵੀਂ ਪਾਸ, ਅਠਵੀਂ ਪਾਸ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪਾਸ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੈ।

Note.—(1) Educated means all applicants who are matriculate and above.

(2) Uneducated means all applicants who are under matric i.e. Ninth pass, Middle pass, Primary pass and illiterate applicants.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.10—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰਹੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ)

Table 17.10—Districtwise Number of Unemployed Skilled and Unskilled applicants in Punjab (As on 31st December)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਸਾਲ	District/Year	ਹੁਨਰਹੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰ	ਹੁਨਰ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ	ਜੋੜ	
		Un-Skilled Applicants	Skilled Applicants	Total	
	0	1	2	3	
	1987	...	1,23,827	4,94,608	6,18,435
	1988	...	1,00,366	4,74,811	5,75,177
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	21,519	60,936	82,455
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	7,516	55,803	63,319
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	6,968	16,561	23,529
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	9,464	42,196	51,660
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	4,619	32,907	37,526
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	2,969	21,553	24,522
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	6,438	43,223	49,661
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	9,130	30,254	39,384
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	6,827	34,406	41,233
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	...	10,837	33,459	44,296
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,527	22,756	27,283
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	8,913	48,001	56,914
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ	State Employment Exchange Mohali at Chandigarh	...	639	27,384	28,023
ਪੇਸ਼ਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Professional and Executive Employment Exchange, Chandigarh	—	—	5,372	5,372

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Director of Employment, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.11.—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ (ਸਰਕਾਰੀ, ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ) ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ (31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ)
Table 17.11.—Growth of Employment in the organised Sector (Public, Quasi and Private) in Punjab (As on 31st March)

ਖੇਤਰ	Sector	ਸਾਲ Years								
		1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ	1. Public Sector									
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ	Central Government	67,460 (10·62)	67,021 (10·21)	65,440 (9·70)	66,193 (9·48)	68,010 (9·65)	67,711 (9·38)	69,234 (9·42)	71,505 (9·47)	69,667 (9·11)
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	State Government	2,55,505 (40·23)	2,59,097 (39·47)	2,67,566 (39·66)	2,76,331 (39·60)	2,76,145 (39·19)	2,78,520 (38·59)	2,78,244 (37·87)	2,78,937 (36·96)	2,81,064 (36·75)
ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ (ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜ)	Quasi Government (Central and State)	1,16,606 (18·36)	1,25,150 (19·06)	1,34,058 (19·87)	1,39,717 (20·02)	1,43,753 (20·40)	1,51,544 (20·99)	1,59,779 (21·74)	1,63,981 (21·72)	1,65,931 (21·69)
ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	Local Government	28,244 (4·44)	29,118 (4·44)	30,364 (4·50)	30,619 (4·39)	31,223 (4·43)	31,971 (4·43)	32,667 (4·45)	33,223 (4·40)	33,596 (4·39)
ਜੋੜ 1	Total 1	4,67,795 (73·65)	4,80,386 (73·18)	4,97,428 (73·73)	5,12,860 (73·49)	5,19,131 (73·67)	5,29,746 (73·39)	5,39,924 (73·48)	5,47,646 (72·55)	5,50,258 (71·94)
2. ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ	Private Sector									
		1,67,340 (26·35)	1,76,080 (26·82)	1,77,235 (26·27)	1,85,024 (26·51)	1,85,478 (26·33)	1,92,040 (26·61)	1,94,881 (26·52)	2,07,016 (27·45)	2,14,618 (28·06)
ਕੁੱਲ ਜੋੜ (1+2)	Grand Total (1+2)	6,35,135 (100·00)	6,56,466 (100·00)	6,74,663 (100·00)	6,97,884 (100·00)	7,04,609 (100·00)	7,21,786 (100·00)	7,34,805 (100·00)	7,54,662 (100·00)	7,64,876 (100·00)

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪੰਜਾਬ।
Source: Director of Employment, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.12. ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ, ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਵਿਗਿਆਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ
 Table 17-12. Number of posts advertised and candidates recommended by the Punjab Public Service Commission

ਸਾਲ Year	ਵਿਗਿਆਪਤ ਪੋਸਟਾਂ Posts Advertised	ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Applicants	ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ Candidates Interviewed	ਸਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ Candidates Recommended
0				
1970-71	661	4,617	3,799	564
1975-76	269	1,965	1,577	216
1980-81	1,174	4,277	2,345	771
1982-83	1,358	14,038	4,228	600
1983-84	386	1,310	534	185
1984-85	1,551	11,016	1,491	754
1985-86	148	1,967	227	81
1986-87	546	3,015	2,337	274
1987-88	789	15,084	1,841	612
1988-89	682	9,493	1,991	640

ਸਾਧਨ : ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Punjab Public Service Commission.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.13.—ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਚਾਲੂ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਿੱਤ ਪੇਸ਼ੇਵਾਰਾਨਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰ (31 ਦਸੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ)

Table 17.13. — Applicants on the Live Register of Employment Exchanges Classified by Broad Occupational Groups in States (As on December 31, 1985)

ਰਾਜ ਸੰਘਰਾਜ ਖੇਤਰ	State Union Territory	(ਗਿਣਤੀ) (Number)									
		ਪੇਸ਼ੇਵਾਰਾਨਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕਰ Profes- sional, technical and related workers	ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਤਜ਼ਾਮੀਆਂ ਵਰਕਰ Adminis- trative, Executive and manage- rial workers	ਕਲਰਕੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕਰ Clerical and related workers	ਵਿਕਰੀ ਵਰਕਰ Sales workers	ਸੇਵਾ ਕਰਮਚਾਰੀ Service workers	ਕਿਸਾਨ, ਮਛੇਰੇ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਲਕੜਹਾਰੇ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕਰ Farmers, Fishermen, Hunters, Loggers and related workers	ਉਪਜ ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਵਾ- ਜਾਈ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਵਰਕਰ Production and related workers, Transport equipment operators and labourers	ਕਿੱਤੇਵਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਕਰ Workers not classified by occu- pation	ਜੋੜ Total	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਉ. ਰਾਜ	A. STATE										
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	1,23,161	1,128	77,297	126	27,092	3,463	1,46,244	19,50,329	23,28,839
ਆਸਾਮ	Assam	...	5,547	95	5,228	42	4,503	6,429	29,843	5,51,692	6,03,379
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	99,432	347	1,07,130	2,158	60,937	9,491	4,52,172	18,17,803	25,49,470
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	37,477	223	16,228	61	8,645	1,138	29,440	6,36,617	7,29,829
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	38,258	80	37,671	126	29,087	4,054	42,397	3,27,553	4,79,226
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	25,534	108	22,663	232	18,899	2,688	43,796	2,00,531	3,14,451
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	1,390	20	1,826	7	2,743	58	10,503	57,378	73,925
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	75,370	345	39,350	21	7,218	1,396	33,018	7,70,053	9,26,771
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	1,00,388	2,921	1,80,718	265	63,070	15,523	1,69,147	20,41,458	25,73,490

ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	35,551	152	42,966	58	26,683	2,578	54,033	12,66,968	14,28,989
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	1,01,547	1,080	1,57,766	151	32,946	4,604	1,34,062	19,91,700	24,23,856
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	3,299	58	1,320	3	86	98	13,252	2,01,320	2,19,436
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	32,258	63	25,551	11	12,485	676	90,649	5,58,777	7,20,470
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	61,227	33	54,475	101	32,435	2,640	1,73,180	3,08,552	6,32,643
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajastha	...	52,353	538	2,487	33	13,555	571	19,252	5,88,989	6,77,778
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Na d	...	1,05,253	276	1,33,716	551	47,977	9,340	1,82,726	15,99,176	20,79,015
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	904	199	501	—	110	184	3,099	95,167	1,00,164
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,28,072	302	53,067	263	61,362	4,967	1,91,323	21,24,980	25,64,336
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,03,826	286	1,35,779	575	49,449	3,908	1,57,412	35,08,989	39,60,224
ਮੇਘਾਲਯਾ	Meghalaya	...	249	—	126	—	515	53	629	15,683	17,255
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	16	—	161	—	69	—	331	16,306	16,883
ਅ. ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	B. UNION TERRITORIES										
ਮਿਜੋਰਮ	Mizoram	...	29	—	70	—	—	—	693	22,818	23,610
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Andaman and Nicobar Islands	...	747	9	389	—	508	124	1,801	8,781	12,359
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	1,362	11	7,024	9	1,392	16	7,586	33,147	50,547
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	3,928	308	3,259	1	609	560	3,706	63,197	75,568
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	10,911	35	16,809	81	9,429	945	22,269	51,672	1,12,151
ਦਿਲੀ	Delhi	...	66,911	142	74,530	516	21,055	1,026	50,545	3,54,487	5,69,212
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshdeep	...	197	—	126	188	—	294	2,758	2,499	6,062
ਸਰਵ ਭਾਰਤ	All India	...	12,15,196	8,759	11,98,233	5,579	5,32,859	76,824	20,65,866	2,11,66,622	2,62,69,938

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।
 Source : Ministry of Labour and Employment, Government of India.

- ਨੋਟ.— 1. ਸਿਕਮ ਅਤੇ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
 2. ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।
 3. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਟੇਬਲ ਨੰਬਰ 17.5 ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਚਨਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਭਿੰਨ ਹਨ ।
- Note.— 1. There is no Employment Exchange in Sikkim and Arunachal Pradesh.
 2. One Employment Exchange is functioning in Dadra and Nagar Haveli, but datas are not being received.
 3. Information of Punjab State does not tally with Table No. 17.5 because the source of the collection of information is different.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.14--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 400/1000† ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਜਰਤ ਅਤੇ ਕਮਾਈ* (ਉਜਰਤ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ, 1936 ਅਧੀਨ)
Table 17.14--Per Capita Annual Earnings* of Workers in Punjab earning less than Rs 400/1000 † P. M.
(Under the Payment of Wage Act, 1936)

(ਰੁਪਏ Rupees)

ਕੋਡ ਨੰ: Code No.	ਉਦਯੋਗ Industry	1966	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987(P)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
20-21	ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਨਾਉਣਾ Manufacture of food products	...	1,415	2,457	3,318	6,682	8,297	10,202	9,698	10,927	9,833
22.	ਪੀਣ ਪਦਾਰਥ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ Manufacture of Beverages, Tobacco and Tobacco Products	...	1,255	1,809	3,553	4,182	7,196	7,964	8,927	9,041	11,088
23.	ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਬਨਾਉਣਾ Manufacture of Cotton Textiles	...	1,663	1,874	3,049	4,534	5,495	5,952	6,643	6,804	7,209
24.	ਊ ਨੀ, ਰੇਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਵਟੀ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਆਦਿ ਦਾ ਬਨਾਉਣਾ Manufacture of Wool, Silk and Synthetic Fibre Textiles	...	..	2,342	3,442	4,537	6,489	7,347	7,373	7,908	8,654
26.	ਕਪੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ (ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕਪੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿਵਾਏ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁਤੀਆਂ ਦੇ) Manufacture of Textile, Products (including Wearing apparel other than footwear)	...	..	2,919	3,203	5,061	7,903	8,362	8,129	12,583	12,436
27.	ਲਕੜੀ ਤੇ ਲਕੜੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ Manufacture of wood and wood products, furniture and fixture	...	1,245	2,063	2,834	4,474	6,127	5,966	6,631	7,460	8,996
28.	ਪੇਪਰ ਤੇ ਪੇਪਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ, ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗ Manufacture of Paper and paper products and Printing Publishing and allied industries	...	1,251	2,281	2,181	4,617	5,714	6,535	7,044	9,217	7,305
29.	ਚਮੜਾ, ਚਮੜੇ ਅਤੇ ਫਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ (ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) Manufacture of Leather, Leather and Fur Products (except Repair)	...	1,498	2,311	2,621	3,558	5,123	6,380	6,760	7,196	7,848
30.	ਰਬੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾਉਣਾ Manufacture of Rubber, Plastic, Petroleum and Coal Products	...	1,049	1,677	2,653	4,091	5,796	5,767	6,188	6,257	6,056
31.	ਰਸਾਇਣਕ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾਉਣਾ (ਸਿਵਾਏ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਪਦਾਰਥ) Manufacture of Chemical and Chemical Products (except products of Petroleum and Coal)	...	1,562	2,742	3,054	8,825	9,447	7,459	11,394	14,119	10,704
32.	ਬਿਨਾਂ ਧਾਤ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ Manufacture of Non-Metallic Mineral Products...	...	1,112	1,936	2,500	4,010	4,975	5,076	6,143	6,786	6,505
33.	ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ Basic Metal and Alloys Industries	...	1,550	2,125	2,400	4,825	6,147	7,785	7,751	9,132	7,162
34.	ਧਾਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪਾਰਟਸ ਬਣਾਉਣਾ Manufacture of Metal Products and Parts	...	1,393	2,049	3,335	4,675	6,255	7,056	8,015	7,650	9,925
35.	ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸੰਦ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਵਾਏ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ Manufacture of Machinery, Machine Tools and Parts except electrical machinery	...	1,533	2,138	3,005	4,927	6,794	7,147	8,587	8,715	8,952
36.	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ, ਯੰਤਰ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਤੇ ਸਪਲਾਈ Manufacture of electrical machinery Apparatus, Appliances Supplies and Parts	...	1,433	1,782	3,349	4,728	6,457	7,473	9,144	16,120	8,915

37. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Transport Equipment and Parts	...	1,506	2,133	2,931	5,937	6,012	7,141	8,676	8,558	7,907
38. ਹੋਰ ਉਦਯੋਗ	Other Manufacturing Industries	...	1,673	2,611	2,829	5,235	6,340	7,614	6,872	6,710	8,464
40. ਬਿਜਲੀ	Electricity	...	—	—	—	—	—	—	8,578	11,302	—
41. ਗੈਸ ਅਤੇ ਭਾਪ	Gas & Steam	...	2,075	2,771	3,248	5,097	8,624	7,661	11,004	6,464	10,840
68. ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਪਾਰ (ਪੈਟਰੋਲ ਫਿਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ)	Retail Trade in other commodities(Petrol Filling Station)	...	..	2,922	2,826	11,051	8,319	..	..	..	12,857
96. ਨਿਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	Personal Services	...	641	1,610	2,637	3,364	4,552	5,003	..	5,628	-
97. ਮੁਰੰਮਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Repair Services	...	..	3,080	2,675	5,792	7,989	6,763	12,969	16,701	14,635

*ਪਰਾਪਤ ਹੋਏ ਗੇਸ਼ਵਾਰਿਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ।

*Based on returns received.

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

†1976 ਤੋਂ ਬਾਦ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਸੀਮਾ 1000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਛਪੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

†The range of pay from 1976 has been increased to Rs. 1,000 and as such figures are not comparable with the data published earlier.

P ਅਣ ਅੰਤਮ।

P Provisional.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.15—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ
Table 17.15—Wages paid to Agricultural and Skilled Labourers (Men) in Pan jab

(ਰੁਪਏ)
(Rupees)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮੁਕਦਾ ਸਾਲ Year ending 30th June	ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ Agricultural Labour					ਕਾਰੀਗਰ Skilled Labour			
		ਵਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ For Ploughing	ਬੀਜਣ ਲਈ For Sowing	ਗੁਡਾਈ ਲਈ For Weeding	ਵਾਢੀ ਲਈ For Harvesting	ਕਪਾਹ* ਚੁਗਣ ਲਈ For* Picking of cotton	ਖੇਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ For other Agricultural Operations	ਲੋਹਾਰ Black-smith	ਤਰਖਾਣ Carpenter	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	
	1961	...	2.50	2.49	2.65	2.59	2.00	2.49	4.24	4.41
	1971	...	6.62	6.62	6.55	7.94	3.48	6.46	12.31	12.31
	1975	...	8.43	8.58	8.48	10.34	5.44	8.60	14.68	14.68
	1980	...	10.95	11.03	10.86	13.47	8.25	10.96	23.23	23.23
	1983	...	13.87	13.86	13.24	16.04	9.93	14.06	29.65	29.86
	1984	...	15.91	16.24	15.39	18.03	14.25	15.76	35.87	35.74
	1985	...	17.33	18.70	17.54	21.42	15.10	18.59	40.77	40.62
	1986	...	20.04	20.20	19.38	25.57	15.55	19.43	44.02	43.01
	1987	...	21.91	22.18	21.33	26.25	16.53	21.54	47.95	47.90
	1988	...	23.87	25.19	23.64	27.97	20.25	23.74	56.95	52.20
	1989	...	28.86	28.07	26.83	32.41	24.05	28.00	57.67	57.78
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1989										
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	26.11	27.50	26.25	35.00	—	26.11	55.00	55.00	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	35.33	30.00	34.75	33.50	—	34.67	63.25	63.25	

ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	25·00	—	30·50	—	26·36	56·82	56·82
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	26·00	26·00	26·00	26·00	—	26·00	52·58	52·67
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	—	18·96	34·87	—	18·96	45·20	45·20
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	24·00	24·00	24·00	26·25	—	24·25	56·50	56·50
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	25·90	25·00	25·00	30·00	20·00	26·08	66·42	66·42
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	29·17	29·44	28·33	31·25	30·00	29·17	56·67	56·67
ਫਰੀਦਕੋਟ	Fridkot	...	32·36	32·36	31·33	38·25	25·25	33·58	58·75	58·75
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	31·67	31·00	30·56	33·75	30·00	31·25	56·25	56·00
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	26·00	25·00	25·00	35·00	15·00	26·00	56·00	56·00
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	32·09	33·44	25·00	34·50	—	32·20	67·27	67·27

*ਇਸਤਰੀ ਕਾਮੇ ਲਈ

*For Female Worker.

ਸਾਧਨ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Economic and Statistical Organisation, Punjab.

ਨੋਟ : ਜਿਲੇਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ, ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਗਈ ਸਧਾਰਣ ਔਸਤ ਹੈ।

Note: Figures against the name of the districts is the simple average of the Tehsil wise selected villages.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 17.16—Industrial Disputes in Punjab

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਮੱਦ	Item	1966	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਸਾਲ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਣ ਯੋਗ ਲੰਬਿਤ	Pending disposal at the beginning of the year ...	454	657	1,627	1,939	1,480	2,421	1,735	2,216	2,843	3,004
ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਠਾਏ ਗਏ	Raised during the year ...	1,510	3,094	4,932	7,830	8,989	8,217	8,908	8,686	18,895	9,922
ਨਿਪਟਾਰੇ ਹਿਤ ਕੁਲ	Total available for disposal ...	1,964	3,751	6,559	9,769	10,469	10,638	10,643	10,902	11,738	12,926
ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ	Settled in Conciliation/Mutually Settled ...	522	1,022	1,039	1,504	1,598	1,704	1,661	1,544	1,506	1,165
ਵਰਕਰਾਂ/ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ	Withdrawn by Workers/Unions ...	402	888	1,505	1,633	2,859	3,235	2,699	3,405	3,540	4,218
ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ	Referred for arbitration ...	16	19	7	—	—	—	3	—	—	—
ਰੱਦ/ਫਾਈਲ ਕੀਤੇ ਗਏ	Rejected/filed ...	232	313	374	1,093	936	888	683	941	685	868
ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ	Referred for adjudication ...	172	1,096	1,975	4,073	2,655	712	3,381	2,169	3,003	3,59
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਅਫਸਰਾਂ ਕੋਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਹਿਤ ਪਏ	Pending disposal with conciliation officers at the end of the year ...	212	185	666		1,303	2,364	1,702	1,747	2,125	2,018
ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਵਿਭਾਗ/ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪੜਤਾਲ ਅਧੀਨ ਪਏ	Under examination with the Department /Government at the end of the year ...	408	228	993	1,466	1,118	1,735	514	1,096	879	1,061

412

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Labour Commissioner, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.17—ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲੇਬੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
Table 17-17—Industrial Disputes Resulting in Strikes and Lock-outs by different Causes

							(ਗਿਣਤੀ) (Number)
ਸਾਲ	ਉਜਰਤ ਅਤੇ ਕੱਤੇ	ਬੋਨਸ	ਵਿਅਕਤੀ	ਛੁੱਟੀਆਂ	ਛਾਟੀ	ਹੋਰ	ਜੋੜ
Year	Wages and Allowances	Bonus	Personnel	Leave and Holidays	Retrench- ment	Other	Total
੦	1	2	3	4	5	6	7
1966	16	—	—	—	1	4	21
1971	9	1	—	—	1	4	15
1975	6	—	5	1	1	8	21
1980	38	7	23	—	5	16	89
1983	22	4	24	1	5	15	71
1984	13	3	14	—	—	8	38
1985	11	1	15	—	—	19	46
1986	16	3	15	1	2	19	56
1987	14	5	11	3	1	16	50
1988	11	4	19	—	—	10	44

ਸਾਧਨ :— ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.18—ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ: 1988

Table No. 17.18—Industry-wise workers involved and man-days lost in Strikes and Lock-outs in Punjab : 1988

ਕੋਡ ਨੰ:		ਕੰਮ ਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਸ਼ਾਮਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕਿਰਤ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	
Code	ਉਦਯੋਗ	Industry	Number of works stoppages	Number of workers involved	Number of Man-day lost
0	1		2	3	4
00	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ	Agriculture Production ...	1	35	560
20-21	ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Food products ...	2	539	2,430
22.	ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਤੰਮਾਕੂ ਅਤੇ ਤੰਮਾਕੂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Beverages, Tobacco and Tobacco Production ...	1	162	1,866
23.	ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Cotton Textiles ...	8	6,629	1,20,183
24.	ਉਨੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਰੇਸ਼ਮ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Wool Silk and Synthetic Fibre Textiles ...	6	451	3,330
26.	ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Textile Products...	1	129	129
28.	ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਛਪਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦਯੋਗ	Manufacture of Paper and paper product, printing, and allied industry ...	2	680	5,736
30.	ਰਬੜ ਪਲਾਸਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਵਤੂਸ਼ਾਂ	Manufacturing of Rubber Plastic Petroleum and Coal Products ...	3	713	77,825
31.	ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਵਾਏ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥ।	Manufacture of Chemical and Chemical Products (except products of Petroleum and coal) ...	1	112	28
32.	ਗੈਰ ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Non-Metallic Mineral Products ...	—	—	—
33.	ਮੂਲ ਧਾਤ ਉਦਯੋਗ	Basic Metal and Alloys Industry ...	4	303	16,917
34.	ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇ ਮਸ਼ੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ	Manufacturing Metal Products and Parts except Machinery and Transport equipment	2	889	18,024
35.	ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਮਸ਼ੀਨੀ ਸੰਦ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਵਾਏ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ	Manufacture of Machinery, Machine Tools and parts except electrical Machinery ...	3	69	1,246
36.	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਉਪਕਰਨ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacture of Electrical Machinery, Apparatus, Appliance and Supplies ...	3	439	8,437
37.	ਦੋਆ ਢੁਆਈ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ	Manufacturing of Transport equipment and parts ...	3	44	772
41.	ਗੈਸ ਅਤੇ ਭਾਪ	Gas and steam ...	—	—	—
65.	ਖਾਣ ਪੀਣ, ਤੰਮਾਕੂਆਂ, ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਪਰਚੂਨ ਵਪਾਰ	Retail Trade in Food Articles, Beverages, Tobacco and intoxicants ...	1	40	191
70.	ਬਲ ਆਵਾਜ਼ਾਈ	Land Transport ...	2	10,159	12,559
99.	ਹੋਰ ਸਵਾਵਾਂ	Services not elsewhere classified ...	1	17	867
ਸੰਭ					
		Total	44	21,410	2,71,100

ਸਾਧਨ: ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Labour Commissioner, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.19—ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਐਕਟ, 1926 ਅਧੀਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ
Table 17.19—Trade Unions under the Trade Unions Act, 1926

ਸਾਲ	ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਸ਼ਵਾਰੇ ਭੇਜੇ ਗਏ	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ*	ਮੁਢਲੀ ਬਾਕੀ* (ਰੁਪਏ)	ਆਮਦਨ* (ਰੁਪਏ)	ਖਰਚ* (ਰੁਪਏ)	*ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ (ਅੰਤਿਮ ਬਾਕੀ ਰੁਪਏ)	
Year	Total number of Unions standing registered at the end of the year	Number of Unions which submitted returns	Number of Members*	Opening* Balance (Rs.)	Income* (Rs.)	Expendi- ture* (Rs.)	Closing* Balance at the end of the year (Rs.)	
0	1	2	3	4	5	6	7	
1966	...	473	288	73,980	1,41,416	3,64,200	3,05,937	1,99,688
1971	...	470	365	1,25,187	3,60,338	16,43,624	14,94,791	5,09,221
1975	...	731	464	2,05,877	9,85,665	17,51,540	15,61,739	11,75,466
1980	...	1,070	409	2,25,592	10,81,215	18,73,295	16,20,890	13,33,620
1983	...	1,222	469	3,33,628	14,31,781	34,65,839	29,43,966	19,53,654
1984	...	1,296	416	2,75,037	30,73,447	28,79,923	25,56,244	33,97,126
1985	...	1,376	457	3,16,888	13,74,530	45,31,405	45,24,707	13,81,228
1986	...	1,429	491	3,41,766	30,26,907	50,00,546	51,18,882	32,08,571
1987	...	1,520	484	3,16,297	22,46,462	40,58,919	40,97,068	22,08,313
1988	...	1,635	456	3,93,863	57,76,792	55,92,285	87,69,187	25,99,890

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

*ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਗੋਸ਼ਵਾਰਿਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਬਾਕੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬਾਕੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ।

*Based on the returns received only and as such difference occurs in the opening /closing balances.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.20—ਸਾਲ 1988 ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

Table 17.20—Distribution of Trade Unions according to their Membership size for the year 1988

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਗਰੁਪ Group of members	ਗੋਸ਼ਵਾਰੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Trade Unions sub- mitting returns	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Membership
0	1	2
50 ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ Below 50	...	1,685
50 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 100 ਤੋਂ ਘੱਟ 50 or above but below 100	...	4,609
100 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 300 ਤੋਂ ਘੱਟ 100 or above but below 300	...	21,387
300 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 500 ਤੋਂ ਘੱਟ 300 or above but below 500	...	13,479
500 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 1,000 ਤੋਂ ਘੱਟ 500 or above but below 1,000	...	31,893
1,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 2,000 ਤੋਂ ਘੱਟ 1,000 or above but below 2,000	...	34,948
2,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 5,000 ਤੋਂ ਘੱਟ 2,000 or above but below 5,000	...	1,05,765
5,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਰ 10,000 ਤੋਂ ਘੱਟ 5,000 or above but below 10,000	...	96,191
10,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ 10,000 or above	...	83,906
ਜੁੜ Total	...	3,93,863

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.21—ਸਾਲ 1988 ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਦਾ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ-ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ
Table 17.21—Party Affiliation of the Registered Trade Unions in Punjab for the year 1988

0	1	2
ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ Name of the Central Organisation with whom affiliated	ਗੋਤਰੇ ਕੇਸ਼ਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of unions submitting returns	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Membership
...	...	...
ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ Indian National Trade Union Congress	44	27,509
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ All India Trade Union Congress	53	45,179
ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ Bhartiya Mazdoor Sangh	167	1,36,566
ਹਿੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ Hind Mazdoor Sangh	10	15,623
ਹਿੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੰਚਾਇਤ Hind Mazdoor Panchayat	—	—
ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ Centre of India Trade Union	65	55,835
ਪੰਜਾਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਲ Punjab Mazdoor Dal	1	1,094
ਹੋਰ Others	116	1,12,057
ਜੋੜ Total	456	3,93,863

ਸਾਧਨ:—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.22—ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ
Table 17.22—Accidents in Factories

ਸਾਲ Year	ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਖੇ ਗਏ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ Average Number of Workers Employed	ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ (ਨੰਬਰ) Accidents (No.)			100 ਵਰਕਰਾਂ ਪਿਛੇ ਦੁਰ- ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Accidents per 100 workers	
		ਘਾਤਕ Fatal	ਗੈਰ-ਘਾਤਕ Non-Fatal	ਜੋੜ Total		
0	1	2	3	4	5	
1966	...	1,03,654	19	2,239	2,258	2.18
1971	...	1,18,503	26	2,361	2,387	2.01
1975	...	1,36,280	25	2,999	3,024	2.22
1980	...	2,01,735	30	3,101	3,131	1.55
1983	...	2,43,971	28	2,795	2,823	1.15
1984	...	2,74,481	25	2,785	2,810	1.02
1985	...	2,82,214	36	3,305	3,341	1.13
1986	...	2,98,474	25	3,300	3,325	1.11
1987	...	3,26,722	33	2,675	2,708	0.83
1988	...	3,34,425 (P)	44	2,069	2,113	0.63

(P) ਅਣ ਅੰਤਮ
(P) Provisional

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.23—ਕਾਮਗਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਕਾਮਗਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ, 1923 ਅਧੀਨ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ)
Table 17.23—Worker's Compensation (Compensation paid in lieu of Accidents under Workmen's Compensation Act, 1923)

ਮੱਦ Item	1966	1971	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ੳ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ										
Number of accidents reported by the employers under the Act										
(i) ਘਾਤਕ										
Fatal ...	12	11	3	9	7	4	11	2	2	14
(ii) ਸਥਾਈ ਨਾਕਾਰਾਪਨ										
Permanent Disability ...	20	11	2	3	4	3	1	—	1	2
(iii) ਆਰਜ਼ੀ ਨਾਕਾਰਾਪਨ										
Temporary Disability ...	175	162	66	58	26	5	—	33	27	—
ਜੋੜ										
Total ...	207	184	71	70	37	12	12	35	30	16
ਅ. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ)										
Amount of Compensation paid (Rs)										
(i) ਘਾਤਕ										
Fatal ...	28,000	7,000	25,000	1,90,200	84,000	55,700	3,63,120	1,43,512	1,32,472	9,90,589
(ii) ਸਥਾਈ ਨਾਕਾਰਾਪਨ										
Permanent Disability ...	19,096	17,557	9,770	30,225	—	27,342	39,690	—	61,103	31,812
(iii) ਆਰਜ਼ੀ ਨਾਕਾਰਾਪਨ										
Temporary Disability ...	17,406	13,717	9,486	150,170	19,575	348	—	11,425	2,732	—
ਜੋੜ										
Total ...	64,502	38,274	44,256	2,70,595	1,03,575	83,390	4,02,810	1,54,937	1,96,307	10,22,401

ਸਾਧਨ :—ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Labour Commissioner, Punjab.

ਨੋਟ :—ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੂਚਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀਕਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Note—The information in this table relates to those accidents for which final compensation has been paid by the employers.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.24—ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਰ

Table 17.24—Industrial injuries in Factories and their incidence rate

ਸਾਲ/ਰਾਜ Year/State	ਘਾਤਕ Fatal		ਗਰ-ਘਾਤਕ Non-Fatal		ਕੁਲ Total		
	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ) No. Incidence rate (per 1000 workers employed)	
0	1	2	3	4	5	6	
1961	474	0.14	159,222	45.53	159,696	45.67	
1971	635	0.15	324,545	75.52	325,180	75.67	
1975	660	0.14	241,663	50.72	242,323	50.86	
1979	830	0.16	317,438	61.74	318,268	61.90	
1980*	774	0.15	333,108	65.14	333,882	65.29	
1982*	599	0.12	301,669	64.06	302,268	64.18	
1983*	680	0.15	291,554	59.07	292,234	59.22	
1984*	305	0.10	108,625	36.62	108,930	36.72	
1985*	630	0.15	217,328	51.74	217,958	51.89	
1986*	679	0.16	236,311	54.95	236,990	55.11	
ਰਾਜ	State 1986						
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	67	0.18	7,772	20.09	7,839	20.27
ਆਸਾਮ	Assam	11	0.14	926	12.31	937	12.45
ਬਿਹਾਰ	Bihar	52	0.11	6,090	13.47	6,142	13.58
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	95	0.20	36,820	76.51	36,915	76.71
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	24	0.15	3,125	21.79	3,149	21.94
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	..	..	..	..	..	..
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	..	..	..	..	..	..
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	..	..	..	..	..	..
ਕੇਰਲਾ	Kerala	9	0.05	4,561	25.19	4,570	25.24
ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	..	..	..	..	..	..
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	186	0.18	57,282	54.97	57,468	55.15
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	—	—	—	—	—	—
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	..	..	..	..	..	..
ਉੜੀਸਾ	Orissa	16	0.17	3,275	34.47	3,291	34.64
ਪੰਜਾਬ	Punjab	24	0.20	3,300	28.23	3,324	28.43
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	24	0.20	7,399	61.55	7,423	61.75
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	106	0.16	18,624	28.46	18,730	28.62

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
LABOUR AND EMPLOYMENT

ਸਾਰਣੀ 17.24—ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਰ
Table 17.24—Industrial injuries in Factories and their incidence rate

ਸਾਲ/ਰਾਜ Year/State	ਘਾਤਕ Fatal		ਗੈਰ-ਘਾਤਕ Non-Fatal		ਕੁਲ Total		
	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	ਨੰ: ਘਟਨਾ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ)	
	No.	Incidence rate (per 1,000 workers employed)	No.	Incidence rate (per 1,000 workers employed)	No.	Incidence rate (per 1,000 workers employed)	
	0	1	2	3	4	5	6
ਤਰੀਪੁਰਾ Tripura	...	2	0.44	16	3.48	18	3.92
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Uttar Pradesh	...	..	..	..	..	..	..
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ West Bengal	...	60	0.09	84,904	111.31	84,964	111.40
ਸੰਘਰਾਜ ਖੇਤਰ Union Territories							
ਅੰਡਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ Andaman and Nikobar Islands	...	1	0.23	104	24.26	105	24.49
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh	...	1	@	103	14.32	104	14.32
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ Dadra and Nagar Haveli	...	..	..	..	..	..	..
ਦਿੱਲੀ Delhi	...	..	..	..	..	..	..
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ Goa, Daman & Diu	...	1	0.06	661	42.26	662	42.32
ਪਾਂਡੀਚਰੀ Pondicherry	...	—	—	1,349	89.05	1,349	89.05

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।
Source :—Director, Labour Bureau, Government of India.

*ਅਣ ਅੰਤਮ

*Provisional

@ ਘਟਨਾ ਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ।

@ Incidence rate is not available.

ਨੋਟ :—1980 ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਘਟਨਾ ਦਰ, ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਟਰਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਨੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

Note :—The figures of industrial injuries are based on the notices of accidents whereas the incidence rates have been worked out on the basis of industrial injuries reported in the Annual Returns, Since 1980.

ਸੈਕਸ਼ਨ 18

ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਪਹਿਲੀ ਸਾਰਣੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਕੰਮ ਤੇ ਲਗੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 18.2 ਵਿੱਚ 1988-89 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਵੀਆਂ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਪੂਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 18.3 ਵਿਚ 1988-89 ਲਈ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ) ਦੀ ਰਾਜਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂਜੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 18.4 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।

SECTION XVIII

JOINT STOCK COMPANIES

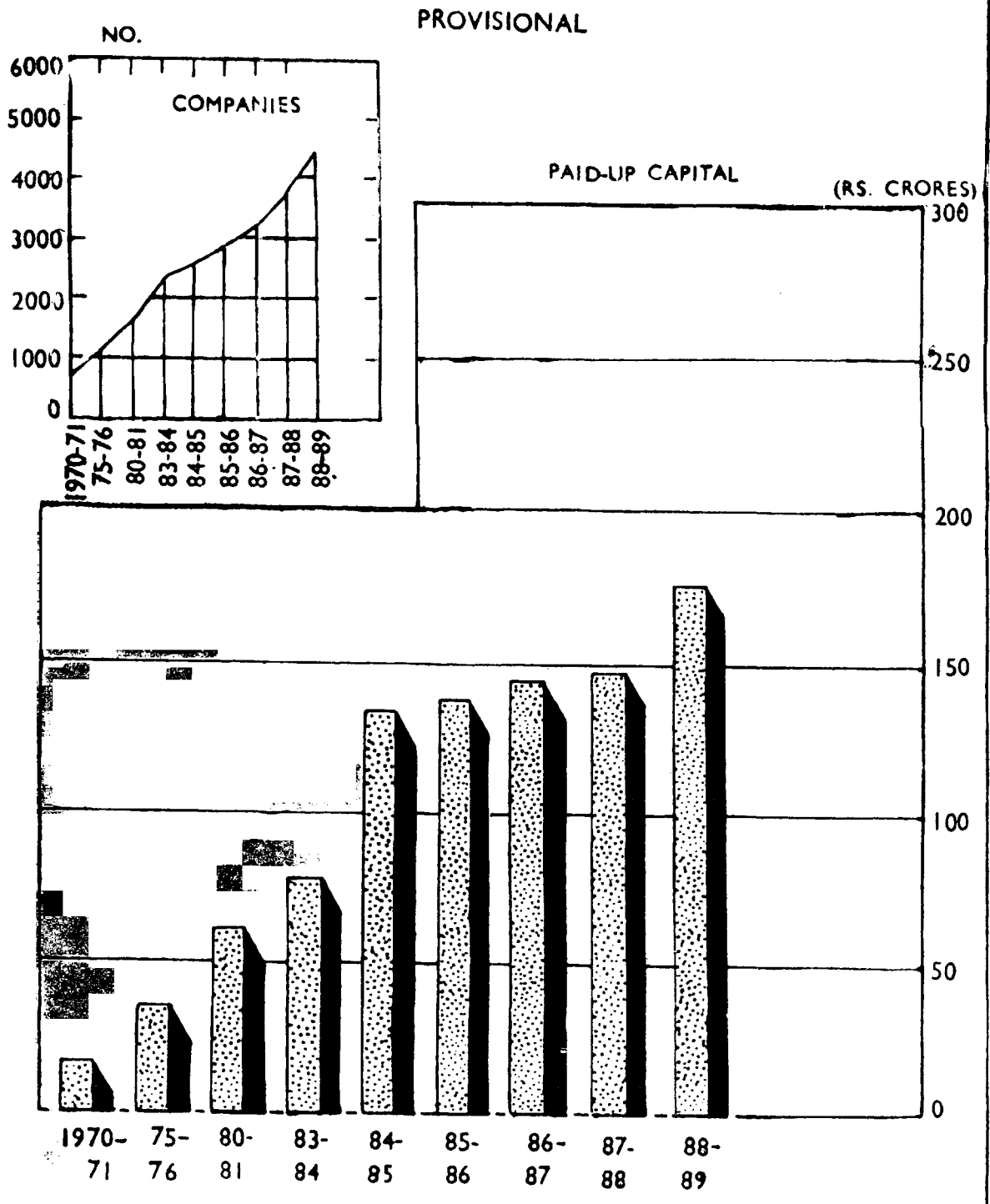
The first table shows number of Companies, Private and Public Limited at work, companies registered and companies ceased working in Punjab.

Table 18.2 gives the distribution of new Joint Stock Companies registered in Punjab during 1988-89 according to size and industrial classification.

Table 18.3 depicts Statewise distribution of joint stock companies (Govt. & non Govt.) and their authorised capital during 1988-89.

Table 18.4 shows the number of companies at work in India.

JOINT STOCK COMPANIES AT WORK

M. Note: Data from 1983-84 onward is provisional.

ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ
JOINT STOCK COMPANIES

ਸਾਰਣੀ 18.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ
ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 18.1—No. of Companies at work, Companies Registered and ceased working in Punjab

	ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ		ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ		ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ		
	Companies at work		Companies registered during the year		Companies ceased working during the year		
31 ਮਾਰਚ ਅਨੁਸਾਰ	ਗਿਣਤੀ	ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	ਗਿਣਤੀ	ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)	ਗਿਣਤੀ	ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)	
As on 31st March	No.	Paid up capital (Rs. crores)	No.	Authorised Capital (Rs. in lakhs)	No.	Paid up Capital (Rs. in lakhs)	
0	1	2	3	4	5	6	
1967	...	581	12.5	47	126	35	17
1971	...	751	15.9	59	244	11	4
1976	...	1,167	34.5	56	272	1	—
1981	...	1,621	60.9	214	1,813	10	8
1984*	...	2,349	78.4	240	2,880	8	3
1985*	...	2,581	134.0	233	3,014	1	—
1986*	...	2,930	137.8	356	4,812	7	9
1987*	...	3,282	145.9	358	3,441	6	5
1988*	...	3,800	148.6	519	3,996	—	—
1989*	...	4,401	175.6	601	4,818	—	—

ਸਾਧਨ :—ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Department of Company Affairs, Government of India.

*ਆਰਜੀ

*Provisional.

ਨੋਟ :—1. ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Note :—1. These figures do not indicate number of Association not for profit.

ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ

JOINT STOCK COMPANIES

ਸਾਲ 18.2—1988-89 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ

Table 13.2.—Distribution of Joint Stock Companies Registered in Punjab during 1988-89 according to the size Group of Authorised Capital and Industrial Classification

ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Industrial Classification	ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਈਜ਼ ਗਰੁੱਪ Size Group According to Authorised Capital					ਜੋੜ Total	
	ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ	ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ	5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ	10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ	25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉੱਚ ਤੋਂ ਵੱਧ		
	Below Rs. 1 lakh	Rs. 1 lakh but under Rs. 5 lakh	Rs. 5 lakh but under Rs. 10 lakh	Rs. 10 lakh but under Rs. 25 lakh	Rs. 25 lakh and above		
	1	2	3	4	5	6	
0. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ Agriculture and Allied Activities	...	—	2	4	4	2	12
1. ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ Mining and Quarrying	...	—	—	1	1	—	2
2. ਖਾਣੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਕਪੜਾ, ਚਮੜਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾ- ਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ Processing and Manu- facture of Food stuffs, Textiles, Leather and Products thereof	...	1	25	37	51	12	126
3. ਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ Processing and Manu- facture of Metals and Chemicals and Pro- ducts thereof	...	—	56	88	52	16	212
4. ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। Processing and Manu- facture not elsewhere classified	...	—	1	1	1	—	3
5. ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ Construction and Utilities...	...	—	4	7	3	—	14
6. ਕਾਮਰਸ (ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ) Commerce (Trade and Finance)	...	—	8	14	12	2	36
7. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ Transport, Communi- cation and Storage	...	—	9	4	6	—	19
8. ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ Community and Busi- ness Services	...	2	102	41	19	5	169
9. ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ Personal and other Services	...	—	2	2	3	1	8
ਜੋੜ Total	...	3	209	199	152	38	601

ਸਾਧਨ :—ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Department of Company Affairs, Govt of India.

ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ
JOINT STOCK COMPANIES

ਸਾਰਣੀ 18.3—1988-89 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ
(ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ)

Table 18.3—State-wise Distribution of Joint Stock Companies Registered in 1988-89 and their Authorised Capital
(Govt and Non-Govt.)

ਰਾਜ ਸੰਘਰਾਜ	State U. T.	ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Companies Registered				ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ (ਲਖ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ) Authorised Capital (Lakh Rupees)
		ਸਰਕਾਰੀ Public	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ Private	ਜੋੜ Total	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4	
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	84	1,220	1,304	18,003
ਆਸਾਮ	Assam	...	38	196	234	4,813
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	25	420	445	5,215
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	40	1,465	1,505	14,308
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	22	269	291	5,785
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	4	63	67	3,294
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	27	931	958	9,271
ਕੇਰਲਾ	Kerla	...	30	295	325	4,527
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	22	651	673	6,411
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	112	4,237	4,349	31,421
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	25	198	223	2,254
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	48	553	601	4,818
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	19	501	520	3,322
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	98	1,497	1,595	23,180
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	67	1,050	1,117	1,37,021
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	201	2,318	2,519	35,264
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	27	218	245	4,460
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	182	4,346	4,528	60,016
ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	1	8	9	171
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	4	23	27	1,306
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	5	118	123	1,01,086
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	6	42	48	908
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	1	2	3	85
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	1	14	15	342
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	—	3	3	160
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland	...	1	11	12	319
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	Andaman and Nicobar	...	—	—	—	—
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	—	9	9	131
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadar and Nagar Haveli	...	—	7	7	116
ਗੋਆ	Goa	...	9	127	136	1,503
ਸਿਕਮ	Sikkam	...	—	—	—	—
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshdweep	...	—	—	—	—
ਜੋੜ	Total	...	1099	20,792	21,891	4,79,510

ਸਾਧਨ :—ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source:—Department of Company Affairs, Government of India

ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ
JOINT STOCK COMPANIES

ਸਾਰਣੀ 18.4—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਜਾਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ
Table 18.4—Number and Paid-up Capital of Joint Stock Companies at work in India

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ)
(Rs. in Crores).

31 ਮਾਰਚ ਅਨੁਸਾਰ As on 31st March	ਸਰਕਾਰੀ Public		ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ Private		ਜੋੜ Total		
	ਗਿਣਤੀ Number	ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ Paid-up Capital	ਗਿਣਤੀ Number	ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ Paid-up Capital	ਗਿਣਤੀ Number	ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ Paid-up Capital	
0	1	2	3	4	5	6	
1961	...	6,702	948.2	19,447	870.3	26,149	1,818.5
1971	...	6,690	2091.5	23,632	2,422.2	30,322	4,513.7
1976	...	7,836	3143.9	35,570	6,475.6	43,406	9,619.5
1981	...	9,740	4,645.5	52,974	10,909.0	62,714	15,554.5
1984	...	12,950	8,430.0	81,314	18,070.4	94,264	26,500.4
1985	...	14,568	9,888.5	92,801	20,197.9	1,07,369	30,086.4
1986	...	16,125	11,776.7	1,06,034	23,907.5	1,22,159	35,684.2
1987(R)	...	17,551	16,137.1	1,20,635	26,692.8	1,38,186	42,829.9
1988(P)	...	18,505	20,694.7	1,37,044	27,781.9	1,55,549	48,476.6
1989(P)	...	19,546	22,139.0	1,57,692	30,147.9	1,77,238	52,286.9

R—ਸੋਧੇ ਹੋਏ

R—Revised

P—ਆਰਜ਼ੀ

P—PROVISIONAL

ਸਾਧਨ :—ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source—Department of Company Affairs, Government of India.

ਸੈਕਸ਼ਨ 19

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

- ਸਾਰਣੀ 19.1 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਪ੍ਰਤਿ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਮ ਦਰ, ਮੌਤਦਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.2 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.3 ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਪਚਾਰਿਤ ਹੋਏ ਰੋਗੀ ਦਰਜ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.4 ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਣੀ ਵਾਰ ਦਾਖਿਲ ਅਤੇ ਆਉਟਡੋਰ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਦਾਖਿਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਰਜ ਹਨ
- ਸਾਰਣੀ 19.5 ਵਿੱਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.6 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੈਡ ਦਰਜ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.7 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.8 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਧੀਨ ਆਬਾਦੀ ਦਰਜ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.9 ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ, ਬੈਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਬੈਡ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.10 ਤੋਂ 19.14 ਵਿਚ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.15 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.16 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਥਾਮ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਜ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 19.17 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

SECTION XIX

MEDICAL AND HEALTH

Table 19·1 Presents birth rate, death rate and infant mortality rate per thousand by area.

Tables 19·2 gives details of medical institutions in Punjab.

Table 19·3 shows the patients treated in hospitals, dispensaries etc.

Table 19.4 gives broad category-wise out-patients, in-patients treated and number of deaths occurred amongst in-patients.

Table 19·5 gives information relating to Ayurvedic, Unani and Homoeopathic institutions.

Table 19·6 shows beds installed in medical institutions sex-wise and district-wise.

Table 19·7 depicts registered medical and para-medical personnel in Punjab.

Table 19·8 indicates population served per medical and para-medical personnel in Punjab.

Table 19·9 shows population served per institution, bed, doctor and area covered per institution and bed.

Tables 19·10 to 19·14 shows the progress of the family welfare movement in the State.

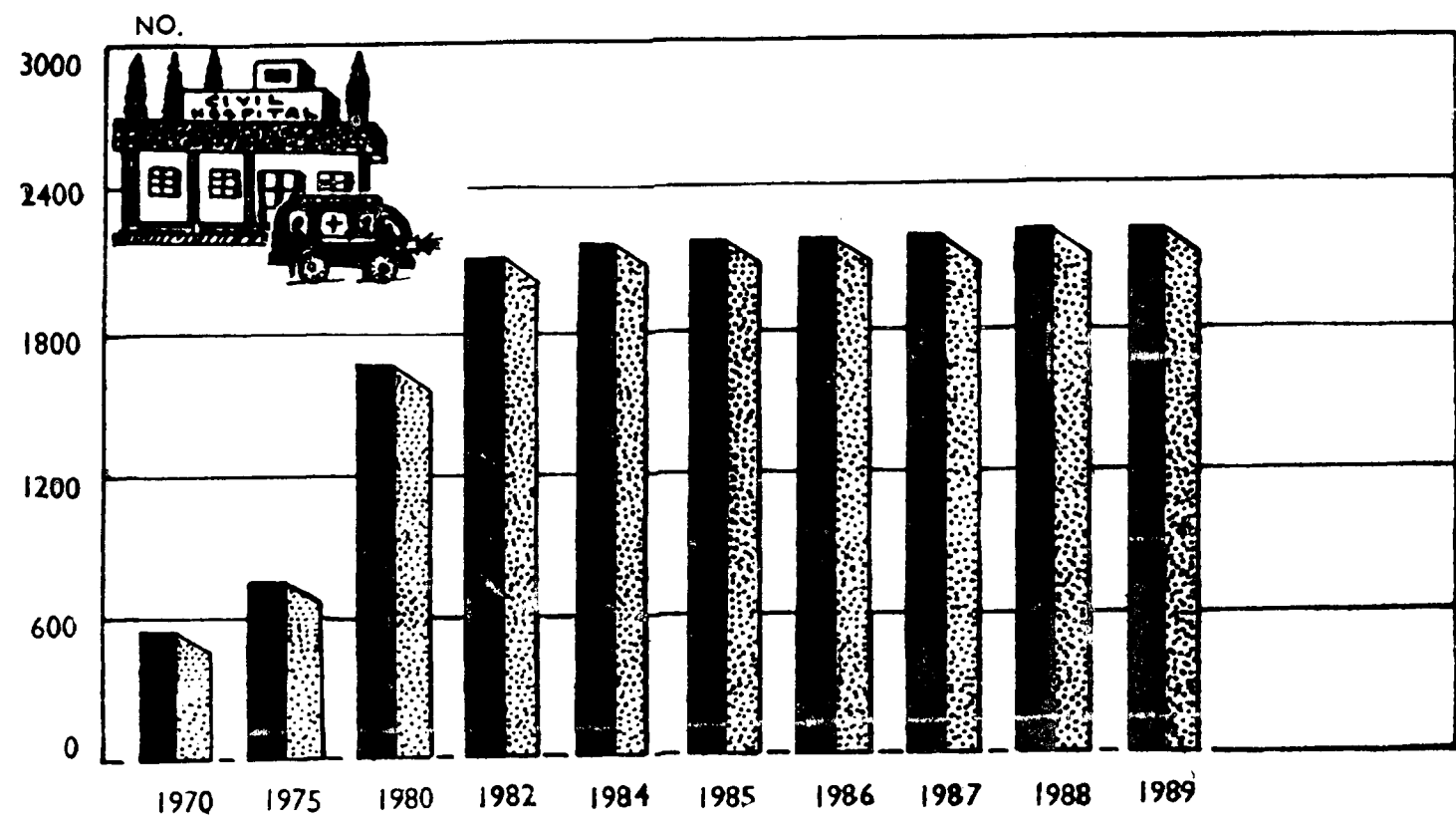
Table 19·15 indicates the Progress of Prophylaxies against Nutritional anaemia in Punjab.

Table 19·16 shows the Progress of Immunization programme in Punjab.

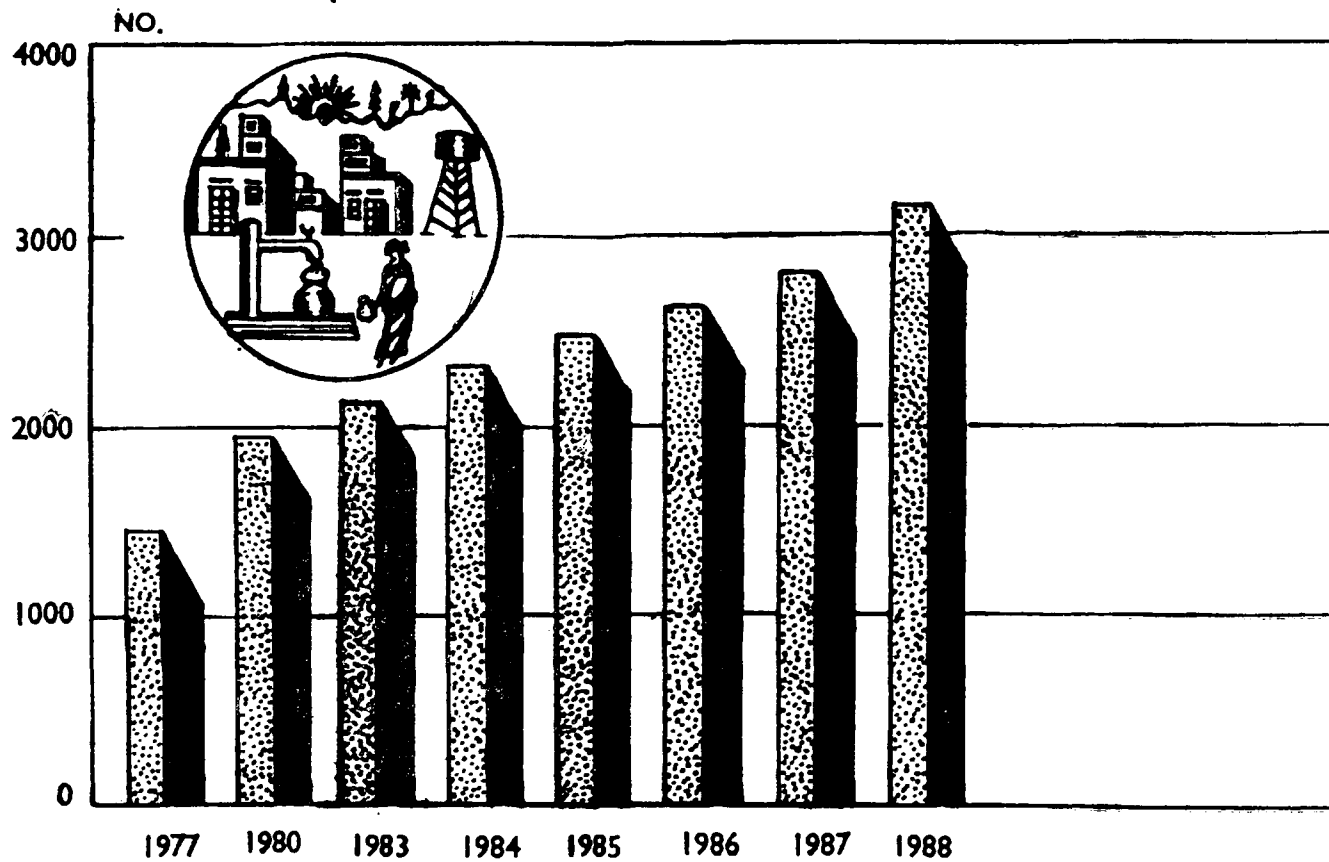
Table 19·17 indicates the villages covered under drinking water supply scheme district-wise in the State.

MEDICAL INSTITUTIONS

AS ON 1ST APRIL

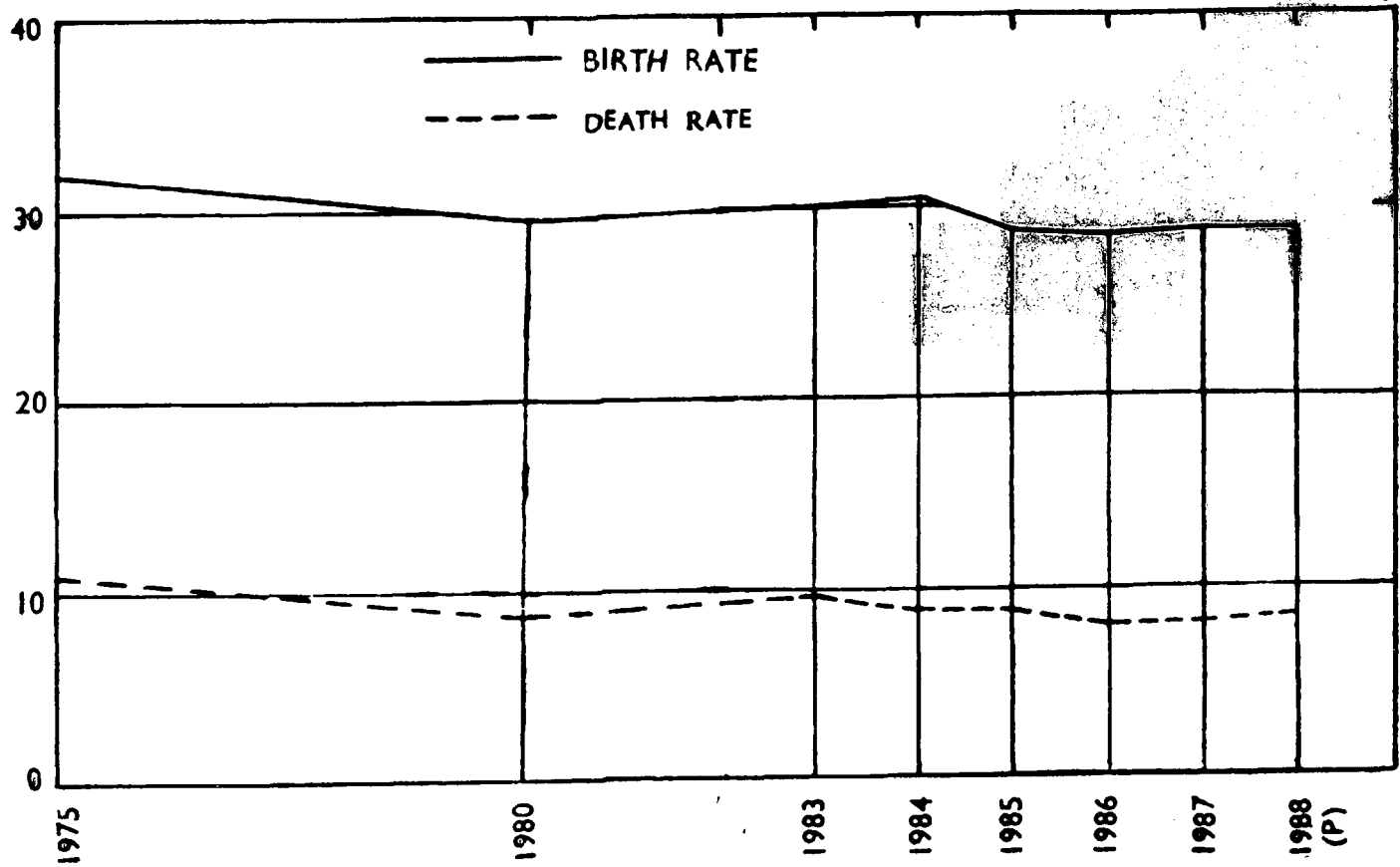

VILLAGES COVERED UNDER DRINKING
WATER SUPPLY SCHEMES
(IDENTIFIED SCARCITY VILLAGES)

AS ON 31ST MARCH

BIRTH AND DEATH RATE PER THOUSAND PER ANNUM

(P)=PROVISIONAL

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
VITAL STATISTICS

ਸ਼ਾਬਦੀ 19.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਮ ਦਰ, ਮੌਤ ਦਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਰਕਬੇ ਅਨੁਸਾਰ

Table 19.1—Area-wise Birth rate, Death rate and Infant Mortality rate Per thousand Per annum

ਸਾਲ Year	ਜਨਮ ਦਰ Birth rate			ਮੌਤ ਦਰ Death rate			ਸ਼ਿਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਮੌਤ ਦਰ Infant Mortality rate			
	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦੋਨੋਂ Combined	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦੋਨੋਂ Combined	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦੋਨੋਂ Combined	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1975	...	32.5	29.2	31.8	11.3	9.2	10.8	107	60	98
1980	...	30.3	28.3	29.9	9.2	6.6	8.7	96	58	89
1981	...	30.8	28.5	30.3	10.0	7.1	9.4	88	51	81
1983	...	30.7	28.8	30.2	10.3	7.3	9.5	84	69	80
1984	...	30.9	28.6	30.3	10.1	5.8	9.0	77	35	66
1985	...	28.8	27.6	28.5	9.7	6.7	8.9	78	51	71
1986	...	29.0	27.2	28.6	8.7	6.5	8.1	71	55	67
1987†	...	28.9	27.9	28.7	8.5	7.1	8.1	62	63	62
1988*	...	28.9	27.5	28.5	8.8	7.2	8.4	63	59	62

ਨੋਟ :—ਸੂਚਨਾ ਸੈਂਪਲ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ।

Note :—The data is based on sample registration scheme.

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ

Source :—Director Health and Family Welfare, Punjab.

*ਅਣਅੰਤਮ

*Provisional

†ਸੋਧੋ ਹੋਏ

†Revised

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.2—ਰਕਬਾ, ਮਲਕੀਅਤ, ਹਸਪਤਾਲ, ਮੁਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਧ ਕੀਤੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
Table 19.2—Medical Institutions Classified by Area, Ownership, Hospitals, PHCs and Dispensaries

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਜੋੜ Total	(ਸਥਿਤੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ) (ਗਿਣਤੀ) (Position as on 1st April) (Number)											
		ਸਥਿਤ Located in											
		ਸਥਿਤ Located in		ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ Owned by					ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਾ Rural Area			ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਾ Urban Area	
		ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਾ	ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਾ	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ	ਵੋਲੰਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	ਹਸਪਤਾਲ	ਪੀ.ਐਚ. ਸੀਜ਼	ਡਿਸ- ਪੈਂਸਰੀਆਂ	ਹਸ- ਪਤਾਲ	ਪੀ.ਐਚ. ਸੀਜ਼	ਡਿਸ- ਪੈਂਸਰੀਆਂ	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1966*	...	496	275	221	355	66	75	8	95	172	98	25	98
1970	...	534	309	225	414	60	60	11	112	186	107	15	103
1971*	...	536	308	228	419	59	58	11	112	185	111	14	103
1975	...	758	510	248	656	57	45	14	113	383	120	14	114
1980	...	1,656	1,310	346	1,561	51	44	111	103	1,096	142	26	178
1981	...	1,868	1,509	359	1,772	49	47	110	110	1,289	144	19	196
1983	...	2,135	1,758	377	2,041	47	47	111	111	1,536	145	19	213
1984	...	2,172	1,792	380	2,079	46	47	111	111	1,570	146	19	215
1985	...	2,178	1,792	386	2,085	46	47	112	111	1,569	146	19	221
1986	...	2,187	1,796	391	2,086	46	55	115	111	1,570	151	19	221
1987	...	2,195	1,798	397	2,094	46	55	117	150	1,531	151	20	226
1988	...	2,197	1,797	400	2,106	40	51	116	256	1,425	149	24	227
1989	...	2,197	1,797	400	2,110	36	51	116	340	1,341	149	25	226

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District —1989													
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	198	172	26	194	3	1	10	38	124	12	1	13
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	265	222	43	245	8	12	15	42	165	21	4	18
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	82	66	16	81	—	1	4	13	49	4	—	12
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	228	170	58	212	7	9	12	32	126	16	3	39
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	183	163	20	177	3	3	13	35	115	8	2	10
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	112	89	23	112	—	—	4	17	68	7	1	15
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	224	165	59	196	13	15	12	31	122	19	3	37
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	161	137	24	158	—	3	8	24	105	13	3	8
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	181	161	20	180	—	1	11	33	117	11	—	9
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	175	143	32	174	—	1	9	23	111	12	3	17
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	181	153	28	180	—	1	10	24	119	11	4	13
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	198	151	47	192	2	4	8	28	115	14	1	32
ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	Institutions outside State...		9	5	4	9	—	—	—	—	5	1	—	3

*ਇਹ ਅੰਕੜੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹਨ ।

*The Figures relate to 31st December.

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Director, Health and Family Welfare, Punjab.

ਨੋਟ: 1983 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਲਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਦਰਜ ਹੈ ।

Note—Prior to 1983, data on voluntary organisations contain Private aided and other organisations.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.3—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 19.3—Patients Treated in Medical Institutions of Punjab

ਸਾਲ Year	ਦਾਖਲ ਮਰੀਜ਼ <i>In-Patient</i>			ਆਉਟ ਡੋਰ ਮਰੀਜ਼ <i>Out-Patient</i>		
	ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਵਿਅਕਤੀ Person	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female
0	1	2	3	4	5	6
1966	1,95,570	1,04,089	91,481	48,80,274	26,12,694	22,67,580
1971	2,32,921	1,15,348	1,17,573	60,50,942	31,84,356	28,66,586
1975	2,80,825	1,35,935	1,44,890	88,60,626	45,72,455	42,88,171
1980	3,78,233	1,90,504	1,87,729	1,32,37,447	67,31,637	65,05,810
1981	4,16,009	2,02,490	2,13,519	1,49,08,369	77,79,275	71,29,094
1982	4,41,401	2,07,342	2,34,059	1,31,17,743	68,57,784	62,59,959
1983	4,42,278	2,05,438	2,36,840	1,35,39,568	68,94,144	66,45,424
1984	4,43,448	2,11,241	2,32,207	1,35,69,873	69,50,171	66,19,702
1985	4,43,386	2,16,782	2,26,604	1,23,48,146	62,66,963	60,81,183
1986	4,30,530	2,08,757	2,21,773	1,16,73,837	59,21,422	57,52,415
1987	4,41,360	2,07,759	2,33,601	1,30,18,779	64,71,168	65,47,611
1988	5,26,191	2,47,465	2,78,726	1,21,28,441	61,76,681	59,51,760

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : Director Health and Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.4—1988 ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਰ ਦਾਖਿਲ ਅਤੇ ਆਉਟਪੈਂਟ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਦਾਖਿਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ
TABLE 19.4—Broad Category-wise Out-Patients, In-patients treated and number of deaths occurred amongst In-patients during 1988

S. No.	Name of Disease	Out-patient	In-patient	Death
0		1	2	3
1	Infectious and Parasitic Diseases ...	23,61,836	1,04,965	3,636
2	Neo Plasms ...	49,884	10,377	532
3	Endocrine, Nutritional and Metabolic Diseases and immunity disorders ...	2,86,145	21,648	434
4	Diseases of Blood and Blood forming Organs ...	10,57,627	22,640	238
5	Mental Disorders ...	1,13,735	4,897	78
6	Diseases of the Nervous System and Sense Organs ...	10,30,707	46,442	316
7	Diseases of the Circulatory System ...	2,52,349	22,637	3,560
8	Diseases of the Respiratory System ...	21,81,416	34,945	1,239
9	Diseases of the Digestive System ...	10,87,652	24,874	745
10	Diseases of Genito-Urinary System ...	3,04,936	31,282	339
11	Complications of Pregnancy, Child-birth and the Puerperium ...	2,66,543	82,330	230
12	Diseases of the Skin and Subcutaneous Tissue ...	11,03,764	4,550	12
13	Diseases of the Musculo-skeletal System and connective tissue ...	3,80,215	4,696	111
14	Congenital Anomalies ...	10,659	2,837	105
15	Certain Conditions originating in the Period ...	20,967	7,342	516
16	Symptoms, Signs and illdefined conditions ...	7,09,028	31,270	903
17	Injury and Poisoning ...	9,10,978	68,459	2,463
Grand Total :		1,21,28,441	5,26,191	15,457

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Director Health and Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਹੋਮੋਪੈਥਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

Table 19.5—Ayurvedic, Homoeopathic Unani, and Institutions in Punjab

(ਸਥਿਤਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ) (ਗਿਣਤੀ)

(Position as on 1st April) (Number)

ਬਾਲ ਜਿਲਾ	Year District	ਆਯੁਰ ਵੈਦਿਕ Ayurvedic	ਯੂਨਾਨੀ Unani	ਜੋੜ Total	ਹੋਮੋਪੈਥਿਕ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ Homoeopathic Dispensaries	
	0	1	2	3	4	
	1966*	...	157	24	181	Nil
	1971*	...	242	24	266	Nil
	1975*	...	374	28	402	10
	1980	...	429	35	464	20
	1981	...	457	35	492	29
	1983	...	467	35	502	37
	1984	...	468	36	504	49
	1985	...	469	35	504	49
	1986	...	479	35	514	70
	1987	...	489	35	524	82
	1988	...	489	35	524	82
	1989	...	493	35	528	85
	District—1989					
ਚਿਲ੍ਹਾ	Gurdaspur	...	51	4	55	6
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Amritsar	...	43	4	47	5
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Kapurthala	...	26	2	28	5
ਕਪੂਰਥਲਾ	Jalandhar	...	45	5	50	8
ਜਲੰਧਰ	Hoshiarpur	...	57	2	59	6
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Rupnagar	...	34	2	36	11
ਰੂਪਨਗਰ	Ludhiana	...	37	5	42	10
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ferozpur	...	39	3	42	7
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Faridkot	...	26	2	28	4
ਫਰੀਦਕੋਟ	Bathinda	...	39	2	41	7
ਬਠਿੰਡਾ	Sangrur	...	43	3	46	6
ਸੰਗਰੂਰ	Patiala	...	52	1	53	7
ਪਟਿਆਲਾ	Outside Sate	..	1	—	1	3
ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ						

ਸਾਧਨ : (i) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਆਯੁਰਵੈਦ, ਪੰਜਾਬ ।

(ii) ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹੋਮੋਪੈਥੀ, ਪੰਜਾਬ ।

Source : (i) Director of Ayurveda, Punjab.

(ii) Registrar, Homoeopathy, Punjab.

*ਇਹ ਅੰਕੜੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹਨ ।

*The figures relate to 31st December.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.6--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਡ

Table 19.6—Beds in Medical Institutions in Punjab by Area, Sex and Districts

(ਸਥਿਤੀ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ)
(Position as on 1st April)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਬੈਡਜ਼				ਬੈਡਜ਼		
		ਕੁੱਲ	ਹਸਪਤਾਲ	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ	ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆ	ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ	ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ	
		Total	Hospital	Primary Health Centre	Dispensaries	Rural Area	Urban Area	
		0	1	2	3	4	5	6
	1966*	...	8,737	6,789	1,037	911	1,338	7,399
	1971*	...	9,874	7,952	1,010	912	1,935	6,939
	1975*	...	11,613	9,610	1,013	990	1,977	9,636
	1980	...	19,681	14,189	592	4,900	8,024	11,657
	1981	...	20,569	14,269	598	5,702	8,818	11,751
	1983	...	21,670	14,327	600	6,743	9,850	11,820
	1984	...	22,078	14,607	600	6,871	9,974	12,104
	1985	...	22,104	14,617	600	6,887	9,980	12,124
	1986	...	22,806	15,181	686	6,939	10,348	12,453
	1987	...	23,313	15,719	804	6,790	10,423	12,890
	1988	...	23,812	16,084	1,362	6,366	10,490	13,316
	1989	...	23,910	16,094	1,826	5,990	10,591	13,319
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1989							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,566	831	148	587	980	586
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	4,379	3,440	256	683	1,624	2,755
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	697	352	134	211	427	270
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	2,437	1,653	184	600	988	1,449
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,500	878	140	482	911	589
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	857	475	76	306	447	410
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,305	2,607	178	520	970	2,335
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1,590	966	164	460	780	810
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	1,990	1,332	178	480	926	1,064
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,397	772	102	523	775	622
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,416	744	116	556	885	531
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,644	1,964	150	530	838	1,806
ਰਾਜ ਦੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ	Outside State Territory		132	80	—	52	40	92

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
Source—Director, Health and Family Welfare, Punjab.

*ਇਹ ਅੰਕੜੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹਨ ।

*The figures relates to 1st December.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ
Table 19.7—Registered Medical and Para-medical Personnel in Punjab

		(ਕਿੱਟੀ) (Number)				
ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਡਾਕਟਰ Doctor	ਮਿਡ ਵਾਈਫ Midwife	ਨਰਸ Nurse	ਦਾਈ Dai	
	0	1	2	3		
	1966	...	4,413	1,499	1,561	8,793
	1971	...	5,239	2,138	2,603	10,563
	1975	...	6,765	2,587	3,530	11,506
	1980	...	8,809	4,384	4,557	15,913
	1981	...	9,307	4,624	4,712	17,535
	1983	...	10,182	5,749	5,252	24,267
	1984	...	10,569	6,107	5,436	26,019
	1985	...	11,006	6,886	5,672	28,266
	1986	...	11,340	7,868	5,952	29,829
	1987	...	11,719	9,050	6,572	30,960
	1988	...	12,144	9,832	6,840	31,880
	District 1988					
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	566	1,310	828	3,805
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	2,591	1,164	995	5,505
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	270	277	88	1,398
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,424	766	712	3,100
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	615	1,271	375	2,913
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	211	477	184	1,384
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2,117	1,779	1,709	3,318
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozepur	...	429	661	668	3,192
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	627	620	295	872
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	552	379	68	2,136
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	612	435	194	1,774
ਧਰਮਿਆਲਾ	Patiala	...	2,130	693	724	2,483

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Director, Health and Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਧੀਨ ਆਬਾਦੀ

Table 19.8—Population Served per Medical and Para-Medical Personnel in Punjab

ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਡਾਕਟਰ Doctor	ਮਿੱਡਵਾਈਫ Midwife	ਨਰਸ Nurse	
		1	2	3	
	1966	...	2,758	8,119	7,797
	1971	...	2,585	6,338	5,203
	1975	...	2,198	5,749	4,213
	1980	...	1,894	3,807	3,662
	1981	...	1,806	3,635	3,567
	1983	...	1,733	3,039	3,360
	1984	...	1,715	2,967	3,334
	1985	...	1,687	2,696	3,273
	1986	...	1,716	2,474	3,270
	1987	...	1,642	2,126	2,927
	1988	...	1,622	2,004	2,880
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	3,120	1,348	2,133
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	959	2,135	2,498
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,417	2,356	7,415
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,383	2,571	2,767
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2,607	1,261	4,275
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	4,188	1,977	4,803
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1,035	1,232	1,283
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	..	3,602	2,338	2,313
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,701	2,732	5,741
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2,827	4,118	22,953
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2,686	3,780	8,475
ਘਟਿਆਲਾ	Patiala	...	893	2,746	2,629

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Director, Health & Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਬੈਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਪ੍ਰਤੀ '000 ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਬੈਡ
Table 19.9—Population Served per Institution, and Bed and Area covered per Institution and Beds per '000 Population in Punjab

ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ Population Served per		ਸਥਿਤੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ Position as on 1st April		
		ਸੰਸਥਾ Institution	ਬੈਡ Bed	ਔਸਤ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾ (ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ) Average Radius (in kms) served per Institution	ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਬੈਡ Beds per '000 population	
	0	1	2	3	4	
	1966*	...	24,538	1,393	5.768	0.7179
	1971*	...	25,269	1,372	5.468	0.7290
	1975*	...	19,619	1,280	4.597	0.7809
	1980	...	10,077	848	3.111	0.8
	1981	...	8,997	817	2.929	0.8
	1983	...	8,291	817	2.740	1.2
	1984	...	8,344	821	2.726	0.8
	1985	...	8,524	840	2.712	0.8
	1986	...	8,724	838	2.712	0.8
	1987	...	8,905	840	2.707	0.8
	1988	...	9,110	837	2.706	0.8
	1989	...	9,291	854	2.706	0.8
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1989					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	9,230	1,167	2.392	1.2
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	9,647	584	2.471	0.6
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	8,281	974	2.517	1.0
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	8,886	832	2.178	0.8
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	7,875	961	2.597	1.0
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	8,265	1,080	2.433	1.1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	10,199	691	2.340	0.7
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	9,959	1,008	3.407	1.0
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	9,705	883	3.176	0.9
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	9,280	1,163	3.136	1.2
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	9,398	1,201	2.996	1.2
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	10,033	751	2.714	0.7

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ।
Source:—Director, Health and Family Welfare, Punjab.

*ਇਹ ਅੰਕੜੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹਨ।
*The figures relates to 31st December.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.10—1988-89 ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਪ੍ਰਗਤੀ
 Table 19.10—Progress of Family Welfare Programme in Punjab 1988-89 by Districts

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਇਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਬਾਝਪਨ ਉਪਰੇਸ਼ਨ Voluntary Sterilisation Operations		ਆਈ. ਯੂ. ਡੀ. L.U.D.'s		
		ਟੀਚਾ Level of Performance	ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਟੀਚਾ Level of Performance	ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	
	0	1	2	3		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	11,304	8,728	28,472	29,130
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	14,348	11,696	32,891	39,936
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3,913	3,133	6,872	7,837
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	13,044	10,553	30,437	31,201
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	8,695	6,670	18,763	21,920
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	5,218	4,002	13,255	14,919
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	13,044	12,512	26,509	32,123
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	8,695	7,564	21,600	20,813
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	10,870	8,641	23,563	30,264
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	8,695	7,585	19,145	20,984
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	11,304	7,141	25,529	35,924
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	10,870	8,369	23,564	29,259
ਜੋੜ	Total	...	1,20,000	9,6594	2,70,000	3,14,310

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source:—Director, Health & Family Welfare, Punjab.

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.11 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਹੁੰ ਵਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਯੋਗ
ਜੋੜਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਰਤਾ

TABLE 19.11—Percentage of eligible couples effectively protected under different methods of Family Planning

ਸਾਲ/ ਜਿਲ੍ਹਾ	Year/ District	ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ Sterilisa- tion	ਆਈ. ਯੂ.ਡੀ. I.U.D.	ਸੀ. ਸੀ. ਵਤਤਨ ਵਾਲੇ C.C. Users	ਓ. ਪੀ. ਵਤਤਨ ਵਾਲੇ† O.P. Users†	ਜੋੜ Total Users†	
	0	1	2	3	4	5	
	1976-77	...	19.1	4.9	4.5	..	28.5
	1978-79	...	19.8	3.1	4.6	..	27.5
	1979-80	...	19.5	3.2	2.5	..	25.2
	1980-81	...	19.0	3.3	2.1	..	24.4
	1981-82	...	20.8	4.2	2.6	..	27.6
	1983-84	...	27.5	10.5	4.9	..	42.9
	1984-85	...	29.8	13.5	5.8	0.3	49.4
	1985-86	...	31.7	15.2	6.5	1.0	54.4
	1986-87	...	33.7	17.9	4.4	0.9	56.9
	1987-88	...	36.3	13.7	4.5	1.0	55.5
	1988-89	...	36.7	14.7	9.1	1.0	61.5
ਜਿਲਾ	District 1987-88						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	34.03	14.60	7.50	0.72	56.85
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	43.47	15.98	9.88	1.06	70.39
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	35.77	12.05	7.98	1.10	56.90
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	33.89	13.33	8.86	0.81	56.89
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	38.54	14.34	9.50	0.91	63.27
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	35.77	16.13	10.50	0.95	63.35
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	39.14	14.88	9.15	1.10	64.27
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	41.21	14.98	8.13	0.85	65.17
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	33.80	16.10	8.83	0.90	59.63
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	37.68	12.79	8.19	0.57	59.23
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	32.58	16.78	11.16	1.11	61.63
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	33.10	13.66	8.92	1.08	56.76
ਜੋੜ	Total	...	36.74	14.73	9.07	0.93	61.48

† ਇਹ ਸੂਚਨਾ 1984-85 ਤੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

†The collection of information started from 1984-85.

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ।

Sources —Director, Health & Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਰਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਰਾਏ ਗਏ ਗਰਭਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
TABLE 19.12—Number of Medical termination of pregnancies and Number since inception in Punjab.

ਸਾਲ/ ਜਿਲ੍ਹਾ	Year/ District	ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਰਾਏ ਗਏ No. of M.T.P.	ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Since inception	
	0	1	2	
	1976-77	...	7,584	14,403
	1978-79	...	8,991	30,837
	1979-80	...	9,616	40,453
	1980-81	...	12,434	52,887
	1982-83	...	25,485	1,01,195
	1983-84	...	25,538	1,26,733
	1984-85	...	24,953	1,51,686
	1985-86	...	21,656	1,73,342
	1986-87	...	21,488	1,94,830
	1987-88	...	20,793	2,15,623
	1988-89	...	15,831	2,31,454
ਜਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	361	16,452
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,974	28,414
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	570	14,947
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,919	33,756
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,317	17,516
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	856	11,004
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,014	25,888
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	579	10,420
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	745	10,338
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	934	16,192
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,278	19,178
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,284	27,349

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।
Sources :- Director Health & Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕੇ ਗਏ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
TABLE 19.13—Number of Births averted since inception in Punjab.

ਸਾਲ Year	ਰੋਕੇ ਗਏ ਜਨਮ Births averted	ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕੇ ਗਏ No. since inception
0	1	2
1976-77	...	8,82,077
1978-79	...	11,24,548
1979-80	...	12,37,128
1980-81	...	13,48,558
1981-82	...	14,67,010
1983-84	...	17,94,921
1984-85	...	20,34,162
1985-86	...	23,19,146
1986-87	...	26,49,837
1987-88	...	30,35,484
1988-89	...	34,54,626

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Director, Health & Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.14—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਬਾਂਝ ਪਨ ਦੇ ਉਪ ਰੇਸ਼ਨ
Table No. 19.14—Voluntary Sterilisation Operations in Punjab

ਸਾਲ Year	ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਕੁਲ ਉਪਰੇਸ਼ਨ Total Sterilisation Operation	ਵਸੈਕਟੋਮੀਜ਼ Vasectomy	ਟ੍ਰਬੈਕਟੋਮੀਜ਼ Tubectomy
0	1	2	3
1965-66	17,741	17,486	255
1970-71	31,114	5,499	25,615
1975-76	53,083	10,617	42,466
1980-81	47,632	7,541	40,091
1981-82	75,350	14,042	61,308
1982-83	1,35,103	9,333	1,25,770
1983-84	1,40,246	12,434	1,27,812
1984-85	1,21,075	14,846	1,06,229
1985-86	1,20,552	40,345	80,207
1986-87	1,44,106	32,903	1,11,203
1987-88	1,49,030	33,854	1,15,176
1988-89	96,594	11,030	85,564

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Director, Health & Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.15—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੋਸਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ
Table No. 19.15—Progress of Prophylaxis against Nutritional Anaemia in Punjab

ਸਾਲ Year	ਬੱਚੇ Children			ਗਰਭ ਵਤੀ ਮਾਵਾਂ Expectant Mothers			
	ਟੀਚਾ Target	ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	ਟੀਚਾ Target	ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	
0	1	2	3	4	5	6	
1972-73	...	68,000	59,232	87.11	12,000	10,214	85.12
1975-76	...	50,000	54,521	109.04	50,000	90,648	181.29
1980-81	...	3,00,000	2,44,775	81.59	3,00,000	2,86,785	95.60
1981-82	...	3,00,000	3,65,382	121.79	3,00,000	3,36,169	112.06
1982-83	...	3,00,000	3,62,962	120.99	3,00,000	3,81,899	127.30
1983-84	...	3,00,000	5,15,816	171.94	3,00,000	5,60,552	186.85
1984-85	...	4,00,000	5,87,942	146.9	4,00,000	5,33,408	133.30
1985-86	...	4,50,000	5,77,179	128.2	4,50,000	5,72,199	127.10
1986-87	...	5,00,000	6,25,827	125.6	5,00,000	6,49,950	130.00
1987-88	...	5,32,000	7,28,213	136.8	5,10,000	7,64,049	149.81
1988-89	...	5,00,000	4,64,891	92.10	5,10,000	5,45,336	106.93

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Director, Health and Family Welfare, Punjab.

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.16—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਥਾਮ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ
Table 19.16—Progress of Immunization Programme in Punjab

ਸਾਲ Year	ਗਰਭਵਤੀ ਇਸਤਰੀਆਂ (ਟੀ.ਟੀ.) Expectant Mothers(T.T.)			ਸ਼ਿਸ਼ੂ (ਡੀ.ਪੀ.ਟੀ.) Infants (D.P.T.) (0—2 ਸਾਲ years)			ਬੱਚੇ (ਡੀ. ਟੀ.) Children (D.T.) (3—8 ਸਾਲ years)			
	ਟੀਚਾ Target	ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	ਟੀਚਾ Target	ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	ਟੀਚਾ Target	ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ Achievement	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1972-73	...	12,000	10,214	85.12	68,000	59,232	87.11	..	..	..
1973-74	...	12,000	10,881	90.68	23,000	35,916	156.16	..	..	..
1974-75	...	1,00,000	11,596	11.60	1,25,000	34,395	27.52	1,50,000	..	..
1975-76	...	1,00,000	54,309	54.30	1,25,000	72,854	58.28	2,00,000	29,709	14.86
1980-81	...	1,40,000	1,49,743	106.96	6,10,000	2,84,993	46.72	2,40,000	2,62,743	109.48
1981-82	...	2,00,000	2,13,165	106.58	7,50,000	3,33,882	44.52	2,50,000	2,72,378	108.95
1982-83	...	3,00,000	2,28,418	76.14	6,00,000	3,49,602	58.27	3,00,000	2,57,676	85.89
1983-84	...	3,50,000	2,51,498	71.86	4,50,000	4,11,476	91.44*	3,00,000*	3,14,580*	104.86
1984-85	...	3,50,000	2,75,675	78.76	4,00,000	4,35,793	108.95	4,00,000	3,12,864	78.22
1985-86	...	3,50,000	2,77,079	79.16	4,00,000	3,53,482	88.37	3,00,000	3,44,661	114.89
1986-87	...	4,00,000	2,99,690	74.92	4,00,000	3,65,015**	91.50	3,00,000	3,30,719	110.24
1987-88	...	5,00,000	3,73,657	75.53	4,03,000	4,34,550	107.83	3,00,000	4,12,205	137.40
1988-89	...	4,91,000	4,14,098	84.34	3,97,000	4,50,155	113.39	3,91,000	3,87,953	99.22

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Director, Health and Family Welfare, Punjab.

*ਅੰਕੜੇ 3-6 ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ।

*Figures relate to children between 3—6 years.

**ਡੀ.ਪੀ.ਟੀ. (ਸ਼ਿਸ਼ੂ) ਕੇਵਲ (0-6 ਸਾਲ)

**DPT (Infants) only i.e. (0—1 years)

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

MEDICAL AND HEALTH

ਸਾਰਣੀ 19.17—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Table 19.17—Villages covered under Rural Drinking Water Supply Schemes in Punjab.

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of villages						
	ਕੁਲ ਆਬਾਦ ਪਿੰਡ* No. of Villages*	ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ Identified water Scarcity Villages	ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ@ Scarcity Villages where water supply Schemes Commissioned@	ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ@ Balance of scarcity villages where water supply schemes still to be initiated@	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਾਲਮ 3/2 %age Col 3/2		
	0	1	2	3	4	5	
1977	...	12,188	3,799	1,472	2,327	38.7	
1980	...	12,188	3,712	1,945	1,767	52.4	
1981	...	12,188	3,712	2,025	1,687	54.5	
1983	...	12,342	3,712	2,152	1,560	58.0	
1984	...	12,342	3,712	2,317	1,395	62.4	
1985	...	12,342	3,712	2,482	1,230	66.9	
1986	...	12,342	3,712	2,652	1,060	71.4	
1987	...	12,342	3,712	2,832	880	76.3	
1988	...	12,342	6,287	3,140	3,147	49.9	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	1988						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,551	398	154	244	38.69
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,191	564	92	472	16.31
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	602	71	1	70	1.41
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1,226	312	4	308	1.28
ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,584	1,037	509	528	49.08
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	893	575	435	140	75.65
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	958	204	5	199	2.45
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	1,119	718	303	415	42.20
ਫਰੀਦ ਕੋਟ	Faridkot	...	565	539	461	78	85.53
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	520	517	448	69	86.65
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	707	624	367	257	58.81
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,426	728	361	367	49.59

*ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 1971 ਤੋਂ 1981 ਦੀ ਜਨਗਨਣਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

*No. of Village are Based on 1971 & 1981

@ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

@ As on 31st March.

ਸਾਧਨ:—ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. ਡੀ. ਪੰਜਾਬ।
Source:—Chief Engineer Public Health (PWD), Punjab.

ਸੈਕਸ਼ਨ 20

ਸਿੱਖਿਆ

- ਸਾਰਣੀ 20.1 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.3 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.4 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.6 ਅਤੇ 20.7 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਡਿਗਰੀ ਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.8 ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.9 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.10 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ।
- ਸਾਰਣੀ 20.11 ਤੋਂ 20.13 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

SECTION XX

EDUCATION

- Table 20.1 Gives number of recognised Institutions in Punjab.
- Table 20.2 Shows districtwise number of teachers in institutions of Punjab.
- Table 20.3 Depicts districtwise number of students in institutions of Punjab.
- Table 20.4 Depicts district-wise number of Scheduled Caste students in Punjab.
- Table 20.5 Depicts district-wise teacher-pupil ratio.
- Table 20.6 And 20.7 Depict the intake capacity in Degree and Diploma Courses in Engineering in Punjab.
- Table 20.8 Shows the number of Industrial Training Institutions and their intake capacity.
- Table 20.9 Shows the number of Technical Training Institutions and seats in these.
- Table 20.10 Shows District-wise Adult Education Statistics in Punjab.
- Tables 20.11 to 20.13 Give education statistics in India by States.

ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

ਸਾਰਣੀ 20.1—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ
Table 20.1—District-wise Number of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ University			ਆਰਟਸ, ਵਿਗਿਆਨ, ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਕਾਲਜ Arts, Science, Commerce and Home Science Colleges			ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ, ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਕਾਲਜ Engineering, Technology and Architecture College		
	0	1	2	3	4	5	6	7	
									ਲੜਕੇ Boys
1971*	...	3	85	37	122	2	—	2	
1975*	...	3	107	47	154	2	—	2	
1980	...	3	110	52	162	3	—	3	
1983	...	3	112	53	165	3	—	3	
1984	...	3	113	53	166	3	—	3	
1985	...	3	113	53	166	3	—	3	
1986	...	3	116	53	169	3	—	3	
1987	...	3	117	53	170	3	—	3	
1988	...	3	118	53	171	3	—	3	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1988									
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	—	10	4	14	—	—	—	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	1	10	6	16	—	—	—	
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	—	9	4	13	—	—	—	
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	—	13	9	22	—	—	—	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	—	13	—	13	—	—	—	
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	—	6	2	8	—	—	—	
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	1	13	12	25	2	—	2	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	—	7	3	10	—	—	—	
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	—	11	5	16	—	—	—	
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	—	6	3	9	—	—	—	
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	—	9	3	12	—	—	—	
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	1	11	2	13	1	—	1	

ਨੋਟ.—ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ (ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ) ਸੰਸਥਾਵਾਂ ।

Note.—Govt. and Non-Government (Recogniced) Institutions.

ਆ
TIONਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Recognised Institutions in Punjab.(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)ਕਿਸਮ
INSTITUTIONS

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ (ਕੇਵਲ ਐਲੋਪੈਥਿਕ)			ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ (ਬੀ. ਐਡ.)			ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ / ਹਾਇਰ / ਸੀਨੀਅਰ (10+2 ਪੈਟਰਨ) ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ)			ਹਾਈ / ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ					
Medical Colleges (Allopathic only)			Teachers Training College (B. Ed.)			Higher Secondary/ School (10+2 Pattern)			Higher/ Secondary School (Old School Pattern)			High/Post Basic School		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total			
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
4	—	4	12	5	17	179	73	252	854	217	1,071			
5	—	5	12	5	17	174	70	214	1,035	241	1,276			
5	—	5	12	6	18	90	67	157	1,637	275	1,912			
5	—	5	12	6	18	193	66	259	1,935	304	2,239			
5	—	5	12	6	18	194	66	260	1,958	307	2,265			
5	—	5	12	6	18	194	66	260	1,976	307	2,283			
5	—	5	12	6	18	218	62	280	1,962	310	2,272			
5	—	5	12	6	18	257	67	324	2,096	309	2,405			
5	—	5	12	6	18	313	74	387	2,049	304	2,353			
—	—	—	—	—	—	26	4	30	162	22	184			
1	—	1	1	1	2	39	10	49	213	50	263			
—	—	—	1	1	2	12	3	15	73	11	84			
—	—	—	3	—	3	36	9	45	220	60	280			
—	—	—	1	—	1	32	7	39	189	13	202			
—	—	—	—	—	—	23	1	24	106	15	121			
2	—	2	1	2	3	31	9	40	239	43	282			
—	—	—	1	1	2	19	6	25	132	14	146			
1	—	1	3	1	4	25	10	35	203	24	227			
—	—	—	—	—	—	21	3	24	147	20	167			
—	—	—	—	—	—	18	3	21	195	15	210			
1	—	1	1	—	1	31	9	40	170	17	187			

ਸਿੱਖਿ

EDUCA

ਸਾਰਣੀ 20.1 (ਸਮਾਪਤ) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ

Table 20.1 (concl.)—District-wise Number of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ TYPE OF							
	ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ			ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ				
	Middle/Senior Basic School			Primary/Junior Basic School				
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total		
0	20	21	22	23	24	25		
1971*	...	886	174	1,060	7,133	125	7,258	
1975*	...	1,247	150	1,397	9,229	106	9,335	
1980	...	1,416	82	1,498	12,219	164	12,383	
1983	...	1,365	56	1,421	12,239	157	12,396	
1984	...	1,375	55	1,430	12,172	159	12,331	
1985	...	1,379	55	1,434	12,170	161	12,331	
1986	...	1,389	55	1,444	12,158	164	12,322	
1987	...	1,343	52	1,395	12,158	164	12,322	
1988	...	1,362	51	1,413	12,192	165	12,357	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	125	9	134	1,303	25	1,328
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	167	8	175	1,393	47	1,440
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	63	2	65	481	4	485
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	151	5	156	1,133	43	1,176
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	126	3	129	1,422	4	1,426
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	67	—	67	844	4	848
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	116	3	119	1,005	19	1,024
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	129	10	139	1,121	14	1,135
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	102	5	107	731	4	735
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	98	2	100	661	—	661
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	97	—	97	828	1	829
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	121	4	125	1,270	—	1,270

†ਇਹ ਸਕੂਲ ਇਨ-ਸਰਵਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ।

†These schools designated as Inservice Training Centre.

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ।

*Information relates to 31st March.

ਆਂ

TION

ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Recognised Institutions in Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)ਕਿਸਮ
INSTITUTIONS

ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਪ੍ਰੀ-ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ			ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ (ਜੇ. ਬੀ. ਟੀ.)			ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ			ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਟ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ		
Pre-Primary/Pre-Basic School			Teachers Training School (J.B.T.)			Polytechnic Institutions			Technical Industrial Art Craft School		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
2	1	3	5	2	7	8	—	8	36	1	37
2	—	2	10	—	10	8	1	9	36	1	37
2	—	2	10	—	10	8	1	9	49	60	109
2	—	2	10	—	10	8	1	9	53	58	111
2	—	2	10	—	10	9	1	10	53	58	111
2	—	2	10	—	10†	9	1	10	54	52	106
2	—	2	—	—	—	9	1	10	53	53	106
2	—	2	—	—	—	9	1	10	53	52	105
2	—	2	—	—	—	9	1	10	53	53	106
—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	6	11
—	—	—	—	—	—	1	—	1	8	3	11
—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	4	7
—	—	—	—	—	—	1	1	2	6	8	14
—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	1	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	8
—	—	—	—	—	—	1	—	1	6	3	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5
1	—	1	—	—	—	1	—	1	4	7	11
—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	3	6
1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	5	7
—	—	—	—	—	—	1	—	1	7	4	11

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

Source.—Director of Public Instruction, Punjab.

ਸਿੱਖ
EDUCAT
ਸਾਰਣੀ 20.2—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.2— Districtwise Number of teachers

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਸਿੱਖ TYPE OF						
	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ University			ਆਰਟਸ, ਵਿਗਿਆਨ, ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਕਾਲਜ Arts, Science, Commerce and Home Science College			
	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	
0	1	2	3	4	5	6	
1971*	...	155	19	174	2,865	1,066	3,931
1975*	...	270	30	300	2,964	1,318	4,282
1980	...	398	85	483	3,105	1,604	4,709
1983	...	418	79	497	3,161	1,842	5,003
1984	...	502	65	567	3,197	1,956	5,153
1985	...	474	95	569	3,201	2,054	5,255
1986	...	498	83	581	3,278(R)	2,215(R)	5,493(R)
1987	...	502	97	599	3,331	2,302	5,633
1988	...	505	95	600	3,403	2,397	5,800
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1988							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	—	—	—	268	148	416
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	223	37	260	372	252	624
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	—	—	—	164	127	291
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	—	—	—	506	464	970
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	10	—	10	329	115	444
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	—	—	—	143	98	241
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	—	—	—	470	518	988
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	—	—	—	168	107	275
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	—	—	—	256	154	410
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	—	—	—	166	88	254
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	—	—	—	245	122	367
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	272	58	330	316	204	520

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ।

*Information relates to 31st March.

ਅ'

ION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਦੀ ਕਿਸਮ
INSTITUTIONS

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਾਲਜ			ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ (ਕੇਵਲ ਐਮ. ਬੀ. ਬੀ. ਐਸ)			ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ (ਬੀ. ਐਡ)			ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ/ਹਾਇਰ/ ਸਕੂਲ ਸੈਕੰਡਰੀ (10+2 ਪੈਟਰਨ) ਸਕੂਲ (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ)			ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ						
Engineering, Technology, and Architecture College			Medical College (M.B.B.S. only)			Teachers Training College (B.Ed.)			Higher/ Secondary School (10+2 Pattern)			Higher / Secondary School Senior Secondary School (Old Pattern)						
ਪੁਰਸ਼ ਇਸ਼ਤਰੀਆਂ Men Women Total			ਪੁਰਸ਼ ਇਸ਼ਤਰੀਆਂ Men Women Total			ਪੁਰਸ਼ Men			ਇਸ਼ਤਰੀਆਂ Women Total			ਪੁਰਸ਼ Men			ਇਸ਼ਤਰੀਆਂ Women Total			
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18							
158	2	160	363	90	453	167	100	267	4,830	3,632	8,462							
157	2	159	436	158	594	157	102	259	4,846	4,072	8,918							
241	4	245	598	228	826	154	118	272	5,210	3,918	9,128							
216	4	220	677	228	905	144	134	278	5,070	4,135	9,205							
218	3	221	696	247	943	143	134	277	5,079	4,174	9,253							
218	3	221	762	269	1,031	144	128	272	5,022	4,297	9,319							
197	13	210	813	259	1,072	144	133	277	5,335	4,407	9,742							
196	13	209	811	255	1,066	138	130	268	5,715	4,878	10,593							
205	15	220	830	258	1,088	136	129	265	6,637	5,545	12,182							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	571	323	894							
—	—	—	229	55	284	11	16	27	875	705	1,580							
—	—	—	—	—	—	—	12	16	28	250	465							
—	—	—	—	—	—	—	30	18	48	734	1,321							
—	—	—	—	—	—	—	12	6	18	828	1,257							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	435	377	812							
133	4	137	232	86	318	18	24	42	772	637	1,409							
—	—	—	—	—	—	—	10	19	29	310	730							
—	—	—	98	32	130	25	21	46	495	542	1,037							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	341	347	638							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	431	213	644							
72	11	83	271	85	356	18	9	27	595	750	1,345							

ਸਿੱਖ

EDUCA

ਸਾਰਣੀ 20.2 (ਚਲਦਾ)—ਜਿਲੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.2 (Contd.)—Districtwise Number of Teachers

ਸੰਸਥਾਵਾਂ
TYPE OF

ਹਾਈ/ ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ

ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ Year/District	High/Post Basic School			
	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	
0	19	20	21	
1971*	...	11,775	7,121	18,896
1975*	...	15,215	10,569	25,784
1980	...	18,536	11,580	30,116
1983	...	20,547	14,362	34,909
1984	...	20,781	14,921	35,702
1985	...	20,845	15,677	36,522
1986	...	20,472	15,637	36,109
1987	...	20,719	15,756	36,475
1988	...	20,090	15,598	35,688
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, District, 1988				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	1,977	1,172	3,149
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	2,076	1,938	4,014
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	729	485	1,214
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	2,131	2,045	4,176
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	2,034	885	2,919
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	948	1,111	2,059
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	2,019	2,494	4,513
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	1,156	889	2,045
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	2,001	1,071	3,072
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	1,365	1,008	2,373
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	2,142	1,019	3,161
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	1,512	1,481	2,993

ਆ

TION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th September)

ਦੀ ਕਿਸਮ

INSTITUTIONS

ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ			ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ			ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਪ੍ਰੀ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ		
Middle/Senior Basic School			Primary/Junior Basic School			Pre-Primary/Pre-Basic School		
ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total
22	23	24	25	26	27	28	29	30
6,364	4,556	10,920	13,367	9,429	22,796	2	5	7
8,517	7,191	15,708	16,865	14,102	30,967	1	7	8
6,067	4,359	10,426	22,665	25,237	47,902	2	4	6
5,663	4,204	9,867	22,220	25,435	47,655	2	4	6
5,793	4,217	10,010	22,039	25,463	47,502	2	4	6
5,822	4,190	10,012	21,921	25,610	47,531	2	4	6
5,769	4,226	9,995	21,866	25,400	47,266	2	4	6
5,503	4,085	9,588	21,801	24,971	46,772	1	4	5
5,518	4,321	9,839	21,965	25,528	47,493	1	4	5
538	372	910	2,342	2,386	4,728	—	—	—
730	793	1,523	3,094	3,458	6,552	—	—	—
237	145	382	826	866	1,692	—	—	—
519	496	1,015	1,743	2,932	4,675	—	—	—
602	317	919	2,104	2,393	4,497	—	—	—
221	267	488	1,130	1,307	2,437	—	—	—
392	404	796	1,915	2,651	4,566	—	—	—
514	488	1,002	1,557	1,912	3,469	—	—	—
381	203	584	2,052	1,982	4,034	—	4	4
370	295	665	1,709	1,369	3,078	—	—	—
420	144	564	1,776	1,573	3,349	1	—	1
594	397	991	1,717	2,699	4,416	—	—	—

ਸਿੱਖ

EDUCA

ਸਾਰਣੀ 20.2 (ਸਮਾਪਤ)—ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ

Table 20.2 (Concl.)—Districtwise Number of

		ਸੰਸਥਾਵਾਂ TYPE OF		
		ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ (ਜੇ.ਬੀ.ਟੀ.)		
ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ Year/District	Teachers Training School (J.B.T.)			
	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	
0	31	32	33	
1971*	...	40	50	90
1975*	...	55	70	125
1980	...	43	26	69
1983	...	59	24	83
1984	...	59	24	83
1985	...	63	18	81
1986	..	—	—	—
1987	...	—	—	—
1988	...	—	—	—
	District 1988			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	—	—

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ।

*Information relates to 31st March.

ਅੰ

TION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
teachers in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਦੀ ਕਿਸਮ
INSTITUTIONS

ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਇੰਸਟੀਚੂਸ਼ਨ

ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਟ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ

Polytechnic Institution

Technical Industrial Art Craft School

ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total
34	35	36	37	38	39
321	2	323	1,061	48	1,109
327	—	327	1,123	336	1,459
346	7	353	1,364	389	1,753
341	9	350	1,344	433	1,777
355	11	366	1,352	409	1,761
366	8	374	1,340	368	1,708
366	15	381	1,338	378	1,716
378	22	400	1,360	386	1,746
389	28	417	1,370	371	1,741
42	1	43	152	43	195
41	2	43	159	42	201
40	—	40	60	20	80
60	17	77	125	46	171
51	3	54	117	17	134
—	—	—	89	37	126
49	—	49	184	26	210
—	—	—	81	22	103
39	—	39	102	35	137
24	1	25	86	17	103
—	—	—	40	23	63
43	4	47	175	43	218

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ।
Source.—Director of Public Instruction, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 20.3—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.3—Districtwise Number of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. @ Ph. D. @			ਐਮ. ਫਿਲ. @ M. Phil. @			
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4	5	6
1971*	...	12	1	13	—	—	—
1975*	...	16	5	21	—	—	—
1980	...	56	46	102	138	140	278
1983	...	149	121	270	163	257	420
1984	...	137	91	228	159	270	429
1985	...	65	57	122	156	266	422
1986	...	113	77	190	155	290	445
1987	...	100	120	220	194	318	512
1988	...	80	96	176	207	345	552
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	—	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	27	49	76	95	167
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	—	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	—	—	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	—	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	—	15	15	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	—	—	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	—	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	—	—	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	53	32	85	112	178

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ

*Information relates to 31st March.

@ਆਰਟਸ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਿਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

@Relates to Arts and General Education

ਖਿਆ

CATION

ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Students in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th September)

ਐਮ. ਏ M.A.			ਐਮ. ਐਸ. ਸੀ. M.Sc.			ਐਮ. ਕਾਮ M. Com.		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15
2,602	1,510	4,112	244	115	359	3	—	3
3,446	2,095	5,541	212	88	300	47	1	48
2,852	2,985	5,837	338	319	657	22	5	27
2,604	3,410	6,014	401	410	811	94	20	114
2,552	3,439	5,991	432	455	887	61	30	91
2,800	3,775	6,575	494	497	991	124	40	164
2,780	3,995	6,775	531	568	1,099	90	47	137
3,407	4,382	7,789	541	608	1,149	74	54	128
3,697	4,779	8,476	614	667	1,281	59	70	129
124	96	220	—	—	—	—	—	—
419	778	1,197	131	157	288	28	15	43
113	63	176	—	—	—	—	—	—
1,136	1,489	2,625	210	145	355	—	—	—
332	379	711	—	—	—	—	—	—
101	76	177	—	—	—	—	—	—
368	978	1,346	73	167	240	12	29	41
82	138	220	—	—	—	—	—	—
112	33	145	—	—	—	—	—	—
109	24	133	—	—	—	—	—	—
147	46	193	—	—	—	—	—	—
654	679	1,333	200	198	398	19	26	45

ਸਾਰਣੀ 20.3 (ਚਲਦਾ) --ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.3 (contd.)—Districtwise Number of

Year /District	ਬੀ. ਏ./ਬੀ. ਏ. (ਆਨਰਜ਼) B.A./B.A. (Hons.)			ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ./ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. (ਆਨਰਜ਼) B.Sc./B.Sc. (Hons.)				
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total		
ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	16	17	18	19	20	21		
1971*	34,220	16,480	50,700	10,467	2,316	12,783		
1975*	40,001	22,788	62,789	7,335	2,120	9,455		
1980	33,436	27,635	61,071	7,780	3,395	11,175		
1983	35,244	31,151	66,395	9,305	4,018	13,323		
1984	36,119	34,196	70,315	9,606	4,535	14,141		
1985	38,066	35,367	73,433	9,948	5,103	15,051		
1986	41,412	37,898	79,310	10,551	5,526	16,077		
1987*	26,646	24,675	51,321	5,059	3,548	8 607		
1988	25,257	23,311	48,568	5,270	3,769	9,039		
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District, 1988							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	2,671	1,722	4,393	772	281	1,053
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	2,333	2,606	4,939	628	443	1,071
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,412	1,432	2,844	145	55	200
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	5,075	5,056	10,131	1,033	550	1,583
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	2,659	1,508	4,167	465	193	658
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	984	519	1,503	149	83	232
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	2,433	4,651	7,084	572	1,061	1,633
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	858	1,105	1,963	265	266	531
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	1,831	1,232	3,063	266	271	537
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,399	887	2,286	243	119	362
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	1,443	895	2,338	314	121	435
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,159	1,698	3,857	418	326	744

*ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ 10+2 ਸਿਸਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਾਖਲਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

*Enrolment is decreasing due to the Introduction of new policy of education i. e. 10+2 system.

ਖਿਆ

CATION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Students in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th September)

ਬੀ. ਕਾਮ/ਬੀ. ਕਾਮ (ਆਨਰਜ਼) B. Com./B. Com. (Hons.)			ਬੀ. ਈ./ ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. (ਇੰਜ.)/ਬੀ. ਆਰਕ B. E./B.Sc. (Eng.)/ B. Arch.			ਐਮ. ਬੀ. ਬੀ. ਐਸ. M. B. B. S.		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
22	23	24	25	26	27	28	29	30
1,365	2	1,367	1,378	5	1,383	1,586	502	2,088
3,816	29	3,845	1,270	6	1,276	1,669	432	2,101
5,162	324	5,486	1,676	31	1,707	1,629	587	2,216
6,280	724	7,004	1,730	54	1,784	1,593	685	2,278
6,736	1,023	7,759	1,677	54	1,731	1,632	714	2,346
6,960	1,178	8,138	1,654	66	1,720	1,563	762	2,325
7,859	1,637	9,496	1,673	89	1,762	1,542	820	2,362
4,970	1,155	6,125	1,627	89	1,716	1,542	795	2,337
4,944	1,417	6,361	1,668	100	1,768	1,525	842	2,367
413	89	502	—	—	—	—	—	—
729	286	1,015	—	—	—	507	272	779
262	40	302	—	—	—	—	—	—
1,090	245	1,335	—	—	—	—	—	—
448	110	558	—	—	—	—	—	—
50	11	61	—	—	—	—	—	—
850	291	1,141	951	42	993	337	217	554
187	4	191	—	—	—	—	—	—
224	48	272	—	—	—	166	76	242
248	58	306	—	—	—	—	—	—
137	55	192	—	—	—	—	—	—
306	180	486	717	58	775	515	277	792

ਸਾਰਣੀ 20.3 (ਚਲਦਾ)—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.3 (contd.)—Districtwise Number of

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਬੀ. ਐਡ B. Ed.			ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ/ਹਾਇਰ/ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੂਲ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (10+2 ਪੈਟਰਨ) (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ) Higher/ Secondary School (10+2 Pattern) Higher/ Secondary School (Old Pattern) Senior Secondary School			
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	
0	31	32	33	34	35	36	
1971*	...	1,243	1,896	3,139	1,76,159	93,717	2,69,876
1975*	...	1,138	2,164	3,302	1,59,150	54,565	2,13,715
1980	...	1,009	1,689	2,698	1,46,182	85,116	2,31,298
1983	...	825	2,490	3,315	1,52,529	93,826	2,46,355
1984	...	838	2,546	3,384	1,51,798	91,683	2,43,481
1985	...	754	2,336	3,090	1,53,410	93,315	2,46,725
1986	...	686	2,383	3,069	1,57,161	94,773	2,51,934
1987	...	802	2,392	3,194	1,91,933	1,13,376	3,05,309
1988	...	790	2,401	3,191	2,33,703	1,43,268	3,76,971
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1988							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	—	—	—	22,322	12,889	35,211
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	59	280	339	32,625	19,098	51,723
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	70	225	295	6,286	5,242	11,528
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	160	295	455	28,375	11,545	39,920
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	91	254	345	19,417	13,828	33,245
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	—	—	—	15,786	6,586	22,372
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	107	500	607	28,784	16,360	45,144
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	...	71	347	418	12,758	9,975	22,733
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	191	358	549	18,114	14,258	32,372
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	...	—	—	—	13,244	8,116	21,360
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	—	—	—	9,926	7,052	16,978
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	41	142	183	26,066	18,319	44,385

ਖਿਆ
CATION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Students in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ High/Post Basic			ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ Middle/Senior Basic			ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ Primary/Junior Basic		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
37	38	39	40	41	42	43	44	45
3,70,816	2,26,409	5,97,225	1,94,189	1,27,939	3,22,128	5,22,589	3,49,001	8,71,590
3,49,672	2,20,833	5,70,505	2,46,958	1,76,981	4,23,939	6,07,771	4,45,045	10,52,816
4,20,410	2,80,234	7,00,644	1,10,035	76,167	1,86,202	10,70,225	8,73,285	19,43,510
4,62,275	3,32,240	7,94,515	94,116	68,874	1,62,990	9,76,582	8,01,950	17,78,532
4,62,432	3,42,225	8,04,657	99,247	67,865	1,67,112	9,97,772	8,21,993	18,19,765
4,79,359	3,62,309	8,41,668	99,865	71,731	1,71,596	10,18,317	8,47,366	18,65,683
4,90,726	3,73,174	8,63,900	1,02,179	74,023	1,76,202	9,87,982	8,32,979	18,20,961
5,00,137	3,89,375	8,89,512	98,318	72,015	1,70,333	10,02,025	8,50,724	18,52,749
5,08,945	4,03,252	9,12,197	1,04,017	80,657	1,84,674	10,29,515	8,73,840	19,03,355
52,060	39,360	91,420	11,322	10,242	21,564	92,629	81,738	1,74,367
53,592	48,382	1,01,974	15,330	14,021	29,351	1,49,728	1,25,073	2,74,801
17,468	14,407	31,875	3,565	3,292	6,857	28,758	25,439	54,197
56,650	55,300	1,11,950	11,500	9,190	20,690	98,547	90,729	1,89,276
46,389	34,457	80,846	6,553	6,040	12,593	79,242	73,589	1,52,831
26,388	22,693	49,081	5,158	3,577	8,735	42,553	38,291	80,844
61,230	58,531	1,19,761	9,629	8,035	17,664	93,807	82,746	1,76,553
34,567	19,738	54,305	12,290	7,943	20,233	89,739	69,122	1,58,861
35,492	26,495	61,987	6,917	4,293	11,210	1,02,684	83,874	1,86,558
35,851	23,899	59,750	6,892	4,498	11,390	76,926	60,399	1,37,325
44,794	28,805	73,599	5,054	2,874	8,378	79,219	62,041	1,41,260
44,464	31,185	75,649	9,357	6,652	16,009	95,683	80,799	1,76,482

ਸਾਰਣੀ 20.3 (ਸਮਾਪਤ)—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
Table 20.3 (concl.)—Districtwise Number of

		ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਪ੍ਰੀ-ਬੇਸਿਕ Pre-Primary/Pre-Basic		
ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District		ਲੜਕੇ	ਲੜਕੀਆਂ	ਜੋੜ
		Boys	Girls	Total
0		46	47	48
1971*	...	79	54	133
1975*	...	102	56	158
1980	...	82	69	151
1983	...	144	105	249
1984	...	84	77	161
1985	...	99	77	176
1986	...	26	22	48
1987	...	78	43	121
1988	...	63	47	110
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District— 1988			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	—	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	—	—	—
ਚੂਪਨਗਰ	Rupnagar	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	60	40	100
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	3	7	10
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	—	—	—

ਖਿਆ
CATION

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Students in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ Teacher Training School			ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਇੰਸਟੀਚੂਸ਼ਨ Polytechnic Institutions			ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ Technical Industrial Art and Craft School		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
49	50	51	52	53	54	55	56	57
843	1,210	2,053	1,470	—	1,470	6,939	1,172	8,111
569	533	1,102	2,915	1	2,916	9,835	4,441	14,276
447	555	1,002	3,295	179	3,474	13,051	5,735	18,786
—	—	—	3,680	248	3,928	12,977	5,960	18,937
—	—	—	3,715	219	3,934	12,999	5,648	18,647
—	—	—	3,627	261	3,888	12,923	5,555	18,478
—	—	—	3,760	271	4,031	13,050	5,540	18,590
—	—	—	3,959	284	4,243	12,717	5,526	18,243
—	—	—	4,183	392	4,575	11,866	5,591	17,457
—	—	—	341	—	341	1,463	615	2,078
—	—	—	681	3	684	1,331	552	1,883
—	—	—	352	—	352	422	244	666
—	—	—	499	277	776	1,123	784	1,907
—	—	—	620	56	676	1,127	289	1,416
—	—	—	—	—	—	768	645	1,413
—	—	—	776	—	776	1,502	467	1,969
—	—	—	—	—	—	729	309	1,038
—	—	—	318	—	318	869	543	1,412
—	—	—	187	23	210	790	254	1,044
—	—	—	—	—	—	353	293	646
—	—	—	409	33	442	1,389	596	1,985

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।
Source: Director of Public Instructions, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 20.4—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ
Table 20.4—Districtwise Number of Scheduled Caste

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. Ph.D.			ਐਮ. ਫਿਲ M. Phil		
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
0	1	2	3	4	5	6
1971*	—	—	—	—	—	—
1975*	—	—	—	—	—	—
1980	—	—	—	6	—	6
1983	—	—	—	8	5	13
1984	—	1	1	3	1	4
1985	1	2	3	5	5	10
1986	—	—	—	7	1	8
1987	—	1	1	4	2	6
1988	—	1	1	14	10	24
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1988						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	—	—	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	—	—	—	12	8	20
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	—	—	—	—	—	—
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	—	—	—	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	—	—	—	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	—	—	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	—	—	—	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	—	—	—	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	—	—	—	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	—	—	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	—	—	—	—	—	—
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	—	1	1	2	2	4

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ ।

*Information relates to 31st March.

ਬਿਆ.
TION

ਜਾੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Students in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਐਮ. ਏ. M.A.			ਐਮ. ਐਸ. ਸੀ. M.Sc.			ਐਮ. ਕਾਮ. M. Com.		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15
171	20	191	—	—	—	—	—	—
269	21	290	1	—	1	—	—	—
424	67	491	16	—	16	—	—	—
454	121	575	13	3	16	8	—	8
477	151	628	17	4	21	2	—	2
516	174	690	17	4	21	2	2	4
605	189	794	13	2	15	2	—	2
773	244	1,017	18	6	24	5	—	5
856	307	1,163	36	13	49	9	—	9
21	12	33	—	—	—	—	—	—
68	50	118	13	4	17	6	—	6
39	6	45	—	—	—	—	—	—
328	121	449	9	—	9	—	—	—
145	50	195	—	—	—	—	—	—
29	3	32	—	—	—	—	—	—
89	32	121	3	1	4	2	—	2
6	1	7	—	—	—	—	—	—
11	2	13	—	—	—	—	—	—
10	1	11	—	—	—	—	—	—
23	6	29	—	—	—	—	—	—
87	23	110	11	8	19	1	—	1

ਸਾਰਣੀ 20.4 (ਚਲਦਾ) -- ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ
Table 20.4 (contd)—Districtwise Number of Scheduled Caste Students in Institutions

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਬੀ. ਏ./ਬੀ. ਏ. (ਆਨਰਜ਼) B.A./B.A.(Hons.)		
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
0	16	17	18
1971*	2,884	287	3,171
1975*	4,596	512	5,108
1980	4,631	1,192	5,823
1983	5,539	1,772	7,311
1984	6,615	2,398	9,013
1985	7,101	2,713	9,814
1986	7,673	3,031	10,704
1987	4,913	1,887	6,800
1988	4,850	1,823	6,673
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District, 1988			
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	643	211	854
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	192	113	305
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	463	123	586
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	1,556	698	2,254
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	824	260	1,084
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	220	40	260
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	256	183	439
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	64	25	89
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	150	43	193
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	124	26	150
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	180	39	219
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	178	62	240

ਖਿਆ
TION

ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ./ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ.(ਆਨਰਜ਼) B.Sc./B.Sc.(Hons.)			ਬੀ. ਕਾਮ/ ਬੀ. ਕਾਮ./ (ਆਨਰਜ਼) B. Com./B. Com.(Hons.)			ਬੀ. ਈ./ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. (ਇੰਜ.)/ਬੀ.ਆਰਕ. B.E./B.Sc.(Eng.)/B. Arch.		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
19	20	21	22	23	24	25	26	27
339	11	350	21	—	21	25	—	25
359	41	400	39	—	39	21	—	21
358	86	444	148	3	151	109	—	109
528	102	630	219	8	227	203	2	205
605	105	710	253	19	272	213	2	215
644	128	772	286	20	306	202	2	204
805	130	935	335	31	366	236(R)	—	236(R)
272	69	341	194	25	219	230	—	230
393	101	494	243	38	281	234	2	236
68	21	89	31	5	36	—	—	—
14	3	17	4	2	6	—	—	—
37	3	40	27	1	28	—	—	—
103	19	122	73	4	77	—	—	—
69	13	82	56	14	70	—	—	—
12	2	14	7	—	7	—	—	—
31	24	55	17	7	24	120	2	122
17	1	18	2	—	2	—	—	—
5	4	9	9	—	9	—	—	—
13	3	16	6	1	7	—	—	—
22	8	30	7	4	11	—	—	—
2	—	2	4	—	4	114	—	114

ਸਾਰਣੀ 20.4 (ਚਲਦਾ)—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ
Table 20.4 (contd.)—Districtwise Number of Scheduled Caste Students in Institutions

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਐਮ. ਬੀ. ਬੀ. ਐਸ M. B. B. S.			ਬੀ. ਐਡ B. Ed.		
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
0	28	29	30	31	32	33
1971*	81	20	101	96	25	121
1975*	206	20	226	198	87	285
1980	333	47	380	274	121	395
1983	371	80	451	162	177	339
1984	379	91	470	153	179	332
1985	393	112	505	151	170	321
1986	400	107	507	169	168	337
1987	388	130	518	208	162	370
1988	359	136	495	216	193	409
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, District, 1988						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	—	—	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	99	62	161	10	20
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	—	—	—	17	27
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	—	—	—	68	34
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	—	—	—	21	14
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	—	—	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	64	13	77	23	45
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	—	—	—	18	20
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	45	15	60	47	23
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	—	—	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	—	—	—	—	—
ਧਟਿਆਲਾ Patiala	...	151	46	197	12	10

ਖਿਆ

TIC N

ਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
of Punjab.(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ(10+2 ਪੈਟਰਨ)/ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ (ਪੁਰਾਣਾ) ਪੈਟਰਨ)/ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ Higher Secondary (10+2 Pattern)/ Higher Secondary (Old Pattern)/ Senior Secondary School			ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ High/Post-Basic			ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ Middle/Senior Basic		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
34	35	36	37	38	39	40	41	42
24,846	6,926	31,772	57,040	17,534	74,574	28,015	13,010	41,025
1,08,599	41,413	1,50,012	@	@	@	51,188	28,261	79,449
24,224	8,234	32,458	83,140	38,472	1,21,612	24,289	11,235	35,524
25,434	9,940	35,374	96,886	52,110	1,48,996	21,587	11,170	32,757
23,582	9,505	33,087	96,006	53,509	1,49,515	21,654	11,570	33,224
23,428	9,956	33,384	99,528	57,219	1,56,747	20,752	12,801	33,553
25,606	10,607	36,213	1,00,729(R)	59,473(R)	1,60,202(R)	22,835(R)	13,184	36,019(R)
32,198	14,189	46,387	1,04,527	64,692	1,69,219	22,108	12,508	34,616
37,225	18,435	55,660	1,07,741	70,123	1,77,864	23,476	14,576	38,052
4,622	2,072	6,694	12,155	7,637	19,792	2,458	2,079	4,537
3,499	2,533	6,032	8,868	5,242	14,110	2,326	1,291	3,617
1,305	1,064	2,369	4,463	2,802	7,265	1,234	862	2,096
5,920	1,505	7,425	18,396	14,546	32,942	4,570	3,260	7,830
4,867	3,078	7,945	12,249	11,495	23,744	2,309	1,516	3,825
2,717	971	3,688	5,937	4,207	10,144	1,132	675	1,807
4,467	1,426	5,893	14,060	10,493	24,553	2,823	1,850	4,673
1,177	759	1,936	4,359	1,300	5,659	1,395	844	2,239
3,090	1,916	5,006	4,853	2,678	7,531	911	484	1,395
1,758	890	2,648	5,736	2,354	8,090	1,261	647	1,908
1,595	741	2,336	7,806	3,092	10,898	1,270	402	1,672
2,208	1,480	3,688	8,859	4,277	13,136	1,787	666	2,453

@ਸੂਚਨਾ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ/ਸੀਨੀਅਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

@Information included in Higher Secondary/Senior Secondary Schools.

ਸਾਰਣੀ 20.4 (ਸਮਾਪਤ) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ
Table No. 20.4 (Concl'd) Districtwise Number of Scheduled Castes Students In

ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ Primary /Junior Basic			ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਪ੍ਰੀ-ਬੇਸਿਕ Pre-Primary/Pre-Basic			
	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	
	0	1	43	44	45	46	47
1971*	...	1,08,348	512,265	6,20,613	—	—	—
1975*	...	1,65,297	99,066	2,64,363	4	3	7
1980	...	3,41,763	2,54,758	5,96,521	10	10	20
1983	...	3,22,240	2,34,535	5,56,775	18	7	25
1984	...	3,37,176	2,46,571	5,83,747	8	3	11
1985	...	3,46,680	2,58,526	6,05,206	5	5	10
1986	...	3,43,185	2,58,279	6,01,464	—	—	—
1987	...	3,61,150	2,79,300	6,40,450	1	—	1
1988	...	3,78,707	2,93,118	6,71,825	1	—	1
ਜਿਲ੍ਹਾ District—1988							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	30,947	25,008	55,955	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	56,222	43,185	99,407	—	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	11,957	10,026	21,983	—	—	—
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	51,776	45,436	97,212	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	32,899	29,436	62,335	—	—	—
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	14,806	12,389	27,195	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	40,067	33,439	73,506	—	—	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	22,411	14,630	37,041	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	40,584	27,660	68,244	—	—	—
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	23,278	15,130	38,408	—	—	—
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	23,864	14,910	38,774	1	—	1
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	29,896	21,869	51,765	—	—	—

ਖਿਆ
TION

ਜ਼ਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਚਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Institutions of Punjab.

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ Teachers Training School			ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਇੰਸਟੀਚੂਸ਼ਨ Polytechnic Institutions			ਤਕਨੀਕੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ, ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ Technical, Industrial, Art and Craft School		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
49	50	51	52	53	54	55	56	57
30	23	53	92	—	92	1,366	159	1,525
197	128	325	314	—	314	1,766	540	2,306
233	252	485	659	34	693	2,457	602	3,059
—	—	—	711	55	766	2,909	849	3,758
—	—	—	751	50	801	2,935	896	3,831
—	—	—	733	61	794	2,987	949	3,936
—	—	—	810	60	870	3,071(R)	930(R)	4,001(R)
—	—	—	833	61	894	3,079	1,010	4,089
—	—	—	959	93	1,052	2,985	1,046	4,031
—	—	—	90	—	90	356	104	460
—	—	—	127	—	127	285	95	380
—	—	—	90	—	90	99	62	161
—	—	—	107	69	176	264	162	426
—	—	—	144	17	161	393	61	454
—	—	—	—	—	—	208	96	304
—	—	—	171	1	172	368	87	455
—	—	—	—	—	—	151	48	199
—	—	—	88	—	88	246	104	350
—	—	—	43	2	45	232	32	264
—	—	—	—	—	—	86	93	179
—	—	—	99	4	103	297	102	399

R—ਸੋਧੇ ਹੋਏ ।
R—Revised.

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।
Source.—Director of Public Instructions, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 20.5—ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
Table 20.5—District-wise Teachers—Pupil

ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਸੰਸਥਾਵਾਂ Type
		ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਕਾਲਜ
		Engineering, Technology and Archite- cture College
	0	1
	1971*	9
	1975*	8
	1980	7
	1983	8
	1984	8
	1985	8
	1986	8
	1987	8
	1988	8
ਜਿਲ੍ਹਾ	District, 1988	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	—
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	7
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	—
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	—
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	9

*ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ

*Information relates to 31st March

ਬਿਆ
TION

ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ
Ratio in Institutions of Punjab

(30 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September)

ਦੀ ਕਿਸਮ
of Institutions

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ (ਕੇਵਲ ਐਮ.ਬੀ. ਬੀ. ਐਸ.)	ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ (ਬੀ. ਐਡ.)	ਹਾਇਰ/ਹਾਇਰ ਸਕੂਲ (10+2 ਪੈਟਰਨ) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ	ਹਾਇਰ ਸਕੂਲ (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ)/ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ	ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ	ਮਿਡਲ/ ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ	ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਪ੍ਰੀ-ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ	ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ (ਜੇ. ਬੀ. ਟੀ)	ਪੌਲੀਟੈਕ- ਨੀਕ ਇੰਨਸਟੀ- ਚੂਸ਼ਨ	ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਟ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ
Medical College (M.B.B.S. only)	Teachers Training College (B.Ed.)	Higher Secondary School (10+2 Pattern) Senior Secondary School	Higher Secondary School (Old Pattern)/ Senior Secondary School	High/ Post Basic School	Middle/ Senior Basic School	Primary/ Junior Basic School	Pre- Primary/ Pre-Basic School	Teacher Training School (J.B.T.)	Polytech- nic Insti- tution	Technical Industrial Art Craft School

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	12	32	32	29	38	19	23	5	7
4	13	24	22	27	34	20	9	9	10
3	10	25	23	18	41	25	15	10	11
3	12	27	23	17	37	41	—	11	11
2	12	26	23	17	38	27	—	11	11
2	11	26	23	17	39	29	—	10	11
2	11	26	24	18	39	8	—	11	10
2	12	29	24	18	40	24	—	11	10
2	12	31	26	19	40	22	—	11	10
—	—	39	29	24	37	—	—	10	11
—	13	33	25	19	42	—	—	16	9
—	11	25	26	18	32	—	—	9	8
—	9	30	27	20	40	—	—	10	11
—	19	26	28	14	34	—	—	13	11
—	—	28	24	18	33	—	—	—	11
2	14	32	27	22	39	—	—	16	9
—	14	31	27	20	46	—	—	—	10
2	12	31	20	19	46	25	—	8	10
—	—	31	25	17	45	—	—	8	10
—	—	26	23	15	42	10	—	—	10
2	7	33	25	16	40	—	—	9	9

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।
Source : Director of Public Instructions, Punjab.

ਸਾਲ 20 6 -- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ (ਪ੍ਰਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

Table 20.6—Intake in Degree Courses in Engineering (by Faculties) in Punjab

ਸਾਲ Year	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ Guru Nanak Engineering College, Ludhiana						ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ Thapar Institute of Engineering and Technology, Patiala						
	ਸਿਵਲ Civil	ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ Electrical	ਮਕੈਨੀਕਲ Mechanical	ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ Electronics	ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ Production	ਜੋੜ Total	ਸਿਵਲ Civil	ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ Electrical	ਮਕੈਨੀਕਲ Mechanical	ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ Electronics and Electric	ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ Instrumentation and Control	ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ Industrial	ਜੋੜ Total
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1960-61 ...	60	60	60	—	—	180	60	30	30	—	—	—	120
1970-71 ...	60	60	60	—	—	180	60	60	60	—	—	—	180
1975-76 ...	60	60	60	—	—	180	60	60	60	—	—	—	180
1980-81 ...	60	60	60	—	—	180	60	45	60	15	—	—	180
1983-84 ...	60	45	60	15	—	180	60	30	45	15	15	15	180
1984-85 ...	60	45	60	15	—	180	60	30	45	15	15	15	180
1985-86 ...	60	45	60	15	—	180	60	30	45	15	15	15	180
1986-87 ...	60	45	45	15	15	180	60	30	45	15	15	15	180
1987-88 ...	60	45	45	15	15	180	60	30	45	15	15	15	180
1988-89 ...	60	45	45	15	15	180	60	30	45	15	15	15	180

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ

Source:—Engineering Colleges of Punjab.

ਸਿਖਿਆ
EDUCATION

ਸਾਰਣੀ 20.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
Table 20.7— Intake in Diploma Courses in Engineering in Punjab

ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਦਾ ਨਾਂ	Name of the Polytechnic	1960-61	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ਗੋਰਮਿੰਟ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Government Polytechnic, Amritsar ...	—	103	63	188	135	120	207	210	210	210
2. ਗੋਰਮਿੰਟ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਗੁਰੂ ਤੇਗਬਹਾਦਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ	Government Polytechnic, Guru Teg Bahadur, Faridkot	—	62	59	137	120	120	112	120	120	120
3. ਜੇ. ਆਰ. ਗੋਰਮਿੰਟ ਪੌਲੀ-ਟੈਕਨਿਕ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	J.R. Government Polytechnic, Hoshiarpur ...	120	128	172	253	185	166	196	210	255	255
4. ਗੋਰਮਿੰਟ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਬਟਾਲਾ	Government Polytechnic, Batala ...	—	81	106	211	210	181	168	210	210	210
5. ਮੋਹਰ ਚੰਦ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਜਲੰਧਰ	Mehar Chand Polytechnic Jalandhar ...	120	129	183	136	189	158	166	165	205	205
6. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਲੁਧਿਆਣਾ	Guru Nanak Polytechnic, Ludhiana ...	120	119£	178£	271	305	207	273	270	270	270
7. ਥਾਪਰ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਪਟਿਆਲਾ	Thapar Polytechnic, Patiala ...	119	68	138	198	180	190	153	150	150	150
8. ਰਾਮਗੜੀਆ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਫਗਵਾੜਾ	Ramgarhia Polytechnic, Phagwara ...	180	90	137	131	139	133	120	120	120	120
9. ਗੋਰਮਿੰਟ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਬਠਿੰਡਾ	Government Polytechnic Bathinda ...	—	—	—	—	15	15	60	90	120	120
ਰਾਜ	State ...	659	780	1,036	1,525	1,479	1,290	1,455	1,545	1,660	1,660

481

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਸਿਖਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ।
Source.—Director, Technical Education and Industrial Training, Punjab.

£ਆਟੋ ਮੋਬਾਇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਪੋਸਟਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ।
£Includes Post Graduate Diploma course in Automobile Engineering.

ਸਾਰਣੀ 20.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ

Table 20.8—Number of Industrial Training

ਜਿਲ੍ਹਾ District	1970-71		1975-76		1980-81		
	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	
	0	1	2	3	4	5	6
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	4	1,220	4	1,632	4	1,366
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	3	986	3	1,261	5	1,114
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	1	236	1	297	2	230
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	2	611	2	809	3	862
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	2	697	2	1,110	3	1,058
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	2	737	2	914	2	736
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	2	912	2	1,115	3	794
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	2	579	2	647	2	704
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	2	513	2	633	3	752
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	2	365	2	635	2	757
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	1	189	1	317	2	270
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	4	1,169	4	1,530	6	1,270
ਜੋੜ Total	...	27	8,214	27	10,900	37	9,913

ਆਈ—ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

I—No. of Institutions.

ਏ—ਵਾਸਤਵਿਕ ਦਾਖਲਾ ਸਮਰਥਾ

A—Actual Intake.

ਖਿਆ

CATION

ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦਾਖਲਾ

Institutes and their actual intake in Punjab by Districts

1983-84		1984-85		1985-86		1986-87		1987-88		1988-89	
ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A	ਆਈ I	ਏ A
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
4	1,767	4	1,318	4	1,117	4	1,552	4	1,010	4	1,212
5	1,469	5	955	5	1,044	5	1,097	5	832	5	797
2	544	2	342	2	395	2	184	2	253	2	178
3	1,141	3	857	3	848	3	811	3	655	3	654
3	1,282	3	1,010	3	839	3	830	3	808	3	852
2	1,009	2	652	2	484	2	730	2	513	2	603
4	1,454	4	943	4	1,000	4	894	4	868	4	781
2	899	2	640	2	502	2	611	2	521	2	616
3	1,176	3	716	3	719	3	658	3	681	3	611
2	928	2	663	2	473	2	638	2	472	2	615
2	463	2	289	2	315	2	254	2	288	2	244
6	1,699	6	1,201	6	1,177	6	1,107	6	848	6	1,117
38	13,831	38	9,586	38	8,913	38	9,366	38	7,749	38	8,280

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director, Technical Education and Industrial Training, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 20.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ
Table 20.9—Number and Seats in Technical

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	Name of the Institution	1970-71		1975-76		1980-81		
		ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	
	0	1	2	3	4	5	6	
1. ਖਾਸ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	Special Trade Institutes	...	5	694	6	970	6	895
2. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ	Scheduled Castes Welfare Training Centres	...	5	288	5	352	5	380
3. ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ	Government Polytechnics for Women	...	1	60	1	180	1	180
4. ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ	Industrial Schools for Boys	...	1	96	1	64	1	136
5. ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਕੂਲ	Industrial Schools for Girls	...	37	2,380	40	3,294	44	4,070
6. ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਕੂਲ	Private Affiliated Schools for Girls	...	15	720	15	816	15	800

ਆਈ—ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

I—Number of Institutions.

ਐਸ—ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

S—Number of seats.

ਸਿੱਖਿਆ
CATION
 ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ
 Training Institutions in Punjab

1983-84		1984-85		1985-86		1986-87		1987-88		1988-89	
ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S	ਆਈ I	ਐਸ S
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
6	931	6	931	6	931	6	931	0	931	6	931
5	380	5	380	5	380	5	380	5	380	5	380
1	250	1	250	1	250	1	250	1	250	1	250
1	136	1	136	1	136	1	136	1	136	1	236
44	3,864	44	3,864	44	3,968	44	3,968	4	4,414	45	4,270
13	704	12	656	0	336	7	352	8	429	8	418

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source :—Director, Technical Education and Industrial Training, Punjab.

ਸਿਖਿਆ

EDUCATION

ਸਾਰਣੀ 20.10 :—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ

Table 20.10—Districtwise Adult Education Statistics in Punjab.

ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ		ਚਲ ਰਹੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Centres in operation			ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Adults admitted			
Year/District		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	
0		1	2	3	4	5	6	
1985-86		...	255	2,219	2,474	9,446	79,876	89,322
1986-87		...	325	2,168	2,493	13,262	86,003	99,265
1987-88		...	469	2,765	3,234	18,002	1,02,391	1,20,393
1988-89		...	608	2,920	3,528	20,179	99,389	1,19,568
ਜਿਲ੍ਹਾ		Districts 1988-89						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	6	294	300	220	10,261	10,481
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	—	300	300	—	12,000	12,000
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	86	158	244	2,868	6,316	9,184
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	31	269	300	980	8,361	9,341
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	35	265	300	2,122	7,775	9,897
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	84	216	300	2,537	6,442	8,979
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3	288	291	90	8,982	9,072
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	107	191	298	3,481	6,781	10,262
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	68	232	300	2,687	8,116	10,803
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	118	179	297	3,200	8,680	11,880
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	55	245	300	1,715	7,811	9,526
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	15	283	298	279	7,864	8,143

ਸਾਧਨ:—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Director of Public Instruction, Punjab.

ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

EDUCA
ਸਾਰਣੀ 20.11—ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੱਖਿਆ
Table 20.11—Recognised Educational Institutions by type in

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ State/U.Ts.	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ University	ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Number of					
		ਆਰਟਸ, ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਕਾਲਜ Arts, Science and Commerce College	ਇੰਜੀ- ਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕ- ਨੀਕੀ ਕਾਲਜ Engineering and Technical College	ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ (ਕੇਵਲ ਐਮ. ਬੀ. ਬੀ. ਐਸ) Medical College (M.B.B. S. only)	ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ Teachers Training College	ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ(10+ 2 ਪੈਟਰਨ) Higher Secun- dary School (10+2 Pattern)	
0		1	2	3	4	5	6
(ੳ) ਰਾਜ	(A) States						
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	12	361	27	10	48	48
2. ਆਸਾਮ	Assam ...	3	160	3	3	9	365
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	9	405	6	10	15	177
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	9	218	10	6	39	1,298
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	3	114	2	1	18	197
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh ...	3	37	1	1	2	123
7. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	4	27	4	2	3	190
8. ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka ...	8	372	50	18	60	9,050
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	6	142	7	5	19	21
10. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	12	375	11	6	19	2,263
11. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	11	548	74	16	81	1,350
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	1	23	—	1	3	30
13. ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalya ...	1	23	—	—	1	—
14. ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	—	16	1	—	1	—
15. ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	5	182	3	3	34	—
16. ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	4@	170	3	5	18	324
17. ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	6	138	3	5	33	14
18. ਸਿਕਿਮ	Sikkim ...	—	1	—	—	—	—
19. ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	10	203	37	13	22	1,710
20. ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura ...	1	11	1	—	1	126
21. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	20	403	3	8	13	—
22. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	8	302	9	10	43	1,147
23. ਗੋਆ	Goa	1	11	2	1	1	27
2.4 ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	1	3	—	—	—	38
25. ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram ...	—	12	—	—	1	—
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ	(B) Union Territories						
1. ਅੰਡਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	A. & N. Islands ...	—	1	—	—	1	28
2. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh ...	—	12	2	—	—	10
3. ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	—	—	—	—	—	3
4. ਦਿੱਲੀ	Delhi ...	3	52	2	4	—	697
5. ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman and Diu	—	1	—	—	—	2
6. ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep ...	—	—	—	—	—	—
7. ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry ...	1	6	1	1	—	22
ਭਾਰਤ	India ...	142	4,329	262	129	485	1,115

@ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਅੰਡਰ ਗਰੈਜੂਏਟ ਕਾਲਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।
@ Includes under Graduate College of Teachers Training also.

- @ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ।
@Include Punjab University, Chandigarh,
* ਕੰਮਪੋਜਿਟ ਜੂਨੀਅਰ ਕਾਲਜ ।
* Composite Junior College.
† ਸੂਚਨਾ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ।
† Information Includes in Polytechnic Institutions.

ਆ
TIONਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Various States of India(30 ਸਤੰਬਰ 1987 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September 1987)

ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Educational Institutions.

ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ) (Higher Secondary School (Old Pattern))	ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ (High/Post Basic School)	ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀ- ਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ (Middle/ Senior Basic School)	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ (Primary/ Junior Basic School)	ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਪ੍ਰੀ-ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ (Pre-Primary/ Pre-Basic School)	ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ (Teachers Training School)	ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (Polytechnic Institutions)	ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ, ਆਰਟ ਅਤੇ ਕਰਾਫਟ ਸਕੂਲ (Technical, Industrial Arts and Crafts Schools)	ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਐਨ) (Other Insti- tutions (N))
7	8	9	10	11	12	13	14	15
—	5,186	5,724	46,080	35	25	78	361	649
—	2,380	5,181	26,670	482	32	6	27	8
—	3,563	12,164	51,391	3	93	16	31	11
—	3,448	16,000	12,950	2,050	89	26	978	12
—	1,897	1,222	5,048	27	—	20	120	1
—	807	1,075	7,009	10	6	4	33	2
—	888	2,282	8,610	—	14	2	20	2
—	3,959	14,790	24,143*	5,219	173	173	117	198
—	2,431	2,885	6,817	246	99	25	151	39
—	1,491	13,279	65,275	769	52	14	63	1
—	7,300	17,500	38,300	800	6	140	1,159	24
—	349	436	2,777	1	—	1	25	6
—	292	670	4,158	1,155	10	1	3	1
—	111	343	1,270	—	3	1	3	5
—	4,036	9,269	39,640	—	71	4	19	184
—	2,405	1,395	12,322	2	9	10	97	2
897	2,171	8,355	28,507	34	36	14	68	5
—	54	123	489	528	1	—	1	—
—	2,819	5,749	29,319	22	75	139	175	9
—	255	418	1,927	2,615	3	1	3	2
—	2,364	16,582	74,480	35	121	48	78	3,381
—	5,654	4,147	50,827	176	58	46	149	10
—	305	119	994	NA	5	3	15	1
—	55	219	1,036	249	—	—	3	—
—	162	477	1,033	—	2	1	1	—
—	27	42	184	18	1	1	—	—
—	54	33	41	98	—	2	2	1
—	5	39	122	—	—	—	—	—
—	287	372	1,840	51	5	5	15	8
—	16	17	39	10	—	—	2	—
—	9	4	19	20	—	—	—	2
—	65	103	354	110	1	1	1	1
897	54,845	1,41,014	5,43,677	14,765	990	782	3,726	4,565

(ਐਨ) ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਮਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ/ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬੋਰਡ, ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ/ਜੂਨੀਅਰ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(N) Other institutions included institution deemed as universities, institutions of National importance, Board of intermediate/secondary education, Research institutions and Intermediate/Junior Colleges

ਸਾਧਨ: ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Sources: Ministry of Education, Government of India.

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ States/U.Ts.		ਅਧਿ TEA					
		ਹਾਈਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ(10+2 ਪੈਟਰਨ) Higher Secondary School (10+2 Pattern)			ਹਾਈਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ(ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ) Higher Secondary School (Old Pattern)		
		ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total
	0	1	2	3	4	5	6
(ੳ) ਰਾਜ	(A) States						
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	5,455	2,747	8,202	—	—
2. ਆਸਾਮ	Assam	...	8,360	1,741	10,101	—	—
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	3,631	1,441	5,072	—	—
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	26,000	7,500	33,500	—	—
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	3,870	2,155	6,025	—	—
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	2,298	1,068	3,366	—	—
7. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	3,391	1,311	4,702	—	—
8. ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	12,285	14,054	16,339	—	—
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	494	1,508	2,002	—	—
10. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	23,994	7,431	31,425	—	—
11. ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	42,000	16,500	58,500	—	—
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	740	290	1,030	—	—
13. ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	—	—	—	—	—
14. ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	18	5	23	—	—
15. ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	—	—	—	—	—
16. ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	5,715	4,878	10,593	—	—
17. ਰਾਜਸਥਾਨ	Raasthan	...	—	—	—	4,96,824	1,37,538
18. ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	381	222	603	—	—
19. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	41,218	27,379	68,597	—	—
20. ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	2,654	1,209	3,863	—	—
21. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	1,04,597	20,562	1,25,159	—	—
22. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	28,582	8,478	37,060	—	—
23. ਗੋਆ	Goa	...	316	232	548	—	—
24. ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	745	130	875	—	—
25. ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ	Mizoram	...	7	1	8	—	—
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ	(B) Union Territories						
1. ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	A. & N. Islands	...	665	407	1,072	—	—
2. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	161	346	507	—	—
3. ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	62	25	87	—	—
4. ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	11,945	17,670	29,615	—	—
5. ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	21	4	25	—	—
6. ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep	...	30	2	32	—	—
7. ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	476	263	739	—	—
ਭਾਰਤ	India	...	3,30,111	1,20,249	4,50,360	4,96,824	1,37,538
						6,34,362	

ਦਿਖਾ

CATION

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਿਣਤੀ

type of Institutions in India by States

(30 ਸਤੰਬਰ 1987 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 30th September, 1987)

ਆਪਕ

CHERS

ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ High/Post Basic School			ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ Middle/Senior Basic School			ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ Primary/Junior Basic School		
ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Men	ਇਸਤਰੀਆਂ Women	ਜੋੜ Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15
47,902	20,049	67,951	29,596	13,266	42,862	71,022	26,521	97,543
20,286	4,796	25,082	29,216	6,916	36,132	49,733	17,101	66,834
35,800	4,442	40,242	75,035	16,135	91,170	93,393	18,567	1,11,960
15,000	3,000	18,000	71,200	56,000	1,27,200	17,200	9,900	27,100
23,857	14,957	38,814	7,125	4,352	11,477	8,892	6,351	15,243
6,105	2,483	8,588	4,836	1,198	6,034	10,774	5,934	16,708
9,132	4,557	13,689	11,387	5,644	17,031	7,835	5,369	13,204
23,694	7,516	31,210	54,214	32,299	86,513	29,325	10,904	40,229
36,566	53,558	90,124	20,656	30,330	50,986	20,051	31,228	51,289
13,072	3,437	16,509	59,945	17,756	77,701	1,28,892	35,880	1,64,772
77,800	36,200	1,14,000	90,200	51,200	1,41,400	71,000	43,100	1,14,100
3,690	1,170	4,860	3,320	830	4,150	7,470	1,750	9,220
1,480	1,226	2,706	1,872	1,101	2,973	4,236	2,471	6,707
1,649	748	2,397	2,592	675	3,267	4,673	1,800	6,473
31,472	6,980	58,452	31,304	4,443	35,747	63,997	12,024	76,021
20,719	15,756	36,475	5,503	4,085	9,588	21,801	24,971	46,772
22,675	5,719	28,394	53,400	16,693	70,093	49,099	16,184	65,283
774	501	1,275	1,100	459	1,559	1,539	563	2,102
24,730	16,392	41,122	33,998	32,093	66,091	71,852	45,493	1,17,345
3,530	1,184	4,714	2,993	872	3,865	6,027	1,686	7,713
25,341	4,814	30,155	72,095	17,758	89,853	2,21,100	50,313	2,71,413
48,981	32,718	81,699	17,895	6,847	24,742	1,43,942	40,336	1,84,278
2,608	3,085	5,693	433	537	970	1,187	1,668	2,855
572	122	694	1,047	228	1,275	1,559	327	1,886
1,004	188	1,192	2,269	545	2,814	2,101	1,763	3,864
355	346	701	369	295	664	422	248	670
387	1,508	1,895	59	461	520	25	367	392
29	12	41	162	193	355	112	48	160
2,938	3,942	6,880	1,987	3,082	5,069	80,460	11,790	2,250
110	42	152	132	53	185	137	140	277
216	54	270	66	50	116	149	67	216
963	580	1,543	1,045	715	1,760	1,131	675	1,806
50,34,37	2,52,082	7,55,519	6,87,051	3,27,111	10,14,162	11,91,146	4,25,539	16,16,685

ਸਾਧਨ : ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source: Ministry of Education, Government of India.

ਸਾਰਣੀ 20.13—ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਮਾਨਤਾ
Table 20.13—Scholars on Roll by type of

ਦਾਖਲਾ ਨੰ:

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	States/U.Ts.	ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (10+2 ਪੈਟਰਨ)			ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟਰਨ)			
		Higher Secondary School (10+2 Pattern)		ਜੋੜ Total	Higher Secondary School (Old Pattern)		ਜੋੜ Total	
		ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls		ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls		
(ਉ) ਰਾਜ	(A) States	1	2	3	4	5	6	
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	1,94,217	81,186	2,75,403	—	—	—
2. ਆਸਾਮ	Assam	...	1,36,839	56,720	1,93,559	—	—	—
3. ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	1,45,462	41,695	1,87,157	—	—	—
4. ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	5,81,000	3,19,000	9,00,000	—	—	—
5. ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	135,687	50,194	1,85,881	—	—	—
6. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	40,277	24,681	64,958	—	—	—
7. ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	57,584	32,792	90,376	—	—	—
8. ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	1,16,394	35,772	1,52,166	—	—	—
9. ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	23,305	16,693	39,998	—	—	—
10. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	3,05,372	98,869	4,04,241	—	—	—
11. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	13,42,000	6,85,000	20,27,000	—	—	—
12. ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	10,150	7,950	18,100	—	—	—
13. ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	—	—	—	—	—	—
14. ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	287	117	404	—	—	—
15. ਉੜੀਸਾ*	Orissa*	...	—	—	—	—	—	—
16. ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	1,91,933	1,13,376	3,05,309	—	—	—
17. ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	—	—	—	4,96,824	1,37,538	6,34,362
18. ਸਿਕਮ	Sikkim	...	5,339	4,061	9,400	—	—	—
19. ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	12,74,170	3,12,714	20,86,884	—	—	—
20. ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	55,496	38,882	94,378	—	—	—
21. ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	33,54,747	10,58,195	44,12,942	—	—	—
22. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	7,75,469	3,83,102	11,58,571	—	—	—
23. ਗੋਆ	Goa	...	9,193	6,523	16,716	—	—	—
24. ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	12,182	6,660	18,842	—	—	—
25. ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	37	27	64	—	—	—
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ /	(B) Union Territories							
1. ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ	Andaman and Nicobar Islands	...	11,825	9,529	21,354	—	—	—
2. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	6,994	5,989	12,983	—	—	—
3. ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	1,358	812	2,170	—	—	—
4. ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	3,85,200	3,27,600	7,12,800	—	—	—
5. ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman & Diu	...	489	193	682	—	—	—
6. ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep	...	14	1	15	—	—	—
7. ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	15,053	9,056	24,109	—	—	—
ਭਾਰਤ	India	...	91,88,073	42,28,389	1,34,16,462	4,96,824	1,37,538	6,34,362

*No teacher has been appointed for +2 Stage, existing teaching staff of colleges manage the work of 10+2 Stage.

ਬਿਆ

CATION

ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Institution in Recognised Schools in India by States

(30 ਸਤੰਬਰ, 1987 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
(As on 30th September, 1987)

Enrolment ('000)

ਹਾਈ/ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ High/Post Basic School			ਮਿਡਲ/ਸੀਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ Middle/Senior Basic School			ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ Primary/Junior Basic School		
ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਜੋੜ Total
7	8	9	10	11	12	13	14	15
14,24,218	8,41,460	22,65,678	11,37,599	7,58,097	18,95,696	31,55,513	23,20,023	54,75,536
4,24,766	2,89,706	7,14,472	6,13,211	5,17,965	11,31,176	14,59,369	11,87,634	26,47,003
11,11,070	2,86,590	13,97,660	26,07,027	11,54,717	37,61,744	37,29,866	18,46,979	55,76,845
3,14,000	1,73,000	4,87,000	29,76,000	22,26,000	52,02,000	6,51,000	4,18,000	10,69,000
8,41,598	4,50,496	12,92,094	2,52,471	1,77,741	4,30,212	3,77,529	3,12,022	6,89,551
1,71,149	1,00,043	2,71,192	64,171	42,879	1,07,050	3,51,793	3,01,817	6,53,610
1,73,059	96,527	2,69,586	2,58,392	1,38,610	3,97,002	2,33,027	1,64,115	3,97,142
4,76,553	3,03,770	7,80,323	10,68,164	7,71,301	18,39,485	24,26,453	20,22,630	44,49,083
12,52,963	12,35,537	24,88,505	8,31,024	7,77,667	16,08,691	8,64,636	8,26,824	16,91,460
4,07,028	1,30,515	5,37,543	15,31,216	6,00,828	21,32,044	45,56,081	28,08,252	73,64,333
21,84,000	13,30,000	35,14,000	29,35,000	23,70,000	53,05,000	23,87,000	20,42,000	44,29,000
55,720	45,860	1,01,580	40,150	28,450	68,600	98,700	78,400	1,77,100
33,916	31,642	65,558	25,512	24,681	50,193	1,10,625	1,03,327	2,13,952
26,718	24,739	51,457	37,584	34,610	72,194	80,290	74,050	1,54,340
3,01,756	1,35,583	4,37,339	5,36,000	2,96,000	8,32,000	19,92,000	14,44,000	34,36,000
5,00,137	3,89,375	8,89,512	98,318	72,015	1,70,333	10,02,025	8,50,724	18,52,749
4,44,447	1,28,375	5,72,822	15,20,446	5,28,409	20,48,855	21,11,613	8,26,014	29,37,627
12,671	9,916	22,587	12,782	9,892	22,674	15,997	12,789	28,786
7,25,293	5,66,187	12,91,480	16,69,062	13,48,353	30,17,415	28,57,622	24,13,093	52,70,715
63,393	47,335	1,10,728	54,251	42,307	96,558	1,29,117	1,03,062	2,32,179
7,85,395	2,57,932	10,43,327	20,92,194	6,66,591	27,58,785	82,42,698	40,53,971	1,22,96,669
18,68,640	11,31,906	30,00,546	5,82,505	4,28,814	10,11,319	41,75,890	32,20,864	73,96,754
91,141	76,837	1,67,978	11,078	9,874	20,952	36,826	34,046	70,872
9,809	6,416	16,225	18,662	12,129	30,791	33,909	21,699	55,608
5,975	5,440	11,415	16,016	15,233	31,249	52,179	48,157	1,00,336
8,595	7,057	15,652	7,498	6,410	13,908	7,455	6,594	14,049
25,187	21,951	47,138	5,971	4,497	10,468	5,819	4,771	10,590
566	335	901	6,773	4,570	11,343	3,994	2,557	6,551
81,550	79,320	1,60,870	68,726	49,370	1,18,096	3,75,800	3,17,360	6,93,160
2,595	1,680	4,275	4,045	3,336	7,381	5,705	5,178	10,883
3,004	1,741	4,745	1,167	1,575	2,742	2,782	2,285	5,067
22,734	17,588	40,322	27,043	22,147	49,190	26,909	24,643	51,552
1,38,49,651	82,24,859	2,20,74,510	2,11,10,058	1,31,45,088	3,42,55,146	4,15,60,222	2,78,97,880	6,94,58,102

ਸਾਧਨ : ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source : Ministry of Education, Government of India,

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

- ਸਾਰਣੀ 21.1 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ 1988-89 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.2 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ 1988-89 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸੜਕ ਤੇ ਚਾਲੂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.3 ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰਏਜ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.4 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਏ ਸਟੇਜ ਕੋਰੀਏਜ ਪ੍ਰਮਟ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.5 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਟਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.6 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.7 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਅਤੇ ਸਾਲ 1988 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 21.8 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1988-89 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.9 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.10 ਵਿਚ ਪੇਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1988-89 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.11 ਵਿੱਚ ਪੇਪਸੂ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.12 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕੁਲ ਰਜਿਸਟਰਡ (ਟੈਕਸ/ਟੈਕਸ ਬਿਨਾਂ) ਗੱਡੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀਆਂ 21.13 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। 1988-89 ਸਾਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.14 ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 100 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.15 ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1984 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਸਰਫੇਸਡ ਅਤੇ ਅਣਸਰਫੇਸਡ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.16 ਰੇਲਵੇ ਮਾਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਮਾਰਗ ਗਿਣਨ ਸਮੇਂ ਦੋਹਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਹਰੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋਵਾਰ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.17 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜੇ ਵੱਡੀ ਲਾਇਨ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਲੱਦੇ ਹੋਏ ਵੇਗਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 21.18 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਕਖਾਨਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 21.19 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਉਂਦਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵੰਡੇ ਟੀ. ਵੀ. ਸੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XXI

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Table 21.1 shows the number of different types of vehicles registered in the Punjab State over a number of years and district-wise data for the year 1988-89.

Table 21.2 shows the number of different types of vehicles on the road in the Punjab State over a number of years and district-wise for the year 1988-89.

Table 21.3 shows daily kilometreage allotted to different categories of operators.

Table 21.4 shows number of stage carriage permits/buses held by different categories of operators in Punjab.

Table 21.5 shows the permit position by category of vehicle in Punjab.

Table 21.6 shows number of accidents according to class of vehicles in Punjab.

Table 21.7 shows road accidents in Punjab in different years and districtwise data for the year 1988.

Table 21.8 presents the progress achieved by the Punjab Railways (Commercial Wing) during 1988-89.

Table 21.9 depicts the progress of Punjab Roadways (Commercial Wing) from 1983-84 to 1988-89.

Table 21.10 presents the progress achieved by the Pepsu Road Transport Corporation (Commercial Wing) during 1988-89.

Table 21.11 depicts the progress of Pepsu Road Transport Corporation (Commercial Wing) from 1983-84 to 1988-89.

Table 21.12 denotes comparative position in respect of number of various types of registered (Taxed/Tax-free) vehicles in use in the States of India.

Tables 21.13 show road length of different types maintained by the Public Works Department in Punjab. District-wise data have been shown for the year 1988-89.

Table 21.14 shows road length per 100 square kilometres of area and per lakh of population and number of villages linked with roads.

Table 21.15 shows surfaced and unsurfaced road length in India (State-wise) as on 31st March, 1984.

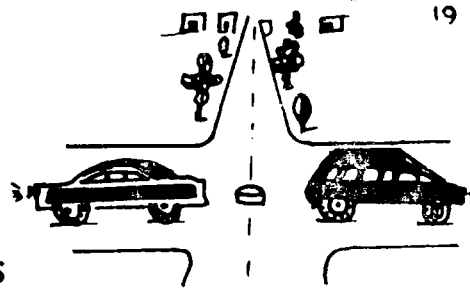
Table 21.16 shows route kilometres of the railways. In calculating route kilometres double or triple lines are counted only once.

Table 21.17 presents the figures regarding number of wagons loaded with important commodities.

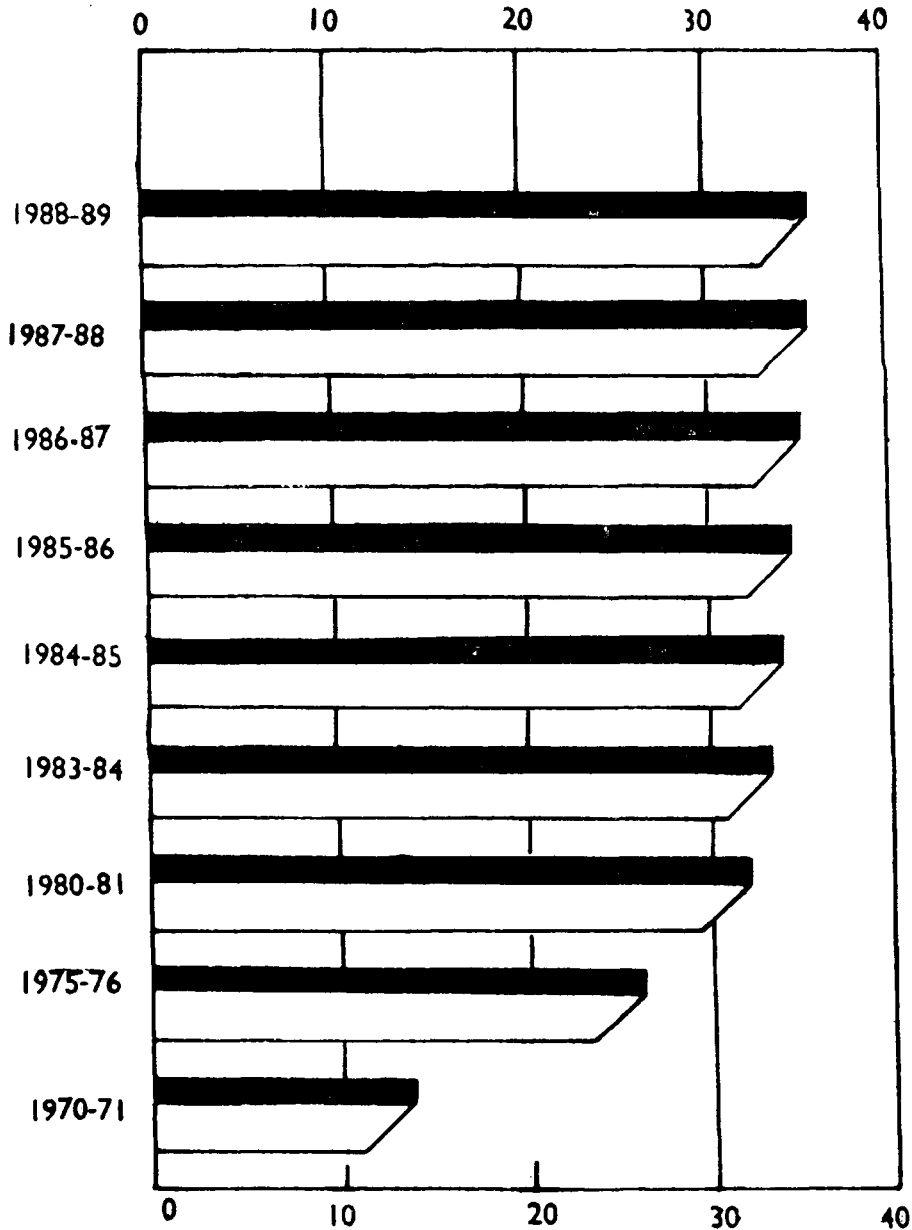
Tables 21.18 give data about Post Offices in Punjab.

Table 21.19 gives number of T. V. Sets distributed under the Community Viewing Scheme in Punjab.

ROAD LENGTH

THOUSANDS KILOMETRES

NOTE :—ROADS MAINTAINED BY P.W.D. (B. & R.) PB.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ
TRANSPORT AND

ਸਾਰਣੀ 21.1—31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ
TABLE 21.1—Number of Different Types of Motor

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ Type of					
		ਬਸਾਂ Buses	ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੈਗਨ Cars and Station Wagons	ਜੀਪਾਂ Jeeps	ਟੈਕਸੀਆਂ Taxies	ਤਿੰਨਾਂ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Three Wheclers	
	0	1	2	3	4	5	
	1975-76	...	3,708	19,150	3,296	1,498	1,939
	1980-81	...	5,850	25,888	5,495	1,867	2,897
	1983-84	...	6,355	30,859	7,025	2,601	4,425
	1984-85	...	6,560	32,842	7,704	2,705	5,136
	1985-86	...	7,078	35,908	8,307	3,070	6,566
	1986-87	...	7,590	39,448	9,091	3,161	8,127
	1987-88	...	8,134	45,487	9,779	3,302	10,135
	1988-89	...	8,662*	51,366	10,528	3,395@	11,293
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	796	1,388	1,238	87	231
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,148	9,692	963	287	3,557
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	147	1,446	220	68	450
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	763	8,754	1,952	274	2,646
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	441	1,346	386	73	515
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1,302	1,618	619	97	66
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	566	12,836	994	759	1,761
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	495	2,007	1,371	214	507
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	602	2,180	930	392	626
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	229	3,374	623	124	144
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	251	858	282	137	60
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,882	5,867	950	262	730

*ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ 40 ਬਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

*Includes 40 buses registered at Chandigarh.

@ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ 621 ਟੈਕਸੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

@In clndes 621 Taxies registered at Chandigarh.

ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
COMMUNICATIONS

ਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ
Vehicles Registered in Punjab by District as on 31st March

(ਕਿੱਠਤੀ)
(Number)

ਕਸਮ Vehicles							
ਗੱਡੀਆਂ Vehicles		ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ Goods Vehicles			ਹੋਰ Others		
ਦੋ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Two Wheeled	ਜੋੜ ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ Total Passenger Vehicles	ਚਾਰ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਪਰ- ਟਰੱਕ ਆਦਿ Four wheeler and above—Trucks & Lorries	ਤਿੰਨ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Three Wheeled	ਜੋੜ ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ Total Goods Vehicles	ਟਰੈਕਟਰ Tractors	ਹੋਰ Others	ਕੁੱਲ ਜੋੜ (7+10+ 11+12) Grand Total (7+10+11+ 12)
6	7	8	9	10	11	12	13
80,105	1,09,696	10,093	2,536	12,629	50,664	446	1,73,435
1,76,555	2,18,552	19,174	2,918	22,092	1,18,845	665	3,60,154
3,11,095	3,62,360	27,918	3,674	31,592	1,81,680	1,085	5,76,717
3,76,653	4,31,600	29,681	3,911	33,592	1,95,513	1,191	6,61,896
4,52,217	5,13,146	31,931	4,281	36,212	2,08,614	1,273	7,59,245
5,32,674	6,00,091	34,857	4,593	39,450	2,22,183	1,435	8,63,159
6,13,665	6,90,502	38,517	4,868	43,385	2,39,121	1,738	9,74,746
6,90,415	7,75,659* [@]	41,684	5,184	46,868	2,53,716	2,123	10,78,366* [@]
34,261	38,001	3,186	77	3,263	10,275	42	51,581
1,07,118	1,22,765	3,390	345	3,735	23,720	99	1,50,319
28,969	31,300	946	377	1,323	9,668	—	42,291
1,35,422	1,49,811	7,864	1,163	9,027	18,804	93	1,77,735
40,129	42,890	2,008	196	2,204	9,723	7	54,824
15,384	19,086	2,651	183	2,834	5,457	401	27,778
1,56,085	1,73,001	6,994	2,087	9,081	28,836	604	2,11,522
36,711	41,305	2,077	152	2,229	37,899	148	81,581
27,455	32,185	3,597	279	3,876	26,011	120	62,192
22,365	26,859	1,929	104	2,033	31,506	113	60,511
19,104	20,652	1,850	146	1,996	25,795	181	48,664
67,412	77,103	5,192	75	5,267	26,022	315	1,08,707

ਸਾਧਨ :—ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—State Transport Commissioner, Punjab.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਚਾਲੂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ
TABLE 21.2—Number of different types of motor vehicles on road in Punjab by District as on 31st March

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ Passenger Vehicles						ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ Goods Vehicles				ਹੋਰ Others		ਕੁਲ ਜੋੜ (7+10+ 11+12) Grand Total (7+10+ 11+12)	
	ਬੱਸਾਂ Buses	ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੈਗਨ Station wagons and Cars	ਜੀਪਾਂ Jeeps	ਟੈਕਸੀਆਂ Taxies	ਤਿੰਨ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Three wheelers	ਦੋ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Two wheelers	ਜੋੜ ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ Total passen- ger vehicles	ਚਾਰ ਵਾਲੇ ਉਪਰ ਆਂਦਿ Four wheeler and above Truck and Lorries	ਤਿੰਨ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Three wheelers	ਜੋੜ ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ Total goods vehicles	ਟਰੈਕਟਰ Tractors	ਹੋਰ Others		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1975-76	...	4,247	17,379	2,555	2,033	2,077	64,073	92,364	9,162	1,423	10,585	45,300	1,514	1,49,763
1980-81	...	5,201	20,398	5,598	1,884	1,998	1,42,094	1,77,173	17,388	3,655	21,043	1,18,845	679	3,17,740
1983-84	...	4,337	29,670	6,985	2,542	3,246	2,45,335	2,92,115	27,568	4,417	31,985	1,79,233	813	5,04,146
1984-85	...	5,162	32,160	7,939	2,726	3,813	2,93,750	3,45,550	30,149	5,503	35,652	1,90,302	879	5,72,383
1985-86	...	5,605	34,637	8,356	3,197	4,934	3,84,614	4,41,343	33,264	5,472	38,736	2,01,603	871	6,82,553
1986-87	...	5,801	36,943	8,967	3,191	6,474	4,46,069	5,07,445	35,843	5,412	41,255	2,15,920	1,167	7,65,787
1987-88	...	6,247	41,632	9,037	3,226	7,692	5,07,174	5,75,008	40,811	5,548	46,359	2,31,837	1,286	8,54,490
1988-89	...	8,264*	47,238	10,046	3,187@	8,611	5,54,282	6,31,623* ㉔	33,735	5,137	44,873	2,45,006	1,486	9,26,993* @

500

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89														
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	241	1,472	261	132	239	30,846	33,191	2,632	187	2,819	8,600	41	44,651
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	483	2,947	683	227	1,528	16,482	22,350	1,905	136	2,041	23,720	18	48,129
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	..	110	2,188	283	53	397	19,342	22,373	633	345	978	9,668	—	33,019
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	811	11,857	2,706	297	2,763	1,45,807	1,64,241	7,958	1,478	9,436	19,038	97	1,92,812
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	190	1,117	279	149	382	30,080	32,197	2,113	236	2,349	9,621	—	44,167
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	..	3,147	1,756	472	47	53	12,486	17,961	1,894	127	2,021	4,779	542	25,303
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	327	10,927	1,138	590	1,399	1,37,040	1,51,421	6,092	1,925	8,017	25,199	117	1,84,754
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	339	2,650	1,172	204	464	39,481	44,310	2,442	33	2,475	38,546	157	85,488
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	..	226	2,025	1,142	369	449	17,850	22,061	3,407	221	3,628	26,749	35	52,473
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	232	3,473	637	125	158	22,538	27,163	1,929	104	2,033	30,007	110	59,313
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	259	615	262	237	49	13,205	14,627	3,596	270	3,866	23,057	19	41,569
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1,871	6,211	1,011	262	730	69,125	79,210	5,135	75	5,210	26,022	350	1,10,792

ਸਾਧਨ : ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—State Transport Commissioner, Punjab.

*ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਚਲਦੀਆਂ 28 ਬੱਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

*Includes 28 buses on road at Chandigarh Headquarters.

@ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਚਲਦੀਆਂ 495 ਟੈਕਸੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

@ Includes 495 taxis on road at Chandigarh Headquarters.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.3 : ਬਸ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 31 ਮਾਰਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
Table 21.3. Daily Kilometre allotted to bus operators as on 31st March

ਸਾਲ Year	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ Kilometrage allotted in Punjab						
	ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ Punjab Roadways	ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ Pepsu Road Transport Corporation	ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ Municipal Corporation Transport	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਚਾਲਕ Private Operator	ਜੋੜ Total	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਿਲੋਮੀਟਰ Kilometres of Punjab buses in other States	ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ Kilometres of Other States buses in Punjab
0	1	2	3	4	5	6	7
1975-76 ...	3,62,545	1,72,430	—	2,70,610	8,05,585	..	..
1980-81 ...	4,48,878	2,37,828	26,116	3,43,490	10,56,312	61,283	63,039
1983-84 ...	5,08,115	2,58,674	26,116	3,54,411	11,47,316	77,455	79,335
1984-85 ...	5,36,548	2,72,431	26,116	3,56,641	11,91,736	77,455	79,333
1985-86 ...	5,36,658	2,77,514	26,116	3,70,265	12,10,553	82,150	83,035
1986-87 ...	5,21,965	2,67,272	26,116	3,86,053	12,01,406	82,103	83,055
1987-88 ...	5,23,837	2,67,776	26,116	3,86,323	12,04,052	82,103	83,035
1988-89 ...	5,51,182	2,79,377	26,558	4,30,724	12,87,841	96,202	1,01,333

ਸਾਧਨ :—ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—State Transport Commissioner, Punjab.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.4 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਏ ਜਟੇਜ ਕੇਰੀਏਜ਼ ਪ੍ਰਮਿਟ ਅਤੇ ਬਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 21.4 Stage carriage permits/Buses held by different category of Operators in Punjab

ਸਾਲ Year	ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ Punjab Roadways		ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ PEPSU Road Transport Corporation		ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ Municipal Corporation Transport		ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਚਾਲਕ Private Operator		ਜੋੜ Total		
	ਪ੍ਰਮਿਟ Permits	ਬੱਸਾਂ Buses	ਪ੍ਰਮਿਟ Permits	ਬੱਸਾਂ Buses	ਪ੍ਰਮਿਟ Permits	ਬੱਸਾਂ Buses	ਪ੍ਰਮਿਟ Permits	ਬੱਸਾਂ Buses	ਪ੍ਰਮਿਟ Permits	ਬੱਸਾਂ Buses	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1975-76	...	1,745	1,870	800	774	—	—	1,383	1,482	3,928	4,126
1980-81	...	2,329	2,248	1,214	930	137	152	2,219	1,649	5,899	4,979
1983-84	...	2,560	2,342	1,295	1,035	137	132	2,651	1,460	6,643	4,969
1984-85	...	2,596	2,354	1,302	1,042	137	128	2,649	1,492	6,684	5,026
1985-86	...	2,619	2,410	1,324	1,369	137	113	2,746	1,539	6,826	5,431
1986-87	...	2,633	2,343	1,338	1,074	137	117	2,825	1,566	6,933	5,105
1987-88	...	2,640	2,367	1,285	1,023	137	117	2,890	1,696	6,952	5,203
1988-89	...	2,717	2,356†	1,310	1,030	137	117	3,112	1,902	7,276	5,405

†ਅਣਅੰਤਮ
Provisional

ਸਾਧਨ :—ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—State Transport Commissioner, Punjab.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 21.5 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
Table No. 21.5 Permit position by category of Vehicles in Punjab

ਗੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	Type of Vehicle	ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ										No. of permits		
		1987-88 ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਜਾਰੀ		ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ		ਨਵੇਂ ਕੀਤੇ		ਰੱਦ ਕੀਤੇ		ਨਵੇਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ		1988-89 ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣ		
		<i>Valid at the end of 1987-88</i>		<i>Issued</i>		<i>Renewed</i>		<i>Cancelled</i>		<i>Does not require renewal</i>		<i>Valid at the end of 1988-89</i>		ਜੋੜ
ਪਕੇ	ਕੱਚੇ	ਪੱਕੇ	ਕੱਚੇ	ਪੱਕੇ	ਕੱਚੇ	ਪੱਕੇ	ਕੱਚੇ	ਪੱਕੇ	ਕੱਚੇ	ਪੱਕੇ	ਕੱਚੇ	Total		
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ਸਟੇਜ ਕੇਰੀਏਜ	Stage Carriage ...	4,689	2,261	914	—	300	—	1	793	5,302	1,468	5,602	1,468	7,070
ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ	Public Carrier ...	38,206	7,623	8,431	9,679	1,278	—	5,283	6,536	40,076	10,766	41,354	10,766	52,120
ਨਿਜੀ ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ	Private Carrier ...	1,088	608	194	709	55	25	52	671	1,175	621	1,230	646	1,876
ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ	Auto Rickshaw ...	5,611	—	1,400	—	177	—	391	—	6,443	—	6,620	—	6,620
ਟੈਕਸੀਆਂ	Taxis ...	3,199	—	337	—	53	—	195	—	3,288	—	3,341	—	3,341
ਟੈਂਪੂ	Tempos ...	3,666	94	685	13	366	—	118	60	3,867	47	4,233	47	4,280
ਮਿਨੀ ਬਸਾਂ	Mini Buses ..	—	647	613	120	—	31	—	545	613	222	613	222	835
ਕੌਮੀ ਪਰਮਿਟ	National Permit ..	10,370	—	3,926	—	4,456	—	340	—	13,956	—	13,956	—	13,956
ਹੋਰ	Others ...	34	—	—	—	—	—	6	—	28	—	28	—	28
ਜੋੜ	Total ...	66,863	11,233	16,500	10,521	2,229	25	6,386	8,605	74,748	13,124	76,977	13,149	90,126

ਸਾਧਨ : ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : State Transport Commissioner, Punjab,

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.6 ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 21.6 Number of accidents according to Class of Vehicle involved

ਸਾਲ Year	ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ Type of Vehicle												
	ਦੋ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ Two Wheelers	ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ Auto-Rickshaw	ਕਾਰ Car	ਜੀਪ Jeep	ਬੱਸ Bus	ਟਰੱਕ Truck	ਟਰੈਕਟਰ Tractor	ਟੈਂਪੂ Tempo	ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੈਗਨ Station Wagons	ਟਰੈਕਟਰ ਟਰੇਲਰ ਨਾਲ Tractor with Trailors	ਹੋਰ Others	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1975	...	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	752
1980	...	55	16	68	31	286	259	89	3	17	6	180	1,010
1983	...	44	6	75	28	232	225	61	19	3	—	378	1,071
1984	...	32	12	86	29	210	320	42	—	—	—	260	991
1985	...	59	6	104	28	277	327	55	—	—	—	304	1,160
1986	..	47	9	100	50	301	446	89	—	—	—	204	1,246
1987	...	56	86	54	10	314	392	78	—	38	—	348	1,376
1988	...	69	21	126	74	350	360	59	32	—	—	391	1,482

ਸਾਧਨ : ਸਹਾਇਕ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ) ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Assistant Inspector-General of Police (Traffic), Punjab.

ਨੋਟ :—ਦੋ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟਕਰ ਵਿਚ ਕਸੂਰ ਵਾਰ ਗੱਡੀ ਹੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

Note.—If two vehicles are involved, class of vehicle primarily involved is taken.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ
TABLE 21.7—Road Accidents in Punjab

(ਕਿਣਤੀ)
(Number)

ਸਾਲ/ਜਿਲ੍ਹਾ	Year/District	ਹਾਦਸੇ Accidents	ਸਬੰਧਤ ਗੱਡੀਆਂ Vehicles Involved	ਮਾਰੇ ਗਏ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ Persons Killed	ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ Persons Injured	
	0	1	2	3	4	
	1970*	...	677	747	351	557
	1975	...	752	..	359	389
	1980	...	1,010	1,064	472	835
	1983	...	1,071	1,071	652	928
	1984	...	991	991	504	811
	1985	...	1,160	1,160	710	799
	1986	..	1,246	1,246	763	789
	1987	...	1,376	1,376	819	884
	1988	...	1,482	1,482	908	1,058
	District—1988					
ਜਿਲ੍ਹਾ						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gudaspur	...	75	75	42	109
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	76	76	40	65
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	55	55	40	69
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	146	146	88	58
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	67	67	39	72
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	134	134	92	85
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	258	258	158	151
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	101	101	62	71
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	104	104	63	52
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	88	88	53	110
ਸਗਰੂਰ	Sangrur	...	98	98	63	67
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	280	280	168	149

ਸਾਧਨ :—ਸਹਾਇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ) ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Assistant Inspector General of Police (Traffic) Punjab.

*ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ

*Information relates to financial year.

ਨੋਟ.—ਦੋ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟਕਰ ਵਿਚ ਕਸੂਰਵਾਰ ਗੱਡੀ ਹੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

Note.—If two vehicles are involved, class of vehicles primarily involved is taken.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ
TRANSPORT

ਸਾਰਣੀ 21.8—1988-89 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼
TABLE 21.8—Progress of Punjab Roadways

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਪੰਜਾਬ	ਰੋਡਵੇਜ਼	
			ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ I Amritsar I	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ II Amritsar II	
0		1	2	3	
ਕੁਲ ਗੱਡੀਆਂ (ਗਿਣਤੀ)	Total Fleet	ਨੰਬਰ	Number	136	128
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Effective Kilometres	ਲੱਖ	Lakh	106.25	103.15
ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Total Receipts	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rupees Lakh	342.34	304.13
ਕੁਲ ਖਰਚ	Total Expenditure	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rupees Lakh	476.45	437.40
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Total Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rupees Lakh	134.11	133.27
ਸਮੁੱਚਾ ਆਮਦਨ	Overall Receipts	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Paise per Kilometre	322	295
ਸਮੁੱਚਾ ਖਰਚਾ	Overall Expenditure	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Paise per Kilometre	448	424
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Overall Loss	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Paise per Kilometre	126	129
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Fleet utilization	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	Percentage	97.7	95.3
ਦਿਨਾਨਾ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Daily vehicle utilization	ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Kilometre	224	221
ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Kilometres	ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ	Per Litre	4.22	4.11
ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	Break-downs	10,000 ਕਿਲੋ- ਮੀਟਰਾਂ ਪਿਛੇ	Per 10,000 Kilometres	0.32	0.76
ਹਾਦਸੇ	Accidents	ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Per one Lakh Km.	0.24	0.06
ਕੁਲ ਅਮਲਾ	Total Staff	ਪਿਛੇ			
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਢੋਏ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Daily Passengers carried	ਗਿਣਤੀ ਲੱਖ	No. Lakh	747	669
				0.35	0.39

ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

AND COMMUNICATIONS

(ਵਪਾਰਿਕ ਭਾਗ) ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ

(Commercial Wing) during 1988-89

Punjab			Roadways			
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh	ਰੋਪੜ Ropar	ਮੋਗਾ Moga	ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	ਬਟਾਲਾ Batala
4	5	6	7	8	9	10
145	122	127	184	123	184	144
139.86	111.12	104.85	147.72	104.32	174.82	100.83
458.86	348.83	327.81	514.55	345.57	580.36	308.65
595.33	465.14	421.13	631.07	452.76	678.77	470.28
136.47	116.31	93.32	116.52	107.19	98.41	161.63
328	314	313	348	331	332	306
426	419	402	427	434	388	466
98	105	89	79	103	56	1.60
97.9	94.3	95.2	96.0	97.6	97.8	92.0
266	249	228	229	232	265	200
3.90	3.77	4.06	3.75	3.91	3.95	3.82
0.28	0.56	0.54	0.64	0.84	0.20	0.63
0.12	0.17	0.17	0.24	0.17	0.06	0.33
737	608	638	949	656	916	7.08
9.53	0.42	0.48	0.71	0.76	0.72	0.40

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ
TRANSPORT

ਸਾਰਣੀ 21.8 (ਸਮਾਪਤ)—1988-89 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼
TABLE 21.8 (concl'd.)—Progress of Punjab Roadways

		ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼			
ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਤਰਨ ਤਾਰਨ Tarn Taran	ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ Nawanshehar	
0		1	11	12	
ਕੁਲ ਗੱਡੀਆਂ (ਗਿਣਤੀ)	Total Fleet	ਨੰਬਰ	89	158	
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Effective Kilometres	ਲੱਖ	64.55	140.22	
ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Total Receipts	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	187.84	439.23	
ਕੁਲ ਖਰਚ	Total Expenditure	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	303.93	548.05	
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Total Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	116.09	108.82	
ਸਮੁੱਚਾ ਆਮਦਨ	Overall Receipts	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	291	313	
ਸਮੁੱਚਾ ਖਰਚਾ	Overall Expenditure	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	471	391	
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Overall Loss	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	180	78	
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Fleet Utilization	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	92.9	97.5	
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Daily Vehicle Utilization	ਕਿਲੋਮੀਟਰ	208	243	
ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Kilometres	ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ	4.10	4.02	
ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	Break-downs	10,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਪਿੱਛੇ	1.43	0.68	
ਹਾਦਸੇ	Accidents	ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਪਿੱਛੇ	0.14	0.11	
ਕੁਲ ਅਮਲਾ	Total Staff	ਗਿਣਤੀ	491	777	
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਢੋਏ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Daily Passengers Carried	ਲੱਖ	0.17	0.54	

ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

AND COMMUNICATIONS

(ਵਪਾਰਿਕ ਭਾਗ) ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ

(Commercial Wing) during 1988-89

Punjab			Roadways				ਜੋੜ Total
ਨੰਗਲ Nangal	ਮੁਕਤਸਰ Muktsar	ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot	ਪੱਟੀ Patti	ਜਲੰਧਰ-1 Jalandhar-I	ਜਲੰਧਰ-II Jalandhar-II	ਜਗਰਾਉਂ Jagraon	
13	14	15	16	17	18	19	20
96	104	177	84	135	125	95	2356
74.40	87.37	147.87	62.41	127.44	113.81	81.47	1992.46
239.70	269.86	464.21	174.34	399.56	375.33	243.24	6,324.41
319.62	404.32	660.21	286.53	544.27	485.13	320.90	8502.29
79.92	134.46	196.50	112.19	145.21	109.80	77.66	2177.88
322	309	314	279	314	330	299	317
430	463	447	459	427	426	394	426
108	154	133	180	113	96	95	109
94.6	95.1	93.8	95.1	98.5	98.4	95.8	96.0
219	232	228	208	260	251	235	235
3.75	3.77	3.97	3.95	4.06	3.91	4.12	3.95
1.14	0.49	0.45	0.80	0.41	0.47	0.43	0.56
0.17	0.19	0.16	0.18	0.26	0.10	0.09	0.16
435	552	923	447	686	678	461	12,078
0.29	0.38	0.62	0.24	0.46	0.43	0.21	8.10

ਸਾਪਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—Director, State Transport, Punjab.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.9—1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ
Table No. 21.9—Performance of Punjab Roadways for the years 1983-84 to 1988-89

ਸ਼੍ਰੇਣੀ	Item	ਯੂਨਿਟ	Unit	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0		1		2	3	4	5	6	7
ਕੁੱਲ ਗੱਡੀਆਂ	Fleet Strength ...	ਨੰ:	No.	2,359	2,364	2,410	2,348	2367	2,356
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Effective Kilometres ...	ਲੱਖ	Lakh	1994.94	1740.54	1914.24	1885.66	2017.01	1992.46
ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Total Receipts ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	4902.14	4414.03	4775.14	5140.26	6254.82	6324.41
ਕੁੱਲ ਖਰਚ	Total Expenditure ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	6240.82	6252.36	6946.51	7041.99	7740.37	8502.29
ਕੁੱਲ ਘਾਟਾ	Total Loss ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	1338.68	1838.33	2171.37	1901.73	1485.55	2177.88
ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨ	Total Receipts ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometer	246	254	249	273	310	317
ਸਮੁੱਚਾ ਖਰਚ	Total Expenditure ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometer	313	359	363	373	384	426
ਕੁੱਲ ਘਾਟਾ	Overall Loss ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometre	67	105	114	100	74	109
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Fleet Utilisation ...	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Percentage	92.4	90.7	94.2	94.1	95.4	96.0
ਦੇਸ਼ੀ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Daily Vehicle Utilisation	ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Kilometre	237	206	225	223	237	235
ਖਰਾਬ ਗੱਡੀਆਂ	Breakdown ...	10,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ	Per 10,000 Km	0.66	0.66	0.54	0.53	0.49	0.56
ਹਾਦਸੇ	Accidents ...	ਇਕ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ	Per one lakh kilometre	0.21	0.20	0.18	0.19	0.18	0.16
ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Kilometre ...	ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ	Per litre	3.96	3.96	4.01	3.99	3.99	3.95
ਕੁੱਲ ਅਮਲਾ	Total Staff ...	ਨੰਬਰ	Number	11,627	11,533	11,750	12,129	11916	12,078
ਦੇਸ਼ੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Daily Passenger carried	ਲੱਖ	Lakh	9.43	8.55	9.20	8.42	8.23	8.10

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ
TRANSPORT

ਸਾਰਣੀ 21.10-1988-89 ਵਿਚ ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ
TABLE 21.10-Progress of Pepsu Road Transport Corporation

ਮੰਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ				
			ਪਟਿਆਲਾ-1 Patiala-I	ਪਟਿਆਲਾ-II Patiala-II	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	
	0	1	2	3	4	5	
ਕੁਲ ਗੱਡੀਆਂ	Total Fleet	ਨੰ: No.	98	100	92	94	
ਕੁਲ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Total Kilometres	ਲੱਖ Lakhs	83.05	91.30	73.58	77.75	
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Effective Kilometres	ਲੱਖ Lakhs	81.06	89.49	72.57	76.36	
ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Total Receipts	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rupees Lakh	277.09	236.36	228.58	246.49	
ਕੁਲ ਖਰਚ	Total Expenditure	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rupees Lakh	423.39	439.86	374.13	386.33	
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Total Loss	ਲੱਖ ਰੁਪਏ Rupees Lakh	144.30	153.50	145.55	139.84	
ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Overall Receipts per Kilometre	ਪੈਸੇ Paise	344	320	315	323	
ਸਮੁੱਚਾ ਖਰਚਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Overall Expenditure per Kilometre	ਪੈਸੇ Paise	522	492	516	506	
ਕੁਲ ਘਾਟਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Total Loss per Kilometre	ਪੈਸੇ Paise	178	172	201	183	
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Fleet Utilization	ਪ੍ਰਤੀ-ਸ਼ਤ Percentage	80	87	86	86	
ਰੋਜਾਨਾ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Daily Vehicle Utilization	ਕਿਲੋ-ਮੀਟਰ Kilometre	228	248	214	222	
ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ	Kilometres	ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ Per litre	3.99	4.01	4.07	3.77	
10,000 ਕਿ.ਮੀ. ਪਿੱਛੇ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗੀਣਤੀ	Breakdowns per 10,000 Kilometres	ਨੰ: No.	2.20	1.73	1.68	2.17	
ਹਾਦਸੇ	Accidents	ਇਕ ਲੱਖ ਕਿ.ਮੀ. ਪਿੱਛੇ Per one Lakhs Kilometres	0.40	0.58	0.42	0.19	
ਕੁਲ ਅਮਲਾ	Total Staff	ਨੰ: No.	545	550	514	472	
ਰੋਜਾਨਾ ਢੇਢੇ ਮੁਸਾਫਰ	Daily Passengers carried	ਨੰ: No.	40,200	24,553	46,934	..	

ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

AND COMMUNICATIONS

(ਵਪਾਰਕ ਭਾਗ) ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ

(Commercial Wing) during 1988-89

Pepsu Road Transport Corporation							
ਬਰਨਾਲਾ Barnala	ਬੁਢਲਾਡਾ Budhlada	ਬਠਿੰਡਾ-I Bathinda-I	ਬਠਿੰਡਾ-II Bathinda-II	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh	ਜੋੜ Total
6	7	8	9	10	11	12	13
88	73	93	96	89	103	104	1030
73·27	52·83	72·45	78·57	70·66	93·19	102·27	868·92
69·72	52·19	71·47	76·97	69·71	91·49	98·67	849·70
216·40	159·46	228·95	243·67	231·70	311·75	319·61	2752·06
377·52	320·96	374·74	397·12	384·43	441·08	484·30	4403·86
161·12	161·50	145·79	153·45	152·73	129·33	164·69	1651·80
310	306	320	317	332	341	324	324
541	615	524	516	551	482	491	518
231	309	204	199	219	141	167	194
82	77	77	78	79	88	84	83
226	193	211	224	213	245	272	228
3·73	3·70	3·75	3·83	4·01	3·92	3·87	3·88
1·83	1·93	2·20	1·61	2·36	1·14	1·66	1·84
0·31	0·47	0·39	0·29	0·33	0·27	0·31	0·30
474	405	474	481	500	530	564	5866@
17,603	25,589	21,049	39,386	24,071	37,638	30,148	3,07,171

@ਰੈਡ ਆਫਿਸ ਦੇ 357 ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

@Includes 357 Personals of Head Office.

ਨੋਟ: ਸੂਚਨਾ ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਰਿਟਰਨ ਤੋਂ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਡਿਪੋਵਾਰ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Note:—Information is based on statistical returns as the balance sheet do not have depotwise break up.

ਸਾਧਨ:—ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ।

Source:—Pepsu Road Transport Corporation, Patiala.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.11—1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਪੈਪਸੂ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ

Table No. 21.11—Performance of P.R.T.C. for the years 1983-84 to 1988-89

ਮੱਦ	Item	ਯਨਿਟ	Unit	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89†
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਕੁਲ ਗਡੀਆਂ	Fleet Strength ...	ਨੰ:	Number	1,035	1,041	1,057	1,057	1,023	1,030
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Effective Kilometres ...	ਲੱਖ	Lakh	826.19	778.15	813.05	787.04	861.94	849.70
ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Total Receipts ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	2059.06	2030.89	2,132.79	2,262.60	27,35.44*	2,638.11
ਕੁੱਲ ਖਰਚ	Total Expenditure ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	3249.01	3369.97	3,595.47	3,928.91	4,206.18*	4,902.61
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Total Loss ...	ਲੱਖ ਰੁਪਏ	Rs. Lakh	1189.95	1339.08	1,462.68	1,666.31	1,470.74*	2,148.48
ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨ	Total Receipts ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometre	249	261	262	287	317*	324
ਸਮੱਚਾ ਖਰਚ	Total Expenditure ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometre	393	433	442	499	488*	577
ਕੁਲ ਘਾਟਾ	Overall Loss ...	ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Paise per kilometre	144	172	180	212	171*	553
ਗਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Fleet Utilisation ...	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	Percentage	87	90	90	90	89	83
ਰੋਜਾਨਾ ਗਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Daily Vehicle Utilisation	10,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ	Per 10,000 kilometre	226	220	217	210	229	228
ਖਰਾਬ ਗਡੀਆਂ	Breakdown ...	ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Kilometre	1.02	1.05	1.08	1.14	1.92	1.84
ਹਾਦਸੇ	Accidents ...	ਇਕ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ	Per one lakh kilometre	0.32	0.24	0.34	0.32	0.32	0.36
ਕਿਲੋਮੀਟਰ	Kilometre ...	ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ	Per litre	3.92	3.91	3.93	3.93	3.93	3.88
ਕੁਲ ਅਮਲਾ	Total Staff ...	ਨੰਬਰ	Number	6,028	6,032	59,42	6,159	6,116	5,866
ਰੋਜਾਨਾ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	Daily Passenger carried	ਲੱਖ	Lakh	—	—	3.60	3.19	3.30	3.07

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ Revised.

ਸਾਧਨ : ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ।

Source : Pepsu Road Transport Corporation, Patiala.

†ਸੂਚਨਾ ਅਣ ਅੰਤਮ ਬੈਲੈਂਸਸ਼ੀਟ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸੂਚਨਾ 21.10 ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।

†Information based on provisional balance sheet that's why it does not tally with figures of table 21.10.

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.12— ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ ਰਜਿਸਟਰਡ (ਟੈਕਸ/ਬਿਨਾ ਟੈਕਸ) ਗੱਡੀਆਂ—1984-85
Table 21.12—Total Registered Vehicles (Taxed/Tax Exempted) in India by States and Union Territories—1984-85

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਰਾਜ	ਦੋ ਵੀਲਰਜ਼	*ਤਿੰਨ ਵੀਲਰਜ਼	ਕਾਰਾਂ	ਜੀਪਾਂ	ਟੈਕਸੀਆਂ	ਬੱਸਾਂ	ਟਰੱਕ	ਟਰੈਕਟਰ	ਟਰੇਲਰਜ਼	ਹੋਰ	ਜੋੜ	
ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	Two Wheelers	*Three wheelers	Cars	Jeeps	Taxis	Buses	Trucks	Tractors	Trailers	Others	Total	
State Union Territory	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ਉ-ਰਾਜ	A—STATES											
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (P)	Andhra Pradesh (P)	3,66,436	18,072(E)	40,137	15,456	3,093	12,198	52,629	22,701	15,333	2,272	5,48,327(E)
ਆਸਾਮ	Assam	40,339	988	18,471	9,014	1,838	3,391	26,293	6,304	4,903	1,752	1,13,293
ਬਿਹਾਰ	Bihar	1,64,320	5,329	31,892	16,528	7,884	11,073	37,069	16,913	10,156	5,643	3,06,807
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	5,66,812(P)	82,615	69,914	22,110	6,354	19,478	59,183	61,400	50,853	2,026	9,40,745(P)
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	99,953	3,341	7,534	3,842	329	3,349	20,966	70,368	..	617	2,10,299
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2)	Himachal Pradesh (2)	15,827	(A)	3,269	3,271	160	2,954	8,785	2,756	(A)	763	37,785
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	19,508	2,336	7,040	3,575	2,772	4,918	10,231	2,017	168	591	53,156
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	4,17,374	30,389	85,638	14,721	6,443	16,869	44,107	26,736	26,978	7,504	6,76,759
ਕੇਰਲਾ (P)	Kerala (P)	78,660	21,486	67,983(E)	9,541	24,501	14,913(E)	28,880	4,061	361	3,528	2,53,914(E)
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2)	Madhya Pradesh (2)	2,25,763	(A)	49,386	(A)	12,030	14,760	45,152	33,637	(A)	14,999	3,95,727

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	7,45,193	94,922(E)	2,48,617	41,769	39,196	21,967	1,09,689	38,269	38,109	4,328	13,82,059(E)
ਮਨੀਪੁਰ (2)	Manipur (2)	2,911	275	839	2,402	..	875	2,589	..	..	660	10,551
ਮੇਘਾਲਯਾ (1)	Meghalya (1)	3,032	5	2,429	2,612	984	757	3,017	184	1,050	132	14,202
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5,835(E)
ਉੜੀਸਾ	Orissa	75,588	920	7,138	6,499	883	1,858	14,220	1,665	1,575	1,068	1,11,414
ਪੰਜਾਬ	Punjab	2,93,750	9,316	32,160	7,939	2,726	5,162	30,149	1,90,303	..	879	5,72,384
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	1,89,345	8,004	15,197	19,046	2,979	9,743	29,368	39,286	9,143	1,208	3,23,319
ਸਿਕਿਮ (2)	Sikkim (2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1,274
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ (P)	Tamil Nadu (P)	2,82,659	15,526	82,876	5,349	12,158	16,073	47,068	14,069	12,221	1,240	4,89,239(E)
ਤਰਿਪੁਰਾ	Tripura	2,343	..	2,219	749	371	638	3,244	53	683	109	10,519
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (P)	Uttar Pradesh (P)	4,66,317	10,972	50,856	16,746	5,932	20,184	46,170	1,54,910	14,354	6,214	7,92,655(E)
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (P)	West Bengal (P)	1,78,002	1,617	1,68,748(B)	..	19,382	16,428	98,693(C)	10,370(D)	..	4,967	4,98,207(E)

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.12 (ਸਮਾਪਤ)—ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਕੁਲ ਰਜਿਸਟਰਡ (ਟੈਕਸ/ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ) ਗਡੀਆਂ 1984-85

TABLE 21.12 (Concl'd)—Total Registered Vehicles (Taxed/Tax Exempted) in use in India by State/Union Territories 1984-85

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਰਾਜ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	ਦੇ ਵੀਹਲਰਜ਼ Two wheelers	ਤਿੰਨ ਵੀਹਲਰਜ਼* Three wheelers*	ਕਾਰਾਂ Cars	ਜੀਪਾਂ Jeeps	ਟੈਕਸੀਆਂ Taxies	ਬਸਾਂ Buses	ਟਰੱਕ Trucks	ਟਰੈਕਟਰ Tractors	ਟਰੇਲਰਜ਼ Trailers	ਹੋਰ Others	ਜੋੜ Total		
State Union Territory	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
ਅ.—ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	B—UNION TERRITORIES												
ਦਿਲੀ	Delhi	5,09,435	28,044	1,44,355(B)	..	8,334	12,352	47,627(C)	..	..	..	7,50,147	
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	71,940	1,658	12,690	..	..	497	3,240	1,037	46	91	91,199(F)	
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	A.&N. Islands	1,440	3	172	178	93	115	566	120	31	138	2 856	
ਦਾਦਰਾ ਨੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ (2)	Dadra and Nagar Haveli	253	4	124	24	—	—	57	31	14	3	510	
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1)	Arunachal Pradesh (1)	179	—	114	(G)	(G)	18	191	—	—	—	562	
ਗੋਆ ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	30,595	575	7,765	—	1,283	1,167	7,621	334	—	1,433	50,773	
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshadweep	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ਪਾਂਡੀਚਰੀ (1)	Pondicherry (1)	25,869	1,058	5,536	172	400	284	799	780	528	201	35,627	
ਮੀਜੋਰਮ	Mizoram	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4,189	
ਸਰਵ ਭਾਰਤ (P)(K)	ALL INDIA(P)(K)	1984-85	42,33,872	2,94,689	11,03,090	1,78,795	1,42,426	1,95,807	7,19,269	6,40,727	1,72,626	59,814	77,59,351
		1983-84	42,33,872	2,94,689	11,03,090	1,78,795	1,42,426	1,95,807	7,19,269	6,40,727	1,72,626	59,814	77,59,351
		1982-83	35,11,868	2,30,081	10,60,742	1,54,459	1,36,009	1,77,768	6,47,633	5,77,324	1,58,650	58,463	67,18,539(T)
		1980-81	25,28,364	1,80,268	8,98,143	1,18,549	1,00,009	1,53,757	5,26,608	4,28,111	1,24,755	1,14,449	51,73,013
		1979-80	21,15,254	..	..	..	..	1,40,346	4,72,093	..	..	17,86,293	45,13,986

1975-76	10,57,240	..	..	..	..	1,14,934	3,50,393	..	..	11,77,031	26,99,598
1970-71	5,75,893	36,765	5,39,473	82,584	60,446	93,907	3,42,577	..	..	1,33,668	18,65,315
1960-61	88,360	6,235	2,56,243	31,670	21,663	56,792	1,67,649	..	..	35,863	6,64,475

ਸਾਧਨ :—ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸ਼ਾਖਾ), ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source :—Ministry of Transport (Transport Wing), Government of India.

(P)—ਅਣ ਅੰਤਮ Provisional

(E) ਅਨੁਮਾਨਤ Estimated.

(K) ਮੇਘਾਲਿਆ, ਸਿਕਿਮ ਅਤੇ ਮਿਜੋਰਾਮ ਦਾ ਕੁਲ ਜੋੜ ਮੱਦਵਾਰ ਵੰਡ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਵਾਰ ਵੰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

(K) Total will not tally with the breakup as the breakup in respect of Meghalaya, Sikkim and Mizoram are not available.

(1) 31-3-83 ਦੀ ਸਥਿਤੀ । Data relates to 31-3-83.

(2) 31-3-79 ਦੀ ਸਥਿਤੀ Data relates to 31-3-79.

(A) ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ । Included in other.

(B) ਜੀਪਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ । Includes Jeeps.

(C) ਤਿੰਨ ਪਹਿਰਿਆ ਭਾਰ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ । Includes goods three wheelers.

(D) ਟ੍ਰੇਲਰਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ । Includes Trailers.

(F) ਟੈਕਸੀਆਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ Excluding Taxies.

(G) ਟਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ । Included in trucks.

(H) 30-6-84 ਦੀ ਸਥਿਤੀ । Data relates to 30-6-84.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.13—ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ) ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ

TABLE 21.13—Road Length Maintained by Public Works Department (B & R) in Punjab

(ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ)
(Kilometres)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕਾਂ National Highways			ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਿਕ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕਾਂ Provincial Highways			ਕੁੱਲ ਸੜਕਾਂ Total Roads			
	ਲੋਕ ਵਾਲੀਆਂ Black Top	ਵਾਟਰ ਬਾਉਂਡ ਮਕੈਡਮ* Water Bound Macadam*	ਜੋੜ Total (1+2)	ਲੋਕ ਵਾਲੀਆਂ Black Top	ਵਾਟਰ ਬਾਉਂਡ ਮਕੈਡਮ* Water Bound Macadam*	ਜੋੜ Total (4+5)	ਲੋਕ ਵਾਲੀਆਂ Black Top (4+5)	ਵਾਟਰ ਬਾਉਂਡ ਮਕੈਡਮ* Water Bound Macadam*	ਸੜਕਾਂ (7+8) Roads (7+8)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1965-66	..	..	..	..	..	..	..	..	9,115	
1970-71	..	..	..	..	..	..	..	..	13,859	
1975-76	564	—	564	23,405	1,336	24,741	24,369	1,336	25,705	
1980-81	964	—	964	30,181	1,301	31,482	31,145	1,301	32,446	
1983-84	964	—	964	31,522	648	32,170	32,486	648	33,134	
1984-85	964	—	964	32,323	510	32,833	33,287	570	33,797	
1985-86	964	—	964	33,047	690	33,737	34,011	690	34,701	
1986-87	964	—	964	34,253	284	34,537	35,217	284	35,501	
1987-88	964	—	964	34,850	150	35,000	35,814	150	35,964	
1988-89	974	—	974	34,995	—	34,995	35,969	—	35,969	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89 :									
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	108	—	108	2,927	—	2,927	3,035	—	3,035
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	166	—	166	3,167	—	3,167	3,333	—	3,333
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	34	—	34	1,225	—	1,225	1,259	—	1,259
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	81	—	81	3,059	—	3,059	3,140	—	3,140
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	51	—	51	3,132	—	3,132	3,183	—	3,183
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	77	—	77	1,822	—	1,822	1,899	—	1,899
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	59	—	59	3,322	—	3,322	3,381	—	3,381
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	149	—	149	3,552	—	3,552	3,701	—	3,701
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	124	—	124	3,014	—	3,014	3,138	—	3,138
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	46	—	46	2,737	—	2,737	2,783	—	2,783
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	—	—	—	3,252	—	3,252	3,252	—	3,252
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	79	—	79	3,786	—	3,786	3,865	—	3,865

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ), ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Chief Engineer, P.W.D. (B. & R.), Punjab.

*ਵਾਟਰ ਬਾਉਂਡ ਮਕੈਡਮ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁਕ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

*W.B.M. roads shall ultimately be finished as balck tops roads.

ਨੋਟ :—ਕਾਲਮਵਾਰ ਸੂਚਨਾ 1965-66 ਅਤੇ 1970-71 ਦੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਕੁਲ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

Note.—Column-wise roads length is not available for 1965-66 & 1970-71 and in these years the Roads maintained by local bodies are also included. Only total road length has been given.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਨੀ 21.14—1988-89 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਇਕਾਈ ਪਿਛੇ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਪਿੰਡ
TABLE 21.14—Road Length per unit of Area and Population and Villages Linked with Roads in Punjab Districts, 1988-89

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	Total Roads@ (Km.)	Roads per 100 sq. Kms. of Area (Km.)	Roads* per lakh of population (Km)	Total inhabi- ted villages (1981)	Villages linked with roads	Percentage of villages linked with roads	
0	1	2	3	4	5	6		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	4,114	116	232	1,551	1,499	96.65
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	5,184	102	207	1,191	1,178	98.91
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,371	84	210	602	515	85.55
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	3,753	110	189	1,226	1,200	97.88
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	3,731	96	264	1,584	1,579	99.68
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	2,538	121	290	893	869	97.31
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	4,062	104	183	958	969	..
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	42,60	73	275	1,119	1,040	92.94
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	4,069	71	240	565	565	100.00
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	3,686	66	236	520	518	99.62
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,504	88	273	707	709	..
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	4,682	102	245	1,426	1,417	99.37
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	45,894	91	232	12,342	12,057	97.68

ਸਾਧਨ : ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਭਵਨ), ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Chief Engineer, P.W.D. (B. & R.), Punjab.

*1981 ਦੀ ਜਨ ਗਣਨਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ।

*Population of census 1981.

@ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਭਵਨ) ਪੰਜਾਬ, ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਮਾਧੋਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਮੁਖ ਵਣਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਕਮਾਂਡਰ ਵਤਕਸ ਇੰਜੀ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੋਣਾ ।

@ Maintained by P.W.D (B & R), Punjab, Central Public Works Department (Madhopur Central Division) Chief Conservator of Forest, Punjab, Punjab State Electricity Board, Commandor Works Engineer Chandigarh, and Irrigation Department, Punjab.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.15—31-3-1984† ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਕੁਲ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ
TABLE 21.15—Road length in India by States as on 31-3-1984†

(ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ)
(Kilometres)

ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਂ	Name of the State	ਸਰਫੇਸਡ Surfaeed	ਅਨ-ਸਰਫੇਸਡ Un-Surfaeed	ਕੁਲ ਜੋੜ Grand Total	
	0	1	2	3	
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	63,715	68,337	1,32,052
ਆਸਾਮ	Assam	...	7,563	52,569	60,132
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	28,660	54,975	83,635
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	52,370	13,968	66,338
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	21,659	3,358	25,017
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	4,948	16,331	21,279
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	J. and K.	...	7,434	5,378	12,812
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	69,879	45,308	1,15,187
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	24,162	88,880	1,13,042
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	60,874	55,339	1,16,213
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	97,601	86,533	1,84,134
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	2,315	3,633	5,948
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	1,806	3,630	5,436
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	1,285	5,830	7,115
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	17,506	1,04,740	1,22,246
ਪੰਜਾਬ*	Punjab*	...	37,103	10,707	47,810
ਰਾਜ ਸਥਾਨ	Rajasthan	...	43,993	39,476	83,469
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	1,229	62	1,291
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	81,742	62,021	1,43,763
ਤਰਿਪੁਰਾ	Tripura	...	1,302	8,770	10,072
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	74,290	89,547	1,63,837
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	25,917	31,622	57,539
ਸੰਘ ਰਾਜ	Union Territories	...	19,075	23,062	42,137
ਸਰਵ ਭਾਰਤ	All India	...	7,47,003	8,73,501	16,20,504

ਸਾਧਨ : ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ ।

Source :—Government of India, Ministry of Transport and Shipping.

†ਅਣਅੰਤਮ †Provisional

*ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਬੀ. ਐਂਡ ਆਰ.) ਵਲੋਂ ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 22.11 ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀ ਕਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

*This classification has not been given by the Chief Engineer, P.W.D. (B. &R.) for table No. 22.11.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
 ਸਾਰਣੀ 21.16—31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਮਾਰਗ*
 Table 21.16—Railway Route as on 31st March*

ਡਵੀਜ਼ਨ/ਸਾਲ Division/Year	ਜੋੜ Total	(ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਵਿਚ) (Kilometres)		
		ਵੱਡੀ ਲਾਈਨ 5'—6"	ਛੋਟੀ ਲਾਈਨ 2'—6" ਅਤੇ 2'—0"	
	0	1	2	3
ਉ. ਦਿਲੀ	A. Delhi			
1971	...	1,592.50	1,496.93	95.57
1975	..	1,597.64	1,502.07	95.57
1980	..	1,734.09	1,638.52	95.57
1983	..	1,852.76	1,757.19	95.57
1984	...	1,864.76	1,769.19	95.57
1985	...	1,864.76	1,769.19	95.57
1986	...	1,864.76	1,769.19	95.57
1987	...	1,864.76	1,769.19	95.57
1988	...	1,093.53	1,093.53	—
1989	...	1,190.79	1,190.79	—
ਅ. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	B. Ferozpur			
1971	..	1,698.75	1,534.74	163.99
1975	...	1,774.76	1,610.77	163.99
1980	..	1,777.28	1,613.29	163.99
1983	...	1,777.28	1,613.29	163.99
1984	...	1,765.28	1,601.29	163.99
1985	...	1,765.28	1,601.29	163.99
1986	...	1,765.28	1,601.29	163.99
1987	...	1,765.28	1,601.29	163.99
1988	...	1,771.43	1,607.44	163.99
1989	...	1,464.80	1,300.11	163.99
ੲ. ਅੰਬਾਲਾ	C. Ambala	...	...	...
1888	...	—	—	—
1989	...	771.23	675.66	95.57
ਜੋੜ (ੲ+ਅ+ੲ)	Total (A+B+C)			
1971	...	3,291.23	3,031.67	259.56
1975	...	3,372.40	3,112.84	259.56
1980	...	3,511.37	3,251.81	259.56
1983	...	3,630.04	3,370.48	259.56
1984	...	3,630.04	3,370.48	259.56
1985	...	3,630.04	3,370.48	259.56
1986	...	3,630.04	3,370.48	259.56
1987	...	3,630.04	3,370.48	259.56
1988	...	3,636.19	3,376.63	259.56
1989	...	3,636.19	3,376.63	259.56

ਸਾਧਨ :—ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਅੰਕੜੇ) ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ, ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ।

Source :—General Manager (Statistics) Northern Railways, New Delhi.

ਨੋਟ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਯੂ. ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰੂਟ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਬੰਧਤ ਡਾਟੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

Note : Includes route kilometres of Punjab, Haryana, Himachal Pradesh and Union Territory of Chandigarh in the respective divisions.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.17—ਵੱਡੀ ਲਾਈਨ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਡੱਬੇ
Table No. 21.17—Wagons Loaded with Important Commodities on Broad Gauge

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

Items/Division		1965-66	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-88	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
(ੳ) ਅੰਨਾਜ		(a) Foodgrains—										
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	34,892	90,724	78,844	2,05,140	1,92,230	1,65,739	2,07,989	2,73,448	1,69,311	99,505
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	22,568	85,197	96,206	1,92,022	2,02,687	1,73,523	2,44,003	2,91,487	3,15,341	2,28,128
ਅੰਬਾਲਾ	Ambala	...	—	—	—	—	—	—	—	—	1,24,037	1,46,379
(ਅ) ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਬੀਜ		(b) Oilseeds—										
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	6,816	3,446	1,518	233	131	188	135	140	67	65
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	2,748	1,401	3,123	1,217	1,186	1,499	1,864	1,870	1,187	59 0
ਅੰਬਾਲਾ	Ambala	...	—	—	—	—	—	—	—	—	146	14 0
(ੲ) ਖੰਡ		(c) Sugar—										
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	4,697	4,768	9,853	3,271	5,851	੭,549	4,464	4,534	7,532	7,894
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	..	1	325	—	—	65	99	64	2	1
ਅੰਬਾਲਾ	Ambala	...	—	—	—	—	—	—	—	—	1,447	331

ਸਾਧਨ :—ਜਨਰਲ ਮਨੇਜਰ (ਅੰਕੜੇ) ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ।
Source :—General Manager (Statistics) Northern Railways, New Delhi

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
ਸਾਰਣੀ 21.18—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡਾਕ ਖਾਨੇ
Table No. 21.18—Post Offices in Punjab

ਮੱਦ	Item	Unit	1966-67	1970-71	1980-81 @	1983-84 †	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਡਾਕਖਾਨੇ	Post Offices ... ਨੰ.	No.	2,532	2,736	3,708	3,724	3,718	3,710	3,736	3,774	37,82
ਤਾਰ ਦਫਤਰ	Telegraph Offices ... ਨੰ.	No.	369	257	579	..	..	..	..	..	..
ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ	Telephone Exchange	ਨੰ.	126	112	430	..	..	..	..	..	..
ਪਬਲਿਕ ਕਾਲ ਦਫਤਰ*	Public Call Offices* ... ਨੰ.	No.	572	348	867	..	..	..	..	..	..
ਲੈਟਰ ਬਕਸ	Letter Boxes ... ਨੰ.	No.	6,091	7,716	15,212	14,922	15,054	14,855	14,813	15,007	15,112
ਵੱਡੇ ਪੱਤਰਾਂ ਪੋਸਟ ਕਾਰਡਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਪਾਰਸਲਾਂ ਅਤੇ ਪੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	No. of Letters, Post Cards, News Papers, parcels and packets delivered ...	ਲਖ Lakhs	1,496.00	791.91	5,347.93	..	401.52*	337.74*	337.94*	..	..
ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਬਦੇਸੀ ਮਨੀਆਰਡਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	No. of Inland and Foreign Money Orders issued ...	ਹਜ਼ਾਰ Thousand	1,732.00	2,011.46	6,656.79	..	1574.72*	1,874.08*	1,884.00*	..	..
ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ	No. of value payable articles sent ...	ਹਜ਼ਾਰ Thousand	515.00	404.10	803.43	..	138.98	150.25*	1,51.25*	..	..

*ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਲ ਲਈ।

*Relates to Punjab Circle.

@ ਅਣਅੰਤਮ

@Provisional

† ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ ਦੀ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

† Includes information of U.T., Chandigarh.

ਸਾਧਨ.—ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਲ।
Source :—Postmaster General, Punjab Circle

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

ਸਾਰਣੀ 21.19—1986-87 ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਊਇੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦਿਤੇ
ਟੀ. ਵੀ. ਸੈਟ ।

Table 21.19—T.V. sets installed in each District under Community Viewing Scheme during 1986-87

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਲਾਏ ਟੀ. ਵੀ. ਸੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
0		1
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	52
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	75
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	26
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	10
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	65
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	18
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	20
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	47
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	13
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	5
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	8
ਜੋੜ	Total	339

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ।

Source :—Director, Public Relations, Tourism and Cultural Affairs, Punjab.

ਵਪਾਰ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝ ਚੋਣਵੀਆਂ ਜਿਨਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 22.1 ਅਤੇ 22.2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੂਚਨਾ ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜੇ ਖੁਰਾਕ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਪਸ਼ੂ-ਧਨ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਉਪਜਾਂ, ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੱਚੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 22.3 ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ (ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 22.4 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ (ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਹੋਈਆਂ ਮੁੱਖ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

SECTION XXII

TRADE

The first two tables in this Section contain information on exports from and imports into Punjab of the selected commodities from other States of India. The information incorporated in Table Nos. 22.1 and 22.2 relates to *rail borne trade*. The data in these two tables relate to food articles, livestock and livestock products, oilseeds and their products, industrial raw materials and semi-manufactures and manufactures.

Table No. 22.3 depicts value of Export (Out of India) of Industrial goods from Punjab. (District-wise)

Table No 22.4 depicts value of Export (Out of India) of principal items from industrial sector in Punjab.

ਸਾਰਣੀ 22.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.1—Exports from Punjab to other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88
		1	2	3	4	5	6	7	8
ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ									
Food Articles									
(ੳ) ਅਨਾਜ ਦਾਲਾਂ, ਅਤੇ ਆਟਾ									
(a) Grains, Pulses and Flour									
1.	ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	464	193	65	75	83	32	91	29
2.	ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ	72	34	32	42	64	36	70	34
3.	ਮੱਕੀ	2,335	1,200	1,316	40	20	13	10	11
4.	ਜਵਾਰ	3	1	9	22	42	13	27	2
5.	ਬਾਜਰਾ	825	975	604	92	10	2	..	..
6.	ਜਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਜਰੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੱਦਰਾਂ	10	*	..	*	1	2	*	..
7.	ਧਾਨ	12	75	98	1,309	2,977	148	255	428
8.	ਛਿੜਿਆ ਚਾਵਲ	1,469	3,682	7,482	29,117	24,844	27,228	12,132	7,007
9.	ਕਣਕ	3,814	20,134	20,895	40,191	32,691	40,133	29,714	12,222
10.	ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ	2	185	1	42	61	24	52	17
11.	ਫੁਟਕਲ ਅਨਾਜ	689	145	1,184	37	86	53	95	94
(ਅ) ਹੋਰ ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ									
(b) Other Food Articles									
12.	ਚੀਨੀ (ਦਾਣੇਦਾਰ)	*	2	90	1	7	1	1	153
13.	ਦੇਸੀ ਖੰਡ	1	1	1	1	*	1	1	*
14.	ਗੁੜ (ਸ਼ਕਕਰ)	57	60	61	1	4	..	2	1

ਸਾਰਣੀ 22.1—(ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.1—(contd.)—Exports from Punjab to other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
15. ਸ਼ੀਰਾ ਆਦਿ	Molasses, etc.	...	6	*	1	*	*	*	*	
16. ਚਾਹ	Tea	...	23	40	22	27	*	..	..	
17. ਫਲ (ਸੁੱਕੇ)	Fruits (dried)	...	2	3	2	4	*	*	*	
18. ਲੂਣ	Salt	...	7	10	10	10	5	5	16	
19. ਕਾਫੀ	Coffee	...	3	10	6	9	1	*	13	
II. ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਪਦਾਰਥ	Livestock and Livestock Products									
(ੳ) ਪਸ਼ੂ-ਪਨ	Livestock									
20. ਪਸ਼ੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬਕਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ)	Cattle excluding Sheep and Goats (Thousand Number)	...	66	65	80	24	172	181	250	247
(ਅ) ਪਸ਼ੂ-ਪਨ ਪਦਾਰਥ	Livestock Products									
21. ਹੱਡੀਆਂ	Bones	...	46	41	63	66	41	49	49	65
22. ਖੱਲਾਂ (ਕੱਚੀ)	Hides (raw)	...	20	17	37	37	41	21	46	32
23. ਚਮੜੀਆਂ (ਕੱਚੀ)	Skins (raw)	...	11	13	7	*	1	7	1	7
24. ਕਮਾਈਆਂ ਖੱਲਾਂ, ਚਮੜੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮੜੇ	Tanned Hides, Skins, and Leathers...	...	6	4	5	2	5	10	2	2
25. ਘੀ	Ghee	...	*	*	..	..	—	—	—	—
26. ਉਨ (ਕੱਚੀ)	Wool (raw)	...	7	4	4	1	3	5	4	12
III. ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ	Oilseeds and their Products									
27. ਹਰਿੰਡ ਦੇ ਬੀਜ	Castor seed	...	*	*	..	*	1	*	*	..
28. ਕੜਕੜੇ	Cotton seed	...	262	188	385	245	179	97	172	181

ਵਪਾਰ

TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.1—(ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.1—(contd.)—Exports from Punjab to other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
29. ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੇ ਬੀਜ	Ground nut Seed	...	188	7	49	13	8	9	2	2
30. ਅਲਸੀ	Linseed	...	*	*	..	*	*	*	*	1
31. ਤੌਰੀਆ ਅਤੇ ਸਰਸੋਂ ਦੇ ਬੀਜ	Rape and Mustard seed	...	350	230	208	52	25	11	36	5
32. ਤਿਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ	Til or Gingili seed	...	*	*	1	2	4	10	15	1
33. ਹਰਿੰਡ ਦਾ ਤੇਲ	Castor oil	...	*	—	..	*	*	*	..	..
34. ਬੋਧੇ ਦਾ ਤੇਲ	Coco-nut oil	...	*	*	..	*	4	..	..	..
35. ਮੂੰਗਫਲੀ ਦਾ ਤੇਲ	Groundnut oil	..	62	1	1	2	8	1	*	7
36. ਹੋਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਤੇਲ	Other Vegetable oils	...	4	5	55	4	261@	108@	186@	77
37. ਹਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ	Castor cakes	...	*	2	1	1	..	*	1	*
38. ਹੋਰ ਤੇਲਾਂ ਦੀ ਖਲ	Other Oil cakes	...	879	389	563	1,357	272	276	944	720
IV. ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੱਚੀ ਖਣਜ ਅਤੇ ਅਰਧ ਨਿਰਮਾਣ	IV. Industrial Raw Materials and Semi manufactures									
39. ਰੂੰ ਕੱਚੀ (ਭਾਰਤੀ)††	Raw Cotton (Indian)††	...	221	410	1,069	566	168	373	367	673
40. ਰੂੰ ਕੱਚੀ ਬਦੇਸ਼ੀ††	Raw Cotton Foreign††	...	*	*	1	*	*	848	6	*
41. ਰੂੰ ਕੱਚੀ ਕਪਾਸ††	Raw Cotton-Kapas††	...	25	21	17	2	*	*	24	6
42. ਰੂੰ ਬੱਤੀ (ਭਾਰਤੀ)	Cotton Twist yarn (Indian)	...	9	3	11	6	4	6	9	11
43. ਰੂੰ-ਬੱਤੀ ਬਦੇਸ਼ੀ	C.T.Y. Foreign	...	*	*	..	*	..	1	7	1
44. ਕੱਚੀ ਪਟਸਨ (ਖੁਲ੍ਹੀ ਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਗੱਠਾਂ)	Raw Jute (Loose and Pucca Bale)...	...	*	*	1	*	*	1	1	1
45. ਮਿਟੀ ਦਾ ਤੇਲ	Kerosene oil	...	1	*	1	*	1	*	..	..
46. ਭਾਰਤੀ ਮਣੀ	Indian hemp]	...	1	*	..	*	3	*	*	..
47. ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਕੋਕ	Coal and Coke	...	2	24	1	6	6	10	10	26
48. ਰਬੜ (ਕੱਚੀ)	Rubber (raw)	...	*	—	..	..	*	..	..	..

ਵਪਾਰ
TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.1—(ਸਮਾਪਤ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ
(ਕੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.1—(concl'd)—Exports from Punjab to other States in India
(Rail-borne)

ਵਸਤੂ	Commodity	(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)** (Thousand Quintals)**								
		1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
49. ਤੰਬਾਕੂ (ਕੱਚਾ)	Tobacco (raw)	...	*	*	..	*	..	1	..	..
50. ਸਾਗਵਾਨ ਦੀ ਲਕੜੀ	Teakwood	...	*	*	..	..	*	..	..	..
51. ਹੋਰ ਇਮਾਰਤੀ ਲੱਕੜੀ	Other Timber	...	457	377	274	210	222	228	119	70
V—ਨਿਰਮਾਣ		V—Manufactures								
52. ਸੂਤੀ ਵਸਤਾਂ (ਭਾਰਤੀ)	Cotton Piece Goods (Indian) ...	5	4	16	8	1	*	2	*	
53. ਸੂਤੀ ਵਸਤਾਂ (ਬਦੇਸ਼ੀ)	Cotton Piece Goods (Foreign)...	*	*	..	*	*	*	*	1	
54. ਸ਼ੀਸ਼ਾ	Glass	...	3	5	5	4	3	7	5	6
55. ਪਟਸਨ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਅਤੇ ਕਪੜਾ	Gunny Bags and Cloth	...	3	8	18	10	21	21	31	9
56. ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਫੋਲਾਦ ਦੇ ਸਰੀਏ, ਚਾਦਰਾਂ, ਗਾਰਡਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਫੋਲਾਦ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਚੀਜ਼ਾਂ	Iron & Steel bars, Sheets, Girders and other Commercial forms of Iron and Steel	...	1,024	983	954	269	210	234	208	201
57. ਸੀਮੈਂਟ	Cement	...	6	14	25	1	5	36	58	101

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਵਪਾਰਿਕ ਸੂਝ ਅਤੇ ਅਕੜਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Director-General of Commercial Intelligence and Statistics, Government of India.

* 500 ਤੋਂ ਘੱਟ।

**ਛੁੱਟ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

††ਕਪਾਹ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਾ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

@ ਸਰਸੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

* less than 500.

**Except where stated otherwise.

††Figures relate to Cotton year i.e. September to August.

@Includes Mustard Oil.

ਵਪਾਰ

TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.2—ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਆਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.2—Imports into Punjab from other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ		Food Articles								
(ੳ) ਅਨਾਜ, ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਟਾ		(a) Grains, Pulses and Flour								
1.	ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ	Gram and Gram Products ...	74	51	23	29	24	23	29	93
2.	ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਛੱਟ ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ	Pulses other than Gram and Gram Products ...	94	113	60	67	17	30	28	116
3.	ਮੱਕੀ	Maize ...	98	14	2	114	174	246	85	171
4.	ਜਵਾਰ	Jowar ...	83	60	38	85	81	139	253	916
5.	ਬਾਜਰਾ	Bajra ...	8	2	1	1	5	15	87	20
6.	ਜਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਜਰੇ ਤੋਂ ਛੱਟ ਕੇਂਦਰਾਂ	Millets other than Jowar and Bajra ...	3	3	..	2	*	..	5	*
7.	ਧਾਨ	Paddy ...	*	1	1	3	62	52	39	38
8.	ਛਿੱਕਿਆ ਚਾਵਲ	Rice ...	136	15	23	6	180	67	5	7
9.	ਕਣਕ	Wheat ...	1754	28	49	13	7	28	34	105
10.	ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ	Wheat-flour ...	19	6	..	1	10	1	5	6
11.	ਵੁਟਕਲ ਅਨਾਜ	Miscellaneous grains ...	91	67	66	132	114	169	360	187
(ਅ) ਹੋਰ ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ		(b) Other Food Articles								
12.	ਚੀਨੀ (ਦਾਣੇਦਾਰ)	Sugar (crystal) ...	482	440	149	221	101	2521	483	666
13.	ਖੰਡ (ਦੋਸੀ)	Sugar (Khandasari) ...	10	13	18	51	13	84	14	9
14.	ਗੁੜ (ਸ਼ਕਰ)	Gur (Shakkar) ...	89	150	186	242	132	110	115	105
15.	ਸ਼ੀਰਾ	Molasses ...	51	56	1	1	*	..	..	1
16.	ਚਾਹ	Tea ...	62	164	134	115	4	15	3	*

ਵਪਾਰ

TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.2—(ਚਲਦਾ)—ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਆਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.2—(contd.)—Imports into Punjab from other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-68	1970-71	1975-76	1980-81	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
17. ਫਲ (ਸੁਕੇ)	Fruits (dried)	...	11	9	10	1	*	1	*	1
18. ਲੂਣ	Salt	...	1,157	704	559	151	434	789	947	523
19. ਕਾਫੀ	Coffee	...	4	9	10	36	15	53	41	56
II. ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਨ ਪਦਾਰਥ		II Livestock and Livestock Products								
(ੳ) ਪਸ਼ੂ-ਪਨ		(a) Livestock								
20. ਪਸ਼ੂ-ਪਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬਕਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ)	Cattle excluding Sheep and Goats (Number thousand)	...	5	4	3	2	1	*	5	1
(ਅ) ਪਸ਼ੂ-ਪਨ ਪਦਾਰਥ		(b) Livestock Products								
21. ਹੱਡੀਆਂ	Bones	...	4	4	5	16	14	31	26	33
22. ਖੱਲਾਂ (ਕੱਚੀ)	Hides(raw)	...	7	5	1	1	*	1	9	3
23. ਚਮੜੀਆਂ (ਕੱਚੀ)	Skins (raw)	...	*	*	..	*	*	*	..	..
24. ਕਮਾਈਆਂ ਖੱਲਾਂ, ਚਮੜੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮੜੇ	Tanned Hides, Skins and Leather...	...	7	9	11	1	*	*	1	*
25. ਘੀ	Ghee	...	*	*	..	..	..	..	..	..
26. ਉਨ (ਕੱਚੀ)	Wool(raw)	...	31	51	47	17	..	8	5	3
III. ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ		III Oilseeds and their Products								
27. ਹਰਿੰਡ ਦੇ ਬੀਜ	Castor seed	...	1	4	..	..	1	1	*	*
28. ਵੜੇਵੇ	Cotton seed	...	308	182	192	192	251	264	432	54
29. ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੇ ਬੀਜ	Ground-nut seed	...	2	12	34	4	19	88	10	5
30. ਅਲਸੀ	Linseed	...	6	12	6	4	2	*	3	..

ਵਪਾਰ
TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.2—(ਚਲਦਾ)—ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਆਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.2—(contd)—Imports into Punjab from other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ) **
(Thousand Quintals) **

ਵਸਤੂ	Commodity	1967- 68	1970- 71	1975- 76	1980- 81	1984- 85	1985- 86	1986- 87	1987- 88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
31. ਤੋਰੀਆ ਅਤੇ ਸਰਸੋਂ ਦੇ ਬੀਜ	Rape and Mustard seed	...	14	26	94	112	103	135	97	80
32. ਤਿਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ	Til or Gingili Seed	...	12	10	9	3	2	19	7	7
33. ਹਰਿੰਡ ਦਾ ਤੇਲ	Castor oil	...	1	3	19	14	13	1	1	5
34. ਖੋਪੇ ਦਾ ਤੇਲ	Coconut oil	...	6	3	4	7	*	35	64	1
35. ਮੂੰਗਫਲੀ ਦਾ ਤੇਲ	Groundnut oil	...	3	39	25	1	13	1	*	*
36. ਹੋਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਤੇਲ	Other Vegetable oils	...	137	84	57	667	1276@	4,867@	3571@	7242
37. ਹਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ	Castor cake	...	2	6	—	1	*	1	2	1
38. ਹੋਰ ਤੇਲਾਂ ਦੀ ਖਲ	Other Oil cakes	...	420	978	773	856	981	2,461	2,845	1,339
IV. ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੱਚੀ ਖਣਜ ਅਤੇ ਅਰਧ ਨਿਰਮਾਣ	IV—Industrial Raw Materials and Semi-Manufactures									
39. ਰੂੰ ਕੱਚੀ (ਭਾਰਤੀ)††	Raw Cotton (Indian)††	...	37	44	35	86	714	79	140	52
40. ਰੂੰ ਕੱਚੀ (ਬਦੇਸ਼ੀ)††	Raw Cotton (Foreign)††	...	1	1	..	..	*	..	..	*
41. ਰੂੰ ਕੱਚੀ (ਕਪਾਸ)††	Raw Cotton (Kapas)††	...	19	8	9	*	1	*	2	*
42. ਸੂਤ ਦਾ ਵਟਿਆ ਧਾਗਾ (ਭਾਰਤੀ)	Cotton Twist Yarn (Indian)...	...	15	12	13	4	2	3	1	1
43. ਸੂਤ ਦਾ ਵਟਿਆ ਧਾਗਾ (ਬਦੇਸ਼ੀ)	C.T.Y. (Foreign)	...	1	*	1	*	*	*	2	54
44. ਕੱਚੀ ਪਟਸਨ (ਖੁਲੀ ਤੇ ਪੱਕੀ ਗੱਠਾਂ)	Raw Jute (Loose and Pucca Bales)	...	4	7	27	26	1	1	1	37
45. ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ	Kerosene oil	...	328	1,270	1,092	1,041	3,887	35,741	19,593	7,150
46. ਭਾਰਤੀ ਸਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇਸ਼ੇ	Indian hemp	...	3	5	2	*	2	1	*	1
47. ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਕੋਕ	Coal and coke	...	13,245	14,517	27,798	20,502	49,270	63,320	75,809	88,638
48. ਰਬੜ (ਕੱਚੀ)	Rubber (raw)	...	14	18	4	4	6	9	5	6
49. ਤੰਬਾਕੂ (ਕੱਚਾ)	Tobacco (raw)	...	16	15	10	8	1	*	*	*

ਵਾਪਰ
TRADE

ਸਾਰਣੀ 22.2--(ਸਮਾਪਤ)--ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਆਯਾਤ
(ਰੇਲ ਦੁਆਰਾ)

Table 22.2--(concl.)--Imports into Punjab from other States in India
(Rail-borne)

(ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ)**
(Thousand Quintals)**

ਵਸਤੂ	Commodity	1967-	1970-	1975-	1980-	1984-	1985-	1986-	1987-	1987-
		68	71	76	81	85	86	87	88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
50. ਸਾਗਵਾਨ ਦੀ ਲਕੜੀ	Teak Wood	...	3	6	5	13	10	23	45	47
51. ਹੋਰ ਇਮਾਰਤੀ ਲੱਕੜੀ	Other Timber	...	939	800	683	543	186	296	480	465
V--ਨਿਰਮਾਣ	V--Manufacture									
52. ਸੂਤੀ ਵਸਤਾਂ (ਭਾਰਤੀ)	Cotton Piece Goods (Indian)...	...	41	20	21	8	1	7	4	1
53. ਸੂਤੀ ਵਸਤਾਂ (ਬਦੇਸ਼ੀ)	C.P.G (Foreign)	...	*	*	..	..	*	9	7	54
54. ਸ਼ੀਸ਼ਾ	Glass	...	100	83	72	77	41	57	64	36
55. ਪਟਸਨ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਪੜਾ	Gunny Bags and Cloth	...	108	437	556	808	693	1,175	855	689
56. ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਫੋਲਾਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਖਾਂ, ਚਾਦਰਾਂ, ਗਾਰਡਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਫੋਲਾਦ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਚੀਜ਼ਾਂ	Iron and Steel Bars, Sheets, Girders and other Commercial forms of Iron and Steel	...	4,816	5,819	8,626	4,755	5,827	5,134	7,855	7,629
57. ਸੀਮਿੰਟ	Cement	...	4,103	7,311	9,673	5,132	6,456	17,068	11,643	11,503

ਸਾਧਨ :--ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਨਰਲ ਵਪਾਰਕ ਸੂਝ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :--Director General of Commercial Intelligence and Statistics, Government of India

*500 ਤੋਂ ਘੱਟ

**ਛੁੱਟ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

††ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

‡ਸਰਸੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

*Less than 500

**Except where stated otherwise.

††Figures relate to Cotton year i.e. September to August

‡Includes Mustard oil.

ਵਪਾਰ
TRADE
ਵਪਾਰਿਕ ਸਬੂ
COMMERCIAL INTELLIGENCE
ਸਾਰਣੀ 22.3—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦਾ ਮੁੱਲ
Table 22.3—Value of Export of Industrial goods from Punjab (Districtwise)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਮੁੱਲ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ) Value (Lakh Rs.)								
	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	87.18	32.62	16.32	18.88	13.99	9.19	14.66	12.84	
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	609.98	1,537.50	2,057.02	1,318.98	1,262.26	2,988.86	5,084.15	5,716.98	
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	215.97	528.93	2,730.02	1,786.31	1,675.36	1,665.20	1,774.86	2,188.91	
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	960.00	3,855.65	4,042.24	3,993.83	4,022.23	4,022.09	4,291.82	6,251.98	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	21.30	13.18	4.94	19.02	41.72	100.52	1,212.32	1,989.62	
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	29.50	320.28	203.28	197.20	1,256.08	1,466.08	1,487.51	4,683.03	
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	4,908.75	7,399.50	8,271.49	10,898.56	1,3967.52	14,202.75	17,879.18	22,930.18	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	—	—	—	—	—	—	—	—	
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	279.01	1,348.23	1,460.01	1,000.65	927.00	773.13	46.42	230.54	
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	—	203.66	163.68	31.15	—	284.17	170.00	216.52	
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	—	1.43	31.21	33.57	26.11	79.01	211.32	26.96	
ਧਟਿਆਲਾ Patiala	451.58	971.65	739.14	1,058.67	1,327.45	1,897.25	1,994.05	2,352.07	
ਜੋੜ Total	7,563.27	1,6212.63	19,719.35	20,356.82	24,519.72	27,488.25	34,166.29	46,599.63	

ਸਾਧਨ :—ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਦਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ।

Source :— Director of Industries, Punjab.

ਵਪਾਰ
TRADE

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 22.4 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ
Table No. 22.4—Value of Exports of Principal items from Industrial Sector in Punjab

(ਮੁੱਲ ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Value in Lakh Rs.)

ਮੁੱਖ ਵਸਤਾਂ Principal articles	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1. ਉਨੀ ਕਪੜ/ਗਲੀਚੇ Woollen Textile/Carpets ...	559.57	771.24	1,176.35	917.89	518.66	541.29	758.14	961.30
2. ਸੂਤੀ ਕਪੜੇ Cotton Textile ...	142.28	196.67	568.00	733.80	720.76	1,433.50	1,620.77	3,435.72
3. ਹੌਜ਼ਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਬਣੇ ਬਣਾਏ ਕਪੜੇ Hosiery and Readymade garments	2,818.70	4,518.54	5,918.93	8,206.51	1,0531.35	9,739.27	1,3055.72	15,388.26
4. ਰੰਗਿਆਂ ਚਮੜਾ, ਕਰੋਮ ਚਮੜਾ ਅਤੇ ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ Tanned, Chrome leather, & leather goods ...	27.65	322.92	513.99	798.13	739.37	898.22	900.85	2,011.18
5. ਰਬੜ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ Rubber Products ...	19.65	295.41	118.07	147.09	511.10	187.74	912.19	131.60
6. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਜ਼ੇ Sewing Machine and parts ...	56.65	153.13	48.96	77.83	82.85	133.93	116.57	205.02
7. ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਵਿਚ ਗੇਅਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਪੁਰਜ਼ੇ Electrical Switch gears and Elect- rical accessories ...	66.48	205.90	128.02	196.90	117.17	411.00	251.36	2,463.98
8. ਪੀ. ਵੀ. ਸੀ. ਕੇਬਲਸ P.V.C. Cables ...	332.93	236.81	255.18	379.73	590.84	710.97	713.83	1,106.81
9. ਆਟੋ ਪਾਰਟਸ Auto parts ...	112.28	391.43	802.15	446.51	499.17	543.27	792.63	849.78
10. ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ Bicycle and parts ...	1,922.17	2,364.43	1,967.92	2,246.25	2,935.95	3,874.66	3,947.68	2,676.68
11. ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ Sports goods ...	306.00	2,033.84	19,32.91	1,714.25	1,668.53	1,521.30	1,513.02	1,896.42
12. ਕੋਫੀ Coffee ...	62.00	1,228.32	1,432.24	1,000.65	927.00	533.13	46.42	230.54
13. ਸਾਲਵੇਂਟ ਤੇਲ/ਰਾਇਸ ਬਰਾਨ ਐਕਸਟਰੈਕਸ਼ਨ Solvent oil/Rice bran Extraction ..	310.63	373.01	221.46	46.00	—	97.77	74.24	40.37
14. ਮਸ਼ੀਨ ਟੂਲਜ਼/ਹੈਂਡ ਟੂਲਜ਼ Machine Tools/Hand Tools ...	300.45	1,259.59	929.16	1,181.82	1,399.70	1,363.20	2,164.62	2,776.97
15. ਆਰਟ ਸਿਲਕ Art Silk ...	25.39	160.37	49.40	38.38	137.24	244.95	169.19	414.71
16. ਦੂਜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ Other Items ...	500.44	1,701.02	3,656.61	2,225.08	3,090.03	5,784.27	7,123.91	8,410.29
ਜੋੜ Total ...	7,563.27	16,212.63	19,719.35	20,356.82	24,519.72	27,488.25	34,166.29	46,599.63

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਦਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ।
Source : Director of Industries, Punjab.

ਸਾਰਣੀ 23.1 ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.2 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.3 ਆਬਾਦੀ ਰੇਂਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.4 ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.5 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਿਸਬਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.6 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਾਰ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਉਧਾਰ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.7 ਵਿੱਚ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਰਾਜ ਵਾਰ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਸਾਰਣੀ 23.8 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜਵਾਰ ਵੰਡ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 23.9 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ।

ਸਾਰਣੀ 23.10 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿਤੇਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

SECTION XXIII

BANKING

Table 23.1 incorporates information on different types of banks functioning in the State over a number of years.

Table 23.2 shows district-wise banking offices in Punjab.

Table 23.3 shows banking offices in various places of Punjab by population ranges.

Table 23.4 gives the number of banking offices in various states, per thousand square kilometers of area and per lakh of population.

Table 23.5 shows the year-wise deposits and advances ratio of scheduled commercial banks.

Table 23.6 shows the state wise classification of outstanding credit of scheduled commercial banks according to sanction and utilisation.

Table 23.7 shows the state-wise distribution of deposits and advances of scheduled commercial banks according to population groups.

Table 23.8 shows the state-wise distribution of banking offices.

Table 23.9 shows the advances of Agriculture Sector by scheduled banks in Punjab.

Table 23.10 indicates the District-wise and Occupation-wise classification of outstanding credit of scheduled commercial banks.

**ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING**

**ਸਾਰਣੀ 23.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਵਿਕਾਸ (31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ)
Table 23.1—Banking Development in Punjab as on 31st December**

ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਿਸਮ	Type of Bank	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices									
		1965	1970-71	1975	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. ਭਾਰਤੀ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕ	Indian Commercial Banks ...	249	530	1,057	1,563	1,821	1,928	1,995	2,005	2,044	2,069
ੳ. ਭਾਰਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ	(a) Indian Scheduled Banks ...	241	523	1,056	1,562	1,820	1,927	1,994	2,004	2,043	2,068
ਅ. ਭਾਰਤੀ ਅਣ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ	(b) Indian Non-Scheduled Banks	8	7	1	1	1	1	1	1	1	1
II. ਬਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕ	Foreign Banks ...	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
III. ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ*	Co-operative Banks*	92	158	238	590@	609(A)	617(A)	619(A)	631(A)	639(A)	637(A)
IV. ਡਾਕਘਰ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ	Post Office Saving Bank(s) ...	1,240	1,192	1,384@	1,828	3,751	3,766	3,746	3,736	3,778	3,779
ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਲ ਕਿਸਮਾਂ	All Types of Banks ...	1,584	1,883	2,682	3,761	6,184	6,314	6,363	6,375	6,464	6,488

543

ਸਾਧਨ :—ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਟੇਬਲਜ਼ ਰਿਲੇਟਿੰਗ ਟੂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਇਨ ਇੰਡੀਆ, —ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
Source :—Statistical Tables relating to Banks in India, —Reserve Bank of India.

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ.—ਜਿਹੜੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ੳ) ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕੁਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰਕਮ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰਾ ਯੋਗ ਮਾਲੀਆਤ 5 ਲਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ (ਅ) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ (ੳ) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਹ ਗਲ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਣੀ ਬਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

@ਇਹ ਗਿਣਤੀ 31 ਮਾਰਚ, ਦੀ ਹੈ।

ਨੋਟ.—(i) ਬੈਂਕ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ, ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਦਫਤਰ, ਬਰਾਂਚ, ਉਪ ਬਰਾਂਚ, ਅਦਾਇਗੀ ਦਫਤਰ, ਉਪ ਅਦਾਇਗੀ ਦਫਤਰ, ਖਜਾਨਾ ਅਦਾਇਗੀ ਦਫਤਰ, ਕੈਸ਼ ਦਫਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

A=ਸਾਧਨ ਜਿਲਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ

Scheduled Banks.—Which carry on the business of Banking in India and which (a) have paid-up capital and reserves of an aggregate real or exchangeable value of not less than Rs. 5 lakhs, (b) are either companies as defined in section 3 of the Companies Act, 1956 Corporations or Companies incorporated by or under any law in force in any place outside India or Institutions notified by Central Government on this behalf and (c) satisfy the Reserve Bank that their affairs are not being conducted in a manner detrimental to the interests of their deposits are eligible for inclusion in the Second Schedule to the Reserve Bank of India, Act, 1934, and when so included are known as "Scheduled Banks".

*Punjab Cooperative Bank, Amritsar has been considered as Scheduled Bank in this table as classified by Reserve Bank of India.

@As on 31st March.

Note :—(i) Banking Offices include Registered Office, Head Offices, Central Office, Branch, Sub-Branch, Pay Offices, Sub-Pay Offices, Treasury Pay Offices, Cash Office.

A=Source District Statistical Offices of Punjab.

ਬੈਂਕਿੰਗ

BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.2—31 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 23-2—Number of Banking Offices in various districts of Punjab as on 31 December, 1988

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices						ਜੋੜ Total
	ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ State Bank of India	ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ State Bank of Patiala	ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ Punjab National Bank	ਹੋਰ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕ (ਆਰ. ਬੀਜ ਸਮੇਤ) Other Com- mercial Banks (including R. R. Banks)	ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ Co- operative Bank		
0	1	2	3	4	5	6	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	22	9	33	97	50	211
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	30	12	54	197	88	381
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	3	8	17	55	22	105
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	...	37	15	51	202	72	377
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	11	11	33	88	57	200
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	5	14	10	67	29	125
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	26	24	34	184	51	319
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	22	8	28	81	51	190
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	24	18	20	92	60	214
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	17	47	19	45	51	179
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	...	12	49	15	47	60	183
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	8	73	17	81	46	225
ਜੋੜ Total	...	217	288	331	1,236	637	2,709

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ।

(ii) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਬਈ ।

Source :—District Statistical Offices of Punjab.

(ii) Reserve Bank of India, Bombay.

ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.3 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰੇਂਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ* ਦੀ ਗਿਣਤੀ।
Table 23.3—Number of Banking offices* in various places of Punjab by Population Ranges as on 31st December

ਸਾਲ Year	Rural ਪੇਂਡੂ 9,999 ਤੱਕ Upto 9,999	Semi Urban ਸੈਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ 10,000 ਤੋਂ ਵਧ ਪਰੰਤੂ 99,999 ਤੋਂ ਘੱਟ Above 10,000 but below 99,999	Urban ਸ਼ਹਿਰੀ 1,00,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰੰਤੂ 10,00,000 ਤੋਂ ਘੱਟ Above 1,00,000 but below 10,00,000	ਜੇਡ Total
	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Offices
0	1	2	3	4
1965-66	97	155	92	344
1970-71	326	230	135	691
1975	506	312	228	1,046
1980	808	439	319	1,566
1983	1,002	465	357	1,824
1984	1,078	470	383	1,931
1985	1,077	469	452	1,998
1986	1,082	471	455	2,008
1987	1,119	474	454	2,047
1988	1,133	476	464	2,073

ਸਾਧਨ :—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਬਈ।

Source : Reserve Bank of India, Bombay.

*ਬੈਂਕ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Banking offices include Co-operative Banks and Foreign Banks also.

ਬੈਂਕਿੰਗ

BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.4--31 ਦਸੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਕਬੇ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 23.4—Number of Commercial Banking Offices in various States per thousand Square Kilometres of Area and per Lakh of Population as on 31st December, 1988

ਰਾਜ/ਯੂ. ਟੀ	State/U.T.	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਕਬਾ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦਫਤਰ ਪਿੱਛੇ ਆਬਾਦੀ (ਹਜ਼ਾਰ)	Number of Banking Offices	Area in thousand Square kilometre	Number of Banking offices per thou- sand square Kilometres of Area	Popula- tion per Bank Office (Thou- sand)
		0	1	2	3				4
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	4,397	277	16				12
ਆਸਾਮ	Assam	...	1,073	79	13				18
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	4,443	174	25				15
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	3,243	196	16				10
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	1,239	44	28				10
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	651	56	11				6
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	738	222	3				8
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	4,116	192	21				8
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	2,789	39	71				9
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	4,054	443	9				13
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	5,276	308	17				12
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	67	22	3				21
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	140	22	6				9
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	68	17	4				11
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,857	156	12				14
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	2,072	50	41				8
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	2,840	342	8				12
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	26	7	4				12
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	4,149	130	32				12
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	155	19	15				13
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	7,945	294	27				14
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	3,790	88	43				14
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ	Andaman and Nicobar Islands	...	17	8	2				10
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	57	84	—				10
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	108	*	..				4

ਬੈਂਕਿੰਗ

BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.4 (ਸਮਾਪਤ)--31 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਕਬੇ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਸੰਬਰ, 1988 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ
 Table 23.4 (concl.)—Number of Commercial Banking Offices in Various States per Thousand Square Kilometres of Area and per Lakh of Population as on 31st December, 1988

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	State/U.T.	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਕਬਾ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੱਛੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਪਿੱਛੇ ਆਬਾਦੀ (ਹਜ਼ਾਰ)	
		Number of Banking Offices	Area in thousand square kilometres	Number of Banking Offices per thou- sand Kilometres of Area	Popula- tion per Banks Office (Thou- sand)	
0		1	2	3	4	
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	7	*	..	15
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	1,081	2	540	6
ਗੋਆ	Goa	..	254	*	..	4
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Daman and Diu	...	10	*	..	..
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshdweep	...	6	*	..	7
ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ	Mizoram	...	61	21	3	7
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	67	*	..	9
ਭਾਰਤ	India	...	57,796	3,287	18	12

ਸਾਧਨ : ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡਿਆ, ਬੰਬਈ।

Source :—Reserve Bank of India, Bombay.

*500 ਤੋਂ ਘਟ

*Below 500.

ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਿਸ਼ਬਤ
Table 23.5—Year-wise Deposits and Advances Ratio of Scheduled Commercial Banks—Punjab

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Rs. lakhs)

ਸਾਲ (ਜੂਨ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ)	ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਕਰਜ਼ੇ	ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ	ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	
Year (Last Friday of June)	Deposits	Advances	Percentage of Advances to Deposits	
0		2	3	
1970*	...	27,351	9,586	35.04
1975*	...	66,945	25,478	38.06
1980	...	1,75,394	67,653	38.57
1983	...	2,95,707	1,21,904	41.22
1984	...	3,48,750	1,52,468	43.72
1985	...	4,13,110	1,84,108	44.57
1986	...	4,93,397	2,09,228	42.41
1987*	...	6,32,537	2,74,315	43.37
1988*	...	7,63,718	3,14,402	41.17

ਸਾਧਨ :—ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ, ਬੰਬਈ।

Source : Banking Statistics Division, R.B.I., Bombay.

*ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ।

*As on the last Friday of December.

बैंकिंग
BANKING

23.6—ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ
 Table 23.6—State-wise Classification of outstanding Credit of Scheduled
 (As on the last Friday of

		ਦਸੰਬਰ, 1985 December, 1985	
		ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to sanction	
ਖੰਡ/ਪ੍ਰਾਂਤ	Region/State	ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount
0		1	2
I ਉੱਤਰੀ ਖੰਡ	I. Northern Region—		
1. ਹਰਿਆਣਾ	1. Haryana	... 7,00,343	1,00,950
2. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	2. Himachal Pradesh	... 2,44,888	21,427
3. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	3. Jammu & Kashmir	... 1,98,440	29,416
4. ਪੰਜਾਬ	4. Punjab	... 10,08,700	2,02,887
5. ਰਾਜਸਥਾਨ	5. Rajasthan	... 12,61,875	1,45,242
6. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	6. Chandigarh	... 44,527	86,332
7. ਦਿੱਲੀ	7. Delhi	... 3,94,929	4,24,219
ਜੋੜ	Total	... 38,53,702	10,10,472
II ਉੱਤਰ-ਪੂਰਵੀ ਖੰਡ	II. North-Eastern Region—		
1. ਆਸਾਮ	1. Assam	... 3,95,690	48,627
2. ਮੇਘਾਲਿਆ	2. Meghalaya	... 43,174	3,197
3. ਮਨੀਪੁਰ	3. Manipur	... 18,814	2,302
4. ਨਾਗਾਲੈਂਡ	4. Nagaland	... 14,164	2,766
5. ਤਰੀਪੁਰਾ	5. Tripura	... 2,04,073	6,256
6. ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	6. Arunachal Pradesh	... 4,824	656
7. ਮੀਜੋਰਾਮ	7. Mizoram	... 6,618	809
8. ਸਿਕਿਮ	8. Sikkim	... 11,262	713
ਜੋੜ	Total	... 6,98,619	65,327
III ਪੂਰਵੀ ਖੰਡ	III. Eastern Region—		
1. ਬਿਹਾਰ	1. Bihar	... 22,65,496	1,40,107
2. ਉੜੀਸਾ	2. Orissa	... 18,18,950	84,483
3. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	3. West Bengal	... 20,89,736	4,48,304
4. ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	1. Andaman/Nicobar Islands	... 5,209	691
ਜੋੜ	Total	... 61,79,391	6,73,585

ਕਿੰਗ

ING

ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ)

Commercial Banks according to Sanction and Utilisation
(December)(ਰਕਮ ਲਖਾਂ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ)
(Amount in lakh of Rupees)

ਦਸੰਬਰ, 1985 December, 1985		ਦਸੰਬਰ 1986 December, 1986		ਦਸੰਬਰ, 1986 December, 1986	
ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to utilisation		ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to Sanction		ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to utilisation	
ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount	ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount	ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount
3	4	5	6	7	8
7,01,695	1,34,721	8,20,259	1,15,025	8,21,867	1,59,860
2,44,824	22,174	2,71,918	24,567	2,72,009	26,290
1,98,635	29,810	2,07,485	35,395	2,07,766	36,475
11,00,503	2,52,148	11,53,955	2,33,217	11,55,192	2,58,918
12,63,071	1,49,957	13,99,669	1,57,700	14,01,039	1,66,568
41,815	32,703	51,784	79,616	51,125	40,731
3,92,189	3,86,417	4,12,927	4,65,012	4,10,030	4,12,571
38,53,732	10,07,939	43,17,997	11,10,532	43,19,028	11,01,413
3,95,690	48,627	4,73,936	50,191	4,79,834	67,550
43,174	3,197	46,966	5,472	47,841	6,456
18,814	2,332	25,261	3,571	25,280	3,580
14,164	2,766	15,337	4,019	15,558	4,979
2,04,073	6,256	2,37,175	8,549	2,37,197	8,710
4,824	656	6,737	2,167	6,789	2,570
6,618	809	9,716	1,512	11,152	2,898
11,262	713	11,488	790	11,490	1,269
6,98,619	65,327	8,26,616	76,272	8,35,141	98,013
22,65,496	1,40,107	27,77,998	1,59,201	27,71,537	1,64,239
18,18,950	84,483	20,20,223	98,887	20,20,198	1,05,754
20,89,736	4,48,304	25,14,083	5,30,558	25,13,447	4,94,085
5,209	691	7,707	945	7,712	974
61,79,391	6,73,535	73,20,011	7,89,591	73,12,894	7,65,102

ਬੈਂਕ
BANK

ਸਾਰਣੀ 23.6 (ਸਮਾਪਤ)—ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ,
(ਦਸੰਬਰ, 1985)

Table 23.6 (concl'd)—State wise classification of outstanding Credit
According to sanction
(As on the last Friday of

ਖੰਡ/ਪ੍ਰਾਂਤ	Region/State	ਦਸੰਬਰ 1985 December 1985	
		ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to Sanction	
		ਲੱਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount
	0	1	2
IV. ਕੇਂਦਰੀ ਖੰਡ	IV. Central Region—		
1. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	1. Madhya Pradesh	... 19,04,861	1,79,243
2. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	2. Uttar Pradesh	... 39,90,978	3,91,324
ਜੋੜ	Total	... 58,95,839	5,70,568
V. ਪੱਛਮੀ ਖੰਡ	V. Western Region—		
1. ਗੁਜਰਾਤ	1. Gujarat	... 13,21,012	2,73,190
2. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	2. Maharashtra	... 24,97,245	14,14,155
3. ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	3. Goa, Daman and Diu	... 1,05,785	22,586
4. ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	4. Dadra and Nagar Haveli	.. 2,688	381
ਜੋੜ	Total	... 39,26,730	17,10,311
VI. ਦੱਖਣੀ ਖੰਡ	VI. Southern Region—		
1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	1. Andhra Pradesh	... 51,06,194	3,61,010
2. ਕਰਨਾਟਕ	2. Karnataka	... 36,19,038	3,57,248
3. ਕੇਰਲਾ	3. Kerala	... 30,44,879	2,08,542
4. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	4. Tamil Nadu	... 40,01,747	4,53,872
5. ਪਾਂਡੀਚਰੀ	5. Pondicherry	... 84,362	5,221
6. ਲਕਸ਼ਦੀਪ	6. Lakshadweep	... 1,233	79
ਜੋੜ	Total	... 1,58,57,453	13,85,973
ਕੁਲ ਤਾਰਕੀਵਰਸ਼	All India	... 3,64,11,734	54,16,235

ਕਿੰਗ
ING
ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ
ਅੰਤਮ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ)
Scheduled Commercial Banks
and Utilisation
December)

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ)
(Amount in lakh of Rupees)

ਦਸੰਬਰ, 1985 December, 1985		ਦਸੰਬਰ, 1986 December, 1986		ਦਸੰਬਰ, 1986 December, 1986	
ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to Utilisation		ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to Sanction		ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ According to Utilisation	
ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount	ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount	ਲੇਖੇ Number of Accounts	ਰਕਮ Amount
3	4	5	6	7	8
19,04,453	1,85,257	22,44,424	2,18,559	22,44,591	2,23,717
39,90,282	3,98,491	41,64,146	4,12,162	41,65,227	4,35,558
58,94,735	5,83,747	64,08,570	6,30,722	64,09,818	6,59,276
13,22,596	2,95,422	14,90,292	3,44,799	14,84,832	3,68,184
24,95,006	13,64,294	28,07,081	14,39,710	28,07,915	13,79,425
1,05,708	23,011	1,12,049	25,583	1,11,983	26,39,5
2,748	609	3,203	506	3,263	739
39,26,058	16,83,335	44,12,625	18,10,598	44,07,993	17,74,743
51,05,654	3,64,469	57,67,709	4,54,054	57,68,038	4,60,890
36,18,959	3,63,477	42,74,267	4,27,729	42,74,682	4,39,118
30,44,998	2,12,242	35,12,718	2,49,420	35,12,746	2,53,066
40,01,803	4,49,806	46,97,883	5,56,809	46,98,037	5,53,796
84,377	5,765	95,232	7,598	95,247	7,902
1,235	71	1,698	111	1,702	120
1,58,57,026	13,95,831	1,83,49,507	16,95,722	1,83,50,452	17,14,893
3,64,11,734	54,16,235	4,16,35,326	61,13,436	4,16,35,326	61,13,436

ਸਾਧਨ : ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੰਬਈ।
Source:—Banking Statistics Division, R.B.I. Bombay

ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.7—ਜੰਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ
(ਦਸੰਬਰ 1988 ਦੇ
Table 23.7—State-wise distribution of Deposits and Advances of
(As on the last

ਪ੍ਰਾਂਤ	State		ਪੇਂਡੂ Rural		
			ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Offices	ਜਮਾਂ Deposits	ਅਦਾਇਗੀਆਂ Advances
		0	1	2	3
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	2,512	1,32,345	1,47,506
ਆਸਾਮ	Assam	...	727	35,654	25,660
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	3,244	1,78,857	95,761
ਗੋਆ	Goa	...	154	33,541	6,875
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	1,570	1,28,191	80,669
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	728	68,280	47,821
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	560	68,401	23,386
ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	526	40,754	10,789
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	2,222	1,15,037	1,28,159
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	611	48,828	36,731
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	2,741	1,06,645	81,761
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	2,232	1,15,055	97,227
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	36	823	1,208
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	98	3,858	1,779
ਮੀਜੋਰਾਮ	Mizoram	...	42	1,411	557
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	44	2,672	1,341
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,399	47,319	52,472
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	1,127	2,14,410	77,016
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	1,831	76,242	59,166
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	..	22	1,678	547
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	1,789	1,08,545	1,12,122
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	100	4,978	4,672
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	5,209	3,65,077	1,77,513
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	1,928	1,51,781	64,082
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	13	2,321	852
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	72	24,181	4,462
ਅਰੂਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	55	7,712	1,669
ਅੰਡਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Andaman and Nicobar Island	...	9	843	297
ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਯੂ	Daman and Diu	..	1	98	32
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	..	6	1,203	660
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	28	3,420	2,250
ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep	...	5	578	118
ਭਾਰਤ	India	...	31,641	20,90,738	13,45,160

ਨੋਟ :—ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਰਾਉਂਡਿੰਗ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜੋੜ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ।

Note :—The totals do not tally due to rounding off state totals.

ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਵਾਰ ਵੰਡ

ਆਖਰੀ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ)

Scheduled Commercial Banks according to Population Groups
Friday of December, 1988)

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਿਆ ਵਿਚ)
(Amount in lakhs of Rupees)

ਅਪ-ਸ਼ਹਿਰੀ Semi Urban			ਸ਼ਹਿਰੀ/ਮਿਟਰੋਪੋਲੀਟਨ Urban/Metropolitan			ਜੋੜ Total			Percentage of Advances to Deposits
ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of offices	ਜਮ੍ਹਾਂ Deposits	ਅਦਾਇਗੀਆਂ Advances	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of offices	ਜਮ੍ਹਾਂ Deposits	ਅਦਾਇਗੀਆਂ Advances	ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of offices	ਜਮ੍ਹਾਂ Deposits	ਅਦਾਇਗੀਆਂ Advances	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
914	2,08,006	1,53,466	951	4,17,392	3,40,733	4,377	7,57,742	6,41,705	84.68
220	63,213	25,562	106	64,501	37,910	1,053	1,63,367	89,134	54.56
683	2,10,191	68,252	470	2,87,507	97,543	4,397	6,76,555	2,61,557	38.66
100	75,499	28,988	—	—	—	254	1,09,040	35,864	32.89
706	2,53,076	1,13,353	934	4,65,116	2,99,637	3,210	8,46,384	4,93,659	58.32
243	94,279	50,587	265	1,18,041	73,509	1,236	2,80,601	1,71,915	61.26
78	32,112	11,005	—	—	—	638	1,00,513	34,390	34.21
64	15,774	5,606	141	78,430	44,973	731	1,34,958	61,369	45.47
779	1,43,408	1,12,131	1,086	4,14,830	3,91,409	4,087	6,73,275	6,31,699	93.82
1,734	3,32,142	1,74,540	447	1,63,941	1,36,204	2,792	5,44,909	3,47,475	63.77
648	1,59,098	82,704	592	2,89,422	1,89,822	3,981	5,55,167	3,54,286	63.82
807	1,74,806	1,05,342	2,156	22,75,905	16,46,530	5,195	25,65,766	18,49,091	72.07
9	1,041	1,001	18	5,161	2,176	63	7,027	4,384	62.39
12	4,415	884	28	16,719	2,728	138	24,992	5,390	21.57
8	4,154	1,063	—	—	—	50	5,566	1,619	29.09
24	12,116	4,865	—	—	—	68	14,787	6,207	41.98
252	52,436	33,495	199	83,123	67,524	1,850	1,82,878	1,53,490	83.93
476	2,50,707	1,02,618	464	2,98,599	1,34,768	2,067	7,63,718	3,14,402	41.17
548	1,14,888	60,968	457	1,88,993	1,09,512	2,836	3,80,121	2,29,646	60.41
4	5,550	1,702	—	—	—	26	7,228	2,249	31.12
1,048	2,09,139	1,59,510	1,311	5,86,787	5,81,738	4,148	9,04,472	8,53,371	94.35
23	3,912	2,617	25	10,710	4,059	148	19,600	11,347	57.89
1,166	3,67,675	1,55,636	1,471	7,34,608	3,04,322	7,846	14,67,359	6,37,472	43.44
594	2,04,604	50,769	1,216	10,64,266	6,00,368	3,738	14,20,652	7,15,221	50.34
5	1,967	321	92	1,04,571	75,943	110	1,08,858	77,116	70.84
6	5,484	756	1,005	13,95,766	7,68,572	1,083	14,25,431	7,73,791	54.28
1	189	18	—	—	—	56	7,901	1,687	21.35
8	3,130	1,083	—	—	—	17	3,974	1,380	34.73
9	3,836	841	—	—	—	10	3,933	873	22.20
—	—	—	—	—	—	6	1,203	660	54.86
10	4,475	1,301	28	15,843	8,445	66	23,737	11,996	50.54
—	—	—	—	—	—	5	578	118	20.42
11,179	30,11,322	15,10,984	13,462	90,80,231	59,18,425	56,282	1,41,82,292	87,74,571	61.87

ਸਾਧਨ :—ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ. ਡਵੀਜ਼ਨ, ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ, ਬੰਬਈ।

Source:—Banking Statistics Division, R.B.I., Bombay.

ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.8 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਵਾਰ ਵੰਡ
Table 23.8—State-wise Distribution of Banking Offices in India

(ਗਿਣਤੀ)
(Number)

ਰਾਜ State	ਅੰਤ ਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No of offices at the end of				ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖੁਲੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Opened during the year				ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦਫਤਰ ਪਿਛੇ ਆਬਾਦੀ (ਹਜ਼ਾਰ) Population per bank office (thousand)							
	ਜੂਨ, June, 1985	ਜੂਨ, June, 1986	ਜੂਨ, June, 1987	ਦਸੰਬਰ, December, 1988	1984-85 (1-7-84—30-6-85)	1985-86 (1-7-85—30-6-86)	1986-87 (1-7-86—30-6-87)	1987-88 (1-7-87—30-6-88)	ਜੂਨ, June, 1985	ਜੂਨ, June, 1986	ਜੂਨ, June, 1987	ਦਸੰਬਰ, December, 1988	9	10	11	12
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	4,084	4,130	4,200	4,397	574	43	75	197	13	13	13	13	13	13	13
ਆਸਾਮ	Assam	872	975	987	1,073	149	108	12	86	23	20	20	20	20	20	18
ਬਿਹਾਰ	Bihar	4,039	4,229	4,237	4,443	813	212	6	206	17	17	16	16	16	15	15
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	3,011	3,085	3,092	3,243	263	64	9	151	11	11	11	11	11	10	10
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	1,096	1,111	1,146	1,239	84	14	35	93	12	12	11	11	11	10	10
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	539	552	573	651	26	14	18	78	8	8	7	7	7	6	6
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	713	727	728	738	46	16	—	10	9	8	8	8	8	8	8
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	3,851	3,926	3,959	4,116	381	73	36	157	10	9	9	9	9	8	8
ਕੇਰਲਾ	Kerala	2,706	2,724	2,720	2,789	120	19	1	69	9	9	9	9	9	9	9
ਮੱਧਪ੍ਰਦੇਸ਼	Medhya Pradesh	3,637	3,737	3,805	4,054	446	98	70	249	14	14	14	14	14	13	13

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	4,814	4,919	4,957	5,276	411	100	42	329	13	13	13	12
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	67	67	67	67	15	6	—	—	24	21	21	21
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	125	130	133	140	25	5	3	7	11	10	10	9
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	64	66	67	68	9	2	—	1	12	12	12	11
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	1,691	1,735	1,764	1,857	207	42	21	93	16	15	15	14
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	1,992	2,004	2,035	2,072	146	9	32	37	8	8	8	8
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	2,616	2,681	2,711	2,840	446	69	31	129	13	13	13	12
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	3,909	3,930	3,932	4,149	288	29	11	217	12	12	12	12
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	..	136	136	137	155	16	13	1	18	15	15	15	13
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	7,200	7,345	7,475	7,345	1,192	108	133	470	15	15	15	14
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	3,210	3,418	3,477	3,790	467	192	44	313	17	16	15	14
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Andaman & Nicobar Islands	...	13	14	14	17	—	1	—	3	14	13	13	10
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	48	54	56	57	11	6	2	1	13	12	11	11
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	105	107	107	108	6	2	—	1	4	4	4	4
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	6	6	6	7	—	—	—	1	17	17	17	15
ਦਿਲੀ	Delhi	...	1,042	1,059	1,057	1,081	48	16	4	24	6	4	6	6
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	260	260	261	264	3	—	1	3	4	4	4	4
ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep	...	5	5	5	6	—	—	—	1	8	8	8	7
ਮੀਜੋ ਰਾਮ	Mizoram	...	45	51	50	61	26	5	—	11	11	10	10	7
ਥਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	63	63	63	67	4	—	—	4	10	10	10	9
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	19	19	19	26	—	—	—	7	17	17	17	12
ਜੋੜ	Total	...	51,978	53,265	53,840	56,796	6,222	1,266	587	2,956	13	13	13	12

ਸਾਧਨ : ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੰਬਈ ।
Source:—Banking Statistics Division, R.B.I., Bombay.

ਬੈਂਕਿੰਗ
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਦਿਤੇ ਗਏ ਅਡਵਾਂਸ
Table No. 23.9—Scheduled Commercial Banks' Advances to Agriculture in Punjab

(ਲਖ ਰੁਪਏ Rs. in lakhs)

ਸਾਲ (ਦਸਬਰ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕਰਵਾਰ) Year (Last Friday of December)	ਮੰਤਵ				Purpose						
	ਖਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਨਪੁਟ ਲਈ ਵਿੱਤ		ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ		ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਸਿੱਧੇ ਵਿੱਤ ਸਹਾਇਤਾ		ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ		ਜੋੜ		
	Finance for distribution of fertilizer and other inputs		Loans to State Elec- tricity Board for ener- gisation of tube-wells		Other types of indirect Finance		Direct Finance to farmers		Total		
	ਖਾਤੇ (ਨੰ :) No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ Amount outstan- ding	ਖਾਤੇ (ਨੰ :) No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ Amount out- standing	ਖਾਤੇ (ਨੰ :) No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ Amount out- standing	ਖਾਤੇ (ਨੰ :) No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ Amount out- standing	ਖਾਤੇ (ਨੰ :) No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ Amount out- standing	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1975	...	220	1,834.2	3	15.0	679	119.7	47,733	2,747.5	48,635	4,716.4
1977	...	632	1,975.0	—	—	598	721.5	127,606	7,170.0	1,28,886	9,866.5
1979	...	1,071	691.7	14	339.6	2,610	3,241.3	2,27,735	15,348.2	2,31,430	19,620.8
1980	...	1,263	582.8	29	614.7	3,038	2,832.4	2,84,388	23,511.6	2,88,718	27,541.5
1982	...	1,436	668.2	265	1,071.6	14,523	4,268.9	4,27,789	336,273.6	4,44,007	42,282.3
1983	...	1,425	646.4	161	2,326.2	9,063	4,780.7	4,74,631	43,597.9	4,85,280	51,351.2
1984	...	1,296	648.5	15,236	3,755.2	2,577	3,437.8	5,16,236	52,906.9	5,35,345	60,748.4
1985	..	1,315	929.8	19,677	4,295.7	2,305	2,842.3	5,61,165	59,182.8	5,84,462	67,250.6
1986*	..	1,473	815.0	34,153	4,201.0	2,102	2,542.0	5,93,916	63,304.0	6,31,644	70,862.0
1987*	...	1,493	600.04	45,016	4,480.30	1,544@	1,602.85@	6,59,597	81,524.73	7,07,650	88,207.92

*ਸੂਚਨਾ ਜੂਨ, ਦੀ ਹੈ।
Relates to June.

ਸਾਧਨ :—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।
Source :—Reserve Bank of India.

@ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੀ.ਏ.ਸੀ./ਪੀ.ਐਸ.ਐਸ./ਐਲ.ਏ.ਐਮ.ਪੀ.ਐਸ. ਰਾਹੀਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
@Loans to Farmers through PAC/PSS/LAMPS are also included.

बैंकिंग
BANKING

ਸਾਰਣੀ 23.10—ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ (ਦਸੰਬਰ, 1986)
Table 23.10—Districtwise and occupationwise classification of outstanding credit of Scheduled

ਕਿੱਤਾ	Occupation	ਜਿਲ੍ਹੇ Districts					
		ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar		ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	
		ਖਾਤੇ ਨੰ: ਕਰਜ਼ੇ No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: ਕਰਜ਼ੇ No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: ਕਰਜ਼ੇ No. of Accounts	
1	2	3	4	5	6		
1.	ਕੁਲ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਾ Total Bank Credit	...	81,216	10,07,556	1,37,283	28,61,282	40,334
1.1.	ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ Of which for Small Scale Industries	...	4,946	2,51,726	10,699	7,29,553	2,226
2.	ਖੇਤੀਬਾੜੀ Agriculture	...	40,091	3,63,240	52,816	6,64,111	2,3011
2.1	ਸਿੱਧਾ ਵਿੱਤ Direct Finance	...	38,708	3,24,569	51,447	5,72,497	22,943
2.2	ਅਸਿੱਧਾ ਵਿੱਤ Indirect Finance	...	1,383	38,671	1,369	91,614	68
3.	ਉਦਯੋਗ Industry	...	5,374	3,28,284	12,132	13,61,163	2,477
2.1.	ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ Food Manufacturing	...	243	94,868	474	3,66,920	248
2.2.	ਕਪੜਾ Textiles	...	23	3,678	2,170	5,37,573	16
3.3.	ਰਸਾਇਣ Chemicals	...	71	6,893	380	52,941	23
3.4.	ਧਾਤ Metals	...	282	30,590	380	71,125	141
3.5.	ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ Engineering	...	809	1,11,782	538	65,161	188
3.6.	ਹੋਰ Others	...	3,946	80,473	8,190	2,67,443	1,861
4.	ਸੰਚਾਰ ਓਪਰੇਟਰਜ਼ Transport Operators	...	5,864	80,367	7,656	1,04,963	1,710
5.	ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਵਾਵਾਂ Professional Services	...	4,638	32,663	9,490	1,06,433	2,005
6.	ਬੈਂਕ ਵਪਾਰ Whole Sale Trade	...	1,051	19,079	2,264	1,74,416	233
7.1.	ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਪਾਰ Retail Trade	...	11,031	72,752	24,364	1,57,085	4,785
8.	ਨਿਜੀ ਕਰਜ਼ੇ Personal Loans	...	3,487	30,703	7,344	84,994	1,624
9.	ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ੇ All other Loans	...	9,680	80,468	21,217	2,08,117	4,489

ਕਿੰਗ
ING

ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ)

Commercial Banks (as on last Friday of December, 1986)

(ਰਕਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ)
(Amount in Rs. 000)

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ Districts								
ਜਲੰਧਰ Jalandhar		ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur		ਰੂਪ ਨਗਰ Rupnagar		ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana		
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ: No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit
7	8	9	10	11	12	13	14	15
7,68,295	1,32,567	28,97,604	62,456	7,08,382	45,898	8,52,859	1,52,807	60,50,672
1,37,178	12,298	7,27,739	7,985	77,256	2,319	79,094	16,288	14,19,077
1,91,401	51,079	4,76,816	24,849	2,25,539	23,012	1,60,590	60,787	6,67,803
1,87,175	50,437	4,43,928	24,590	2,03,491	22,765	1,41,094	59,860	6,30,220
4,226	642	32,888	259	22,048	247	19,496	927	37,583
3,97,589	13,907	11,44,485	8,439	2,40,458	2,803	4,39,843	19,739	29,18,292
1,31,374	229	89,556	43	8,229	62	24,283	373	1,79,072
89,152	83	23,546	54	54,447	23	57,927	3,572	12,37,489
34,556	205	19,594	93	25,661	81	71,282	308	86,625
17,126	2,307	3,73,523	48	63,730	70	44,586	836	2,90,439
21,524	577	89,024	39	15,562	120	89,652	1,362	1,89,835
1,03,857	10,506	5,49,242	8,162	72,829	2,447	1,52,113	1,3288	9,34,832
36,554	3,752	1,73,015	2,044	50,184	1,720	67,991	4,940	1,74,300
22,879	13,324	1,35,511	4,738	22,106	3,124	27,051	13,028	1,02,413
16,329	1,946	4,17,150	200	6,737	282	29,025	1,278	16,05,657
37,796	17,717	2,13,888	10,12	59,281	5,782	49,272	12,219	1,63,231
22,195	10,612	1,17,592	2,302	23,007	3,422	29,310	11,006	1,46,422
43,552	20,230	2,19,147	9,759	81,070	5,753	49,777	29,810	2,72,554

ਸਾਰਣੀ 23.10—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿਤੇਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ (ਦਸੰਬਰ, 1986)
Table 23.10—Districtwise and occupation-wise classification of outstanding credit of Scheduled

ਕਿੱਤਾ	Occupation	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ Districts					
		ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur		ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot		ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	
		ਖਾਤੇ ਨੰ:	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	ਖਾਤੇ ਨੰ:	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ	ਖਾਤੇ ਨੰ:	
		No. of Accounts	Outstanding Credit	No. of Accounts	Outstanding Credit	No. of Accounts	
		16	17	18	19	20	
1. ਕੁਲ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਾ	Total Bank Credit	...	96,065	15,02,530	1,02,859	16,23,189	1,03,959
1.1 ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ	Of which for Small Scale Industries	...	1,780	1,51,323	2,641	1,81,082	3,657
2. ਖੇਤੀਬਾੜੀ	Agriculture	...	69,088	8,36,380	70,865	8,69,043	71,083
2.1 ਸਿੱਧਾ ਵਿੱਤ	Direct Finance	...	67,308	7,98,532	70,439	7,66,875	69,848
2.2 ਅਸਿੱਧਾ ਵਿੱਤ	Indirect Finance	...	1,780	37,848	426	1,02,168	1,235
3. ਉਦਯੋਗ	Industry	...	2,120	3,18,917	3,069	2,79,138	4,092
3.1 ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ	Food Manufacturing	...	315	2,24,425	291	1,28,178	103
3.2 ਕਪੜਾ	Textiles	...	25	52,261	46	41,571	97
3.3 ਰਸਾਇਣ	Chemicals	...	24	8,643	44	9,660	45
3.4 ਧਾਤ	Metals	...	11	519	59	10,869	45
3.5 ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ	Engineering	...	100	4,912	183	19,335	80
3.6 ਹੋਰ	Others	...	1,645	28,157	2,446	69,525	3,722
4. ਸੰਚਾਰ ਉਪਰੇਟਰਜ਼	Transport operators	...	2,685	55,304	2,919	96,890	2,084
5. ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਵਾਵਾਂ	Professional Services	...	3,710	20,084	4,044	38,941	4,131
6. ਬੈਕ ਵਪਾਰ	Wholesale Trade	...	819	1,07,283	610	1,08,083	1,482
6.1 ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਪਾਰ	Of which Retail Trade	...	8,380	64,823	8,349	78,164	9,532
7. ਨਿਜੀ ਕਰਜ਼ਾ	Personal Loans	...	2,530	24,514	4,344	35,512	3,317
8. ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ੇ	All Others Loans	...	6,733	75,225	8,659	1,17,418	8,238

ਕਿੰਗ
ING

ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ)

Commercial Banks (as on last Friday of December, 1986)

(ਰਕਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ)
(Amount in Rs. 000)

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ Districts								
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur			ਪਟਿਆਲਾ Patiala		ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ* Chandigarh*		ਜੋੜ Total	
ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ : No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ : No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ : No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit	ਖਾਤੇ ਨੰ : No. of Accounts	ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ Outstanding Credit
21	22	23	24	25	26	27	28	29
19,06,129	1,03,292	13,79,247	96,265	27,61,098	191	15,47,841	11,55,192	2,58,66,684
90,792	5,352	1,88,292	4,361	5,27,150	94	1,27,328	1,74,646	47,87,590
12,95,028	69,099	7,70,266	51,071	9,96,622	21	50,952	6,06,872	75,67,791
7,44,229	68,648	6,61,536	50,484	5,53,304	16	4,338	5,97,493	60,31,788
5,50,799	451	1,08,730	587	4,43,318	5	46,614	9,379	15,36,003
1,85,124	5,811	3,47,009	5,549	11,55,176	132	1,65,309	85,644	92,80,787
41,946	245	1,36,154	528	3,71,040	4	550	3,158	17,96,595
62,525	48	43,216	21	22,971	5	322	6,183	22,26,678
10,702	81	31,648	136	48,852	25	18,912	1,516	4,25,969
4,982	187	37,349	553	2,39,486	15	55,343	4,934	12,39,667
16,838	58	8,233	231	1,21,840	51	51,478	4,336	8,05,176
48,131	5,192	90,409	4,080	3,50,987	32	38,704	65,517	27,86,702
79,244	2,286	57,239	3,531	1,45,547	10	1,208	41,201	11,22,806
30,451	5,392	30,737	6,172	59,947	2	174	73,798	6,29,390
1,19,910	609	11,547	887	68,942	5	13,28,729	11,666	40,12,887
83,703	8,165	64,364	10,122	1,06,609	7	625	1,30,578	11,51,593
34,563	3,892	33,584	6,885	1,05,126	10	446	60,775	6,87,968
78,106	8,038	64,501	12,048	1,23,129	4	398	1,44,658	14,13,462

ਸਾਧਨ : ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।

Source : Reserve Bank of India.

*ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ।

*Indicate the credit sanctioned in Chandigarh but utilised in Punjab for which district-wise break ups are not available.

ਸੈਕਸ਼ਨ 24
ਲੋਕ ਵਿੱਤ

ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੂਮੀ ਕਰ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਵਾ
ਰੀ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 24.1 ਤੋਂ 24.2—ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਲੇਖੇ ਦੇ ਨਾਂ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ
ਨਾਲ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 24.3—ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਬਜਟ (ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ) ਦੀ ਬੱਜਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ
ਪੂਰਵਕ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 24.4—ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਬਜਟ (ਖਰਚ) ਦੀ ਬਜਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ।

ਸਾਰਣੀ 24.5—ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਜਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 24.6 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 24.8 ਤੋਂ 24.9—ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਿੱਧੇ, ਅਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਕਰ ਮਾਲੀਏ ਦੇ
ਫੁਲਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 24.10—ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆਤਮਿਕ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 24.11—ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 24.12.—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਕਰ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ।

ਸਾਰਣੀ 24.13 : ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਕਰ ਮੰਗ— ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ।

ਸਾਰਣੀ 24.14 : ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਤੇ ਕੁਲ ਟੈਕਸ— ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਣ ਅਨੁਸਾਰ।

ਸਾਰਣੀ 24.15 : ਕਟੌਤੀਆਂ, ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ—ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ।

SECTION XXIV
PUBLIC FINANCE

This section gives information relating to Land Revenue, Income Tax in Punjab and Revenue and
Expenditure of the Punjab Government. There are 15 tables in this section and the figures relate to the
financial years, viz., April to March.

Table 24.1 to 24.2. These tables relate to Punjab Government revenue and expenditure charged to reve-
nue account.

Table 24.3 : Detailed figures about budgetary position on capital budget (receipts and disbursements)
have been given in this table.

Table 24.4 : Detailed figures about budgetary position on Capital Budget (Expenditure).

Table 24.5 : Overall budgetary position for different years is depicted in this table.

Table 24.6 Details of total tax revenue in States have been given in this table.

Table 24.7 to 24.9 : Comparative per capita figures of direct, indirect and total tax revenue in all the
States in India have been given.

Table 24.10 : Percentage distribution of functional classification of the state government expenditure has
been presented for a number of years in this table.

Table 24.11 : Percentage distribution of economic classification of the state government expenditure
has been given in it.

Table 24.12.—Demand and collection of Land Revenue in Punjab.

Table 24.13 : Number of assesses income assessed and tax demand—by Status and by income.

Table 24.14 : Gross income and gross tax—by source of income.

Table 24.15 : Deductions, rebates and reliefs—by nature of deduction.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

ਲੋਕ ਵਿਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.1—ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੁਲ ਆਮਦਨ

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

Table 24.1—State Budget—Receipts on Revenue Accounts

		1986-87	1987-88	1988-89	1989-90					
		(Accounts)	(Accounts)	(Revised)	(Budget)					
		(ਲੇਖੇ)	(ਲੇਖੇ)	(ਸੋਧੇ)	(ਬਜਟ)					
		ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ	ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ	ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ	ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਆਮਦਨ ਕੁਲ ਆਮਦਨ					
		ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ	ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ	ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ	ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ					
		ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ	ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ	ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ	ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ ਸੈਂਕੜਾ					
		ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ	ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ	ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ	ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ ਨਿਸਬਤ					
ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਾਧਨ	Source of Revenue	Revenue	Percentage to Total Revenue	Revenue	Percentage to Total Revenue	Revenue	Percentage to Total Revenue	Revenue	Percentage to Total Revenue	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
I ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਹਿੱਸਾ	I. Share of Central Taxes	...	147.10	11.38	155.63	11.08	170.78	9.96	185.07	9.34
(1) ਆਮਦਨ ਕਰ	(1) Income Tax	...	46.47	3.60	45.15	3.21	48.08	2.80	47.61	2.40
(2) ਕੇਂਦਰੀ ਉਪਾਦਨ ਕਰ ਤੋਂ ਹਿੱਸਾਪਤੀ ਕਰ	(2) Union Excise Duty	...	100.46	7.77	110.47	7.87	122.57	7.15	137.46	6.94
(3) ਸੰਪਤੀ ਕਰ	(3) Estate Duty	...	0.17	0.01	0.01	0.00	0.13	0.01	—	—
II ਰਾਜ ਕਰ	II State Taxes	...	803.17	62.14	915.90	65.21	980.99	57.23	1229.44	62.07
(ੳ) ਸਿੱਧੇ ਕਰ	(a) Direct Taxes	...	3.03	0.23	2.97	0.21	2.92	0.17	3.43	0.18
(1) ਭੂ ਮਾਲੀਆ	(1) Land Revenue	...	3.03	0.23	2.97	0.21	2.92	0.17	3.43	0.18
(2) ਹੋਰ	(2) Others	...	—	—	—	—	—	—	—	—
(ਅ) ਅਸਿੱਧੇ ਕਰ	(b) Indirect Taxes	...	800.14	61.91	912.93	65.00	978.07	57.06	1226.01	61.89
(1) ਰਾਜ ਕਰ ਆਮਦਨ	(1) State Excise Duty	...	245.18	18.97	272.05	19.37	275.00	16.04	295.00	14.89
(2) ਵਿਕਰੀ ਕਰ	(2) Sales Tax	...	377.13	29.18	430.82	30.68	486.00	28.36	549.00	27.72
(i) ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ	(i) Central Sales Tax	...	70.73	5.47	91.54	6.52	114.50	6.68	139.35	7.04

(ii) ਆਮ ਵਿਕਰੀ ਕਰ	(i) General Sales Tax	...	284.36	22.00	313.29	22.31	344.00	20.07	375.40	18.95
(iii) ਮੋਟਰ ਸਪਿਰਟ ਅਤੇ ਲੁਬਰੀਕੈਂਟਾਂ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰ	(iii) Sales Tax on Motor Spirits and Lubricants	...	22.04	1.71	25.99	1.85	27.50	1.61	34.25	1.73
(3) ਸਟੈਂਪਸ	(3) Stamps	...	54.15	4.19	60.77	4.32	63.82	3.72	67.59	3.41
(4) ਅਸਟਾਮ ਫੀਸ	(4) Registration Fee	...	4.18	0.32	8.51	0.61	8.94	0.52	8.94	0.45
(5) ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਟੈਕਸ	(5) Tax on Vehicles	...	23.25	1.80	28.28	2.01	29.20	1.70	27.40	1.38
(6) ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੇ ਟੈਕਸ	(6) Tax on Goods and Passengers	...	42.38	3.28	55.60	3.96	61.00	3.56	66.00	3.33
(7) ਬਿਜਲੀ ਕਰ	(7) Electricity Duty	...	45.61	3.53	48.98	3.49	47.11	2.75	55.08	2.78
(8) ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ	(8) Entertainment Tax	...	7.80	0.60	7.32	0.52	6.45	0.38	6.45	0.33
(9) ਹੋਰ ਕਰ	(9) Other Taxes and Duties	...	0.46	0.04	0.60	0.04	0.55	0.03	150.55*	7.60
III. ਗੈਰ ਕਰ ਆਮਦਨ	III. Non Tax Revenue	...	201.64	15.60	213.66	15.21	204.11	11.91	213.44	10.77
(1) ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	(1) Interest Receipts	...	60.72	4.70	71.44	5.09	55.14	3.22	55.59	2.81
(2) ਲਾਭਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਲਾਭ	(2) Dividend and Profit	...	0.99	0.08	0.92	0.06	1.85	0.11	1.52	0.07
(3) ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	(3) General Services	...	45.18	3.49	31.75	2.26	33.03	1.93	37.17	1.88
(4) ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	(4) Social Services	...	15.76	1.22	16.85	1.20	20.47	1.19	20.02	1.01
(5) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	(5) Economic Services	...	78.99	6.11	92.70	6.60	93.62	5.46	99.14	5.00
IV. ਆਰਟੀਕਲ 275 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਾਂਟ	IV Grants from the Centre Under article 275 (I)	...	140.59	10.88	119.34	8.50	358.14	20.90	352.92	17.82
(i) ਸਿਮਾਂਤ ਧੰਨ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ	(i) Contribution for margin money	...	—	—	—	—	—	—	—	—
(ii) ਬਾਰਡਰ ਰਕਬੇ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ	(ii) for Border Areas	...	—	—	—	—	—	—	—	—
(2) ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ	(2) In lieu of tax on railway fare	...	—	—	—	—	3.69	0.22	2.93	0.15
(3) ਨਾਨ-ਪਲੈਨ ਗਰਾਂਟਸ	(3) Non Plan Grants	...	11.52	0.89	19.93	1.42	138.05	8.06	189.02	9.54
(4) ਸਟੇਟ ਪਲੈਨ ਸਕੀਮ ਲਈ	(4) for State Plan Schemes	...	69.27	5.36	21.99	1.57	20.56	1.20	11.01	0.56
(5) ਕੇਂਦਰੀ ਪਲੈਨ ਸਕੀਮ ਲਈ	(5) for Central Plan Schemes	...	45.15	3.49	26.92	1.92	92.43	5.39	41.46	2.09
(6) ਕੇਂਦਰੀ ਸਪੋਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ	(6) for Centrally Sponsored Schemes	...	14.65	1.14	50.50	3.59	103.41	6.03	108.50	5.48
ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Total Receipts on Revenue Account	...	1292.50	100.00	1404.53	100.00	1714.02	100.00	1980.87	100.00

* 150 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਾਧੂ ਚਾਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
 *Includes Rs. 150 Crores as Additional Resources Mobilization
 ਨੋਟ:—ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਉਂਡ ਕਰਨ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਫਰਕ ਆਇਆ ਹੈ।
 Note:—Minor Difference may be due to Rounding of figures.

Source Punjab—Budget documents
 ਸਾਧਨ—ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ

ਲੋਕ ਵਿੱਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਖਰਚ
TABLE 24.2—Expenditure met from Revenue in Punjab

		(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) (Rs. Crore)								
ਖਰਚ ਦੀ ਕਿਸਮ	Type of Expenditure	1986-87		1987-88		1988-89		1989-90		
		ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ	ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ	ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ	ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ	
		Expendi- ture	Percentage to total Expenditure	Expendi- ture	Percentage to total Expenditure	Expendi- ture	Percentage to total Expenditure	Expendi- ture	Percentage to total Expenditure	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
I ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	I General Services	...	418.33	34.84	432.27	26.46	561.06	28.18	763.97	37.42
i. ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਗ	i. Organs of State	...	12.21	1.01	13.89	0.85	19.14	0.96	8.7	0.89
ii. ਮਾਲੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	ii. Fiscal Services	...	17.26	1.44	22.12	1.35	27.55	1.38	29.91	1.47
iii. ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਰਿਣ ਸੇਵਾਵਾਂ	iii. Interest payments and Servicing Debt Services	...	174.54	14.52	161.19	9.87	201.37	10.12	243.95	11.95
iv. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	iv. Administration Services	...	146.98	12.23	170.28	10.42	224.01	11.25	367.76	18.01
v. ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	v. Pension and Miscellaneous General Services	...	67.34	5.60	64.79	3.97	88.99	4.47	104.18	5.10
II ਸਮਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ	II Social Services	...	454.46	37.80	707.45	43.31	981.52	49.31	824.48	40.38
(i) ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਲ ਕੂਦ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ	(i) Education, Sports, Art and Culture	...	250.60	20.85	331.78	20.31	450.27	22.62	462.77	22.67
(ii) ਸਿਹਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਭਲਾਈ	(ii) Health and Family Welfare	...	89.98	7.48	106.44	6.52	145.83	7.33	145.86	7.14
(iii) ਜਲ ਸਪਲਾਈ, ਸਫਾਈ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ	(iii) Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development	...	32.99	2.74	37.68	2.31	123.86	6.22	68.80	3.37
(iv) ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ	(iv) Information and Broadcasting	...	2.76	0.23	3.59	0.22	3.87	0.19	4.68	0.23

(v) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁ- ਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ	(v) Welfare of Scheduled Castes, Schedule Tribe and Other Backward Classes	17.02	1.42	19.44	1.19	23.60	1.19	31.89	1.56
(vi) ਕਿਰਤ ਤੇ ਕਿਰਤ ਭਲਾਈ	(vi) Labour and Labour Welfare	10.46	0.87	13.55	0.83	16.38	0.82	17.75	0.87
(vii) ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਤੇ ਅਹਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ	(vii) Social Welfare and Nutrition	49.29	4.10	193.25	11.83	215.37	10.82	90.36	4.42
(viii) ਹੋਰ	(viii) Others	1.36	0.11	1.72	0.10	2.34	0.12	2.37	0.12
III ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	III Economic Services	318.99	26.54	483.12	29.58	428.78	21.54	437.49	21.43
(i) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਸਬੰਧ ਸਰਗਰਮੀਆਂ	(i) Agriculture and Allied Activities	75.86	6.31	91.58	5.61	111.63	5.61	130.30	6.38
(ii) ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ	(ii) Rural Development	34.55	2.88	30.84	1.89	43.98	2.21	43.94	2.15
(iii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	(iii) Special Area Programme	—	—	—	—	—	—	—	—
(iv) ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਹੜ ਕੰਟਰੋਲ	(iv) Irrigation and Flood Control	83.98	6.99	106.76	6.53	128.03	6.43	98.54	4.83
(v) ਸ਼ਕਤੀ	(v) Energy	—	—	125.72	7.70	0.90	0.04	1.10	0.05
(vi) ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	(vi) Industry and Minerals	16.29	1.36	12.93	0.79	15.73	0.79	14.32	0.70
(vii) ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ	(vii) Transport	103.42	8.60	108.92	6.67	114.24	5.74	119.68	5.86
(viii) ਵਿਗਿਆਨ, ਟਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ	(viii) Science, Technology and Environment	0.16	0.01	0.17	0.01	0.18	0.01	0.36	0.02
(ix) ਆਮ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	(ix) General Economic Services	4.73	0.39	6.20	0.38	14.09	0.71	29.25	1.44
IV ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਦਾਨ	IV Grants-in-Aid Contribution	10.31	0.86	10.70	0.65	19.29	0.97	15.63	0.77
ਜੋੜ	Total	1,202.09	100.00	1633.54	100.00	1990.65	100.00	2041.57	100.00

ਨੋਟ :—ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਉਂਡ ਕਰਨ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਫਰਕ ਆਇਆ ਹੈ
Note :—Minor Differences may be due to rounding of figures

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ' ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ
Source:—Punjab Budget. Documents

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.3—ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।
TABLE 24.3—State Budget Capital Account Receipts

ਮੱਦ	Heads	(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) (Rupees in crores)				
		1986-87 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1987-88 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1988-89 (ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	1989-90 (ਬਜਟ) (Budget)	
	0	1	2	3	4	
1 ਮਾਰਕੀਟ ਰਿਨ (ਨਿਰੋਲ)	1 Market Loans, net	...	15.00	65.50	26.69	34.25
2 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਬੱਚਤਾਂ ਲਈ ਰਿਨ	2 Small Savings Loans from the Centre	...	139.55	174.92	180.00	200.00
3 ਪਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ (ਨਿਰੋਲ)*	3 Provident Funds net*	...	46.21	90.98	93.93	55.38
4 ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਕਵਰੀਆਂ	4 Recoveries of Loans and Advances	...	53.12	54.33	61.06	81.11
5 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਿਨ ** ਨਿਰੋਲ	5 Loans from the Centre** net (a—b)	...	305.26	620.87	595.06	472.75
(a) ਕੁਲ ਰਿਣ**	(a) Gross Loans**	...	433.45	798.02	732.21	622.15
(i) ਨੋਨ ਪਲੈਨ**	(i) Non-Plan**	...	54.17	25.02	680.51	590.42
(ii) ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਪਲੈਨ ਸਕੀਮਾਂ	(ii) State Plan Schemes	...	374.63	732.56	47.96	25.61
(iii) ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਪਲੈਨ ਸਕੀਮਾਂ	(iii) Central Plan Schemes	...	0.06	0.09	—	3.00
(iv) ਕੇਂਦਰੀ ਸਪੋਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ	(iv) Centrally Sponsored Schemes	...	4.59	3.61	2.69	2.07
(v) ਐਡਵਾਂਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਾਧਨ	(v) Ways and means Advances	...	—	36.74	1.05	1.05
(b) ਮੁੜ ਅਦਾਰਿਆਂ	(b) Repayments	...	128.19	177.15	137.15	149.40
6 ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਨ ਨੈੱਟ	6 Loans from S.B.I. and other Banks, net	...	(—)180.00	(—)113.97	—	—
7 ਵਿੱਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਿਨ ਨੈੱਟ***	7 Financial Institutions, net***	...	1.76	75.74	(—)67.94	10.49
8 ਰਾਖਵਾਂ ਫੰਡ ਨੈੱਟ	8 Reserve Funds, net	...	0.92	0.71	(—)4.51	—
9 ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੈੱਟ	9 Deposits and Advances net	...	(—)8.39	(—)83.35	(—)3.75	(—)2.16
10 ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵੱਟਕਲ ਨੈੱਟ	10 Suspense and Miscellaneous, net	...	(—)42.93	155.28	73.43	3.19
11 ਰੈਮਿਟੈਂਸੀਅਸ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨੈੱਟ	11 Remittances and Inter State Settlement net	...	5.87	8.47	—	—
12 ਅਚੰਤਤਾ ਫੰਡ	12 Contingency Fund net	...	—	—	—	—
13 ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਐਡਵਾਂਸ ਨੈੱਟ	13 Ways and Means Advances from R.B.I. net	...	—	—	—	—
ਕੁਲ	Total	...	336.37	1049.48	953.97	855.01

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਬੱਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟ

Source : Punjab Budget Documents

*ਰਾਜ ਦੇ ਪਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਫੰਡ

**ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਦਾ ਰਿਨ ਛੱਡ ਕੇ।

***ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ., ਐਨ.ਏ.ਬੀ. ਏ. ਆਰ.ਡੀ. ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ, ਜੀ. ਆਈ. ਸੀ ਅਤੇ ਐਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਸੀ.

*State Provident Funds and General Insurance Fund.

**Excluding Small Saving Loans from the Centre.

***R.B.I., NABARD, L.I.C., and N.C.D.C.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.4—ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਿਆਂ ਦਾ ਖਰਚਾ।
TABLE 24.4—State Budget—Capital Account Expenditure

		(ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ) (Rs. in crores)				
ਸੱਦ	Head	1986-87	1987-88	1988-89	1989-90	
		(ਲੇਖੇ) (Accounts)	(ਲੇਖੇ) (Accounts)	(ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	(ਬਜਟ) (Budget)	
	0	1	2	3	4	
A—ਪੂੰਜੀ	A—Capital Outlay	...	3.85	(—)12.01	199.57	246.54
(1) ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(1) Capital Account of General Services	...	4.91	6.48	9.30	20.41
(2) ਸਮਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(2) Capital Account of Social Services	...	23.40	26.79	34.40	42.49
(3) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(3) Capital Account of Economic Services	...	(—)24.46	(—)45.28	155.87	183.64
(i) ਖੇਤੋਬਾੜੀ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰ-ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(i) Capital Account of Agriculture and Allied Activities	...	(—)142.48	(—)172.48	22.23	12.56
(ii) ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(ii) Capital Account of Rural Development...	...	—	—	—	0.17
(iii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(iii) Capital Account of other Special Area Programme	...	—	—	—	—
(iv) ਮਿਚਾਈ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਕੰਟਰੋਲ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(iv) Capital Account of Irrigation and Flood Control	...	70.35	73.24	69.30	70.34
(v) ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(v) Capital Account of energy	...	5.41	—	—	—
(vi) ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਖਣਿਜ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(vi) Capital Account of Industry and minerals	...	12.82	26.53	18.42	28.39
(vii) ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(vii) Capital Account of Transport	...	28.38	25.85	42.41	67.83
(viii) ਵਿਗਿਆਨ ਤਕਨੋਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(viii) Capital Account of Science Technology and environment	...	0.54	1.05	1.16	2.60
(ix) ਆਮ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(ix) Capital Account of General Economic Services	...	0.52	0.53	2.35	1.75
B—ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	B—Loans and Advances	...	482.54	805.87	477.78	547.77
(i) ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	(i) Power Projects	...	377.95	520.56	384.76	465.04
(ii) ਹੋਰ	(ii) Others	...	104.59	285.31	93.02	82.73
ਜੋੜ (A+B)	Total Capital Expenditure (A+B)	...	486.39	793.86	677.35	794.31

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ।

Source :—Punjab Budget Documents.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.5—ਰਾਜ ਦਾ ਬੱਜਟ—ਸਮੂਹ ਬੱਜਟ ਦੀ ਸਥਿੱਤੀ।
TABLE 24.5—State Budget—Overall Budgetary Position

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. crores)

ਸੱਦ Head	0	1986-87	1987-88	1988-89	1989-90
		(ਲੇਖੇ) (Accounts)	(ਲੇਖੇ) (Accounts)	(ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	(ਬਜਟ) (Budget)
		1	2	3	4
(i) ਆਮਦਨ ਲੇਖੇ	(i) Revenue Account—				
(1) ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	(1) Receipts	... 1,292.50	1,404.53	1,714.62	1,990.87
(2) ਖਰਚਾ	(2) Expenditure	... 1,202.09	1,633.54	1,990.65	2,041.57
(3) ਬਕਾਇਆ	(3) Balance (1—2)	... 90.41	(—)229.01	(—)276.63	(—)60.70
(ii) ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੇਖਾ	(ii) Capital Account—				
(1) ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	(1) Receipts	... 336.37	1,049.48	953.97	855.01
(2) ਖਰਚਾ	(2) Expenditure	... 486.39	793.86	667.35	794.31
ਬਕਾਇਆ (1—2)	Balance (1—2)	... (—)150.02	255.62	276.62	60.70
ਸਮੂਚਾ ਬਕਾਇਆ (I+II)	Over all Balance (I+II)	... (—)59.61	26.61	—	—
ਨਕਦ ਬਕਾਇਆ ਵਿਚ ਵਾਧਾ (+) ਘਾਟਾ (-)	Increase (+) or Decrease (-) in Cash Balance—	... (—)59.61	(+)26.61	—	—
(a) ਮੁਢਲੀ ਬਾਕੀ	(a) Opening Balance	... (—)43.84	(—)103.45	(—)76.84	(—)76.84
(b) ਅੰਤਮ ਬਾਕੀ	(b) Closing Balance	... (—)103.45	(—)76.84	(—)76.84	(—)76.84

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਬੱਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ :
Source :—Punjab Budget Documents.

ਫ਼ੰਕ ਵੀਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.6—ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ ਕਰ ਆਮਦਨ

Table 24.6—Total Tax Revenue in States

ਰਾਜ	State	(ਲਖ ਰੁਪਏ) (Lakh Rupees)							
		1980-81 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1983-84 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1984-85 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1985-86 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1986-87 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1987-88 (ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	1988-89 (ਬਜਟ) (Budget)	
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	87,783	1,37,369	1,62,188	2,02,017	2,21,642	2,52,431	2,92,376	
ਆਸਾਮ	Assam ...	16,410	27,314	34,091	50,056	54,478	56,427	63,718	
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	70,039	1,03,200	1,11,142	1,43,070	1,64,907	1,77,126	2,01,328	
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	72,069	1,10,576	1,28,621	1,35,412	1,38,742	1,84,564	1,93,921	
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	29,514	44,665	49,895	58,721	66,307	77,219	90,142	
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	5,563	8,428	9,434	17,495	21,382	24,121	27,865	
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir ...	6,677	11,492	12,676	23,980	28,875	31,760	36,285	
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	67,241	1,03,067	1,20,827	1,43,156	1,60,971	1,94,211	2,14,370	
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	48,795	69,625	85,493	93,899	1,15,309	1,29,601	1,41,342	
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	68,876	1,06,606	1,17,696	1,40,205	1,64,144	1,90,170	2,16,979	
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	1,46,674	2,27,241	2,49,599	2,87,682	3,38,455	3,80,221	4,26,548	
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	1,007	1,464	1,881	6,297	7,811	9,001	11,044	
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	1,206	1,936	2,291	6,045	7,301	8,408	10,068	
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	783	1,435	1,410	6,804	8,553	9,108	11,844	
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	29,206	42,369	51,187	56,144	75,223	80,626	90,827	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	43,105	65,578	68,814	78,423	95,027	1,01,499	1,10,273	
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	40,475	68,319	75,436	89,124	1,02,374	1,18,541	1,30,352	
ਸਿੱਕਿਮ	Sikkim ...	288	490	733	1,845	2,358	2,716	3,076	
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	93,087	1,54,727	1,74,227	2,06,427	2,34,213	2,38,147	2,62,222	
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura ...	1,573	2,516	2,666	6,776	9,322	10,922	13,204	
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	1,27,741	1,67,421	2,10,183	2,52,599	2,95,621	3,26,365	3,56,764	
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	82,397	1,20,255	1,40,936	1,74,728	1,89,718	2,18,374	2,38,319	

ਸਾਧਨ :—ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ, ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ

Source :—R. B. I. Statements,

ਲੱਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE
ਸਾਰਣੀ 24.7—ਰਾਜ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ
Table 24.7—State-wise Per Capita Direct Taxes

ਰਾਜ	State	(ਰੁਪਏ) (Rupees)						
		1980-81 (ਲੱਖੇ) (Accounts)	1983-84 (ਲੱਖੇ) (Accounts)	1984-85 (ਲੱਖੇ) (Accounts)	1985-86* (ਲੱਖੇ) (Accounts)	1986-87 (ਲੱਖੇ) (Accounts)	1987-88 (ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	1988-89 (ਬਜਟ) (Budget)
	0	1	2	3	4	5	6	7
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	22.22	20.49	21.82	30.24	32.47	38.07	44.06
ਆਸਾਮ	Assam ...	21.75	21.08	32.10	54.48	58.14	45.45	58.63
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	15.58	18.41	18.22	32.79	41.11	35.56	42.49
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	24.62	26.04	30.42	31.74	20.87	37.80	43.18
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	18.50	19.41	19.75	16.42	17.21	17.99	20.03
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	15.39	16.59	17.21	30.08	26.34	30.83	33.31
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir ...	16.12	16.45	17.01	18.98	48.25	33.14	36.04
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	22.40	23.36	22.84	30.00	32.83	39.74	40.52
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	21.04	23.80	27.63	25.86	46.19	39.82	46.51
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	16.26	19.52	19.61	23.67	35.32	41.71	52.72
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	26.14	32.68	34.98	35.85	42.35	48.74	51.93
ਮਨੀ ਪਰ	Manipur ...	14.05	14.78	18.73	30.69	37.47	35.96	41.12
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	15.26	16.36	16.51	24.70	28.90	31.57	33.93
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	15.42	18.48	18.15	22.39	24.79	24.10	28.83
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	16.20	18.45	21.17	32.79	38.48	40.82	47.69
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	18.81	21.02	22.71	15.20	26.68	25.49	28.12
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	16.28	20.56	19.29	26.56	30.56	35.04	38.24
ਸਿੱਕਿਮ	Sikkim ...	14.00	40.00	40.00	52.97	79.74	56.75	55.12
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	17.92	22.20	28.68	34.29	35.72	41.05	44.66
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura ...	14.53	21.77	18.44	26.51	30.77	34.27	36.69
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	16.72	19.31	19.04	29.64	33.65	33.21	38.89
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	18.39	28.97	40.41	54.42	59.79	72.47	77.28

ਸਾਧਨ :—ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ ।

Source :—R.B.I. Statements.

*ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੰਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਭਾਗ-2

1987-88 ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਧ-ਸਾਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ।

*Revised on the basis of mid-year Population as given in RBI Report on Currency and Finance Volume—II 1987-88.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.8—ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਿੱਧੇ ਕਰ
 Table 24.8 :—State-wise Per Capita Indirect Taxes

ਰਾਜ	State	(ਰੁਪਏ) (Rupees)							
		1980-81 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1983-84 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1984-85 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1985-86* (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1986-87 (ਲੇਖੇ) (Accounts)	1987-88 (ਸੋਧੇ) (Revised)	1988-89 (ਬਜਟ) (Budget)	
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	147.64	233.05	272.91	317.17	341.80	380.63	432.35	
ਆਸਾਮ	Assam ...	57.95	100.53	115.42	172.95	183.98	199.78	212.05	
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	86.44	124.35	133.01	153.84	169.47	185.85	203.81	
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	192.00	288.27	328.75	331.88	344.92	440.09	450.38	
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	216.30	314.91	346.59	386.61	426.61	487.04	557.06	
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	115.50	171.54	189.67	353.16	425.71	470.64	536.52	
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir ...	94.61	160.90	174.18	344.35	379.53	427.14	479.38	
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	165.32	249.74	292.30	323.05	354.12	418.09	455.24	
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	165.84	230.12	279.13	315.22	365.48	415.40	442.06	
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	112.65	167.77	182.79	215.71	244.84	276.25	302.81	
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	213.72	322.22	348.78	381.99	440.19	484.31	536.90	
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	53.99	76.15	94.58	365.35	444.69	506.27	608.53	
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	75.42	119.02	140.41	375.63	442.13	497.23	583.74	
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	93.33	163.16	155.92	717.17	866.15	886.70	1121.07	
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	91.06	129.43	154.61	164.07	220.64	232.03	254.46	
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	248.26	367.01	378.77	413.10	483.67	511.25	547.12	
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	103.72	168.11	184.43	204.81	228.35	257.01	274.73	
ਸਿੱਕਿਮ	Sikkim ...	101.20	148.46	231.48	445.68	540.79	622.25	695.12	
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	178.09	293.37	322.93	362.53	407.45	402.84	437.10	
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura ...	59.67	87.14	94.05	269.39	367.61	422.72	502.24	
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	103.40	130.37	165.96	178.46	204.96	224.72	237.37	
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	127.94	172.12	190.93	239.34	253.12	281.06	274.04	

ਸਾਧਨ :—ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ

Source :—R.B.I. Statements

*ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੰਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਭਾਗ-2

1987-88 ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਮਧ-ਸਾਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ।

*Revised on the basis of mid year Population as given in RBI Report on Currency and Finance Volume—II 1987-88.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.9—ਰਾਜਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲ ਕਰ ਆਮਦਨ

Table 24.9—State-wise Per Capita Total Tax Revenue

(ਰੁਪਏ)
(Rupees)

ਰਾਜ	State	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86*	1986-87	1987-88	1988-89
		(ਲੇਖੇ)	(ਲੇਖੇ)	(ਲੇਖੇ)	(ਲੇਖੇ)	(ਲੇਖੇ)	(ਸੋਧੇ)	(ਬਜਟ)
		(Accounts)	(Accounts)	(Accounts)	(Accounts)	(Accounts)	(Revised)	(Budget)
0		1	2	3	4	5	6	7
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh ...	169.86	253.54	294.73	347.41	374.27	418.70	476.41
ਆਸਾਮ	Assam ...	79.70	121.61	147.52	227.43	242.13	245.23	270.68
ਬਿਹਾਰ	Bihar ...	102.20	142.76	151.23	186.63	210.58	221.41	246.30
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat ...	216.62	314.31	359.17	363.62	365.79	477.89	493.56
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana ...	234.80	334.32	365.34	403.03	443.82	505.03	577.09
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh...	130.89	188.13	206.88	376.24	452.05	501.47	569.83
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir ...	110.73	177.35	191.19	363.33	427.78	460.28	515.42
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka ...	187.71	273.10	315.14	351.05	386.95	457.83	495.76
ਕੇਰਲਾ	Kerala ...	186.98	253.92	306.76	341.08	411.67	455.22	488.57
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh ...	128.91	187.29	202.40	244.38	280.16	317.96	355.53
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra ...	239.86	354.90	383.76	417.84	482.54	533.05	588.83
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur ...	68.04	90.93	113.31	396.04	482.16	542.23	649.65
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya ...	90.68	135.38	156.92	400.33	471.63	528.80	617.67
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland ...	108.75	181.64	174.07	739.56	890.94	910.80	1149.90
ਉੜੀਸਾ	Orissa ...	107.26	147.88	175.78	196.86	259.12	272.85	302.15
ਪੰਜਾਬ	Punjab ...	267.07	388.03	401.48	428.30	510.350	536.74	575.24
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan ...	120.00	188.67	203.72	231.37	258.91	292.05	312.97
ਸਿੱਕਮ	Sikkim ...	115.20	183.46	271.48	498.65	620.53	679.00	750.24
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu ...	196.01	315.57	351.61	396.82	443.17	443.89	481.76
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura ...	74.20	108.91	112.49	295.90	398.38	456.99	538.93
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh ...	120.12	149.68	185.00	208.10	238.61	258.03	276.26
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal ...	146.33	201.09	231.34	293.76	312.91	353.53	351.32

ਸਾਧਨ :—ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ ।

Source :—R.B.I. Statements.

*ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਭਾਗ-2

1987-88 ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਮਧ-ਸਾਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ

ਉੱਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ।

*Revised on the basis of mid-year Population as given in RBI Report on Currency and Finance Volume—II 1987-88.

ਲੋਕ ਵਿਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.10 — ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ

TABLE 24.10—Functional Classification—Percentage Distribution of Expenditure

ਮੱਦ	Heads	1986-87 (ਲੋਕੇ) (Accounts)	1987-88 (ਸੋਧੇ ਹੋਏ) (Revised)	1988-89 (ਬਜਟ) (Budget)
	0	1	2	3
1. ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Public Services ...	9.63	8.51	13.60
1.1 ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਣ, ਲੋਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਬਚਾਓ	General Administration, Public Order and Safety ...	9.54	8.43	13.53
1.2 ਸਾਧਾਰਣ ਖੋਜ	General Research ...	0.09	0.08	0.07
2. ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ	Civil Defence ...	0.41	0.21	0.10
3. ਸਿੱਖਿਆ	Education ...	16.33	16.68	13.45
3.1 ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮਤਾ, ਅਤੇ ਖੋਜ	Administration, Regulation and Research ...	0.30	0.29	0.23
3.2 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ	University School and Other Educational Facilities ...	16.03	16.39	13.22
4. ਸਿਹਤ	Health ...	4.12	3.77	3.30
4.1 ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਣ, ਨਿਯਮਤਾ ਅਤੇ ਖੋਜ	Administration Regulation and Research ...	0.13	0.11	0.11
4.2 ਹਸਪਤਾਲ, ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Hospital, Clinics and Health Services ...	3.99	3.66	3.19
5. ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Social Security and Welfare Services...	3.29	2.89	2.59
6. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਵਾਂ	Housing and Community Amenities ..	1.03	0.77	0.51
7. ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Culture, Recreational and Religious Services ...	0.54	0.58	0.50
8. ਆਰਥਿਕ, ਸੇਵਾਵਾਂ	Economic Services ...	34.43	40.61	32.72
8.1 ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮਤਾ ਅਤੇ ਖੋਜ	General Administration, Regulation and Research ...	0.13	0.12	0.07
8.2 ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ, ਬਣ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਨ ਆਦਿ	Agriculture, Forest, Fishery and Hunting ...	31.81	33.48	23.31
8.3 ਖਾਣਾਂ, ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ	Mining, Manufacture and Construction ...	3.48	2.40	1.90
8.4 ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਸਟੀਮ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ	Electricity Gas, Steam, and Power ...	2.06	6.66	1.35
8.5 ਪਰਵਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ	Atomic Energy ...	—	—	—
8.6 ਪਰਿਵਹਣ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ	Transport and Communication ...	3.15	2.98	2.82
8.7 ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Other Economic Services ..	6.20	(—)5.03	3.27
9. ਦੂਜੇ ਮੰਤਵ	Other Purposes ...	30.22	25.98	33.23
9.1 ਸਹਾਇਤਾ ਕਾਰਜ	Relief Operation ...	1.87	7.62	0.46
9.2 ਵਿਆਜ	Interest ...	8.12	6.00	7.11
9.3 ਲੋਕ ਕਰਜ਼ੇ	Public Debt ...	20.23	12.36	25.66
ਜੋੜ	Total ...	100.00	100.00	100.00

ਸਾਧਨ: ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ

Source:—Punjab Budget Documents

ਲੋਕ ਵਿੱਤ

PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.11—ਆਰਥਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ—ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੰਡ।

Table 24-11—Economic Classification—Percentage Distribution of Expenditure

ਮੱਦ	Heads	1980-81	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
		(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਲੇਖੇ) Accts.	(ਜੋਧੇ ਹੋਏ) Revised	(ਬਜਟ) Budget
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
ਖਪਤ ਖਰਚ	Consumption Expend- iture	31.34	29.67	26.63	27.45	27.19	35.32	32.99	33.48
ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ—	Grants—	6.52	6.83	6.44	5.86	10.26	6.37	11.35	4.10
ਵਿਆਜ	Interest	5.77	5.86	4.70	7.42	6.22	8.12	6.00	7.11
ਉਪਦਾਨ	Subsidy	2.46	2.40	2.95	2.40	1.82	1.05	5.84	0.75
ਕੁੱਲ ਚਾਲੂ ਖਰਚ	Total Current Expend- iture	46.09	44.76	40.72	43.43	45.49	50.86	56.18	45.44
ਕੁੱਲ ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ :—	Gross Capital Forma- tion	12.76	8.99	9.59	15.01	16.97	0.87	0.71	8.64
(i) ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀਆਂ	Buildings and Other Constructions	11.62	9.90	7.74	7.71	9.79	8.57	6.95	6.62
(ii) ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਸਾਜ਼ ਸਾਮਾਨ	Machinery and Equi- pments	1.35	1.07	1.11	0.81	0.97	0.65	1.03	0.60
(iii) ਇਨਵੈਂਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ	Increase in Inventories (—)	1.11	(—)2.01	0.69	6.45	6.16	(—)8.65	(—)7.51	1.23
(iv) ਨਵਕਰਣ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ	Renewals and Replace- ments	0.90	0.03	0.05	0.04	0.05	0.30	0.24	0.19
ਪੂੰਜੀਗਤ ਬਦਲੀਆਂ	Capital Transfers	0.04	0.08	0.07	0.06	0.01	0.05	0.05	0.03
ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਪੂੰਜੀ	Investment in Shares	2.09	1.69	2.12	1.43	0.79	1.75	1.57	1.29
ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਚਕਮਾਂ	Loans and Advances	13.85	21.00	16.40	15.63	16.61	26.24	29.13	18.94
(i) ਪੂੰਜੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ	For Capital Formation	12.52	19.89	15.46	13.96	14.58	23.97	27.38	17.14
(ii) ਵਰਤਮਾਨ ਖਪਤ ਲਈ	For Current Consum- ption	1.33	1.11	0.94	1.67	2.03	2.27	1.75	1.80
ਪਬਲਿਕ ਰਿਣ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ	Repayment of Public Debt	25.17	23.48	31.10	24.45	20.13	20.23	12.36	25.66
ਕੁੱਲ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	Total Capital Exp- enditure	53.91	55.24	59.28	56.57	54.51	49.14	43.82	54.56
ਜੋੜ	Total	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ

Source—Punjab Budget Documents

ਲੱਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

ਸਾਰਣੀ 24.12—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੂਮੀ ਕਰ ਦੀ
Table 24.12—Demand and Collection of Land

ਸਾਲ Year	ਮੰਗ Demand			ਇਕੱਤਰਤਾ Collection	
	ਚਾਲੂ Current	ਬਕਾਇਆ Arrears	ਕੁਲ Total	ਚਾਲੂ Current	ਬਕਾਇਆ Arrea
0	1	2	3	4	5
1980-81	1,75,29	55,26	2,30,55	1,13,74	147
1982-83	1,98,55	15,57	2,14,11	1,37,56	15
1983-84	16,450	3,236	19,686	10,430	2,035
1984-85	1,88,25	57,14	2,45,39	1,54,04	513
1985-86	21492	1604	23096	16586	159
1986-87	28,096	3,942	32,038	20,754	1,244
1987-88	20,396	2,908	23,304	16,062	417
1988 89	22,630	1,476	24,106	17,981	248
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	4,236	371	4,607	2,466	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	1,923	175	2,098	1,748	175
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	887	6	893	220	6
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	3,427	157	3,584	2,928	7
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	1,957	12	1969	1,340	1
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	294	686	980	183	—
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	1,294	—	1,294	963	—
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	3,555	—	3,555	3,153	—
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	1,033	—	1,033	1,033	—
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	786	5	791	7,445	5
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	1,105	—	1,105	1,105	—
ਮੁਕਤਸਰ Muktsar	2,133	64	2,197	2,098	54

* 1986-87 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਹਨ

* Related to 1986-87

ਵਿਤ
FINANCE
ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ
Revenue in Punjab

(ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ)
(000 Rs.)

ਮਾਫ ਕਰਨਾ Written off			ਬਾਕੀ Balance			
ਕੁੱਲ Total	ਚਾਲੂ Current	ਬਕਾਇਆ Arrears	ਕੁੱਲ Total	ਚਾਲੂ Current	ਬਕਾਇਆ Arrears	ਕੁੱਲ Total
6	7	8	9	10	11	12
11,522	5,141	3,279	8,420	1,335	1,335	2,670
13,771	5,393	899	6,282	436	170	606
12,465	4,091	310	4,401	1,929	891	2,820
15,917	3,322	537	3,859	1,551	3,212	4,763
16,745	3,668	773	4,441	1,238	672	1,910
21,998	4,479	1,462	5,941	2,863	1,236	4,099
16,479	3,187	1,491	4,678	1,147	1,000	2,147
18,229	3,738	96	3,834	911	1,132	2,043
2,466	1,190	18	1,208	580	353	933
1,923	35	—	35	140	—	140
226	665	—	665	2	—	2
2,935	471	67	538	28	83	111
1,341	612	11	623	5	—	5
183	—	—	—	111	686	797
963	331	—	331	—	—	—
3,153	392	—	392	10	—	10
1,033	—	—	—	—	—	—
749	42	—	42	—	—	—
1,105	—	—	—	@	—	@
2,152	—	@	—	35	10	45

@ 500 ਤੋਂ ਘੱਟ

③ figures below 500

ਸਾਧਨ :—ਜਿਲਾ ਅੰਕੜਾ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—District Statistical Officers, Punjab.

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

24.13— ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਕਰ ਮੰਗ — ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, 1986-87
24.13— Number of Assessments, Income Assessed and Tax Demand By Status and By Income in Punjab, 1986-87

(000 ਰੁ:)
(000 Rs.)

ਆਮਦਨ ਰਿਟਰਨਡ ਦੀਆਂ ਰੇਂਜਾਂ ਰੁਪਏ(000)	ਫੱਖ ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀ Individuals				ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਦ ਪਰਵਾਰ Hindu Un-divided Families				ਫਰਮਾਂ Firms			ਹੋਰ others			Net Income ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	
	ਰਿਟਰਨਡ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of returns	ਰਿਟਰਨਡ ਆਮਦਨ Returned Income	ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ Tax payable	ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ Net Income	ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of returns	ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮਦਨ Returned Income	ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ Tax payable	ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ Net Income	ਨਿਰਧਾਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of returns	ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮਦਨ Returned Income	ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ Tax payable	ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ Net Income	ਨਿਰਧਾਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of returns	ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮਦਨ Returned Income		ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ Tax payable
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ਘਟ																
TL-20	...	19,412	3,66,458	4,956	3,61,502	2,314	42,116	1,837	40,279	5,474	88,359	1,656	86,703	230	4,261	147,4,114
20-50	...	64,532	19,99,612	2,32,597	17,67,015	5,712	1,80,602	28,941	1,51,661	21,068	7,27,582	31,378	6,96,204	180	5,574	433,5,141
50-100	...	11,700	8,14,105	1,96,996	6,17,109	2,584	1,81,957	49,328	1,32,629	18,377	13,28,467	1,08,373	12,20,094	90	6,116	1,556,4,560
100-200	...	297	40,871	14,384	26,487	527	7,454	3,013	4,441	1,460	2,06,844	29,391	1,77,453	28	3,809	1,497,2,312
200-300	...	180	43,131	18,071	25,060	10	2,446	1,020	1,426	354	84,929	15,872	69,057	3	679	169,510
300-400	...	63	21,562	9,279	12,283	8	2,749	1,299	1,450	102	34,683	6,714	27,969	1	379	189,190

400—500	...	9	3,950	1,809	2,141	—	—	—	—	78	34,709	7,191	27,518	1	486	224	262
500—1000	...	36	22,805	9,547	13,258	—	—	—	—	32	21,280	4,635	16,645	1	578	259	319
1000	...	18	33,154	15,136	18,018	8	20,007	10,868	9,139	38	82,834	19,192	63,642	2	3,883	1,098	2,785
कुल																	
Total		96,247	33,45,648	5,02,775	28,42,873	10,638	4,37,331	96,306	3,41,025	46,983	26,09,687	2,24,402	23,85,285	536	25,765	5,572	20,193

ਲੋਕ ਵਿਤ
PUBLIC FINANCE

24.13—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਰਿਟਰਨਡ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਦਿਤੇ ਕਰ — ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, 1986-87
24.13.—Number of Returns, Income Returned and Tax payable—By Status and Returned Income range in Punjab, 1986-87

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rs.)

ਆਮਦਨ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀਆਂ ਰੇਂਜਾਂ ਰੁਪਏ (000)	ਕੰਪਨੀ Company				ਸਭ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ All Status			
	ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਿਟਰਨਡ ਆਮਦਨ	ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ	ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	ਨਿਰਧਾਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਿਟਰਨਡ ਆਮਦਨ	ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ	ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ
Range of Income Assessed Rs.(000)	No. of Returns	Returned income	Tax Payable	Net Income	No. of returns	Returns income	Tax Payable	Net Income
1	18	19	20	21	22	23	24	25
T. L. ...	68	451	262	189	27,498	5,01,645	8,858	4,92,797
20—50 ...	81	2,716	1,498	1,218	91,573	29,16,686	2,94,847	26,21,239
50—100 ...	57	4,063	2,173	1,890	32,808	23,34,708	3,58,426	19,76,282
100—200 ...	36	5,583	3,058	2,525	1,873	2,64,561	51,343	2,13,218
200—300 ...	24	5,795	3,406	2,389	571	1,36,980	38,538	98,442
300—400 ...	14	4,740	2,710	2,030	188	64,113	20,191	43,922
400—500 ...	8	3,508	2,070	1,438	96	42,653	11,294	31,359
500—1000 ...	32	2,444	13,009	(—)10,565	101	47,107	27,450	19,657
1000 ...	32	4,12,645	2,24,562	1,88,083	98	5,52,523	2,70,856	2,81,667
Total ...	352	4,41,945	2,52,748	1,89,197	1,54,806	68,60,376	10,81,803	57,78,573

586

ਨੋਟ.— 1. ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ = ਰਿਟਰਨਡ ਆਮਦਨ — ਦਿਤੇ ਕਰ
Note.— 1. Net Income = Returned income — Tax Payable

ਸਾਧਨ.— ਰਾਜ-ਵਾਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅੰਕੜੇ 1986-87
Source—State-wise Income-tax Statistics, 1986-87

ਲੋਕ ਵਿੱਤ
PUBLIC FINANCE

24.14—ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਤੇ ਕੁਲ ਟੈਕਸ—ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਨੁਸਾਰ, *1986-87
24.14.—Number of Returns, Gross Income and Gross Tax—By Source of Income in Punjab, *1986-87
(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rs.)

ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਾਧਨ Source of Income	ਨੈੱਟ ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Net Returns	ਕੁਲ ਆਮਦਨ Gross Income	ਕੁਲ ਟੈਕਸ Gross Tax
0	1	2	3
ਤਨਖਾਹਾਂ			
1. Salaries—			
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 1.1. Central Government	...	7,366	2,77,153
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 1.2. State Government	...	10,936	4,26,714
ਹੋਰ 1.3. Others	...	20,574	7,37,488
ਜੋੜ Total	...	38,876	14,41,355
ਸਕਿਊਰਟੀਆਂ ਤੇ ਵਿਆਜ			
2. Interest on Securities	...	4,603	57,275
ਘਰ ਜਾਇਦਾਦ			
3. House Property	...	23,104	1,77,048
ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਿੱਤਾ			
4. Business or Profession	...	1,11,757	55,20,893
ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ			
5. Capital Gains	...	8,715	1,59,445
ਹੋਰ ਸਾਧਨ			
6. Other Sources	...	30,914	5,45,027
ਕੁਲ Total	...	1,54,806	79,01,043
		12,63,458	

*ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Includes Jammu and Kashmir, Himachal Pradesh and Chandigarh.

ਨੋਟ.—ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਰ ਸਾਧਨ ਹੇਠਾਂ ਵਿਖਾਇਆ ਕੁਲ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨਿਰੋਲ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਈਆਂ ਹਨ।

Note.—The total number of returns shown above under each source of income is the net number of returns,

ਸਾਧਨ:—ਰਾਜਵਾਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅੰਕੜੇ 1986-87।

Source :—State-wise Income-Tax Statistics, 1986-87.

ਲੇਕ ਵਿੱਤ

PUBLIC FINANCE

24.15—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀਆਂ, ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ—ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ, 1986-87

24.15. Deductions, Rebates and Relief—B Nature of Deduction in Punjab, 1986-87.

(000 ਰੁ:)
(000 Rs.)

ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਸੈਕਸ਼ਨ	ਰਿਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕਲੋਮ ਕੀਤੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ	ਕਰ ਸਹਾਇਤਾ
Nature of Deductions	Section	No. of Returns	Amount of Deduction/ Claimed	Tax Relief
0		1	2	3
B/F Losses/Allowances Set off.				
ਬੀ. ਐਫ. ਘਾਟਾ/ਛੋਟੇ	(1) Depreciation allowances	32	36,705	15,087
ਘਟਾਏ ਭੱਤੇ	(2) Investment allowances	32 ਚੁ A	25,420	13,222
ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਭੱਤੇ	(3) Business loss	72/72 ਚੁ A	3,967	1,550
ਵਪਾਰਕ ਘਾਟਾ	(4) Unclassified		2,057	1,182
ਨਾ ਦਸੀਆ				
ਜੋੜ	Total	..	68,149	31,041
Deduction claimed Under Chapter VI A				
ਕਟੌਤੀ ਵਾਪਸ ਲਈ ਚੈਪਟਰ VIਏ ਅਧੀਨ	(5) LIP	80 ਸੀ C	2,98,858	43,966
ਐਲ. ਆਈ. ਪੀ.	(6) R.F.	80 ਸੀ C	51,584	6,970
ਆਰ. ਐਫ.	(7) N.S.C.	80 ਸੀ C	33,195	3,897
ਐਨ. ਐਸ. ਸੀ.	(8) U. T. I.	80 ਸੀ C	217	26
ਯੂ. ਟੀ. ਆਈ.	(9) Unclassified	80 ਸੀ C	2,72,130	29,875
ਨਾ ਦਸੀਆ	10 Investment New Share	80 ਸੀ.ਸੀ. CC	6,404	796
ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਨਵਾਂ ਹਿਸਾ	(11) Educational Expenses	80 ਐਫ F	—	—
ਸਿੱਖਿਆ ਖਰਚੇ	(12) Donations	80 ਜੀ G	8,728	2,589
ਦਾਨ	(13) Rent Paid	80 ਜੀ.ਜੀ. G.G.	2,525	224
ਦਿਤਾ ਕਿਰਾਇਆ	(14) Indl. Profit	80 ਐਚ.ਐਚ. H.H.	8,112	4,038
ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਾਭ				

520

ਐਸ.ਐਸ.ਆਈ. ਉਦਯੋਗੀ ਲਾਭ	(15) S.S.I. Industrial Profits	80 ਐਚ.ਐਚ.ਏ. H.H.A.	8	363	128
ਲਾਭ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਸ	(16) Profits-Foreign Projects	80 ਐਚ.ਐਚ.ਬੀ. H.H.B.	2	93	13
ਨਿਰਿਆਤ ਦੀ ਟਰਨ ਅਵੇਰ	(17) Export Turn over	80 ਐਚ.ਐਚ.ਸੀ. H.H.C.	87	20,554	6,463
ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਾਭ	(18) Industrial Profits	80 ਆਈ I	238	7,904	3,265
ਪਸ਼ੂਧਨ ਲਾਭ	(19) Profits Livestock	80 ਜੇ.ਜੇ. J.J.	2	1,929	1,113
ਉਦਯੋਗਿਕ ਡੀਵੀਡੈਂਡ	(20) Ind./Dividends	80 ਕੇ K.	—	—	—
ਡੀਵੀਡੈਂਡ	(21) Dividends	80 ਐਲ L	8,932	35,615	6 490
ਵਿਆਜ	(22) Interest	80 ਐਲ L	16,828	59,367	8,754
ਨਾ ਦਰਸਾਏ	(23) Unclassified	80 ਐਲ L	189	629	48
ਇੰਟਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡੀਵੀਡੈਂਡ	(24) Inter Corp. Dividends	80 ਐਮ M	36	3,333	2,047
ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੋਦਲਟੀ	(25) Royalty Indian cos.	80 ਐਮ.ਐਮ. M.M.	9	—	—
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡੀਵੀਡੈਂਡ	(26) Dividends from foreign Cos.	80 ਐਨ N	—	—	—
ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਤੋਂ ਲਾਭ	(27) Profits book Publications	80 ਕਿਉ.ਕਿਉ. Q.Q	4	95	17
ਭਾਰਤੀ ਲੈਮਗਜ਼ ਤੋਂ ਲਾਭ	(28) Profits India lamgs	80 ਕਿਉ.ਕਿਉ.ਏ. Q.Q.A.	1	3	1
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਿਮਨ ਪਰਫੋਮੈਂਸ	(29) Foreign Remun profons etc.	80 ਆਰ. R.	—	—	—
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਿਟਰਨਜ਼ ਸੇਵਾ	(30) Foreign Return Services	80 ਆਰ.ਆਰ.ਏ. R.R.A.	—	—	—
ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ	(31) Capital Gains	80 ਟੀ. T.	622	5,198	860
ਸਰੀਰਕ ਡਿਸਐਬਿਲਟੀ	(32) Physical Disability	80 ਯੂ. U.	296	1,242	221
ਹੋਰ	Others		5,111	1,55,440	23,002
ਜੋੜ	Total			9,72,518	1,49,803
ਕੁਲ ਜੋੜ	Grand Total			10,40,667	1,80,844

ਸੈਕਸ਼ਨ 25

ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ

ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਛੋਟੀ ਬੱਚਤ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 4 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 25.1 ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 25.2 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਰਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 25.3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਟੀਚੇ, ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਵਾਰਡ ਮੁਨੀ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 25.4 ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਾਲ 1984-85, 1986-87, 1987-88 ਅਤੇ 1988-89।

SECTION XXV

SMALL SAVINGS

This section gives information relating to Small Savings Schemes introduced in Punjab by the Government of India. There are four tables in this section and the figures relate to the financial year.

Table 25.1 Shows the net receipts of Small Savings in Punjab.

Table 25.2 Shows the percentage of net receipts of Small Savings in Punjab *vis-a-vis* India.

Table 25.3 Shows District wise Targets, Net Collection and Award Money received during the year.

Table 25.4 Shows Statewise net Small Savings collections during the years 1985-86, 1986-87, 1987-88 and 1988-89.

ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ
SMALL SAVINGS

ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ

SMALL SAVINGS

ਸਾਰਣੀ 25.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਬੱਚਤ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ
Table 25.1—Small Savings Schemes in Punjab

(ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ)
(Rupees thousand)

ਸਕੀਮ	Scheme	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0		1	2	3	4	5	6
1. ਡਾਕ ਘਰ ਬਚਤ	Post Office Savings						
ਬੈਂਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ—	Bank Deposits—						
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	7,32,258	6,92,470	7,55,188	8,40,987	9,94,683	11,03,229
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	6,85,059	7,91,418	7,18,199	8,42,370	9,36,714	10,73,609
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	47,199	(—)98,948	36,989	(—)13,83	57,969	29,620
2. 10 ਸਾਲਾ ਸਮਾਂ ਸੰਚਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ—	10 Year Cumulative Time Deposits—						
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	36,747	33,885	33,974	29,916	25,999	23,456
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	30,440	30,001	30,575	32,328	34,257	49,217
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	6,307	3,884	3,399	(—)2,412	(—)8,258	(—)25,761
3. ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਡਾਕ ਘਰ ਅਵਰਤਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ—	Five Year Post Office Recurring Deposits—						
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	70,538	95,710	1,25,359	1,61,644	2,01,264	2,63,093
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	40,238	54,711	66,460	95,012	1,13,621	1,41,523
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	30,300	40,999	58,899	66,632	87,643	1,21,570
4. ਡਾਕ ਘਰ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ—	Post Office Time Deposits—						
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	1,12,376	1,44,100	1,54,871	1,65,376	2,12,896	1,84,290
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	1,21,076	1,35,100	1,42,730	1,29,623	1,28,347	1,82,908
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	(—)8,700	9,000	12,141	35,753	84,549	1,382
5. ਕੌਮੀ ਬਚਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ—	National Savings Certificates—						
2 ਤੋਂ 5 ਇਸ਼ੂ	II to V issue						
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	8,007	4,728	8,993	6,188	6,718	7,204
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	4,107	4,292	4,718	3,181	5,598	7,503
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	3,900	436	4,275	3,007	1,120	(—)299

6. ਕੈਮੀ ਬਚਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ	National Savings Certificates VI, VII issue							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	...	7,12,768	12,74,232	15,91,169	15,48,964	15,72,520	9,45,461
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	...	2,052	19,718	29,471	51,673	3,07,287	4,82,473
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	...	7,10,716	12,54,514	15,61,698	14,97,291	12,65,233	4,62,988
7. ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	Public Provident Fund							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	...	21,299	17,782	27,919	62,828	1,36,215	1,90,733
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	...	1,343	5,049	2,470	6,649	9,125	56,339
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	...	19,956	12,733	25,449	56,179	1,27,090	1,34,394
8. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ	S.S.C. & old Certificate—							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	...	1,100	400	228	311	70	56
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	...	82,400	66,800	11,594	1,15,130	98,339	21,646
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	...	(—)81,300	(—)66,400	(—)11,366	(—)1,14,819	(—)98,269	(—)21,590
9. ਇੰਦਰਾ ਵਿਕਾਸ ਪੱਤਰ	Indira Vikas Patra							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	...	—	—	—	6,54,300	5,55,225	9,68,638
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	...	—	—	—	—	—	—
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	...	—	—	—	6,54,300	5,55,225	9,68,638
10. ਐਮ. ਆਈ. ਐਸ.	Monthly Income Scheme—							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	..	—	—	—	—	1,10,887	1,94,103
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	..	—	—	—	—	9	1,124
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	..	—	—	—	—	1,10,878	1,92,979
11. ਐਨ. ਐਸ. ਐਸ.	N.S.S.							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	..	—	—	—	—	44,049	3,91,182
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment..	..	—	—	—	—	—	—
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	..	—	—	—	—	44,049	3,91,182
12. ਕਿਸਾਨ ਵਿਕਾਸ ਪੱਤਰ	Kisan Vikas Patra							
(i) ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	Gross Receipts	..	—	—	—	—	—	10,77,990
(ii) ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਏ	Encashment	..	—	—	—	—	—	10,77,990
(iii) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ	Net Receipts	..	—	—	—	—	—	—

595

ਸਾਧਨ :— ਰਿਜ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ,
(ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ), ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

Source :— Regional Director, National Saving Organisation, (Govt. of
India), Punjab, Chandigarh.

ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ
SMALL SAVINGS

ਸਾਰਣੀ 25.2--ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਲ ਆਮਦਨ ।
Table 25.2—Annual Net Receipts of Small Savings in Punjab vis-a-vis India

ਸਾਲ Year	ਭਾਰਤ India	ਪੰਜਾਬ Punjab	(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) (Rs. Crore)
			ਕਾਲਮ (2) ਦੀ ਕਾਲਮ (1) ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage Col. (2) to Col. (1)
0	1	2	3
1970-71	188.36	11.14	5.91
1975-76	416.13	1.67	0.40
1980-81	954.70	29.08	3.05
1983-84	2410.36	80.92	3.36
1984-85	3536.96	124.08	3.50
1985-86	4174.56	168.20	4.03
1986-87	3122.70	219.53	7.03
1987-88	3828.82	222.72	5.81
1988-89	5048.24	333.31	6.60

ਸਾਧਨ :--ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।
Source:—Director, Small Savings, Punjab.

ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ
SMALL SAVINGS

ਸਾਰਣੀ 25.3—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਟੀਚੇ, ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮਨੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ
Table 25.3—District wise Targets, Net Investment and Award Money received

(ਰੁ: ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)
(Rs. in lacs)

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਟੀਚੇ Targets	ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ Award money received during the year	ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ Award money received during the year	
0	1	2	3	
1980-81	2,000	4046.81	33.38	
1983-84	5,000	8,092.00	47.35	
1984-85	7,800	12,408.00	102.28	
1985-86	16,200	16,820.00	117.88	
1986-87	20,000	21,953.00	190.75	
1987-88	26,400	22,272.29	102.82	
1988-89	28,000	33,3330.90	123.84	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1988-89		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	1,800	2,201.99	7.84
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	4,200	4,627.86	15.24
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	1,000	1,217.09	4.15
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	3,800	4,327.25	15.32
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	2,000	2,111.92	8.12
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	1,300	1,573.61	12.99
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	5,600	7,990.11	20.06
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	1,200	1,415.32	4.56
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	1,650	1,858.51	5.98
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	1,650	1,737.76	6.60
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	1,300	1,566.01	12.02
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	2,500	2,703.47	10.96

ਸਾਧਨ : ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ।
Source : Director, Small Savings, Punjab.

ਨੋਟ :—ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਲ 1988-89 ਦੌਰਾਨ ਯੂਨਿਟ ਟਰਸਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਜਮਾ ਹੋਏ
25 ਕਰੋੜ ਰੁਪੈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

Note :—It contain 25 Crores dePosited by Unit Trust of India at Ludhiana in the year 1988-89.

ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ
SMALL SAVINGS

ਸਾਰਣੀ 25.4 ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾ ਸਾਲ 1985-86, 1986-87, 1987-88 ਅਤੇ 1988-89

Table 25.4 Statement showing State-wise net Small Savings Collections during the years 1985-86, 1986-87, 1987-88 and 1988-89

(ਰੁ. ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ)
(Rs. in Crore)

1	2	3	4	5	
ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਂ Name of State	ਸਾਲ 1985-86 ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ ਸਮੇਤ ਏਨ. ਈ. ਈ. ਪੀ. ਐਫ, ਸੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਐਫ ਅਤੇ ਪੀ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ Net collections during 1985-86 including NEEPF, CMPPF and PPF collection	ਅਪ੍ਰੈਲ 1986 ਤੋਂ ਮਾਰਚ, 1987 ਤਕ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ (ਪ੍ਰੋਗਰੇਸਿਵ) ਸਮੇਤ ਮਾਰਚ 1987 ਤੱਕ ਪੀ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੀਆਂ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ Net collections April, 1986 to March, 1987 (progressive) including PPF collections through Post Office upto March, 1987	ਅਪ੍ਰੈਲ 1987 ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਤਕ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮਾਂ ਸਮੇਤ ਪੀ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੇ ਜੋ ਕਿ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ Net collection including P. P. F. collectes through Post Office April 1987 to March 1988	ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1989 ਤਕ ਨਿਰੋਲ ਜਮਾਂ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਪੀ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੇ ਜੋ ਕਿ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ Net collection including P. P. F. collectes Through Post Office April 1988 to March, 1989.	
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	188.08	149.07	149.04	246.23
ਆਸਾਮ	Assam	71.93	64.98	70.76	105.65
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	—	—	1.50	1.47
ਬਿਹਾਰ	Bihar	360.20	152.52	263.57	132.04
ਗੁਜਰਾਤ	Gujrat	364.73	399.44	445.61	644.98
ਗੋਆ	Goa	—	—	16.51	25.86
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	105.67	107.40	150.23	240.20
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	39.67	43.07	65.98	85.76
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	26.03	35.86	45.18	58.52
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	250.12	150.78	245.63	291.72
ਕੇਰਲਾ	Kerala	57.85	84.19	116.36	158.78
ਮਧਿਯਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	174.37	114.65	173.57	226.01
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	832.17	476.57	523.33	769.06
ਮਨੀ ਪੁਰ	Manipur	1.24	1.05	1.93	2.49
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalya	4.31	5.35	5.76	7.80
ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ	Mezoram	—	—	0.79	1.02
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	1.33	1.32	2.17	2.34
ਉੜੀਸਾ	Orrisa	62.24	48.34	70.53	106.22
ਪੰਜਾਬ	Punjab	175.34	209.46	202.62	265.63
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	161.26	90.63	146.24	210.87
ਸਿੱਕਿਮ	Sikkim	0.10	0.30	0.57	1.18
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	166.42	81.09	100.79	157.58
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura	4.82	5.97	9.43	19.95
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	505.94	506.65	686.22	686.22
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	470.78	394.01	334.40	600.66
ਜੋੜ	Total	4024.60	3122.70	3828.82	5048.24

ਸਾਧਨ: — ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ।
Source: — Director, Small Savings, Punjab.

ਸੈਕਸ਼ਨ- 26

ਟੈਕਸ

ਇਸ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 26.1 ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ (ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ) ਉਗਰਾਹੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 26.2 ਵਿਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸ਼ੁਦਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਕਰ ਐਕਟ, 1952 ਅਧੀਨ ਵੀ ਉਗਰਾਹੇ ਕਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 26.3 ਵਿਚ ਜਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੋ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 26.4 ਵਿਚ ਰਾਜ ਆਰਥਰਾਂ ਕਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 26.5 ਸਾਲ 1987-88 ਅਤੇ 1988-89 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੇਜੀਸ਼ਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

**SECTION XXVI
TAXATION**

This section contains five tables. Table 26.1 shows the number of registered dealers and sales tax realised over a number of years. Table 26.2 shows the number of registered owners of vehicles and tax collected under Passengers and Goods Tax Act, 1952. Table 26.3 shows number of entertainment places and receipts from entertainment and show tax. Table 26.4 shows revenue collection under state excise. Table 26.5 shows the revenue position at a glance for the year 1987-88 and 1988-89.

ਟੈਕਸ
TAXATION

ਸਾਰਣੀ 26.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹਿਆ ਕਰ
Table 26.1—Number of Registered Dealers and Tax Realised in Punjab

ਸਾਲ Year	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Registered Dealers as on 31 st March		ਉਗਰਾਹਿਆ ਕਰ (‘000 ਰੁਪਏ) Tax Realised (‘000 Rs)		ਮੋਟਰ ਜ਼ਪਿਰਿਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1939 ਅਧੀਨ ਉਗਰਾ- ਹਿਆ ਟੈਕਸ (‘000 ਰੁ:)	ਕੁਲ ਵਿਕਰੀ ਕਰ (‘000 ਰੁਪਏ) (ਕਾਲਮ 3 + 4 + 5)
		ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1948 Punjab General Sales Tax Act, 1948	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1956 Central Sales Tax Act, 1956	ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1948 Punjab General Sales Tax Act, 1948	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1956 Central Sales Tax Act, 1956	Tax collected under Motor Spirit Sales Tax Act, 1939 (‘000 Rs.)	Total Sales Tax (‘000 Rs.) (Cols 3+4+5)
0		1	2	3	4	5	6
1970-71	...	50,955	38,503	2,62,620	88,197	21,992	3,72,309
1975-76	...	70,643	63,255	5,06,074	1,69,953	55,537	7,31,564
1980-81	...	94,592	81,493	11,38,376	3,41,412	79,520	15,59,308
1983-84	...	1,06,609*	91,462*	19,17,929	5,29,163	1,06,182	25,53,274
1984-85	...	1,02,707	90,897	19,62,951*	5,52,700*	1,20,999*	26,36,650*
1985-86	...	1,06,698	94,122	23,36,948	6,61,168	1,30,272	31,28,388
1986-87	...	1,09,916	97,718	27,64,047	7,81,695	2,26,907	37,72,649
1987-88	...	1,07,941*	96,354	31,34,301	9,17,380	2,59,717	43,11,393
1988-89	...	1,12,600	1,02,681	33,23,260	11,33,205	2,84,283	47,40,748
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District—1988-89							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	...	6,733	6,715	85,049	31,532	—	1,16,581
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	...	16,074	14,266	3,55,137	85,416	—	4,40,553
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	...	3,852	3,028	62,526	35,589	—	98,115
ਜਲਧਰ Jalandhar	...	15,149	13,541	4,45,250	1,69,617	2,30,000	8,44,867
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	...	2,842	2,478	67,920	13,710	—	81,630
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	...	3,559	3,433	1,84,312	1,13,941	—	2,98,253
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	...	26,453	25,834	6,24,752	3,11,594	—	9,36,346
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	...	5,741	4,888	1,35,683	40,507	—	1,76,190
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	...	6,909	6,349	2,01,113	40,467	—	2,41,580
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	...	7,026	6,314	1,94,427	1,15,757	—	3,10,184
ਸਗਰੂਰ Sangrur	...	6,570	5,512	1,86,148	29,385	—	2,15,533
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	...	11,692	10,323	7,80,943	1,45,690	54,283	9,80,916

ਸਾਧਨ : ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source: Excise and Taxation Commissioner, Punjab.

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ

* Revised

ਟੈਕਸ
TAXATION

ਸਾਰਣੀ 26.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇਜਰ ਅਤੇ ਮਾਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1952 ਅਧੀਨ ਉਗਰਾਇਆ ਟੈਕਸ
Table 26.2—Tax Realised in Punjab under Passenger and Goods Tax Act, 1952.

ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1952 ਅਧੀਨ ਉਗਰਾਇਆ ਟੈਕਸ (‘000 ਰੁ.) Tax collected under passen- ger and Goods Tax Act, 1952 (‘000 R.s)
0		1	2
1970-71	...	10,904	73,592
1975-76	...	22,513	1,45,401
1980-81	...	34,857	2,63,495
1983-84	...	46,369	3,62,276
1984-85	...	50,076	3,42,320
1985-86	...	55,542*	3,72,042*
1986-87	...	62,829	4,82,078
1987-88	...	69,338	5,54,189
1988-89	...	75,265	6,10,418@
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89		
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	6,306
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	9,418
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1,288
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	13,209
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	4,055
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	3,099
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	9,739
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	3,842
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	7,190
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	4,016
ਸਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,516
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	8,587

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ

* Revised

ਸਾਧਨ : ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Excise and Taxation Commissioner, Punjab.

@ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ 2286 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਜੋੜ ਰਾਜ ਦੇ ਜੋੜ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

@ Rs. 2,286 thousands received at H. Q. is not included in the districts. Therefore, the total of all the district not tally with the State total.

ਟੈਕਸ
TAXATION

ਮਾਰਟੀ 26.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ੋ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ
Table 26.3—Number of Entertainment Places and Receipts from Entertainment and Show Tax in Punjab

ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Year District	ਆਮਦਨ (ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) Receipts ('000 Rs.)			
		ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਥਾਨ (ਗਿਣਤੀ) Entertain- ment places (Number)	ਮਨੋਰੰਜਨ ਟੈਕਸ Entertain- ment Tax	ਸ਼ੋ ਟੈਕਸ Show Tax	
		1	2	3	
	1970-71	...	113	20,198	690
	1975-76	...	143	58,553	4,096
	1980-81	...	159	87,821	6,043
	1983-84	...	167	90,578	7,044
	1984-85	...	169	73,259	4,565*
	1985-86	...	173*	86,011	5,432
	1986-87	...	174*	77,623	4,973
	1987-88	...	173*	73,798	4,754
	1988-89	...	167	59,743	4,100
	District—1988-89				
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	8	2,298	162
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	26	5,482	374
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3	1,078	85
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	22	9,806	594
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	10	2,586	255
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	6	1,849	123
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	28	17,905	935
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	15	3,530	243
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	20	3,813	268
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	10	2,790	196
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	10	4,142	292
ਥਟਿਆਲਾ	Patiala	...	9	4,464	573

ਸਾਧਨ :—ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source: Excise and Taxation Commissioner, Punjab.

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ
*Revised

ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ (000 ਰੁਪਏ)					
ਸਾਲ	Year	ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ	ਬਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਸਪਿਰਿਟ	ਮਾਲਟਲਿਕਰ, ਬੀਅਰ	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	Country Spirit	Foreign Liquor and Spirit	Malt Liquor, Beer	
	0	1	2	3	
	1970-71	...	1,76,149	23,960	6,740
	1975-76	...	3,37,198	1,01,514	8,380
	1980-81	...	7,02,155	1,91,101	13,943
	1983-84	...	11,58,818	2,52,863	44,303
	1984-85	...	11,59,043	4,38,480	13,149
	1985-86	...	11,67,407	7,27,733	19,698
	1986-87	...	15,53,703	8,64,609	20,096
	1987-88	...	17,80,790	8,83,250	35,612
	1988-89(P)	...	22,29,961	9,83,275	34,082
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988-89				
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1,05,799	82,713	1,264
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1,41,420	90,101	1,109
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	85,239	18,945	..
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	2,76,532	2,54,124	5,457
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1,59,286	42,980	241
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	..	1,17,638	35,509	60
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	3,37,153	1,89,509	13,612
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1,05,228	28,064	164
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	2,32,334	50,408	256
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	2,16,848	77,353	1,215
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	2,34,530	34,753	131
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	2,17,954	78,816	10,573

P—ਅਣ ਅੰਤਿਮ

P—Provisional

ਕਸ

ATION

ਅਧੀਨ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ

under State Excise

Revenue Collection (Rs. 000)				
ਵਪਾਰਕ ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਟਡ ਸ਼ਰਾਬ	ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲਗਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਬਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ	ਅਫੀਮ, ਭੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ	ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	ਜੋੜ
Commer- cialised Denatured Medicated Wines	Medical and Toilet Preparations	Opium, Hemp and other Drugs	Other Receipts	Total
4	5	6	7	8
1,606	52	168	19,632	2,28,307
1,617	19	164	6,095	4,54,987
6,745	156	1,610	15,534	9,31,244
7,377	11,042	18,825	2,686	14,95,914
40,288	—	140	1,61,220	18,12,320
4,644	81	489	40,986	19,61,038
4,677	185	211	8,690	24,52,171
7,719	172	72	10,439	27,18,054
4,397	506	909	17,561	32,70,591
122	19	—	431	1,90,348
427	4	—	1,704	2,34,765
103	—	—	9,588	1,13,875
370	—	863	471	5,37,817
631	453	1	610	2,04,202
849	—	8	489	1,54,553
822	30	17	1,562	5,42,705
159	—	5	225	1,33,845
186	—	4	248	2,83,436
49	—	—	303	2,95,768
60	—	4	1,108	2,70,586
519	—	7	822	3,08,691

ਸਾਧਨ: ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ

Source : Excise and Taxation Commissioner, Punjab.

ਸ਼ਿਕਸ਼ਣ 27

ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

ਇਸ ਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਸੰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵੇਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੁਲ ਮੁੱਲ 1965-66, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਕੁਲ ਰਕਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਖਰੀ ਸਾਲ ਲਈ ਅੰਕੜੇ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸੰਪਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਢੰਗ ਰਾਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹੈ।

SECTION XXVII

REGISTRATION

This section contains data on the number of Registration offices, number of registrations of property, aggregate value of property transferred and the total receipts there from to the Government for 1965-66, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and 1983-84 to 1988-89. This data for the latest year have been given districtwise.

Registration of property is a legal measure devised by the State to ensure inviolability of right To property, etc. Besides, it is a source of income to the State.

ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ
REGISTRATION

ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ
REGISTRATION

ਸਾਰਣੀ 27.1—ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ
Table 27.1—Number and Description of Registered Documents and value of Property Transferred in Punjab

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲਾ Year/District	ਸੰਪਤੀ ਸਬੰਧੀ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Registrations of Property					ਵੇਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੁਲ ਮੁੱਲ ('000 ਰੁ:) Aggregate Value of Property Transferred (000 Rs.)					ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ('000 ਰੁ:) Total Amount Receipts (Rs. '000)	
	ਰਜਿਸ- ਟਰੇਸ਼ਨ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Regis- tration Offices	ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ Immovable Property			ਚੱਲ ਸੰਪਤੀ Movable Property	ਵਸੀਕਾਨਾਮੇ ਸਮੇਤ ਇਬਤਾਲਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਤਬਨੀਅਤਨਾਮਾ Wills inclu- ding Cancel- lation and Authority to Adopt	ਕੁਲ ਜੋੜ Grand Total (4+5+6)	ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ Immov- able Property	ਚੱਲ ਸੰਪਤੀ Movable Property	ਜੋੜ Total (8+9)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1965-66	...	61	1,34,598	455	1,35,053	8,983	..	..	5,91,808	3,657	5,95,465	3,935
1970-71	...	79	2,07,071	65	2,07,136	9,041	..	..	1,57,891	993	1,58,884	16429
1975-76	...	90	2,35,808	198	2,36,006	13,184	14,272	2,63,462	29,69,516	1,958	29,71,474	24407
1980-81	...	108	3,21,828	58	3,21,886	8,464	20,043	3,50,593	46,33,649	23	46,33,672	30,108
1983-84	...	106	3,03,914	1,194	3,05,108	24,843	21,499	3,51,450	49,06,435	2,200	49,08,635	36,702
1984-85	...	106	2,52,849	36	2,52,885	21,650	19,889	2,94,424	45,97,749	1,894	45,99,643	31,134
1985-86	...	106	3,13,643	16	3,13,659	26,664	21,065	3,61,388	5,5,63,085	2,403	55,65,488	38,647
1986-87	...	106	3,31,584	19	3,31,603	29,127	21,630	3,82,360	75,01,994	1,376	75,03,374	40,889
1987-88	...	106	3,46,024	30	3,46,054	31,469	24,242	4,01,765	68,07,467*	1,308	68,08,775	49,171
1988-89	...	106	3,54,680	14	3,54,694	37,907	25,443	4,18,044	95,06,750	2,745	95,09,495	59,027

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89											
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	10	22,309	—	22,309	1,523	1,392	25,224	5,41,700	—	5,41,700	3,454
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	9	37,402	.	37,402	4,601	3,105	45,108	11,78,234	1,894	11,80,128	5,592
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	6	11,694	—	11,694	1,743	1,000	14,437	2,91,153	42	2,91,195	1,898
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	10	28,168	7	28,175	6,552	2,904	37,631	8,34,952	—	8,34,952	5,710
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	9	22,974	—	22,974	2,338	2,310	27,622	3,46,278	—	3,46,278	2,834
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	6	17,177	—	17,177	1,401	1,341	19,919	4,44,254	—	4,44,254	2,562
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	8	44,012	—	44,012	9,121	3,653	56,786	12,78,615	—	12,78,615	9,429
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	8	33,861	—	33,861	1,936	1,569	37,366	8,22,232	—	8,22,232	50,93
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	9	32,460	—	32,460	2,404	2,300	37,164	9,09,007	—	9,09,007	5,755
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	8	30,509	1	30,510	1,946	1,813	34,269	8,51,544	683	8,52,227	5,355
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	13	38,820	6	38,826	1,703	2,262	42,791	10,22,766	10	10,22,776	5,288
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	10	35,294	—	35,294	2,639	1,794	39,727	9,86,015	116	9,86,131	6,057

* ਸੋਧੇ ਹੋਏ ।

* Revised

ਸਾਧਨ :—(ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :— Inspector General of Registration, Punjab.

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਸਾਰਣੀ 28.1--ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 28.2--ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985—90) ਅਤੇ ਸਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1990-91 ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

SECTION XXVIII

FIVE-YEAR PLANS OF PUNJAB

Table 28.1—Shows outlay and Expenditure of Five-Year Plans.

Table 28.2—Shows the outlay for the Seventh Five-Year Plan (1985—90) and Annual Plans 1985-86 to 1990-91.

ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
FIVE-YEAR PLANS

ਪੰਜ-ਸਾਲਾ
FIVE-YEAR

ਸਾਰਣੀ 28.1--ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
Table 28.1—Outlay and Expenditure

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਲੇਖਾ ਮੱਦ Major Head of Development	ਚੌਥੀ ਯੋਜਨਾ Fourth Plan (1969—74)			
	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ Approved Outlay	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ Percentage to total Outlay	ਅਸਲ ਖਰਚ Actual Expenditure	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ Percentage to total expenditure
0	1	2	3	4
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ Agriculture and Allied Services ...	4,970.00	16.93	4,409.58	10.29
ਸਹਿਕਾਰਤਾ Co-operation ...	750.00	2.55	631.97	1.47
ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ Irrigation and Power ...	14,624.00	49.82	25,470.78	59.44
ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ Industry and Mineral ...	1,615.00	5.50	1,125.95	2.64
ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ Transport and Communication ...	2,669.00	9.10	5,929.84	13.84
ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ Social and Community Services...	4,633.00	15.78	5,240.10	12.23
ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ Economic Services ...	95.00	0.32	39.84	0.09
ਸਾਧਾਰਣ ਸੇਵਾਵਾਂ General Services ...				
ਜੋੜ Total ...	29,356.00	100.00	42,848.06	100.00

ਯੋਜਨਾਵਾਂ
PLANS

ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚ
of Five-Year Plans

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਪੰਜਵੀਂ ਯੋਜਨਾ Fifth Plan (1974—78)				ਛੇਵੀਂ ਯੋਜਨਾ Sixth Plan (1980—85)			
ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
Approved Outlay	Percentage to total Outlay	Actual Expenditure	Percentage to total Expenditure	Approved Outlay	Percentage to total Outlay	Actual Expenditure	Percentage to total Expenditure
5	6	7	8	9	10	11	12
12,623·03	12·25	8,433·72	11·73	25,476·00	13·02	20,217·51	10·69
1,585·41	1·54	879·13	1·22	4,150·00	2·12	3,957·47	2·09
48,661·27	47·23	37,204·46	51·73	1,08,123·00	55·25	1,13,900·43	60·25
6,615·78	6·42	3,756·12	5·22	8,183·00	4·18	7,413·93	3·93
8,742·19	8·49	6,326·23	8·81	11,325·00	5·77	11,433·54	6·03
22,774·74	22·11	14,657·24	20·38	35,901·00	18·86	33,713·21	16·21
63·93	0·06	36·40	0·05	135·00	0·06	64·98	0·03
1,958·88	1·90	623·86	0·87	1,407·00	0·72	1,405·25	0·74
1,03,025·23	100·00	71,917·21	100·00	1,95,700·00	100·00	1,89,086·47	100·00

ਸਾਧਨ :—ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ 1975-76, 1979-80 ਅਤੇ ਬਜਟ-ਐਟ-ਏ-
ਗਲਾਂਸ, 1986-87

Source : Annual Plan 1975-76, 1979-80 and Budget-at-a Glance,
1986-87.

ਪੰਜ ਸਾਲ
FIVE YEAR
ਸਾਰਣੀ 28.2—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985—90)
Table 28.2—Seventh Five Year Plan (1985—90)

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉਪ-ਲੇਖਾ ਸੱਦ Sub-Head of Development	ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ(R)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		
	Seventh Five Year Plan(R),(1985—90)		Annual Plan (1985-86)		Annual Plan (1986-87)		
	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	
	Agreed Outlay	Percent- age to total outlay	Actual Expen- diture	Percent- age to total Expen- diture	Actual Expen- diture	Percent- age to total Expen- diture	
	0	1	2	3	4	5	6
(ੲ) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	(A) ECONOMIC SERVICES :						
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	I. Agriculture and Allied Services—						
ਫਸਲ ਪਾਲਣ	Crop Husbandry ...	7,790.00	2.37	1,231.21	2.49	1,215.27	1.81(R)
ਭੌਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਸੰਭਾਲ	Soil and Water Conservation ...	4,265.00	1.29	518.74	1.05	549.69	0.82(R)
ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ	Animal Husbandry ...	2,612.37	0.79	391.63	0.79	526.68	0.78
ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ	Dairy Development ...	810.00	0.25	71.34	0.14	67.36	0.10
ਮਛੀ ਪਾਲਣ	Fisheries ...	598.00	0.18	75.11	0.15	87.32	0.13
ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ	Forestry and Wild Life ...	3,270.00	1.00	471.46	0.95	497.88	0.73
ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣਾ	Plantation ...	—	—	—	—	—	—
ਖਾਦ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਗੁਦਾਮ	Food, storage and Warehousing ...	135.00	0.05	26.00	0.06	28.00	0.04
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ	Agriculture Research and Education ...	1,670.83	0.51	194.91	0.39	275.00	0.41
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼	Investment in Agricultural Financial Institutions ...	2,500.00	0.77	351.00	0.72	349.00	0.51
ਮੰਡੀਕਰਣ ਅਤੇ ਕੁਆਲਟੀ ਕੰਟਰੋਲ	Marketing and Quality control ...	25.00	0.00	1.90	0.00	2.08	0.00
ਸਹਿਕਾਰਤਾ	Cooperation ...	5,872.00	1.78	1,279.61	2.59	1,253.95	1.85
ਜੋੜ--1	Total I	29,548.20	8.99	4,612.91	9.33	4,852.23	7.18R
II. ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ--	II. Rural Development—						
ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Integrated Rural Dev. Programme (I.R.D.P.) ...	3,210.40	0.97	436.09	0.88	842.97	1.26R
ਪੇਂਡੂ ਸ਼ਕਤੀ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Integrated Rural Energy Programme (I.R.E.P.) ...	90.00	0.03	—	—	17.00	0.02
ਕੌਮੀ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	National Rural Employment Programme ...	1,580.00	0.48	378.87	0.77	214.10	0.32
ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਜਿਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਸਕੀਮ, ਭੌਂ ਸੁਧਾਰ)	Other programme (like Employment Guarantee Scheme, Land Reforms)...	—	—	54.28	0.11	9.30	0.01R
ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ	Community Development and Panchayats ...	3,828.60	1.17	394.20	0.80	731.62	1.07
ਕੰਡੀ ਵਾਟਰਸ਼ੈਡ ਐਂਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	Kandi Watershed and Area Development Project ...	2,716.80	0.83	—	—	—	—
ਜੋੜ--II	Total II	11,425.80	3.48	1,263.44	2.56	1,814.99	2.68R

ਯੋਜਨਾਵਾਂ
PLANS

ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1989-90
and Annual Plans of Punjab 1985-86 to 1989-90

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ			
Annual Plan (1987-88)		Annual Plan (1989-89)		Annual Plan (1989-90)		Annual Plan (1990-91)			
ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ (ਰਾਜ)	ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਧਰ ਤੇ ਫੰਡਿੰਗ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
Actuals Expen- diture	Percentage to total Expen- diture	Actual Expen- diture	percentage to total Expen- diture	Approved outlay	Percentage to total outlay	Approved Outlay	Devulu- tion of funds to districts	Total outlay	Percent- age to Total Outlay
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1,058.17	1.33	2,217.93	3.12	2,589.00	3.28	2,758.10	384.20	3,142.30	3.47
510.20	0.64	309.52	0.43	1,278.00	1.62	25.00	1,311.00	1,336.00	1.48
502.25	0.63	801.45	1.12	806.00	1.03	315.70	657.30	973.00	1.08
79.95	0.10	143.92	0.20	85.50	0.24	265.50	72.50	338.00	0.37
100.55	0.13	136.88	0.19	136.00	0.17	30.00	178.00	208.00	0.23
616.40	0.78	625.01	0.88	685.00	0.87	171.70	358.30	530.00	0.59
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28.00	0.04	27.77	0.04	5.00	0.06	0.10	—	0.10	0.00
351.80R	0.44R	260.86	0.37	415.00	0.53	335.00	—	335.00	0.37
325.00	0.42	394.00	0.55	450.00	0.57	460.00	—	460.00	0.51
2.93	0.00	3.19	0.004	6.40	0.087	—	8.00	8.00	0.00
1,391.11	1.77	1,314.85	1.85	1,671.50	2.12	1,720.00	—	1,720.00	1.90
4,966.36	6.28R	6,235.38	8.74	8,227.40	10.43	6,081.10	2,969.30	9,050.40	10.00
526.32	0.66	534.81	0.75	257.81	0.33	11.00	570.50	581.50	0.64
25.00	0.04	25.00	0.03	30.00	0.04	30.00	—	30.00	0.04
252.86	0.32	499.79	0.70	345.11	0.44	—	—	—	—
—	—	—	—	1.00	0.00	—	353.90	353.90	0.39
328.40	0.66	589.92	0.83	561.53	0.71	3.66	4,006.34	4,010.00	4.43
458.67	0.58	485.48	0.68	615.50	0.78	700.00	—	700.00	0.77
1,791.25	2.26	2,135.00	3.00	1,810.95	2.30	744.60	4,930.14	5,675.40	6.27

ਸਾਰਣੀ 28.2 (ਚਲਦਾ) -- ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985--90)
Table 28.2 (contd.)--Seventh Five Year Plan (1985-90)

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉਪ ਲੇਖਾ ਮਦ Sub-Head of Development	ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (R) Seventh Five Year Plan (R) (1985-90)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1985-86)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1986-87)		
	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	
	Agreed Outlay	Percentage to total Outlay	Actual Expendi- ture	Percent- age to total Expenditure	Actual Expendi- ture	Percent- age to total Expenditure	
	0	1	2	3	4	5	6
III. ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਟੋਕਥਾਮ	III. Irrigation and Flood Control--						
ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ	Major and medium Irrigation ...	26,888.00	8.19	4,031.94	8.16	4,716.12	6.98
ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਸੀ.ਏ.ਡੀ.	Minor Irrigation Command Area Development ...	4,812.00 1,600.00	1.46 0.49	543.98 600.00	1.10 1.21	577.38 900.00	0.86R 1.33
ਹੜ੍ਹ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	Flood Control Project ...	3,700.00	1.13	873.41	1.77	1,025.21	1.51
ਜੋੜ-III	Total III ...	37,000.00	11.27	6,049.33	12.24	7,218.71	10.68R
IV. ਊਰਜਾ	IV. Energy--						
ਸ਼ਕਤੀ	Power ...	1,63,800.00	49.86	26,985.00	54.60	39,400.48	58.31R
ਊਰਜਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨ (ਬਾਈਓ-ਗੈਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ)	Non-conventional source of energy (including Bio Gas) ...	400.00	0.12	4.41	0.01	(1.70R)	0.08R
ਜੋੜ IV	Total IV ...	1,64,200.00	49.98	26,989.41	54.61	39,462.18R	58.39R
V. ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ	V. Industry and Minerals--						
ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ	Village and Small Industries ...	3,603.00	1.10	487.21	0.99	539.84	0.81R
ਉਦਯੋਗ (ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ)	Industries (other village and Small Industries ...	8,831.00	2.68	1,419.00	2.87	2,855.27	4.22R
ਖਾਣਾ, ਮਾਪ ਅਤੇ ਤੋਲ	Mining, Weights and Measures ...	40.00	0.01	—	—	4.40	0.00
ਜੋੜ V	Total V ...	12,474.00	3.79	1,906.21	3.86	3,399.51	5.03R
VI. ਆਵਾਜਾਈ	VI Transport--						
ਸਿਵਲ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ	Civil and Aviation	120.00	0.04	11.60	0.02	15.00	0.02
ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲ	Roads and Bridge	9,800.00	2.98	1,343.49	2.72	1,396.27	2.06
ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ	Road Transport ..	8,300.00	2.53	1,195.29	2.42	1,223.47R	1.81R
ਜੋੜ VI	Total VI ...	18,220.00	5.55	2,550.38	5.16	2,634.74R	3.89R

ਯੋਜਨਾਵਾਂ
PLANS

ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1989-90
and Annual Plans of Punjab 1985-86 to 1989-90

(ਲਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ			
Annual Plan (1987-88)		Annual Plan (1988-89)		Annual Plan (1989-90)		Annual Plan (1990-91)			
ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ (ਰਾਜ)	ਜਿਲਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੰਡਿੰਗ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
Actual Expen- diture	Percent- age to total Expenditure	Actual Expen- diture	Percent- age to total Expenditure	Approved Outlay	Per- centage to total Outlay	Approved Outlay (State)	Devolution of funds to district	Total Outlay	Per- centage to total Outlay
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
5,372.03	6.79	4,071.40	5.71	3,787.00	4.80	4,276.00	—	4,276.00	4.72
620.49	0.78R	790.36	1.11	1,027.00	1.30	1,730.00	—	1,730.00	1.91
600.00	0.76	600.00	0.84	600.00	0.76	600.00	—	600.00	0.66
770.77	0.98	1,253.51	1.76	2,230.00	2.83	1,900.00	—	1,900.00	2.10
7,363.29	9.31R	6,715.27	9.42	7,644.00	9.69	8,506.00	—	8,506.00	9.39
49,219.00	62.28	39,568.00	55.48	31,752.00	40.24	35,000.00	—	35,000.00	38.67
30.14	0.04	39.56	0.06	69.00	0.09	71.00	—	71.00	0.08
49,249.14	62.32	39,607.56	55.54	31,821.00	40.33	35,071.00	—	35,071.00	38.75
546.89	0.50R	646.00	0.91	743.00	0.94	750.00	289.00	1,039.00	1.15
3,475.17	4.40	2,225.84	3.12	1,612.00	2.05	2,181.00	1,480.00	3,661.00	4.04
4.90	0.00	5.05	0.01	10.00	0.01	—	—	—	—
4,026.96	5.09R	2,876.89	4.04	2,365.00	3.00	2,931.00	1,789.00	4,700.00	5.19
13.96	0.01	20.00	0.03	42.00	0.05	60.00	—	60.00	0.66
1,192.20	1.51	1,116.36	1.57	1,300.00	1.64	628.00	982.00	1,610.00	1.78
1,696.10	2.15	1,639.07	2.30	2,030.00	2.57	1,890.00	310.00	2,200.00	2.43
2,902.26	3.67	2,775.43	3.90	3,372.00	4.27	2,578.00	1,292.00	3,870.00	4.27

ਸਾਰਣੀ 28.2 (ਚਲਦਾ)—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਤਵੀਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985-90)
Table 28.2 (contd.)—Seventh Five Year Plan (1985-90)

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉਪਲੇਖਾ ਮੱਦ Sub-Head of Development	ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (R) Seventh Five Year Plan (R) (1985-90)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1985-86)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1986-87)			
	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ		
	Agreed Outlay	Per- centage to total Outlay	Actual Expendi- ture	Percent- age to total Ex- penditure	Actual Expen- diture	Percent- age to total Ex- penditure		
0	1	2	3	4	5	6		
VII ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ	VII. Science, Tech- nology and Environment—							
ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ	Scientific Research Ecology and Environment	...	160.00	0.04	34.58	0.07	24.00R	0.04R
	...	...	100.00	0.04	12.55	0.03	13.84	0.02
ਜੋੜ VII	Total VII	...	260.00	0.08	47.13	0.10	37.84R	0.06R
VIII ਜਨਰਲ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਕੱਤਰ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	VIII. General Eco- nomic Services : Secretariat Econom ic Services							
ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ	Tourism	...	78.00R	0.02	2.86	0.01	7.22	0.01
ਸਰਵੇ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ	Survey and Statistics	...	200.00	0.06	19.99	0.04	26.00	0.04
ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਆਰਥਿਕ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ 20 ਨੁਕਾਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Civil Supplies Economic Coordi- nation and 20 point Programme	...	78.00	0.03	8.00	0.01	11.15	0.02R
	...	...	—	—	—	—	—	—
	...	...	10.00R	0.00	0.20	0.00	4.65R	—
ਜੋੜ VIII	Total VIII	...	366.00	0.11	31.05	0.06	49.02	0.07
IX ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	IX. Social Services—							
ਜਨਰਲ ਸਿੱਖਿਆ	General Education	...	7,637.00	2.32	643.56	1.30	763.73	1.12
ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ	Technical Education	...	2,504.00	0.76	151.13	0.31	343.77	0.51
ਆਰਟ ਅਤੇ ਕਲਚਰ	Art and Culture	...	458.00	0.14	72.87	0.15	86.87	0.13
ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ	Sports and Youth Services	...	608.00	0.19	55.64	0.11	72.70	0.11
ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ	Medical and Health	...	10,350.00	3.15	734.14	1.49	1,088.49	1.61R
ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸਫਾਈ	Water Supply and Sanitation	...	13,050.00	3.97	1,358.43	2.75	1,598.63	2.32R
ਹਾਊਸਿੰਗ (ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।)	Housing (inclu- ding Police Housing)	..	7,374.00	2.24	1,044.13	2.11	1,590.24	2.32R

ਯੋਜਨਾਵਾਂ
PLAN

ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1989-90
and Annual Plans of Punjab 1985-86 to 1989-90

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ			
Annual Plan (1987-88)		Annual Plan (1988-89)		Annual Plan (1989-90)		Annual Plan (1990-91)			
ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ (ਰਾਜ)	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੰਡਜ਼	ਕੁਲ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
Actual Expen- diture	Percen- tage to total Ex- penditure	Actual Exp.	Percen- tage to total Exp.	Appro- ved Outlay	Percen- tage to total Outlay	Approved Outlay (State)	Devalu- tion of funds to district	Total Outlay	Percen- tage to Total Outlay
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
28.00	0.03	32.34	0.04	55.00	0.06	99.00	—	99.00	0.11
31.00	0.04	40.25	0.06	47.00	0.06	45.50	12.00	57.50	0.06
59.00	0.07R	72.59	0.10	102.00	0.12	144.50	12.00	156.50	0.17
21.98R	0.02	632.18	0.89	2,100.50	2.66	167.00	2,423.00	2,590.00	2.86
48.00	0.07	80.00	0.11	113.00	0.14	150.00	—	150.00	0.17
11.15	0.01	13.08	0.02	24.50	0.03	15.87	—	15.87	0.01
—	—	—	—	1.00	0.0012	2.00	—	2.00	0.01
0.58R	0.00	12.36	0.02	1.00	0.0012	4.00	—	4.00	0.00
81.71	0.10	737.62	1.04	2,240.00	2.84	338.87	2,423.00	2,761.87	3.05
1,080.43	1.36	1,765.68	2.47	2,129.26	2.69	416.00	1,231.50	1,647.50	1.82
334.64	0.42	440.73	0.62	525.00	0.66	1,000.00	—	1,000.00	1.10
105.15	0.13	88.78	0.12	190.00	0.24	339.00	—	339.00	20.37
161.65	0.20	451.83	0.63	703.42	0.89	106.14	823.86	930.00	1.03
1,133.12	1.43	1,254.25	1.76	2,100.00	2.66	834.05	1,147.45	1,981.50	2.19
1,748.29	2.21	2,017.25	2.83	2,550.00	3.23	—	3,225.00	3,225.00	3.56
1,437.80	1.81	1,070.96	1.50	9,070.00	11.49	2,590.56	503.00	3,093.56	23.42

ਸਾਰਣੀ 28.2 (ਸਮਾਪਤ)—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (1985-90)
Table 28.2 (concl'd)—Seventh Five Year Plan (1985-90)

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉਪ-ਲੇਖਾ ਮੱਦ Sub-Head of Development	ਸੱਤਵੀਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ (R) Seventh Five Year Plan (R) (1985-90)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1985-86)		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ Annual Plan (1986-87)		
	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	
	Agreed Outlay	Per- centage to total Outlay	Actual Expendi- ture	Percentage to total Expendi- ture	Actual Expen- diture	Percentage to total Expendi- ture	
0	1	2	3	4	5	6	
ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ (ਸਟੇਟ ਕੈਪੀਟਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) । ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪਛੜੇ ਕਬੀਲ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਿਰਤ (ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਮੇਤ)	Urban Development (includ- ing State Capital Projects) Information and Publicity ... Welfare of SC's, ST's and other BC's. ... Labour (including Welfare and Training) ...	4,075.00 325.00 3,500.00 350.00	1.24 0.10 1.07 0.11	763.90 73.92 360.41 58.49	1.55 0.15 0.73 0.12	888.76 95.15 521.44 126.14	1.31 0.14 0.77 0.19
ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ	Social Security and Welfare... Nutrition ... Defence Services Welfare ...	548.00 1,650.00 152.00	0.17 0.50 0.05	91.97 217.47 21.95	0.18 0.44 0.04	157.19 238.00 45.66	0.23 0.35 0.07
ਜੋੜ IX	Total IX	52,581.00	16.01	5,648.01	11.43	7,616.77	11.27
ਸਾਧਾਰਣ ਸੇਵਾਵਾਂ	X. General Services—						
ਛਾਪਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਲੋਕ ਕੰਮ (ਜੇਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ)	Jails ... Stationery and Printing ... Public Works (incl. Jails) ...	500.00 300.00 1,500.00R	0.15 0.09 0.46R	45.71 46.75 201.86	0.09 0.09 0.42	65.00 65.30 348.15R	0.10 0.10 0.51R
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਪਨਸਪ	Administrative Training Insti-tute ... PSIPA ...	125.00 —	0.04 —	27.00 —	0.05 —	30.00 —	0.04 —
ਜੋੜ X	Total X	2,425.00	0.74	321.32	0.65	508.45	0.75
ਕੁਲ ਜੋੜ	Grand total	3,28,50.00	100.00	49,419.19	100.00	67,594.44R	100.00

R—ਸੋਧੇ ਹੋਏ

R—Revised.

ਯੋਜਨਾਵਾਂ

PLANS

ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 1985-86 ਤੋਂ 1989-90
and Annual Plans of Punjab 1985-86 to 1989-90

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ		ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ			
Annual Plan (1987-88)		Annual Plan (1988-89)		Annual Plan (1989-90)		Annual Plan (1990-91)			
ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਅਸਲ ਖਰਚ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲਾਗਤ (ਰਾਜ)	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੰਡਸ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ	ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
Actual Expenditure	Percentage to total Expenditure	Actual Exp.	Percentage to total Exp.	Approved Outlay	Percentage to total Outlay	Approved Outlay (State)	Devolution of funds to districts	Total Outlay	Percentage to Total Outlay
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
786.27	0.99	941.69	1.32	1,168.00	1.48	930.00	3,542.00	4,472.00	4.94
107.57	0.14	132.20	0.18	201.00	0.25	201.00	—	201.00	0.22
632.45R	0.80	647.17	0.91	700.00	0.88	257.60	1,102.40	1,360.00	1.50
135.79	0.18	109.66	0.15	217.12	0.27	255.00	353.00	618.00	0.68
127.61	0.17	255.07	0.36	230.00	0.29	70.40	200.60	271.00	0.30
239.42	0.31	275.40	0.38	275.00	0.35	—	—	—	—
70.03	0.09	41.55	0.06	52.00	0.06	53.00	—	53.00	10.06
8,100.22R	10.24	9,492.22	13.29	20,110.80	25.49	7,052.75	12,138.81	19,191.56	21.19
57.07	0.08	66.30	0.09	570.00	0.72	340.00	—	340.00	0.38
47.63	0.06	57.30	0.07	109.85	0.14	224.27	—	224.27	0.25
376.01R	0.47R	502.34	0.70	455.00	0.58	784.00	15.00	799.00	0.88
30.00	0.04	45.00	0.06	72.00	0.09	154.00	—	154.00	0.17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
510.71	0.65	670.94	0.88	1,206.85	1.53	1,502.27	15.00	1,517.27	1.68
79,050.90R	100.00	71,318.90	100.00	78,900.00	100.00	64,950.15	25,549.85	90,500.00	100.00

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਬੋਰਡ।

Source — Punjab State Planning Board.

ਇਹ ਅਨੁਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਰਕਬੇ, ਵਸੋਂ, ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਤੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੱਤਾ ਗਿਆ ਡੇਟਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 29.1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦਾ 1965-66, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਦਾ ਰਕਬਾ, ਵਸੋਂ, ਗਿਣਤੀ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 29.2 ਅਤੇ 29.3 ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਮਦਾਂ ਅਧੀਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਆਮਦਨ, ਖਰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਜ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 29.4 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 ਅਤੇ 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀਆਂ 29.5 ਅਤੇ 29.6 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1988-89 ਲਈ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 29.7, 29.8 ਅਤੇ 29.9 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1988-89 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਸਟਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 29.10 ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XXIX

LOCAL BODIES

This section deals with statistics of area, population, constitution, income and expenditure of Zila Parishads and Municipal Committees in Punjab. Data are given according to financial year.

Table 29.1 depicts area, population, number, income and expenditure of Zila Parishads for 1965-66, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and from 1983-84 to 1988-89.

Table 29.2 and 29.3 show income, expenditure and its percentage under different heads over a number of years.

Table 29.4 shows population, area constitution, income and expenditure of Municipal Committees in the Punjab for 1960-61, 1970-71, 1975-76, 1980-81 and from 1983-84 to 1988-89.

Tables 29.5 and 29.6 show the income and expenditure of Municipal Committees during 1988-89 in detail and district-wise.

Tables 29.7, 29.8 and 29.9 give constitution, income and expenditure, position of active Improvement Trusts in Punjab for the year 1988-89.

Table 29.10 gives the information relating to Panchayat Elections.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.1—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਵਸੋਂ, ਗਿਣਤੀ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚਾ

Table 29.1—Area, Population, Number, Income and Expenditure of Zila Parishads in the Punjab

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅੰਦਰਲਾ ਖੇਤਰਫਲ (ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ)	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)	ਕੁੱਲ ਖਰਚ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)	
Year/District	Area within Zila Parishads Limits (Sq. Kilometres)	Population within Zila Parishads Limits	No. of Zila Parishads	Total Income (Rs. Lakh)	Total Expenditure (Rs Lakh)	
0	1	2	3	4	5	
1965-66	...	49,685	85,67,763	10	90.82	86.66
1970-71	...	49,685	1,03,65,827	11	125.17	141.51
1975-76	...	49,685	1,03,65,827	12	210.27	184.44
1980-81	...	49,685@	1,21,41,158	12	250.16	266.08
1983-84	...	49,685@	1,21,41,158	12	329.46	262.46
1984-85	...	49,685@	1,21,41,158	12	470.74	511.09
1985-86	...	49,685@	1,21,41,158	12	474.05	455.43
1986-87	...	49,198@	1,21,41,158	8	397.84	365.29
1987-88	...	49,400@	1,21,41,158	7	440.34	525.72
1988-89	...	49,477@	1,21,41,158	10	524.38	428.75
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District 1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	3,496	11,85,167	1	56.95	31.42
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	5,023	14,66,861	—	97.12	64.64
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	1,585	3,81,831	1	21.91	24.77
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	3,282	11,21,983	1	43.15	23.00
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	3,837	10,64,187	1	61.91	57.21
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	2,052	5,62,024	1	81.02	76.77
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	3,643	10,54,772	1	42.89	57.16
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	5,842	10,09,733	1	35.03	25.16
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	5,655	10,92,659	..	34.15	16.90
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	5,551	10,08,729	1	24.76	30.72
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	5,036	10,88,609	1	9.06	9.14
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	4,475	11,04,603	1	16.43	11.86

@ ਅਣ-ਅੰਤਮ

@Provisional

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ।

Source :—District Statistical Offices.

ਨੋਟ : 1965-66 ਤੱਕ ਦੀ ਵਿਹਾਤੀ ਆਬਾਦੀ 1961 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 1970-71 ਅਤੇ 1975-76, ਤੱਕ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਤੇ 1980-81, 1983-84 ਤੋਂ 1988-89 ਤੱਕ 1981 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Note—Rural population for 1965-66 is based on 1961 census, for 1970-71, and 1975-76 on 1971 census and for 1980-81, 1983-84 to 1988-89 on 1981 census.

ਸਾਰਣੀ 29.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ
Table 29.2 — Income of Zila Parishads

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਅਮਦਨ Income from					ਅੰਸ਼ਦਾਨ				
	ਸਥਾਨਕ ਕਰ Local Rate	ਕੁੱਲ ਅਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਕਰ ਟੈਕਸ Taxes	ਕੁੱਲ ਅਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਫੀਸਾਂ Fees	ਕੁੱਲ ਅਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ Board's Property	ਕੁੱਲ ਅਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਸਿੱਖਿਆ Education	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1965-66	33.82	37.2	@	—	0.57	0.9	2.95	3.3	—	
1970-71	51.03	40.8	—	—	0.75	0.5	8.51	6.8	—	
1975-76	54.66	26.0	0.45	0.2	0.69	0.3	5.79	2.7	—	
1980-81	48.53	19.4	2.31	0.9	0.79	0.3	12.60	5.1	—	
1983-84	49.07	14.9	—	—	0.92	0.3	23.75	7.2	—	
1984-85	48.54	10.3	—	—	0.94	0.2	31.52	6.7	1.97	
1985-86	43.30	9.1	—	—	6.75	1.4	30.36	6.4	8.41	
1986-87	51.33	12.90	—	—	0.89	0.22	38.48	9.67	17.27	
1987-88	44.50	10.11	—	—	0.89	0.20	58.80	13.35	11.48	
1988-89	48.00	9.15	0.09	0.02	0.81	0.15	66.85	12.75	0.09	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	1988-89									
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	6.19	10.87	—	—	0.05	0.09	12.28	21.56	—	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	7.91	8.14	—	—	0.07	0.07	3.22	3.32	—	
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	1.41	6.44	—	—	—	—	0.22	1.00	—	
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	3.10	7.18	—	—	0.27	0.63	—	—	—	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	3.13	5.06	—	—	0.17	0.27	2.69	4.35	—	
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	2.74	3.38	—	—	0.04	0.05	7.24	8.94	—	
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	4.11	9.58	0.09	0.21	—	—	23.96	55.86	—	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	6.08	17.36	—	—	0.16	0.46	5.48	15.64	—	
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	8.02	23.48	—	—	0.05	0.15	—	—	—	
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	2.30	9.29	—	—	—	—	3.44	13.89	—	
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	1.23	13.58	—	—	—	—	3.42	37.75	—	
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	1.78	10.83	—	—	—	—	4.90	29.82	0.09	

@ 500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ
below Rs 500

ਸ਼ਿਸ਼ਯਾਵਾਂ

BODIES

ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
and its percentage in Punjab,

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

Contribution from

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ Medical and Health	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਾਂਟ Grant- in-aid	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਹੋਰ ਸਾਧਨ Other Sources	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income	ਜੋੜ Total	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to Total Income
10	11	12	13	14	15	16	17	18
—	0.09	0.1	13.36	14.7	40.03	44.1	90.82	100.0
—	1.37	1.1	11.49	9.2	52.02	41.6	125.17	100.0
—	0.40	0.2	15.86	7.6	132.42	63.0	210.27	100.0
—	2.28	0.9	15.00	6.0	168.65	67.4	250.16	100.0
—	0.31	0.1	139.20	42.2	116.21	35.3	329.46	100.0
0.4	0.17	0.1	107.99	22.9	279.61	59.4	470.74	100.0
1.8	7.81	1.7	99.06	20.9	278.36	58.7	474.05	100.0
4.34	0.28	0.07	42.20	10.61	247.39	62.19	397.84	100.0
2.61	0.19	0.04	69.86	15.87	254.62	57.82	440.34	100.0
0.02	0.01	0.00	236.31	45.06	172.22	32.85	524.38	100.0
—	—	—	38.19	67.06	0.24	0.42	56.95	100.00
—	—	—	75.06	77.29	10.86	11.18	97.12	100.00
—	—	—	11.25	51.35	9.03	41.21	21.91	100.00
—	—	—	—	—	39.78	92.19	43.15	100.00
—	—	—	0.73	1.18	55.19	89.14	61.91	100.00
—	—	—	35.09	43.31	35.91	44.32	81.02	100.00
—	—	—	14.73	34.35	—	—	42.89	100.00
—	—	—	23.26	66.40	0.05	0.14	35.03	100.00
—	—	—	26.08	76.37	—	—	34.15	100.00
—	0.01	0.04	2.78	11.23	16.23	65.55	24.76	100.00
—	—	—	—	—	4.41	48.67	9.06	100.00
0.55	—	—	9.14	55.63	0.52	3.17	16.43	100.00

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ।

Source:—District Statistical Offices

ਸਥਾਨਕ

LOCAL

ਸਾਰਣੀ 29.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ

Table 29.3—Expenditure of Zilla Parishads

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ		ਅਮਲਾ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਸੜਕਾਂ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਸਿੱਖਿਆ	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
Year/District		Establishment	%age to total Expt.	Roads	%age to total Expt.	Educational	%age to total Expt.
0		1	2	3	4	5	6
1965-66	...	21.72	25.0	20.36	23.5	0.63	0.8
1970-71	...	42.30	29.9	25.77	18.2	2.09	1.5
1975-76	...	56.00	30.4	13.14	7.1	0.05	—
1980-81	...	81.90	30.8	2.16	0.8	0.27	0.1
1983-84	...	122.67	46.7	2.92	1.1	0.10	0.1
1984-85	...	119.83	23.4	1.94	0.4	4.40	0.9
1985-86	...	134.51	29.6	2.28	0.5	9.96	2.2
1986-87	...	130.08	35.61	6.67	1.83	33.14	9.07
1987-88	...	157.93	30.04	21.04	4.00	35.03	6.66
1988-89	...	180.69	42.14	2.44	0.57	20.21	4.71
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	1988-89					
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	21.47	68.33	—	—	—
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	41.48	64.17	—	—	—
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	3.42	13.81	—	—	—
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	20.25	88.04	—	—	—
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	6.11	10.68	2.16	3.78	—
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	12.37	16.11	—	—	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	26.65	46.62	0.23	0.40	8.87
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	...	21.15	84.06	—	—	—
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	10.90	64.50	—	—	6.00
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	4.70	15.30	—	—	5.34
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	5.31	58.10	—	—	—
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	6.88	58.01	0.05	0.42	—

ਸੰਸਥਾਵਾਂ
BODIES

ਦਾ ਖਰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
and its percentage in Punjab,

(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Lakh Rupees)

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ Medical and Health	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to total Expt.	ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ Veterinary	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to total Expt.	ਹੋਰ ਖਰਚ Others Expendi- ture	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to total Expt.	ਜੋੜ Total	ਕੁਲ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ %age to total Expt.
7	8	9	10	11	12	13	14
6.83	7.9	7.15	8.2	29.97	34.6	86.66	100.0
4.65	3.2	6.45	4.6	60.25	42.6	141.51	100.0
5.26	2.8	7.66	4.2	102.33	55.5	184.44	100.0
9.60	3.6	12.05	4.5	160.10	60.2	266.08	100.0
5.06	1.9	10.30	3.9	121.41	46.3	262.46	100.0
4.26	0.8	5.97	1.2	374.69	73.3	511.09	100.0
5.02	1.1	7.30	1.6	296.36	65.0	455.43	100.0
6.65	1.82	5.13	1.40	183.62	50.27	365.29	100.00
4.83	0.92	4.97	0.95	301.92	57.43	525.72	100.00
3.79	0.88	5.17	1.21	216.45	50.49	428.75	100.00
0.20	0.64	0.04	0.13	9.71	30.90	31.42	100.00
0.09	0.14	0.06	0.09	23.01	35.60	64.64	100.00
—	—	—	—	21.35	86.19	24.77	100.00
—	—	—	—	2.75	11.96	23.00	100.00
3.39	5.93	5.06	8.84	40.49	70.77	57.21	100.00
—	—	—	—	64.40	83.89	76.77	100.00
—	—	—	—	21.41	37.46	57.16	100.00
0.05	0.20	—	—	3.96	15.74	25.16	100.00
—	—	—	—	—	—	16.90	100.00
0.06	0.20	0.01	0.03	20.61	67.09	30.72	100.00
—	—	—	—	3.83	41.90	9.14	100.00
—	—	—	—	4.93	41.57	11.86	100.00

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ ।

Source—District Statistical Office.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4— ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ
Table 29.4— Number, Population, Area, Membership, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab.

ਸਾਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Year/District	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Municipal committees ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਾਂ Name of Municipal Committee	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ Population within Municipal Committee limits	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰਲਾ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ: ਮੀ:) Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Members			ਆਮਦਨ (000 ਰੁ:) Income (000 Rs)	ਖਰਚ (000 ਰੁ:) Expenditure (000 Rs)	
				ਸਰਕਾਰੀ Official	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ Non-official	ਜੋੜ Total			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
1960-61	...	103	24,42,344	..	7	773	780	41,828	38,635
1970-71	...	103	31,17,882	..	16	1,123	1,139	1,04,693	1,02,139
1975-76	...	103	31,17,882	..	41	1,283	1,324	2,53,096	2,53,915
1980-81	...	105	43,08,150	..	115	1,512	1,627	5,06,184	5,27,717
1983-84	...	105	43,32,079	..	443	1,032	1,475	8,70,580	8,73,407
1984-85	...	106	43,79,318	..	326	1,176	1,502	9,67,631	9,47,607
1985-86	...	106	43,85,747	1,123.20	—	19	19	11,71,303	11,45,525
1986-87	...	108	44,04,152	11,64.10	19	48	67	12,87,987	12,83,344
1987-88	...	108	44,02,871	11,99.80	10	58	68	13,40,684	13,53,076
1988-89	...	108	44,02,871	11,99.80	22	48	70	23,24,361	22,62,543
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	1. ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 2. ਪਠਾਨਕੋਟ 3. ਦੀਨਾ ਨਗਰ 4. ਬਟਾਲਾ 5. ਕਾਦੀਆਂ 6. ਸੁਜਾਨਪੁਰ 7. ਧਾਰੀਵਾਲ 8. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ 9. ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ 10. ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ	Gurdaspur Pathankot Dina Nagar Batala Qadian Sujanpur Dhariwall Shri Harigobindpur... Fatehgar'h Churian... Dera Baba Nanak	... ...	39,529 1,10,039 13,073 1,01,966 16,424 13,095 12,212 3,215 9,372 6,212	10.85 20.98 10.36 8.75 9.06 0.31 3.29 0.52 1.50 0.78	— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —	11,301 20,060 2,603 16,294 1,646 726 2,363 226 2,008 927	10,838 19,929 2,572 15,633 1,614 684 1,993 232 1,729 534
	ਜੋੜ Total	...	3,25,142	66.40	—	—	—	58,154	55,758

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ ਰਕਾਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚਾ
Table 29.4—Number, Population, Area, Membership, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ/ਨਿਗਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ (ਵਰਗ ਕਿ. ਮੀ.)	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੱਦ		ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		ਜੋੜ	ਆਮਦਨ (000 ਰੁਪਏ)	ਖਰਚ (000 ਰੁਪਏ)
			Population within Municipal Committee limits	Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	Official	Non-Official			
District	Name of Municipal Committee/ Corporation	Population within Municipal Committee limits	Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	Official	Non-Official	Total	Income (000Rs)	Expenditure (Rs 000)	
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ)	Amritsar ... 5,94,844	114.95	—	—	—	10,76,704	10,53,462	
	2. ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran ... 36,903	17.00	—	—	—	6,518	5,594	
	3. ਪੱਟੀ	Patti ... 19,765	2.59	—	—	—	5,741	5,741	
	4. ਰਾਮਦਾਸ	Ramdas ... 4,123	1.00	—	—	—	178	176	
	5. ਮਜੀਠਾ	Majitha ... 9,394	0.20	—	—	—	1,145	769	
	6. ਜੰਡਿਆਲਾ	Jandiala ... 16,335	4.20	—	—	—	2,826	2,806	
	7. ਰਈਆ	Rayya ... 7,049	1.50	—	—	—	1,014	1,074	
	ਜੋੜ	Total ... 6,88,413	141.44	—	—	—	10,94,126	10,69,622	
ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	1. ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ... 50,300	21.65	—	18	18	15,849	15,293	
	2. ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara ... 72,499	16.00	1	—	—	18,838	18,249	
	3. ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ	Sultanpur ... 12,143	10.00	1	—	—	3,673	2,990	
	ਜੋੜ	Total ... 1,34,942	47.65	2	18	18	38,360	36,532	
ਜਲੰਧਰ Jalandhar	1. ਜਲੰਧਰ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ)	Jalandhar ... 4,08,196	79.40	—	—	—	1,58,366	1,40,524	
	2. ਕਰਤਾਰਪੁਰ	Kartarpur ... 17,878	5.95	—	—	—	2,077	2,058	
	3. ਨਕੋਦਰ	Nakodar ... 26,239	3.60	—	—	—	6,129	5,100	
	4. ਨੂਰਮਹਿਲ	Nurmehal ... 9,676	5.75	—	—	—	2,893	2,887	
	5. ਫਿਲੌਰ	Phillaur ... 17,650	0.75	—	—	—	4,442	4,352	
	6. ਬੰਗਾ	Banga ... 13,490	1.30	—	—	—	4,959	4,925	
	7. ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawanshehar... 26,726	9.59	—	—	—	7,576	7,851	
	8. ਰਾਹੋਂ	Rahon ... 8,671	5.18	—	—	—	1,636	1,712	
	9. ਅਲਾਵਲਪੁਰ	Alawalpur ... 5,851	1.00	—	—	—	651	651	
	10. ਆਦਮਪੁਰ	Adampur ... 10,960	2.72	—	—	—	2,150	2,463	
	11. ਗੋਰਾਇਆ	Goraya ... 8,802	2.65	—	—	—	4,380	4,177	
	12. ਸ਼ਾਹ ਕੋਟ	Shahkot ... 7,018	1.50	—	—	—	5,355	4,356	
ਜੋੜ	Total ... 5,61,157	119.39	—	—	—	2,00,614	1,81,056		

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4—ਨਗਰਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ
Table 29.4—Number, Population, Area, Membership, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ/ਨਿਗਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ	ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੱਦ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ. ਮੀ.)	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ			ਆਮਦਨ (000 ਰੁ.)	ਖਰਚ (000 ਰੁ.)	
				ਸਰਕਾਰੀ	ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ	ਜੋੜ			
District	Name of Municipal Committee/Corporation	Population within Municipal Committee limits	Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	Official	Non-Official	Total	Income (000 Rs)	Expenditure (000 Rs)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	1. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	85,484	21.46	—	—	—	29,811	29,393
	2. ਗੜ੍ਹ ਸ਼ੰਕਰ	Garhshankar ...	8,382	3.87	—	—	—	3,581	3,555
	3. ਹਰਿਆਣਾ	Hariana ...	5,628	0.64	—	—	—	858	970
	4. ਉੜਮੁੜ ਟਾਂਡਾ	Urmar Tanda ...	17,649	12.95	—	—	—	2,159	2,247
	5. ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ	Sham Chaurasi ...	3,059	0.18	—	—	—	185	177
	6. ਮੁਕੇਰੀਆਂ	Mukerian ...	14,454	2.59	—	—	—	3,041	3,070
	7. ਦਸੂਆ	Dasuya ...	14,654	1.68	—	—	—	3,318	2,905
	8. ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ	Garhdiwala ...	4,386	0.33	—	—	—	900	901
	ਜੋੜ	Total ...	1,53,696	43.70	—	—	—	43,853	43,218
ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	1. ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar ...	25,165	25.00	—	—	—	7,726	7,758
	2. ਖਰੜ	Kharar ...	21,208	4.20	—	—	—	3,690	3,516
	3. ਕੁਰਾਲੀ	Kurali ...	12,637	7.40	—	—	—	2,974	2,970
	4. ਮੁਰਿੰਡਾ	Morinda ...	13,502	3.00	—	—	—	3,613	3,566
	5. ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	Anandpur Sahib...	8,571	3.00	—	—	—	1,891	1,402
	6. ਨੰਗਲ	Nangal ...	25,523	3.39	1	15	16	5,319	6,561
	7. ਨਯਾ ਨੰਗਲ	Naya Nangal ...	10,390	14.92	1	15	16	34,031	36,034
	8. ਮੁਹਾਲੀ	Mohali ...	32,351	12.40	10	—	10	11,326	12,879
	ਜੋੜ	Total ...	1,49,347	73.31	12	30	42	70,570	74,686
ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	1. ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ)	Ludhiana(Corporation) ...	6,06,250	134.68	—	—	—	2,81,175	2,67,504
	2. ਜਗਰਾਉਂ	Jagraon ...	39,636	14.00	—	—	—	12,416	12,917
	3. ਖੰਨਾ	Khanna ...	50,636	25.90	—	—	—	16,449	16,495
	4. ਰਾਏਕੋਟ	Raikot ...	17,110	10.60	—	—	—	3,115	3,212
	5. ਸਮਰਾਲਾ	Samrala ...	10,812	16.90	—	—	—	3,257	3,023
	6. ਦੋਰਾਹਾ	Doraha ...	7,481	5.40	—	—	—	4,309	4,119
	7. ਪਾਇਲ	Payal ...	5,224	1.00	—	—	—	703	514
	8. ਮਾਛੀਵਾੜਾ	Machhiwara ...	9,620	3.00	—	—	—	2,897	2,256
	9. ਮੁਲਾਂਪੁਰ	Mullanpur ...	8,115	2.05	—	—	—	2,641	2,471
	ਜੋੜ	Total ...	7,54,884	213.53	—	—	—	3,36,962	3,12,511

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ
 Table 29.4—Number, Population, Area, Membership, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ (ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.)	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਚੌਰਾ ਅੰਦਰਲਾ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.)	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ			ਆਮਦਨ (000 ਰੁ.)	ਖਰਚ (000 ਰੁ.)	
				Number of Members					
District	Name of Municipal Committee	Population within Municipal Committee limits	Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	Official	Non-official	Total	Income (000 Rs)	Expenditure (000 Rs)	
		0	1	2	3	4	5	6	7
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	1. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ... 61,162	11.33	1	—	1	17,321	17,261	
	2. ਜ਼ੀਰਾ	Zira ... 19,581	19.42	1	—	1	5,749	5,927	
	3. ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ... 43,548	5.44	1	—	1	11,077	10,976	
	4. ਅਬੋਹਰ	Abohar ... 86,334	14.17	1	—	1	21,410	21,692	
	5. ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਹਿਬ	Guru Har Sahai... 7,684	1.50	1	—	1	3,453	3,194	
	6. ਜਲਾਲਾਬਾਦ	Jalalabad ... 16,639	2.84	1	—	1	5,248	5,337	
	7. ਧਰਮਕੋਟ	Dharamkot ... 9,328	1.10	1	—	1	1,407	1,397	
	8. ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਜੋੜ	Talwandi Bhai ... 9,117	2.00	1	—	1	3,224	3,665	
		Total	...2,53,393	57.80	8	—	8	68,889	69,449
ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	1. ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ... 42,423	15.00	—	—	—	7,369	7,322	
	2. ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ	Kotkapura ... 47,550	14.50	—	—	—	28,025	27,410	
	3. ਜੈਤੋ	Jaitu ... 26,061	9.06	—	—	—	7,270	6,248	
	4. ਮੋਗਾ	Moga ... 80,272	16.10	—	—	—	26,053	25,905	
	5. ਮੁਕਤਸਰ	Muktsar ... 50,941	13.80	—	—	—	8,508	7,941	
	6. ਮਲੋਟ	Malout ... 40,533	4.50	—	—	—	14,685	14,628	
	7. ਗਿਦੜਬਾਹਾ	Giddarbaha ... 26,828	5.75	—	—	—	6,427	6,511	
	8. ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ	Bagha Purana ... 14,289	6.00	—	—	—	2,609	2,554	
		Total	...3,28,897	84.71	—	—	—	1,00,946	98,519
ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	1. ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ... 1,27,363	97.00	—	—	—	66,401	72,100	
	2. ਕੋਟ ਫੱਤਾ	Kot Fattah ... 4,973	1.60	—	—	—	506	438	
	3. ਭੁਚੋ ਮੰਡੀ	Bhucho Mandi ... 7,820	2.20	—	—	—	2,647	2,602	
	4. ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ	Rampura Phul ... 31,890	13.10	—	—	—	6,931	6,885	
	5. ਮਾਨਸਾ	Mansa ... 43,289	28.80	—	—	—	12,193	12,005	
	6. ਗੋਨਿਆਨਾ	Goniana ... 8,596	3.00	—	—	—	2,923	2,943	
	7. ਰਾਮਮੰਡੀ	Raman Mandi ... 14,318	2.36	—	—	—	4,424	4,484	
	8. ਸੰਗਤ	Sangat ... 2,859	1.28	—	—	—	477	474	

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ
Table 29.4—Number, Population, Area, Membership, Income, Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਾਂ Name of Municipal Committee	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ Population within Municipal Committee limits	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰਲਾ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ.) Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Members			ਆਮਦਨ (000 ਰੁਪਏ) Income (000 Rs)	ਖਰਚ (000 ਰੁਪਏ) Expenditure (000 Rs)
				ਸਰਕਾਰੀ Official	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ Non-Official	ਜੋੜ Total		
	0	1	2	3	4	5	6	7
ਬਠਿੰਡਾ—(ਖਤਮ) Bathinda— (concl'd.)	9. ਬਰੇਟਾ Baretta ...	9,494	4.00	—	—	—	2,611	1,828
	10. ਬੁੱਢਲਾਡਾ Budhlada ...	15,968	3.60	—	—	—	5,661	5,229
	11. ਮੌੜ ਮੰਡੀ Maur Mandi ...	18,853	4.80	—	—	—	4,127	4,149
	ਜੋੜ Total ...	2,85,423	161.74	—	—	—	1,08,901	1,13,137
ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	1. ਸੰਗਰੂਰ Sangrur ...	45,220	13.90	—	—	—	11,983	12,042
	2. ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ Malerkotla ...	65,756	4.25	—	—	—	15,859	16,034
	3. ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ Ahmedgarh ...	16,874	3.08	—	—	—	6,004	5,928
	4. ਧੂਰੀ Dhuri ...	27,100	5.00	—	—	—	5,787	5,877
	5. ਬਰਨਾਲਾ Barnala ...	43,680	16.79	—	—	—	13,564	13,810
	6. ਤੱਪਾ Tappa ...	11,108	2.47	—	—	—	2,424	2,078
	7. ਭਦੌੜ Bhadour ...	13,350	6.00	—	—	—	801	833
	8. ਧਨੌਲਾ Dhanaula ...	13,885	5.00	—	—	—	1,131	872
	9. ਸੁਨਾਮ Sunam ...	36,180	13.00	—	—	—	7,244	7,328
	10. ਲਹਿਰਾ ਗਾਗਾ Lehragaga ...	12,241	5.80	—	—	—	3,126	2,777
	11. ਭਿਵਾਨੀ ਗੜ੍ਹ Bhiwanigarh ...	9,817	2.59	—	—	—	2,228	2,367
	12. ਲੌਂਗੋਵਾਲ Longowal ...	12,971	3.25	—	—	—	1,201	1,027
ਜੋੜ Total ...	3,08,182	81.13	—	—	—	71,352	70,973	
ਪਟਿਆਲਾ Patiala	1. ਪਟਿਆਲਾ Patiala ...	2,06,254	31.20	—	—	—	53,546	52,653
	2. ਸਮਾਨਾ Samana ...	31,282	5.50	—	—	—	5,372	5,385
	3. ਰਾਜਪੁਰਾ Rajpura ...	58,645	14.00	—	—	—	23,040	23,109
	4. ਅਮਲੋਹ Amloh ...	7,098	2.69	—	—	—	1,200	1,247
	5. ਸਰਹਿੰਦ Sirhind ...	30,380	11.50	—	—	—	7,494	7,248
	6. ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ Gobindgarh ...	26,637	9.00	—	—	—	28,988	27,287
	7. ਡੇਰਾ ਬਸੀ Dera Bassi ...	7,421	3.06	—	—	—	1,605	1,630

ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਵਸੋਂ, ਰਕਬਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ।

Table 29.4.—Number, Population, Area, Membership, Income and Expenditure of Municipal Committees/Corporations in Punjab.

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਾਂ Name of Municipal Committee	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੋਂ Population within Municipal Committee limits	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰਲਾ ਰਕਬਾ (ਵਰਗ ਕਿ. ਮੀ.) Area within Municipal Committee limits (Sq. Kms.)	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Members			ਆਮਦਨ (000 ਰੁਪਏ) Income (000 Rs)	ਖਰਚ (000 ਰੁਪਏ) Expenditure (000 Rs)	
				ਸਰਕਾਰੀ Official	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ Non-official	ਜੰਗ Total			
	0	1	2	3	4	5	6	7	
ਪਟਿਆਲਾ (ਖਤਮ) Patiala- (concl.)	8. ਬਨੂੜ Banur	...	7,453	4.50	—	—	—	1,158	1,225
	9. ਸਨੌਰ Sanaur	...	13,634	5.18	—	—	—	1,988	1,991
	10. ਬਸੀ ਥਠਾਣਾਂ Bassi Pathana	...	16,672	3.89	—	—	—	2,290	2,076
	11. ਨਾਭਾ Nabha	...	45,921	15.48	—	—	—	11,749	10,046
	12. ਨੋਟੀਫਾਇਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਪਾਤਰਾਂ Notified Area Committee Patran	...	7,998	3.00	—	—	—	3,204	3,185
ਕੁੱਲ Total		...	4,59,395	109.00	—	—	—	1,41,634	1,37,082

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ।

Source :—District Statistical Office.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 1988-89
Table 29.5—Income of Municipalities/Corporations in Punjab by Districts 1988-89

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rs)

ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ	Source of Income	ਗੁਰਦਾਸ- ਪੁਰ Gurdas- pur	ਅੰਮ੍ਰਿਤ- ਸਰ Amrit- sar	ਕਪੂਰ- ਥਲਾ Kapur- thala	ਜਲੰਧਰ Jalan- dhar	ਹੁਸ਼ਿਆਰ- ਪੁਰ Hoshiar- pur	ਰੂਪ- ਨਗਰ Rup- nagar	ਲੁਧਿ- ਆਣਾ Ludhi- ana	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firoz- pur	ਫਰੀਦਕੋਟ Farid- kot	ਬਠਿੰਡਾ Bathin- da	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਪਟਿਆਲਾ Patiala	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ੳ. ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਦੇ ਦਰ ਅਤੇ ਕਰ A. Municipal Rates and Taxes—														
(i) ਚੂੜੀ	Octroi-	...	33,227	75,675	16,748	1,22,134	22,470	29,121	1,84,008	26,621	63,270	51,658	34,267	89,283
(ii) ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਕਰ	Tax on houses and lands	...	4,299	13,362	3,128	16,773	3,504	4,693	36,621	5,440	5,515	7,132	6,230	10,569
(iii) ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਗਡੀਆਂ ਤੇ ਕਰ	Tax on animals and vehicles	...	26	503	12	535	13	292	49	351	119	171	100	210
(iv) ਟਰੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਕਰ	Tax on professional and trades	...	17	17	147	763	30	1,331	1,895	34	—	178	115	961
(v) ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬੋੜੀਆਂ ਤੇ ਰਾਹਦਾਰੀ	Tolls on roads and ferries	...	—	1,284	—	49	—	268	—	—	—	58	162	50
(vi) ਪਾਣੀ ਦਾ ਦਰ	Water rates	...	2,551	22,534	2,778	7,024	2,034	354	16,999	3,422	3,756	2,632	3,502	7,652
(vii) ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਦਰ	Lighting rate	...	—	1,97,702	—	—	1	—	245	—	—	—	—	—
(viii) ਗੈਦ ਸਫਾਈ ਦਰ	Conservancy rate	...	385	6,770	598	190	—	6	197	3	1,057	45	820	18
(ix) ਹੋਰ ਕਰ	Other taxes	...	686	67,760	539	17,693	272	1,596	2,752	2,206	820	267	1,514	2,131
	Total	...	41,191	3,85,607	23,950	1,65,161	28,324	37,661	2,42,766	38,077	74,537	62,141	46,710	1,10,874
ਅ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਗਰਾਹੀਆਂ B. Realisation under Special Acts—														
ਫਾਟਕਾਂ, ਕਰਾਏ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲਾਇਸੰਸ, ਸਪਿਰਟਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਲਾਇਸੰਸਾਂ ਤੋਂ	From pounds, hackney carriages Licences. Licences for sales of spirits and drugs etc.	...	586	—	84	175	145	21	30	93	140	6	40	361
ੳ. ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ :— C. Other sources of revenue —														
(i) ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਘਰਾਂ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਰੋ ਸਟ ਹਾਉਸਾਂ ਡਾਕ ਬੰਗਲਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਕਰਾਏ।	Rents of Lands, houses, serais, rest houses, dak bangalows etc....	2,199	717	764	4,326	1220	641	4,804	4,480	3,987	4,786	3,260	4,062	

(ii) ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਨਾਮੇ	Sale proceeds of land and products of lands, etc.	...	66	—	—	18	96	48	3315	1,089	574	1	299	70
(iii) ਗੈਰ ਸਫ਼ਾਈ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਆਮਦਨਾਂ (ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)	Conservancy receipts (Other than rates) etc.	...	481	—	2	11	4	112	—	1,044	665	923	664	1,413
(iv) ਮਾਰਕੀਟ ਅਤੇ ਬੁੱਚੜ-ਖਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	Receipts from Markets and Slaughter houses	...	54	382	60	105	54	68	294	158	118	68	54	69
(v) ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਫੀਸਾਂ	Fees from Educational Institutions...	...	—	22	—	—	*	33	—	—	156	1	—	1
vi) ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ	Other fees	...	566	5	956	87	1,473	264	10,698	572	196	1,652	794	1,163
(vii) ਜੁਰਮਾਨੇ	Fines	...	25	—	—	74	5	61	24	92	151	163	139	5
(viii) ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	Grants from Government	...	6,410	7,02,495	8,069	16,632	2,002	2,705	2,052	6,040	5,930	7,335	6,385	7,442
(ix) ਸਥਾਨਕ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	Grants from local Funds	...	—	—	3,623	—	500	365	1,400	480	1,410	1,576	945	—
(x) ਹੋਰ ਗਰਾਂਟਾਂ ਤੇ ਅੰਦਾਨ	Other Grants and Contributions	...	—	—	—	7	258	1,020	—	—	—	1,764	375	100
(xi) ਵੱਟਕਲ	Misllaneous	...	296	—	79	8,806	612	443	4,383	1,404	1,692	2,522	410	273
ਜੋੜ ਅ+ੲ	Total B+C	...	10,683	7,03,621	13,637	30,241	6,369	5,781	27,000	15,461	15,019	20,797	13,365	14,959
ਸ. ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਰਜ਼ਾ	O. Extraordinary Debt—													
(i) ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾਮ	Proceeds of securities etc.	...	2,390	100	—	—	100	400	—	—	—	95	115	132
(ii) ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਕਰਜ਼ੇ	Loans from Government	...	2,287	3,421	—	2,822	5,085	1,561	50,878	12,765	8,439	2,696	5,318	6,787
(iii) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਕਰਜ਼ੇ	Loans raised from private individuals	...	—	—	—	1,214	2,600	537	246	1,820	—	1,580	750	5,117
(iv) ਕਰਜ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਫੰਡ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ	Realisation of sinking funds	...	—	—	—	—	58	17,299	—	—	—	—	—	1
(v) ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	Advances	...	1,079	580	—	369	936	235	644	631	1,015	732	4,471	2,189
(vi) ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	...	—	—	138	254	20	7,008	—	99	56	956	28	—
(vii) ਹੋਰ ਵੱਟਕਲ	Other Miscellaneous	...	524	797	635	553	361	88	5,428	36	1,880	19,904	595	1,707
ਜੋੜ-ਸ	Total—D	...	6,280	4,898	773	5,212	9,160	27,128	57,196	15,351	11,390	25,963	11,277	15,801
ਕੁਲ ਜੋੜ	Grand Total	...	58,154	10,94,126	38,360	2,00,614	43,853	70,570	3,26,962	68,889	1,00,946	1,08,901	71,352	1,41,634

* 500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟ

*Below Rs. 500

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ ।

Source:—District Statistical Offices.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.6—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ 1988-89.
Table 29.6.—Expenditure of Municipalities/Corporations in Punjab by Districts 1988-89.

(‘000 ਰੁ.)
(‘000 Rs.)

ਖਰਚ ਦੀ ਮਦ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Item of Expenditure/ District	ਗੁਰਦਾਸ- ਪੁਰ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ- ਸਰ	ਕਪੂਰ- ਥਲਾ	ਜਲੰਧਰ	ਹੁਸ਼ਿਆਰ- ਪੁਰ	ਰੂਪ- ਨਗਰ	ਲੁਧਿਆਣਾ	ਫਿਰੋਜ਼- ਪੁਰ	ਫਰੀਦ- ਕੋਟ	ਬਠਿੰਡਾ	ਸੰਗਰੂਰ	ਪਟਿਆਲਾ	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ੳ. ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਬੰਧੀ ਖਰਚੇ	A—General Administration Charges	...	8,319	6,711	4,809	12,098	9,478	7,222	12,047	11,337	11,842	12,579	14,178	26,073
ਅ. ਲੋਕ ਬਚਾਉ	B—Public Safety—													
(i) ਰੌਸ਼ਨੀ	Lighting	...	2,486	5,746	1,520	7,483	1,541	4,462	12,699	2,001	3,135	2,972	3,381	9,961
(ii) ਅੱਗ	Fire	...	2,414	—	718	2,795	472	—	3,648	1,872	2,347	1,905	448	1,613
(iii) ਵੱਟਕਲ	Miscellaneous	...	5,700	3,470	467	413	633	859	2,092	1,272	1,110	853	359	8,236
ਜੋੜ ਓ+ਅ	Total A+B	...	18,919	15,927	7,514	22,789	12,124	12,543	30,486	16,482	18,434	18,309	18,366	45,883
ੲ. ਲੋਕ ਸਿਹਤ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ	C—Public Health, Water Supply and Convenience—													
(i) ਜਲ ਸਪਲਾਈ (ਸਮੇਤ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ)	Water supply (including Capital Outlay)	...	8,518	58,928	4,758	27,928	6,396	5,421	63,392	15,156	6,563	17,694	9,561	19,999
(ii) ਨਾਲੀਆਂ (ਸਮੇਤ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ)	Drainage (including Capital Outlay)	...	3,336	1,429	980	4,246	3,072	928	40,277	4,487	8,486	4,790	2,314	1,966
(iii) ਗੰਦ ਸਫਾਈ	Conservancy	...	4,583	996	5,392	6,903	5,336	1,958	41,422	11,748	10,803	16,117	12,402	16,546
(iv) ਹਸਪਤਾਲ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟੀਕੇ	Hospitals/Dispensaries and Vaccinations	...	595	39,558	41	639	213	6	1,693	250	31	75	206	426

(v) ਪਲੇਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚ	Plague and other Epidemic charges	105	5	—	266	75	1	2,493	50	—	—	—	50
(vi) ਮਾਰਕੀਟ ਅਤੇ ਬੁੱਚੜਖਾਨੇ	Market slaughter houses	18	2	18	13	223	68	29	—	89	—	—	11
(vii) ਰੁਖ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਬਾਗ ਆਦਿ	Arboriculture Public Gardens etc.	200	11	476	3,506	782	859	5,373	434	572	1,731	265	1,545
(viii) ਸਫਾਈ	Sanitation	3,584	1,409	1	27,643	1	1,592	15,698	188	5,669	1,283	250	8,336
(ix) ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਖਰਚੇ	Veterinary charges	80	—	—	209	*	—	73	—	—	—	201	1
(x) ਛੁੱਟਕਲ	Miscellaneous	46	2,54,714	—	502	53	1,389	11,945	—	—	—	—	4,151
ਸ.—ਲੋਕ ਕਾਰਜ	D—Public Works—												
(i) ਸੜਕਾਂ	Roads	4,902	10,250	3,015	24,430	5,925	9,242	19,712	8,399	9,895	11,774	10,074	10,569
(ii) ਇਮਾਰਤਾਂ	Buildings	158	1,475	230	1,346	1,418	1,719	6,505	467	748	1,788	883	3,051
(iii) ਅਮਲਾ	Establishment	994	9,786	321	6,010	522	116	9,517	1,082	1,176	727	512	1,824
(iv) ਸਟੋਰ	Stores	141	2,226	—	—	1,756	111	—	360	3,778	162	914	—
(v) ਛੁੱਟਕਲ	Miscellaneous	2,765	511	2,808	28,294	5	9,301	12,150	3,505	8,133	2,625	304	4,704
ਜੋੜ ਲੋਕ ਸਿਹਤ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ (ੲ+ੳ)	Total Public Health, Water supply and convenience (C+D)	30,025	3,80,300	18,040	1,31,395	25,777	32,711	2,30,279	46,126	55,943	58,766	37,886	73,179
ਹ (i) ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ	Q(i) Public Instructions	140	26	21	—	73	4,168	548	33	4,307	210	310	1,047
(ii) ਸਾਧਾਰਨ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਚੰਦਾ	(ii) Contribution for general purposes	—	—	—	—	1	10	475	552	96	1,819	—	17
ਜੋੜ (ਹ)	Total (E)	140	26	21	—	74	4,178	1,023	585	4,403	2,029	310	1,064
ਕ—(i) ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਵਿਆਜ	F(i) Interest on Loans	1,581	172	—	889	1,801	945	10,120	1,632	2,298	2,893	1,450	291
(ii) ਹੋਰ ਛੁੱਟਕਲ ਖਰਚ	(ii) Other Miscellaneous Expenditure	—	—	—	2,342	324	738	8,351	190	932	2,094	827	908
ਜੋੜ (ਕ)	Total (F)	1,581	172	—	3,231	2,125	1,683	18,471	1,822	3,230	4,987	2,277	1,199

ਸਥਾਨਕ ਸਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.6—1988-89 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਗਰਪਾਲਕਾਵਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਖਰਚਾ।

Table 29.6—Expenditure of Municipalities/Corporations in Punjab by Districts, 1988-89.

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rupees)

ਖਰਚ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Item of Expenditure/District	ਗੁਰਦਾਸ-ਪੁਰ Gurdas-pur	ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸਰ Amrit-sar	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapur-thala	ਜਲੰਧਰ Jalan-dhar	ਹੁਸ਼ਿਆਰ-ਪੁਰ Hoshiar-pur	ਰੂਪ-ਨਗਰ Rup-nagar	ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhi-ana	ਫਿਰੋਜ਼-ਪੁਰ Firoz-pur	ਫਰੀਦਕੋਟ Farid-kot	ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਪਟਿਆਲਾ PatiaJa	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ਖ--ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ	G—Extraordinary Debt—													
(i) ਲੱਗੀ ਪੂੰਜੀ	Investment	...	6,69,639	—	4,000	—	20,852	—	—	88	21,700	—	—	
(ii) ਕਰਜ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਫੰਡ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	Payment to sinking fund	...	1,668	—	—	—	362	—	—	—	—	—	256	
(iii) ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ	Repayment of loans	...	2,006	1,676	6,045	17,266	1,432	661	18,442	4,230	10,467	4,821	6,340	9,404
(vi) ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	Advances	...	—	387	—	1,833	973	206	5,555	138	152	332	1,033	2,636
(v) ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits	...	—	—	4,418	—	3	56	—	66	—	837	4	—
(vi) ਹੋਰ ਛੁੱਟਕਲ	Other Miscellaneous	...	1,419	1,495	494	2	710	634	8,255	—	5,802	1,356	4,757	3,461
ਜੋੜ (ਖ)	Total (G)	...	5,093	6,73,197	10,957	23,101	3,118	23,571	32,252	4,434	16,509	29,046	12,134	15,757
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	Grand Total	...	55,758	10,69,622	36,532	1,81,056	43,218	74,686	3,12,511	69,449	98,519	1,13,137	70,973	1,37,082

*500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ

*Below Rs. 500

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਕੜਾ ਦਫਤਰ।

Source :—District Statistical Offices.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.7—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ—1988-89 (P)

Table No. 29.7—Membership Income and Expenditure of Improvement Trusts in Punjab—1988-89 (P)

ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ ਦਾ ਨਾਂ	Name of Improvement Trust	ਮੈਂਬਰ Members				ਜੋੜ Total	ਆਮਦਨ ('000 ਰੁ.) (000 Rs.)	ਖਰਚ ('000 ਰੁ.) (000 Rs.)
		ਪਦਵੀ ਵਜੋਂ Ex-officio	ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ Nominated by the Government	ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ Number of Officials	ਹੋਰ Other			
	0	1	2	3	4	5	6	7
1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	8	—	—	—	8	87,239	82,884
2. ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	3	6	1	—	10	10,763	10,687
3. ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	—	7	—	—	7	5,260	5,280
4. ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot ...	6	3	—	—	9	3,259	2,036
5. ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda ...	1	6	—	—	7	16,385	14,805
6. ਮਾਨਸਾ	Mansa ...	3	—	—	—	3	104	73
7. ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ	Malerkotla ...	1	3	3	—	7	2,606	2,665
8. ਬਰਨਾਲਾ	Barnala ...	1	—	7	7	15	4,230	4,209
9. ਬਟਾਲਾ	Batala ...	1	—	4	—	5	5,431	4,828
10. ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	—	8	—	—	8	21,322	14,987
11. ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar ...	—	6	5	1	12	3,783	3,270
12. ਫਰੀਦ ਕੋਟ	Faridkot ...	1	8	—	—	9	409	427
13. ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ	Kot Kapura ...	1	8	—	—	9	1,005	393
14. ਮੋਗਾ	Moga ...	1	6	—	—	7	1,177	1,028
15. ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	1	7	7	—	15	3,426	3,398
16. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	—	12	15	—	27	1,199	2,063
17. ਖੰਨਾ	Khanna ...	6	—	—	—	6	3,018	3,388
18. ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala ...	5	—	—	—	5	7,486	7,244
19. ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara ...	6	2	—	—	8	2,353	2,963
20. ਅਬੋਹਰ	Abohar ...	1	—	5	—	6	401	421
21. ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	—	—	5	—	5	3,045	3,151
22. ਨਾਭਾ	Nabha ...	—	7	—	—	7	1,300	77
23. ਰਾਜਪੁਰਾ	Rajpura ...	—	—	—	—	—	469	90
24. ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka ...	—	1	2	—	3	48	47
25. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	—	7	6	—	13	430	396
26. ਮਲੋਟ	Malaut ...	1	4	—	—	5	3	5
27. ਮੁਕਤਸਰ	Muktsar ...	1	8	—	—	9	1,016	73

(ਪੀ) ਅੰਤ ਅੰਤਮ
(P) Provisional

ਸਾਧਨ :— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ ।
Source:—District Statistical Offices.

ਸਥਾਨਕ
LOCAL

ਸਾਰਣੀ 29.8—1988-89 (P) ਵਿਚ ਪਜਾਬ ਦੇ
Table 29.8—Income of Improvement Trusts

ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ	Source of Income	ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ Name of								
		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ Amritsar	ਜਲੰਧਰ Jalandhar	ਪਟਿਆਲਾ Patiala	ਪਠਾਨਕੋਟ Pathankot	ਬਠਿੰਡਾ Bathinda	ਮਾਨਸਾ Mansa	ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ Malerkotla	ਬਰਨਾਲਾ Barnala	ਬਟਾਲਾ Batala
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅੰਸਦਾਨ	Municipal Contribution...	—	—	—	—	1,350	104	150	—	—
2. ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟਾਂ	Government Grants ...	—	—	—	—	10	—	—	29	121
3. ਕਰਜ਼ੇ	Loans ...	—	—	1,200	—	400	—	1,485	1,800	400
4. ਟ੍ਰਸਟ ਸੰਪਤੀ	Trust Property ...	72,250	8,435	3,034	3,458	4,896	—	789	1,994	4,472
5. ਨਜ਼ੂਲ ਸੰਪਤੀ	Nazul Property ...	—	—	—	—	—	—	—	188	—
6. ਫੀਸਾਂ	Fees ...	807	40	3	6	408	—	—	152	—
7. ਲੱਗੀਆਂ ਪੂੰਜੀਆਂ	Investments ...	—	33	—	2	—	—	—	—	3
8. ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤੇ ਮੁੱਲ	Costs awarded by Government ...	879	—	—	—	—	—	—	—	—
9. ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਫੰਡ	Fines and Penalties ...	—	127	—	3	25	—	—	13	50
10. ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ	Deposits ...	10,718	—	914	(-)136	10	—	—	—	2
11. ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਇਕਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ	Collection of Advances ...	69	77	—	*	8,760	—	—	—	—
12. ਗੈਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬੱਧ	Unclassified ...	179	557	68	—	437	—	—	98	—
13. ਉਚਿਤ ਖਾਤਾ	Suspense Account ...	2,004	570	—	(-)77	—	—	182	1	—
14. ਹੋਰ	Others] ...	333	924	41	3	89	—	1*	5	383
ਜੋੜ	Total ...	87,239	10,763	5,260	3,259	16,385	104	2,606	4,280	5,431

ਸੰਸਥਾਵਾਂ

BODIES

ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ
in Punjab during 1988-89 (P).

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rupees)

ਟਰਸਟ ਦਾ ਨਾਂ

Improvement Trusts

ਲੁਧਿਆਣਾ Ludhiana	ਰੂਪਨਗਰ Rupnagar	ਫਰੀਦਕੋਟ Faridkot	ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ Kotkapura	ਮੋਗਾ Moga	ਸੰਗਰੂਰ Sangrur	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ Hoshiarpur	ਖੰਨਾ Khanna	ਕਪੂਰਥਲਾ Kapurthala	ਫਗਵਾੜਾ Phagwara	ਅਬੋਹਰ Abohar	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	ਨਾਭਾ Nabha	ਰਾਜਪੁਰਾ Rajpura	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ Fazilka	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Firozpur	ਮਲੋਟ Malot	ਮੁਕਤਸਰ Muktsar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
—	—	—	94	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	—	3	—
—	—	—	—	—	950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	600	—	—	—	1,800	—	—	2,932	1,300	450	—	—	—	1,000
23,529	1,560	308	809	499	1,809	376	1,161	4,608	2,339	256	89	—	—	—	419	—	—
—	36	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,954	12	12	—	5	45	232	2	2	495	*	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	54	8	—	28	7	183	335	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
564	203	*	3	5	54	—	16	—	14	24	—	—	—	—	—	—	—
17	—	57	12	5	—	463	1,779	—	(—)868	2	—	—	12	—	10	—	—
239	—	4	21	—	7	—	—	—	4	57	—	—	—	—	—	—	—
392	1,000	16	—	4	9	92	53	20	4	24	—	—	—	—	—	—	—
627	172	2	2	—	12	3	—	—	(—)12	17	24	—	—	—	1	—	—
—	—	—	8	—	540	5	—	873	42	21	—	—	7	—	—	—	16
29,322	3,783	409	1,005	1,177	3,426	1,199	3,018	7,486	2,353	401	3,045	1,300	469	48	430	3	1,016

*500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ

*Below Rs. 500.

(P) ਅਣ ਅੰਤਮ

(P) Provisional,

ਸਾਧਨ:— ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ।

Source:—District Statistical Office s.

ਸਾਰਣੀ 29.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988-89 (P) ਲਈ
Table 29.9—Expenditure of Improvement

ਬਰਚ ਦੀ ਮੱਦ	Item of Expenditure	ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ Name of						
		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਜਲੰਧਰ	ਪਟਿਆਲਾ	ਪਠਾਨਕੋਟ	ਬਠਿੰਡਾ	ਮਾਨਸਾ	ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ
0		1	2	3	4	5	6	7
1. ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧ	General Administration ...	1,836	1,375	311	867	478	39	181
2. ਨਗਰ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਕੰਟਰੋਲ	Town Planning and Building Control ...	231	211	65	—	—	—	—
3. ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Land Acquisition ...	2,118	3,161	1,430	—	9,865	8	1,795
4. ਭੋਂ ਸੁਧਾਰ	Land Development ...	12,809	4,164	2,584	1,019	3,194	—	642
5. ਕਾਨੂੰਨ ਖਰਚੇ	Law Charges ...	132	55	30	7	18	—	—
6. ਅਚੇਤ ਖਰਚੇ	Unforeseen Expenses ...	—	—	—	—	103	4	—
7. ਹੋਰ ਕਾਰਜ	Other works ...	907	47	12	—	—	—	—
8. ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ	Maintenance of Plots ...	—	3	5	—	31	—	—
9. ਭੋਂ ਟ੍ਰਸਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ	Sale of Trust Land ...	2,747	168	28	29	138	—	—
10. ਨਜ਼ੂਲ ਭੋਂ	Nazul Land ...	—	—	—	—	—	—	—
11. ਟਰੀਬਿਯੂਨਲ	Tribunal ...	27	11	21	10	22	—	—
12. ਲੇਖਾ ਪੜਤਾਲ ਫੀਸ	Audit fee ...	127	138	7	82	—	1	—
13. ਲਗੀ ਪੂੰਜੀ	Investments ...	46,910	—	—	—	—	—	—
14. ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	Advances ...	115	26	5	—	125	—	—
15. ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	Refunds ...	—	—	308	—	—	—	—
16. ਕਰਜ਼ੇ	Loans ...	3,216	847	439	—	808	—	—
17. ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਭੱਤੇ	Gratuities and Compensatory Allowances ...	141	25	—	22	—	21	—
18. ਗੈਰ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ	Unclassified ...	921	7	35	—	—	—	47
19. ਉਚਿਤ ਖਾਤਾ	Suspense Account ...	868	447	—	—	—	—	—
20. ਹੋਰ	Others ...	9,779	2	—	—	23	—	—
ਜੋੜ	Total	82,884	10,687	5,280	2,036	14,805	73	2,665

ਸੰਸਥਾਵਾਂ

BODIES

ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚ
Trusts in Punjab during 1988-89 (P)

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rupees)

ਟਰਸਟ ਦਾ ਨਾਂ
Improvement trust

ਬਰਨਾਲਾ	ਬਟਾਲਾ	ਲੁਧਿਆਣਾ	ਰੂਪ- ਨਗਰ	ਫਰੀਦ- ਕੋਟ	ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ	ਮੋਗਾ	ਸੰਗਰੂਰ	ਹਸ਼ਿਆਰ- ਪੁਰ	ਖੰਨਾ	ਕਪੂਰਥਲਾ	ਫਗਵਾੜਾ	ਅਬੋਹਰ
Barnala	Batala	Ludhiana	Rup- nagar	Faridkot	Kot-Kapura	Moga	Sangrur	Hoshiar- pur	Khanna	Kapur- thala	Phagwara	Abohar
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
315	304	1,309	362	113	182	107	231	307	523	156	302	206
—	31	357	260	1	—	1	—	25	80	—	43	—
—	44	644	40	*	—	*	41	474	1,806	4,551	—	—
1,905	1,925	10,340	673	121	54	335	1,851	260	532	117	103	—
—	44	90	119	9	—	1	22	23	123	18	48	3
1	—	—	—	—	10	—	35	—	—	—	—	80
700	—	—	390	1	—	—	60	—	—	1,762	—	—
—	—	917	—	*	—	—	—	69	—	—	6	—
—	34	160	1,055	6	—	4	62	—	80	1	28	—
—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	5	8	10	—	—	14	15	16	10	14	9	—
1	2	97	—	149	16	2	1	1	4	4	26	—
—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	765	—
—	60	123	83	—	6	—	128	—	195	—	—	—
—	407	—	—	—	—	563	—	888	—	188	—	—
1,117	558	110	—	—	112	—	931	—	20	395	757	128
—	—	—	—	*	3	—	11	—	—	2	—	4
—	—	625	278	17	2	—	—	*	15	—	25	—
2	—	207	—	10	8	—	5	—	—	8	—	—
153	614	—	—	—	—	—	—	—	—	28	851	—
4,209	4,828	14,987	3,270	427	393	1,028	3,398	2,063	3,388	7,244	2,963	421

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.9 (ਸਮਾਪਤ)—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988-89(P) ਲਈ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚ
Table 29.9 (concl'd.)—Expenditure of Improvement Trusts in Punjab during 1988-89 (P)

(000 ਰੁਪਏ)
(000 Rupees)

ਖਰਚ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	Item of Expenditure	ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ ਦਾ ਨਾਂ						
		ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ Gurdaspur	ਨਾਭਾ Nabha	ਰਾਜਪੁਰਾ Rajpura	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ Fazilka	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ Ferozpur	ਮਲੋਟ Malot	ਮੁਕਤਸਰ Mukatsar
	0	21	22	23	24	25	26	27
1. ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧ	General Administration	... 77	3	38	46	100	5	64
2. ਨਗਰ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਕੰਟਰੋਲ	Town Planning and Building Control	... —	1	—	—	—	—	—
3. ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Land Acquisition	... 3,013	—	—	—	141	—	—
4. ਭੋਂ ਸੁਧਾਰ	Land Development	... 56	—	—	—	—	—	—
5. ਕਾਨੂੰਨ ਖਰਚੇ	Law Charges	... —	6	—	—	7	—	—
6. ਅਚੇਤ ਖਰਚੇ	Unforeseen Expenses	... 5	—	—	—	13	—	—
7. ਹੋਰ ਕਾਰਜ	Other works	... —	—	—	1	6	—	9
8. ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ	Maintenance of Plots	... —	—	—	—	—	—	—
9. ਭੋਂ ਟ੍ਰਸਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ	Sale of Trust Land	... —	—	—	—	—	—	—
10. ਨਜ਼ੂਲ ਭੋਂ	Nazul Land	... —	—	—	—	—	—	—
11. ਟਰੀਬਿਊਨਲ	Tribunal	... —	—	—	—	—	—	—
12. ਲੇਖਾ ਪੜਤਾਲ ਫੀਸ	Audit fee	... —	—	—	—	1	—	—
13. ਲਗੀ ਪੂੰਜੀ	Investments	... —	—	—	—	—	—	—
14. ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	Advances	... —	—	—	—	—	—	—
15. ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	Refunds	... —	—	—	—	—	—	—
16. ਕਰਜੇ	Loans	... —	—	—	—	128	—	—
17. ਗ੍ਰੇਚੁਟੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਭਤੇ	Gratuities and Compensatory Allowances	... —	—	—	—	—	—	—
18. ਗੈਰ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ	Unclassified	... —	—	—	—	—	—	—
19. ਉਚਿਤ ਖਾਤਾ	Suspenses Account	... —	—	—	—	—	—	—
20. ਹੋਰ	Others	... —	67	52	—	—	—	—
ਜੋੜ	Total	... 3,151	77	90	47	396	5	73

*500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ।

*Below Rs.500.

(P) ਅੰਣ ਅੰਤਮ ।

(P) Provisional.

ਸਾਧਨ:—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ ।

Source :—District Statistical Offices.

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
LOCAL BODIES

ਸਾਰਣੀ 29.10—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ—1988
Table 29-10—Statistics regarding Panchayats in Punjab—1988

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ Panchayat Samities			ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ No. of Panchayats in which			ਚੁਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Members elected				
		ਗਿਣਤੀ Number	ਮੈਂਬਰ Membership	ਕੁਲ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Total No. of Panchayats	1983 ਵਿੱਚ ਸਮੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੁਣਾਂ Election completed in 1983	ਸਰਵ ਸਮੱਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ Elections held unanimously	ਹਰੀਜਨ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ Harijan Sarpanch elected	ਇਸਤਰੀਆਂ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ Ladies Sarpanch elected	ਕੁੱਲ Total	ਹਰੀਜਨ Harijan	ਇਸਤਰੀਆਂ Ladies	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰ	Gurdaspur	...	13	—	1,335	1,335	281	100	19	6,348	1,615	298
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	15	—	1,088	1,087	212	32	—	6,088	—	2,172
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	4	—	449	449	153	49	6	2,991	733	704
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	12	—	1,084	1,084	341	213	4	5,962	1,675	471
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	11	—	1,351	1,351	579	238	14	8,875	2,471	239
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	...	6	—	757	757	353	51	4	5,221	1,178	1,466
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	—	—	884	688	196	41	6	4,283	1,160	27
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	9	—	930	930	219	20	7	4,255	893	106
ਫਰੀਦ ਕੋਟ	Faridkot	...	10	—	552	552	76	9	4	3,776	857	830
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	9	—	516	516	51	7	7	3,876	877	1,014
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	10	—	685	685	—	15	6	4,528	951	537
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	9	—	1,318	1,318	423	37	8	7,760	1,588	2,478

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ ।
Source :—District Statistical Offices.

ਸੈਕਸ਼ਨ 30

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

- ਸਾਰਣੀ 30.1 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮ/ਮੱਧ ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੋਣਕਾਰ।
- ਸਾਰਣੀ 30.2 ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀਵਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਸਤੰਬਰ, 1985)।
- ਸਾਰਣੀ 30.3 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨਵੰਬਰ, 1989) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।
- ਸਾਰਣੀ 30.4 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ, 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।
- ਸਾਰਣੀ 30.5 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ/ਮੱਧ ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਸੀਟਾਂ।
- ਸਾਰਣੀ 30.6 ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਮ/ਮੱਧ ਕਾਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਰਾਜਵਾਰ ਸੀਟਾਂ।
- ਸਾਰਣੀ 30.7 ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ 1989) ਵਿਚ ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ ਕੁਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ, ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀਵਾਰ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

SECTION XXX

ELECTORAL STATISTICS

- Table 30.1 depicts voters for Lok Sabha and Vidhan Sabha Elections in Punjab for a number of years.
- Table 30.2 shows number of valid votes polled for Vidhan Sabha elections by various parties in September, 1985.
- Table 30.3 depicts valid votes polled and number of voters in Lok Sabha election (November, 1989)
- Table 30.4 depicts valid votes polled and number of voters in Punjab Vidhan Sabha Election (September, 1985).
- Table 30.5 shows number of seats for Lok Sabha and Vidhan Sabha for general/mid-term elections in Punjab
- Table 30.6 shows state-wise Lok Sabha and Vidhan Sabha seats in India.
- Table 30.7 shows Electorates, votes Polled rejected votes and votes Polled by National Parties with percentage in Lok Sabha Elections (November, 1989).

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ/ਮੱਧ-ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੋਣਕਾਰ
Table 30.1—Voters for Lok Sabha and Vidhan Sabha General and Mid-Term Elections in Punjab by Districts

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	(ਨੰਬਰ) (Number)									
		ਲੋਕ ਸਭਾ Lok Sabha 1971	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ Vidhan Sabha 1972	ਲੋਕ ਸਭਾ Lok Sabha 1977	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ Vidhan Sabha 1977	ਲੋਕ ਸਭਾ Lok Sabha 1980	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ Vidhan Sabha 1980	ਲੋਕ ਸਭਾ Lok Sabha 1985	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ Vidhan Sabha 1985	ਲੋਕ ਸਭਾ Lok Sabha 1989	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	5,94,692	6,11,935	5,63,497	7,75,783	6,83,185	8,47,484	7,54,117	9,33,607	94,85,24
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	9,65,550*	10,13,782	13,15,421*	12,70,763	15,33,164*	13,69,822	16,68,486*	14,71,524	19,36,662*
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,22,442@	2,29,960	6,49,304@	2,70,891	7,76,522@	2,97,265	8,40,382@	3,37,794	10,10,117@
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	7,39,282	7,75,891	5,92,262	9,22,414	7,25,205	10,59,724	7,57,112	10,81,333	93,78,92
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	5,57,927	5,83,919	6,26,330	6,55,202	7,32,020	7,52,852	7,80,453	8,07,326	94,63,68
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	2,83,034	2,94,431	6,37,090	3,61,193	7,64,571	4,03,011	8,64,560	4,58,129	10,43,186
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	7,41,736	7,86,450	6,65,954	9,63,540	8,28,069	10,80,828	9,16,364	11,80,200	11,35,916
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	10,19,971	1048,600	6,31,895	6,53,878	7,55,567	7,66,350	8,44,964	8,44,964	10,37,784
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	6,59,850	6,83,836	6,07,613	6,30,814	7,08,507	7,16,373	8,42,005	8,42,005	9,89,706
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	5,76,469	6,01,882	6,22,238	7,15,801	7,25,096	8,18,399	7,93,493	8,86,007	9,43,992
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	5,86,746	6,15,644	6,06,187	7,75,127	7,36,383	8,75,411	8,24,586	9,59,518	10,17,093
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	—	6,46,094	7,67,902	7,72,846	8,69,751	8,48,893	9,33,546	10,00,795
ਜੋੜ	Total		69,47,699	72,46,330	81,63,885	87,63,308	97,41,135	98,57,270	1,07,35,415	1,07,35,953	1,29,48,035

ਸਾਧਨ : ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ !
Source : Chief Electoral Officer, Punjab.

ਨੋਟ:—ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।
Note.—The boundaries of districts and Parliamentary Constituencies are not Co-terminus.
*ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
*Includes Tarn Taran Parliament Constituency.
@ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਫਿਲੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਹੈ।
@Relates to Phillur Parliament Constituency.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਉੱਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀਵਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਸਤੰਬਰ, 1985

Table 30.2.—Valid Votes Polled in Punjab Vidhan Sabha Election by Parties and Districts—September, 1985

(ਗਿਣਤੀ)
(Numbers)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਪਾਰਟੀਆਂ									
		ਕੁੱਲ ਉੱਚਿਤ ਵੋਟਾਂ	ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ	ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ	ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ.	ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ	ਸੀ.ਪੀ. ਆਈ.	ਸੀ.ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ)	ਕਾਂਗਰਸ ਆਜ਼ਾਦ (ਐਸ)	ਆਜ਼ਾਦ	
		Total Valid Votes	Indian National Congress	Shiromani Akali Dal	B.J.P.	Janta Party	C.P.I.	C.P.I. (M)	Congress (S)	Inde. pendent	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	6,04,103	2,37,894	1,96,569	93,135	—	21,953	5,974	—	48,578	
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	8,33,880	3,26,492	3,07,745	39,550	28,482	43,602	19,612	—	68,397	
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	2,21,351	95,448	68,584	4,598	21,424	1,442	—	—	29,855	
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	7,18,946	2,94,872	2,12,606	56,249	4,862	11,779	23,998	211	1,14,369	
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	5,13,133	2,09,230	1,15,313	14,495	691	22,474	11,965	—	1,38,965	
ਰੂਪ ਨਗਰ	Rupnagar	3,04,990	1,15,753	1,21,587	15,489	—	11,208	—	—	40,953	
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	7,45,516	2,97,759	3,47,279	25,108	—	18,829	17,729	—	38,812	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	5,48,657	1,97,468	1,18,376	84,270	—	49,686	2,147	—	96,710	
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	5,76,587	2,15,334	2,48,390	—	19,848	20,102	3,548	—	69,365	
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	5,65,172	1,88,433	2,46,219	1,757	—	54,666	3,418	—	70,679	
ਸਗਰੂਰ	Sangrur	6,22,094	1,98,985	3,30,398	—	—	21,539	27,691	—	43,481	
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	6,66,289	2,50,392	3,17,404	1,18,754	—	16,646	11,787	—	51,306	
ਜੋੜ	Total	69,20,718*	26,28,060	26,30,470	3,53,405	75,307	2,93,926	1,27,869	211	8,11,470	
		(100.00)	(37.97)	(38.01)	(5.11)	(1.09)	(4.25)	(1.85)	(0.00)	(11.72)	

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Chief Electoral Officer, Punjab.

ਨੋਟ—ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾਵਾਂ ਹਨ।

Note.—Figures in brackets are percentages

* 54—ਰਾਏਕੋਟ ਅਸੰਬਲੀ ਦੀਆਂ 17 ਗੁਮੀਆ ਵੋਟਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Including 17 missing votes in Raikot Assembly Constituency.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਲ 30, 9—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨਵੰਬਰ, 1989) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿੱਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.3.—Valid Votes Polled and Number of Voters in Lok Sabha Elections (November, 1989)

(ਨੰਬਰ Number)

ਹਲਕਾ	Constituency	ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿੱਤ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Votes Polled
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	
0		1	2	3	4
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur ...	4,89,198	4,59,326	9,48,524	5,44,817
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar ...	5,41,129	4,53,371	9,94,500	5,79,222
ਤਾਰਨਤਾਰਨ	Tarnataran ...	4,95,070	4,47,092	9,42,162	5,91,883
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar ...	4,87,566	4,50,326	93,78,92	5,44,737
ਫਿਲੌਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	Phillaur (S.C.) ..	5,26,644	4,83,473	10,10,117	5,93,391
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur ...	5,19,885	4,26,483	9,46,368	5,47,821
ਰੂਪਨਗਰ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	Rupnagar (S.C.)...	5,77,955	4,65,231	10,43,186	7,02,261
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana ...	6,18,082	5,17,834	11,35,916	6,68,207
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur ...	5,61,284	4,76,500	10,37,787	6,54,561
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot ...	5,48,470	4,52,325	10,00,795	6,28,226
ਬਠਿੰਡਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ)	Bathinda (S.C.) ...	5,32,104	4,76,500	9,89,706	5,96,045
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur ...	5,11,708	4,32,284	9,43,992	6,60,238
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala ...	5,53,973	4,63,120	10,17,093	6,31,418
ਜੋੜ	Total ...	69,63,068	59,84,967	1,29,48,035	79,42,827

ਸਾਧਨ :—ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Chief Electoral Officer, Punjab.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.4—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ, 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.4—Valid votes polled and number of voters in Punjab Vidhan Sabha Elections (September, 1985.)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ: Sr. No.	ਹਲਕਾ	Constituency	ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Votes Polled
			ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	
			1	2	3	4
1.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ	Fatehgarh	45,026	41,807	86,833	59,248
2.	ਬਟਾਲਾ	Batala	53,100	47,314	100,414	6,7256
3.	ਕਾਦੀਆਂ	Qadian	50,165	46,383	96,548	61,734
4.	ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ	Shri Hargobind pur	44,562	41,331	85,893	50,494
5.	ਕਾਨ੍ਹਵਾਨ	Kahnuwan	42,001	39,071	81,072	44,472
6.	ਧਾਰੀਵਾਲ	Dhariwal	44,059	39,317	83,376	53,507
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	48,264	44,909	93,173	59,453
8.	ਦੀਨਾਨਗਰ	Dina nagar	45,041	41,790	86,831	56,116
9.	ਨਰੋਟ ਮੇਹਰਾ	Narot Mehra	38,480	34,826	73,306	49,799
10.	ਪਠਾਨਕੋਟ	Pathankot	41,372	35,398	76,770	53,913
11.	ਸੁਜਾਨਪੁਰ	Sujan pur	37,022	32,369	69,391	48,111
12.	ਬਿਆਸ	Beas	51,025	46,407	97,432	57,708
13.	ਮਜੀਠਾ	Majitha	48,839	39,908	88,747	51,705
14.	ਵੇਰਕਾ	Verka	58,945	41,301	100,246	47,965
15.	ਜੰਡੀਆਲਾ	Jandiala	52,759	42,401	95,160	51,403
16.	ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਉੱਤਰ)	Amritsar (North)	47,654	42,221	89,875	51,858
17.	ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੱਛਮ)	Amritsar (West)	60,181	53,498	113,679	64,252
18.	ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਮੱਧ)	Amritsar (Central)	38,768	33,656	72,424	43,709
19.	ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਦੱਖਣ)	Amritsar (South)	48,263	46,572	94,835	56,845
20.	ਅਜਨਾਲਾ	Ajnala	52,788	47,801	100,589	62,272
21.	ਰਾਜਾ ਸਾਂਸੀ	Raja Sansi	43,323	37,499	80,822	53,327
22.	ਅਟਾਰੀ	Attari	40,678	36,052	76,730	40,991
23.	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	Tarn Taran	52,328	46,347	98,675	54,173
24.	ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ	Khadoor Sahib	48,320	39,176	87,496	38,279

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.4 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ, 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.4 contd—Valid Votes Polled and Number of Voters in Punjab Vidhan Sabha Elections (September, 1985)

(ਨੰਬਰ Number)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ. Sr. No.	ਹਲਕਾ Constituency	ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Voted Polled
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4
25. ਨੌਸ਼ੇਰਾ ਪਨੂ	Naushera Panuwan	43,667	38,466	82,133	44,678
26. ਪੱਟੀ	Patti	55,358	49,635	104,993	63,388
27. ਵਲਟੋਹਾ	Valtoha	46,955	40,733	87,688	51,327
28. ਆਦਮਪੁਰ	Adampur	47,602	44,918	92,520	59,211
29. ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ	Jalandhar Cantonment	44,604	42,304	86,908	52,259
30. ਜਲੰਧਰ (ਉਤਰ)	Jalandhar (North)	41,340	40,504	81,844	50,348
31. ਜਲੰਧਰ (ਕੇਂਦਰੀ)	Jalandhar (Central)	44,680	38,178	82,858	47,026
32. ਜਲੰਧਰ (ਦੱਖਣੀ)	Jalandhar (South)	43,608	39,197	82,805	50,353
33. ਕਰਤਾਰਪੁਰ	Kartarpur	45,945	41,409	87,354	57,634
34. ਲੋਹਿਆਂ	Lohian	50,129	45,762	95,891	68,524
35. ਨਕੋਦਰ	Nakodar	46,043	42,934	88,977	64,770
36. ਨੂਰਮਹਿਲ	Nurmahal	48,942	43,127	92,069	66,541
37. ਬੰਗਾ	Banga	44,744	39,820	84,564	59,503
38. ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ	Nawan shahar	58,996	52,621	111,617	80,148
39. ਫਿਲੌਰ	Phillaur	49,413	44,513	93,926	62,629
40. ਭੋਲਥ	Bholath	43,469	37,292	80,761	52,903
41. ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	42,190	35,354	77,544	49,894
42. ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ	Sultanpur	39,733	33,736	73,469	51,268
43. ਫਗਵਾੜਾ	Phagwara	56,945	49,075	106,020	67,286
44. ਬਲਾਚੌਰ	Balachaur	55,197	36,629	91,826	60,250
45. ਗੜ੍ਹ ਸ਼ੰਕਰ	Garhshankar	50,418	33,618	84,036	52,692
46. ਮਹਿਲ ਪੁਰ	Mahalpur	45,169	30,084	75,253	49,661
47. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	54,229	36,152	90,381	57,858
48. ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ	Sham Churasi	55,808	37,204	93,01	58,467

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਮਾਰਟੀ 30.4 ਚਲਦਾ— ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ, 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.4 contd.—Valid Votes Polled and Number of Voters in Punjab Vidhan Sabha Elections (September, 1985)

ਹਲਕਾ	Constituency	ਕੁੱਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Votes Polled	
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	(ਨੰਬਰ Number)	
	0	1	2	3	4	
49. ਠਾਂਡਾ	Tanda	...	54,615	36,468	91,083	59,139
50. ਗੜਦੀਵਾਲਾ	Gardhiwala	...	53,753	35,834	89,587	54,316
51. ਦਸੂਆ	Dasuya	...	53,823	34,960	88,783	51,483
52. ਮੁਕੇਰੀਆਂ	Mukerian	...	62,061	41,304	103,365	69,267
53. ਜਗਰਾਉਂ	Jagraon	...	53,556	50,878	104,434	62,642
54. ਰਾਏਕੋਟ	Raikot	..	46,097	43,858	89,955	53,342*
55. ਦਾਖਾਂ	Dakha	...	60,302	53,599	113,901	69,924
56. ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ	Kila Rai Pur	...	49,665	43,718	93,383	55,252
57. ਲੁਧਿਆਣਾ (ਉੱਤਰੀ)	Ludhiana (North)	...	51,131	41,999	93,130	59,625
58. ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੱਛਮੀ)	Ludhiana (West)	...	50,965	41,954	92,919	51,563
59. ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੂਰਬੀ)	Ludhiana (East)	...	44,678	41,895	86,573	53,087
60. ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੇਂਡੂ)	Ludhiana (Rural)	...	82,313	62,523	144,836	78,771
61. ਪਾਇਲ	Payal	...	50,935	43,100	94,035	72,009
62. ਕੁੰਮਕਲਾਂ	Kum Kalan	...	49,816	43,337	93,153	62,256
63. ਸਮਰਾਲਾ	Samrala	...	44,385	37,051	81,436	60,698
64. ਖੰਨਾਂ	Khanna	...	49,762	42,683	92,445	66,347
65. ਨੰਗਲ	Nangal	...	49,700	33,597	83,297	53,660
66. ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ—ਰੋਪੜ	Anandpur Sahib—Ropar	...	51,749	34,458	86,207	56,035
67. ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ	Chamkaur Sahib	...	49,413	32,425	81,838	56,069
68. ਮੋਰਿੰਡਾ	Morinda	...	59,361	38,973	98,334	69,257
69. ਖਰੜ	Kharar	...	65,288	43,165	108,453	69,869
70. ਬਨੂੜ	Banur	...	51,494	40,502	91,996	64,292
71. ਰਾਜਪੁਰਾ	Rajpura	...	55,419	40,679	96,098	63,364
72. ਘਨੌਰ	Ghanaur	...	45,300	37,940	83,240	59,200

*17 ਗੁੰਮ ਹੋਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ।

*Including the 17 missing votes.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.4 ਚਲਦਾ—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.4 contd.—Valid Votes Polled and Number of Voters in Punjab Vidhan Sabha Election (September 1985)

(ਨੰਬਰ Number)

ਕ੍ਰ. ਨੰ. Sr. No.	ਹਲਕਾ Constituency	ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Votes Polled
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	ਜੋੜ Total	
		1	2	3	4
73. ਡਕਾਲਾ	Dakala	54,942	46,782	101,724	73,873
74. ਸ਼ੁਤਰਾਣਾ	Shutrana	51,296	42,548	93,844	60,208
75. ਸਮਾਣਾ	Samana	59,302	47,718	107,020	67,907
76. ਪਟਿਆਲਾ ਟਾਊਨ	Patiala Town	42,455	36,309	78,764	49,641
77. ਨਾਭਾ	Nabha	56,363	45,479	101,842	81,838
78. ਅਮਲੋਹ	Amloh	56,820	44,591	101,411	69,776
79. ਸਰਹੰਦ	Sirhind	55,995	47,584	103,579	76,190
80. ਧੂਰੀ	Dhuri	49,961	45,261	95,222	70,265
81. ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ	Malerkotla	56,247	47,015	103,262	76,310
82. ਸ਼ੇਰਪੁਰ	Sherpur	45,907	37,025	82,932	60,779
83. ਬਰਨਾਲਾ	Barnala	49,958	38,617	88,575	57,232
84. ਭਦੌੜ	Bhadaur	49,959	35,411	85,370	52,961
85. ਧਨੌਲਾ	Dhanola	47,952	38,585	86,537	57,079
86. ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	47,276	42,475	89,751	64,960
87. ਦਿੜਬਾ	Dirba	44,255	38,203	82,458	58,992
88. ਸੁਨਾਮ	Sunam	50,111	37,670	87,781	63,001
89. ਲੇਹਰਾ	Lehra	47,843	36,276	84,119	60,515
90. ਬਲੂਆਣਾ	Baluana	46,410	40,097	86,507	52,207
91. ਅਬੋਹਰ	Abohar	53,188	48,920	102,108	67,396
92. ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	Fazilka	45,760	42,447	88,207	62,368
93. ਜਲਾਲਾਬਾਦ	Jalalabad	50,905	47,330	98,235	64,722
94. ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਹਿ	Guru Harsahai	52,931	47,489	100,420	65,966
95. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	53,106	44,016	97,122	59,462
96. ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੈਂਟ	Ferozpur Cantt	44,226	40,078	84,304	57,792

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.4 ਸਮਾਪਤ—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਸਤੰਬਰ, 1985) ਸਮੇਂ ਚੋਣਕਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 30.4 conclud.—Valid Votes Polled and Number of Voters in Punjab Vidhan Sabha Elections (September, 1985)

(ਨੰਬਰ Number)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ: Sr. No.	ਹਲਕਾ Constituency	ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Voters			ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Valid Votes Polled
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	ਜੋੜ Total	
	0	1	2	3	4
97. ਜੀਰਾ	Zira	59,509	36,999	96,508	65,192
98. ਧਰਮਕੋਟ	Dharam kot	54,856	36,697	91,553	53,552
99. ਮੋਗਾ	Moga	52,851	42,925	95,776	62,989
100. ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਨਾ	Bagha Purana	50,567	42,447	93,014	50,088
101. ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ	Nihal Singh wala	46,412	38,241	84,653	54,687
102. ਪੰਜ ਗਰਾਈ	Panj grain	48,556	39,488	88,044	43,715
103. ਕੋਟਕਪੁਰਾ	Kot Kapura	54,801	44,690	99,491	64,491
104. ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	57,944	47,314	1,05,258	55,293
105. ਮੁਕਤਸਰ	Muktsar	55,054	44,844	99,898	63,946
106. ਗਿਦੜਬਾਹਾ	Gidarbaha	50,791	41,461	92,252	66,772
107. ਮਲੋਟ	Malout	48,417	39,598	88,015	56,198
108. ਲਾਂਬੀ	Lambi	47,936	39,209	87,145	58,408
109. ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ	Talwandi Sabo	47,078	37,644	84,722	60,523
110. ਪੱਕਾ ਕਲਾਂ	Pakkakalan	48,090	42,449	90,539	59,455
111. ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	64,031	53,784	117,815	68,572
112. ਨਥਾਣਾ	Nathana	50,852	42,972	93,824	59,993
113. ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ	Ram Pura Phul	50,463	42,400	92,863	58,278
114. ਜੋਗਾ	Joga	47,073	39,235	86,308	60,819
115. ਮਾਨਸਾ	Mansa	52,294	43,508	95,802	68,073
116. ਬੁਢਲਾਡਾ	Budhlada	50,710	41,300	92,010	62,780
117. ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	Sardulgarh	47,879	40,243	88,122	66,679
ਜੋੜ	Total	5,873,060	4,862,893	10,735,953	6,920,718

ਸਾਧਨ : ਮੁਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Chief Electoral Officer, Punjab.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸ਼ਬਦੀ 30.5—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ/ਮਧ-ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਲੇਵਾਰ ਸੀਟਾਂ।

Table 30.5.—Seats in Lok Sabha and Vidhan Sabha in Punjab during the General and Mid-term Elections by Districts

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ				ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ				
		No. of Seats in Vidhan Sabha				No. of Parliament Seats				
		ਮਾਰਚ March 1972	ਜੂਨ June 1977	ਮਈ May 1980	ਸਤੰਬਰ Sep. 1985	ਮਾਰਚ March 1971	ਮਾਰਚ March 1977	ਜਨਵਰੀ January 1980	ਸਤੰਬਰ Sep. 1985	ਨਵੰਬਰ Nov. 1989
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur		11	11	11	1	1	1	1	1
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	14	16	16	16	2	2	2	2	2
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	15		4	4	2	2		2	2
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar		12	12	12					
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	8	9	9	9	1	1	1	1	1
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	5	5	5	5	1	1	1	1	1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	10	12	12	12	1	1	1	1	1
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	15	9	9	9	2	2	1	1	1
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	10	9	9	9	1	1	1	1	1
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	9	10	10	10	1	1	1	1	1
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	9	10	10	10	1	1	1	1	1
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	—	10	10	10	—	—	1	1	1
ਜੋੜ	Total	104	117	117	117	13	13	13	13	13

ਸਾਧਨ : ਮੁਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Chief Electoral Officer, Punjab.

ਨੋਟ:—ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Note.—The boundaries of districts and Parliamentary Constituencies are not co-terminus.

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ELECTORAL STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 30.6—ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਮ/ਮੱਧਕਾਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਰਾਜਵਾਰ ਸੀਟਾਂ

Table 30.6.—Lok Sabha and Vidhan Sabha Seats in General/Midterm Election in India by States

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	State/Union Territory	ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	
		ਲੋਕਸਭਾ	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
		Lok Sabha	Vidhan Sabha
0		1	2
(ਉ) ਰਾਜ	(A) STATES		
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	42
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	2
ਆਸਾਮ	Assam	...	14
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	54
ਗੋਆ	Goa	...	2
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	26
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	10
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	6
ਕੇਰਲ	Kerala	...	20
ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	40
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	39
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	48
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	...	28
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	11
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	13
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	25
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	85
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	42
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	4
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	2
ਮਿਜ਼ੋਰਾਮ	Mizoram	...	1
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura	...	2
ਮੇਘਾਲਾ	Meghalaya	...	2
ਨਾਗਾ ਲੈਂਡ	Nagaland	...	1
ਸਿੱਕਿਮ	Sikkim	...	1
(ਅ) ਸੰਘ ਰਾਜ	(B) UNION TERRITORIES		
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ	Andaman and Nicobar	...	1
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	1
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	1
ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Daman and Deu	...	1
ਲਕਸ਼ਦੀਪ	Lakshdweep	...	1
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	1
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	7
ਜੁੜ	Total	...	543
			4,047

ਸਾਧਨ :—ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

Source.—Election Commission, Govt of India, New Delhi.

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ, 1989
LOK SABHA ELECTION, 1989

ਚੋਣਾਂ ਦੇ
ELECTORAL

ਸਾਰਣੀ : 30.7. ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨਵੰਬਰ 1989) ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ,
Table No. 30·7—Statement showing the Electorates, Votes Polled, rejected votes and

ਰਾਜ/ਯੂ. ਟੀ. Name of State/U.T.		ਕੁੱਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Electorate	ਕੁੱਲ ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ) Total Vote polled and Percentage	ਉਚਿਤ ਵੋਟਾਂ Voter's votes polled	ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ) Rejected vote ⁶ (percentage)
1		2	3	4	5
1.	ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Andhra Pradesh	42,539,159	29,916,616 (70·33)	28,764,919	1,151,697 (3·85)
2.	ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Arunachal Pradesh	476,051	281,665 (59·17)	273,130	8,535 (3·03)
3.	ਬਿਹਾਰ Bihar	52,299,396	31,187,870 (59·63)	30,601,040	586,830 (1·88)
4.	ਗੋਆ Goa	734,368	426,929 (58·14)	417,549	9,380 (2·20)
5.	ਗੁਜਰਾਤ Gujarat	24,332,050	13,281,683 (54·59)	12,942,829	338,854 (2·58)
6.	ਹਰਿਆਣਾ Haryana	4,636,247	6,207,807 (64·42)	6,104,468	103,339 (1·66)
7.	ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Himachal Pradesh	2,983,764	1,907,671 (63·94)	1,882,022	25,649 (1·34)
8.	ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ Jammu & Kashmir	4,153,848	1,066,879 (25·68)	1,046,181	20,698 (1·94)
9.	ਕਰਨਾਟਕਾ Karnataka	28,536,299	16,591,564 (58·14)	15,842,417	749,147 (4·52)
10.	ਕੇਰਲਾ Kerala	18,968,385	15,007,322 (79·37)	14,913,931	93,391 (0·62)
11.	ਮੱਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Madhya Pradesh	36,879,672	17,093,707 (46·35)	16,535,005	558,702 (3·27)
12.	ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ Maharashtra	47,165,320	28,257,346 (59·51)	27,549,768	707,578 (2·50)
13.	ਮਨੀਪੁਰ Manipur	1,219,514	875,158 (71·76)	861,125	14,033 (1·60)
14.	ਮੇਘਾਲਿਆ Meghalaya	937,860	477,124 (50·87)	467,281	9,843 (2·06)
15.	ਮਿਜੋਰਾਮ Mizoram	391,700	228,202 (58·26)	226,146	2,056 (0·40)
16.	ਨਾਗਾਲੈਂਡ Nagaland	811,295	607,429 (74·87)	602,194	5,234 (0·86)
17.	ਉੜੀਸਾ Orissa	19,435,289	14,433,103 (74·26)	14,100,836	332,267 (2·30)
18.	ਪੰਜਾਬ Punjab	12,936,454	8,114,095 (62·72)	7,942,827	171,268 (2·11)

ਅੰਕੜੇ

STATISTICS

ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਉਚਿੱਤ ਵੋਟਾਂ, ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਅਤੇ ਕੋਮੀ ਪਾਰਟੀਵਾਰ) ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

Votes Polled by National Parties with Percentage in Lok Sabha Elections (November 1989)

(ਨੰਬਰ Number)

ਕੋਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਹਿਤ

Voters polled by National Parties with percentage

ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ I.N.C.	ਜਨਤਾ ਦਲ J.D.	ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ B.J.P.	ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਸੀ. C.P.I.	ਸੀ. ਪੀ. (ਐਮ) C.P.M.	ਆਈ.ਸੀ. ਐਨ. (ਐਸ. ਸੀ ਐਸ) I.C.S. (S.C.S.)	ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਜੇ. ਪੀ) J.N.P. (JP)	ਐਲ. ਕੇ. ਡੀ. (ਬੀ) L.K.D. (B)
6	7	8	9	10	11	12	13
14,671,882 (51·01)	466,874 (1·64)	567,124 (1·97)	562,645 (1·95)	690,829 (2·40)	241,587 (0·84)	36,228 (0·12)	4,660 (0·02)
136,541 (49·49)	—	—	—	—	—	—	—
8,662,180 (20·00)	11,236,154 (36·40)	4,007,042 (12·98)	2,453,707 (9·94)	434,799 (1·40)	—	281,362 (0·91)	198,986 (5·64)
100,555 (42·06)	—	2,957 (1·24)	3,543 (1·48)	—	—	596 (0·25)	—
4,809,620 (37·16)	3,598,548 (27·80)	3,943,255 (30·47)	—	—	—	21,038 (0·16)	949 (0·01)
2,816,831 (46·15)	2,374,534 (38·90)	507,217 (8·31)	1,514 (0·26)	—	—	40,999 (0·67)	4,931 (0·08)
789,804 (41·97)	135,401 (7·19)	851,662 (45·25)	24,191 (1·29)	9,738 (0·52)	—	4,392 (0·23)	—
400,284 (39·11)	302,998 (29·60)	73,617 (7·19)	—	—	—	10,170 (0·99)	—
9,005,493 (48·89)	5,219,864 (2·55)	470,226 (2·55)	141,838 (0·77)	—	—	1,951,662 (10·59)	9,625 (0·05)
6,215,547 (41·68)	265,443 (1·78)	672,556 (4·51)	936,508 (6·28)	3,410,498 (22·87)	369,830 (2·48)	37,281 (0·025)	—
7,312,457 (37·96)	1,570,719 (8·15)	7,802,457 (40·51)	110,888 (0·59)	8,888 (0·05)	—	25,400 (0·13)	32,371 (0·17)
12,496,088 (45·36)	3,015,418 (10·95)	6,534,369 (23·72)	533,340 (1·94)	338,996 (1·23)	208,937 (0·76)	—	9,903 (0·04)
387,829 (48·04)	12,804 (1·49)	19,559 (2·27)	48,831 (5·69)	—	31,514 (3·06)	—	—
264,210 (55·37)	—	—	22,867 (4·79)	—	—	—	—
109,571 (48·45)	—	—	—	—	—	—	—
363,071 (60·29)	—	—	—	—	—	—	—
4,298,516 (38·41)	5,535,531 (49·47)	143,559 (1·28)	408,057 (3·65)	332,005 (2·97)	—	135,302 (1·21)	—
2,103,712 (26·48)	434,031 (5·46)	331,290 (4·17)	166,562 (2·09)	310,134 (3·90)	—	9,512 (0·02)	3,154 (0·01)

ਚੋਣਾਂ ਦੇ
ELECTORAL

ਸਾਰਣੀ : 30.7. (ਸਮਾਪਤ) ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ (ਨੰਬਰ 1989) ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਚੋਣਕਾਰ,
Table No. 30.7 (concl'd.)—Statement showing the Electorate, Votes Polled, rejected votes and

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ. Name of State/U.T.		ਕੁੱਲ ਚੋਣਕਾਰ Total Electorate	ਕੁੱਲ ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ) Total Votes polled and Percentage	ਉੱਚਿਤ ਵੋਟਾਂ Voter's votes polled	ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ) Rejected voter & percentage
1		2	3	4	5
19.	ਰਾਜ ਸਥਾਨ Rajasthan	25,812,548	14,594,317 (56.54)	14,295,518	298,799 (2.05)
20.	ਸਿੱਕਮ Sikkim	192,619	138,698 (72.01)	133,699	4,999 (3.60)
21.	ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ Tamil Nadu	40,025,559	26,130,891 (65.29)	25,774,398	356,493 (1.36)
22.	ਤਰਿਪੁਰਾ Tripura	1,536,550	1,295,289 (84.30)	1,273,051	-22,238 (1.72)
23.	ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ Uttar Pradesh	79,447,659	40,001,045 (50.35)	38,194,401	1,806,644 (4.52)
24.	ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ West Bengal	40,409,729	32,071,662 (79.37)	31,550,238	521,424 (1.63)
25.	ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ Andaman N. Islands	160,940	115,403 (71.71)	113,065	2,338 (2.03)
26.	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ Chandigarh	334,522	219,697 (65.57)	216,903	2,794 (1.27)
27.	ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ Dadra & N. Haveli	74,320	54,200 (72.93)	51,998	2,202 (4.66)
28.	ਦਮਨ ਐਂਡ ਦਿਉ Daman & Diu	56,719	37,451 (66.03)	36,538	913 (2.44)
29.	ਦਿੱਲੀ Delhi	5,701,769	3,096,916 (54.32)	3,047,577	49,339 (1.59)
30.	ਲਕਸ਼ਦੀਪ Lakshadweep	30,063	25,555 (85.00)	25,490	65 (0.25)
31.	ਪਾਂਡੀ ਚਰੀ Pondichery	574,557	383,306 (66.71)	377,588	5,718 (1.49)
Grand Total		493,734,225	304,126,600 (61.59)	296,164,133	7,962,467 (2.62)

ਨੋਟ :-- ਅਸਾਮ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ

Note:—Election not held in Assam.

ਅੰਕੜੇ

STATISTICS

ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਉਚਿੱਤ ਵੋਟਾਂ, ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ (ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਵਾਰ) ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Votes Polled by National Parties with Percentage in Lok Sabha Election (November 1989)

(ਨੰਬਰ Number)

ਕੋਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਹਿਤ Votes polled by National Parties with percentage							
ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ I.N.C.	ਜਨਤਾ ਦਲ J.D.	ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ B.J.P.	ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. C.P.I.	ਸੀ.ਪੀ.(ਐਮ) C.P.(M)	ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ (ਐਸ.ਸੀ.ਐਸ.) I.C.S. S.C.S.	ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਜੇ.ਪੀ.) J.N.P. (JP)	ਐਲ.ਕੇ.ਡੀ. (ਬੀ) L.K.D.(B)
6	7	8	9	10	11	12	13
5,285,868 (36.98)	3,670,864 (25.68)	4,237,205 (29.64)	21,837 (0.15)	296,719 (2.08)	—	56,385 (0.39)	2,340 (0.02)
28,822 (21.56)	—	—	—	—	—	—	—
10,201,057 (39.60)	3,74,902 (1.45)	1,76,511 (0.58)	539,316 (2.09)	965,838 (3.75)	—	11,011 (0.04)	6,994 (0.03)
1,703,094 (55.50)	—	1,73,76 (0.58)	528,538 (41.72)	—	—	—	—
12,199,782 (33.00)	13,993,234 (37.85)	2,864,958 (7.75)	578,709 (1.57)	174,438 (0.47)	105,749 (0.29)	3,375,359 (1.01)	3,00,438 (0.81)
12,894,839 (41.65)	164,854 (0.53)	530,341 (1.71)	1,233,745 (3.48)	11,681,507 (37.73)	—	—	—
53,383 (47.21)	—	—	—	34,469 (30.49)	19,172 (16.96)	—	—
87,238 (40.22)	91,212 (42.05)	26,586 (13.25)	—	—	—	1,336 (0.61)	132 (0.06)
14,875 (28.60)	—	—	—	5,604 (10.77)	—	—	—
13,807 (37.79)	6,732 (18.42)	—	—	—	—	—	—
1,322,876 (43.31)	496,007 (16.24)	798,003 (26.13)	—	—	—	5,622 (0.18)	3,330 (0.11)
13,323 (52.26)	—	—	—	—	—	—	—
190,562 (50.47)	—	—	—	—	—	—	965 (0.25)
117,953,417 (39.83)	52,966,124 (17.84)	34,467,810 (11.64)	8,316,636 (2.81)	18,694,462 (6.31)	976,789 (0.33)	3,003,595 (1.01)	5,78,778 (0.20)

ਸਾਧਨ :—ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

Source:—Election Commission of India, New Delhi.

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਤੇ ਸੁਧਾਰਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਚਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਡੇਟਾ ਸਵੈ-ਵਿਆਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 31.1 ਵਿਚ 31 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਥਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ (ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ) ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 31.2 ਤੋਂ 31.5 ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 31.6 ਤੋਂ 31.10 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰਾਂ ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਹਵਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

SECTION XXXI

POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

This section contains information relating to the administration of Police, Crimes and Sudharghar. The data shown in the tables of this section are self-explanatory and have been compiled from the data received from the concerned offices of the State Government.

Table 31.1, gives information relating to number of Police Stations and Police Posts (District-wise) as on 31st December, 1988.

Table 31.2 to 31.5. Information relating to the strength of Punjab Police and different types of crimes is given in these tables.

Tables 31.6 to 31.10. Number of prisoners convicted and released relating to all sudharghars and judicial lock-ups in the State of Punjab have been shown in these tables.

ਪੁਲਿਸ, ਜਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.1—ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table 31.1—Number of Police Stations and Police Posts

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District	31 ਦਸੰਬਰ 1988 As on 31st December 1988		
		ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ Police Stations	ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ Police Posts	ਜੋੜ Total
	0	1	2	3
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	9	7	16
ਬਟਾਲਾ*	Batala*	7	7	14
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	10	10	20
ਤਰਨਤਾਰਣ*	Tarn Taran*	12	7	19
ਮਜੀਠਾ*	Majitha*	8	4	12
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	8	—	8
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	19	1	20
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	11	4	15
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	10	2	12
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	22	4	26
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	17	3	20
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	19	1	20
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	25	1	26
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	18	7	25
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	21	6	27
ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਪੰਜਾਬ	G.R.P., Pb.	11	31	42
ਜੋੜ	Total	227	95	322

*ਪੁਲਿਸ ਡਿਸਟਰਿਕਟ

*Police District only

ਸਾਧਨ :—ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Inspector-General of Police, Punjab.

ਪੁਲਿਸ ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIME AND SUDHARGHAR
 ਸਾਰਣੀ 31.2—ਕਿਸਮਵਾਰ ਸਿਵਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
 Table 31.2—Strength of Civil Police by Categories

ਮੌਦ	Items	(ਗਿਣਤੀ) (Number)									
		1967	1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	1989
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਪਹਿਲੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਗਿਣਤੀ	Sanctioned Strength of Police Forces as on 1st April										
ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਰਨਲ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇੰਨਸ- ਪੈਕਟਰ ਜਰਨਲ ਅਤੇ ਉਪ ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਰਨਲ	Inspector-Generals, Additional Inspector Generals, and Deputy Inspector-Generals ...	7	7	7	7	14	24	25	25	25	27
ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਉਪ ਸੁਪਰਡੈਂਟ	Superintendents, Assistant Superintendents and Deputy Superintendents ...	125	134	169	196	232	337	318	334	340	394
ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਰਜੰਟ ਅਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ-ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ	Inspectors and Sub-Inspectors Sergeants and Assistant Sub- Inspectors ...	2,195	2,007	2,404	3,025	3,261	3,871	3,982	4,050	4,157	5,573
ਹਵਾਲਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਹਵਾਲਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ	Head Constables including Mounted Head Constables ...	3,151	2,667	3,291	4,664	5,689	6,428	6,321	6,410	6,400	8,292
ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਸਪਾਹੀ	Mounted Constables ...	—	184	184	184	184	184	184	184	184	184
ਪਿਆਦਾ ਸਿਪਾਹੀ	Foot Constables ...	17,919	15,232	18,494	20,777	23,475	24,311	24,558	24,795	24,909	37,363
ਜੋੜ	Total ...	23,397	20,231	24,549	28,853	32,855	35,155	35,388	35,798	36,015	51,833

ਸਾਧਨ :—ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਰਨਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source:—Inspector General of Police, Punjab.

ਪੁਲਿਸ, ਜਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੰਡਲ ਵਾਰ ਜੁਰਮ
Table 31.3—Incidence of Crimes in Punjab by Division

(ਗਿਣਤੀ)
Number)

ਜਿਲ੍ਹਾ District	ਸਾਲ/Year	ਕਤਲ	ਡਾਕਾ	ਸਨ੍	ਚੋਰੀ	ਲੁਟਮਾਰ	ਅਗਵਾ	ਦੰਗਾ	ਦੰਡਯੋਗ	ਜਾਲੀ	ਵੁਟਕਲ	ਪੁਲਿਸ ਤੇ	
		Murder	Dacoity	Burglary	Theft	Robbery	Kidnap- ping	Riots	Culpable Homicide	Counter- fiet Coining	Miscel- laneous	Total Cognizi- able Crimes	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	1970	...	574	—	1,554	2,854	28	301	44	198	—	6,925	12,478
	1975	...	638	3	1,553	2,807	48	295	91	169	2	6,754	12,360
	1980	...	620	1	1,207	2,299	21	256	17	147	3	7,108	11,679
	1984	...	744	11	905	1,447	103	168	83	174	6	9,187	12,828
	1985	...	646	10	1,003	1,477	110	164	58	142	9	7,566	11,185
	1986	...	1,101	51	1,363	1,939	361	172	91	159	1	7,986	13,224
	1987	...	1,388	151	1,464	2,304	592	182	160	137	9	8,630	15,017
	1988	...	1,761	112	1,500	2,130	582	193	32	112	3	7,851	14,276

ਜਿਲ੍ਹਾ/ਮੁੰਡਲ		District/Division 1988																
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ } ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ }	ਬਾਡਰ ਰੇਂਜ	}	ਜਲੰਧਰ	Gurdaspur	Border Range	}	Jalandhar Division	867	69	350	446	249	61	7	15	—	2,053	4,117
				Amritsar														
ਕਪੂਰਥਲਾ } ਜਲੰਧਰ } ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ }	ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ	}	ਮੁੰਡਲ	Kapurthala	Jalandhar Range	}	Jalandhar Division	281	20	354	542	126	43	8	21	—	1,399	2,794
				Jalandhar														
				Hoshiarpur														

ਰੂਪਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਗਰੂਰ ਪਟਿਆਲਾ	}	ਪਟਿਆਲਾ ਮੰਡਲ	Rupnagar	}	Patiala Division	...	324	15	487	774	165	61	4	45	2	2,803	4,680
			Ludhiana														
			Sangrur														
			Patiala														
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਬਠਿੰਡਾ ਫਰੀਦਕੋਟ	}	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮੰਡਲ	Ferozpur	}	Ferozpur Division	...	289	8	309	368	42	28	13	31	1	1,596	2,685
			Bathinda														
			Faridkot														

ਸਾਧਨ :—ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source:—Inspector General of Police, Punjab.

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਤੇ ਸੁਧਾਰਘਰ
POLICE, CRIME AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.4—ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ, ਉਦਾਲਣ ਡਾਕਾ, ਅਤੇ ਲੁਟਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ
Table 31.4—Murder, Kidnapping and Abduction, Dacoity and Robbery Cases

ਮੰਦ	Items	ਕਤਲ Murder								ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਾਲਣ Kidnapping and abduction								
		1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1.	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ* ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ	Cases pending from last year* ...	470**	559	357	125	287	258	451	665	351	376	307	95	80	99	77	118
2.	ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ	Cases reported during the year ...	574	638	620	744	646	1101	1,388	1761	301	296	256	168	164	172	182	193
3.	ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਝੂਠੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਗੈਰ ਮੁਦਖਲਤ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ	No. of cases declared false, mistake of law or non-cognizable ...	—	16	12	10	7	7	9	15	—	90	98	52	41	36	47	22
4.	ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਫਤੀਸ ਜਾਂ ਸਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ	Pending investigation or trial; ...	533‡	427	154	287	258	451	665	1174	479‡	367	84	80	99	77	118	132
5.	ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ	Cases not detected	49	56	32	118	63	205	469	387	54	57	41	57	36	48	43	40
6.	ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਮੁਕਮਲ ਹੋਈ (7+8)	Cases in which trial was completed (7+8) ...	461	540†	495	445	420	739	591	582	119	134††	166	76	72	86	36	75
7.	ਬਰੀ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਕੇਸ	Cases acquitted or discharged ...	156	279	201	204	264	343	318	340	79	112	109	45	31	40	27	54
8.	ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਸ	Cases convicted ...	305	419	294	241	156	396	273	242	40	46	57	31	41	46	9	21
9.	ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ)	Percentage of cases convicted to cases tried (result of trial)	66.2	77.6	59.3	54.2	37.14	54.0	46.0	41.7	33.6	33.2	34.3	40.8	56.9	53.0	25.0	28.0

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਘਰ
POLICE, CRIME AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.4 (ਸਮਾਪਤ)—ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਾਲਣ, ਡਾਕਾ ਅਤੇ ਲੁਟਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ
Table 31.4 (concl'd)—Murder, Kidnapping and Abduction, Dacoity and Robbery Cases

ਮੱਦ	Items	ਡਾਕਾ Dacoity								ਲੁਟਮਾਰ Robbery								
		1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	
	0	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
1, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ* ਤੋਂ ਚਲ ਰਹੇ ਕੇਸ	Cases pending from last year	...	5	14	3	4	8	7	43	69	25	86	55	42	40	81	223	301
2, ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ	Cases reported during the year	...	—	3	1	11	10	51	151	112	28	48	21	103	110	361	592	582
3, ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਝੂਠੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਗੈਰ ਮੁਦਖਲਤ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿਤੇ ਗਏ	No. of cases declared false, mistake of law or non-cognizable	...	—	4	—	—	—	—	1	—	—	4	1	5	—	2	4	3
4, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ	Pending investigation or trial	...	4†	10	1	8	7	43	69	83	39†	80	42	40	81	223	301	448
5, ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ	Cases not detected	...	—	—	—	2	1	9	87	21	3	16	8	36	18	102	302	132
6, ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ (7+8)	Cases in which trial was completed (7+8)	...	1	6†	—	3	8	9	12	19	11	32†	25	22	38	57	75	110
7, ਖਰੀ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਕੇਸ	Cases acquitted or discharged	...	—	2	—	—	3	3	9	17	5	12	11	9	12	21	63	88
8, ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਸ	Cases convicted	...	1	5	—	3	5	6	3	2	6	22	14	13	26	36	12	22
9, ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮੁਕਦਮੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ (ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ)	Percentage of cases convicted to cases tried (result of trial)	...	100.0	83.3	—	—	62.5	67.0	25.0	10.5	54.5	68.8	56.0	59.1	68.42	63.0	16	20.0

ਨੋਟ:—ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਫਤੀਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਚੇ ਕੇਸ ਹਨ।

ਸਾਧਨ :—ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ।

Note.—Cases in which trial was completed plus cases not detected are total cases.

Source : Inspector-General of Police, Punjab.

*ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲਦੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Includes cases pending from previous year in the Courts.

†ਛੱਡੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

††ਕੰਪਾਉਂਡ ਕੀਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

‡3 ਅਤੇ 4 ਮਦ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

†Including dropped

††Including Compounded.

‡Includes information of 3 & 4 items.

**ਵਿਸ਼ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਹੋਰ ਮਦਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਤੇ 2 ਕੇਸ ਹੋਰ ਮਦਾਂ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹੇ ਗਏ।

**Three cases received from other heads and two cases transferred to other heads..

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 31.5—ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਉਧਾਲਣ, ਡਾਕਾ ਅਤੇ ਲੁਟਮਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।
Table 31.5—Murder, Kidnapping and Abduction, Dacoity and Robbery—Persons Prosecuted

ਮੱਦ	Items	ਕਤਲ Murder								ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਧਾਲਣ Kidnapping and Abduction								
		1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1889	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਸਮਾਇਤ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ ਤੇ*	Persons in custody in investigating trial or investigation or on bail at the beginning of the year* ...	1,262†	1,679	1,184	217	701	1,253	956	1,337	761	838	642	83	72	235	84	151
2.	ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Persons arrested during the year ...	1,452	1,447	1,669	1,687	1,365	1,716	1,909	1,667	520	490	436	153	166	173	205	188
3.	ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ	Persons released by the Police or Magistrate before trials ...	40	14	10	136	50	116	102	95	152	138	110	25	79	39	61	48
4.	ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (5+6)	Number of persons in whose cases the trial were completed (5+6)	1,292	2,008	1,646	1,010	1,113	1,585	1,412	997	362	453	353	155	146	117	60	112
5.	ਫਰੀ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons acquitted or discharged ...	594	993	799	419	558	857	779	586	290	310	220	108	109	71	40	77
6.	ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons convicted ...	698	1,015	847	591	555	728	633	411	71	143	133	47	37	46	20	35
7.	ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਿਰ ਵਿਚ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਹੋਣ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ ਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons in custody or on bail pending trial or investigation at the close of the year ...	1,381	1,104	325	701	1,253	1,092	1,096	1,430	765	737	185	72	235	234	231	241
8.	ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ ਵਿਅਕਤੀ	Percentage of conviction total number of persons in whose case the trial were completed ...	54.1	50.55	51.4	58.5	49.8	46.0	45.0	41.0	19.6	31.57	47.6	30.3	25.3	39.0	33	312

ਪੁਲਿਸ ਜੁਰਮ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 31.5—(ਸਮਾਪਤ) ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਉਧਾਲਣ, ਡਾਕਾ ਅਤੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

Table 31.5—(Concl'd.) Murder, Kidnapping and Abduction, Dacoity and Robbery—Persons Prosecuted

ਮੱਦ	Items	ਡਾਕਾ Dacoity								ਲੁਟਮਾਰ Robbery								
		1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	1970	1975	1980	1984	1985	1986	1987	1988	
	0	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
1. ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਸਮਾਇਤ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ ਤੇ*	Persons in custody in investigating trial or investigation or on bail at the beginning of the year*	...	15	67	14	4	26	45	65	82	66	202	97	40	74	163	201	304
2. ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Persons arrested during the years	...	—	10	7	39	43	73	250	88	47	67	33	169	151	304	527	387
3. ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ	Persons released by the Police or Magistrate before trials	...	—	—	—	3	—	—	1	—	4	5	—	3	8	22	25	—
4. ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (5+6)	Number of persons whose cases the trial were completed (5+6)	...	3	40	—	14	39	31	40	47	34	89	49	60	90	102	155	216
5. ਬਰੀ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons acquitted or discharged	...	—	24	—	2	13	19	28	35	21	34	28	43	67	77	116	184
6. ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons convicted	...	3	16	—	12	26	12	12	12	13	55	21	17	23	25	39	32
7. ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਹੋਣ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ ਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ	Number of persons in custody or on bail pending trial or investigation at the close of the year Col. (8)	...	8	37	7	26	45	39	138	127	66	175	81	74	163	235	471	627
8. ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਮਾਇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਨਿਸਬਤ ਵਿਅਕਤੀ	Percentage of conviction total number of persons in whose case the trial were completed	...	100.0	40.0	—	85.7	66.7	39.0	30.0	25.0	57.2	61.78	42.8	28.3	25.6	25.0	25.0	15.0

* ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚਲ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

*Includes persons involved in cases pending from previous year in the Courts.

ਸਾਧਨ : ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ।

Source : Inspector General of Police, Punjab.

†ਇਸ ਵਿਚ 4 ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ 2 ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

†Four Persons received from other heads and two transferred to other heads.

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHAR GHAR
ਸਾਰਣੀ 31.6--ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ
Table 31.6--Places of Confinement

ਸਾਲ/Year	ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ Places of confinement						ਜੋੜ Total	
	ਸੈਂਟਰਲ ਸੁਧਾਰ ਘਰ Central Sudhar- ghar	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੁਧਾਰ ਘਰ District Sudhar- ghar	ਖੁਲ੍ਹੀ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰ ਘਰ Open Afr. Sudhar- ghar	ਅਧੀਨ ਸੁਧਾਰ ਘਰ Subordi- nate Sudhar- ghar	ਜੁਡੀਸ਼ੀਲ ਹਵਾਲਾਤਾਂ Judicial Lock-ups			
0	1	2	3	4	5	6		
1971	...	3	7	1	14	10	35	
1975	...	3	7	1	14	10	35	
1980	...	5	5	1	14	10	35	
1983	...	8	5	2	12	10	37	
1984	..	9	5	2	12	10	37	
1985	...	7	6	2	11	10	36	
1986	...	7	6	2	11	10	36	
1987	...	7	6	2	11	10	36	
1988	...	7	6	2	11	10	36	
1989	...	7	6	2	11	10	36	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	Districts : 1989							
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1	—	—	1	1	3
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1	—	—	1	1	3
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	—	1	1	1	—	3
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	..	1	—	—	1	—	2
ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	—	1	—	1	—	2
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	—	—	—	1	—	1
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1	1@	—	—	2	4
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1	—	—	1	1	3
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	—	1	—	1	1	3
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1	—	—	1	1	3
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	—	1	—	1	2	4
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1	1	1	1	1	5

ਸਾਧਨ :—ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਜੇਲ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Inspector-General of Prisons, Punjab.

@ ਬੋਰਸਟਲ ਸੰਸਥਾ ।

@Borstal Institution.

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਰ ਗਿਣਤੀ
Table 31.7—Number of Prisoners in Punjab by Class

ਸਾਲ Year	ਸਾਲ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ At the beginning of the year			ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਏ Received during the year			ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ Discharged during the year			ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ Remaining at the end of the year			ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਔਸਤ (ਕਾਲਮ 4 ਤੋਂ 6) Total daily average prisoners during the year (Col. 4 to 6)			
	ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ Convicted	ਪਰਤਾਵੇ ਅਧੀਨ Under trial	ਸਿਵਲ Civil	ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ Convicted	ਪਰਤਾਵੇ ਅਧੀਨ Under Trial	ਸਿਵਲ Civil	ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ Convicted	ਪਰਤਾਵੇ ਅਧੀਨ Under Trial	ਸਿਵਲ Civil	ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ Convicted	ਪਰਤਾਵੇ ਅਧੀਨ Under Trial	ਸਿਵਲ Civil	ਸਿੱਧ ਦੋਸ਼ੀ Convicted	ਪਰਤਾਵੇ ਅਧੀਨ Under Trial	ਸਿਵਲ Civil	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1970	...	4,482	2,721	11	15,411	45,776	362	15,352	45,818	347	4,541	2,679	26	42	89	1
1975	...	4,667	3,068	24	16,413	44,406	3,064	16,441	43,690	2,913	4,639	3,784	175	45	122	8
1980	...	4,901	2,010	231	12,598	35,832	1,853	13,018	34,933	2,052	4,481	2,909	32	35	98	5
1984	...	4,516	3,462	272	13,625	1,58,125	5,942	13,406	1,43,657	5,547	4,705	7,930	667	37	433	16
1985-86	...	4,798	7,210	120	14,415	55,051	9,572	15,228	58,925	9,608	3,985	3,336	84	25	151	26
1986-87	...	3,985	3,336	84	10,897	40,893	243	11,169	40,177	322	3,713	40,52	5	30	112	..
1987-88	...	3,314	4,882	3	6,769	35,838	491	7,450	36,545	488	2,633	4,175	6	19	98	1

ਸਾਧਨ :—ਇਨ ਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਜੇਲ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ।

Source :—Inspector-General of Prisons, Punjab.

ਨੋਟ :—ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਉਪ-ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਹਵਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।

Note :—This table includes prisoners in Jails, Sub-Jails and Judicial lock-ups.

ਪੁਲਿਸ, ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਧ ਚੋਈ
Table 31.8—Convicts by Age, Sex and Literacy in Punjab

ਸਾਲ Year	ਸਾਲ ਦੇ ਚੁੰਗਾਨ ਕੇਦ ਕੀਓ ਗਏ ਕੁਲ ਕੇਦੀ Total Convicts imprisoned during the year			ਕੇਦੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ Age of Convicts								ਕੇਦੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ Educational Qualification among Convicts			
	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਜੋੜ Total	22 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ Under 22 years		22 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ 22 to 40 years		41 ਤੋਂ 60 ਸਾਲ 41 to 60 years		60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ Above 60 years		ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ Literate		ਅਨਪੜ੍ਹ Illiterate	
				ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀ Female
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1970 ...	9,956	61	10,017	1,180	9	6,733	43	1,739	7	304	2	5,414	21	4,542	40
1975 ...	10,379	3,139	13,518	1,675	16	6,798	114	1,402	9	504	—	6,459	49	3,920	90
1980 ...	8,638	166	8,804	819	24	6,432	90	1,150	48	295	4	6,403	98	2,293	68
1984 ...	8,505	155	8,660	1,277	46	5,407	93	1,220	7	601	9	4,462	50	4,043	105
1985-86 ...	9,120	166	9,286	1,248	34	6,226	126	1,265	5	381	1	4,610	60	4,510	106
1986-87 ...	4,186	62	4,248	263	3	2,768	54	1,056	5	99	—	2,790	36	1,396	26
1987-88 ...	5,142	62	5,209	530	1	3,206	39	1,248	25	158	2	3,245	24	1,896	44

ਸਾਪਨ :—ਇਨਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਜੇਲ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Inspector-General of Prisons, Punjab,

ਪੁਲਿਸ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR

ਸਾਰਣੀ 31.9—'ਆਦੀ' ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਲੇ ਸਿਧ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ
Table 31.9—Convicts Classified as "Habituals" Admitted into Punjab Jails

ਸੰਦ	Items	1970	1975	1980	1982	1983	1984	1985-86	1986-87	1987-88	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ	Convicts admitted during the year	10,017	10,518	8,804	9,353	9,337	8,660	9,286	5,955	5,209
II.	ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ "ਆਦੀ" ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ—	Number imprisoned in default of furnishing security and classified as habituals—									
(ੳ)	ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ	(A) For the first time	58	92	7	—	—	—	—	—	—
(ਅ)	ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ—	(B) Convicted previously—									
(i)	ਇਕ ਵਾਰ	Once	55	29	2	—	—	—	—	—	—
(ii)	ਦੋ ਵਾਰ	Twice	25	21	2	—	—	—	—	—	—
(iii)	ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ	More than twice	13	6	1	—	—	—	—	—	—
	"ਆਦੀ" ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜ (ੳ+ਅ)	Total Convicts classified as Habituals (A+B)	151	148	12	—	—	—	—	—	—

ਸਾਧਨ: ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਜੇਲ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Inspector-General of Prisons, Punjab.

ਪੁਲਿਸ, ਜ਼ਰਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਘਰ
POLICE, CRIMES AND SUDHARGHAR
 ਸਾਰਣੀ 31.10—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ
 Table 31.10—Progress of Jail Industries in Punjab

ਸਾਲ/ਉਦਯੋਗ	Year/Industry	ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀਅਤ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ) Value of Articles Produced (Lakh Rupees)
0		1
	1970	38.3
	1975	36.8
	1980	61.4
	1981	71.1
	1982	83.2
	1983	108.4
	1984	87.8
	1985	159.6
	1986	124.9
	1987-88	164.01
	1988-89	173.63
ਉਦਯੋਗਵਾਰ—1988-89	Industry-wise—1988-89	
1. ਤਰਖਾਣਾ ਕੰਮ	Carpentry	44.21
2. ਕੱਪੜਾ	Textile	39.87
3. ਚਮੜਾ	Leather	0.72
4. ਦਰੀਆਂ	Durries	1.52
5. ਦਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ	Tailoring	4.43
6. ਮੂੰਜ	Munj	—
7. ਚਿਕਾਂ	Bamboo Curtains	—
8. ਆਟਾ ਚੱਕੀ	Atta Chakki	0.99
9. ਟੈਂਟ	Tents	63.45
10. ਕਟ ਗਲਾਸ	Cut Glass	—
11. ਲੁਹਾਰ ਅਤੇ ਸੁਨਿਆਰਾ ਕੰਮ	Smithy	0.42
12. ਨਵਾਰ	Niwar	0.84
13. ਕੰਬਲ	Blanket	—
14. ਚਾਬ	Chalks	—
15. ਨਚਾਈ ਦਾ ਕੰਮ	Embroidery	—
16. ਫਿਨਾਇਲ	Phenyl	2.99
17. ਸਾਬਨ	Soap	2.98
18. ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ	Poultry	2.92
19. ਰੰਗਾਈ	Daying	0.37
20. ਵੱਟਕਲ	Miscellaneous	7.92

ਸਾਧਨ :—ਇਨਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਜੇਲ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ।
 Source :—Inspector-General of Prisons, Punjab.

ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਛਪੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 32.1 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛਾਪੇ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 32.2 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਛਪੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਡੇਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਦੋ ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 32.3 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XXXII

PRINTING PRESSES AND PUBLICATIONS

In this section information has been given about the number of printing presses and of new papers, periodicals and books published.

Table 32.1 shows the number of printing presses in the Punjab.

Table 32.2 Presents data regarding number of newspapers, periodicals and books published in the State. The books published in different languages have been grouped as uni-lingual, bi-lingual or multi-lingual.

Table 32.3 gives information about the unilingual books published in different Indian and other Asian languages.

ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
PRINTING PRESSES AND PUBLICATIONS

ਸਾਰਣੀ 32.1—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ
Table 32.1—Printing Presses in Punjab

ਸਾਲ Year	ਕਿਣਤੀ Number
1965-66	534
1970-71	1,124
1975-76	1,490
1980-81	1,950
1981-82	2,032
1983-84	2,293
1984-85	2,034
1985-86	2,269
1986-87	2,261
1987-88*	2,444
1988-89	2,711

ਸਾਧਨ : ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Home Department, Punjab.

*ਜ਼ੋਏ ਹੋਏ ।

*Revised.

ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
PRINTING PRESSES AND PUBLICATIONS

ਸਾਰਣੀ 32.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਸਾਲੇ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ
Table 32.2—News Papers, Periodicals and Books Published in Punjab.

(ਗਿਣਤੀ)
(Numbers)

ਸਾਲ Year	ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ Newspapers and Periodicals	ਪੁਸਤਕਾਂ Books				ਜੋੜ Total
		ਇਕ ਭਾਸ਼ਾਈ Uni-lingual	ਦੋ ਅਤੇ ਬਹੁ ਭਾਸ਼ਾਈ Bi-lingual or Multilingual			
0	1	2	3	4	5	6
1965	511	216	264	3	123	606
1970	477	77	208	6	42	333
1975	528	211	528	2	94	835
1980	800	59	135	1	22	217
1982	609	9	14	10	9	49
1983	661	36	66	—	28	130
1984	992	—	—	—	—	—
1985	651	15	126	2	7	150
1986	868	77	204	—	3	284
1987	946	209	495	3	4	711
1988	820	31	440	1	5	479
1989	966	64	230	—	5	299

ਸਾਧਨ : ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

Source :—Home Department, Punjab

ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
PRINTING PRESSES AND PUBLICATIONS

ਸਾਰਣੀ 32.3—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲ ਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ਿਆਈ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾਈ ਛਾਪੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ।
Table 32.3—Unilingual Books published in different Indian and other Asian Languages in Punjab by years

ਸਾਲ Year		ਹਿੰਦੀ	ਪੰਜਾਬੀ	ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ	ਉਰਦੂ	ਜੋੜ (ਗਿਣਤੀ) (Number)
		Hindi	Punjabi	Sanskrit	Urdu	Total
0		1	2	3	4	5
1965	...	75	151	13	25	264
1970	...	86	114	1	7	208
1975	...	149	340	21	18	528
1980	...	42	92	—	1	135
1981	...	53	64	14	—	131
1982	...	6	3	4	1	14
1983	..	30	34	—	2	66
1984	..	—	—	—	—	—
1985	..	27	94	5	—	126
1986	...	82	108	13	1	204
1987	...	122	368	—	5	495
1988	..	34	402	1	3	440
1989	...	45	171	1	13	230

ਸਾਧਨ : ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।

Source :—Home Department, Punjab

- ਸਾਰਣੀ 33.1 ਅਤੇ 33.2 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਰਣੀ 33.3 ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 1988-89 ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 33.4 ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵੰਡੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਉਸਾਰੇ ਮਕਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 33.5 ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1989 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 33.6 ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 33.7 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 31-3-89 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਆਡਿਟਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ

SECTION XXXIII

PUBLIC UNDERTAKINGS

*Table 33.1 and 33.2—*Depict loans advanced to industries by the Punjab Financial Corporation

*Table 33.3.—*Shows the number of scheduled castes loanees and amount of loans disbursed to them by the Punjab Scheduled Castes Development and Finance Corporation during 1988-89.

*Table 33.4—*Shows the amount of loans advanced and number of houses constructed by the Punjab Housing Development Board for a number of years.

*Table 33.5—*Exhibits important statistics relating to various activities of Punjab State Tubewell Corporation upto 31st March, 1989.

*Table 33.6—*Gives selected data on the activities of the Punjab Agro-Industries Corporation.

Table 33.7 Show classification of Loan advanced by Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation on 31-3-89.

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ
PUBLIC UNDERTAKINGS

ਸਾਰਣੀ 33.1--ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 31 ਮਾਰਚ
Table No. 33.1--Industry-wise classification of loans sanctioned/disbursed
(ਲੱਖ ਰੁਪਏ)
(Rs. in

Sr. No. ਕ੍ਰਮਵਾਰ	ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਕਿਸਮ Type of Industry	ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ Small Scale Units					
		ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕੁਲ) No. of loans Sanctioned (gross)	ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ Amount sanctioned		ਵੰਡੀ ਰਕਮ Amount disbursed	ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ Amount outstand- ing	
			ਕੁਲ gross	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ effective			
0	1	1	2	3	4	5	
1. ਧਾਤ ਪਦਾਰਥ	Metal Products	..	54	457.49	353.50	345.80	1,006.74
2. ਖੁਰਾਕ ਵਸਤਾਂ ਉਤਪਾਦਨ	Food manufacturing Industries	..	41	260.35	174.00	342.31	1,112.21
3. ਰਸਾਇਣ ਉਤਪਾਦਨ	Chemical Products	..	60	590.36	513.67	473.80	1,640.17
4. ਕਪੜੇ	Textiles	..	30	397.36	280.01	351.67	1,230.50
5. ਹੋਟਲ	Hotel Industries	..	—	—	—	—	—
6. ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	Transport equipments	..	28	320.85	229.67	225.98	645.31
7. ਫੁਟਕਲ	Miscellaneous	..	35	354.54	354.54	153.26	534.21
8. ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਿਵਾਏ ਬਿਜਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	Machinery except electrical Machi- nery	..	46	233.48	169.49	164.97	438.73
9. ਬਿਜਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ	Electrical machinery Apparatus, appliances and Supplies	..	28	269.07	215.25	202.97	475.81
10. ਪੱਥਰ ਤੋੜਨਾ ਆਦਿ	Stone Quarrying clay and sand pits	—	—	—	—	1.65	17.11
11. ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਉਤਪਾਦਨ	Paper and paper Products	6	65.36	54.39	143.00	463.41	
12. ਰੂਈ ਪਿਜਣਾ	Cotton ginning	26	354.24	340.18	216.95	414.61	
13. ਹੋਜਰੀ	Hosiery	16	190.27	136.29	85.19	220.66	
14. ਰਬੜ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ	Rubber Products	19	282.30	267.36	194.37	482.69	
15. ਜੁੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧੀ ਵਸਤਾਂ	Footwear & Other wearing apparel	6	98.35	82.33	46.81	100.74	
16. ਅਧਾਤ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Non-metallic Mineral Product	5	109.90	95.94	103.13	354.33	
17. ਮੁਢਲੀਆਂ ਧਾਤੂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ	Basic metal Industries	20	395.70	375.37	322.69	693.98	
18. ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਯੋਗੀ ਉਦਯੋਗ	Printing and publishing and allied Industries	6	25.70	22.98	101.81	79.92	
19. ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਵਰਫ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ	Cold Storage and ice Plants	9	51.77	42.64	37.54	517.30	
20. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾਵਾਂ	Transport operators	513	678.52	565.61	421.76	781.90	
21. ਲਕੜੀ ਅਤੇ ਕਾਰਕ ਸਿਵਾਏ ਫਰਨੀਚਰ	Wood and Cork Furniture	6	19.16	16.14	38.11	33.20	
22. ਬਿਜਲੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ	Electricity, gas water and sanitary Services	—	—	—	—	77.35	
23. ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ	Beverage	—	—	(-)4.74	4.11	16.94	
24. ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਫਿਕਸਚਰ	Furniture and fixtures	10	8.44	(-)11.93	4.75	15.44	
25. ਚਮੜਾ ਅਤੇ ਫਰ ਵਸਤੂਆਂ	Leather and Fur Products	5	32.82	(-)29.49	66.77	131.94	
26. ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਵਸਤੂਆਂ	Petroleum and Coal Products	—	—	(-)11.58	15.69	118.93	
ਜੋੜ	Total		969	5,202.03	4,294.23	4,065.09	11,604.33

ਅਦਾਰੇ
UNDERTAKINGS
 1989 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ (ਉਦਯੋਗਵਾਰ) ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ
Financial Corporation (Industry-wise) as on 31st March, 1989
 ਵਿਚ
 Lakhs)

ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਉਦਯੋਗ Other Units					ਕੁੱਲ ਉਦਯੋਗ All units				
ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕੁੱਲ) No. of Loans sanctioned (gross)	ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ Amount sanctioned ਕੁੱਲ Gross	ਵੰਡੀ ਰਕਮ Amount disbursed ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ effective	ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ Amount outstanding	ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕੁੱਲ) No. of Loans sanctioned (gross)	ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ Amount sanctioned ਕੁੱਲ (Gross)	ਵੰਡੀ ਰਕਮ Amount disbursed ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ effective	ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ Amount outstanding		
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3	77.70	77.70	70.94	139.67	57	535.19	431.20	416.74	1,146.41
3	150.00	150.00	29.93	239.92	44	410.35	324.00	372.24	1,352.13
9	400.65	248.95	116.33	646.94	69	991.01	762.62	590.13	2,287.11
3	136.50	75.95	65.16	321.16	33	533.86	355.96	416.83	1,551.66
4	82.30	77.22	4.50	162.74	4	82.30	77.22	4.50	162.74
—	—	(—)30.52	—	20.44	28	320.85	199.15	225.98	665.75
1	60.00	16.20	36.55	109.24	36	418.54	374.74	189.81	643.45
—	—	—	32.97	79.70	46	233.48	169.49	197.94	518.43
3	156.00	120.00	31.00	278.27	31	425.07	335.25	233.97	754.08
—	—	—	—	—	—	—	—	1.65	17.11
1	45.00	(—)15.00	—	253.73	7	110.36	39.39	143.00	717.14
—	—	—	—	3.29	26	356.24	340.18	216.95	417.90
1	34.50	34.50	7.24	52.82	17	224.77	170.79	92.43	273.48
1	35.50	35.50	—	—	20	317.80	302.86	194.37	482.69
1	17.00	17.00	12.75	65.02	7	115.35	99.33	59.56	165.76
—	—	—	—	8.92	5	109.90	95.54	103.13	363.25
2	120.00	91.89	—	194.31	22	515.70	467.26	322.69	888.29
—	—	—	19.35	94.38	6	25.70	22.98	121.16	174.30
—	—	—	—	—	9	51.77	42.64	37.54	517.30
—	—	—	—	—	513	678.52	565.61	421.76	781.90
—	—	—	—	—	6	19.16	16.14	38.11	33.20
1	59.40	—	23.75	—	1	59.40	—	23.75	77.55
—	—	—	—	0.77	—	—	(—)4.74	4.11	17.71
—	—	—	—	—	10	8.44	(—)11.93	4.75	15.44
—	—	—	—	25.61	5	32.82	24.49	66.77	157.55
—	—	—	40.00	81.31	—	—	(—)11.55	55.69	200.24
33	1,374.55	899.39	490.47	2,778.24	1,002	6,576.58	5,193.62	4,555.26	14,312.57

ਸਾਧਨ :- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਚੇਂਡੀਗੜ੍ਹ।

Source :- Punjab Financial Corporation Chandigarh

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ
PUBLIC UNDERTAKINGS

ਸਾਰਣੀ 33.2—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ
Table No. 33.2.—Classification of Loans and Advances (sanctioned) by the Punjab Financial Corporation by Ranges

ਕ੍ਰਮ ਅੰਕ Serial No.	ਰੇਂਜ Ranges	ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ					
		31 ਮਾਰਚ, 1989 ਤਕ ਕੁਲ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਰਕਮ Total amount sanctioned since the inception of Corporation upto 31st March, 1989		1 ਅਪਰੈਲ, 1988 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1989 ਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰ Sanctioned From 1st April, 1988 to 31st March, 1989			
		ਯੂਨਿਟਸ Units	ਰਕਮ (ਲਖ ਰੁਪਏ) Amount (Lakh Rs.)	ਯੂਨਿਟਸ Units	ਰਕਮ (ਲਖ ਰੁਪਏ) Amount (Lakh Rs.)		
		0	1	2	3	4	
1.	50,000 ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans not exceeding Rs. 50,000	...	2,581	743.13	228	82.74
2.	50,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. 50,000 but not exceeding Rs. one lakh	...	1,149	839.60	74	35.74
3.	ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. one lakh but not exceeding Rs. 2 lakh	...	1,644	2,689.97	130	197.80
4.	2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. 2 laks but not exceeding Rs. 5 lakh	...	1,789	5,647.96	305	856.36
5.	5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. 5 lakh but not exceeding Rs. 10 lakh	...	828	6,070.11	93	695.56
6.	10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ 30 ਲੱਖ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. 10 lakh but not exceeding Rs. 30 lakh	...	750	14,851.90	121	2,565.33
7.	30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ 60 ਲੱਖ ਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ	Loans exceeding Rs. 30 lakh but not exceeding Rs. 60 lakh	...	158	7,449.05	51	2,443.05
	ਜੋੜ	Total	...	8,869	38,291.72	1,002	6,576.58

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Source :—Punjab Financial Corporation, Chandigarh.

ਨੋਟ—ਇਸ ਟੇਬਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਕੁਲ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਣੀ 33.1 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ।

Note—Figures in this table relate to total amount sanctioned and will not tally with those of table 33.1

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ

PUBLIC UNDERTAKINGS

ਮਾਰਟੀ 33.3—ਪੰਜਾਬ ਸਿਡਿਉਲਡ ਕਾਸਟ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1988-89 ਦੇ ਦੌਰਾਨ
ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਕਰਜ਼ੇ

Table 33.3—Loans Advanced by the Punjab Scheduled Castes Land Development and Finance Corporation
to the Scheduled Castes in Punjab during 1988-89

ਮੰਤਵ	Purpose	ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		ਵੱਡੀ ਰਕਮ (ਰੁ: 000)		ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਜ਼-ਦਾਰ ਔਸਤ ਕਰਜ਼ਾ (ਰੁ:)
		No. of Loanees	Amount disbursed (Rs. 000)	Amount disbursed per loanees (Rs.)		
0		1	2	3		
ੳ. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ	A. Through Corporation	...	331	2,662	8,042	
(ii) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (ਭੂਮੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ) ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ, ਟਿਊਬਵੇਲ ਪੰਪਿੰਗ, ਡੇਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ, ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ ਆਦਿ	Agricultural Development, Purchase of land, Land development, Tubewells, Pumping sets, Dairy Farming, Poultry Farming etc.	...	23	135	5,870	
(iii) ਛੋਟੇ ਉਧਯੋਗ (ਜੱਤੇ ਬਣਾ-ਉਣਾ, ਹੌਜਰੀ, ਹੱਥ ਖੱਡੀ ਆਦਿ)	Small scale industry (shoe making, hosiery, hand-loom etc.)	...	76	534	7,053	
(iii) ਹਾਉਸਿੰਗ	Housing	...	3	41	13,667	
(iv) ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ	Transport	...	2	24	12,000	
(v) ਫੁਟਕਲ	Miscellaneous	...	227	1,928	8,493	
ਅ. ਬੈਂਕਾਂ ਰਾਹੀਂ	B. Through Banks	...	21,190	1,53,844	7,260	
ਕੁੱਲ ਜੋੜ (ੳ+ਅ)	Grand Total (A+B)	...	21,521	1,56,506	7,272	

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਸਿਡਿਉਲਡ ਕਾਸਟ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Source:—Punjab Scheduled Castes Land Development and Finance Corporation, Chandigarh.

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ
PUBLIC UNDERTAKINGS

ਸਾਰਣੀ 33.4—ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਉਸਾਰੇ ਮਕਾਨ

Table 33.4—Loans received and houses constructed by the Punjab Housing Development Board in the State

ਸਾਲ Year	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਜ਼ੇ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)		ਉਸਾਰੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Houses Constructed			
	Loans from Pb. Govt. (Rs. Lakhs)	Loans from Hudco. (Rs. Lakhs)	ਈ. ਡਬਲਿਊ. ਐਸ EWS	ਐਲ. ਆਈ.ਜੀ. LIG	ਐਮ. ਆਈ.ਜੀ. MIG	ਐਚ. ਆਈ.ਜੀ. HIG
0	1	2	3	4	5	6
1972-73	10.0	..	..	..	..	—
1975-76	220.0	89.85	880	393	269	—
1980-81	70.0	18.12	—	—	—	—
1983-84	80.00	383.58	—	1,122	906	193
1984-85	80.00	515.60	—	1,538	392	—
1985-86	80.00	310.60	—	702	482	214
1986-87	80.00	619.63	—	808	712	173
1987-88	80.00	497.17	400	550	300	371
1988-89	—	446.63	—	550	458	223

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ।
Source—Punjab Housing Development Board.

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ

PUBLIC UNDERTAKINGS

33.5—ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 31-3-89 ਤੱਕ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟਿਊਬਵੈਲ
Table 33.5—Tubewells Installed by the Punjab State Tubewell Corporation as on 31-3-89

ਮੱਦ	Item	ਯੂਨਿਟ Unit	
(ੳ) ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	(A) Installation of Tubewells		
(i) ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲ	Tubewells completed ...	ਨੰਬਰ Number	786
(ii) ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ	Tubewells energised ...	"	763
(iii) ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	Potential created ...	ਹੈਕਟੇਅਰ Hectares	2,250
(iv) ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	Potential utilised ...	"	59,250
(v) ਸਿੰਜਿਆ ਅਸਲ ਰਕਬਾ	Actual area irrigated ...	"	27,109
(ਅ) ਨਹਿਰੀ ਖਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਕਿਆਂ ਕਰਨਾ	(B) Lining of water courses :		
(i) ਪਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	Length of water courses completed ...	ਕਿ. ਮੀ Kms.	27,865.80
(ii) ਵਾਧੂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ	Additional potential created ...	ਹੈਕਟੇਅਰ Hectares	2,22,926.40
(iii) ਪੱਕੇ ਖਾਲਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤਾ ਪਾਣੀ	Additional Water saved by lining of water courses ...	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ Percentage	21.58

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Source:—Punjab State Tubewell Corporation, Chandigarh.

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ

PUBLIC UNDERTAKINGS

ਸਾਰਣੀ 33.6—ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅੰਕੜੇ

Table 33.6—Selected Statistics relating to Achievements of the Punjab Agro-Industries Corporation

ਸਕੀਮ	Scheme	ਯੂਨਿਟ Unit	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
	0		1	2	3	4	5	6	7
		ਮੀ. ਟਨ							
1. ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ	Distribution of M.Tonnes Fertilizers		96,705	2,45,187	2,24,629	18,34,98	1,94,875	1,48,486	2,80,461
2. ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ	Sale of Tractors—	ਗਿਣਤੀ							
(i) ਜ਼ੀਟਰ (2511)	Zetor (2511)	Number...	277	1,281	771	404	460	180	220
(ii) ਜ਼ੀਟਰ (5711)	Zetor (5711)	.. ...	31	87	84	96	359*	173*	242
(iii) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ	International	.. ...	488	717	40	340	581	319	684
(iv) ਹੋਰ	Others	.. ...	232	4	3	269	200	109	—
3. ਟਰੈਕਟਰ ਕੰਬਾਈਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ	Sale of spare parts of tractor combines (R.s.)		... 24,72	14,845	10,000	12,923	7,53,102	6,84,028	7,11,310
4. ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਰਕਮ	Amount received from tractors repair (in 000 R.s.)		... 110	264	750	477	304	342	400

ਸਾਧਨ :—ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ।

Source:—Punjab Agro-Industries Corporation.

*ਸੂਚਨਾ ਜ਼ੀਟਰ 5911 ਅਤੇ 3511 ਦੀ ਹੈ।

Information relate to zetor 5911 and 3511

ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ

PUBLIC UNDERTAKINGS

ਸਾਰਣੀ 33.7—ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਤ ਵਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 31-3-89 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ

Table 33.7—Classification of Loans advanced by Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation as on 31-3-89

(000' ਰੁ:)

(Rs in '000)

ਲੜੀ ਨੰ: Sr. No.	ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸਮ Category of Loan	ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਬਕਾਇਆ Balance as per previous year		ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦਿਤਾ ਕਰਜ਼ਾ Loans advanced during the year		ਕੁਲ Total		ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਤੁਗਤਾਨ Amount of loans repaid	ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਕੁਲ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ Net amount of loans outstanding at the close of the year	
		ਨੰਬਰ No.	ਰਕਮ Amount	ਨੰਬਰ No.	ਰਕਮ Amount	ਨੰਬਰ No.	ਰਕਮ Amount			
										2
1.	ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ Agriculture	..	1700	5618	509	3040	2,209	8558	962	7696
2.	ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ Marketing Processing	...	1	20	—	—	1	20	—	20
3.	ਦੁੱਧ ਡਾਇਰੀ ਸਕੀਮਜ਼ Milk Dairy Schemes	..	280	616	—	—	280	616	37	579
4.	ਛੋਟੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ Small Scale Industry	...	494	1300	51	269	545	1569	362	1207
5.	ਆਵਾਜਾਈ Transport	...	26	25	—	—	26	25	2	23
6.	ਫੁੱਟਕਲ Miscellaneous	...	1773	4188	398	2433	2,171	6621	712	5908
7.	ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ Building Construction	...	102	288	53	372	155	660	115	545
	ਕੁਲ Total	...	43,76	12055	1,011	6114	5,387	18169	2190	1,5978

ਸਾਧਨ:—ਪੰਜਾਬ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਤ ਵਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Source —Punjab Backward Classes, Land Development and Finance Corporation, Chandigarh.

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:—

ਸਾਰਣੀ 34.1 ਵਿਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ।

ਸਾਰਣੀ 34.2 ਵਿਚ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਮੁਖ ਕਿਸਮ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ।

ਸਾਰਣੀ 34.3 ਵਿਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਵ-ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ।

ਸਾਰਣੀ 34.4 ਵਿਚ ਤਾਜਵਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ '000' ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ।

ਸਾਰਣੀ 34.5 ਗੈਰ ਜਰਾਇਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1977 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਤੇ 1980 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ।

ਸਾਰਣੀ 34.6 ਤੋਂ 34.7 :—ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿਚ ਰੈਡਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੂਨੀਅਰ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਅਡੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਫੈਰੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚੈਕੀਆਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 34.7 ਵਿਚ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਲੇਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 34.8 ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਤਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 34.9 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਘਰਾਂ ਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 34.10 ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 31 ਮਾਰਚ 1989 ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਵਿਕੇ, ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 34.11 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਕਲਬਾਂ, ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ।

ਸਾਰਣੀ 34.12 ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਕੁਆਟਰਲੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਸਟ ਇੰਡੈਕਸ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

SECTION XXXIV

MISCELLANEOUS

Information contained in this section is as follows :—

Table 34.1 gives information regarding number of enterprises and persons usually working.

Table 34.2 gives information regarding number of Non-agricultural own account enterprises by major activity groups.

Table 34.3 gives information regarding number of enterprises and persons usually working — All India and Punjab State.

Table 34.4 gives information regarding state-wise number of enterprises and persons usually working per '000' population.

Table 34.5 gives information regarding number of Non-agricultural establishments and persons usually working as in 1977 Economic Census and 1980 Economic Census.

Table 34.6 to 34.7.—District-wise activities of the Red Cross Societies have been described in these tables. In the first table an account of District Red Cross Branches and their membership, Junior Red Cross Groups and their membership and First-aid Posts run by Red Cross Society, Punjab have been given. Table 34.7 gives district-wise data in respect of Income and Expenditure of Red Cross Societies.

Table 34.8. gives information regarding working of various Housing Schemes, in Punjab.

Table 34.9. gives information regarding the number of Rest Houses and Dak Bungalows in Punjab.

Table 34.10. gives information relating to plots sold, under construction and completed both by the private persons and the Government upto the end of 31th March, 1989.

Table 34.11. shows data concerning flying clubs, planes and No. of Licenses issued to the trained persons in Punjab.

Table 34.12 shows quarterly and annual construction Cost Index for Patiala Centre.

ਬੁਟਕਲ

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 34.1—1980 ਵਿਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕ।
Table : 34.1 Number of enterprises and persons usually working, 1980

ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ Type of enterprises	ਪੇਂਡੂ Rural		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban		ਜੋੜ Total	
	ਨੰਬਰ Number	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage	ਨੰਬਰ Number	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage		
1	2	3	4	5	6	
1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਫਸਲ, ਦੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਅਲੱਗ	Agricultural activities other than Crop production and plantation—					
(ੳ) ਕੁਲ ਅਦਾਰੇ	(a) Total enterprises	... 8,111	64.36	4491	35.64	12,602
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ	(i) Own account	... 6,586	70.63	2,738	29.37	9,324
(ii) ਅਦਾਰਾ	(ii) Establishments	... 1,525	46.52	1,753	53.54	3,278
(ਅ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working in enterprises					
(i) ਜੋੜ	(i) Total	... 14,040	51.69	13,124	48.31	27,164
(ii) ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	(ii) Hired workers	... 3,044	43.49	3,955	56.51	6,999
2. ਗੈਰ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ	Non-Agricultural activities :					
(ੳ) ਜੋੜ	(a) Total	... 1,93,535	42.96	2,56,995	57.04	4,50,530
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ	(i) Own account	... 1,45,675	45.67	1,73,271	54.33	3,18,946
(ii) ਅਦਾਰਾ	(ii) Establishment	... 47,860	36.37	83,724	63.63	1,31,584
(ਅ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working in enterprises :					
(i) ਜੋੜ	(i) Total	... 4,00,869	30.63	9,07,876	69.37	13,08,745
(ii) ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	(ii) Hired Workers	... 1,97,733	26.06	5,61,075	73.94	7,58,808
3. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਫਸਲ ਉਪਜ ਅਤੇ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ	Agricultural and Non-Agricultural activities other than crop production and plantation :					
(ੳ) ਕੁਲ ਅਦਾਰੇ	(a) Total enterprises]	... 2,01,646	43.54	2,61,486	56.46	4,63,132
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ	(i) Own account	... 1,52,261	46.38	1,76,009	53.62	3,28,270
(ii) ਅਦਾਰਾ	(ii) Establishments	... 49,385	36.62	85,477	63.38	1,34,862
(ੳ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working; in enterprises :					
(i) ਜੋੜ	(i) Total	... 4,14,909	31.06	9,21,000	68.94	13,35,909
(ii) ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	(ii) Hired Workers	... 2,00,777	26.22	5,65,030	73.78	7,65,807

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ, 1980

Source : Economic Census, 1980.

ਨੋਟ (ਸਾਰਣੀ 35.1 ਤੋਂ 35.5 ਤੱਕ ਲਈ) :—ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਵਿਚ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵੰਡ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਪੰਨ ਪਦਾਰਥ, ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ, ਵਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਲਕੜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਦਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਪੈਦੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ, 1980 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Note (for table 35.1 to 35.5)—An enterprise taken in the Economic Census is defined as an undertaking engaged in production or distribution of goods, services not for the sole purpose of own consumption. An Agricultural enterprise for the purpose of Economic census is defined as one engaged in live stock production Agricultural Service, hunting, trapping and game propagation, forestry and logging and fishing. Enterprises engaged in activities pertaining to agricultural production and plantation were not covered under the Economic Census 1980. Enterprises engaged in all other activities were termed as a non-agricultural enterprises.

ਫੁਟਕਲ

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 34.2—1980 ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮ ਗਰੁੱਪ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Table : 34.2—Number of non-agricultural own account enterprises by major activity groups, 1980

	ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆਵਾਂ Major activity group	ਦਿਹਾਤੀ Rural		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban		ਜੋੜ Total	
		ਨੰ: Number	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ Percentage	ਨੰ: Number	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ Percentage	ਨੰ: Number	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ Percentage
	1	2	3	4	5	6	7
1. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪੱਥਰ ਕੱਢਣਾ	Mining and Quarrying	43	0.03	8	0.00	51	0.02
2. ਉੱਦਯਗ	Manufacturing and Repair services ...	56,836	39.01	47,790	27.58	10,46,26	32.80
3. ਬਿਜਲੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਪਾਣੀ	Electricity gas and water Services ...	109	0.07	99	0.06	208	0.07
4. ਉਸਾਰੀ	Construction	1,352	0.93	1,138	0.66	2,490	0.78
5. ਥੋਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਪਾਰ	Whole sale and retail trade	63,908	43.87	87,565	50.54	1,51,473	47.49
6. ਖਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ	Restaurants and Hotels	3,042	2.09	7,620	4.40	10,662	3.34
7. ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ	Transport	3,319	2.28	7,243	4.18	10,562	3.32
8. ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ	Storage and Warehousing	215	0.15	1,549	0.89	1,764	0.55
9. ਸੰਚਾਰ	Communications	—	—	—	—	—	—
10. ਵਿੱਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Financing and etc. Services	614	0.42	14,277	2.47	4,891	1.53
11. ਸਮੂਹਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	Community, Social and Personal Services	16,237	11.15	15,982	9.22	32,219	10.10
12. ਹੋਰ	Others	—	—	—	—	—	—
ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	All Activities	1,45,675	100.00	1,73,271	100.00	3,18,946	100.00

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਕ ਗਣਨਾਂ, 1980
Source : Economic Census, 1980.

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 34.3—1980 ਵਿਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ—ਸਰਬ-ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
Table No. 34.3 Number of enterprises and persons usually working—All India and Punjab State, 1980

ਮੱਦ Item	ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ All India	ਪੰਜਾਬ Punjab	ਰਾਜ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Share of State in All India percentage
1	2	3	4
1. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਫਸਲ ਉਪਜ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ	Agricultural enterprises other than crops production and plantations :		
(ੳ) ਜੋੜ	14,93,020	12,602	0.84
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕਿੱਤੇ	12,36,450	9,324	0.75
(ii) ਅਦਾਰੇ	2,56,570	3,278	1.28
(ਅ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working in enterprises :		
(i) ਜੋੜ	28,75,935	27,164	0.94
(ii) ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	7,33,395	6,999	0.95
2. ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਾਰੇ	Non-Agricultural enterprises :		
(ੳ) ਜੋੜ	1,71,10,039	4,50,530	2.63
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਕਿੱਤੇ	1,25,43,130	3,18,946	2.54
(ii) ਅਦਾਰਾ	45,66,909	1,31,584	2.88
(ਅ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working in enterprises :		
(i) ਜੋੜ	4,96,14,820	13,08,745	2.64
(ii) ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	2,77,06,161	7,58,808	2.74
3. ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਾਰੇ (i) (ii)	Agricultural and Non-agricultural enterprises (i)—(ii)		
(ੳ) ਜੋੜ	1,86,03,059	4,63,132	2.49
(i) ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਕਿੱਤੇ	1,37,79,580	3,28,270	2.38
(ii) ਅਦਾਰੇ	48,23,479	1,34,862	2.80
(ਅ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(b) Persons usually working in enterprises :		
(i) ਜੋੜ	5,24,90,755	13,35,909	2.55
(ii) ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	2,84,39,556	7,65,807	2.69
4. ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੁਗਿਰਦੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ	Number of enterprises operating without premises :		
(i) ਬਿਨਾਂ ਚੁਗਿਰਦੇ ਤੋਂ	34,42,675	43,984	1.25
(ii) ਮੌਸਮੀ	14,74,222	11,906	0.81
(iii) ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੇਠਾਂ	1,64,43,904	4,16,634	2.53
5. ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ)	Share of rural areas in Percentage :		
(i) ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	60.9	43.54	—
(ii) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	45.1	31.06	—
(iii) ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	34.1	26.22	—

ਸਾਧਨ : ਆਰਥਕ ਗਣਨਾ, 1980

Source: Economic Census, 1980.

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ 34.4—1980 ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ (000) ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ
Table 34.4.—Statewise number of enterprises and persons usually working per '000' population, 1980

ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ.	ਕੁਲ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Total Number of enterprises	ਪ੍ਰਤੀ '000' ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਅਦਾਰੇ Enterprises per '000' popula- tion	ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ '000 No. of persons Usually working '000'	ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ No. of persons working per '000' population		
1	2	3	4	5		
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	16,14,160	30.14	47,121	87.99
ਆਸਾਮ	Assam	...	..	..	..	..
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	10,45,604	14.96	26,095	37.33
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	11,88,409	34.86	36,523	107.14
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	3,19,679	24.74	9,740	75.39
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	1,39,342	32.56	3,443	80.44
ਜਮਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu and Kashmir	...	1,96,525	32.81	4,890	81.64
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	13,74,971	37.02	38,661	104.10
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	9,22,922	36.26	25,353	99.62
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	13,41,705	25.71	32,932	63.11
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	18,39,393	29.30	67,504	107.52
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	34,745	24.47	1,049	73.87
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	32,370	24.16	1,085	80.97
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	15,689	20.38	746	96.88
ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	8,03,662	30.48	19,486	73.89
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	4,63,132	27.58	13,360	79.57
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	9,63,623	28.13	23,170	67.63
ਸਿਕਮ	Sikkim	...	8,254	25.79	305	95.31
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	...	17,67,481	36.51	51,458	106.30
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	...	53,641	26.17	1,344	65.56
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	21,65,915	19.54	57,391	51.77
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	17,03,901	31.22	53,428	97.89
ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ	Andaman and Nicobar Islands	...	7,192	37.85	378	198.95
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	10,974	17.42	440	69.84
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	15,843	35.21	1,210	268.89
ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra and Nagar Haveli	...	1,876	18.76	72	72.00
ਦਿਲੀ	Delhi	...	2,89,893	46.61	14,710	236.50
ਗੋਆ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman and Diu	...	52,410	48.08	2,523	231.47
ਲਕਸ਼ਦਵੀਪ	Lakshadweep	...	4,693	117.32	139	347.50
ਮਿਜੋਰਮ	Mizoram	...	13,498	27.55	459	93.67
ਪਾਂਡਿਚੇਰੀ	Pondicherry	...	22,837	38.06	813	135.50
ਜੋੜ	Total	...	1,84,14,339	26.88	5,35,828	78.20

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਕ ਗਣਨਾ, 1980

Source : Economic Census, 1980

ਫੁਟਕਲ

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ 34.5—ਗੈਰ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1977 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਤੇ 1980 ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ।

Table : 34.5—Number of non-agricultural establishment and persons usually working as in 1977 Economic Census and 1980 Economic Census

ਮੱਦ Item		ਸਾਲ Year		
		1977	1980	
1		2	3	
1. ਕੁਲ ਚਾਲੂ ਅਦਾਰੇ	Total Establishments operating	...	89,828	1,13,584
2. ਮੌਸਮੀ	Seasonally	...	2,450	3,234
3. ਬਿਨਾਂ ਚੁਫੇਰੇ ਦੇ	Without Premises	...	189	1,913
4. ਬਿਨਾਂ ਬਿਜਲੀ/ਬਾਲਣ	With Power/fuel	...	24,325	37,739
5. ਸਹਿਕਾਰੀ	Co-operative	...	5,605	4,662
6. ਜਨਤਕ	Public	...	31,817	41,512
7. ਸਮਾਜਿਕ ਗਰੁਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ	Under Social group of owner :			
(i) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ	(i) Scheduled Tribes	...	—	—
(ii) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ	(ii) Scheduled Castes	...	2,389	3,866
8. ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	Persons usually working :			
(i) ਜੋੜ	(i) Total	...	7,17,714	8,73,082
(ii) ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	(ii) Hired Workers	...	6,37,546	7,58,808
9. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ	Share of Rural Area in Percentage :			
(i) ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	(i) Number of establishment	...	47.93	36.37
(ii) ਕੁਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ	(ii) Number of Total persons usually working	...	29.55	28.58
(iii) ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਮੇ	(iii) Number of Hired workers	...	31.25	26.06

ਸਾਧਨ :—ਆਰਥਿਕ ਗਣਨਾ, 1977-1980

Source : Economic Census 1977-1980

ਵੁਟਕਲ

MISCELLANEOUS

ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ

RED CROSS SOCIETIES

ਸਾਰਣੀ 34.6—ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਬਰਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਗਰੁਪ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਫੋਰੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚੌਕੀਆਂ

Table 34.6—District Red Cross Branches and their Membership, Junior and Senior Red Cross groups and their Membership and First Aid Posts run by Red Cross Society, Punjab

ਸਾਲ Year	ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ Senior Red Cross		ਜੂਨੀਅਰ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਗਰੁਪ Junior Red Cross Groups			ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ Membership		(ਗਿਣਤੀ) (Number)	
	ਬਰਾਂਚਾਂ Branches	ਮੈਂਬਰ Members	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਸਾਂਝੀ-ਵਿਦਿਆ Co-education	ਲੜਕੇ Boys	ਲੜਕੀਆਂ Girls	ਫੋਰੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚੌਕੀਆਂ First aid Posts	
								0	8
1965	10	4,91,238	7,930	1,190	..	11,36,044	6,08,789	..	..
1970	11	1,85,652	8,472	810	..	12,65,951	7,22,350	335	..
1975	12	45,69,503	11,346	1,371	..	16,14,989	10,65,135	819	..
1980	13	59,57,502	15,987	448	..	16,77,867	12,57,110	865	..
1983	13	1,10,21,136	2,681	493	13,545	15,64,051	11,99,116	115	..
1984	13	1,30,70,616	2,419	480	13,763	16,08,516	12,45,173	930	..
1985	13	1,07,29,378	2,619	487	13,546	17,23,870	12,71,696	941	..
1986	13	66,64,600	2,704	483	13,660	16,796*2	13,18,437	966	..
1987	13	56,65,503	1,597	480	13,694	17,31,253	13,64,429	809	..
1988	13	65,83,872	33,54	462	12,912	17,02,971	13,60,852	827	..

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District—1988									
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	1	81,853	260	30	1,500	1,46,609	1,15,975	102
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	1	44,708	365	69	1,400	2,43,791	1,96,294	235
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	1	2,82,578	10	17	670	[52,805	45,051	31
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	1	10,60,097	444	95	1,164	1,76,125	1,56,781	50
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	1	3,59,267	339	23	1,420	1,36,015	1,18,466	109
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	1	61,142	6	19	1,017	87,211	69,145	—
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	1	7,30,767	491	78	852	1,79,618	1,52,974	83
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	1	5,79,456	13	13	1,466	1,39,514	98,520	56
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	1	10,20,391	293	27	743	1,44,218	1,08,769	93
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1	10,40,201	7	43	858	1,17,420	85,621	20
ਸਗੜ੍ਹ	Sangrur	...	1	10,59,730	839	13	295	1,27,868	93,759	36
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	1	2,63,682	287	35	1,527	1,51,777	1,19,497	12
ਰਾਜ ਛਾਖਾ	State Branch	...	1	—	—	—	—	—	—	—

ਸਾਧਨ :—ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਬਰਾਂਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ।

Source :—Secretary, Punjab Red Cross Branch, Chandigarh

ਫਟਕਲ
MISCELLANEOUS

ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ
RED CROSS SOCIETIES

ਸਾਰਣੀ 34.7—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1988 ਵਿਚ ਸਾਲਵਾਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ
Table 34.7—Income and expenditure of Red Cross Societies in Punjab by year and Districts 1988

(ਰੁਪਏ)
(Rs.)

ਸਾਲ Year	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ District	ਮੁਢਲੀ ਬਾਕੀ Opening Balance	ਆਮਦਨ Income	ਖਰਚ Expenditure	ਅੰਤਮ ਬਾਕੀ Closing Balance	
0		1	2	3	4	
1965	...	11,36,620	12,12,59	10,08,356	13,40,323	
1970	...	12,23,540	14,67,247	14,17,668	12,73,119	
1975	...	30,35,523	72,38,728	53,42,716	49,31,533	
1980	...	97,56,873	2,16,03,960	1,71,42,945	1,42,17,888	
1983	...	14,59,46,95	2,52,86,977	2,49,33,460	1,49,49,012	
1984	...	1,50,62,321	2,75,83,889	2,56,45,908	1,70,00,302	
1985	...	1,73,23,518	2,59,45,483	3,06,23,663	1,26,45,338	
1986	...	2,26,71,378	3,05,40,264	3,12,17,437	1,19,94,205	
1987	...	1,16,97,456	2,89,57,432	2,75,07,933	1,31,46,955	
1988	...	1,40,75,029	3,61,06,395	3,36,30,874	1,55,50,549	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ Districts—1988						
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	...	3,34,647	10,19,671	10,70,184	2,84,134
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	...	16,34,027	34,66,124	25,65,102	25,35,049
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	...	2,52,957	12,31,078	8,38,292	6,45,743
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	...	30,39,469	29,98,662	27,42,196	32,95,935
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	...	12,18,366	21,92,308	24,57,032	9,53,642
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	...	17,55,227	19,43,187	17,17,710	9,80,704
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	...	6,63,914	37,41,323	37,41,381	6,63,856
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Firozpur	...	17,19,080	22,90,606	18,91,413	21,18,273
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	...	3,93,272	36,80,675	34,95,259	5,78,688
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	...	1,80,251	1,00,79,858	98,39,884	4,20,225
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	...	4,62,247	12,48,988	9,13,151	7,98,084
ਧਟਿਆਲਾ	Patiala	...	24,21,571	22,13,915	33,59,270	22,76,216

ਸਾਧਨ: ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਰੈਡ ਕ੍ਰਾਸ ਬਰਾਂਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Source:—Secretary, Punjab Red Cross Branch, Chandigarh.

ਨੋਟ:—ਅੰਤਮ ਤੇ ਮੁਢਲੀ ਬਾਕੀ ਰਕਮਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਡਿਟ/ਆਡਿਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੈ।

Note.—Differences in closing/opening balances are due to hudgeted/unaudited figures.

ਵੁਟਕਲ
MISCELLANEOUS
ਮਕਾਨ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ
HOUSING STATISTICS

ਸਾਰਣੀ 34.8—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲਵਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਕੰਮ
Table 34.8—Working of the various Housing Schemes in Punjab by years

ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ Name of Scheme	ਖਰਚ ('000' ਰੁਪਏ) Expenditure ('000 rupees)								ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਮਕਾਨ Houses completed									
	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	1970-71	1975-76	1980-81	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. ਦਰਮਿਆਨਾ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਗਰੁਪ ਲਈ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮ Middle Income Group Housing Scheme	1,714	—	3,100	23,491	15,495	18,026	22,124	17,989	33,577	124	269	—	906	392	482	712	300	458
2. ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਗਰੁਪ ਲਈ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮ Low Income Group Housing Scheme	4,508	6,195	3,000	25,029	24,729	14,837	12,659	8,021	15,304	645	393	—	1,122	1,538	702	808	550	550
3. ਇਮਦਾਦੀ ਉਦਯੋਗ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮ Subsidized Industrial Housing Scheme	144	8,848	200	187	—	58	77	—	49	24	—	—	84	—	—	—	—	—
4. ਕਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮ Rental Housing Scheme	3,510	2,029	3,000	31,366	288	3,940	6,985	9,097	14,725	13	—	—	84	210	72	—	—	144
5. ਦਿਹਾਤੀ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ Rural Housing	—	—	—	7,631	104	2,671	217	604	774	—	—	9,919	1,678	929	157	—	—	—
6. ਭੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ Land Acquisition and Development Scheme	500	53,982	47,797	—	56,600	326	3,990	—	423	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ਸਾਧਨ :—ਸਕੱਤਰ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ।
Source :—Secretary, Housing Department, Punjab.

MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ 34.9—ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, 1989

Table 34.9—Number of Rest Houses/Dak Bungalows in Punjab by Districts, 1989

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ		ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਘਰ ਡਾਕ ਬੰਗਲੋ
1		Rest House/ Dak Bungalows
		2
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur	... 41
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	... 45
ਕਪੂਰਥਲਾ	Kapurthala	... 8
ਜਲੰਧਰ	Jalandhar	... 22
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur	... 25
ਰੂਪਨਗਰ	Rupnagar	... 28
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana	... 29
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	Ferozpur	... 35
ਫਰੀਦਕੋਟ	Faridkot	... 47
ਬਠਿੰਡਾ	Bathinda	... 51
ਸੰਗਰੂਰ	Sangrur	... 43
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala	... 42
ਜੋੜ	Total	... 416

ਸਾਧਨ :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ।

Source:—District Statistical Offices, Punjab.

ਫੁਟਕਲ
MISCELLANEOUS

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਅਨ ਖੇਤਰ
CHANDIGARH UNION TERRITORY

ਸਾਰਣੀ 34.10—31 ਮਾਰਚ 1989 ਤਕ ਵੇਚੇ ਪਲਾਟ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਉਸਾਰੀ
Table 34.10—Plots sold and construction activity upto 31st March, 1989

ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	Type of Construction	ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Plots					
		ਵੇਚੇ ਪਲਾਟ	ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ	ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ	ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਪਲਾਟਾਂ	ਖਾਨਾ 4 ਦੀ ਖਾਨਾ 1 ਨਾਲ	
		Plots sold	Completed	Under construction	ਦਾ ਜੋੜ Total of completed and under construction plots	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Percent- age of column 4 to Column 1	
		0	1	2	3	4	5
ਰਹਾਇਸ਼ੀ	Residential	...	20,081	12,911	1,669	14,580	72.61
ਵਪਾਰਕ	Commercial	...	4,636	2,235	236	2,471	53.30
ਉਦਯੋਗਿਕ	Industrial	...	1,843	384	57	441	23.93
ਧਾਰਮਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ	Religious, Cultural and Educational	...	307	87	55	142	46.25
ਜੋੜ	Total	...	26,867	15,617	2,017	17,634	65.63

ਸਾਧਨ :—ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਯੂਨੀਅਨ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ।

Source :—Estate Officer, Union Territory Administration, Chandigarh.

ਫੁਟਕਲ
MISCELLANEOUS

ਸਾਰਣੀ 34.11.—ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਕਲੱਬਾਂ, ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Table 34.11.—Number of Flying Clubs, Planes and No. of Licenses issued to Trained Persons in Punjab

ਸਾਲ Year	ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Planes			ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Licenses issued to trained Persons		
	Number of Flying Club	In operation	ਚਲਦੇ	ਨਾ ਚਲਦੇ	ਕੁੱਲ Total	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਇਲਟ ਲਾਇਸੈਂਸ Student Pilot License	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਇਲਟ ਲਾਇਸੈਂਸ Private Pilot License	ਵਪਾਰਿਕ ਪਾਇਲਟ ਲਾਇਸੈਂਸ Commer- cial Pilot License
0	1	2	3	4	5	6	7	
1970-71	...	4	13	7	20	35	29	18
1975-76	...	4	19	4	23	88	17	12
1980-81	...	4	16	8	24	91	35	16
1983-84	...	4	17	8	25	52	16	10
1984-85	...	4	17	8	25	95	25	10
1985-86	...	4	17	8	25	107	41	4
1986-87	...	4	17	8	25	110	37	21
1987-88	...	4	17	8	25	79	64	13
1988-89	...	4	19	6	25	70	46	26

ਸਾਧਨ:—ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬ।
Source :—Adviser Civil Aviation, Punjab.

ਵੱਟਕਲ

Miscellaneous

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 34.12 ਪਟਿਆਲਾ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਕੁਆਟਰਲੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਸਟ ਇੰਡੈਕਸ (ਆਧਾਰ 1970=100)

Table No. 34.12 Quarterly & Annual Construction Cost Index for Patiala Centre (Base 1970=100)

ਕੁਆਟਰਲੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ Quarterly & Annual	ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਕਾਸਟ ਇੰਡੈਕਸ (ਗਰੁੱਪ ਏ) Cost Index of Building Material (Group A)	ਲੇਦਰ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਕਾਸਟ ਇੰਡੈਕਸ Cost Index for Wages of labour (Group B)	ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ ਕਾਸਟ ਨੰਬਰ Building Cost Construction Index Number	
1	2	3	4	
1981	359.01	207.69	317.10	
1984	531.33	328.84	475.41	
1985	560.22	336.54	498.28	
1986	623.17	361.72	550.78	
1987	696.90	412.50	618.15	
1988	757.98	475.95	679.89	
11988 ਕੁਆਟਰਲੀ	Quarterly			
ਮਾਰਚ	March	720.73	423.08	638.31
ਜੂਨ	June	743.94	480.77	671.07
ਸਤੰਬਰ	September	760.67	500.00	688.49
ਦਸੰਬਰ	December	806.57	500.00	721.68

ਸਾਧਨ :--ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਕਿੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ।

Source--Economic and Statistical Organisation Punjab.

ਇਸ ਸੰਕਸ਼ਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:—

ਸਾਰਣੀ 35.1 ਵਿੱਚ ਪਰਿਚੱਲਤ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 35.2 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 35.3 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਸੰਪਤੀ ਸਬੰਧੀ ਡੇਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 35.4 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਪੜੇ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲਟ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 35.5 ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ, ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਜਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ 1975, 1980 ਅਤੇ 1983 ਤੋਂ 1985 ਤੱਕ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 35.6 ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 35.7 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਖਰਤਾ, ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲ ਟੈਕਸ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

SECTION XXXXV

ALL INDIA INDICATORS

Information contained in this section is as follows :—

Table 35.1.—Contains information regarding Money Stock Measures.

Table 35.2.—Gives an account of India's Foreign Trade.

Table 35.3.—Data presented in this table are regarding India's Foreign Exchange Reserves.

Table 35.4.—Gives per Capita Availability of Cloth in India.

Table 35.5.—Contains per Capita Annual Earnings of Employees in Manufacturing Industries by Selected States during 1975, 1980, and 1983 to 1985.

Table 35.6.—Gives Index Numbers of Industrial Production.

Table 35.7.—Gives State-wise Indicators of Density of population per square km.; percentage of literacy; percentage of area sown more than once to net area sown; percentage of net area irrigated to net area sown; and per capita total tax revenue.

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ

ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.1—ਮੁਦਰਾ ਭੰਡਾਰ ਮਾਪਕ
Table 35.1 — Money Stock Measures(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

ਅਖੀਰਲਾ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ Last Friday	ਲੋਕਾਂ ਪਾਸ ਮੁਦਰਾ Currency with the Public					ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਪਲਾਈ			
	ਪ੍ਰੀਚਾਲਨ ਵਿਚਲੇ ਨੋਟ	ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰੀਚਾਲਨ	ਛੋਟੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੀਚਾਲਨ	ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਠਕਦੀ	ਜੋੜ	ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ	ਸਪਲਾਈ		
	Notes in circula- tion	Circula- tion of Rupee Coins	Circula- tion of small Coins	Cash on Hand with Banks	Total (1+2+3 —4)	Deposit Money of the Public	Money supply (5+6)		
0	1	2	3	4	5	6	7		
1970-71	...	4,169	247	137	186	4,367	2,954	7,32	
1975-76	...	6,492	331	224	343	6,704	6,439	13,143	
1980-81	...	13,688	333	286	844	13,463	9,747	23,210	
1983-84	...	19,888	386	333	1,054	19,553	13,513	33,066	
1984-85	...	23,088	426	351	1,202	22,664	16,985	396,49	
1985-86	...	25,519	531	409	1,291	25,168	18,431	43,599	
1986-87	...	28,762	709	483	1,369	28,585	22,592	51,177	
1987-88†	...	33,812	839	541	1,542	33,650	24,152	57,802	
1988-89*	...	38,728	893	571	1,700	38,492	27,988	66,480 /	
ਆਪ੍ਰੈਲ ਮਈ	April, 1989*	...	40,503	896	571	1,736	40,235	28,497	68,732
ਜੂਨ	May, 1989*	...	42,141	901	571	1,834	41,779	28,363	70,142
ਜੁਲਾਈ	June, 1989*	...	41,639	904	571	1,985	41,129	29,613	70,742
	July, 1989*	...	40,675	904	571	1,921	40,229	30,029	70,258

*ਅਣ ਅੰਤਮ ।

*Provisional

†ਸੋਧੇ ਹੋਏ।

†Revised

ਸਾਧਨ : ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲੇਟਿਨ (ਸਤੰਬਰ, 1989) ।

Source.—Reserve Bank of India Bulletin, (September, 1989)

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ
ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.2—ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ
TABLE 35.2—India's Foreign Trade

(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
(Rs. Crores)

ਸਮਾਂ Period	ਦਰ ਆਮਦ Imports (—)	ਬਰਾਮਦ Exports (+)	ਵਪਾਰ ਦਾ ਬਕਾਇਆ Balance Trade
0	1	2	3
1960-61	1,122	642	(—)480
1970-71	1,634	1,535	(—)99
1975-76	5,265	4,042	(—)1,223
1980-81	12,549	6,711	(—)5,838
1983-84	15,831	9,771	(—)6,060
1984-85	17,134	11,744	(—)5,390
1985-86	19,658	10,895	(—)8,763
1986-87†	20,096	12,452	(—)7,644
1987-88†	22,399	15,741	(—)6,658
1988-89	27,693	20,281	(—)7,412
ਅਪ੍ਰੈਲ April 1989*	2,318	1,960	(—)358
ਮਈ May 1989*	2,694	2,074	(—)620
ਜੂਨ June 1989*	2,670	1,980	(—)690
ਜੁਲਾਈ July 1989*	2,383	2,011	(—)372

†ਸੋਧੇ ਹਏ

†Revised

*ਅਣ ਅੰਤਮ।

*Provisional

ਸਾਧਨ :—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲੇਟਿਨ (ਸੰਤਬਰ, 1989)।

Source—Reserve Bank of India Bulletin (September, 1989).

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ
ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.3—ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਟਾਂਦਰਾ
TABLE 35.3—India's Foreign Exchange Reserves

ਸਮਾਂ Period	ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ. (ਮਿਲੀਅਨ ਐਸ. ਡੀ.ਆਰ.ਵਿਚ) S.D.R.'s. (In million of S.D.R.)	ਸੋਨਾ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) Gold (Rs. crores)	ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੂਚਕ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) Foreign Currency Assets (Rs. crores)
0	1	2	3
1970-71	...	148.9	438.12
1975-76	...	202.8	1491.70
1980-81	...	490.5	4822.12
1983-84	...	216.4	5497.35
1984-85	...	146.5	6816.78
1985-86	...	115.1	7384.35
1986-87	...	139.4	7645.17
1987-88*	...	69.7	7287.14
1988-89	...	79.5	6604.63
ਅਪ੍ਰੈਲ April, 1989*	...	149.1	5895.76
ਮਈ May, 1989*	...	77.6	5412.03
ਜੂਨ June, 1989*	...	102.6	6075.17
ਜੁਲਾਈ July, 1989*	...	131.7	5585.11

*ਅਣ ਅੰਤਮ ।
*Provisional.

ਸਾਧਨ :—ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲੇਟਿਨ (ਸਤੰਬਰ 1989) ।
Source.—Reserve Bank of India Bulletin (September 1989).

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ

ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.4—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਪੜੇ ਦੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲਣ ਯੋਗਤਾ

TABLE 35.4—Per Capita Availability of Cloth in India

ਸਮਾਂ Period	ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਿਲਣ ਯੋਗਤਾ (ਮਿਲੀਅਨ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿਚ)				ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲਣ ਯੋਗਤਾ (ਮੀਟਰ)			
	<i>Availability for home consumption (million metres)</i>				Per Capita availability (Metres)			
	ਸਾਲ ਦੇ ਮਧ ਵਿਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਬਾਦੀ (ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਚ) Estimated mid-year population (millions)	ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ Cotton cloth	ਬਲੈਂਡਡ ਕਪੜਾ Blended cloth	ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ Man-made fabrics	ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ Cotton cloth	ਬਲੈਂਡਡ ਕਪੜਾ Blended cloth	ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਕਪੜਾ Man-made fabrics	
0	1	2	3	4	5	6	7	
1961	...	442.4	6,527	—	509	14.75	—	1.15
1971	...	551.3	6,825	248	948	12.38	0.45	1.72
1975	...	603.5	7,523	367	821	12.47	0.61	1.36
1980	...	675.2	7,463	1,227	1,312	11.05	1.82	1.94
1983	...	721.8	7,818	1,332	1,529	10.83	1.85	2.12
1984	...	738.0	7,823	1,255	1,638	10.60	1.70	2.22
1985	...	754.0	8,173	1,221	1,795	10.84	1.62	2.38
1986	...	771.0	8,191	1,318	2,057	10.63	1.71	2.67
1987	...	781.4	8,196	1,332	1,985	10.49	1.70	2.54
1988	...	800	8,088	1,168	2,464	10.11	1.46	3.08

ਸਾਧਨ :—ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Textile Commissioner, Government of India.

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ
ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.5—ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ
Table 35.5—Per Capita Annual Earnings of Employees in

ਸੰਘ/ਰਾਜ ਖੇਤਰ	State/Union Territory	1975		
		ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਐ ਆਮਦਨ ਰੁ:
0		Number of Factories Covered under the Act	Average daily Employ- ment (000)	Per capita Annuals Earning (Rs.)
		1	2	3
ਰਾਜ	States			
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	... 2,263	132	2,824
ਆਸਾਮ	Assam	... 490	13	2,627
ਬਿਹਾਰ	Bihar	... 2,745	129	2,158
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	... 6,825	190	2,749
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	... 1,396	54	3,371
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	... 146	3	2,745
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmi	... 250	9	2,843
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	... 4,235	108	2,893
ਕੇਰਲਾ	Kerala	... 1,881	34	2,947
ਘੜ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	... 1,666	46	3,942
ਯਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	... 9,707	222	3,459
ਉੜੀਸਾ	Orissa	... 446	39	4,194
ਪੰਜਾਬ	Punjab	... 3,697	64	3,089
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	... 1,468	42	3,325
ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ	Tamil Nadu	... 4,760	204	2,543
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	... 29	@	2,453
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	... 3,706	178	3,054
ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	... 4,457	342	3,966
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	... —	—	—
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	... —	—	—
ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	Union Territories			
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋ- ਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	A. & N. Islands	... 34	10	₹3,300
ਦਿੱਲੀ	Delhi	... 2,230	46	3,239
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	... 93	4	3,792
ਧਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicharry	... 81	1	2,615
ਭਾਰਤ	India	... 52,904	1,870	3,158

ਸੂਚਕ
INDICATORS

ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਜੀਐ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ, 1975, 1980 ਅਤੇ 1983 ਤੋਂ 1985
Manufacturing Industries in India by Selected States during 1975, 1980 and 1983 to 1985

1980

ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Factories Covered under the Act	ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Factories Submitting returns	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ Average daily Employment (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਐ ਆਮਦਨ Per Capita Annual Earnings Rs.
4	5	6	7
3,182	1 994	191	5,186
1,792	238	18	4,494
3,025	2,907	216	5,584
9,485	4,981	438	8,544
2,474	840	105	6,401
174	44	3	4,745
276	176	10	4,069
5,565	247	31	4,903
2,164	1,303	73	7,146
2,332	297	75	7,964
11,949	9,321	996	7,190
975	296	21	6,728
4,614	2,093	92	5,196
2,312	786	69	6,698
6,593	5,482	459	6,477
176	24	1	7,937
4,083	2,029	211	6,376
5,244	3,187	541	7,977
—	—	—	—
—	—	—	—
31	18	4	4,096
3,339	1,560	79	6,228
181	105	5	5,211
108	84	12	8,066
70,074	38,012	3,649	6,997

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ
ALL INDIA
ਸਾਰਣੀ 35.5 (ਸਮਾਪਤ)—ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ
Table 35.5 (concl'd)—Per Capita Annual Earnings of Employees in
1983

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	State/Union Territory	ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Factories covered under the Act	ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Factories Submitting returns	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ 0.00 Average daily employment (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਐਮ ਆਮਦਨ Per Capital Annual Earnings (Rs.)
		8	9	10	11
ਰਾਜ	States				
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	6,262	3,756	207	7,518
ਆਸਾਮ	Assam	623	283	19	6,340
ਬਿਹਾਰ	Bihar	13,784	13,430	296	7,892
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	13,591	6,289	384	9,198
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	3,775	649	91	8,293
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	89	33	3	7,146
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu & Kashmir	443	249	12	5,226
ਕਰਨਾਟਕਾ	Karnataka	..	..	..	..
ਕੇਰਲਾ	Kerala	8,652	3,507	89	7,986
ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	2,418	610	121	8,545
ਮਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	29,926	15,558	820	8,376
ਉੜੀਸਾ	Orissa	1,084	251	22	10,210
ਪੰਜਾਬ	Punjab	7,432	1,422	59	9,407
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	6,113	878	78	8,683
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	Tamil Nadu	8,887	7,411	536	7,831
ਤਰੀਪੁਰਾ	Tripura	501	83	3	2,447
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	..	..	..	..
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	6,340	2,184	336	10,323
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	11	..	6	..
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	4	2	1	17,698
ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ	Union Territories				
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ	A. & N. Islands	57	35	8	4,411
ਦਿੱਲੀ	Delhi	6,041	1,637	76	5,842
ਗੋਆ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	300	229	12	7,894
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	447	287	8	7,700
ਭਾਰਤ	India	1,16,780	58,792	3,187	8,411

ਨੋਟ:—1. ਸਾਲ 1975 ਦੀ ਸੂਚਨਾ 400 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲ 1980 ਦੀ 1000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ 1983 ਤੋਂ ਅੱਗੇ 1600 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹੈ।

2. ਸਾਲ 1982 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(M) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 10 ਜਾਂ ਜਿਆਦਾ ਕਾਮੇ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਅਤੇ 20 ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਕਾਮੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਜਲੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 1983 ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸਕਸ਼ਨ 85 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Note.—1. Information for the year 1975 relates to workers earning less than Rs. 400 per month and for the year 1980 relates to workers drawing less than Rs. 1,000 per month and for 1983 relates to workers earning less than Rs. 1,600 per month.

2. Statistics upto the year 1982 relates to factories registered under section 2(M) of the factories Act, 1948 i.e. factories employing 10 or more workers with the aid of power and 20 or more workers without the aid of power. From 1983 onwards statistics of establishment covered under the Section 85 of Factories Act, 1948 have also been included.

ਮੈਚਰ

INDICATORS

ਚੋਣਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮਦਨ, 1975, 1980 ਅਤੇ 1983 ਤੋਂ 1985

Manufacturing Industries in India by Selected States during 1975, 1980 and 1983 to 1985

1984(P)				1985 (P)			
ਅੰਕ ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਰੁ:	ਅੰਕ ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ (000)	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਰੁ
Number of Factories Covered under the Act	Number of Factories Submitting returns	Average daily Employment (000)	Per capita Annual Earnings (Rs.)	Number of Factories Covered under the Act	Number of Factories Submitting returns	Average daily Employment (000)	Per capita Annual Earnings (Rs.)
12	13	14	15	16	17	18	19
7,254	4,226	232	6,660	7,751	4,261	279	8,409
653	264	18	7,545	601	243	14	10,566
5,025	4,779	238	7,214	15,739	14,550	283	6,880
13,595	6,043	309	9,482	13,702	5,681	826	3,760
4,162	906	95	8,713	4,319	1,213	120	10,827
89	33	3	7,146	53	30	3	7,146
461	264	12	5,429	422	263	12	5,429
..	..	..	..	..	..	..	..
8,900	4,197	99	9,322	9,299	4,586	103	9,149
2,521	348	87	10,750	2,710	485	95	12,618
16,411	12,851	737	10,671	16,963	13,018	665	12,720
11,053	305	27	10,281	1,190	309	34	12,283
7,884	1,239	57	7,500	7,846	1,225	69	9,261
6,390	1,062	82	8,816	7,005	967	82	11,117
9,433	7,889	548	9,627	9,051	7,289	540	9,482
552	47	1	4,476	467	47	1	4,476
..	..	..	..	..	..	..	..
6,592	2,187	343	11,606	6,810	1,860	367	12,093
25	8	3	5,719	29	4	2	1,783
4	2	1	13,208	2	2	1	9,847
..	..	..	..	..	..	..	..
32	25	4	10,060	34	22	5	13,236
4,178	1,256	66	10,485	4,353	1,494	64	9,335
167	134	6	11,224	169	111	6	11,067
446	164	8	10,827	490	255	9	9,225
95,827	48,229	2,976	9,594	1,09,257	57,915	3,580	8,885

ਸਾਧਨ : ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

Source :—Labour Bureau, Government of India.

ਨੋਟ : ਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਅੰਕੜਿਆ ਨੂੰ ਗੋਲ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ।

Note Differences in the totals are due to rounding of the figures.

@ 500 ਤੋਂ ਘਟ Less than 500

(P) ਅਣ ਅੰਤਮ Provisional.

(R) ਸੋਧੇ ਹੋਏ Revised.

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ
ALL-INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.6—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ@
Table 35.6—Index Numbers of Industrial Production in India@

(ਆਧਾਰ : 1980-81=100)
(Base : 1980-81=100)

ਸੈਕਟਰ Sector	ਖਾਣ ਅਤੇ ਪਥਰ Mining and Quarrying	ਨਿਰਮਾਣ Manufacturing	ਬਿਜਲੀ Electricity	ਅਮ General (crude)
ਭਾਰ/weight	11.46	77.11	11.43	100.00
ਸਾਲ/year				
1981-82	117.7	107.9	110.2	109.33
1982-83	132.3	109.4	116.5	112.88
1983-83	147.8	115.6	125.4	120.44
1984-85	160.8	124.8	140.4	130.77
1985-86	167.5	136.9	152.4	142.11
1985-87	177.9	149.7	168.1	155.11
1987-88	184.6	161.5	181.0	166.44
1988-89	199.0	175.8	198.1	181.00
ਜਨਵਰੀ January, 1989*	229.0	182.8	215.3	191.88
ਫਰਵਰੀ February, 1989*	219.0	178.4	200.9	185.16
ਮਾਰਚ March, 1989*	247.0	200.5	220.0	208.11
ਅਪ੍ਰੈਲ April, 1989*	207.0	165.0	209.3	174.9

@ ਅਣ ਅੰਤਮ
@Provisional

ਸਾਧਨ : ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲਟਿਨ (ਜੂਨ 1989)
Source : Reserve Bank of India Bulletins (June 1989)

STATEWISE ALL INDIA INDICATORS

ਰਾਜਵਾਰ ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ

ਰਾਜਵਾਰ ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਕ
STATE-WISE ALL INDIA INDICATORS

ਸਾਰਣੀ 35.7—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਦਾਂ ਦੇ ਸੂਚਕ
Table 35.7—Statewise Indicators on different aspects in India

ਰਾਜ/ਸੰਘ ਖੇਤਰ	State/U.T.	ਵਸੋਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. (1981)	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਖਰਤਾ (1981)	ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1985-86)	ਨਿਰੋਲ ਸਿਜ਼ੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ (1985-86)	ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲ ਟੈਕਸ ਆਮਦਨ (1986-87) ਲੇਖੇ (ਰੁਪਏ)	
		Density of population per sq. km. (1981)	No. of literate persons (1981)	Percentage of area sown more than once to net area sown (1985-86)	Percentage of net area irrigated to net area sown (1985-86)	Per capita total tax Revenue (1986-87) Accounts (Rs.)	
		0	1	2	3	4	5
ਰਾਜ	States						
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Andhra Pradesh	...	195	29.94	16.0	33.9	374.27
ਆਸਾਮ	Assam	...	..	..	40.2	21.2	242.13
ਬਿਹਾਰ	Bihar	...	402	26.20	36.6	36.5	210.58
ਗੁਜਰਾਤ	Gujarat	...	174	43.70	7.1	23.6	365.79
ਹਰਿਆਣਾ	Haryana	...	292	36.14	55.0	61.9	443.82
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Himachal Pradesh	...	77	42.48	67.1	16.5	452.05
ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	Jammu Kashmir	...	5	26.67	40.7	42.3	427.78
ਕਰਨਾਟਕ	Karnataka	...	194	38.46	9.6	16.5	386.95
ਕੇਰਲਾ	Kerala	...	655	70.42	30.8	13.5	411.67
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Madhya Pradesh	...	118	27.87	18.6	15.4	280.16
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	Maharashtra	...	204	47.18	12.9	10.3	482.54
ਮਨੀਪੁਰ	Manipur	...	64	41.35	30.7	46.4	482.16
ਮੇਘਾਲਿਆ	Meghalaya	...	60	34.08	9.8	25.9	471.03
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	Nagaland	...	47	42.57	7.1	27.7	890.94

ਉੜੀਸਾ	Orissa	...	169	34.23	46.4	26.5	259.12
ਪੰਜਾਬ	Punjab	...	333	40.86	70.6	87.9	510.35
ਰਾਜਸਥਾਨ	Rajasthan	...	100	24.38	16.5	20.0	258.96
ਸਿਕਿਮ	Sikkim	...	45	34.05	41.1	16.8	620.53
ਫ਼ਾਮਲਨਾਡੂ	Tamil-Nadu	...	372	46.76	19.7	43.9	443.17
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	Tripura	...	196	42.12	65.2	11.3	398.38
ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Uttar Pradesh	...	377	27.16	44.8	57.3	238.61
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	West Bengal	...	615	40.94	49.5	35.8	312.91
ਜੰਮੂ ਰਾਜ	Union Territory						
ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪਸਮੂਹ	A. & N. Island	...	23	51.56	2.4	—	..
ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	Arunachal Pradesh	...	8	20.79	26.3	18.6	..
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	Chandigarh	...	3,961	64.79	..	50.0	..
ਦਾਦਰਾ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	Dadra & Nagar Haveli	...	211	26.67	4.0	4.0	..
ਦਿੱਲੀ	Delhi	...	4,194	61.54	44.6	83.9	..
ਗੋਆ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ	Goa, Daman & Diu	...	285	56.66	6.8	8.8	..
ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸਮੂਹ	Lakshdweep	...	1,258	55.07	—	—	..
ਮੀਜੋਰਮ	Mizoram	...	23	59.88	9.2	12.3	..
ਪਾਂਡੀਚਰੀ	Pondicherry	...	1,229	55.85	64.3	85.7	..
ਸ਼ੁੱਢ ਭਾਰਤ	All India	...	214	36.23	25.7	29.6	..

ਸਾਧਨ :—(i) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੈਂਸਿਜ਼ ਉਪਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ।

(ii) ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਮੰਤਰਾਲਿਆ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ।

Source.—(i) Director Census Operation, Punjab.

(ii) Economic & Statistical Adviser, Ministry
of Agriculture, Govt. of India,

ਅਸੁੱਧੀ ਪੱਤਰ
ERRATA

ਪੰਨਾ Page	ਸਾਰਣੀ Table	ਕਾਲਮ/ਲਾਈਨ Col/Line	ਲਈ For	ਪੜ੍ਹੋ Read
55	3.11	21/3	114	144
58	3.14	8/1	16,224	16,249
78	3.2i	4:4;5;9/6;14;14:13	2.023;0.19;0.21; + 32.44	0.03;0.18;0.19; + 32.04
81	3.23	0;2;2/1;1;2	Australia**14576††; 35314	Australia: 14576;35314P
103	4.11	1/8	5.5	5.15
104	4.12	Year	90-81	1980-81
111	5.1	9/8	417.3	217.3
113	5.3	6/11	583.5	583.6
120	Write-up	Para III/First	1984-85	1983-84
120	Write-up	Para IV/Third	1987-88	1986-87
121	Write-up	Para XII/Third	1987-88	1986-87
125	6.1	9:9/20;10	1.3	—,5
134	6.5	12/7	978.2	9478.2
141	6.7	11/20	6	b
143	6.7	5:6:9/3;9;3	15,2228*;87	152;2282*;987
144	6.7	3/15	0.4	0.04
145	6.7	10/16	5	1
151	6.9	9:9/9;10	7325;7326	7326;7387
172	6.22	1/9	1,05,069	105.60
199	8.1	6/10	89	90
200	8.2	3/11	74.4	79.4
202	8.3	14/8	6731.5	6589.9
204	8.4	1/9	2.07	2.06
206	8.5	7/11	1987	2987
207	8.5	6/15	24	(a)
213	9.1	1/1	254	2549
214	9.2	3;3/2;3	308;1049008	3088;104908
226	10.6	1/10	17.03	71.03
231	10.9	16/8	105912037	1059120.37
233	10.11	7:7/2;3	27437;274g7	77284;27437
235	10.13	Heading	Blank	1987-88
235	10.13	Heading	Blank; Col. 4	Col. 4; Col. 5
236	10.14	Foot Note	ਗਿਰੀ	ਗਿਰੀ
237	10.15	4/26	28035	25035
239	10.16	1:7/6;17	15.21;19.1	15.22, 19.18
246	11.2	3/10	253.09	553.09
278	13.1	10/10	1134.44*	1134.44
279	13.1	4/1	—	42.80
291	14.3	8/14	Blank	46
293	14.5	5/4	10.67	410.67
297	14.9	9/6	3560.17	35260.17
357	16.3	25;25/13;14	1408;18	1443;20
381	16.14	1/14	179950	1799500
412	17.16	10;10/8;9	3,59;20186	3596;2018
441	19.10	3/5	18763	18163
467	20.3	40/20	5054	5504
484	20.9	6/1	895	896
485	20.9	15/5	4	45
488	20.11	6/8	9050	905*
489	20.11	10/1	46080	46086
490	20.12	2/5	2155	2855
492	20.13	2/23	6523	7523
493	20.13	Heading	Enrolment (000')	Enrolment (Nos.)
500	21.2	13/8	926993	922993
511	21.8	17/4	544.27	544.77
516	21.11	6;7/11;8	1.92;553	1.29;253
525	21.16	2/20	1300.11	1,300.81
526	21.17	10;10/4;8	651	66;13
527	21.18	9;9;10;10/1;5;1,5	3774;15,007;3782;15112	3774†;15007†;3782†;15112†
536	22.2	5/10	Blank	2
545	23.3	2/10	476	475
569	24.1	3/30	—	—
570	24.2	2/1	34.84	34.80

ਪੰਨਾ Page	ਸਾਰਣੀ Table	ਕਾਲਮ/ਲਾਈਨ Col./Line	ਲਈ For	ਪੜ੍ਹੇ Read
574	24.5	4/1	1990.87	1980.87
576	24.7	4;4;6/6;8;15	30.08;30.00;40.82	23.08;28.00;40.12
577	24.8	5/2	183.98	183.99
578	24.9	5;5;7/13;16;16	471.63;510.350; 575.24	471.03;510.35;574.24
580	24.11	4/5	43.43	43.13
596	25.2	1/1	88.36	188.36
619	28.2	10/15	0.03	0.04
643	29.6	4/12	1,31,395	1,31,935
644	29.6	6/5	36	856
649	29.9	19/17	Blank	—
663	30.5	2;9/3;3	Blank: 11	4;1
664	30.6	1;2/14;32	1; 4047	21;4027
680	31.5	16;16/1;8	year 1889;312	year 1988;31.2
683	31.7	15/7	—	1
694	33.1	3/26	(—)11.58	(—)11.55
710	34.6	3/9	1597	2597
712	34.7	1/10	1,40,75,029	14075028
721	35.1	7/1	732	7321
723	35.3	3/13	5585,11	5685.11
728	35.5	9/19	Blank	9

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005
 1006
 1007
 1008
 1009
 1010
 1011
 1012
 1013
 1014
 1015
 1016
 1017
 1018
 1019
 1020
 1021
 1022
 1023
 1024
 1025
 1026
 1027
 1028
 1029
 1030
 1031
 1032
 1033
 1034
 1035
 1036
 1037
 1038
 1039
 1040
 1041
 1042
 1043
 1044
 1045
 1046
 1047
 1048
 1049
 1050
 1051
 1052
 1053
 1054
 1055
 1056
 1057
 1058
 1059
 1060
 1061
 1062
 1063
 1064
 1065
 1066
 1067
 1068
 1069
 1070
 1071
 1072
 1073
 1074
 1075
 1076
 1077
 1078
 1079
 1080
 1081
 1082
 1083
 1084
 1085
 1086
 1087
 1088
 1089
 1090
 1091
 1092
 1093
 1094
 1095
 1096
 1097
 1098
 1099
 1100
 1101
 1102
 1103
 1104
 1105
 1106
 1107
 1108
 1109
 1110
 1111
 1112
 1113
 1114
 1115
 1116
 1117
 1118
 1119
 1120
 1121
 1122
 1123
 1124
 1125
 1126
 1127
 1128
 1129
 1130
 1131
 1132
 1133
 1134
 1135
 1136
 1137
 1138
 1139
 1140
 1141
 1142
 1143
 1144
 1145
 1146
 1147
 1148
 1149
 1150
 1151
 1152
 1153
 1154
 1155
 1156
 1157
 1158
 1159
 1160
 1161
 1162
 1163
 1164
 1165
 1166
 1167
 1168
 1169
 1170
 1171
 1172
 1173
 1174
 1175
 1176
 1177
 1178
 1179
 1180
 1181
 1182
 1183
 1184
 1185
 1186
 1187
 1188
 1189
 1190
 1191
 1192
 1193
 1194
 1195
 1196
 1197
 1198
 1199
 1200
 1201
 1202
 1203
 1204
 1205
 1206
 1207
 1208
 1209
 1210
 1211
 1212
 1213
 1214
 1215
 1216
 1217
 1218
 1219
 1220
 1221
 1222
 1223
 1224
 1225
 1226
 1227
 1228
 1229
 1230
 1231
 1232
 1233
 1234
 1235
 1236
 1237
 1238
 1239
 1240
 1241
 1242
 1243
 1244
 1245
 1246
 1247
 1248
 1249
 1250
 1251
 1252
 1253
 1254
 1255
 1256
 1257
 1258
 1259
 1260
 1261
 1262
 1263
 1264
 1265
 1266
 1267
 1268
 1269
 1270
 1271
 1272
 1273
 1274
 1275
 1276
 1277
 1278
 1279
 1280
 1281
 1282
 1283
 1284
 1285
 1286
 1287
 1288
 1289
 1290
 1291
 1292
 1293
 1294
 1295
 1296
 1297
 1298
 1299
 1300
 1301
 1302
 1303
 1304
 1305
 1306
 1307
 1308
 1309
 1310
 1311
 1312
 1313
 1314
 1315
 1316
 1317
 1318
 1319
 1320
 1321
 1322
 1323
 1324
 1325
 1326
 1327
 1328
 1329
 1330
 1331
 1332
 1333
 1334
 1335
 1336
 1337
 1